Ad ueros uirginis deuotos. ⁊ ſue benedictiſſime Cō
ceptionis Amatores.

Virginis egregium ſupreme/quiſquis honorem
Diligit: hec placido lilia corde legat.
Hoc niuei certe flores naſcuntur in orto.
Vndique celeſtis fragrat odoris ager:
Quotquot ab infecta primi radice parentis
Deſcendunt: maculam lege uolente trahunt.
Si quis ab hac/celi magnam non excipit alti
Reginam: miſere fallitur ille miſer.
Quam bene deuoti cordis ſententia tantam
Diuina teneat non caruiſſe manu
Quam bene: que contra: ſoluantur inania lector
Clarius hic clara cernere luce potes.

Auctoris Epiſtola. pro cõpendij Uirginei honoris Auctoritate: Et defenſionis Innocentiſſime Conceptionis firmitate.

Reuerendiſſimo in chriſto patri. Dño .D. Gabrieli vero neſi diuia prouidẽtia Epo agrieſi: ac Sacroſancte Eccl'ie Roãne. Sãctoꝝ Sergij ꝛ bacchi digniſſimo Cardinali. Frater Ludouicus a Turri ꝺ Verona: ordinis minoꝝ obſuãtie minimus: Reuerẽtiã et Comẽdationez in domino debitã ꝛ deuotã. Excelſa iam pridez diuinarũ ſcripturarum faſtigia pſcrutãtez: ea preſertim: que de illibate virginis candida conceptiõe cõmemorant: dum ſinceram piſſimãqꝫ veritatẽ purgatiſſimo cernerem intuitu mentali: eandem per publica ſcripta in lucem prodere: obnoxium ſemper atqꝫ deuictum me fore diiudicaui. Ad qꝺ pagẽdũ dũ tardiuſculus icederẽ: Inuectiuaꝝ libellus: Comiti petro de gãbara directus ad man⁹ meas puenit: Cuius inſanis: peſtiferiſqꝫ ſuaſionibus Candidate virginis: niueam denigrantibus conceptionẽ: uelut acutiſſimis ſeduliſqꝫ cõmotus aculeis: infixis quoqꝫ calcaribus ſtimulatus greſſus ꝓperaui. Et quod iã mente peruolueram ad optatũ finem celeſti comitante ſuffragio perduxi. Ipſaz nãqꝫ veritatẽ ſub trium punctorum expoſitione enucleatam tradidi: Cunctaqꝫ tante huic catholice deciſioni aduerſantia: ſpirituali malleo: diuinaqꝫ virtute conterens ad nihilum plane redegi: quandoquidem que ſcripturarum capitoſa prodeunt interpretatione diu ſubſiſtere altiſſimus veritatis doctor minime pmittit. Accipe igit' Reuerendiſſime. D. qui ſemper immaculate Conceptionis precipuuſ extitiſti zellator: tractatũ virginei honoris Cõpendiũ intitulatũ: correctionem pariter: atqꝫ auctoritatem. A. D. T. Flagitantẽ vt tali tantoqꝫ cõmunitus approbatore: deuotiſſimis: atqꝫ ad celi glorioſiſſimam Imperatricẽ affectionatiſſimis mentib⁹: ad medullarem cordis exultationem tutiſſimũqꝫ refugiũ cedat. Valeat tua Reuerendiſſima Dñatio Quaz Jeſus ꝛ Maria: Filius videlicz ꝛ Mater ubiqꝫ cõſeruent: ꝛ cuſtodiant. Cõmendatã eidez dominationi reddo ſeruitutem ꝛ paupertatem meam.

Eiuſdez Auctoris: ⁊ pro eadē firmitate Carmen.

Accipe iocundo preſul digniſſime vultu:
Quod tanto ardenti dirigo corde viro:
Hoc opus exili tentatum robore mentis
Perfectum creuit finis ad uſq; diem.
Uirginis excelſe forti certamine laudes:
Et ſtricto lucem protegit enſe piam.
Sed cui me ſtudij cogit dilectio feruens
Tradere primitias: o reuerende mei
Hoc tua non magnum felix domi natio munus
Clementi haud ſpernens corrigat ore manu.
Uirginis exornant librum preconia ſancte
Sed tua firmabit dextera ſacra pater.

Prenominati. D. Cardinalis: Ad Uicarium Generalem ordinis minorum: Fratrez Uidelicet Angelum de Clauaſio: p operis correctione: ſed magis approbatione Epiſtola.

V Enerāde pr̄: ſalutē: hiſce tēporibus: dū varijs mirū i modum curis detentus ſeduliſq; ac diutinis vexarer anxietatib⁹ preſentis operiſ munuſcula: ex honorabili fratre Ludouico a Turri letus admodū ſuſcepi. cuius cum ſentētias omni ex parte fundatiſſimas modū quoq;: ⁊ ſcribēdi ordinē tacitus cōſpicerē: veritates quoq; ipſa luce clariores admirarer: pfecto opus nō humanū: ſed celeſti potius famine deprōptū fateri cōpulſus ſuz. Uerū q2 ipſe idē libellus a me approbandus: ⁊ ex Auctoris humilitate emendandus traditus ē: ⁊ ego multis implicitus curis: vndiq; hinc inde emergentibus diligentius cuncta pcurrere nequiui: Ne tale actm̄ per incuriā depereat opus: id .p. tue quā plenius in his edoctā certo ſcio deſtinādūz cenſui: vt ab ipſa correctus: pariter ⁊ emēdatus: ſi huiuſmodi indigebit roboris pleniorē obtineat firmitatez: ⁊ taliter communitus: ſub ſancte obedientie vinculis imprimēdus auctori reddatur. vale.

Ad prefatum. F. Ludouicū Uicarij Generalis Epiſtola operis approbatiua: ⁊ impreſſiōis libri preceptiua.

Enerabilis pater : Salutē: a Reverendiſſimo Dño. D. Gabrieli veronēſi digniſſimo Cardinali Supioribꝰ diebꝰ opus a. t. p. editū maximo cū gaudio ſuſcepi: qd duȝ totaꝰ mētis qete diligēti qꝫ indagine pſcrutarer: exiliēs dixi: flores apparuerūt in terra noſtra: tēpus publicationis aduenit: Nō eni (vt verꝫ fatear) emēdatiōe opus hȝ qn potius tāqꝫ celeſte munus mēti tue ab ipſius imaculatiſſime virginis filio zelatoreqꝫ qꝫ maximo diuinitus impreſſū ſūmis eſt laudibus atqꝫ preconijs efferēdū: ſi tamē mortaliſ tāto cōpēdio qcqꝫ pōt auctoritatis tribuerī ipȝ laudo cōfirmo: ⁊ ōi ex pte approbatum trado: Orās obnixe: imo pcipiens vt qꝫ totiꝰ pitiſſimis tradaī ipreſſoribus quo p ipm largifluā cōmunicationē ampliores do eiuſqꝫ illibate genitrici laudes accreſcant: ad cuiꝰ gloriā cuncta rede pmiſiſſe dubiū nō ē; vale: ⁊ ora pro me.

Prologus i cōpendiū virginei honoris: Siue in tractatum: imaculate cōceptionis.

Ptare nunc Cōdeuotiſſimi virginee innocētie ⁊ ſingulares bñdicte cōceptioniſ zelatores Id facundie ⁊ ingenij mihi pſtari: Quod doctiſſimo Auguſtino i oībus ſuis libris non defuiſſe cognouimus: pſertiȝ cū pſuadere conatur Corpus Sāctiſſime matris dei poſt cōem guſtatā mortē iterū aīe Reunitū: ⁊ nūc in celis pfecte glorificatū in toto. n. illo tractatu ſatis docet: qꝫ tātā chriſti genitricē cōibus penis ⁊ vniuerſali ſñie ſubiectā aliqui credāt. Et nō magis erga eā aliquā ab his fuiſſe exceptionē: qꝫ erga ſimplicē puri hominis matrē. Licet. n. lege ſortis humane: morteȝ ſubijſſe tēporalē dicere nō metuat: metuit tamē aſſerere; illud bñdictiſſimū corpus Corruptionē pulueris hūiſſe. Excipitur itaqꝫ ab illa Sñia generali virgo Maria. puluis es ⁊ in puluerē reuerteris: Sicut ēt a multis alijs q̄ qꝫuis ei vt humane nature indiuiduū nō cōgruant congruunt tamen ſibi reſpectu filij quem genuit. Quorſuȝ aūt hec premittantur exprimere vtile fore nō dubito. Iam diu Certatum fuit. Et adhuc ſub iudice lis eſt: an Sanctiſſima ſuper ſanctos: ⁊ Immaculata Virgo benedicta in ſua cōceptione originalis peccati aliquam admiſerit maculam: cuius rei veritas: aliquibus non modo hactenus occulta remanſit: immo ſub

credulitate:veritati oppoſita ad-
huc multi pſiſtunt:Et hoc nõ ni-
ſi:qa hanc ſingularẽ genitricẽ ma
ledicto cõis legis penitus ſubijci
dixerũt in eundẽ quaſi coinciden-
tes errorẽ cõtra quẽ in prenomi-
nato tractatu arguit Auguſtin⁹.
Quia ſicut illi.B.virginẽ morti:
⁊ eius ſequelis ſubmiſerunt.Ita
hi Natiuitatem primã cũ omni
bus ſuis ſequelis eidez virgini at
tribunt.Quod quante ſit imperfe
ctionis ipſi viderint.Maxime
argumentis deuotiſſimi Auguſti-
ni inſpectis.Que nõ minus con-
tra male ſentientes de virginis cõ
ceptione militant:q̃z cõtra illos
qui eius corpus pulueribus reſo
lutum atteſtantur:immo pace eo
rum dixeriz maiorem videtur pa
ti calumniaz hec falſo credita opi
nio:q̃z prima opinata credulitas
cum illorum error reſpectu corpo
ris ſit:horũ vero defenſa falſitas
in benedicte virginis completam
perſonã nõ puram vt infra declara
bitur atteſtetur infamiam:vtinam
ſaltem huic adherentes opinioni
ſolis ſibi ipſis errarent:ſoli in hoc
deciperentur:ſoli inq̃z ipſi tãtã ma
cularent Reginaz.vtinã vtinã bo
ne fidei poſſeſſores ad hanc eorũ
viam non deducerent. Namirum

ſufficiebat eis:poſſe ſine peccato
pro hac credita falſitate publica
declamatione apparentia expone
re argumenta omnibus ſignifica-
re:quo ordine ad hanc peruene-
rit opinionẽ excuſatoſ ſe toti red-
dere eccleſie de Jamdiu confeſſa
virginea macula. Longa tamen
nimis lõga fuit:impudica illa lin
gua que oppoſituz ſue opinionis
confitentes hereticos peccatores
⁊ indeuotos proclamauit:Inde-
uotus eſt qui deuotiſſimam ſuper
deuotos defendit:peccator erit q
peccatorum aduocatã immunem
a peccato predicat:hereticus re-
putabitur qui ſcripture ſacre ⁊ ſã
ctorum patrum dicta pie catholi-
ce:⁊ ſecunduz q̃ ſpiritus ſanctus
ſuggerit interpretatur.Minime
immo:talium deuotorum confeſſio
apud deum ⁊ fidos tante Ma-
tris amicos:catholica:pijſſima:⁊
deuota iudicaſ:Sed longior ma
gis:Et longiſſima multum fuit il-
la temeraria manuſ:que ſcripture
tradere preſumpſit huius inno-
centiſſime cõceptionis zelatores
vento plenos:Scalciatoſ ⁊ ſapia
vacuos fore,Heu atq̃z iterum heu
ad quam perducitur procacitatez
lingua ⁊ manus:non modo chri
ſtiani:immo profeſſione ⁊ habi-

tu ſaltem religioſi : qui Scalcia/
tos ita Scurriliter expꝛimit ac ſi
Scalciari ridiculoſuꝫ eſſet: Sed ſi
ſcalciari ſtulticiam denotat quali/
ter Apoſtolos : immo ⁊ Chꝛiſtuꝫ
benedictum ab hac excludemus
ſtultitia qui ſcalciati licet cū San
dalibus hieronymo ⁊ Chꝛiſoſto/
mo teſtibus incedebant : videat
queſo talis Scalciatorum obiur/
gatoꝛ Sanctum ⁊ Seraphicum
.B. Bonauenturam ſuper capitu
lo ſecundo Regule fratrū mino/
rum : quomodo euangelico telo
Scalciationē pauperrimaꝫ in hac
ſancta Regula defenſat vnde po
ſtea q̄ꝫ expoſuit ꝙ Chꝛiſtuſ docuit
ſine calciamentis incedere ⁊ ꝙ
ipſe hoc ſeruauit : Et ꝙ hierony/
mus ⁊ ſui monachi nudis incede
bant pedibus infert. Si Chꝛiſtus
nudis pedibus minime inceſſiſſet
qualiter rationabiliter de phari/
ſeo queſtus fuiſſet dicens Aquaꝫ
pedibus meis non dediſti: hec aūt
ex quo intraui: non ceſſauit lachꝛi
mis rigare pedes meos. Sed hic
quidam ſenſui ſuo innitentes : ⁊
ipſum chꝛiſti ſenſui pꝛeferētes di
cunt melius eſſe pꝛo doctrina ve/
ritatis calciatum eſſe: q̄ꝫ diſcalcia
tum ne impediatur verbum dei.

Sed attendant illi ꝙ nulla foꝛ/
ma eſt aptioꝛ euangelizandi : q̄ꝫ
illa in qua toti oꝛbi fuit euangeli/
um pꝛedicatum hoc autem factuꝫ
eſt nudis pedibus vnde hierony.
in epiſtola ad gerundiam dicit :
Diſcipuli toto oꝛbe peregrini
non es zona non caligas habue
re in pedibus hec ille fateoꝛ aſpe
ram eſſe pedum nuditatem . In
hyeme quidē aſperiorē pꝛopter
frigiditatem: in eſtate grauioꝛem
pꝛopter duritiem maioꝛem: quia
caloꝛ plus oppꝛimit terre glebas
q̄ꝫ frigus caloꝛ etiaꝫ ſcindit ⁊ gra
uiter frangit pedes nudos ⁊ ta/
men ipſi fratres gaudentes cū a
poſtolo ī frigore ⁊ nuditate : nec
algoꝛibus hyemis nec ardoꝛibus
eſtatis hactenus dimiſerunt quin
nudis pedibus adiuerint remotiſ
ſimas partes mundi . teſtes ſunt
Tartari Barbari Pagāi ⁊ Sa/
racini Catholici ⁊ Sciſmatici in
multiplici parte mundi non eſt er
go eis inpedimento pedum nudi
tas maxime cum vt regula mani/
feſte dicit poſſint neceſſitate exi/
gente calciamenta poꝛtare : hec
ſanctus bonauentura: Apoſtolicꝰ
ergo oꝛdo neſcit calceiſ vti q pꝛin
cipeſ aplice pfectiōis ⁊ paupttaꝭ

calciamenta minime habuiſſe nō ignorat: moyſi quoqꝫ ad Secreta dei miſteria pſcrutanda: celitus inuitato: mādatū fuit vt calciamēta ſolueret nudiſqꝫ plantis: nudā ꝛ aptā interioribus oculis cōſpiceret veritatē ꝛ tñ tātorū imitatores ſcalciatorū ita turpiter tanqꝫ graui laborante inſania ab amico calūniātur. Sꝫ mirum non eſt. Si apoſtolice detrahens pfectioni ēt in huius ordinis filios. Inuectiuā Cōponere auſus eſt In chriſtū eni malus: in chriſti quoqꝫ ſeruū maluſ fore facile cōuincitur. Mētitus eſt ergo pauper iſte in caput ſuū obloquēdo de ſcalciatione: ſed nō minus in alia ſua oblocutione: qua huius ordinis filios: uēto plenos uocat: hi nāqꝫ ut uerā ꝛ apoſtolicā addiſcāt humilitatē: ad humilis Frācīſci ſcholas uenerūt. quō ergo uento hoc eſt ſuperbie ſpū pleni eſſe poterūt? Pauperū collegiū ſuper oia beatitudinē pauptatis āplectitur: que ꝛ tēporalibus renuntiat. Et ſupbie ſpūm oio extiguit: Et tñ Amicus iſte: in ſua inuectiua hos ſupbia plenos accuſat: Nēpe liuor ꝛ paſſio hoc ſibi ſuaſerūt: licet ꝛ cōcedi vere poſſet qꝺ tñ ipe malicioſe cōpoſuit: ut de eo dicaꝛ: qꝺ ꝺ Cayphas chriſti dilectus io[illegible] teſtaꝛ. pſetauit. n. inquit cum eſſet pontifex anni illius Sic iſte in libello prophetauit cum inter dilectos filios magni confeſſoris ꝛ patris alterius religionis habitu ſaltem annumeratꝰ ſit: prophetauit ergo cōpoſitor iſte quia Apoſtolici ordinis filij vere ſcalciati ſūt cū eoꝝ affectus p pedeſ in diuina ſcriptura ſignificati: Iā tēporalibus nudati ſolū ad diuinū tendāt amorē. qui ergo omnino re ꝛ voto omnibus renūciauerūt vt perfectionis euangelice veſtigia ſequi poſſint non ſolū ſine calceis imo penitus nudi ab huiuſmodi mūdialibꝰ remanſerunt: Specialiter tamē hec benedicta Religio ſcalciatiōe decoratur pp amorem honeſtatis: vt exteriori habitu ſignificent qꝺ interius cōſeruant: Nolūt itaqꝫ pellibus beſtiarū pedibus cooperiri quia eorū deſideria nullo carnali ēt paruo fantaſmate coinquinantur: Pelles igitur beſtiarum ſunt voluptates ꝛ appetitus cānales. A quibus apłici viri ſic ſe abſtraxerunt ꝙ de illis illud Apoc. 14. dici poſſit: hi ſequūtur agnum quocunqꝫ ierit: Profetauit etiaꝫ amicus dicēs hoſ vento plenos: Quomodo. n. vacui eſſe poſſūt i quos ex alto ab eo qui ventis ꝛ mari imperat: inſufflatum ē ꝛ dictum?

Accipite ſpūꝫ ſcūm. Nempe ple
ni ſunt vento.i.flatu bñdicto ſpūs
ſancti: ad eoꝝ patris ſimilitudi-
nē: cuius ſemel inſufflatio in ſotiū
facta tante fuit efficacie: vt eius
mentē ꝛ corpus realiter a terra
ſubleuaret. Inſufflauit ergo eorū
pater: inſufflauit ꝛ ipē chriſtus in
ipſorum affectibus: cuius flatus
fuit ignitus ventus: vrens ꝛ non
deſtruēs: accēdēs ꝛ nō cōſumēs
O felix flatus. O ſuauis uen-
tus: Utinā ſemp inſuflaret i ani
ma mea: Et cuiuſcūqꝫ deſtāta uir-
gie bene ſētiētis. O ſācta calūnia
Et ſalutifera iiuria: de pfectione
accuſari. Nulla uos: ſancti pr̄is fi
lij teneat propt̄ hoc triſticia. Nul
lus cōterat dolor: hec .n. que ſūt
vobis ꝑ defēſāda v̄itate illata co
ronā nō penā p̄ſentāt: Illi illi ſoli
q oblocut⁹ ē i chriſtū dñi ſit timor:
Contremiſcat ſibi cor ꝛ lingua ve
recundet̄ vita: abſcōdat faciē ſu-
am a cōſpectu fideliū: qa nō dubi
tauit iuectiuā: i tātū ordieꝫ publi
ce tradere: preſūpſit turpia loqui
de filijs a chriſto ſpāliter dilectiſ:
amicis Regine celi: audacter ni
mis nimis detraxit. Joanes ba-
ptiſta: quo inter natos mulierum
nullus maior: contremiſcit tan-
gere verticem calciamentorū chri
ſti pro calciamentis tamen ad
calcgas

modum declaratuꝫ a doctoribus
intelligendo: ꝛ pauper iſte cecus
ꝛ pluſquam dici poſſit mendicus
nō dubitat detrahere religiōi be
nedictiſſime: pfectioni apoſtolice
v̄giniqꝫ electe ꝛ p̄electe calūniā:
Inferre. Sibi queſo videat. Si-
bi conſideret: Culpam agnoſcat
Emendamqꝫ proponat. Quia nō
in filios hominuꝫ hec tanta illata
eſt blaſſemia: ſed in ipſum ſuper
homines ſtigmatizatum ꝛ Jeſu
chriſti vulneribus inſignitum frā
ciſcum: Scalciatorum (Jta dixe-
riꝫ) patriarcham Quin Immo in
ipſum benedictū Jeſum: in ipſam
deniqꝫ hominum ꝛ Angelorum
Reginam: Cuius honorem ꝛ In
nocentiam ſpetialiter Seraficus
ordo zelat: Timeat timeat homo
iſte diuinam vltionem: Timeat
virgineam vindictam ꝛ ſanctorū
iram: ne ſi diu voluntariam diſtu
lerit ſubire ſatiſfactioneꝫ cito aut
ſubito cogatur. Inutilem ꝛ tamē
terribilem pati ſententiam. Nos
autem o condeuotiſſimi materne
puritatis veritati Annuentes: nō
timeamus tante Matris laudes
proclamare deſcribere ꝛ expo-
nere: cum totiens deum miro mo-
do benedicamus quotiens de vir
gineis perfectionibus recte ſen
tim⁹. De ea igitur loqui: aut ſcri-

pture tradere leticia inenarrabilis: Eius innocentiam defendere. Salus eſt animarum. Quare repellere falſa adducta argumenta: ſpecialiter in inuectiua illius non modo bonum: ſed ⁊ ſanctuꝫ iuſtumqꝫ fore cenſeo: vt intelligant omnes eiuſdeꝫ virginis familiares: ꝙ huic confeſſe veritati non tantum ſuffragatur pietas: ſeu deuotio: verum etiam maxima reuellata ratio ⁊ ratiōabilis probatio: cuius virtute quecunqꝫ falſo oppoſite interpretatiōes repelluntur ⁊ omnino annullantur: vobis itaqꝫ amicis Sancte Marie (quibus de eius Immaculata Conceptione: pie ⁊ catholice ſentire ſemp placuit) Opus preſens de innocentia virginea trado: ⁊ dono: vt ⁊ credita veritas magis firma ⁊ ſtabilis i animo perſeueret: ⁊ ſi (quod abſit) fuiſſet aliquādo pſuaſa falſitas: fideli hac atqꝫ reuellata opinione: poſſit vnuſquiſqꝫ illam repellere: illius palliata ſoluere argumenta: ⁊ fictas percipere interpretationes. Ante autem propoſiti laboris executionem: ad hanc maximam miſerorum fiduciam: dei ſanctam genitriceꝫ omnes recurramus: Ipſa namqꝫ (teſte Auguſtino) poſt filiuꝫ ſingulare noſtrum eſt refugium: Ipſa Spes ⁊ ſalus: Ipſa noſtra protectio: Et licet ſēper non ceſſet pro omnibus ad deum intercedere: pro illis tamen (qui ab ea Innocentie decus non auferunt) ſpetiale preſtat ſuffragiū: Ad te itaqꝫ. O innocentiſſima ſuper innocentes: ⁊ o benedicta mater ⁊ virgo: recurrimus omnes genibus prouolutis: Suſpirijs ⁊ gemitibus: immo affectu ſupplicantes: non voce: vt miſeris nobis miſerearis: Miſeri eniꝫ ſumus: ⁊ ſuper miſeros miſerrimi: Si libelli contra innocentiſſime tue cōceptionis veritatem editi calumniā non repellimus: Ipſius ergo o miſericordie plena i hoc tractatu manum dirigas ad tuas defenſandas perfectiones: cuius iamdiu affectum accendiſti.

Ad Condeuotos virginis: pro opuſculo Carmen:

Accipite oblatum ſincero corde libellum
O quos virginei Zelus honoris habet
Poſſit vt inſignem celi ſine labe creatam
Reginam ſtabili quiſqꝫ tenere fide.

Grandibus ⁊ varijs cingens mu
ralibus vrbem
Perſpicuaȝ imprimis tradere
curo viam.
Adijcio inuictum flammis crepi
tantibus ignem
Rugoſum in cineres quo redi/
gatur opus.
Gaudeo ſi mentes ſpargo dulce/
dine veſtras.
Sed me vos precibus: queſo iu
uate pijs.

Incipit Tractatus: de Jmma
culata Conceptione Benedictiſ/
ſime Uirginis: ſiue Compendiuȝ
virginei honoris:

S Cripturus: Domeſtico: ⁊
Theologico Stilo: de Sã/
cte Marie Jmmaculata Conce
ptione: prius volui de originalis
peccati quiditate/⁊ eius cãlitate
ſiue contrahibilitate nõnulla pre
mittere: quod quaſi operis radi/
cem figere fuit: poſt hanc enim fa
miliarem expoſitionem: tuta: at/
qȝ catholica: concluſio illata (que
a virginis amicis creditur) faci/
lius intelligi poterit: Et quia (vt
ante declaratum fuit) parum eſſet
opinioni huic negatiue adhere/
re: ni aliorum ſoluerentur oppo/
ſita argumenta: Jdeo originalis
peccati macula: ⁊ Jnnocẽtia vir/
ginea expoſitis: ad omnia ad/
uerſariorum euacuanda dicta ſta
tim manum dirigam: Jtaqȝ in
hoc virginei honoris compendio
Tres principales Articuli ad
modum Scoti (quem ſemper Au
rigam ĩ hac materia habere pro
pono) formabuntur. Quorum pri
mus tenet preambulam declara
tionem Jllorum: que neceſſario
premitti debent anteqȝ concluſio
intenta proponatur. Secundus
erit: concluſionis principalis cuȝ
concomitantibus: pia/deuota
⁊ catholica expoſitio. Tertius
erit Argumentorum: ⁊ Auctori/
tatum aliquali apparentia: huic
fideli concluſioni contrariantiuȝ:
generalis ⁊ theologica ſolutio.
Quia vero aliquorum ſtudia/Jta
contra iſtam piam opinioneȝ/vel
melius creditam veritatem ho/
diernis temporibus tendunt: vt
quicquid de hac ſcribitur repre/
hendenduȝ putẽt: Jdeo hos pri
muȝ moneo/⁊ obteſtor: vt ſic exẽ
plaria iſta quieto ⁊ tranquillo a/
nimo omni ſcilicet depoſita paſ/
ſione legant: qȝ magis inuente ve
ritatis dulcedine repleantur: qȝ
(q̃ falſo accuſare poſſint) ĩpudice

neſtigēt. Teſtis.n.ē mihi deꝰ: teſtis ⁊ ꝯſcīa: ꝙ nulla ad hoc opus īpulit paſſio: nullꝰ acceſſit iordinatus amor: ſʒ ſolū bn̄dictiſſime marie puritas: ⁊ ad eiꝰ inocētiā intēſiſſimꝰ zelus: cuiꝰ continuus morſus nullū: aut ſaltē paruū ꝑſtabat refrigeriū: ſi qđ ſpūs ſcūs ſuggerebat: calamo nō expreſſiſſez. nō potui ergo q̄ ex alto audiui: ⁊ vidi nō loqui: cū deo magis obedire opoꝛteat magis q̄ʒ hoīb: Quare: vt verbis vtar hieronymi: opuſculū hoc legāt qui volūt: q nolunt abījciāt: euētilēt apices: l̄ras calūniēt: magis tn̄ deuotoꝝ charitate ꝓuocaboꝛ ad virginis defenſandā inocētiā: q̄ʒ aliquoꝝ detractiōe: ſine odio deterreboꝛ. Nūc igitur ad pꝛimi articuli executionem deſcēdendum eſt.

¶ Pꝛimus articulus. In quo peccati oꝛiginalis. quiditas. contractio: ⁊ deletio declaratur.

Circa pꝛimū articulū oꝛdinate ꝓcedēdo occurrūt tria pūcta declarāda Iuxta triū cōcluſionū numeꝝ. nā qꝛ ſʒ Ariſto. p°. poſte. de ſubiecto ꝑſupponit̄ qd ⁊ qꝛ. iō declarat̄ p°. peccatū oꝛiginale: quātū ad ſuū: qd ē: ſīi quātū ad ſuā q̄ditatē. 2°. quātū ad ſuā contrabibilitatē. 3°. quātū ad eiuſdez delebilitatē. Pꝛo pfectioꝛi autez declaratiōe pꝛimi puncti ſiue concluſiōis: decē pꝛemittunt̄ veritates: pꝛeuie ⁊ valđ oppoꝛtune: ad ipſius qđ eſt peccati oꝛiginalis intelligētiā: vt tandē diffinitio eius inferat̄. Et hic modus per totum proceſſum ſemper ſeruabitur.

Ueritates. x. pꝛeuie pꝛime concluſioni pꝛimi articuli pꝛincipal̄.

p°. Ueritas: Non eſt inconueniens peccati oꝛiginalis ſuum qđ eſt aſſignare. patet. Iſta veritas. per Sco. in. 4°. di. p°. q. 2°. ar. p°. declarantem: cuius poteſt eſſe diffinitio: ⁊ cuius non. Ubi de hoc ponit generalem regulam dicens. Cuiuſcunq ſiue entis ſiue non entis: quod poteſt concipi: ⁊ ſignari poteſt eſſe aliqua ratio nominis: que. ſ. explicet diſtincte illđ quod nomen impoꝛtat confuſe ⁊ implicite. patet. de chimera: cuiꝰ eſſe ē ficticium ab intellectu foꝛmatum et tamē poteſt foꝛmari aliqua ratio diſtincta ⁊ explicita: que impoꝛtet id quod implicite denotat illđ nomen. vnde pōt dici: ꝙ chimera eſt vnū tale ens fictū cuius pedes eſſent ſic: ⁊ caput ſic: modo quelibet talis ratio: poteſt dici diffi-

nitio: extēdēdo tñ nomē diffinitio nis. Quia diffinitio proprie dicta nō eſt niſi oro ſignificās verū. p°. Thopi. Ideo nō ē quecūqꝫ ratio nois: ſed ratio p quā diſtincte indicatur verꝫ: qd eſt eſſe rei: nō eſt ergo ꝓprie nō entis ſicut nec illius: qδ nec ē p ſe unū. pꝫ. 7. Meta. Nec ēt ē entis rōnis: vt alias dicet. Quia aūt dicit. ꝙ diffinitio ipropria pōt dari de nō ente. nota (vt ipſe exponit ſe infra:) Non ens pōt ſummi dupliciter. p°. pro puro impoſſibili: qδ eſt illud cuiꝰ ratio in ſe eſt falſa: eo modo quo loquit. Ariſto. 5. Meta. c. de falſo: ꝛ hoc eſt qñ particule alicuius rationis declarantis nomen alicuius non entis inter ſe contradicūt: modo quo loqtur idem Sco. p°. di. 2. q. 3. in ſolutione ſecundi argumēti principalis: qñ ꝓbat: ꝙ licet iſta ſit in ſe vera: deus eſt. qꝛ ſubiectuꝫ iſtud ſingulare includit predicatū ſub modo cōcipiēdi cōuenienti ipſi concepto. Et ſic includit rationē quaſi i ſe verā. Et tñ iſta: Dij ſunt: non ē vera: immo falſa: qꝛ illud ſubiectum dij in plurali conceptū includit cōtradictionē: qꝛ modus concipiēdi. ſ. pluralitas repugnat ei. qδ cōcipit: Et ita plurale hoc quaſi includit rationē in ſe falſam. Et quia de eo cuius ratio eſt in ſe falſa nihil ē verꝫ: ideo dicendo: dij ſunt/ē falſa propoſitio. Alio aūt modo pōt ſumi nō ens p priuatiōe: ad modū infra declarandum de peccato: Modo ad propoſitum quando. Sco. dicit ꝙ non entis eſt aliqua ratio indifferēter intelligit de nō ente utroqꝫ mō ſūpto. Applicando tñ dicta eius quantuꝫ ſpectat ad preſens. Dico ꝙ cū peccatuꝫ ſit non ens. 2°. mō: ꝛ non primo: vt pꝫ: ipſius poterit aſſignari ſuū qd eſt: vt dicit hec veritas. patet. Quia pōt formari aliqua ratio diſtincta et explicita qua declaretur id ꝙ implicite ꝛ cōfuſe nomine peccati iportat: vt patebit.

2°. Veritas. Modo quo de ente negatiuo preſupponitur: qd ē: ſic de eo: ſuū ſi ē pſupponere: nō eſt incōueniens. Ad cuius declarōeꝫ: nota ſm Ariſto. 2°. poſte. ꝙ cognitio ſi ē pcedit nāliter cognitiōeꝫ qd ē. Que qdē cognitio ſi ē: nō itelligit de actuali exiſtentia. pꝫ qa aliter demōſtratio cuiꝰ mediū ē diffinitio nō poſſet hri δ nō exiſtēte. cuiꝰ oppoſitū vult idem. Ariſto. p°. poſte. Intelligit ergo ſi ē ſm Sco. 4°. di. p°. q. 2. ar. 2. de ente. cui nō repugnat eſſe exiſtere. i. eſſe in effectu. Et licet entia quibus nō repugnat exiſtētia ſint

ſola Entia poſitiua : Cuiuſmodi
nõ eſt peccatũ vt dicetur: Tamen
modo quo tale Ens hʒ ſuum qd.
Jta ſuũ: Si ẽ: põt aſſignari: ꝓbat.
Quia in eſſentialiter oꝛdinatis ſi
eſt aſſignare poſterius: ẽ aſſigna-
re pꝛius: vt patet ꝑ Sco. pº. di. 2.
q. 1. ar. 1. quaſi in pꝛicipio. Sʒ Co-
gnitio. Si ẽ. Et qd eſt: ſunt oꝛdi-
nata eſſentialiter in genere cogni
tiõis. vt patet ergo vbi eſt dare
2ºʒ. neceſſario datur pꝛima. Et
ſic intentũ veritatis. 3ª veritas.
Ad Cognitionẽ ſi eſt: de peccato
oꝛiginali: põt Jntellectꝰ fide foꝛ
matꝰ ꝑuenire. ꝓbat. Licet. n. nãli
ter ꝓbari nõ poſſit tãq̃ a pꝛioꝛi ꝙ
ĩ natura humana neceſſario ſit ta
lis oꝛiginalis macula: quia hoc ẽ
Jmpoſſibile: Cuʒ non ſint aliqua
media naturaliter cognita ad iſtõ
cõcludẽdũ immo oppoſitũ fides
ꝑdicat: vt infra patebit. Et ẽt ra-
tio inuit: qꝛ nãl'r diſcurrẽdo reſpe
ctũ. ſ. hñdo ad cãs Jnferioꝛes nũ
q̃ poſſemus cõcludere iſtã nãm:
Aliquẽ lapſuʒ a ſua perfectiõe ⁊
pꝛima inſtitutione paſſam fuiſſe:
Eadẽ tamẽ ratio lumine fidei ad
iuta ad hanc catholicã veritatem
perueniet: ꝙ vʒ natura humana
a ſtatu Jnſtitutiõis pꝛime ⁊ pfe-
ctionis: Caſuʒ ⁊ lapſuʒ ex pꝛeua
ricatione pꝛimoꝝ parentuʒ ſuſce-
pit. Quoꝝ demerito tot penalita
tes: ⁊ tentationes: Tota eadẽ na
tura ſuſtinet: Jta ꝙ ex penalitati-
bus: ⁊ Jmperfectiõibus: Ut pu
ta Jgnoꝛantia. Cõcupiſcentia in
oꝛdinata: ⁊ huiuſmodi: tãq̃ a po
ſterioꝛi ꝑ effectus. ſ. deuenimus ĩ
cognitionẽ alicuiꝰ culpe: cõſequẽ-
tis totã naturã humanã: Non ta-
men naturaliter: qꝛ nõ ſic inſtitu-
tã: Sʒ ex pꝛimoꝛũ parentũ pecca
to: tãq̃ ex cauſa demeritoꝛia: vt ẽt
melius in dicẽdis patebit: Et qꝛ
hoc nõ põt naturali lumine cõclu
di ꝙ. ſ. oĩs penalitas pro ſtatu vie
cõſequatur ad culpã oꝛiginalem:
Jta ꝙ ſi nõ fuiſſet culpa nulla fuiſ
ſet pena: Jdeo bene dicit hec ve-
ritas. ꝙ ratio Jnquiſitiua lumine
fidei adiuta hoc tandẽ cognoſcet:
Hanc aũt culpam (qua tot penali
tatibus ſubiacemus) voco pecca-
tum oꝛiginale: quo ad nos. lʒ Ac-
tuale quo ad pꝛimũ parentẽ: Ex
quibus oĩbus patere põt: quid in
telligendũ ſit ꝑ oꝛiginalis pecca
ti: Si ẽ: Cognitiõe: Quia. ſ. ꝓſup-
ponendũ eſt. anteq̃ ipſius qd ẽ:
declaretur: ab oꝛigine unũquodq̃
Jndiuiduũ humanuʒ: qd ex ſemi
nali rõne accipit eẽ q̃tum ẽ de ſe
maculã ⁊ culpã cõtrahere ĩ Aia
qua ⁊ ꝓmiſſis paſſiõibus ſubeſt:
et patrie celeſtis exul efficitur.

Hāc itaqꝫ culpam Theologi ſub
noie lapſus nature humane deno
minant: Ut pote In tali macula
ipſa natura nullo mō cōdita uel
creata: Patet ēt Alterum ex di/
ctis: de quo ſolet dubitari: Quare
.ſ. Iſta Culpa originaľ dicatur.
Hoc.n.ē: qa ab origine ſui eē: ab
vno quoqꝫ hoie de comuni lege
cōtrahiť. Unde Anſelm⁹. p°. Cur
deus hō: dicit. Originale qdē ab
origine denoiari dubiū nō eſt. Si
ergo originale peccatū nō ē niſi i
hoie: videť dici ab origine huma/
ne nature: eo ꝙ ab ipſa humane
nature origīe trahať. Quamuis
ſi qs dicat peccatū vocari origina
le: eo ꝙ ab illis deſcēdat in ſingu
los: a qbus hn̄t originez nāe: non
cōtradicā: hec ille. 4°. Ueritas ē
ꝙ Corruptio hec culpabilis na/
ture humane: de qua ē ſmo: nō in
eſt ei a primordio cōditiōis ſue:
⁊ Inſtitutiōis a deo: ſꝫ ex pecca
ti demerito. Hāc pbant theologi
multi: Marie Monarcha theo
logie: Alexāder de Ales i. 3°. par
te tractatu de icarnatiōe. q. 1. Et
ſanctus Bonauētura. 2°. di. 30. q.
1. ar. 1. Ugo quoqꝫ d̄ Caſtro nouo
ibidē. Ad cuius Intellectionem
notat ipē Alex. tres ſtatus huma
ne nature. Ut ēt hētur a magiſtro
in. 2°. di. 19. Primus quoꝝ ē nāe
humane a deo Condite: In quo
habuit hō poſſe peccare: ⁊ poſſe
nō peccare Et hec fuit prima ar
bitrij libertas: Et i eodē ſtatu ha
buit poſſe mori: ⁊ poſſe nō mori:
Et hec fuit prima humani corpo
ris imortalitas. Scd̄s ſtatus eſt
nature lapſe In quo hꝫ poſſe mo
ri: ⁊ nō poſſe non mori. Sicut ⁊
poſſe peccare: ⁊ nō poſſe nō pec
care: Qm̄ in hoc ſtatu ē moriēdi
⁊ peccandi neceſſitas. Tertius
ſtatus: ē nature beate. In quo ha
bebit poſſe nō mori: ⁊ non poſſe
mori: Sicut ⁊ poſſe nō peccare:
⁊ nō poſſe peccare: Qm̄ ad hūc
ſtatū ptinet moriēdi: ⁊ peccandi
impoſſibilitas. Sm̄ hoc ergo dicē
dum eſt: ꝙ ſicut nō eſt ponere cō/
ueniēs bonitati diuine ⁊ ſūme ꝙ
ꝯdiderit naturā in ſtatu neceſſita
tis peccādi: Ita nec i ſtatu neceſſi
taꝭ patiēdi Qm̄ ſicut ad Impoſſi
bilitatē peccandi: ſequiť Impoſſi
bilitas patiēdi in ſtatu. 3°. Ita ad
poſſibilitatē peccādi ⁊ nō peccā/
di. Poſſibilitas patiēdi ⁊ nō pa/
tiendi: Sicut fuit in ſtatu p°. Ita
in Statu moderno: Ad impoſſibi
litatē nō peccandi ſequiť Impoſ
ſibilitas nō moriēdi. Quare pa/
tet naturā hois eſſe lapſam. Hec
Alex. formaliter. Ex cuius ſentē
tia pꝫ qualiter natura hec hūana

non fuit inſtitura talibus ſubiecta paſſiõibus. Et hoc .qa nõ ꝯgruit bõitati diuine. Tũ quia deductio huius veritatis eſt ſatis generalis nec p eã ad humani lapſus notici am bene puenire poſſumus. Ideo ad meliorẽ ipſi⁹ declarationẽ: po no duas ſequẽtes veritates qbus pleni⁹ iſta materia dilucidabit.

5. Ueritas eſt natura huma na i ſtatu ſub quo cõdita fuit erat ordinata ad beatitudinẽ hoc pa tet ſaltẽ catholice ꝓcedẽdo. Non enim credo ꝙ naturaliter hoc pro bari poſſet vt colligit a . Sco. p°. q. i. ꝓlo. In ſolutione Argumẽti facti cõtra improbationẽ vie pho ruȝ. vbi vult. ꝙ potentia intellecti ua noſtra non eſt cognoſcibilis a nobis ꝓ ſtatu iſto ſub ratione pro pria ⁊ ſpali ſub qua ordinatur ad talem finem beatitudinis: Et ſub qua capax ẽ gratie cõſumate: Et ſub qua habet deum ꝓ obo pfectiſ ſimo. Sȝ ad talẽ cognitionẽ opor tet intellectum ſupnaturaliter ele uari puta lumine fidei: videatur ibi Scotus. Modo in noſtro ꝓ poſito. ꝓbatur veritas hec. ſuppo ſita fide p Magiſtrũ i 2o. di. i. di centẽ. Fecit deus creaturã ratiõa lem q̃ ſũmũ bonũ intelligẽt: intel ligendo amaret: ⁊ amãdo poſſi deret ⁊ poſſidẽdo frueret. Et in fra. Si querit inqt quare ſit creat⁹ homo vel Angelus breui ſermõe reſponderi poteſt pp bõitatẽ dei: vñ Aug. libro de Doc. chri. quia Bonus eſt Deus ſumus ⁊ in quã tũ ſumus boni ſumus. Et ſi queri tur. Ad quid creata ſit ratiõalis creatura. Reſpõdetur: ad laudã dum deũ ad ſeruiendũ ei : ad fru endũ eo: hec Magi. Quaſi uelit ponere duplicẽ cãȝ creationis ho minis: vnã efficiẽtẽ puta bonitatẽ dei: aliã finalẽ. vt. s. fruamur eo.

6. Ueritas eſt. ꝙ nullus ꝓpa gatus ex ſtirpe Adã p rationẽ ſe minaleȝ admittitur ad celeſtẽ pa triã niſi mundatus ſorde vel rena tus ſacro baptiſmo. patet ſñia ſal uatoris. Jo. 3°. Niſi qs renatus fuerit ex Aqua: ⁊ ſpũ ſctõ nõ põt introire in regnũ dei. Et. Aug. de fi. ad pe. 20. c. 27. ait firmiſſime te ne ⁊ nullaten⁹ dubites: exceptis illis q ꝓ chriſti noĩe baptizãt ſuo ſanguine nullũ hõinem acceptu rum vitã eternã q nõ hic a malis ſuis fuĩt p pñiam fideq̃ȝ conuer ſus. Paruulis uero q nec ꝓpria uoluntate credere nec penitẽtiaȝ ꝓ peccato. qđ originaliter trahũt agere poſſũt ſacramentũ fidei ⁊ penitẽtie. qđ eſt ſanctũ baptiſma q̃ȝ diu rationis etas eorũ capax eſſe nõ põt ſufficere ad ſalutẽ. hec

ibi. Cõfirmaſ p .ſco.2.di.33.q.i.
ſʒ de hoc melius in pũcto vltimo
hui⁹ articuli diceſ. His itaqʒ dua
bus precedẽtibus veritatibus p̃-
miſſis:nunc ſpãliter ⁊ clare ꝓbaſ
veritas illa.4ᵃ.Sicut fuit ꝓpoſi-
tũ Sic Arguẽdo, Nulluſ repelliſ
a fine ad queʒ ex diuina bonitate
cõditus eſt niſi in ipſo ſit aliquod
repugnans tali fini:patet : Quia
aliter ſequereſ fruſtratio Cõdito-
ris ordinantis .ſ. aliqd ad aliud
immo ad ſe ⁊ tñ repellentis Qδ
nõ ponereſ de artifice quocũqʒ vi
liſſimo : dummõ ratiõabiliter agẽ
te. Cũ gᵒ. homo ſit cõdituſ ad bea
titudinẽ vt patet veritate quinta:
et ipõ remanente in ſtatu :in quo
gñaſ nullo alio ſup addito repel-
laſ a tali btitudine:vt patet ſexta
veritate. ergo oportet in ipõ pone
re aliqδ repugnans tali btitudini
Id aũt ſolũ eſt culpa ⁊ Macula
vt patet Apoc.2j. Nihil coinqui
natũ intrabit in illud:Et p.Sco.
4.di.14.gᵒ. in homie eſt culpa ⁊
deformitas quedã qua fit inhabi
lis pro fine cõſequendo. Quero
itaqʒ an talis deformitas inſit ei
a primo ſtatu ſue cõditionis:ſi nõ
hẽtur intentum : ꝙ.ſ.talis corru-
ptio nõ inſit humãe nãe a ſua pri
ma inſtitutione:ſi ſic cõtra. Nihil
debet poni in vniuerſo quod repu
gnet diuine pfectioni:Et maxime
reſpectu nobiliſſime ſpeciei qua-
lis ẽ ſpecies humana:ſʒ illa poſi-
tio de natura iſta inſtituta cuʒ his
corruptionibus repugnat diuine
pfectioni:probatur: A ſũma boni
tate nihil debet egredi qδ ſit ma
gis inclinatum ad malitiaʒ q̃ʒ ad
bonitatem : Natura aũt humana
vt nũc eſt:eſt magis inclinata ad
malitiã quia Gñ.8.Senſus hoĩs
⁊ cogitatio prona ſunt ad maluʒ.
gᵒ.nõ eſt cõueniens: ꝙ ita cõdita
fuerit. Cõfirmaſ. Sũma cõcordia
ſiue ſumma pax qualis eſt boni-
tas diuina non debet eſſe cauſa di
ſcordie vel rebellionis:ſed huma
na natura ꝑ ſtatu iſto eſt in rebel-
lione ⁊ diſcordia ſm Apoſto.ad.
20.7.dicẽtẽ. Video aliam legẽ in · Ro. 7.
membris meis repugnanteʒ legi
mentis mee ⁊ captiuantẽ me in
lege peccati vbi loquitur de lege
fomitis ⁊ inclinationis ad maluʒ
⁊ rebellionis ad bonum:Que in
clinatio ad malum repugnabat le
gi mẽtis ideſt legi naturali impreſ-
ſe in mẽte. Ideo loquendo de tali
inclinatione ſupradixerat. Scio
ꝙ nõ habitat in me:hoc eſt in car
ne mea bonum .i. Inclinatio ad
bonum : Immo magis inclinatio
ad malum: Et tamen naturale di
ctamen dirigebat ad bonum.ergo.

rebellio ⁊ pugna cuius nõ eſt di-
cendũ tantã bonitatẽ eſſe cauſaʒ.
Cõfirmatur quoqꝫ ſic: poſitiue diſ
currendo. Quis credere poſſit ꝙ
humana iſta natura paulominus
ab Angelis minorata cũ talibus
cõdita ſit vulneribus: vt puta cum
tanta ignorãtia in itellectu: cũ ma
litia in volũtate ⁊ in firmitate ad
bene agendũ: cũ impotẽtia in ira
ſcibili in qua debebat fortitudo in
eſſe ad huiuſmodi oppoſita: cũ cõ
cupiſcentia inordinata: puta pni
tate ad mala deſideria in ipſa vi
cõcupiſcibili: Que i tantũ his vul-
neribus eſt oppreſſa: ꝙ ẽt vas ele
ctionis vbi ſupra clamare cogaꝶ.
Infelix ego homo. Quis me libe
rabit de corpore mortis hui⁹ vbi vo
cat ſe infelicẽ pp tot Corruptiões
maxime illas quas ãnumerauit:
vt pp dñium tirãni vel fomitꝭ: quo
nõ poterat pficere bonũ ex repu-
gnantia ſenſualitatis qđ tñ vole-
bat ꝭꝫ rõnem: Et ideo dicit: Non
eniʒ qđ volo bonũ hoc facio ſʒ qđ
nolo malũ hoc ago. hãc ẽt rebel-
lionẽ carnis ad ſpũʒ expreſſit idẽ
Apoſtolus ad galla. 5. dicẽs caro
cõcupiſcit aduerſus ſpũm: ⁊ ſpũs
aduerſus carnẽ: hec. n. ſibi inuicẽ
aduerſanꝶ. Ubi exprimit cõtinuã
pugnã viriũ iferiorũ cũ ſupiorib⁹.
Quare cõcludẽdũ eſt ſaltẽ ex pre
miſſis fide cognitis: ꝙ talis lãgor
vel tirãn⁹ nõ ſit in nã humana: vt
ſic a deo glorioſo cõdita: Ne tãte
ſapiẽtie vel bonitati derogare ve
limus: ſʒ ſuperuenerũt corrupti-
bilia hec tanqꝫ ſtipendia peccati.
Cõfirmanꝶ predicta a Magiſ.
2. di. 32. dicente. Nõ eſt talis aĩa
qualis a deo creaꝶ: creaꝶ. n. a deo
innocẽs ⁊ ſine vitio. ⁊ bonitatẽ ſi
ne corruptiõe Deus indidit. hoc
Idẽ d̃r. di. 35. vbi ponit ſimilitudĩ
neʒ illius q incidit i latrões, Simi
liter Anſelmus. p. cur deus hõ. c.
9. Idẽ dicit ſuadens diſcipl'o Ra
tionalẽ nãm iuſtã factã eſſe: Et in
fert. Nequaqꝫ exiſtimabiſ cõueni
re deo: vt creaturã quã fecit iuſtaʒ
ad beatitudinem miſerã eſſe ſine
culpa cogat. hominem auteʒ inui-
tum mori miſerũ ẽ. hec ille: Simi-
liter. li. 2. c. 1. dicit: Rationalẽ na-
turã a deo factam eſſe iuſtã: vt illo
fruendo beata eſſet dubitari non
debet. hec ille. Idẽ dicit. Aug. 2.
de fide ad pe. in. c. 22. Firmiſſime
tene primos homines. i. Adam
⁊ mulierem eius bonos creatos
⁊ ſine peccato: creatos cum bono
arbitrio quo poſſent ſi vellent hu
mili ⁊ bona voluntate deo ſerui-
re atqꝫ obedire: Quo arbitrio ẽt
poſſent ſi vellent propria volunta
te peccare: eoſqꝫ non neceſſitate

ſed propria voluntate peccaſſe: illoq; peccato ſic i deterius immutatã naturã: vt non ſolum in ipſis hõibus per peccatũ mors obtineret regnum: ſed ẽt in omnes homines tranſiret peccati mortiſq; dominium. hec ille: iſtam concluſionem optime pertractat idem Aug. 14. de ciui. dei quaſi per totuz. Unde in. 12. c. dicit. Neq; .n. quicq; mali deus in illo tante felicitatis paradiſo crearet: atq; plãtaret: ꝛ in. 21. c. dicit. Poſt peccatum hec libido exorta ẽ: poſt peccatum eam natura ammiſſa poteſtate: cui corpus ex omni parte ſeruiebat ſenſit attendit: erubuit operuit. Et tandem concludit: ꝙ homo in ſtatu innocẽtie vixiſſet ſecundũ deũ ꝛ corpore ꝛ ſpiritu: ꝛ fuiſſet liber a paſſiõibus ad malũ inclinantibus ꝛ a bono retrahentibus: Ex qb'õibus iã dictis. pz. 4ª. veritas probanda. Et patet. etiam: quid per peccati originalis: Si ẽ: itelligi debeat: Et qualiter per ipſum originale: ꝛ ſuas ſequelas in cognitionem lapſus humane nature bene inſtitute fide preuia deuenimus.

7ª. Ueritas. Peccatũ ſumptuz pro actu ſubſtrato eſt quid poſitiuum: ꝛ ſic quid bonũ. Pro quo nota. Quia generalia p̃cedũt ſpetialia. pº. phiſicorum. Ideo ante ꝙ. quid eſt. peccati originalis exponã: aliqua generalia de peccato p̃mitto. Nota ẽt quãtũ ſpectat ad p̃ns ꝙ peccatũ põt dupliciter ꝯſiderari. ſ. ꝑ actu ſubſtrato deformitati. puta mãliter. qḋ idẽ ẽ: Et põt capi ꝑ ipſa deformitate ꝛ carẽtia tãq; ipſius peccati formalitate. Capiẽdo igit̃ peccatũ primo mõ. veritas p̃miſſa. pz. ꝛ primo ꝙ ſit qd poſitiuũ: qꝛ peccatũ ſumptum ꝑ actu: aut ſit actus ſimpliciter elicitus: aut ſit imperatus cum vterq; poſſit affirmatiue ſignari: ita ꝙ ipſo demõſtrato: verũ eſt dicere. hoc eſt aliquid: erit qd poſitiuum. pz. Quia non videtur aliud reperiri ad eſſe poſitiui ꝙ illud. Et ẽt ꝙ ſit qd bonũ. pz. per Magiſ. 2. di. 38. Ubi probat: ꝙ omnis actus in quãtũ talis bon' eſt: Et ſi dicat̃, ergo ſequeret̃: ꝙ homicidiũ adulteriũ ꝛ huiuſmodi eſſent bona: Rñdet Magiſ. ꝙ homicidij ꝛ adulterij actus: ꝑ vt actus ſũt boni ſũt: lꝫ ſi talia ꝯſiderant̃ vt vitia ſũt mala ſint. Unde ꝛ Aug. i Enchiri. 17ª. Omniſ nã ẽt ſi vitioſa ſit: i quãtũ nã ẽ bona: in quãtũ vitioſa ẽ mala ẽ, hec ibi. Infra ẽt meli' patebit hec vitas.

8ª. Ueritas. Peccatũ ſũptuz ꝑ

deformitate nō eſt qd poſitiuū pz per Magiſtrum. vbi probat ꝙ malum nihil eſt qa priuatio boni Et cū peccatū ſit malū .gº. ēt peccatum nihil eſt. Pz ēt iſta veritas rōne: Quia ſi peccatū ſic ſumptū eēt ens poſitiuū: oporteret aſſignare in quo pdicamēto reponeretur. cū eſſet ens limitatum: Et nec eſſet materia prima nec forma pura. Cum ergo ex diuiſione Entis nō ſit ſubſtātia nec quantitas nec alterū decē predicamētoꝝ ergo nō eſt ponēdū ꝙ ſit de genere entiū poſitiuoꝝ iſtum modum ſꝫ Sco. ad probādū ꝙ intellectio ⁊ volitio nō ſunt ſubſtātie: nec relationes: nec vbi: nec paſſio. ⁊c. ſꝫ in genere qualitatis vide ipſū in pº. di. 3. Patet ēt veritas iſta Si attēdat̄ qd nomine deformitatis intelligi debeat. Nā deformitas dicit in peccato carentiā circūſtantie debite in eſſe ſm dictamen recte rationis ſaltē loquendo de peccato actuali vnde ſicut in naturalibus aial eſt deforme qñ caret mēbro cōuenienti aut ſꝫ mēbrum indecēs: Ita i moralibus ſi actui deficit Circūſtantia reqſita vel aliqua indecenter applicatur: in tali actu eſt ratio deformitatis. ergo ſicut deformitas in naturalibus dicit carentiā ⁊ priuationē: Sic erit i moralibus: quare peccatum in ſua formalitate cōſideratū dicet quandā Negationē: Qđ cōfirmat. Scotus. di. 35. 2. dicens ꝙ ille actus poſitiu⁹ volēdi creaturā nō eſt formaliter peccatū: ſꝫ carētia debiti ordinis in actu illo: in quo illa debuit amari pp ſūmū bonū: a quo ordine volūtas deficit qeſcēs in bono creato. et iſte defectuſ eſt formaliter peccatū: vt ēt patet p Aug. 12. de ciui. dei. c. 8. Cōfirmātur hec oīa pulcherrime ab Anſel. in de caſu dia. Et in de cōcep. Virginali. plurib⁹ capitul. Et maxime. 5. c. vbi probat: nullā actionem p ſe iniuſtā dici niſi pp iniuſtā voluntatē. Et in. c. 6. dicit ꝙ talis iniuſticia q̄ peccatū facit nihil eſt. Sicut cecitaſ q̄ nihil aliđ ē niſi abſētia viſus: vbi debet ēe: Et ꝙ peccatū qđ iniuſtitiam dicit nō ſit aliqđ poſitiuū pbat ibi ordinate dicēs. Nō. n. iniuſtitia eſt talis res qua inficiat̄ ⁊ corrūpat̄ aīa velut corpus veneno. Et q̄ faciat aliqd Sicut videt̄ qñ malicio ſus homo mala facit opa: Nam quēadmodū: cū indomita fera ruptis vinculis diſcurrendo ſceuit: Et cū Nauiſ ſi gubernator dimiſſo gubernaculo dimittat eā vētis ⁊ motibus maris vagatur ⁊ inuehitur in quelibet picula dicimus:

qa hoc facit abſentia cathene aut
gubernaculi: Nō q abſentia eoꝝ
aliqd ſit aut qcq̄ faciat: ſed qn̄ ſi
adeſſet facerēt ne fera ſeuiret aut
Nauis piret: Ita cum malus bō
ſeuit ⁊ in quelibet aīe ſue picula
que ſunt mala opa pellit clama-
mus: qa hoc opat iniuſtitia: nō q
ipſa vlla eſſentia ſit aut faciat ali
quid: ſed qn̄ voluntas cui ſubditi
ſunt omnes volūtarij motus toti⁹
hominis abſente iuſtitia diuerſis
appetitibus impulſa: ſe ⁊ oīa ſi
bi ſubdita in multa mala leuis ⁊
effrenata ⁊ ſine rectore p̄cipitat:
Quod totū iuſtitia ſi adeſſet ꝓhi
beret ne fieret. Ex his. g°. facile
cognoſcitur: qa iniuſtitia nullā hʒ
eēntiā. h ille. Quaꝛ patet q pecca
tuʒ ſumptū ꝑ deformitate dicit ne
gationē: licet nō ſimpliciter: quia
aliter in quocūqʒ in quo non eſſet
rectitudo ineſſet peccatū qd non
eſt verū: vt patet de ligno ⁊ lapi-
de. Dicit. g°. peccatū negationem
iuſtitie cū debito habendi: ad qd
melius declarandū ponitur veri-
tas ſequens.

9 Ueritas: peccatum nihil
aliud eſt q̄ priuatio boni debiti:
Intelligendo de peccato formali
ter ſūpto. Que veritas ꝓbat ſm.
Sco. i. 2. di. 35. preſupponēdo ſm
eū. p°. q Agens inferius tenetur i
agēdo cōformare ſe agenti ſupio
ri. patet hoc ēt p Arꝫ. 3. d. aīa in
fine: vbi vult q naturali ordine in
feriora regunt a ſuperioribus ⁊ eis
ſubdunt qn̄ loqtur de appetitu ſe
ſitiuo vincēte intellectiuū. 2. pre-
ſupponit q ſi in poteſtate alicui⁹
eſt cōformare ſe agenti ſupiori ⁊
non cōformare: ſi nō conformat
qn̄ debet peccat. Patet: qa comit
tit inordinationeʒ naturalē quaʒ
peccatū moraliter loquēdo voca-
mus. Ex his ergo preſuppoſitis
ꝓbatur veritas ſm. Sco. ſic dedu-
cendo. Accipiat aliquis actus ali
cuius agentis liberi obligati con-
formare ſe ſupiori agēti: ⁊ nō cō-
formantis immo diſcordātis: Et
quero in quo formaliter conſiſtat
peccatū ipm: Nō in actu q fuit in
poteſtate diſcordātis: vt actus pʒ.
ex dictis ſupra veritate ſeptima.
⁊ ēt ex alio patet: qa ſi ille actus
fuiſſet cōformis ⁊ cōcors regule
ſupiori nō eēt peccatū. ergo preci-
ſa ratio peccati in illo actu eſt pri
uatio illius cōformitatis debite.
Confirmatur per eundem. Sco.
Quia omne peccatū ē in cōſciētia
formalit: Et tale peccatū ē talis i
iuſtitia: ⁊ p ꝯſequēs priuatio tal
iuſtitie. g°. peccatum formalr ē pri
uatio. Quod cōfirmat Anſel. ubi
ſupra di. iniuſtitia que eſt peccatū

nō eſt aliud q̄ȝ abſentia debiti bo-
ni ⁊ nulli eſſentie eſt aliud malaȝ
eſſe q̄ȝ deeſſe illi bonum quod de-
bet habere deeſſe ergo bonuȝ qđ
debet adeſſe non eſt aliquid eſſe.
hec ille. Idem habetur ab eodeȝ
de caſu diaboli.c.8.vſq; ad.12.c.
Concordat Auguſtinus Enchi.
14.c.di. Quid eſt autem aliud qđ
malum dicitur niſi priuatio boni:
Nam ſicut corporibus animaliū
nihil eſt aliud morbus ⁊ vulneri-
bus affici q̄ȝ ſanitate priuari neq;
id agitur: cum adhibetur curatio:
vt mala que inerant .i. morbi ac
vulnera recedāt hinc: ⁊ alibi ſint:
ſed vtiq; vt non ſint. Non enim
vlla ſubſtātia ſed carnalis ſubſtā-
tie vitium eſt vulnus aut morbus:
Cum enim caro ipſa ſit ſubſtātia
profecto aliquod bonum eſt. Cui
accidunt iſta mala.i. priuationes
eius boni quod dicitur ſanitas.
Itaq; ⁊ animorum quecunq; ſūt
vitia naturalium ſunt priuatiōes
bonorum: que cū ſanant non alio
transferuntur: ſed ea que ibi ine-
rant prius nuſq̄ȝ erunt quando in
illa ſanitate nō erunt. hec ille. ⁊
ſic patet intentum.

x.ª Veritas. licet peccatum ni-
hil ſit tamen puniri pro peccato:
eſt puniri pro aliquo: Que proba
tur ab Anſel. contra nimis alte in
ueſtigantes iudicia dei. De Con-
cep. Virgi.c.7.di. Quāuis pec-
catū nō ſit niſi abſentia iuſtitie vbi
debet eē: tñ deus nō punit p nihi
lo: ſȝ pꝑter aliquid. Puniēdo. n.
peccatorē debitū ſibi honorē quē
ſponte reddere noluit exigit: Et
ne qd ſit inordinatū i regno eius
eum ſeparatiȝ a iuſtis ordine cō
petēti diſponit. hec ille. Pro cla
riori aūt ſolutiōe tam huius veri-
tatis q̄ȝ verboꝝ Anſelmi oportet
recurrere ad aliqua ſua dicta ali-
bi: maxime ad librū per ipſum fa-
ctum de veritate. vbi in.c.12. de-
clarat qd ſit iuſtitia: ⁊ per conſe-
quens quid iniuſtitia: Et tandem
concludit voluntatē dupliciter in-
iuſtam effici. vȝ. Conſiderādo qd
velit ⁊ cur velit: Non eniȝ vt ipſe
dicit debet voluntas eſſe magis
recta volendo quod debet: q̄ȝ vo-
lendo propter quod debet. Quia
igitur omnis volūtas habet qd: ⁊
cur. Sicut fit iniuſta in primo ita
in ſecundo modo inordinato. Si-
militer oportȝ recurrere ad libꝝ
de Ca. Dia. Unde ibi in.c.16. po
nit pꝑter qđ aliqua perſona red
datur vituperabilis vel laudabi-
lis: ⁊ concludit ꝙ hr̄e vel debere
hr̄e iuſticiā mōſtrat naturalem di-
gnitatē: Et non hr̄e ⁊ debere hr̄e
facit pſonalē inhoneſtatē; debere

.n.factum eſt ab eo q dedit. Nō hr̄e factū eſt ab ipſo qui deſeruit. Ideo nāq3 debet:q2 accepit:ideo vero nō h3:q2 dereliqt:Et infert: ꝙ ipſa voluntas que nō h3 iuſti-tiā quā debet hr̄e:iudicanda ē in-iuſta:que ſi nō ſic eſſet iniuſta nō eſſet in illa qđ reprehēdi poſſet. hec ille. Et in pº.cur Deus hō.c. xj. Concludit ꝙ peccare non ſit aliud q̄3 nō reddere deo debitum: quod conſiſtit in ſubijci voluntati diuine in tātum ꝙ in hoc conſiſtit totus honor quem deo debemus: Et a nobis exigit deus: Et hec ē illa ſola iuſticia ſiue rectitudo voluntatis que iuſtos facit ſiue rectos corde. hec ibi. Ex quib⁹ ſuis dictis. p3. faciliter. ꝙ deus nō punit pro nihilo abſolute. licet puniat pro peccato quia cu3 hoc. qđ eſt in peccatore carentia boni ⁊ iuſtitie eſt etiam debitum habendi eam:ita ꝙ debuit quia accepit: Et ſi accepit conſeruare debuit: Et tamen non hebet quia voluntarie perdidit. Abſtulit ergo deo quod ſibi non reddidit ⁊ tamen debuit. ergo puniendus merito ē non pro illa ſimplici negatione: ſed pro carentia. Et tū̄ conſideratur in peccatore debitum reſpectu illius iuſtitie qua3 talis priuatio denotat: Unde ſi creaturas in quibus iuſtitia nō debet eē puniret deus ꝑ abſentia iuſtitie tūc ꝑ nihilo puniret:q2 nō eēt aliqđ in eis qđ ab illis exigat:q2.ſ. nō debitū. g°.cū i rōnali creatura: i qua nō ē iuſtitia ⁊ ē debitū habēdi ſit punitio nō fiet ꝑ nihilo ſolum:vt falſo ē aliquoꝝ imaginatio:immo ꝑ aliquo eo mō quo deductum ē: Et ſi queras ad qđ peccāti punitio a deo infligit̄. Cū peccator pp hoc đo nō ſoluat qđ abſtulit. ſ. honorē:ad qđ Rn̄det idē Anſel. pº. Cur de⁹ hō. c. 14. di. Qđ deū i poſſibile ē ꝑdere honorē ſuū: aut enī peccator ſpōte ſoluat qđ đbet ſubeundo pena3 quā meret̄: aut de⁹ eū inuitū ſibi torquēdu3 ſubijciat ſemp de⁹ dn̄3 ei⁹ ſe eſſe oñdit. Et iō ꝯſiderādū ē ꝙ ſicut hō peccando rapit qđ di ē:ita de⁹ puniēdo aufert qđ hoīs ē:nō ſolū .n. id aliˀ cuius eē dicit̄:qđ iam poſſidet:ſ3 qđ in eius potāte ē vt hēat. Cū̄ g°.homo ita factus ē vt btitudine3 hr̄e poſſet ſi nō peccaſſ3:cū ꝑpter peccatū btitudine ⁊ oī bono priuatur tāq3 de ſuo aliqđ inuitus ſoluit:q2 licet deus hoc ad vſum ſui comodi nō trāſferat qđ aufert:ſicut homo pecuniā quā alij aufert in ſuā ꝯuertit vtilitate3:hoc tū̄ qđ aufert vtit̄ ipſe deus ad ſuu3 honorē:Quia auferēdo hoc pecca-

torē ⁊ que illius ſūt ſibi ſubiectū eſſe ꝓbat. hec ibi: Et ſic pȝ. veritas vltima: immo omnes decem quare ⁊c.

Concluſio prima primi Articuli principalis declarans. qd ſit peccatum originale.

b His. g° pſuppoſitis ꝟitatibus tāq̄ꝫ fundamētis ꝓ noticia: qd nois: ipſiꝰ peccati originalis: Reſtat vt tandeꝫ talis priuatiui entis ratio exprimať: qđ ē principale huiꝰ pūcti. Dico itaqꝫ đ mēte Sco. i. 2° i ſolutione. 30. ⁊ 31. ⁊. 32. diſtinctionū: Et đ mēte. D. petri đ Can. or. mi. i ſuo de Cōcep. Virginali alias. D. Alex. pape qnti. Qđ peccatū origiale ē carētia iuſtitie originaľ debite: q̄ꝛ i p° parēte accepte: ⁊ ex ipſiꝰ crimine depdite: cui correſpōdet obligatio ad penā dāni: Que qdē diffinitio vľ ratio: qd nois: originaľ peccati. pȝ. ꝑ Anſel. de Cōcep. virginali. c. 27. di. Hoc peccatū qđ originale dico aliud intelligere nequeo in eiſdē infantibus: niſi ipſā factam ꝑ inobedientiam ade iuſticie debite nuditatē: ꝑ quā omnes filij ſūt ire. Pro clariori aūt noticia huius rōnis: declaro ſingulas partes generali ſaltē declaratio ne: q̄ꝛ pfecta declaratio eaꝝ depēdet ex his que ſupradicta ſunt: ⁊ que in ſequentibus dicētur: Dixi ergo p°. ꝙ peccatū originale. ē carentia vbi carētia ponitur loco generis tāq̄ꝫ magis comune illo qđ diffiniť: Et hoc large ſumēdo genus modo. s. quo priuatiua ſuum habent genus: Sed cum ſupradictum ſit. ꝙ peccatū formaliter: eſt quedam iniuſtitia. ergo ſicut peccatū eſt iniuſtitia ita tale peccatū talis eſt iniuſticia. ergo ſicut peccatum actuale dicit iniuſtitiam actualem qualis fuit in primo parente vt dicit Anſel. vbi ſupra. c. 21. ita peccatum originale dicit iniuſticiam originalem: Iniuſticia autem dicit carentiam iuſtitie debite vt dicit Ideꝫ Anſel. de. Caſ. Dia. c. 16. Et etiam ſupra. pȝ. veritate. ſ. nona. ergo bene dictū eſt ꝙ peccatum originale eſt carentia iuſtitie non vtcunqꝫ ſed originalis ſed nō ſimpliciter. Quia ſi nunc aliquis impuris naturalibꝰ ꝓduceretur: nō deſcendens ꝑ rationem ſeminalem ab ipſo Adaꝫ nō haberet Iuſtitiā originaleꝫ ⁊ tñ nō priuaretur ipſa. Et ſic non hēret originale peccatuꝫ: Et hoc nō niſi q̄ꝛ ipſe nō hēret debitū ſicut nos. Vnđ Sco. in. 3°. di. 4. vbi querit. quare xp̄s nō cōtraxit ori

ginale peccatū. Rn̄det ſicut ēt in
2°.vbi.ē. Et Anſe.vbi.ē.c.19.ꝙ
nō cōtraxit qꝛ nō fuit nālis filius
ade.i.ꝓpagatus ꝑ rōnez ſemina/
lem. Recte ergo in diffinitiōe ad
ditur. Debite. ſed quare debite:
Ideo ſubiungit: Quia in p°.parē/
te accepte: Ex hoc.n.quilibet ſic
ꝓpagatus carētiā huiꝰ iuſtitie hꝫ:
qꝛ qlibꝫ eſt debitoꝛ illius iuſtitie:
qđ debitū accepit in pꝛimo parē/
te:vt in.3°.ſequenti puncto dicet.
Sꝫ queres quare ſic ꝓpagatꝰ nō
accipit iuſtitiā illā: Ideo ſequit ⁊
ex ipſiꝰ crimine deꝑdite. qꝛ ſicut
dicet. Acceperat Adā iſtam iuſti
tiā ꝓ ſe ⁊ ꝓ oībus ſuis poſteris.ḡ
deꝑdendo:⁊ ꝓ ſe ⁊ ꝓ eiſdē poſte
ris ꝑdidit.vltimo autē ponit alia
differētia.cuꝫ dicit. Cui coꝛreſpō
det pena damni ꝓueniens tamē
ex tranſgreſſione pꝛemiſſa qđ po
nitur ad differētiā peccatorū moꝛ
talium vel venialiū: quia moꝛtali
vltra penaꝫ dāni que ē perpetua
carentia viſionis dei coꝛreſpōdet
pena ſenſus: Et veniali: nō coꝛ/
reſpōdet pena perpetua: Tamē
coꝛreſpondet aliqua pena tēpoꝛa
lis ſenſitiua tamē: qđ nō eſt i his
qui carent ſolū iuſtitia oꝛiginali:
⁊ gratia Baptiſmali vt infra di/
cetur: Hac declaratione ſic gene/
raliter poſita ipſius quid eſt pec/
cati oꝛiginalis: cuius clarioꝛ noti
cia habebit ſi pꝛecedentia ⁊ que
ſequunt recte cōſiderantur: pate/
re pōt veritas aliquaruꝫ pꝛopoſi
tionū negatiuaꝝ quas ponit Frā.
de Maro. Et. B. Pet. de Can
dia in.3°.in Iſta.q. Qn̄ repꝛobāt
opiniones male ſentientiū đ qui/
ditate peccati oꝛigialis. p°.quaꝝ
eſt ꝙ peccatū oꝛiginale non ē ali/
quis actus malus.pꝫ.quia nullū
actum hꝫ anima qn̄ ipſuꝫ contra/
hit: cum peccatū oꝛiginale pꝛece
dat omnē actū liberi arbitrij quo
de comuni lege nullus i vtero ma
tris vtitur. 2ª.ꝓpoſitio ē.ꝙ pec
catū oꝛiginale nō eſt aliquis ha/
bitus vitioſus.pꝫ.quia ſi ſic tunc
i pꝛimeret ſibi a deo cuꝫ nullus a
pꝛicipio ſui eſſe poſſit habere ali/
quem habitū niſi ſupernāliter ſibi
infūdat. Talis aūt cū ſit vitioſus
non infundit a deo. 3ª.ꝓpoſitio
eſt.ꝙ tale peccatū nō ē ſolū caren/
tia iuſtitie oꝛiginal.pꝫ. hic.ē.qa
requirit debitū. 4ª.eſt.ꝙ pecca
tū oꝛiginale non eſt foꝛmaliter in
fectio moꝛbida i carne: quia pec/
catum foꝛmaliter ponitur: vbi vir
tus eſt apta nata eſſe: Et hec non
ponitur in carne: ergo nec pecca/
tū 5ª.ꝓpoſitio eſt.ꝙ tale pecca
tū non eſt aliqua macula poſitiua
in anima ipſam inficiens. patet.

Quia cuiuſlibet poſitiui quod nõ eſt deus ē aliqua cauſa effectiua. ergo ipſius talis peccati eſſet ali/qua cauſa effectiua. Uel ergo eſt ipſe deus: ⁊ hoc non: cuz non poſſit eſſe immediata cauſa effectiua peccati: vel eſt ipſa voluntas ha/bens illud peccatum: Et hoc etiã non: cum nondum habeat rationis vſum: vel eſt primus parens ⁊ hoc non: quia ipſo non exiſten/te non minus haberetur talis originalis deformitas ī paruulis vt pz. de ſe: vel eſſent parentes pro/ximi: Et hoc etiam non per eãdē rationez que dicit de p°. parente. Cum ergo ipſius non inueniatur effectiua cauſa ⁊ non eſt primuz ens: ſequitur ꝙ ipſa nõ eſt aliqua entitas formal'r poſitiua. Ultima propoſitio eſt. ꝙ peccatuz originale non habet ſimilitudinem cum alijs peccatis in duobus. primo quia contrahitur inuolunta/rie: alia vero voluntarie. 2°. Quia prouenit a parentibus: licet non effectiue vt dictum eſt: ⁊ amplius dicetur: ſed propter defectū: Trãſgreſſionis eorum: alia vero non: Omnes iſte propoſitiones pa/tent ex probationibus proprijs: et ex ſuperioribus dictis ⁊ infra dicẽdis licet potuiſſent pro ipſis alie adduci rationes quod tamē fuiſſet contra primarium intentū quo breuitatem amplecti propo/ſui. Ex his igitur omnibus ſupra dictis patet qd̕ erat p°. in iſto articulo declarandum. Nunc ad ſecundum pūctum eiuſdem articu/li deſcendo: in cuius expoſitione adiuuet: et faueat Benedictus Jeſus peccati mortiſqz dſtructor et pijſſima Uirgo eiuſdem fi/lij ſui preuiſe mortis merito a tali originali peccato decentiſſime preſeruata: Sue enī inmaculatiſſime Cõceptionis gratia hec oīa premittuntur. Jdeo qui virginei honoris zelo accenditur: hec at/tẽdat: Et ex intimo cordis pſcrutet cui nãqz peccati originalis ratio manifeſta eſt huic ad ueritatē preſeruationis articuli ſequentis facillimus eſt aditus.

Secundus punctus primi articuli pricipalis in quo premittū/tur decē veritates pūte cõcluſiõī ſecunde.

c CIRCA ſecundū punctū huius articuli primi: Jn/quo principaliter declarandū eſt qualiter originale peccatū cõtrahatur. Modū precedẽtis pūcti

ſeruabo: Et ideo premittētur .x. veritates valde neceſſarie vt tādē id qđ queritur inferatur.

1ª Ueritas: ad pfectā noticiā tā peccati originalis q̄3 modi quo cō trahiť: declarare oportet quid ſit iuſtitia originalis .pª pars huius veritatiſ patet: qa ſicut tota diffini tio deb3 ēe notior diffinito: vt per ipam diffinitū cognoſcať: Sic ēt q̄ libet pars diffinitionis: Cū .gª iu ſtitia originaľ ponať i diffinitiōe peccati originaľ: ſaltē in obliquo. gª ꝛc.: Deductio patet: inſtructis in dialectica .2ª ēt ps veritatis ſimiliter patet. Sicut .n. nō pōt in telligi: quomō infirmitas pp de fectū ꝓportionis humoꝝ ꝛ quali tatū cātur in aīali: ꝛ mors tandē ſequatur: niſi cognoſcēdo qd ſint humoreſ ꝛ qualitateſ. Ita nō pōt deueniri ad verā notitiā qualiter originale peccatū ꝓpter carētia3 iuſtitie originaľ cōtrahať ꝛ tandē ſpiritualis mors ꝯtingat: niſi pri cognito qd ſit iuſtitia originalis. Similitudo de ſe ſatis patet: ꝛ ſic veritas tota.

2ª Ueritas iuſtitia originalis erat quedam humane nē rectitu do p quam corpus erat ſubditu3 aīe: Et inferiores vires rationi q̄3 diu aīa ſubdita eſſet ſuo creato ri; hec veritas ponitur a Richo lao de ly. ſup. c. qntum ad. Ro. vbi diffinit ipſam iuſtitiam origi nalem: qua3 recte diffinit p recti tudinem: qa vt hētur ab Anſel. li. de veritate. c. xij. iuſtitia nihil aliđ ē q̄3 rectitudo: vñ dicit ibi ꝙ iuſtu3 ꝛ rectum vidētur eē: Sicut ignem ꝛ calidū eſſe. Ita ꝙ inuicē ſeſe cō ſequuntur: qa rectitudo eſt iuſtitia ꝛ iuſtitia eſt rectitudo qua3 tñ cō plete diffiniendo in eo. c. dicit ꝙ iuſtitia eſt rectitudo volūtatis pp ſe ſeruata: Sed ꝓ nūc ſufficit ha bere ꝙ eſt rectitudo vt ēt ponitur de concep. virgi. c. 4. iſta. ergo iu ſtitia originalis dicitur rectitudo humane nature non ꝙ fuiſſet ali qd de eſſentia ipſius nature: Sed qa ipſa humana natura recta fuiſ ſet ad modū infra declarandum:

3ª Ueritas iuſtitia originalis erat donū ſupnaturale excedens totam virtute3 naturalem ipſius anime. Pro quo nota quod licet omnes docto. in hoc conueniant ꝙ iuſtitia originalis erat aliquod accidens hominis in ſtatu primo tamen in hoc diſconueniūt. Quia aliqui crediderunt ꝙ eſſet natura le donum. Et ideo ponitur iſta ve ritas contra falſam opinionem il lam de naturalitate illius iuſtitie Et probatur veritas iſta: qa ſm Dioni. 4. de. diui. no. Naturaliaſ

homine remāſerūt integra ēt poſt lapſum ⁊ tñ non remanſit iuſtitia originalis vt patet.gº.⁊c. Jtē ſi fuiſſet ꝓprietas naturalis. Tunc ꝑbi potuiſſent naturaliter ꝑuenire ad cognitionē lapſus nature humane cuius tñ oppoſitū cōcluſum eſt ſupra veritate tertia puncti primi. Jtē eſſet querēdū a ſic opināti bus qd intelligūt ꝑ naturalitatē talis iuſtitie. Si.n.dicūt ꝙ fuiſſet naturalis ſic ꝙ eſſet ſubſtātia hoc falſuꝫ eſt: qa erat accidēs: vt preſuppono ſm oppinionē oīuꝫ theologorū ſi dicūt ꝙ erat paſſio fluēs a natura hoc falſuꝫ eſt: qa nūc eēt miraculū ꝙ deus faceret iſtā naturaꝫ ſine illa paſſione: Si dicant ꝙ erat naturalis: qa creata ex principijs indiuidui ſicut albedo ī iſto homie tūc nō fuiſſe cōmuniſ omnibus hominibꝰ. Cū.gº.nō ſit alius modꝰ quo naturalis dici debuiſſꝫ cōcludendū eſt ꝙ fuiſſet ſupnaturalis. Et ſic patet veritas. Que tñ adhuc clarius ꝓbatur de mēte. Sco.in.2.di.29.q.1. Cuius ꝓbatio preſupponit duo fundamenta. primū eſt ꝙ iuſtitia originalis ꝑfectā tranqllitatē in aīa feciſſet quātum ad omnes potentias: puta ſēſitiuas: ⁊ rationales. Jta ꝙ natura inferior.s.ſenſitiua: non fuiſſet inclinata contra iudiciuꝫ ſupioris ideſt rationis: aut ſi inclinaretur quantū erat in ſe: tamen ordinari ⁊ regulari potuiſſet ſie difficultate ſuperioris ⁊ ſine triſtitia inferioris: vt in ſequentibus patebit: Hec eſt ſententia. Augu.14.de ciui.dei in pluribus capitulis maxime in.c.24.vbi cōcludit: ꝙ etiaꝫ mēbris genitalibus homo potuiſſet vti recte: ⁊ ad nutum ſicut in motu pedum. Dans exemplū de quibuſdaꝫ animalibus quibus naturaliter inſitum eſt vt ſolū ea parte corporis pelleꝫ qua veſtiuntur moueant vbi ſenſerint muſcas reſidētes nulla alia parte corporis mota: ſicut etiaꝫ herentes ariſtas cutis tremore diſcutiūt: Et infert Sic ⁊ ipſe homo potuit obedientiaꝫ etiā inferiorum habere membrorum quam ſua inobedientia perdidit. Neqꝫ enim Deo difficile fuit ſic illum condere: vt in eius carne illud non niſi eius uoluntate moueretur: quod nunc niſi libidine non mouetur: Et in.c. precedenti dicit.voluntati membra illa genitalia: ſicut cetera cūcta ſeruiſſent: hec ille. Jdeꝫ dicit Magiſter in.2.di.20.ca.primo Et alegat Auguſtinum ſuper Geneſiꝫ. Similiter Anſelmus de Cōcep.

Virgi.c.9.dicit.Cum deus fecit
Adã fecit nãz ꝓpagãdi quã ſub/
iecit eiꝰ potãti vt ea vtereť p ſua
volũtate:q̃z diu ipſe vellet ſubditꝰ
eẽ do. Nã nulla vtereť beſtiali ⁊
irrationabili voluntate:ſed huma
na rationali volũtate: Quia ſicut
Beſtiarum ẽ nihil velle cũ rõne:
ita hominũ eſſet nihil velle abſq̃
rõne.hec ille. ſm̃ fũdamẽtũ ẽ:q
Ita ſe.hz.volũtas reſpectu appe
titus ſenſitiui:ſicut itellectꝰ reſpe
ctu ſenſuũ:ergo.Sicut itellectꝰ cõ
iunctus ſenſui natus ẽ intelligere
ſenſibilia:ut pz.iſtructꝰ i ſcia nã/
li:Ita volũtas ꝯiuncta appetitui
ſenſituo nata ẽ ꝯdelectari ſibi:et
magis ſi ẽ ꝯiuncta multꝭ appetiti
bus ſenſitiuis:qr nata ẽ ꝯdelecta
ri illis oibus.Unde magis cõde/
lectareť volũtas ꝯiuncta cũ ſenſu
viſus tendẽte i pulchrũ coloratuz
Et cũ ſenſu tactus pcipiente pro
portionatã qualitatẽ tangibilẽ:q̃z
ſi cũ altero illo ſolũ:Et ſi ſic ergo
talis volũtas non ſolum non poſ/
ſet retrahere illũ appetitum ſenſi
tiuuz a ſuo delectabili ſine aliqua
cõtraria inclinatiõe ex parte illiꝰ
appetitus:⁊ difficultate: Immo
nec ſe ipſam videť poſſe retrahe/
re ſine difficultate a cõdelectãdo
illi appetitui:Ex his igiť funda/
mentis Sco.ꝓbatur veritas.Sic
arguẽdo a poſteriori: In primo
hoie erat perfecta trãquillitas vi
rium inferiorum ⁊ ſuperioꝝ que
erat effectus iuſticie originalis.
ergo illa iuſtitia fuit donuz ſuper
naturale:antecedens.pz.ex pri/
mo fundamento ꝓbo conſequen/
tiã.Nam voluntas nũq̃z poſſet ſe
retrahere delectabiliter uel ſine
difficultate ab omni iordinata de
lectatione cũz aliqua vi inferiori:
niſi ſibi ineſſet aliqd ex ſe delecta
bilius q̃z delectabile illius vis in
ferioris:Hoc.pz.exẽplo domeſti/
co.Quia ad hoc vt delectabiliter
retrahas aliquem vel ſaltem ſine
contradictiõe ab inordinato ama
bili oportet: vt offeras ſibi aliqd
delectabiliꝰ: cui plus cõdelecta/
reť:ſi illď iordinatũ amabile nõ
eſſet.Modo ad propoſitum:vo
luntas eſt apta nata condelecta/
ri virtutibus inferioribus: vt.pz.
in ſecũdo fundamento: Et nihil
eſt ex parte voluntatis:in quan/
tum voluntas:quod poſſet ipſam
coniunctam viribus inferioribus
ab illis retrahere cum delectatio
ne:⁊ tamẽ fuiſſet retracta.pz.qr
aliter non fuiſſet perfecta illa trã
quillitas:quã dicit primũ funda/
mentũ:Et nõ niſi p iuſtitiã origi
nalẽ:ergo oportet illam fuiſſe in
volũtate donũ ſupernaturale quo

ſinis.i.Deus fieret ſibi delectabi
lioꝛ ꝙ̄ aliqd̄ delectabile alicuius
appetitus ſenſitiui:pꝛopter ꝙ nō
ſolum ſine difficultate:immo dele
ctabil'r ⁊ citius retraxiſſet ſe a cō
delectādo appetitui ſenſitiuo:ꝙ̄
recedere ab illo fine delectabili.
Quare dicatur ꝙ iuſtitia oꝛigina
lis erat donū ſupernaturale non
tranſfuſum apparētibus:ſed infu
ſum a deo. Unde Anſel. de Con
cep. Uirgi.c.3.dicit. Ergo Adā
⁊ Eua:ſi iuſtitiā ſeruaſſent oꝛigi
nalem:qui de illis naſcerent' illaꝫ
habuiſſent:nō ꝙ parentes tranſ
funderent iuſtitiā in poſteros:ſed
quia tranſfunderent ſemen incoꝛ
ruptū: ⁊ de⁹ iſūderet aiaꝫ mūdā
oꝛiginal'r. Et ſic ut illi iuſti eſſet:
Et in.c.ſequenti dicit: in Adam
nō fuiſſe iuſtitiā pꝛiuſꝙ̄ fieret ho
mo rationalis: Et infert. Nam ſi
Adaꝫ ⁊ Eua genuiſſent ſine pꝛe
cedēti peccato:nō tñ eēt in ſemi
ne iuſtitia nec eē poſſet. hec ille:
Ex quo apparet ꝙ tal' iuſtitia nō
erat ſeminario modo infundēda:
nec naturali oꝛdine:ſꝫ hoīe com
pleto a deo cōdonanda: Pꝛopo
ſuerat enim Deus vſqꝫ quo non
ponerent obiceꝫ ꝑ peccatū coope
rari nature regulariter dando iu
ſtitiā pꝛopagato: Sicut modo ani
mam intellectiuam creat coꝛpoꝛe
perfecte oꝛganizato: vnde Anſel
mus: vbi ſupꝛa.c.9.dicit. Eadem
quippe ratione: qua monſtratur
rationalem naturam iuſtam eſſe
creataꝫ. Pꝛobatur etiā: ꝙ qui ex
humana natura pꝛopagarent' nō
pꝛecedente peccato ex neceſſita
te iuſtitiam pariter haberent cuꝫ
ratiōalitate. Omnis igitur homo
ſi peccatum nō pꝛeceſſiſſet eēt iu
ſtus ſicut ⁊ rōnalis. hec ille. Ex
quibus.pꝫ.ꝓbatio veritatis pꝛe
miſſe.

4. Ueritas loquendo de poſſi
bili: non eſſet incōueniens pone
re ꝙ vires inferioꝛes in illo ſtatu
p⁹ſe retraxiſſent a delectatiōe ꝓ
pꝛij obiecti delectabil': vt obediſ
ſent viribus ſuperioꝛib⁹: ⁊ tamē
non delectabiliter: immo foꝛte cū
aliquali rebelliōe ſe retraxiſſent.
hec veritas eſt de mēte Sco. vbi.
ſ. Contra quam ſi arguas. ergo
homo cū iuſtitia oꝛiginali: ⁊ ſtatu
innocentie habuiſſet triſtitiā. Re
ſpondet idem Sco. Negādo con
ſequentiā iſtam. Fuiſſet aliqualis
rebellio. ergo triſtitia in toto ho
mine: voluntas.n. ſi abſtinet dele
ctabiliter a cōdelectando poten
tie inferioꝛi: totus homo delecta
biliter abſtinet a delectabili ap
petitus ſenſitiui inferioꝛis: ſꝫ non
ſequit': ſi appetitus inferioꝛ abſti

net cū triſticia: q̄ ꝓpter hoc totus homo cū triſticia abſtineat. illud enim ꝯuenit homini ſimpliciter: q̄ ei cōuenit ſm potentiam ſuperiorem: ⁊ ſi nō conueniat ei ſecūdum inferiorem potentiā: Si dices: ſaltem non fuiſſet tranquillitas quia rebellio: dico q̄ non ſequit: Tranqllitas. n. de qua nunc loquimur: ſatis completa eſſet cū inferiores vires obedirent ſupiori: ⁊ ſuperior delectabiliter retraheretur a condelectando ipſis viribus inferioribus: vt tenderet i obiectū delectabilius: puta i pſum deū: hoc tñ vt dixi intelligatur de poſſibili.

5ª Veritas. lʒ. ita ſit vt precedenti veritate cōcludit: tñ tutius eſt dicere q̄ p iuſtitiā originalem potētia inferior delectabilr obediret rōni: hoc pʒ. p id qd dictū ē in 3ª veritate de perfecta ſubiectione potētiaꝝ inferioꝝ ad ſupiorē: ⁊ ex hac veritate ēt meli⁹ apparet ſupnālitas illius doni: Naʒ q̄ appetitus inferior nō ferat in obiectū ſuū delectabile ⁊ p̄ſens: ſed expectet motū appetitus ſuperioris hoc nō poteſt niſi per aliquod donum ſupernāle. pʒ. oportet. n. aſſignare aliqd quo ipſa inferior potētia nō feratur in ſuū obiectū: immo delectabiliter retrahatur: illud non poteſt poni ex natura illius potentie inferioris etiā inquantū eſt inferior voluntate: qa poſt lapſum in talibus inferioribus potētijs eſt ſeruata eadem naturalitas eſt ſubiectio ad rationeʒ: vel inferioritas naturalis ſicut añ lapſum. Et tamē nunc non eſt talis delectatio in retractione iſtarū potentiarū a proprio obiecto delectabili. ergo nec etiā tūc fuiſſe ex natura propria. ergo p aliqd ſupadditū: Et ſic illud fuiſſet ſecūdū vnā viā iuſtitia originalis in voluntate exiſtenſ: qua p ſe ⁊ ſine alio fuiſſet facta iſta trāqllitas viriuʒ inferioꝝ ad debitam obiam rationis vel ſm aliam viā hoc fuiſſet p quandā qualitatē poſitam in ſingulis potētijs ſenſitiuis ēt ſupnaturaliter datā: Non tamen dicta fuiſſet iuſtitia originalis: Cū iuſtitia ſenſitiue potentie non competat: ſed ſoli voluntati: ſed quicquid illud fuiſſet: puta aut iuſtitia: aut donum datum ſenſibus: hoc ſaltem verum eſt q̄ in illo ſtatu innocentie voluntas delectationes quaſdā appetitus ſenſitiui ꝯueniſſet ne vnquā appetitui illi infuiſſet: puta adulterādi cū pulchra aliēa: quaſdā ēt impe

raſſet ⁊ bñ eis fuiſſet vſus homo: puta cognoſcendi ſuã obediendo precepto diuino illi.ſ. Creſcite ⁊ multiplicamini: vnde Aug. vbi ſu pra c.21. dicit. Illa vero bñdictio nuptiarum: vt coniugati creſcerẽt ⁊ multiplicarent ⁊ implerẽt terrã: q̃uis ⁊ in delinquẽtib⁹ manſerit: tñ anteq̃ȝ delinquerẽt data eſt: vt cognoſceretur p creationẽ filiorũ ad gloriã ꝯnubij nõ ad penã per tinere peccati. hec ibi. nõ ẽ ergo abſolute negandũ ꝙ volũtas in il lo trãquillo ſtatu nõ fuiſſȝ aliquã do cõdelectata potẽtijs inferiori bus: q: iſtas ẽt licitas delectatio nes hũiſſȝ. lȝ. p tũc qñ in fuiſſent nõ habuiſſet voluntas eas p fine ſed ad debitum finem retuliſſet: In quocũq; aũt iſtorum actuum. vȝ. volũtatꝭ ⁊ inferiorum potentiarum: pu ta bene vti delectabilib⁹ vel auer ti ab illicitis: volũtas delectabili ter feciſſȝ p donum illud ſup nãle quo delectabili⁹ fuiſſȝ ſibi inhere re vltimo fini q̃ȝ ab illo ſeparari p cõdelectationẽ alicui⁹ delectabi lis nõ ordinati ad iſtũ finẽ: et ſic. pȝ. ṽitas p̃miſſa: De hac aũt trã quillitate harum potẽtiarum ⁊ vſu ge neratiue ṽtutꝭ plura dicẽda occur rẽt: ſȝ breuitati quã pollicitus ſuȝ intendens: diligenteȝ inſpectorẽ remitto ad Aug. vbi ſupra ordi nate pertractantẽ: qualiter primi homines ſi nõ peccaſſent generaſ ſent: ⁊ qualiter illa membra nũc libidini dedita: potuiſſent volun tati: ſicut manus ⁊ pedes fuire.

6ª. Veritas: Stante Innocen tia primorum parentũ potuiſſent ho mines nõ mori: ⁊ de facto ita fuiſ ſet. ꝙ nõ contigiſſȝ mors. pȝ. hec veritas p Magiſ. vbi ſupra: Et pbaſ rõne. p Sco. di. 19. ſic. Qm libet in illo Statu fuiſſȝ trãſlatus in paradiſuȝ añq̃ȝ fuiſſȝ alteratus alteratiõe cauſante mortẽ. g̊ con cluſio hui⁹ veritatis ẽ vera: ſalteȝ quãtũ ad ſecũdã partẽ. ſ. ꝙ de fa cto nõ ꝯtigiſſȝ mors: ꝯſequẽtia ꝓ ſe. pȝ. añcedẽs aũt pbatur ſic Et quero: aut. n. illi parẽtes ſemp ⁊ Cõtinue meruiſſent: aut non. Si ſic. ergo primus natus fuiſſet ma ioris meriti q̃ȝ poſterius natus. pȝ. propter maiorẽ cumulũ meri torum: et tamen conſeqnens eſt falſum: Quia etiã ſtante innocen tia. Beata Virgo: ⁊ multi poſte riores fuiſſent beatiores: q̃ȝ mul ti prius nati: Si dicas ꝙ non ſem per meruiſſent: ſed vſq; ad certuȝ terminum vite habeo intentum: quia tunc fuiſſent tranſlati ad glo riam. pȝ. aliter. n. deus feciſſet eis iniuſtitiam differendo dare pre mium poſt completionem merito

rtim. Ad ampliorē aūt intelligen/
tiā imaginationis. Sco. eſt not.
ꝙ iſte doctor imaginatur ꝙ ab
eterno gratia exempli Deus vult
dare beatitudinem Ade puta vt
octo. Quando igitur Adā vixiſſet
tātum ꝙ acquiſiuiſſet per opa ſua
meritoria illos octo gradus fuiſſet
ipē trāſlatus. patet: qa nulla fuiſſz
cauſa dilatiōis: qa dato ꝙ reman/
ſiſſet adhuc poſtꝗ̄ illos grad⁹ acq
ſiuiſſet nūꝗ̄ poſtea meruiſſet intē
ſionē illoꝝ. 8°. graduū ſz ſolū meru
iſſet idē multiplicius: Et ideo ad
veniēte termino vite in quo hꝫ il/
los. 8. gradus quos deus vult ſibi
dare ꝑ ſua beatitudine finali nul
la videt̄ cauſa dilatiōis trāſlatiōis
i paradiſū: Et ita tūc fuiſſet facta
trāſlatio i corpore ꝛ aīa i paradi
ſuꝫ. Hec ratio ſatꝭ ꝑſuaſiua eſt li/
cet de hoc Aug. Aliquādo dubi/
tauerit vt recitat Mag. vbi ſupᷓ i
di. incertū nob⁹ relinqt̄ vtrū oēs
ſimul trāſferēdi eēnt ſi non fuiſſet
peccatuꝫ an ꝑ ſucceſſiōes hec ibi
cōfirmat̄ veritas hec quātū ad id
qđ nūꝗ̄ mors cōtigiſſet ꝑſupponē
do ſm. Sco. vbi ſupra ꝙ cauſe
mortis p⁹ lapſū ſūt due in genere
.s. ab itrinſeco vł ab extrinſeco ab
itrinſeco aūt dupliciter. p°. ꝑ actio
nē caloris naturalis i hūiduꝫ radi
cale corrūpēdo ꝛ cōſumēdo ipm

hūmidū ad cuius conſūptioneꝫ ſe
quitur corruptio propria ipius ca
loris ꝛ ꝑ ꝯſequēs animalis vt pꝫ
exemplo ignis ꝯſumētis oleum:
Modo in ſtatu illo ꝑ hanc cauſā
non fuiſſet mors: patet quia licet
tale humidum paulatine fuiſſet cō
ſumatum nec potuiſſet reparari ꝑ
quodcūqꝫ alimētū: Tamē fuit da
ta virtus ſpalis cuidam ligno: qđ
dictū eſt lignū vite: ꝑ cui⁹ ſūptiōeꝫ
repararetur ipm humidū: ſaltem
vſqꝫ quo fuiſſet hoīes trāſlati. 2°.
mō accidit nūc mors ab intrinſe/
co ꝓpter ſubtractionē vel nō mini
ſtratiōeꝫ nutrimēti ꝯuenietis: Et
tn̄ nec ꝓpt̄ hoc fuiſſet corruptio
i illo ſtatu qa licet puul⁹ ēt i tali i
nocētia nō hūiſſet vſū mēbroꝝ ꝛ
ſic nō potuiſſet aſſumere cibuꝫ ꝓ
pria potētia tn̄ nō fuiſſet defectus
Qr parētes ſufficiēter ꝓuidiſſet fi
lijs ſuis. pꝫ: qa aliter fuiſſēt nocē
tes: nec ēt adult⁹ inocēs fuiſſet paſ
ſus talem defectū ab alio pp eādē
rōnem: qa. s. inferēs nocumentuꝫ
nō fuiſſet innocens: Si aūt loqua
mur đ cauſa extriſeca corruptiua
illa poſſꝫ pōi duplex vł. s. pp diſ/
poſitiōē ꝯtrariā ꝯtinētis vł pp vio
lētiā illatā ab aliquo extriſeco pp
diſpoſitiōeꝫ cōtinētis pōt fieri du
pliciter Nā vno mō ꝯtinēs corrū
pit ꝯtētū directe vt ignis corrūpit

corpus: Aliud eſt cõtinẽs qđ cor/ rũpit nõ directe ſꝫ ꝓhibet illđ qđ ẽ neceſſariũ ad vitã qꝛ ꝓhibet iſpi rationẽ: ⁊ reſpirationẽ: et ab iſtis corrũpẽtibus fuiſſet in ſtatu ino/ centie imunes: ſtante inuocentia i oibus qa nõ expoſuiſſẽt ſe pícul᷑ aliter fuiſſent nocenteſ. Non enĩ poſuiſſent ſe in igne vel i mari ali as eſſent ſbmerſi ⁊ peccaſſet: vnꝰ etiã nõ intulliſſet alteri violẽtiã nec fuiſſet ẽt corruptio ab aere in tẽpato qa in paradiſo terreſtri aer tẽpatiſſimus ẽ: Corruptio quoqꝫ p violẽtiã a beſtijs ibi minime fuiſ ſet: qa oia aialia fuiſſent hoi mitia ⁊ amicabilia vel ſaltẽ nõ inimica nec ab Angelo malo: qa deus eũ pſeruaſſet. Potuiſſet tñ corpus i/ nocẽtis diuidi vľ ſcindi ab Ange lo: cui hec iſeriora obediũt: et cui nľla potẽtia iſerior valet ꝯparari niſi eũ dñs pſeruaſſet a malo. pꝫ. ergo veritas: que ẽ fidei mľtũ cõ ſõa ⁊ ratiõi. Nã ſicut diuia iuſtitia nõ patiť malũ remanere ipunitũ vt habeť ab Anſel. liº. Cur deꝰ hõ c. 12. ⁊. 16. Ita nõ pmiſiſſet inocẽ tẽ puniri: vel mori. Confirmatur hec veritas p Aug. 13. de ciui. dei c. 23. di. Corpus primi homiſ qđ cibo ac potu egebat ne fame affi/ cereť ac ſiti: ⁊ nõ immortalitate il la abſoluta atqꝫ indiſſolubili ſꝫ li/ gno vite a mortis neceſſitate ꝓhi bebať atqꝫ in iuuẽtutis flore reti/ nebať nõ ſpũale ſꝫ aiale fuiſſe nõ dubiũ ẽ: Nequaqꝫ tñ moriturꝫ ni ſi i dei pcedẽtis minãtiſqꝫ ſẽtẽtiã delinquẽdo corruiſſet. Et alimẽtũ qđ ẽt extra paradiſuꝫ nõ negatis a ligno tñ vite ꝓhibitus tardiꝰ eẽt tempore vetuſtateqꝫ finiendus in ea dumtaxat vita quã in corpore licet aiali donec ſpũale obie meri to fieret poſſet i paradiſo niſi pec caſſet habere ppetuã. hec ille. idẽ dicit Anſel. liº. pº. cur deuſ hõ. c. 9. ⁊. c. 15. Et i. 2. liº. c. 2. dicit ꝙ autẽ ſit factus homo vt neceſſitate nõ moreret᷑: hinc facile ꝓbatur quia ſapientie ⁊ iuſtitie dei repugnat vt cogeret mortẽ pati ſine culpa quẽ iuſtũ ad eternã fecit btitudinẽ Et in. xi. c. dicit nõ puto mortali/ tatẽ ad purã: ſꝫ corruptaꝫ homis nãꝫ ptinere. Quippe ſi nũqꝫ pec caſſet hõ imortalitas ipius imuta biliter firmata eẽt: hec ille.

7ª. Veritas ſtante tali innocen tia primorum parentum. Fuit ni/ hilhominus poſſibilitas ad mori licet nunqꝫ fuiſſet reducta ad actũ probatur ſecundum. Sco. vbi ſu/ pra preſupponendo pº. ꝙ corpus ade erat ſimpliciter corruptibile qđ patet p mag. vbi ſupra. di. 19. vñ i ſtatu illo hũit corpuſ mortale

et ab intra et ab extra. Et indi-
guiſſet cibo. Altrũ.n.differt dice
re q̄ p illo ſtatu corp⁹ illud nūq̄ fu
iſſet corruptū: et dicere q̄ fuerit ſi
plicit icorruptibile: primū.n.pōt
dari et d̄ facto ita ponit̄ nō tñ ſecū
dū. Et ideo magi. vbi ſupra dicit
q̄ lz corp⁹ ſit factū mortuū pp pec
catū nō tñ mortale: q2 et ante pec
catū mortale erat lz et fuiſſz imor
tale ꝑut inmortalitas negat actuz
moriendi patet g°.p̄ſuppoſituz.2°.
preſuppono q̄ tam diu homo pōt
ꝯſeruari in eſſe q̄ diu pōt nutriri
hoc ſatiſ clare patet p Ar.2.et.3.
d̄ aīa his p̄ſuppoſitis ꝓbo verita-
tē. Et ponat̄ p caſū q̄ hō nō fuiſſz
trāſlatus in padiſuz p⁹ terminum
ſuoꝝ meritoꝝ ad modū ſupra de
claratū veritate p̄cedēti probo q̄
hūit potētiā ad mori. Immo vt ſic
tādez mortu⁹ fuiſſet. Et arguo ſic
Hō nō fuiſſet trāſlat⁹ et fuiſſet cō-
tinua depditio humidi radicalis.
Ergo ꝯtigiſſz morſ: antecedēs pz
p primū p̄ſuppoſitū: qa corp⁹ ta-
le erat corruptibile. g°. alterabile.
Et ſic ſuū hūidū erat cōſuptibile:
ſz ꝓbo nūc ꝯſeq̄ntiā. Nā ſi illa n̄
valet hoc erit ꝓ quāto p eſū ligni
vite fuiſſz facta reſtauratio tāta et
tā diu quāta et quādiu fuiſſz facta
depditio: vt cōiter dr̄ ſz iſtō nō ob
uiat qn illa ꝯſequētia valeat ꝓbo
ſic hō nō potuiſſet ſemp nutriri. g
nec ſep reſtaurari. Et ſic nec ꝯſer
uari: ꝯſequētia. pz: p ſecūdū pre-
ſuppoſitum: aſſumptuz probatur.
Tam diu quis pōt nutriri q̄ diu
poteſt per virtutem nutritiuaz cō
uertere nutrimentū: ſz non ſemp
potuiſſet hoc: ergo non ſemp po-
tuiſſet nutriri: cōſequētia nota cū
maiori: quia illa eſt de intētione
Arꝭ.2°.de anima minor aūt iſta ꝓ
batur ſic. Omne agens phiſicum
in agēdo repatitur: et repatiendo
debilitat̄: Sz talis virtuſ: p quā d̄
beret ꝯuerti nutrimētū eēt agēs
phicuz. g°. in agendo repateretur
et ſic debilitaret̄: Et ita tandem:
q̄ nō poſſz ampli⁹ ꝯuertere. Nec
valet tūc recurrere ad eſum ligni
vite: qa omnino oportet ſep dare
pricipiū actiuū i hoīe: quo fieret
reſtauratio p talē eſū et q̄cqd ſit il
lō oportet q̄ agat inutrimetū con
uertēdo illō i nāz aliti. Et ſic nun
q̄ poterit dari aliqd qō ſep ita cō
tinuet actionē qn aliquādo debi-
litet̄. Modo Eſto q̄ nat̄a huius
hōis eēt debilitata et ſumeret de
fructu non potuiſſet ſuſtentari per
iſtum fructū niſi cōuertēdo ipſum
in ſubſtātiā et naturaz ſuam: illud
autem cōuerſum nō potuit eſſe no
biliuſ q̄ cōuertēs: ergo ſicut natu
ra cōuertēs fuit prius debilitata

ēt in cōuertēdo nutrimentū illius fructus debilitaꝛ magis: patet: qa non eſt maioꝛ ratio ꝙ debilitetur in vna actione ⁊ non in altera. g°. quanto magis agit cōuertēdo ſēp magis debilitatur: i tātū ꝙ quandoqꝫ ↄ̄ficiet. Exēplū ē ꝺ aqua mixta vino qꝺ̄ p°. cōuertit aquā i ſe ⁊ tñ totiēs pōt apponi aqua ꝙ virtꝰ vini defficiet: nec erit ſufficiens cōuertere amplius aquā in ſe ſic p̄ciſe diceretꝛ de virtute naturali ꝑ cuius actionē cōuerteretꝛ nutrimētum in ip̄m alitū. Et ſic patet declaratio huius veritatis.

8°. Veritas. ſtāte inocētia tres fuiſſēt effcūs iuſtitie originalꝛ. pꝫ. ꝑ iaꝫ dicta. Quia ⁊ voluntas ſine impedimēto tenderet in deū ip̄m amādo delectabiliter: et potētiaꝝ inferioꝝ ⁊ ſuperioꝝ fuiſſet trāqllitas ⁊ ipſiuſ hominis imoꝛtalitas vt tibi negaꝛ actꝰ moꝛiēdi ad intellectū ↄ̄claratū. Sꝫ. lꝫ. ita ſit. Et ſecūdū comūeꝫ viā theologoꝝ aſſignētur iſti tres effcūs tali iuſtitie: Tamē ſubtilius ꝓcedēdo non eſt incōgruū ſꝫ. d. petrū de cādia vbi ſupꝛa dicere ꝙ vnꝰ ē tātū effectus ꝑincipalis ipſius iuſtitie originalꝛ ſcilicet oꝛdinatio volūtatis i deuꝫ regulādo ip̄aꝫ volūtatē ad taliter tendendū in ipſum ſūmū bonum vt nullum aliud bonū eam impediret: Et alij effcūs ſingulariter illi innocētie attributi eēnt ſecundario ab ipſa iuſtitia originali intelligendo ſecūdario ꝓ nō totaliter vnde tranquillitas viriū inferioꝝū ⁊ ſupioꝝū immoꝛtalitas coꝛpoꝛis p̄ſeruatio a paſſione famis ⁊ ſitis ⁊ huiuſmodi: Qꝛ non eēnt p̄ciſe a tali iuſtitia ſꝫ ab ipſa: ↄcurrētibꝰ alijs particularibꝰ cauſis diceretꝛ ſecūdarij effectus talis iuſtitie qa partialiter ab ipſa ꝙ nō poſſet dici de regulatiſſimo amoꝛe quo in deū potuiſſet tendere. Sꝫ quomōcūqꝫ ſit de oꝛdine hoꝛum effectuū reſpectu illius boni ſupnaturalis nō ē mltū inſiſtēdū. in hoc ſaltem veritaſ pꝛemiſſa locū hꝫ ꝙ illi tres effectus tanqꝫ pꝛincipales in ſtatu innocentie recte aſſignati ſunt ad quos qcunqꝫ alij tali innocentie attributi reducuntꝛ. Et ſi aliquis afficeretꝛ intelligere a qbuſ paſſionibꝰ ante peccatū homies fuiſſēt liberi videat Aug. 14. de ciui. dei q̄i ꝑ totū. Et maxime in medio ⁊ vltra. Hic auteꝫ ſufficiat iſtud bꝛeuiteꝛ ſic inſerere. Pꝛo quo notādum ꝙ omniuꝫ paſſionuꝫ aīe q̄dā oꝛdinantur ad bonum: vt amoꝛ ⁊ gaudium Quedam ad malum vt doloꝛ ⁊ timoꝛ: ⁊ quia in pꝛimo ſtatu nl̄lū malū aderat: nec aliqꝺ̄ bonum aberat qꝺ̄ cupet bona vo-

lītas p̄ tpē illo hn̄dum : vt patet
ibi p̄ Aug . omēs ille paſſiones q̄
reſpiciunt malū in Adā nō erāt :
vt timor ⁊ dolor ⁊ huiuſmodi. Si
militer: nec paſſiones que reſpi-
ciunt bonum: nec habituꝫ: nec ha
bendum: vt cupiditas eſtuans. Il
le vero paſſiones que reſpiciūt bo
num preſens: vt gaudiū ⁊ amor:
vel que ſunt futuri boni ſuo tem-
pore habendi. Sicut deſideriuꝫ ⁊
ſpes non affligens: tamen fuerunt
in ſtatu innocentie : ſꝫ aliter q̄ꝫ in
nobis: quia in nobis appetitus ſē
ſitiuus in quo ſunt paſſiōes ſubie
ctiue nō totalr̄ ſubeſt rationi. Et
mlr̄ totiens paſſiones iſte in nobis
preueniunt vſum rationis in ſtatu
autem innocentie non fuiſſent in
homie tales anime paſſiōeſ niſi a
iudicio rationis p̄cedentes: patet
pp̄ ſubiectionē appetitꝰ iferioris
rationi: vnde ſicut corpus huma-
num in ſtatu illo fuiſſet impaſſibi-
le quantū ad paſſiones q̄ remouēt
diſpoſitionē naturalē. vt dictū eſt:
ita aīa fuiſſet impaſſibilis quātum
ad paſſiones que impediūt ratio-
nē. De oībuſ his ſatis: ⁊ valde ſuf
fragatur nobis ſententia: ⁊ aucto
ritas Aug. vbi ſupra i pluribꝰ ca-
pitulis p̄ſertim auteꝫ in. c. 26. vbi
ſic dicit: viuebat homo in paradi-
ſo ſicut volebat q̄ꝫ diu hoc volebat
qđ deus iuſſerat : viuebat fruens
deo ex quo bono erat bonus: viue
bat ſine vlla egeſtate : ita ſemper
viuere habens in poteſtate: Cibꝰ
aderat ne eſuriret: Potus ne ſiti
ret: lignum vite ne illum ſenecta
diſſolueret. Nihil corruptionis in
corpore vel ex corpore vllaſ mole
ſtias vllis eiꝰ ſenſibus ingerebat:
Nullus intrinſecuſ morbꝰ: Nullꝰ
ictus metuebaſ extrinſecus: Sum
ma in carne ſanitas : in aīo tota
trāqllitas. Sicut in paradiſo: nul
lus eſtꝰ: aut frigus : ſic in eius ha
bitatore. Nulla eſt cupiditate vel
timore accedebat bone volunta-
tis offenſio: nihil omnino triſte: ni
hil erat inaniter letum. Gaudiuꝫ
verum perpetuebatur ex deo : in
queꝫ flagrabat charitas ex corde
puro : ⁊ conſcia bona ⁊ fide non
ficta: atqꝫ inter ſe coniugū fida ex
honeſto amore ſocietas : concors
mētis corporiſqꝫ vigilia ⁊ manda
ti ſine labore cuſtodia. Non laſſi
tudo fatigabat ocioſū. Nō ſomnꝰ
p̄mebat inuitū: hec ille . Et in eo
dem libro. c. x. dicit. Quid autem
timere vel dolere poterāt illi ho-
mines in tātoꝝ tāta affluētia bo-
noꝝ: vbi nec mors metuebaſ nec
vlla corporis mala valitudo: nec a
berat qcqꝫ qđ bōa volūtas adipi
ſceret: nec inerat qđ carneꝫ aīum

ve hoīs feliciter viuētiſ offēderet. Amor erat impturbatus in deum atq̃ inter ſe coniugū fida ⁊ ſincera ſocietate viuentium. Et ex hoc amore grande gaudium nō deſiſtente quod amabaſ ad fruendū. Erat deuitatio tranqlla peccati ⁊ qua manēte nl'lū oio aliūde malū qd ꝯtriſtaret irruebat. Et infra. Qm̄ igitur felices erant ⁊ nullis agitabanſ pturbationibus aiorū nullis corporū ledebantur icomodis: tam felix vniuerſa ſocietas eēt humana: ſi nec illi malū qd etiam in poſteros traijcerent: nec quiſq̃ ex eorum ſtirpe iniquitatem cōmitteret que damnationem reciperet: hec ille. Quia igitur in ſuperioribus veritatibus multa q̃uis ſparſim de originali iuſtitia dicta ſunt. Hic tandem ſub epilogationis forma quid de ipſa ſit tenēdū ſic breuiter inferre libet. Originaſ iuſtitia nō fuit liberū arbitriū. patet: qa nūc de facto i nobis ē liberū arbitriū. vt docꝫ ſcola theologoꝝ i. 2º. di. 24. Et tñ in nobis nō eſt illa iuſtitia originaliſ. ergo: ⁊ c. Nec erat etiam talis iuſtitia originalis gratia gratum faciēs ꝑ. patet: p cōmunē viā theologorū in. 2º. ſētentiaꝝ ponentiū: ꝙ homo non fuit creatus in gratia gratum faciente: licet ante lapſum ipſam habuerit. Et tamē fuit cōditus in originali iuſtitia: patet etiam ex alio: qa grā gratū fatiens reſpicit primo pſonā ⁊ nō nām: Originalis iuſtitia aūt e cōuerſo. ſimiliter vna recupatur alia non. ergo. ⁊ c. Nec erat quoq̃ taliſ iuſtitia aliqd qd ex puris nālibuſ hri poſſet ſiue ab aliqua creatura dari: patet cū a ſolo deo vt dictū eſt ſupra danda eēt: non merito parentum: ſꝫ ex mera liberalitate diuina: ita pli ſicut parētibus cōdonāda: in qua quiſq̃ confirmatus fuiſſet ſaltem poſt primā tētationis victoriam: vt dicit Sco. 2º. di. 20. licet nō oibꝰ placeat: vnde ad iſtud propoſitum theologie monarcha Alex. d Ales i. 2ª. parte ſue ſūme in queſtione illa que incipit. vtrum geniti in ſtatu innocentie eſſent heredes iuſtitie originalis ꝯcludit. ꝙ taliſ iuſtitia non deſcenderet ad eos hereditarie: quia ſcilicet filij nō habuiſſēt a pr̄e vt a dn̄o ſiue vt a poſſeſſore ipſam iuſtitiam: ſꝫ potius a gratia cōditoris. Quare cōcludatur ꝙ iuſtitia originalis fuiſſet donum dei diſtinctū a naturalibus ⁊ ſupernaturaliter homini comunicatum: qd qdem donū vt clarius intelligaſ fuiſſet quedam qualitas i prima ſpetie qualitatū ponēda: nō vt diſpoſitio de facili tollenda

ſ3 vt hitus de difficili amouēdus: īquātū videlicȝ ſi Adā nō peccaſ/ ſet ſemp eam hūiſſet. Et quia iſta qualitas ſiue donum quedā erat iuſtitia: idō patet ꝙ erat ī volūtate tāꝗ̄ ī ſbo ƀȝ. Scotizātiū viā. licet Petro aureoli ñ placeat. Et ex quo iuſtitia eſt virt⁹ ad alteꝝ vt patet: ƀ ſe: ideo p hāc origīnalē iuſtitiā hō pricipaliter ordinabaꝛ ad deū a q° ⁊ ad quē erat ꝯditus: vt eēt ī plena ſui creatoris obīa: ordinabaꝛ ēt reſpectu ſui vel ī ſe ipſo vt pfecte faceret potētias inferiores ſeq dictamē ratiōis recte: ⁊ volūtatis. Ita ꝙ ƀm petrū Aureoli in tractatu de ꝯceptione btē virgis; Appetit⁹ ſenſitiu⁹ nō ꝑueniebat rōnem: vt ratio appetitū ſeq̄/ reꝛ imo ē cōtra. Ar ratio appetitū ſenſitiuū ꝑueniebat ⁊ dictabat qd agēdū priuſꝗ̄ appetit⁹ ſēſitiu⁹ aliqd appeteret. Et nūꝗ̄ iter appetitū ſēſitiuū ⁊ rōnem fuiſſȝ aliqua rebelio ſȝ ſūma ꝯcordia. Ex quo ēt ſeqtur: ꝙ fuiſſȝ homi difficultaꝛ ad malū ſtāte tñ illa iuſtitia originali ſicut eidē grādis fuiſſȝ ꝓnitas ad bonū. Et ƀ dicta ſufficiāt ƀ iuſtitia originali.

9ª. Veritas Intelligētia ꝓpoſitionū imediate ſequētū eſt vtiꝛ valde ad cognitiōeȝ itēti primarij huius pūcti: hoc patet in earum ꝓbationib⁹. Sicut. n. in n̄alib⁹ nō introduciꝛ vna forma in ſubiecto: niſi alia ſibi contraria expellatur. Ita in intellectualibus quia non poteſt itellectus iformari aliquo vero niſi remoueanꝛ falſe opiniones: cum g°. ſic fiat p ꝓpoſitiōes ſequētes p quas rēoueꝛ falſa oppio ꝯtraria veritati ꝯcludēde: vt patebit. g°. ⁊c. Prima ergo ꝓpoſitio ē ꝙ peccati origiaꝛ nl'la ē aſſignāda cauſa effectiua: ad notitiā cui⁹ nota ƀȝ. D. Pe. ƀ Can. vbi. ſ. ꝙ cā effectiua pōt itelligi dupliciꝛ: vno mō ꝑ cā qua reali actione attigiꝛ ƀterminat⁹ effect⁹. Et ſic ꝓprie diciꝛ cā: alio modo diciꝛ cauſa ſine qua non. Et iſto modo cōcediꝛ: ꝙ fames eſt cauſa mortis: ad hūc itellectuȝ qꝛ ſi nō fuiſſet fames mors nō fuiſſȝ ſubſecuta. Iſti modi ſumūtur ab Aꝛ. 2°. phiſicoꝝ: vnde ꝑ ſecūdo mō dat exēplū ipē ꝙ abſētia naute ē cā ſbmerſiōis nauis: ⁊ pp ƀ. Docto. theologi mag̃ ꝓprie diſtiguētes diciit ꝙ cā: qñqȝ diciꝛ effectiua: qñqȝ ƀfectiua. Intelligiꝛ g̃. ꝓpō ƀ cā effectiua nō aſſignabili originali pectō. Que ⁊ ꝓbaꝛ ſic ƀȝ. Sco. i. 2°. di. 30. Nl'lū formaliꝛ priuatiuū hȝ cām effectiuā. Peccatū origiale formalr ē qd priuatiuū. g°. ⁊c. tota ƀductio pȝ p dcā. Cōfirmaꝛ ꝓpō p Au. 12. ƀ ci. di.

c. 7. Ubi querit de cā peccati Angeloꝝ quā cōcludit fuiſſe malā volūtatē: Et poſtea īfert dicēſ. Huiꝰ porro male volūtatꝭ cā effitiens. ſi queraꝛ nihil iuenitꝛ. Quid ē. n. ꝙ facit volūtatē malā cū ipſa faciat opus malū: Ac p hoc mala volūtas effitiēs ē operis mali. Male aūt volūtatꝭ effitiēs nihil ē. Et i. c. ſequēti di. Nemo igitur querat cām effitiētē male volūtatꝭ. nō. n. ē effitiēs: ſꝫ dficiēs: qꝛ nec illa effectio ſꝫ defectio ē: deffice nāqꝫ ab eo ꝙ ſūme ē ad id qđ minꝰ: ē hoc ē icipē hr̄e volūtatē malā: Cā porro defectionū iſtaꝝ cū efitiētes nō ſint: vt dixi ſꝫ deffitiētes velle iuenire tale ē: ac ſi qſqꝫ vellet videre tenebras: vel audire ſilētiuꝫ: Qđ tñ vtrūqꝫ nobis notū ē: neqꝫ illud niſi p oclos: neqꝫ hoc niſi p aures nō ſane in ſpe ſꝫ i ſpei priuatiōe. hec ille. 2ª. ꝓpoſitio. Anima nō cōtrahit peccatum originale ex hoc ꝙ ꝯtaminetꝛ pp vniōe ad carneꝫ infectā. Hāc ponit. Sco. vbi. ś. ꝯ opinionē aliquoꝝ dicētiū: ꝙ ē cāta i carne quedaꝫ qualitas morbida ꝯſequēs curuitatē volūtatꝭ peccātis primi parētis: Que caro morbida dicitur fomes: Tirānus: lex mēbroꝝ: ex qua qualitate excitabatꝛ motꝰ ſenſuales ꝛ iclinabatꝛ aīa ad ꝯdelectandū carni ꝛ retardabatꝛ a delectatiōibꝰ ſupiorbꝰ: Et qa in inſtāti creatiōis aīe ipſa vnitur carni infecte: quare ꝛ aīa inficitꝛ. Exemplificāt aliq de pomo dato mundo ꝛ fedato a manu recipiētis. Sed ꝯ hoc arguit tam Sco. q̄. D. Petrus vbi. ś. Nam qualitas corporalꝛ nō pōt ꝯtaminare nām ſpiritualem. pꝫ. exēplo radij ſolis nō infecti pp feces corporales: Quāto gꝰ minus inficiet qualitas corporalꝛ nām oio ſpūalem ꝛ indiuiſibilē. 3ª. ꝓpoſitio eſt: Anima nō ꝯtrahit originale peccatū ex hoc ꝙ vnitꝛ corpori ingnato p cōcupiſcētiā parētū: vt aliqui voluerūt: pbatꝛ ſm Grā. i 3ª. vbi. ś. Qꝛ tūc aīa ſenſitiua magis ꝯtraheret: cū magis depēdeat ab ipō corpore q̄ itellectiua ꝙ tñ nl'lus cōcedit: Ultimo ꝓpoſitio ē. Aīa ex vniōe ſui ad carnē nō cōtrahit pecūꝫ origiale p hoc ꝙ ꝯdelectetꝛ carni ꝓbatꝛ ſꝫ. D. Petrū vbi. ś. qꝛ aīa nō priꝰ vult: q̄ꝫ cognoſcat. pꝫ. 3ᵒ. de Aīa nec priꝰ delectatꝛ q̄ꝫ velit: Cū velle p̄cedat delectationem: qa igr̄ ipſa in primordio ſue creationis nullā hꝫ cognitionē cū ſit ſicut tabula raſa. 3ᵒ. đ aīa: ſeqꝛ ꝙ nec aliquā hꝫ ꝓ tūc delectationē: Et ſic pꝫ. propoſitio.

rª. Ueritas. ꝛ vltia. Meliꝰ eſt dicē peccatū origiale eē i toto cō

poſito vł in ꝯſtituto ex corpore ⁊ aia itellectiua:q̃ꝫ ꝙ ſit i aia vł corpore ſolū:Hec ꝟitas pōiť ꝺ mēte .B.Petri ꝺ Can.vbi.ſ̄.ꝑ cuius declaratiōe nota.ꝙ peccatū origi nale.Cū ſit qd priuatiuū nō ē i ali quo ſubiecto inheſiue:ſicut.pꝫ.ꝺe alijs priuatiuis:⁊ tñ ñ icōuenit aſ ſignare ſbiectū ei⁹ pp ꝯnotationē quā hñt oīa priuatia reſpectu ſuo rū ſbiectoꝝ ſicut nō icōuenit aſſi gnare ſbm cecitati:cui⁹ tñ eē nō ē poſitiuū.Hoc p̄ſuppoſito ꝓbať ve ritas ſic:De illo ꝓprie ꝺiciť pecca tū origiale p̄dicatiue ſaltē:ꝺ q⁹ ve re ꝺici pōt.ꝙ ē fili⁹ nāľ Ade ⁊ ꝺe bitor iuſtitie originaľ:aia aūt ſolū aut corpus nō ſūt filij nāles Ade nec ꝺebitores iuſtitie originaľ:ſꝫ ip̄m totū ꝯpoſitū puta:hec pſona: g̃.ꝺ Aia:aut corpore ſolū nō ꝺiciť peccatū originale:ſꝫ ꝺ toto ꝯſtitu to.pꝫ.ꝯſequētia cū minori. Quia nūq̃ꝫ iponiť peccatū origiale cor pori nō iformato aia :nec aie nō iformāti vł q̄ ñ iformaſſꝫ corp⁹.vt ēt i ꝺicēdis meli⁹ patebit.maior aūt apparet.qꝛ priuatiōes non ꝺi cūt ſimplicē negationē.pꝫ.Aliter .n.iſta eēt vera.lapis ē cecus:p̄di canť.g̃ tales priuatiōes cōcreto ſaltē ꝺ ſbiectū i qb⁹ ē aptitudo ad formā ⁊ negatio illi⁹:Et ſic iſta ē vera oculus ē cecus nō tñ iſta.la pis ē cecus.vt pꝫ.Ad ꝓpoſi tū.peccūꝫ origiale ꝺicit priuatio nē vt patuit.g̃ ꝺebꝫ ꝺici p̄dicatiue ꝺe illo i q⁹ē ꝺebitū ad iuſtitiā quā ip̄m negat : Et cū ſolus fili⁹ nālis Ade ſit huiuſmōi iuſtitie ꝺbitor.g̃ peccūꝫ origiale tm̄ ꝺ ip̄o ꝺiceť.ſꝫ ſtatī ꝺices.ꝙ iſta ꝟitas ꝯdicit:tā Sco.q̃ꝫ Anſel.Qui volūt ꝙ pec catū origiale ſit i volūtate tāq̃ꝫ in ſbo.vñ ip̄e Anſel.ꝺ Cōc.ꝟgi.c.13 ꝺicit.Nā queadmōꝫ cecitas nō ē i aliqua pte hoīs:q̃ꝫuis hō ꝺicať cecus niſi i ocło.vbi ꝺebꝫ eē viſus ita maſſa gñis hūani:lꝫ peccatrix noieť:ñ tñ i vlla pte ei⁹ ē peccūꝫ: niſi i volūtate.hec ibi.Et i 4⁹.c.ꝺi cit.Qm̄ g̃ nō ē origiale peccūꝫ.tō nec i Angelo nō ē niſi i hoīs aia rōnali.hec ibi.Et i.5⁹.c.ꝓbat ꝙ ſo la volūtas puniť qꝛ ip̄i ſoli iputať carētia iuſtitie.g̃ ⁊c.Ad hoc ꝺico breuiter.ꝙ p̄miſſa ꝟitas nō cōtra riať Anſel.aut Sco.In ip̄a.n.lo cut⁹ ſū ꝺe peccō origiali:In quā tū ē termin⁹ꝯnotatiuus q.s.ſigni ficat aliquod totū priuatū aliqua forma ꝺebita ſibi ineſſe:Et qꝛ vo lūtas vt volūtas nō eſt id priuatū iſta forma ſibi ꝺebita:Sed volun tas vt potētia huius aie que ē for ma huius corporis ꝓpagati ſemi naliter ꝺiciť eē illud priuatū:lꝫ.g̃ imediatū ſubiectū iuſtitie ſit volū

tas ⁊ ꝑ cōſequēs priuatio eiuſdē iuſtitie videaꝛ p⁹dici de voluntate ſaltē loquēdo ꝺ tali priuatione ⁊ ſubiecto cū ꝑciſiōe: tñ capien⁹ peccatū origiale ꝯnotatiue. ſic dr̄ de toto ꝯſtituto ſicut ēt iuſtitia originalꝛ ꝯnotatiue ſūpta ſignificat qꝺ dā accidēs ſupnāle: cui⁹ nec ſolū corpuſ nec ſola volūtas erat debitrix: ſ3 magis tot⁹ ⁊ ꝯplet⁹ hō: q eēt hec pſona ⁊ nālis filius Ade qꝺ nō pōt dici de altero ſolū ipſi⁹ ꝯſtituti. pz. ğ veritas ſine ꝯtradictiōe. ꝙ peccatū originale dicitur priuatiue de toto ⁊ nō de parte.

Concluſio ſecunda primi Articuli principalis: declarās quomō cōtrahatur peccatū originale.

b Js veritatib⁹ ſic ꝯpendioſe expoſitꝭ ponēda ē tādē cōcluſio pricipalꝛ itēta in hoc pūcto. s. Quomō ꝯhaꝛ ipm originale peccatū i ipſis filijs nālib⁹ Ade: Ad qꝺ intelligēdū pono hāc cōcluſionē ꝺ mēte Fran. vbi. s. ꝙ peccatū originale ꝯtrahiꝛ pp diuinū ſtatutū. Que qdē facilꝛ patere pōt: ſi iā dicta bñ ꝯſidereꝛ: Nā cū peccatū origiale nō ſit a pr̄e: nec a mr̄e generāte ⁊ cōcipiēte: nec a carne inqnāte. vt ꝓbaꝛ in veritatib⁹ premiſſis. ğ debet poni ꝙ infligaꝛ ab ipſo iure regulāte. Unde ſtatuit: Deus. ꝙ quecūq3 aia rōnalꝛ vnieꝛ corpori ꝓpagato ex ſemine Adā i qua ſit carētia originalꝛ iuſtitie: itelligaꝛ maculā hāc hr̄e origialē: Et ꝑ huius cōcluſiōis noticia inducit Idē Fran. quattuor exēpla ꝑ quoꝝ ſimilitudinē facilꝛ modus huiuſmōi ꝯtractionis peccati hr̄i pōt. Primū ē. ꝙ ſicut ꝯhiꝛ Irregularitas i bigamo pp ecclie ſtatutū: q⁹ dr̄ ꝙ qcūq3 ꝯtrahet cū duab⁹ vxorib⁹ ſit irregularis. 33. di. c. Maritū: vl qcūq3 ꝯtrahit cū vidua ab alio marito cognita eſt ēt irregularis. 32. di. c. Seriatī: Ita de⁹ inſtituit: vt qcūq3 ſpūs deſpōſatus fuerit carni ꝓpagate ab Adā obligeꝛ ad penā dāni. que ē pena pecci origialꝛ ⁊ ſic ipm peccū3 cōtrahat. ſm exēplū ē. Sicut irregularitas ꝯhiꝛ in ſpurio per eiuſde3 ecclie ſtatutū. vt. ex. de elec. c. Innotuit ⁊ ex. q filij ſint. legi. c. ꝑ venerabilē ⁊ melius extra eo. quaſi ꝑ totū: Ita iſtitutū ē a deo: vt q ſic cōcipiūꝛ ſeminalꝛ priueꝛ eterna btitudie niſi ſupueniat diſpēſatio: ⁊ ſic ꝯhāt origiale. 3. exēplū ē. ꝙ nati ex parētib⁹ ſuis ſui ſt ⁊ hoc ex ſolo imꝑatoris mandato. h3. l. ⁊ ſuoꝝ. §. i. ff. de ſtatu. ho. q3 ſequūꝛ ꝯditionem vētris. l. Ne diutius. ğ. a ſimili: ⁊ nati ex parētib⁹

ꝑuis pecci naſcūẜ ꝑui eiuſdē pecci
reſpectu.4.exēplū ē.ꝙ ſicut ꝯhiẜ
q̄dā nota i priuatiōib⁹: puta i illẜ
q naſcūẜ ꝑ aliquē modū ab eccl'ia
ꝓhibitū:q priuāẜ dignitate eccl'ia
ſtica:vt pꝫ.ḋ filijs preſbiteroꝝ.⁊
maxie i ſpurijs.i.in ſacerdotio ge
nitis:q nō poſſunt eē Canonici i
eccl'ijs pīuꝫ ſuoꝝ.vt hētur extra
eo cū decorē.⁊.c.ad abolēdā:⁊ ſi
ſecus ꝓ̄ſumptū fuerit nō valet niſi
cū talib⁹ ſit deſpēſatū.vt ex̄.eo.c.
i.ſic ex priuatiōe hui⁹ origiaẜ iu/
ſtitie ꝯhiẜ nota culpe:qua, fit iha
biẜ qs miſtrare altari eccl'ie triū/
phātis:niſi fuerit diſpēſatū ſecū ꝑ
lauacꝝ ſacri baptiſmi:Ex his ita
ꝙ exēplis pōt patere ꝟitas cōclu
ſiōiſ:qꝛ ſicut ꝑ irreglaritatē qua ē
aliqs inhabilis ad ſuſceptionē ⁊
executionē ordinū:⁊ pp parētes
ꝑuos naſciẜ qs ꝑuus:ꝙ tn̄ ſolū ex
volūtate pricipis:aut ſtatuti ꝯtin
gere dẜ:Eodē mō in ꝓpoſito nr̄o
dicēdū de aīa vnita corpori ſic ꝓ/
pagato:ꝙ ꝯhit peccatuꝫ origiale
ſolū ex diuino ſtatuto:Qḋ valde
ē notādū ab amatorib⁹ innocētie
ꝟginis:cū multū ꝯ̄ſeruiat ꝑ itelle/
ctiōe prie ꝯcluſiōis articuli ſequē
tis:in q°cōcludiẜ poſſibilitas pre
ſuatiōis ꝟginis a tali cōtractiōe
principalẜr pp hoc:qꝛ ſicut diuino
ſtatuto ōis ab Adā ꝓpagat⁹ tali

de comuni lege inficiẜ macula:ſic
potuit de⁹ gl'ioſus diſpēſare cum
hac bn̄dicta aīa ꝟginis vnita tali
corpori:ēt ſeminalẜr ꝓpagato:ꝙ
nō ꝯheret talē maculam.pꝫ.qꝛ li
bere fecit illā legē.g°.potuit illam
ꝯmutare magis aūt ſuſpēdē:Et
ſi q iſtā poſſibilitatē i deo negāt:
altera videẜ culpa accuſandi:aut
ſcilicet ignorātia:qua modū cō/
tractiōis talẜ pecci minime cogno
ſcūt:aut ipietate qua dei ⁊ ꝟginis
mr̄is excellētijs cōtriſtāẜ:Sed de
his ibi diffuſius. Licet aūt ita ſit
Ut ꝑcedens cōcluſio dicit:tn̄ ma/
gis dilatāda eſt materia iſta:vt
clarius itelligaẜ:Et maxie ꝓpter
verba Magiſtri:⁊ alioꝝ Theo/
logoꝝ i.2°.di.30.⁊.31.cōcludētiū.
ꝙ peccatū originale trāſit i poſte/
ros ꝯcupiſcibilẜr generatos:Et ꝙ
ipm̄ ꝑ carnē traduciẜ:Qualẜr igiẜ
hoc veꝝ ſit declaro premittēdo tn̄
ꝓpter iſtud quattuor ꝓpoſitiōes
ſatis manifeſtas apḋ theologos.
prima ē:ꝙ tota nā̄ humana fuit in
Adaꝫ originaliter.pꝫ.per Sco.
di.30. Et per Aug.13.ḋ Ciui.ḋi.
c.4.di.In primo hoīe ꝑ feminaꝫ
in ꝓgeniem tranſiturū vniuerſuꝫ
genus humanū fuit:qn̄ illa coniu
gum copula diuinā ſententiā exce
pit:Et in.c.14.ibidem dicit oēs
enī fuimus in illo vno:qn̄ omnes

Ille vnus corrupit.q per feminaꝫ lapſus ē in peccatū.q̀ de illo facta ē añ peccatū:hec ille. Et Anſel. de Cōcep. Virgi.c.3.dicit:qa tota humana nã i illis erat ⁊ extra illos de illa nihil erat:tota īfirmata ⁊ corrupta ē:Et i.c.20. Idē dicit:Equidē negari nequit infantes in Adā fuiſſe cū peccauit. Sꝫ i illo cauſal'r ſiue material'r. Vnō i illo fuerūt ille:i ſe ſūt ipſi:fuerūt g̊.i illo:ſꝫ nō ipi qꝛ nōdū erāt ipi: hec ille: Ex hac ꝓpoſitiōe ſeqtur. 2ª.ſ.ꝙ Adā accepit iuſtitiā ⁊ ꝓ ſe ⁊ ꝓ tota ſua poſteritate.pꝫ.qꝛ ipē ꝯſideraẜ nō tm̄ vt iſte hō:ſꝫ vt pricipiū ⁊ ſtipes totius hūane nē.g°. qcqd fuit ſibi collatū fuit collatum oib⁹ ſuis poſteris:In quātum ſtatuerat deus talē iuſtitiā originalē dare ꝓpagatis ab ipſo ſi nō ponerēt obicē:Ex hac.2ª.ſeqtur.3ª.propoſitio.ſ.ꝙ quilibꝫ ē debitor hui⁹ iuſtitie.pꝫ.ꝑ Sco. vbi.ſ̄.qa Adā acceptāte iuſtitiā deus voluntate antecedēte.i.quātū erat ex parte ſua ēt ſine ſpali dono dedit illam cuilibet filio ei⁹.g°.ſicut ex illa collatiōe eſt Adā factus debitor illi⁹ iuſtitie ſic quilibꝫ filius ei⁹ nālis. Ad hoc.n.ꝙ tale donū collatū ſit debitū i recipiēte ſufficit ꝙ detur voluntate antecedēte vel ſit datio virtualis.lꝫ.non formalis:Et qa

qñ facta ē datio hui⁹ iuſtitie a deo volūtati Ade facta ē tali modo ꝙ quaſi eadē datiōe quantū erat ex parte dei dabaẜ ſil'r oi volūtate cuiuſcūqꝫ filij niſi pōereẜ obex.g°.ex tali datiōe fit volūtas cuiuſcūqꝫ filij debitrix:Et iō dicit Anſel.vbi.ſ̄.c.7.ꝙ humana nã naſciẜ in infantibus cum debito ſatiſfaciendi pro peccato Ade.Et i.c.9.dicit. Dubiū nō eſt vñ vnuſqſqꝫ alligeẜ debito de q° agiẜ.non.n.inde:qa hō nec qa perſona ē. Nā ſi idcirco vnuſqſqꝫ hui⁹ debiti reus eſſet qa eſt hō.aut pſona neceſſe erat Adam priuſqꝫ peccaſſet hoc debito aſtrictū eſſe qđ ē abſurdū:Reſtat.g°.ꝙ per hoc tm̄ ſit debitor:qa ē Adā ſed nō ſimpliciter : ſꝫ qa ē Adā peccator.hec ille.Et ex hac ſeqtur.4ª.ꝓpoſitio ꝙ:s.qlibet ſic ꝓpagat⁹ de lege comuni caret tali iuſtitia.pꝫ.qꝛ quilibet perdidit illā in p°.parēte ſicut dicit Anſel. vbi.ſ̄.c.21.In hoc g̊.ſūt oēs pariter iniuſti:qꝛ nullā hñt quam oīs hō debet habere iuſtitiā. Hec nuditas iuſticie deſcendit ad oēs ab Adaꝫ:in q°.hūana nã ſe ſpoliauit eadem iuſtitia.hec ille.Et notanter dixi in ꝓpoſitiōe ꝙ quilibet ſic ꝓpagatus.vt excluderē xp̄m bñdictum qa non contraxit originale peccatum:cum ab Adam ſemi

naliter nõ deſcẽderit. pꝫ.qꝛ ſicut
dicit Anſel.vbi.ſ.c.x. Certũ qdẽ
ẽ ꝙ Adaꝫ nõ accepit nãꝫ ꝓpagã
di niſi p viꝝ ſimul ⁊ mulierẽ.Si
qdẽ humana nã nõ hꝫ ⁊ ĩpoſſibi
le cognoſcit vt ſola mulier hoiem
generet.hec ille.gͦ.qꝛ chꝛiſtus nõ
fuit generatuſ ex viro ⁊ muliere:
iõ nõ dicit ꝓpagatꝰ ab Adã: Et
ſic nõ ꝯtraxit peccatuꝫ:imo idem
Anſel.cõcludit.ĩ.c.13.ꝙ ẽt ſi non
fuiſſet deus.iſte hõ xp̃s nõ nãlr fi
liꝰ Ade cõceptꝰ.tñ de ſpũ ſctõ ad
huc nõ hr̃et originale. Iſta tñ ali
bi hñt locũ:Dixi ẽt in ꝓpoſitiõe
ꝙ de comuni lege ⁊ hoc pp id ꝙ
dicet in.2ͦ.Articulo pꝛincipali de
virgine gl'ioſa.His gͦ.p̃miſſis ar-
guat ad ꝓpoſitũ p̃miſſuꝫ ſic: Qui
libꝫ debitoꝛ iuſtitie originał ⁊ ca
rẽs ea ꝯtrahit peccatũ originale.
Sꝫ quilibꝫ filiꝰ nãlis Ade ẽ debi
toꝛ iuſtitie originał ⁊ caret ea.gͦ.
qlibꝫ talis cõtrahit peccatũ origi
nale:ꝯſequẽtia nota cũ maioꝛi p
dicta in p̃cedẽti pũcto minoꝛ autẽ
pꝫ.p ꝓpoſitiões p̃miſſas:Ex hac
aũt rõne patẽt duo:pꝛimũ:qbꝰ in
ẽ peccatũ originale:qꝛ de lege co
muni oibꝰ ꝓpagatis ab Adã:ſm
qḋ pꝫ.ẽ quomõ põt verificari co
mune dictũ theologoꝝ.ſ.ꝙ aĩa cõ
trahit originale mediante carne:
Hoc.n.hꝫ ṽitatẽ ſꝫ.Sco.ĩ 2ͦ.vbi.

ſ.Nõ ad modũ illoꝝ q ponũt ipꝫ
originale cauſari p qualitatẽ illiꝰ
moꝛbiḋ carnis ĩficiẽtẽ aĩaꝫ.ſꝫ ma
gis ex hoc qꝛ nł'lus ꝯtrahit niſi ſit
filiꝰ nãlis Ade:⁊ hec pſõa.pꝫ.qꝛ
nullus aliꝰ ẽ debitoꝛ iuſtitie origi-
nał nec ab aliqͦ altero exigit deꝰ
hãc iuſtitiã:non ẽ aũt hec pſona q̃
ſit filiꝰ nãlıſ Ade:niſi aĩa ĩfoꝛmet
coꝛpus ꝓpagatũ ab eo : Et qꝛ ca
ro illa quã infoꝛmat aĩa ⁊ ex qua
foꝛmat coꝛpus cõcupiſcibił'r ſemi
nat:iõ ſolet dici.ꝙ ꝯtrahit mediã
te ĩfectiõe carnis ꝓpagate ſeiałr:
cũ tñ ĩ eo ſemine nulla ſit macula
ſicut nec ĩ carne:vñ Anſel.de Cõ
cep.Virgi.c.7.exponẽs illḋ iob.
Quis põt facẽ mũdũ de immũdo
ꝯceptũ ſemine:⁊ illḋ.pſ.Ecce.n.
ĩ iniqui.cõ.ſũ.dicit de imũdo ſemi
ne in iniqtatibꝰ:⁊ ĩ peccatꝭ cõcipi
põt hõ :nõ ĩtelligit ꝙ ĩ ſemine ſit
imũditia peccati aut peccatũ ſiue
iniqtas:ſꝫ qꝛ ab ipõ ſemine ⁊ ipa
cõceptiõe ex qua ĩcipit hõ eẽ ac-
cipit hõ neceſſitatẽ:vt cũ habebit
aĩaꝫ rõnalẽ hẽbit peccati imũdi-
nã:que nõ ẽ aliud q̃ꝫ peccatum ⁊
iniqtas:nã ⁊ ſi vitioſa cõcupiſcen
tia generet infanſ: Nõ tñ magis
ẽ in ſemine culpa q̃ꝫ ĩ ſputo vł ſan
guine:ſi qs mala volũtate expuit.
Aut ḋ ſanguine ſuo aliqd emittit.
Nõ.n.ſputũ:aut ſanguis ſꝫ mala

voluntas arguitur. hec ille. Et ſic pȝ. quō dictū cōmune de infectiōe originalis peccati ex carne īfecta intelligi debeat: Et hec ſufficiāt quātū ad illud qđ erat declarādū de mō cōtrahendi originale pec-catū. Ex oib⁹ aūt dictis videntur ſeq duo Correlaria. Primū ꝙ lȝ peccatū originale: nō ſit a đo effe ctiue: nec a primo parēte: nec ab ipſis paruulis: tñ ē a parētib⁹ pri mis demeritorie: pria pars corre larij patuit. ſ. i p.ͣ ꝓpoſitiōe none veritatꝭ. 2.ͣ pars ēt. pȝ. ex iā dictis. Tñ ad maiorē ipſi⁹ declarationēȝ ē notādū ſm Sco. in 2.º di. 32. ꝙ in peccato originali ē vnū poſitiuū. vȝ. ꝙ ſit debitor: Et iſtius poſitiui De⁹ eſt cā dedit. n. ipſe deus iuſti tiā iſtā Ade: Et quātū fuit ex par te ſua eadē datiōe dedit oib⁹ filijs nālib⁹ ipſius Ade: vt hic. ſ. dictū eſt Alterū qđ ē in originali pec-cato ē priuatiuū. s. carētia iuſtitie ꝛ iſti⁹ cā demeritoria ē Adā: vñ ſi queraꝛ Qꝛ nō hēo ego iuſtitiā ori ginalē diceꝛ qꝛ de⁹ nō dedit: Sed quare de⁹ nō dedit. Quia Adaȝ demeruit. vt. n. dixi i precedēti pū cto ꝛ tāgit Magiſ. i 2.º di. 31. Nā humana nō ē dei ope a principio inſtituta Cuȝ vitio: ſȝ ex demerito primoꝝ parētū ſauciata: ſm Cor-relariuȝ qđ ſeqtur ex dictꝭ ē ꝙ par

uulis carētib⁹ iuſtitia originali ſit a deo iuſta imputatio. Qđ Corre lariū ē ꝯ ſtultos arguētes deū exi gētē a paruulis qđ nō acceperūt: de qb⁹ meminit Aug. ꝛ ꝯ Julia-nū ꝛ li.º de baptiſmo paruuloꝝ vt ēt aliqualr tangā in tercio hoc pū cto ſequēti. pȝ g.º ꝙ nō recte dicūt. vt. n. cōcludit Sco. vbi. ſ. ꝙ aliqs ſit debitor iuſtitie pōt eē: aut qꝛ il lā accepit in ſe: ꝛ ſic erat debitor Adā: aut qꝛ accepit illā in alio: ꝛ ſic ſum⁹ debitores nos: Hoc ēt hē-tur a Mag. i 2.º di. 30. Et alegat Aug. de nā ꝛ grā dicētē. Oēs vt ait Apl̃us peccauerūt vtiqȝ vel i ſe ipſis vel in Adā qꝛ ſine pecca-to nō ſūt vel qđ originalr attraxe rūt: vel qđ malis morib⁹ addide-rūt: Peccatū. n. primi hois nō ſo lū ipſuȝ ſȝ oē nocuit gen⁹ hūanūȝ qa ex eo dānationē ſimul ꝛ culpā ſuſcepim⁹: Et infra idē Augu. vt alegat Mag. Rñdet argumēto Juliani querētis. Si peccatū ori ginale erat ex volūtate ꝛ dicit ori ginale peccatū ꝓſus ē ex volūtate eē: qꝛ hoc ex volūtate primi hois ſeminatū ē. vt i illo eēt ꝛ i oēs trā ſiret. hec ille. Breuiꝛ itaqȝ epilo-gādo. pȝ. mod⁹ ꝯtractiōis pecca-ti originalr: cū multꝭ valde notan dis ṽitatib⁹. lȝ ꝑ eaꝝ expoſitione potuiſſent alia multa adduci: Qđ

tñ nolui. vt ꝓmiſſe breuitati iura fuerit: ſit gͦ finis hui⁹ ſcdi pūcti. Ad tercij expoſitionē breuē: greſſū dirrigo: feſtinās ⁊ ardēs inocētiā ꝟginis mr̄is deuoti ei⁹ demonſtrare. Totū. n. hoc negotiū id prīcipalr̄ intēdit: ⁊ illi⁹ cā ago: qcqd ago i hoc ꝯpēdio. Adiuuet igitur queſo Bñdict⁹ Jeſus tāte mr̄is filius: ⁊ pro virgineo honore labo rantis dirigat manum cuius iam accendit affectum.

Tercius punctus primi articuli principalis: in quo premittūtur decē veritates preuie concluſioni huic tertie.

CIRCA tertiū pūctuꝫ hui⁹ articuli: In quo ꝺ originalꝭ peccati delectiōe loquēdū ē mōꝫ ꝑmiſſū ſuādo. decē exponent veritates. ⁊ tādē vltimo itētum primariū ꝯcludā: Quaꝝ pria ē hec. Paruulꝭ cū ſolo originali decedētib⁹ iuſte infligit pena damni. hec ꝟitas ē valde opportuna ad notitiā dicēdoꝝ in iſto puncto: Et eſt quoddā ſequēs ex correlarijs imediate p̄cedētib⁹: poſita qdeꝫ. ꝓpt male ſentiētes de iudicijs ꝺi. viſū eſt. n. aliqñ talib⁹ ſatis duꝝ. qualr̄ cōcludat talis obligatio ad penā iā dictā: Cū in ipſis paruulis nulla ſit mali cōmiſſio: Et maxie cuꝫ pena dāni ſit grauiſſima: ⁊ acerba trāſcēdēs oēs alias penas ꝑ priuationē diuine viſiōis. vt dicet in. 3ͦ. cōcluſiōe ſequētis articuli: Nobis aūt catholice ſentiētibus ꝺ deo iſtud nō videbit miꝝ ⁊ maxime ſi attēdātur dicta. ſ. in. 2ͦ. pūcto. s. qualr̄ vnuſqſq; ꝓpagatus ab Adam ē debitor illius iuſtitie ⁊ tñ caret ea: Ad huiuſmodi aūt clarā itelligētiā ē notādum breuiter: ꝙ primi parētes iuſtitiā originalē ꝓ ſe ⁊ ſua poſteritate accepe rūt: Et iō comuniter dicit ꝙ ipſa iuſtitia originalꝭ fuit donū a ꝺo datū pſonis primoꝝ parētū ⁊ nē: ꝙ . n. fuerit donū dei patuit ſupra ſepius i veritatib⁹ p̄cedētibus: ꝙ ēt fuerit collata primiſ parētib⁹: pꝫ. de ſe Sꝫ ꝙ ſit donū nature. pꝫ. ſic Intelligēdo ꝙ ad quē via ꝓpagatiōis nā fuiſſꝫ tranſmiſſa humana primis parētibus non peccātib⁹, talis infuiſſet iuſtitia: Ex quo ſequitur ꝙ reſpectu iuſtitie originalꝭ tam pſone primoꝝ parētū q̄ꝫ tota nā humana via ꝓpagatiōis in lūbis eoꝝ exiſtēs fuerit obligata: ſequitur etiam ex hoc ꝙ primi parentes peccādo Juſtitiā originalē pro ſe ⁊ poſteris ab ipſis propagandis amiſerunt vt in concluſiōe p̄miſſa eſt declaratū: Et ſi ſic

ſequit᷑.ꝙ tales ab ipo deſcēdētes
iuſte puniri poſſūt ꝑ carētia illius
doni cuius debitores iuſte ſunt ⁊
erāt punitione ſaltē ꝓporcionata
eorū culpa: Unde lȝ tales in qui
bus nullus fuit malus ꝯſenſus vel
mala operatio nō poſſent puniri
aliqua pena poſitiua: puta pena
ſenſus qn eis fieret iniuſtitia: ta/
men puniri poſſunt pena priuati/
ua.ſ.pena dāni. quod pōt patere
exēplo tali. Quis furat᷑ cui nō cō
ſentit vxor: aut filij: aut nepotes
⁊ iuſta lege ſuſpēdit᷑: Et tñ vxor
⁊ filij ꝑpter tale furtū cuiꝰ nō fue
rūt cōſcij puniūt᷑ pena priuatiua:
in quātū vxor priuat᷑ marito ⁊ fi/
lij patre: ⁊ hñt magnū dānum ex
eius morte: ꝑ qd dānū non fit eis
aliqua iniuſtitia. pȝ. ēt hoc clarius
ꝑ humanas leges. ꝙ.ſ. aliqs etiā
iuſtus pena damni puniat᷑: in qui/
bus exprimit᷑. ꝙ pena ꝑ delictis
caput ſequit᷑: ⁊ Auctorē ſuuȝ. l. ſi
heredis ſeruus. §. fi. ǒ lege. l. ſan
cimus. C. de penis ⁊ hec ſūt ver
ba textus: Sancimus ibi eſſe pe/
nā: vbi ⁊ noxa eſt: ꝓpinquos no/
tos familiares procul a calumnia
ſubmouemus quos reos ſceleris
ſotietas nō facit: nec.n. affinitas
vel amicitia nephariū crimen ad
mittūt. Peccata igit᷑ ſuos teneāt
auctores. hec ibi. Licet. gͦ ita ſit.
ꝙ pena poſitiuā ſequat᷑ caput de/
linquentis: tñ in aliquo delicto pu
niunt᷑ aliqui immunes illius deli/
cti pena priuatiua ⁊ dāni. pȝ. i cri
mine leſe Maieſtatis. vñ. glo. in
d. l. in fi. dicit Spale eſſe in crimie
leſe maieſtatis: quaſi velit dicē. ꝙ
in tali peccato illd nō hȝ locū. ſ. ꝙ
pena ꝑ ſe ſequat᷑ ſuū auctorē: qꝛ
ēt ꝓtēdit in filios: Sicut hētur. 6.
q. 1. c. ſi qs cuȝ militibꝰ. vbi ponit᷑
pena delinquētis in Crimine leſe
Maieſtat. lȝ illd ſit excerptū ex
l. Quiſqs. C. ad le. iul. maieſ. vt i
rubrica eiuſdē capl'i. pȝ. Dicit gͦ
textus: Ipſe qdē Maieſtat reus
gladio feriet᷑: bonis eiꝰ oibꝰ fiſcho
nr̄o addictis filij vero eius quibꝰ
vitam imperatoria ſpālitē lenita
te cōcedimus. Paterno.n. debe
rēt perire ſupplicio: In qbꝰ pēni
hoc eſt hereditarij criminis exem
pla metuūt᷑ a materna ⁊ a ſucceſ/
ſione oiuȝ primoꝝ hēant᷑ alieni:
Teſtamentis extraneoꝝ nihil ca
piāt ſint ꝑpetuo egētes ⁊ paupe
res imphamia eos ſemp cōmitte
tur ad nl'los vnqȝ honores ad nul
la penitus ſacramēta perueniāt:
Sint poſtremo tales vt his ꝑpe/
tua egeſtate ſordētibꝰ ⁊ ſit mors
ſolatiū ⁊ vita ſuppliciuȝ. Deniqȝ
iubemus ēt notabiles eſſe inpha
mia ſine venia qui ꝑ talibꝰ vnqȝ

apud nos interuenire tētauerint. hec ibi. Ecce q̃ magnā patiūtur penā filij imūeſ tñ a delicto pr̄no. Idez hēt de filijs pr̄is heretici q ob hereſiz patris pdūt bona pr̄is Sicut filius cō mittētis crimē leſe Maieſtatiſ vt in.c.vergētis ꝛ.c. Excōunicam⁹ de hereticiſ: ꝛ glo. 6.q.1.Siqs ꝛ.c.Cū ſz de hereti. l.6.ꝛ.Cardi. In Cle.j.§.fi.vlti ma.q.de.vſuris. Modo in ppo ſito nr̄o.Cū ade peccatū fuerit cri men leſe Maieſtatis iuſtus de⁹ punit filios ſuoſ hac damni pena. ꝛ iuſte punit.vt patet. p p̄dicta. Nō.n.fit huic ſic morienti in ſolo originali peccato aliqua iniuſti‐ tia pp priuationē diuie viſiōiſ: qꝛ reſpectu illi⁹ viſionis nl̄luz hēbat Ius: ꝛ deus nl̄la obligatiōe obli gabaſ ſibi illā dare. lz dediſſet ſi nō fuiſſet tale originale peccatuz vel aliqđ actuale. De tali aūt pe‐ na ampli⁹ īfra diceſ. Hec volui p̄ mitteř: tū qꝛ ſequebāſ correlarie ex dictis immediate.ſ.tū: qꝛ ēt đ ſeruiūt dicēdis. Ad argumētū.g. qđ cōtra hoc ſolet fieri.ſ.ſola ma la volūtas puniſ ꝙ nō fuit in pue ris ſic decedētibus. Dicaſ ꝙ licet de mēte. Aug.li°.đ vera religione oē pecatuz ſit volūtariū ſbiectiue ſaltē in quātū omē peccatū dicitur eē in volūtate p qđ ipa noiaſ ma la: nō tñ omē peccatū ē volūtariū .i.ellicitū a volūtate illa in quo ē. ad hoc.g.ꝙ volūtas ſit mala ſuffi cit ꝙ hēat pctūz: ita ꝙ careat iuſti tia debita: ſz nō reqriſ ꝙ hoc ſit p ppriū actū iordinatū a tali volun tate elicitū. Ad ppoſitū ergo. pu nitio eſt reſpectu voluntatis iniu ſte. voluntas pueroꝝ ſic deceden tium eſt iniuſta.g.ſibi cōpetit pu nitio priuatiua ſaltē. Bene verū eſt. ꝙ punitio poſitiua eſt ſoluſ vo lūtatis p ppriū actū inordinatū fctē iuſte. Similr̄ diceref ad illud Aug.3.de.li.arbi.ꝙ nl̄luſ peccat in eo ꝙ vitare nō pōt. hoc. n.hz veritatē a volūtate đ peccato elici to. Et ſic ꝯcediſ. ꝙ cū paruuli nō poſſint vitare illā cōtractionē cul pe originalis ꝙ nō peccāt pctō actuali ꝛ ꝯſequēter đ tali ñ poſſūt puniri. Qꝛ tñ peccatū originale I eis ineſt illo puniunſ. Sz de his hec pauca nūc ſufficiant. videātur diffuſius alibi.

2ª Veritas. Decedētes cū ſo‐ lo originali pctō punienſ ſola pēa dāni: hec veritas eſt de mēte oīum Theo.i.2°.di.33. Et maxie. Sco. ibidē. Pro cuius declaratione p̄‐ ſupponitur: ꝙ omnis pena corre‐ ſpondens peccato: aut eſt dolor aut triſtitia: aut pena damni. Et differūt dolor ꝛ triſtitia ſm. Sco.

in.3.di.15.q.1. Quia dolor iē aīe
ex carne: ꝛ p.ꝰ ſꝫ ptem ſenſitiuam
Et triſtitia inē aīe ſm ſe ꝛ primo
ſm ptem intellectiuā. lꝫ mltotiēs
vnuꝫ capiat ꝑ altero. Et fūdat ſe
Sco.i ſētētia. Aug.i.14.d.Ciui.
dei.c.15. Ibi videat textꝰ. Pena
aūt damni dicit reſpectu priua
tionis alicuius boni. qd aliquis
erat aptus cōſequi: licet etiā hec
pena capiatur dupliciter. Nam
pena damni que eſt in damnatis:
nō dicit ſimplicem negationē illiꝰ
boni: ſꝫ dicit negationem boni ꝓ-
pinqui.i.qd potuiſſent faciliter a
dipiſci. et dicit nolitionem reſpe-
ctu illiꝰ priuatiōis. vt pꝫ.p. Sco.
i.4.ºdi.vlti. ſꝫ pena damni in par-
uulis nō cōnotat tot ꝛ tanta. vt iā
patebit. Poſſet dari diſtinctio bre
uior: ꝛ dici ꝙ omnis pena ꝑ pec-
cato aut eſt pena ſenſus: aut pena
dāni. Tādē eſſet eadē que ſupra.
Preſupponitur ſecundo. ꝙ pena
debet correſpondere culpe. ſm il-
lud deutero.25. Secundū menſu-
ram delicti erit ꝛ plagarū modꝰ.
ꝛ Auguſ. li. Enche. vt recitat.
Magi.in.2.ºdi.33.dicit. Tāto qſ
ꝙ tollerabiliorē habebit dānatio
nem: quanto hic minorem habuit
iniquitatē. Preſupponitur.3.ºꝙ
paruulorum culpa nō eſt ex eorū
actu cōtracta: ſꝫ alieno demerito:
patuit ſupra pūcto ꝓcedēti. hūt
ergo tantū vnam culpā ꝛ ſic non
pluribꝰ peccatis obligati ſunt. vt
dicit Magi. vbi ſupra. Ex his ꝑ
ſuppoſitis ſic patet veritas iſta:
Paruuli cum ſolo originali dece
dentes nullum actum inordina-
tum habuerūt. ergo nullam actua
lem penam ſuſtinebunt. Antece-
dens. patet ex.3. preſuppoſito ꝛ
cōſequētia ex.2.º Tunc vltra omis
pena correſpondens peccato: aut
eſt pena ſenſus: aut damni. vt pa-
tet. in primo preſuppoſito ꝛ non
ſuſtinebunt paruuli aliquam penā
ſenſus. pꝫ. qa illa eſt pro ſolo pec
cato actuali quo illi carent. ergo a
ſufficienti diuiſione cum deſtru-
ctione prium ſuper alteram ſequi
tur. ꝙ ſolum habebunt penā da-
mni: ita ꝙ nō punietur: neqꝫ igne
neqꝫ dolore: neqꝫ triſtitia. De do
lore pꝫ. de ſe. quia ibi vbi erunt a
nullo ponitur ignis. De triſtitia
probatur a. Sco. vbi ſupra. quia
ſi triſtarentur de ſtatu ſuo. Cuꝫ tri
ſtitia ſꝫ. Aug. vbi ſupra: ſit d his
que nobis inuitis accidunt. ergo
inuoluntarie ſuſtinerent illum ſta
tū: ꝛ ſic uellēt oppoītū: ꝛ ita mur
murarēt contra diſpoſitionē diui
nam: ſic haberent inordinatam
voluntatem. qd ſatis videtur ab-
ſurdum. Cōfirmatur. Si triſtaren

tur pro carētia beatitudinis ꝛ vi ſionis diuine cum deſperent illaꝫ cōſeq. igit̄ haberēt penā grauiſſi mā iter pēaſ oiuꝫ dānatoꝝ. ſ. triſti tiā ꝛ d̄ſpationē. videt̄. ḡ ſꝫ. Sco. ꝙ i eis nō ſit ali qua triſtitia ponē da. Cui videt̄ ꝯcordat̄ dictū. aug. in Ench. vt recitat Magi. vbi ſu pra di. ꝙ mitiſſima pena eoꝝ erit q p̄ter peccatū qd̄ originaliter tra xerūt nullū inſup addiderūt ꝛ in fert Magi. Ecce hec apte dicit. Aug. paruuloꝝ penā oium alia- rum penarū eſſe leuiſſimā. Et hec oppinio. Sco. videtur multum ca tholica: ꝛ cōformis determinatio ni ecleſie. Cum de hoc ſit q̄dam decretalis ex̄. de bap. ꝛ ei⁹ effec. in. c. Maiores. vbi habetur ſic. Pena originalis peccati eſt carē tia viſionis dei pena vero actua- lis gehēne ꝑpetuus cruciatuſ. hec ibi. Multa alia poſſent adduci de iſta materia: ſꝫ nō faciunt pro preſenti opuſculo. Et ſi aliquan- do inueniātur alique auctoritates cōtrarie ſonare: debent ſane expo ni. De quibus infra in veritatib⁹ .3. Articuli aliquid dicam.

3ª Veritas eſt. Debitū diſſolui ſiue dimitti quantū ſpectat ad p̄- ſens: pōt intelligi altero triuꝫ mo dorū. Primo modo propter de- bitoris diſſolutionem. ꝛ ſic ſolui- tur mulier a debito mariti iteruē niente morte mariti: ꝛ e cōtra vt dicit pau. prie. cor. 7. Mulier ē alligata legi quanto tempore vir eius viuit. ꝙ ſi dormierit vir eius liberata eſt a lege. hec ibi. Qd̄ no tat̄ exēplū de ſecun. nup. in. c. ſu- per queſtione: ꝛ c. ſequen. Secun do modo ſoluitur debituꝫ propter ipſius ſatiſfactioneꝫ: ſicut cum qs debet decem ꝛ ſoluit totidem: vt enim dicitur inſtit̄. quibus modis tol. obli. in principio: Solutione eius quod debetur omnis tollitur obligatio. Et de Conſec. di. 4. c. Queris in gloſa dicitur obligatio ſemel extincta amplius non rena ſcitur hec ibi. 3. modo ſoluit̄ obli- gatio ad debitum per voluntariaꝫ remiſſionem. Sicut ſi debes mi- hi centuꝫ ꝛ libere tibi dimitto ab ſolut⁹ es ab illo debito iure remiſ ſionis libalis. patet hoc. qꝛ cū ſꝫ leges ſolutio ſit q̄dā ab obligatōe libatio. ḡ. qſqs libat̄ ab obligatōe d̄biti idē ē ac ſi ſoluat. et huic ſil̄e h̄nt dn̄i iuriſte iſtitu. vbi. ē. §. itē p acceptilatiōē. vbi int̄ alios modos qb⁹ tollit̄ obligatio ponit̄. ꝙ p ac- ceptilatiōeꝫ q̄ ē q̄dā imagīaria ſo lutio vt puta ſi debitor ſtipulatiōe obligat⁹ interrogat creditorē ſuū dicēſ. qd̄ ego tibi p ſtipulatiōeꝫ p miſi hēs ne acceptum: ꝛ creditor

reſpōdeat bēo acceptū: p hoc libe ratur debitor ab obligatione. qr p verba creditoris. Idē innuit ac ſi creditor a debitore accepiſſ3 ve ram ſolutionem.

4ª Veritas. De⁹ p ſtatu quo cunq3 nē lapſe ꝓuidit de remedio p deletione originał pecti. Hec ꝟitas ē: Sco. i. 4º di. i. cui⁹ ꝓbatio ſtat i duob⁹ fūdamētiſ. Priu3 ꝙ oēſ ſeminaliter ꝓpagati de lege cōuni naſcūt filij ire. patet p dicta ſupra i pūcto p̄cedēti ſecūdū fūdamētu3 ē. ꝙ nō pōt quis attigere ſalutē et nā niſi purgat⁹ a culpa originał. p3. p. Anſel. de. Concep. virgi. c. penul. Ois q ſaluat ad regnū ce loꝝ admittit; ⁊ ſic ꝓuebitur ad ſi militudinē Angeloꝝ in qbus nłlū vnq̄ fuit aut erit pctū3. Qđ fieri neqt: q̄ diu in eo ē aliqua macula pecti. Impoſſibile ē itaq3 aliquē hoīe3 cu3 aliquo q̄uis puo pectō ſaluari. h ibi. Et i prio Cur deus hō. c. 21. dicit. Nullus iniuſtus ad mittet ad btitudinē. qm̄ quēadmo dū btitudo eſt ſuffitiētia i qua nul la ē indigētia. Sic nłli ꝯuenit niſi i quo ē ita pura iuſtitia, vt nłla ſit in eo iiuſtitia. h ille. Ex his. ḡ. fun damētis arguo ſic. Sēp p⁹ lapſum fuit culpa. ergo ſemper fuit aliqđ remediū a deo inſtitutum ad dele tionē illius culpe. Antecedens. p3. p primū fundamētū cōſequen tia ꝓbat: qr qn̄cunq3 eſt morbus debuit eſſe medicina: qr ſi nō tūc nłlus potuiſſet ſaluari p3. qr non eēt aliqđ remouēs īpedimētū ſa lutis. ſ. Culpā ⁊ ſic nłl⁹ ſaluaret. patet p ſecūdū fundamētū. Et tūc ſequeret ꝙ deus i vanū feciſſ3 iſtā nām humanā capacē rōniſ vt ip3 ſūmū bonū amaret ⁊ tādem frue ret vt dicit Anſel. cur deus hō. li. 2º c. 4. i principio. Cōfirmatur iſta veritaſ p hugo. li. pº de Sacramēt̄ parte. 8. c. penul. di. Ex quo hō a ſtatu prie icorruptionis lapſus in Corpore p mortalitatē ⁊ in Aia p iniqtatē egrotare cepit Cōtinuo deus reparādo ſacramētis ſuiſ me dicinā p̄parauit. que qdē p vt rō poſtulabat et cā diuerſis tēporib⁹ ⁊ locis ad curatione3 illius exhi buit aliqua ante lege3 aliqua ſub lege aliqua ſub gratia. hec ille.

5ª Veritas. In ſtatu inocentie nō fuit ꝯgruū aliqđ tale remediū ſicut nec i ſtatu patrie. Hec ponit a. Sco. vbi. ſ. q. 3. cui⁹ ꝓbatio ſtat ēt i duob⁹ fūdamēt̄: Primū: ꝙ ta lia remedia de qbus nūc fit mētio ſunt quedā medicine ſpirituales: vt p3 p Hugo. pº lº de. Sacramētis parte. 9. c. 5. di. Sacramenta dei medicine ſunt ſpirituales que fo ris corporibus adhibētur per vi-

ſibilē ſpetiē ſꝫ intꝰ aīas ſanāt p in viſibilē veritatē: hec ille. 2. fundamentū eſt. ꝙ ſicut in pria nulla ē culpa: ita nec in ſtatu innocētie licet aliter ⁊ aliter: quia in patria nec eſt nec pōt eē in ſtatu innocētie nō fuit: vt patuit ſupra in pāo puncto: ſꝫ potuit eſſe: vt patet. de facto: Ex qbus Arguat̄ ſic vbi nl̄la culpa vel langor ibi nō eſt opꝰ alicuius remedij vel medicine: ſꝫ in patria ⁊ cū innocētia vie nulla fuiſſet culpa ergo. ⁊c.

6ª. Veritas eſt. Tātū ſunt tria remedia a deo collata hūane nē lapſe ad deletionē oāgialis peccati pꝫ. veritas p̄ſupponēdo vnuꝫ .ſ. ꝙ omne tp̄s poſt caſū Ade cucurrit: aut ſub lege nē qꝺ fuit vſqꝫ ad Moyſē: aut ſb lege ſcripture qꝺ fuit vſqꝫ ad aduentum xp̄i vel vſqꝫ ad ꝓmulgationē legis. Euāgelice: vt dicet̄ in nona ſequēti veritate: aut ſub lege grē qꝺ eſt tp̄s p̄ns duratuꝝ vſqꝫ ad finē mundi. Cū nulla alia lex amplius iſtituēda ſit: vt dixit xp̄us Benedictus. Mathei. 26. Hic Calix noui. ⁊ eterni. i. poſt qꝺ nullum aliud futuruꝫ vt exponit. Sco. 4°. di. 2ª q. i. Quo preſuppoſito arguatur ſic. Tot ſunt remedia inſtituta cōtra originale qꝺ ſūt differentie tp̄is pꝰ lapſū Ade: ſꝫ differentie tp̄is pꝰ lapſū ſūt treſ. ḡ. ⁊ remedia erūt tm̄ tria. Tota deductio patet. p iā dicta. Cōfimat̄ ratio p hug. p°. l°. de ſacramētis pte. 9. c. p°. di. ſacramēta ab initio ad reſtitutionē ⁊ curationē hoīs inſtituta ſunt: alia ſub naturali lege: alia ſub lege ſcripta: alia ſub gratia. hec ille.

7ª. Veritas. tp̄e legis nē fuit aliqꝺ remediū a deo inſtitutū p deletione peccati originalis: ꝓbat̄. p̄mittēdo duo. primū ꝙ deus nō ſolum adultis cultoribus ſuis ꝓuidit d̄ remedio neceſſario ad ſalutē ſꝫ ēt paruulis. De quo remedio ēt parētes poſſent eē certi ꝙ paruulis eoꝝ eēt deleta illa macula ⁊ curatus morbus. hoc ponit. Sco. ꝓ fundamēto indubitabili in. 4. di. i. q. vlti. 2. premiſſuꝫ ē illud ꝙ dicit̄ in. 4ª. veritate hic. ſ̄. Ex his arguo ſic. p nl̄lo tp̄e deus reliqt morbū ſine remedio. ḡ. tp̄re legis nē fuit aliqꝺ remediuꝫ quo originale poſſet deleri: illud aūt nō eēt ſufficiēs ad deletionē niſi a d̄o iſtitutū. ꝓbat̄ qꝛ vt dicit. Sco. vbi. ſ̄. licet in Adultis potuiſſꝫ deleri p aliqueꝫ bonū actū elicitū ⁊ relatū in d̄o nō tm̄ hoc fuiſſꝫ poſſibile in paruulis a qbus talis actꝰ omnio negatur pp deffectū vſus liberi arbitrij. Oportuit. ergo. ꝙ ſi deleretur fieret per aliorum actū

relatum tamen ad ipſoꝝ ſalutē. ⁊ quicunq̄ ſit talis actus neceſſario ſequit̄: ꝙ eſſet inſtitutus a deo. pʒ. quia aliter nō potuiſſent certificari parentes. ꝙ ille fuiſſet ſufficiens ad deletionē peccati filioꝝ: cū nullus ſit certus: ꝙ per aliquē actū attingat ad ſalutem aīe niſi ſit certus. ꝙ deus illum actū acceptet tanq̄ ſufficientē ad talē finē puta ſalutis. Maiorem autē certitudinē ꝓ tali acceptione nō pōt quis habere: niſi p hoc ꝙ cognoſcat illū actū a deo fuiſſe inſtitutū ad finē talē. Deductio ſatis nota ē p ꝓcedētia: ⁊ p fundamēta. ḡ ſequit̄ ꝙ tēpore illius legis nature eēt aliqđ remediū ꝓ originali macula: qđ erat ꝓbandū. Et ſi q̄ras qđ remediū erat illud. R̄ꝫ. ꝙ Grego. Mora. 4. ⁊ ponit̄ de conſe. di. 4. c. qđ apud nos. videt̄ dicere ꝙ pro originali: tp̄e legis nature delendo ſola fides parētū ſufficiebat ꝓ puulis ⁊ ꝓ maioribus virtus ſacrificij. Tamē q̄cq̄d ſit dico ſʒ opinionē. Sco. ꝙ tale remediū inſtitutū ꝓ tunc vt tp̄e ꝓbabiliter credit magis fuit ſignū ſēſibile: q̄ʒ intelligibile. q2 pro toto tp̄e nature lapſe cōgruūt hōi talia ſigna ſēſibilia reſpectu ſpiritualiū vnde hug. de ſacra. p.ͦ li.ͦ pte. 6. c. i. dicit. Hō q viſibilia nouerat ⁊ inuiſibilia nō nouerat: diuia cognoſcē nullatenus poſſʒ niſi humanis. i. ſēſibilib⁹ excitat⁹. hec ille. Ergo rōnabile ē. ꝙ ēt aliqđ tale ſenſibile fuerit inſtitutū ꝯtra originale in tp̄e legis nat̄e ⁊ nō niſi a deo vt dictū ē. ḡ. ⁊c. ad Gregorij aūt auctoritatē q̄ huic videt̄ ꝯ̄ria. R̄ndit. Sco. vbi. ṡ. ꝙ Grego. nō intelligit ibi ſolā fidē ꝓ ſolo habitu: nec forte tm̄ ꝓ actu interiori ſʒ ꝓ actu exteriori ſenſibili ꝓſtāte fidē iteriorē: ita ꝙ diſtinguit̄ fides ſola. i. fides ſolitaria ꝯtra fidē in ſacrificio ꝓſtatam: ibi vide Sco.

8.ͦ Ueritas. tēpore legis ſcripture fuit remediū a deo inſtitutū ꝯ originale: probat̄ ſʒ Sco. vt. ṡ. ſic arguēdo deus nullo tp̄e reliq̄t gen⁹ humanū ſine remedio neceſſario ad ſalutē. ḡ. nec in tp̄e legis ſcripte. antecedēſ pʒ. ⁊ ꝯſequētia ꝓbat̄. q2 n̄ videt̄. ꝙ collata fuerit eis lex niſi vt p eius obſeruātiā ꝑtingerent ad ſaluē. fruſtra aūt fuiſſet data lex p cuius obſeruātiā fierēt virtuoſiores: niſi prius fuerit inſtitutū aliqđ remediū ꝓ deletione peccati originał. ḡ neceſſariū ē ponere ꝙ deus inſtituerit aliqđ tale tp̄e illius legis nō aūt videtur aliud remediū inſtitutū cōtra talē morbū niſi circūciſio. iux̄ illđ gen̄. 17. Circūcidet̄ ex vobis omē ma/

ſcultnū. ⁊ c. ğ in illo ſtatū fuit reme
diū cōtra originale. Qδ cōfirmať
a Magi. in littera hui⁹ diſ. c. 4.
⁊ ponit ď ꝯſecra. di. 4. c. Ex quo.
Et ſūptū eſt ab Aug. i. li°. de nu
ptijs ⁊ cōcupiſcētia. vbi diciť. Ex
quo inſtituta fuit circōciſio i pp̄lo
dī ad purgationē valebat magniſ
⁊ puulis originalis veteriſqȝ pec
cati. Sicut baptiſm⁹ ex illo cepit
valere ad inouationē hōis ex quo
inſtitutus ē. hec ille.

9ª Ueritas. Remediū contra
originale inſtitutuȝ pro tp̄e legis
ſcripte. adueniente lege gr̄e oio e
uacuatū eſt. Ad cuius declaratio
nē breuiter ꝓ nunc. qꝛ ſoluȝ quātū
ad preſēs ſpectat p̄mitto duo no
tabilia: primū ꝙ oia illa ſacramē
ta antiquoꝝ fuerūt ꝓmiſſiua futu
roꝝ in lege noua. pȝ p Aug. 19. ꝯ.
Fauſtū di. Priora ſacramenta q̄
antiq obſeruabāt ⁊ celebrabāt ꝓ
nūtiatiua erāt xp̄i vēturi. hec ille.
Nā cū poſt pctūȝ nullus potuerit
ſaluari. nec p ſe a peccato liberari
decreuit diuina maieſtas ꝓmittē
redēptorē: ad quā promiſſionē fi
gurādā ab initio puta immediate
poſt lapſum inſtituta ſunt. Quedā
ſacrifitia que ſacramēta large tn̄
dici poſſūt. vnď communiter diciť ꝙ
oia talia figuratiue fiebāt inquā
tum. ſ. preordinabanť ad verita
tem futūram. De hoc aliqď dicā
in ſequenti articulo cōcluſione. 2ª
veritate. xª. Sōȝ. notabile ē ꝙ oia
illa ſacramēta veteris legis cōpa
rata noue legi erāt impfecta. hoc
pȝ. ex p̄miſſo notabili. Nunqȝ. n.
ſignum vt ſic: eſt ita pfectum. ſicut
ſignatū. Et illa fuerūt ſigna. hec
autem ſunt tanqȝ ſignata. vt dicit
hug. de ſacra. p°. li°. parte. 12. c. 8.
Prima illa ſacramenta que ſub
naturali lege preceſſerāt: q̄i q̄dā
vmbre veritatis fuerūt: Illa vero
que poſtea ſub lege ſcripta ſecuta
ſunt: q̄i quedam imago vel figura
veritať fuerunt. hec ille. Et ad he
bre. x. Ap̄lus. ſacrifitia veteris le
gis vocat ſub noie vmbre ⁊ ſacri
fitia noue legiſ ſub noie imagis.
Et hoc. qꝛ prima illa ſacrifitia nō
promittebāt bona glorie expreſſe
ſȝ ſub velamine pſperitatis terre
ne. Et ſic ſub ſimilitudine ſatis lō
ginqua. qď eſt proprium vmbre.
Sacrifitiū vero noue legis imedi
ate inducit ad bōa glorie celeſtis
⁊ ſic eſt expreſſa ſimilitudo ⁊ pro
pinqua illi⁹ boni qď eſt ꝓpriū ima
ginis. pȝ ēt impfectio taliū ſacra
mētoꝝ. qꝛ nō conferebant gratiā
quā ſignificabāt. Siue. n. teneať.
ꝙ circunciſio cōferret gratiā ſiue
nō. qď alibi videatur. hoc tn̄ verū
eſt. ꝙ inquantū talis nō iuſtifica

bat ſicut nec cetera ſacramēta veteris legis: vñ ſi ēt in tali circunciſione cōferebaꝝ gr̄a. hoc nō erat in virtute illius ſacramēti. Sꝫ ex fide xp̄i venturi quē ꝑſtabaꝝ ille q circūcidebaꝝ ſi adultus erat: vel alius pro eo ſi paruulus erat. Et hoc ē: ꝙ communiꝝ dicíꝝ. ꝙ valebat ex fide ſuſcipientiū nō aūt ex ope opato: p quē modū valēt ſacra noue legis. Et hoc eſt qđ dicit pau. ad hebre. 7. ꝙ ad pfectū nō ducit lex. Et hoc nō niſi pp defectū iuſtificatiōis modo declarato. His p̄miſſis: arguo ſic: ad probatiōeꝫ veritatis. Quecūqꝫ promiſſio alicuiꝰ futuri euacuaꝝ illo futuro exiſtēte preſente. Sꝫ oīa ſacramēta āntique legis ſonabāt ꝛ figurabāt quandā promiſſioneꝫ xp̄i futuri. ḡ. oīa talia debent euacuari chriſto preſente: conſequentia. pꝫ. cū minori per primum notabile. maior etiam. pꝫ. quia ſi illa ponerē tur manere ponereꝝ falſitas. qa poneretur promiſſio rei venture que nunqꝫ veniret cum iam aduenisſet: Confirmatur: Imperfectū debet euacuari in aduentu perfecti. Sed omnia illa Sacramenta erāt imperfecta: vt dictum ē. ergo debebant euacuari ſub tempore noue legis perfecte. Et ideo dicebat pau. prime cor. 13. de hac euacuatione: Cum venerit qđ perfectum eſt euacuabitur quod ex parte eſt. Et ad hebre. 9. Tranſlato ſacerdotio neceſſe eſt vt legis tranſlatio fiat: ꝛ ideo qa erat euacuata lex circunciſiōis dicebat ad Gala. 5. Si circoncidimini Chriſtus nihil vobis ꝓderit. De hoc etiam loquitur Aug. 19. lib. contra fau. ꝛ dicit. ꝙ cuꝫ chriſtus ſuo aduentu ſacramenta noue legis impleuiſſet ablata ſunt ꝛ alia inſtituta: v̄tute maiora: vtilitate meliora: actu faciliora: numero pauciora tāqꝫ iuſtitia fidei reuellata ꝛ in libertatem vocatis filijs dei iugo ſeruitutis ablato. ꝙ duro ꝛ carni dedito populo cōgruebat. hec ille. Si autem queras. An preciſe vno ꝛ eodeꝫ tempore fuerit circonciſio euacuata: quo bapiſmi ſuſceptio ſimpliciꝝ fuerit neceſſaria. Dico. ꝙ de hoc varie inuente ſunt opiniones. Vix duobꝰ inuicem conſentientibus: Ego autem vt in ceteris feci ſingulorum opiniones non recito. Sed breuiter quid ſentiat Sco. in hoc declaro. Ex toto igitur proceſſu ſuo qui eſt ſatis longus in. 4. diſ. 3. q. 4. Colligo ſex dicta ad queſiti declarationem. Primum. Eſt aſſignare aliquod tempus in quo baptiſmus ſolum fuit ſub conſilio. patꝫ.

qn̄a a principio ex quo predica-
batur Euāgeliuꝫ. vel baptiſmus
per chriſtum. vel per Apoſtolos:
vſqꝫ ad predicationem ſolēneꝫ
erat ſolum ſub conſilio: Ita q̄ nō
ſit differentia quantum ad hoc p̄
mortem chriſti ſicut probat ibi in
arguendo contra vnaꝫ opinionē.
Secūdum. Eſt aſſignare aliquod
tempus ſub quo baptiſmus fuit
ſub precepto. patet. quia poſt ſo-
lemnem predicationem factaꝫ in
die pentecoſtes quando miſſo. ſp.
ſ. baptizati ſunt circiter tria milia
Act. 2. cucurrit obligatio baptiſ-
mi: Et quia nullus tenetur ad ali
quod preceptum diuinū: niſi per
aliquem Idoneum ⁊ autenticuꝫ
ſibi promulgetur: vel per phamā
veridicam: aut teſtimoniuꝫ bonū:
cui debet quilibet rationabiliter
credere. Et iſta promulgatio nō
fuit facta ſimul apud quoſcunqꝫ
ideo tempus huius obligationis
non ſimul incepit apud omnes. ſꝫ
quibuſdam fuit ad menſem poſt
pentecoſten: aliquibus ad annū:
aliqbus ad. x. annos. ſicut eis pre
dicabatur. Tertium. Eſt aſſigna-
re aliquod tempus: in quo circun
ciſio fuit omnino neceſſaria. patꝫ.
per dicta ſupra. quia illud fuit tē-
pus quod preceſſit vtrunqꝫ tem-
pus baptiſmi. Quartum. Eſt aſſi
gnare tempus: quo circūciſio fuit
vtilis ⁊ nō neceſſaria: ⁊ hoc tem
pus fuit concomitans primū tem-
pus baptiſmi. Ex quo enī primo
conſulebatur baptiſmus non fuit
circunciſio neceſſaria volenti ba-
ptizari: ſed tunc cucurrit vtrunqꝫ
ſub diſiunctione. Ut iudeus elige
ret quodcunqꝫ vellet: ita q̄ licuit
⁊ profuit ſibi circoncidi ſi voluit
licuit etiam ſibi: immo laudabile
fuit baptizari. Quintum pōt aſſi-
gnari tempus ſub quo circōciſio:
nec fuit vtilis: nec neceſſaria tñ li
cita: ⁊ hoc fuit ſimul cum ſecundo
tempore baptiſmi ſaltem quātuꝫ
ad Judeos: vſqꝫ ad illud tempus
quo paulus aſcendit Jeruſaleꝫ ⁊
ibi purificatus ſecūdū legē aſcen
dit templū ⁊ obtulit p̄ ſe ſacrifi-
cium. vt habet Act. 21. Et nō ſo
luꝫ vſqꝫ ad illud tēpus ſꝫ et̄ vltra.
quia tempore purificatiōis pauli
videbant fratres in Jeroſolimis
approbare obſeruantiā legis ⁊ d̄
ea conſulere paulo: ⁊ tñ ſolēniter
ante fuerat euangeliū publicatū.
pꝫ. Act. 21. quia ibidem dixit Ja-
cobus. Uide quot milia hominū
in iudea crediderūt. Sextum po
teſt aſſignari tempus quo circun-
ciſio oīo illicita fuit ⁊ hoc tēpus
licet nō fuerit ſtatim a principio.
ſecūdi temporis baptiſmi. vt pꝫ.

per Sco. ibi tñ poſt perfectá pꝛo/
mulgationẽ. vt nunc ⁊ iaꝫ multis
annis fuit eſſet moꝛtifera circun/
ciſio: Sed de his nec plura. Qui
cupit completum ſenſum harum
pꝛopoſitionū habere legat Sco.
ibi.

x.º ⁊ vltima Veritas ẽ. Tempo
re legis gratie eſt aliquod reme/
diuꝫ ꝯ oꝛiginale. Cuius pꝛobatio
ſtat in duobꝰ fundamentis: pꝛimū
quoꝝ ẽ. ꝙ lex Euãgelica ẽ ꝑfectiſ
ſima. pꝫ. ex fine. Nã ſicut finis le
gis humane eſt felicitas politica:
ita finis legis diuine eſt felicitas
eterna. Unde Apl'us ad. ro. x. fi
nis legis chꝛiſtus in quo. ſ. ꝯſiſtit
beatitudo obiectiue ſꝫ ꝙ dicitur.
Jo. 17. Hec ẽ vita etña vt cogno/
ſcant te ſolum deum ⁊ quẽ miſiſti
Jeſum xp̃m. pꝫ. ergo perfectio le/
gis noue vt arguat' ſic. Jlla lex ẽ
ꝑfectiſſima que põt imediate itro
ducere ad finem vltimū. qui eſt vi
ta eterna. Lex euãgelica ẽ huiuſ
modi. g̊ eſt ꝑfectiſſima conſequen
tia nota cū maioꝛi ⁊ minoꝛ ꝓba/
tur: quia talis finis adipiſcitur ꝑ
gratiam ad Ro. 6. Gratia dei eſt
vita eterna. Gratia autem maxi/
me confertur in lege euangelica.
Jo. 1. Gratia ⁊ veritas per Jeſuꝫ
chꝛiſtum. patet. etiam fundamen
tum hoc: ex alio ſecūdum Sco. in
4. di. 2. q. 1. quia quandocunqꝫ fit
pꝛoceſſus ab imperfecto ad perfe
ctum poſterioꝛa ſunt perfectioꝛa:
Sed ita ẽ in cõparatione veteris
legis ⁊ noue. g̊ ⁊c. ſm fundamẽ/
tum ẽ. ꝙ chꝛiſtus fuit ꝑfectiſſima
cauſa meritoꝛia gr̃e quaꝫ trinitas
beata diſpoſuit dare generi hũa/
no. pꝫ. ſꝫ omnes theologos in 4.º
concludentes. ꝙ licet ſolus deus
ſit cauſa effectiue gratie: tñ chꝛi/
ſtus fuit cauſa meritoꝛia vt dicam
etiam hic infra: Ex his fundamẽ
tis Arguo ſic: Congruum fuit ꝙ
deus pꝛo quocūqꝫ tempoꝛe natu/
re lapſe ſubueniret ei de remedio
ꝯ oꝛiginale. g̊ ⁊ in tp̃ꝛe legis euã
gelij que eſt perfectiſſima: fuit cõ
gruum. ꝙ pꝛouideret de remedio
ꝑfectiſſimo: ſed baptiſmū ẽ reme/
diū ꝑfectiſſimū pꝛo oꝛiginali. pꝫ.
Quia eſt ſacramẽtū deletiuū ipſiꝰ
peccati: ⁊ collatiuū gratie: imo ẽ
illud. ꝑ qđ intrat' in obſeruantiaꝫ
legis euangelice ⁊ introducens
ad finem q eſt vita eterna. g̊ con/
gruum fuit ꝙ tale inſtitueretur in
hac lege que erat adoꝛnanda per
fectiſſimis ſacramentis. Tota de
ductio eſt manifeſta ſi attendãtur
que ſunt dicta ſupꝛa. Confirma/
tur. quia vbi perfectioꝛ cauſa me/
ritoꝛia gr̃e ibi maioꝛ collatio gra
tie: ſed in lege euangelica eſt per

fectioꝛ cauſa meritoꝛia gratie. ḡ ibi eſt collatio maioꝛis gratie con ſequentia nota cum maioꝛi quia cauſa meritoꝛia iuſte inclinat deū ad conferendum bonum illi pꝛo quo talis cauſa meretur: minoꝛ ꝓ bat: quia licet chꝛiſti paſſio vtro/ biqꝫ.i.tam in veteri q̄ꝫ in noua le/ ge ſit cauſa meritoꝛia tamen eſt maioꝛ ⁊ efficatioꝛ i noua. quia ex hibita ⁊ non ſolum pꝛeuiſa. Ut i lege veteri. ergo conferri debuit poſt chꝛiſti aduentum maioꝛ gra/ tia: Et ſic ſacramentum aliquod perfectū debuit inſtitui quo origi/ nale deleret. Huc ꝓceſſuꝫ ſꝫ lon/ gioꝛē valde fecit Sco.i 4.di.2.q.1.

Concluſio tertia pꝛimi Articu li pꝛincipalis: declarās qualr de/ leatur peccatū oꝛiginale.

b Js.ḡ veritatibꝰ p̄miſſis qui bus patere poteſt: q̄d pꝛinci palr in iſto puncto requirebatur. Tamen vt conſuetus ſeruet mo/ dus poſt tot dicta pono hanc con/ cluſionē reſponſiuā queſito pꝛinci pali huius partis ⁊ puncti que ē Sco.in.2.di.32. Peccatum oꝛi/ ginale regulariter nunc remittit: ⁊ deletur per poſitiuuꝫ oppoſituꝫ pꝛiuatiuo illi: q̄d eſt foꝛmale iſtiꝰ peccati.pꝫ. Concluſio de ſe: Cum

enī Deletio talis peccati debeat fieri reſpectu foꝛmalis in eo puta reſpectu carentie iuſtitie: nūq̄ꝫ au tem bene tollitur carētia: niſi po/ nendo in ſubiecto de quo illa dici tur poſitiuum oppoſituꝫ illi carē tie. ꝙ per eam pꝛiuabatur. patet. exemplo oculi ceci a quo non tol/ lit cecitas niſi ponēdo viſionem vel potentiā viſiuā cuius remotio nē cōnotabat ipſa cecitas. ḡ nun q̄ꝫ tollitur peccatuꝫ oꝛiginale niſi ponendo iuſtitiam oꝛiginalē cu/ ius pꝛiuationem connotabat tale peccatū: illa aūt nūq̄ꝫ recupatur i ſe qꝛ fuit ammiſſa irrecuperabili/ ter. Cū auteꝫ nō poſſit deleri tale peccatū p poſitiuū ꝓpꝛiū oppoſi/ tū illi peccato foꝛmalr ſumpto. ḡ opoꝛtet ꝙ deleat p aliq̄d quod ſit virtualr includēs illō oppoſitum pctō: nihil aūt ē tale: q̄d virtualr i cludat oppoſitū pecci oꝛiginal ni ſi gratia. ḡ remedium oꝛdinatum ad talem deletioneꝫ debet eē col/ latiuum gratie: Jn nullo aūt ſtatu eſt ita congruū. ꝙ per medicinas ſpūales ꝯferat gratia ſicut in ſta tu legis euāgelice. que eſt lex gra tie. Jo.1. Gratia ⁊ ỽitas p Jeſuꝫ xp̄m facta ē ⁊ ē lex data ab illo i quo deus gratie plenitudineꝫ po ſuerat. ḡ ⁊ cōgruum erat. ꝙ in ta li ſtatu gratie talia ſacra ab ipſo

gratia pleniſſimo inſtituerent. q̄d eſſent virtutis tāte ⁊ efficatie. q̄d p eoꝝ ſuſceptionē nobis cōferri poſſet tāta gratia. ꝙ ex diabolica ſeruitute liberaremur. Et ſi ali cui ſacramentorū noue legis fuit cōuenienter data virtus ꝓ gratie acquiſitione debuit hoc eē in ſacramento primo primitate originis p q̄d de inimicis dei ad amici tiam eius reſtitueremur. Illō aūt credim⁹ eē baptiſmū: p quē ꝯfite mur in aīa tātam gratiam ꝯferri. ꝙ equaleat iuſtitie origiali quātū ad hoc ſaltē. ꝙ ſit oppoſita pecca to ⁊ ita ꝙ deleat illam maculam. vnde licet remaneat carentia illi⁹ iuſtitie originalis etiā poſt baptiſ mum. nō tamen remanet culpa: qꝛ in exiſtente gratia talis iuſtitia nō eſt amplius debita ſoluitur nā ꝗ debitū habendi iuſtitiam origi nalem ⁊ cōmutatur in debituꝫ ha bendi iuſtitiam actualeꝫ. Hoc aūt ꝙ hic ſupponitur. ſ. ꝙ i baptiſmo cōferatur gratia hētur a Magiſtro in. 4. di. 1. c. 3. q. cōcludit. ꝙ ſa cramenta noue legis dant ſaluteꝫ Et allegat Aug. ſup ps. ⁊ hētur ab eodem Aug. in ench. dicente A paruulo recenter nato vſqꝫ ad decrepitū: ſicut null⁹ ꝓhibetur a Baptiſmo: ita nullus eſt q nō mo riatur peccato in baptiſmo. hec il le. ſꝫ nullus moritur peccato: niſi recipiat gratiam. ḡ. ⁊c. Et ex hoc patet differentia ſacramentoꝝ le gis Euāgelice ⁊ veteris. Loq̄ndo .n. ſm comunē viā theologoꝝ licꝫ vſus ſacramētoꝝ i antiqua lege va leret ad meritū ⁊ gratie augumētū: ſi hēbant gratiā ⁊ ſi nō hēbāt ad cōgruā diſpoſitionē ad illā nū ꝗ tū vi talis Sacramēti: nuquātū ſacramentū ꝯferebat gratia. ſicut de ſacramētis noue legis dicit. Et hoc. qꝛ illa erāt magis iſtituta ad ꝑfigurādū h̄ ſacramēta grām ꝯferē tia ꝗ ad ꝯferēdū grām vt ēt dictū ē. Et notāter dixi ꝙ grā collata in baptiſmo equalet iuſtitie origina li: ſaltē quantū ad deletionem. qꝛ nō ē ꝑciſe equalitas vtroꝝūqꝫ. vt tāgā iſra articlo ſequēti ꝯcluſiōe p⁹ veritate nona. Imo dicit. Sco. i. 2. di. 29. i ſolutiōe. 4. argumēti. ꝙ iuſtitia origial' ⁊ grā gratū faciēs habēt ſe p modū excedēti ⁊ exceſ ſi. Nā iuſtitia origial' exceſſit grāꝫ qꝛ fini vltio ꝯiūxit firmi⁹ volūtatē ꝗ grā. Ita. n. ꝯiūxit. ꝙ facili⁹ ⁊ d̄ lectabili⁹ erat ei pati ab aliq̄ triſtitia iferiori ꝗ alicui delectatiōi i feriori acqeſcer recedēdo a d̄lecta tiōe finis: hāc facilitatē n̄ facit grā cū q̄ ſtat ꝓnitas ad malū ⁊ diſicul tas ad bōuꝫ: tam̄ grā q̄ ē pricipiū meriti excedit i hoc: qꝛ ipa ꝯiūgit

fini vt bono ſupernali pūta p̄ me ritū attingēdo tale bonū: Nō ſic aūt iuſtitia originalis: q2 tm̄ ꝯiūge bat illi bono vt conuenienti ⁊ dele ctabili: hec Sco. Et ſi queras: an īueniat aliqđ remediū ad deletio nē peccati origialis: vltra id qđ di ctū ē de baptiſmo i lege euāgeli ca: R̄ñ: ꝙ de lege cōi nullus ſaluat vel nulli remittit tale peccatū niſi p collationē hui9 ſacri. Quia vero diuina p̄cepta ſūt rōnabilia ⁊ ſic nō obligāt ad impoſſibile. Ideo vbi in aliquo eēt ipedimētum vel impoſſibilitas ad ſuſceptionē ba ptiſmi ſacramētalis: huic ſufficeret baptiſmus cōtritiōis vt hētur ab Aug. li°. 4°. đ baptiſmo. ꝯ donatū. Et pōit. đ Cō. di. 4. ⁊ a Mag. in. 4. di. 4. c. 3. i qb9 locis dicit: ꝙ Cōtritio cordis ſupplet vicē ba ptiſmi qñ baptiſmi miſteriū nō cō tēptus religiōis. ſ3 Articulus ne ceſſitatis excludit. hec ille. Hoc idē habetur in gloſa ſup illud Jo. 3°. Niſi quis renat9 fuerit: ibi gloſa dicit: Si neceſſitas impedit volū tas ſufficit. Inuenit et baptiſmus alius ab his duob9. ſ. baptiſmus ſanguis q ſupplet vice3 baptiſmi Aque: vt hētur a Mag. vbi. ſ. ⁊ ſunt verba Aug. 13. de ci. dei. c. 7. q dicit: Quicūq3 nō pcepto rege generatiōis lauacro p xp̄i ꝯfeſſio ne moriunt: tm̄ eis valet ad remit tēda peccata quātū ſi abluerent ſacro fonte baptiſmatis. Qui. n. di xit: ſi qs nō renat9 fuerit ex aqua ⁊ ſpū ſctō nō intrabit regnū celo rū: Alia ſentētia iſtos fecit exce ptos vbi nō minus generaliter ait. Qui me ꝯfeſſus fuerit corā hoīb9 cōfitebor ⁊ ego corā p̄re meo qui i celis eſt: Et alio loco q pdiderit aiaȝ ſuā ꝓpter me ieniet eā: hic eſt qđ ſcriptū eſt: Precioſa in cō ſpectu dñi mors ſanctorum eius. Quid. n. precioſius ꝙ̄ mors per quā fit vt et delicta oīa dimittan tur: ⁊ merita cumulatius augeat. hec ille. Et hec ſuffitiāt quātū ad id qđ erat declarādū đ modo quo originale peccatū deleri pōt. Am pliora tñ occurrerēt notabilia ni breuitati itenderē ⁊ ad virgineā defenſionē Articuli ſequētis feſti narem. Ex determinatiōe autē ſupradictoꝝ ſequitur hoc correla riū. ꝙ peccatū origiale nō dimitti tur homini p ꝓpriā ſatiſfactione3 nec p mortis ꝓprie diſſolutione3: S3 p largā ⁊ ſolā diuinā miſera tionē cuius correlarij veritas. p3. ſi attendat ꝙ dictū ē in. 3°. veritate huius pūcti de mō quo dimittitur aliqđ debitū. vt tñ clari9 itelligat ꝓbo primā partē correlarij ſic ar guēdo: Nullus pōt cōdigne ſatiſ

facerē pꝛo moꝛtali niſi ſit ī gr̄a.ḡ
nec dū eſt ī oꝛigiali peccō poterit
ꝓ tali peccō oꝛigiali ſatiſfacē: an
cedēs.pꝫ.p theologos qꝛ alit̄ ali/
qs poſſꝫ ex ꝓpꝛijs meritꝭ acq̄rere
ſibi pꝛimā gr̄aꝫ.qḋ ē icidē in erro
rē pellagij.Si.n.gr̄a ex meritꝭ ha
beref iā nō eēt gr̄a:ad Ro.9.ꝯſe
quētia illa.pꝫ.ꝺ ſe cū ita p oꝛigia
le peccūꝫ excludaf gr̄a:ſic p moꝛ
tale.ḡ ſic ī moꝛtali nō pōt ſatiſſa
cere:ita nec ī oꝛigiali.2ª.pars coꝛ
relarij.pꝫ.p p̄dicta:Cū.n.ī hoīe
ſit aliq̄d īmoꝛtale poſt eiꝰ moꝛteꝫ
remanēs viuū:cui iputaf carētia
iuſtitie oꝛigial̄.ḡ p moꝛtē illiꝰ ho
minis nō tollif talis macl̄a pecci
oꝛigial̄:Bñ veꝝ ē.ꝙ ſi aīa itelle/
ctiua eēt moꝛtal̄ ꝙ p ipſiꝰ moꝛtē
tolleretur ab hoīe obligatio pecci
oꝛigial̄:vt pꝫ.Nūc ꝓbaf.3ª.pars
coꝛꝛelarij:Naꝫ ſi oē qḋ dimittif:
dimittif aut p moꝛtꝭ diſſolutionē:
aut p debiti plenariam ſatiſfactio
nē:aut p liberalē remiſſioneꝫ:Et
peccūꝫ oꝛigiale nō dimittaf duo/
bus pꝛimis modiſ.ḡ remittif per
terciū modū.ſ.p liberalē remiſſio
nē.pꝫ.ēt ex alio.Nā remiſſio oꝛi
ginal̄ de comuni lege fit per ſuſce
ptionē baptiſmi.vt.ſ̄.dictum eſt.
Modo ꝙ ī collatiōe tal̄ ſacramē
ti cōcomittetur gr̄a iuſtificās.hoc
hꝫ a deo tāꝙ̄ a cā pꝛicipali efficiē
te ipſiꝰ gr̄e ⁊ a xp̄o tāꝙ̄ a cā meri
toꝛia ⁊ ſic p diuinā liberalitatē ⁊
miſeratiōnē.Que.n.maioꝛ libera/
litas aut miſericoꝛdia:ꝙ̄ vt dicit
Sco.vbi.ſ̄.hoī inimico cōcedē tā
ta remedia.q̄bus amicus dei ꝯſti
tuaf:⁊ tāta gr̄a ꝯferaf qua finem
ſuū.ī.vitā eternaꝫ adipiſci poſſit:
De hac gratuita ſaluatiōe loq̄tur
Pau.ad Ro.ī pꝛicipio ī multis
capitulis.vñ.3.c.dicit.Juſtificati
gratis p gr̄aꝫ ipſiꝰ p redēptionē.
q̄ in.xº.Jeſu quē ꝓpoſuit deꝰ ꝓpi/
tiatoꝛē p fidē ī ſanguie ipſius ad
oſtēſionē iuſtitie ſue pp remiſſiōeꝫ
p̄cedētiū delictoꝝ ī ſuſtētatiōe ꝺī
ad oſtēſionē iuſtitie ſue ī hoc tp̄e
vt ſit ipſe iuſtꝰ ⁊ iuſtificās eū q̄ ex
fide ē ieſu xp̄i.ḃ ibi.Et pꝛie.Jo.
4.dr̄.Ipſe pꝛioꝛ dilexit nos ⁊ mi
ſit filiū ſuū ꝓpitiationem ꝓ peccis
nr̄is.Hoc q̄ppe coꝛꝛelariū eſt ita
theologicū ⁊ catholicū.ꝙ nō indi
get ꝓbatiōe.In ſeq̄nti ēt Articu
lo cōcluſiōe.3ª.veritate.6ª.aliq̄d tā
gif puta de ſalute collata oībꝰ qui
ſalui facti ſunt merito mediatoꝛis
xp̄i.De hoc ḡ.ad pn̄s nec plura.
Ex oībꝰ itaq̄ dictis.ſ̄.pꝫ totꝰ ⁊
cōpletus ꝓceſſus huius pꝛimi ar
ticuli pꝛicipal̄:in qº.quātū ſpecta/
bat ad pn̄s negotiū ꝺclaraui ipſiꝰ
pecci oꝛigial̄:Si ē:Et ēt eiuſdeꝫ
ſuū:q̄d ē:ex cuius notificatiōe pa

tuit ſuũ tādē pp qd q̄z.ſ.ex ꝺmeri
to.prioꝝ pctū: Et ꝺ eo ēt patē po
tuit: qa ē: Nā ꝯcupiſcētia iordina
ta: Ignorātia: priuatio diuine vi
ſiōis: ſunt quaſi quedā paſſiones
⁊ pprietates huic peccato attri
buēde. Declaraui inſup: peccatū
origiale cōtrahi ex diuino ſtatuto
⁊ deleri p grām equalētē iuſtitie
originali q̄ remiſſio largiflue pie
tati diuie attribuēda ē: Fateor ta
men ꝙ tot veritates. ⁊ cōcluſiōes
expoſite longiorē requiſiſſent pro
ceſſum quē tamen breuitatis pro
teſtatio facta omnino prohibuit.
Nunc Ad ſecundum Articulum
manum extendo. Faueat glorio
ſus Deus: Annuat benedictus
Jeſus Adſit interceſſio piiſſime
virgis defenſande: p cuius laude
⁊ imaculata Cōcep. Apricus mi
noꝝ ordo fidelr in dies laborat:
Attēdat igr̄ deuotus lector pſtet
auditū virginis amicus nec falſis
opiniōib⁹ corrūpat affectū: Quis
quis hec catholica plegerit vt ve
ritatem de tante virginis preſer
uatione percipere poſſit.

¶ Secūdus Articulus principa
lis. In quo declaratur. Poſſibili
tas. Cōgruitas. ⁊ actualitas pre
ſeruatiōis: Benedictiſſime Ma
rie a peccato originali.

CIRCA ſecundum Articu
lum principalem. Seruabo
ordinem precedentis. ponendo
tria puncta ſecundum numerum
trium cōcluſionum. pª concluſio:
Deus glorioſus potuit preſerua
re virginem benedictiſſimā a ma
cula peccati originalis. 2ª conclu
ſio: Coniugium fuit vt iſta que eſt
electa ⁊ preelecta: nulla origiali
macula ꝯtaminaretur. 3ª cōcluſio:
Bñdictiſſima ꝟgo a deo pelecta:
origiale peccatū minime ꝯtraxit.
¶ Ad euidentiā aūt prie cōcluſiōis
poſſibilitatē ꝯtinētis/pmittūt de
cē ꝟitates: qb⁹ nullus catholice fi
dei filius/ꝯtradicere pſumet.

Veritates. x. preuie prime cō
cluſioni ſecūdi articuli principal.

PRima ē hec. ꝙ theologi lo
quētes de oipotētia dei: nō
accipiunt oipotētiā ad modū phi
loſophoꝝ. pz. iſta veritas p Sco.
in pº. di. 42. dicentem. ꝙ oipotētia
phiſice ſumpta. eſt qua primum
agēs pōt in oē poſſibile: qđ ex ſe
nō eſt neceſſariū mediate vel ime
diate. Mediate dixi. i. median
tib⁹ cauſis ſecūdis: ⁊ ſic De⁹ ē oi
potēs: ad mōꝫ philoſophorū. Sꝫ
oipotētia theologice ſūpta: ē qua
pz. agēs. pōt imediate ſine ſcđis

cauſis:in qðcūqꝫ agere:ꝛ ſic cōfi
tenť xp̄iani deum eē oipotētē.Et
ideo vt vult ibi Sco. Sꝫ meli⁹ in
qðli.q.7.ar.2ᵒ.Deū eē oipotētēꝫ
oipotētia imediate reſpiciēte qð/
cūqꝫ poſſibile.lꝫ.ſit veꝝ:nō tñ eſt
demōſtrabile nobis:immo ē pure
creditū.Et notanť dixi.ꝙ ops po
teſt i oē poſſibile diſtinctū.ꝯ neceſ
ſe eē:qꝛ quantum ad pñs ſpectat
poſſibile pōt dupliciter ſūmi.s.vt
diſtinguiť ꝯ impoſſibile:vel ꝯ ne/
ceſſariū ex ſe.Poſſibile pᵒ.mō:di/
ciť ēt de diuinis pſonis:ſꝫ non ſo
mō:vt hētur a Sco. di.20.primi
ſententiaꝝ volēte ibi.ꝙ terminus
oipotentie ſūpte theologice: nō ē
poſſibile cōiter ſumptū vt.s.oppo
niť impoſſibili:qꝛ tūc de⁹ eēt ter/
minus potētie actiue:ꝛ ſue oipo
tētie:qð non ē verum.Et ideo vt
ipſe dicit in pᵒ.di.2.q.3. oipotētia
credita reſpicit poſſibile:vt diſtin
guiť ꝯ neceſſe eē:qð dictū expōit
in qðli.q.7.ar.pᵒ.dicēs:ꝙ poten/
tia:quam connotat omnipotentia
eſt reſpectu poſſibiľ:prout poſſibi
le idē ē qð creabile.Unde in.20.
di.primi.improbat quēdā theolo
gū cōcedētē:ꝙ oipotētia in pr̄e ē
principiū pducēdi filiū.in quātū.
ſ.i oipotētia pr̄is icludiť potētia
generādi:Et ppter hoc aſſerit il/
le Theologus: ꝙ oipotentia filij
nō ē equalis:quātū ad hoc oipotē
tie patris:cū in oipotētia ipſi⁹ fi/
lij:nō includať potētia generādi:
ſicut in oipotētia patris. Sed de
his nec plura cū ad alið negotiū
ſpectent.

2ᵃ.Ueritas eſt.ꝙ deus gľioſus
nihil agit ad ex̄ nāliter:aut neceſ
ſario.pꝫ.p Theologos. Marie
Sco.i pᵒ.di.8.q.vltima:ꝛ di.2.cō
cludētē:ꝙ ad extra agit libere:ꝛ
cōtingēter.Immo vult ipſe Sco.
ꝙ diuina volūtas ſit pᵒ.cauſa ꝯtin
gentie.ꝯ philoſophoꝝ ſtulticiam.
Modo ſi agit libere.ğ nō nāľr.
lꝫ.n.libertas ſtet cū neceſſitate in
diuis:ſaltē in pductiōe ad intra:
qꝛ pater:ꝛ fili⁹:ſpirāt ſpūm.ſ.ne
ceſſario cū ita ſpirēt. ꝙ nō poſſūt
nō ſpirare ꝛ tñ libere ſpirant: vt
pꝫ.per Sco.in pᵒ.di.xj.ꝛ p Aug.
15.de tri.libertas tñ nūqꝫ ſtat cuꝫ
nālitate cū ſint duo modi oppoſi/
ti.pꝫ.qꝛ principia de qb⁹ dñr ſūt
oio oppoſita non coincidentia ad
inuicē.s.pricipiū pductiuū nāle
ꝛ libeꝝ.ğ ad ppoſitū noſtꝝ:deus
nihil pducit nāliter ad ex̄.ꝛ ſic li
bere producit ꝛ cōtingenter.

3ᵃ.Ueritas ē.ꝙ modus agendi
ad ex̄.ē ita i libertate dei ſicut ꝛ
ip̄m agere.pꝫ.qꝛ ē ſequēs ex p̄ce
denti veritate.ꝛ pꝫ.ēt p Sco.i 3ᵒ.
di.3ᵒ.q.i.ꝛ diſti.4.q.1.volētē.ꝙ i

cuius libertate eſt agere in eius li
bertate ſit modus agendi. pro
batur a ſimili ꝺ hñte poteñá legẽ
di i cuius ẽt poteſtate ẽ legere ſic
vel ſic. Cũ. ğ deus glo̾ſus qcqd fa
cit ad extra: libere ⁊ cõtingenter
faciat in ei⁹ poteſtate erit facẽ iſto
mõ: vel illo. ſiẽ placʒ ſue volũtati.

4ª Veritas ẽ. ꝙ Aliquã legẽ ab
ipſo ſtatutã põt oio reuocare. pro
baẗ. qꝛ ea auctoritate põt ſtatutuʒ
vel lex tolli: qua ⁊ inſtitui. Cũ oĩs
res p quaſcunqꝫ cãs naſciẗ p eaſ/
deʒ diſſoluaẗ. patet ẽt p id qꝺ dr
.ff. de. Conſtitũ. pri. l. i. vʒ. qꝺ prin
cipi placuit legis hʒ vigorẽ. vt pa
tet cũ lege regia. q̃ de impio eius
lata ẽ populus ei ⁊ in eũ oẽ ſuum
impium: ⁊ poẗatẽ cõferat. Idem
dicit textus inſtitutũ. de iure natu.
.§. Sed qꝺ pricipi. ⁊ hinc dr ma/
giſtraliter licet non textualiter. ꝙ
nulla lex hʒ vim niſi ab inſtitutio
ne pricipis. qꝛ qꝺ ei placet. lex ẽ
qꝺ intelligit gloſa in dicta. l. j. ſup
verbo. placuit: ſi ei placet vt ſit lex
vel ius cõe. al's nõ: ne dicam⁹ ẽt
eẽ legẽ ſi principi placet comedẽ.
Cũ ğ de⁹ glo̾s⁹ ſit impator ſũm⁹.
patet ꝙ ei maxime cõpetit ⁊ le/
ges cõdere: ⁊ conditas ad libi/
tum reuocare.

5ª Veritas eſt. ꝙ ſicut priceps
põt aliquã legeʒ totaẗr reuocare.
ita põt ſuſpendere ⁊ priuilegia ꝯ
ipſam cõcedere. patet p dños Iu
riſtas dicẽtes. ꝙ princeps põt pri
uilegiũ ꝯcedere ꝯ iura ⁊ ꝯ leges
comunes: tã ab ipſo: q̃ʒ a prede/
ceſſore cõditas. Et hoc ẽt tenet.
Cardi. floren. in. Cle. j. de teſti. ⁊
Inno. in. c. que in eccl̃aꝝ de cõſti
tutũ. Rõ eſt. qꝛ impator eſt ſu/
pra ius ciuile. c. ꝓpoſuit ꝺ cõceſſ.
preben. Et ideo ſolus põt tollere
appellationẽ. nõ autẽ deffẽſionẽ.
⁊ alia iura naturalia. vt tenet idẽ
cardi. in. Cle. ij. §. Ceterũ de re.
iudi. Et intellige predictã cõclu/
ſionẽ eẽ verã. ſi princeps in priui/
legio ſuo cõtra ius apponat clau/
ſulã: Nõ obſtante aliqua lege in
cõtrariũ faciente. Itẽ clauſulã nõ
obſtãte lege: nec damnoſa. Pro
biẗ tñ ſufficit clauſula ex certa ſcia
ſm aliquos. Sed de iſtis. nec plu/
ra. Relinquantur talia legiſtis.
In nr̃o ꝓpoſito ſufficit. ꝙ ex dcis
ſequiẗ correlarie. ꝙ ẽt deus glo/
rioſus poſſit ſuas leges ſuſpende
re: ⁊ cõtra eas priuilegia cõcede
re. quod erat intẽtũ ꝓpriũ: ⁊ ha/
rum duaꝝ veritatũ teſtimoniũ ha
beri põt a ſcriptura ſacra. vnꝺ de
oimoda reuocatione legis diuine.
patet in euacuatione precepti cir
cõciſionis. vnde ad Galath. 6. di
citur. In chriſto enim Ieſu neqꝫ

circonciſio aliquid valet:neqꝫ pre
putium.ſꝫ noua creatura.Et ibi-
dem ego paulus dico vobis: ſi cir
cũcidimini xp̃s nihil vobis ꝓdeſt.
ꝛ tñ circonciſio aliquando fuit ſub
precepto : ſine qua ſalus hr̃i non
poterat geneſis.17.circuncidetur
ex vobis oẽ maſculinũ. Et iteruꝫ
ibidẽ. Maſculus cuius prepucij
caro nõ fuerit circũciſa delebitur
aia illa de ppl'o ſuo.Sil'r de ſuſpẽ
ſione legis diui ne.pꝫ.qꝛ deus or
dinauit legẽ matrimonij quãtum
ad inſepabilitateꝫ.vnde deutero.
22.dicit̃ Si dormierit vir cũ vxore
alteri⁹ :vterqꝫ morietur.ſ.adulter
ꝛ adultera.ꝛ tñ iſtam legem ſu-
ſpendere potuit.pꝫ.deutero .24.
vbi dicitur.Si acceperit hõ vxorẽ
ꝛ habuerit eã ꝛ nõ inuenerit gra
tiã añ oculos eius:pp aliquã fe-
ditateꝫ:ſcribet libellum repudij ꝛ
dabit ĩ manu illius:ꝛ dimittet eã
de domo ſua.hec ibi.pꝫ.ẽt de lege
circũciſiõis ſuſpẽſa ĩ deſerto.ioſue
.5.qualiter ẽt in ſua lege diſpenſa
uerit.pꝫ.exodi.xi.ꝛ.xij.de expo-
liatione egipti . Sed ꝛ lege ma-
nẽte quomodo cõtra ĩpaꝫ priuile/
giũ ſpetiale alicui cõmiſerit.pꝫ.
de ĩmortalitate Joãnis euangeli/
ſte.vt creditur:nec mirũ . qꝛ nihil
eũ ligat.niſi ſuũ bene placitũ.De
hac aũt ſuſpenſione vel reuocatio
ne poſſibili fieri ꝑ ipſum deũ glo-
rioſuꝫ.amplius infra hic dicitur.ĩ
quarta rõne principali hui⁹ arti-
culi ꝛ puncti.ibi videatur .
6ᵒ. Ueritas eſt.ꝙ deo eſt omne .6.
poſſibile.qđ nõ includit euident̃
cõtradictionẽ:ꝛ ad qđ nõ ſeqtur
neceſſario cõtradictio.pꝫ ꝑ.Sco.
in.4ᵒ.di.x.q.2.Ubi dicit ſe habe-
re iſtã ꝓpoſitionẽ.ꝑ vna maxima
certiſſima.Similiter in quodli.q.
xi.Et notãter dixit. qđ nõ ĩcludit
contradictionẽ.qꝛ vbi eẽt maniſe
ſta ex terminis ꝯtradictio.tunc ta
le ñ r̃ſpicet̃ ab oĩpotẽtia dei:opor
tet eniꝫ intellectũ poſſe cõponere
terminos ad ĩuicẽ:cũ nõ repugnã
tia ĩpoꝝ:ad hoc qđ illud nõ inclu
dat cõtradictionẽ.vt ipſe.Sco. di
cit in.pᵒ.di.20. Simil'r reqritur.ꝙ
ad ĩpꝫ nõ ſequat̃ ꝯtradictio. vnđ.
qꝛ ad poſſe currere:comedere:pec
care: ꝛ huiuſmodi ſeqtur cõtradi/
ctio in eo:puta:ꝙ ſit deus:ꝛ nõ de
us.g̊ iſta nõ cadunt ſub eius oĩpo
tentia.pꝫ.hoc antecedens.qꝛ ſi ẽ
deus eſt vbiqꝫ.g̊ nõ poteſt moueri
ad locũ:ꝛ ſic nec currẽ . Simil'r ſi
põt currere nõ eſt vbiqꝫ. g̊ non eſt
de⁹.Eodem modo poſſe peccare:
eſt poſſe obliquari a propria re-
ctitudine.ꝛ ſic nõ eſſet deus.non
poſſe autẽ iſta nl'lã dicit impfectio
nem potẽtie ſue.vnde Aug.5.de.

ci.dei.c.io.dicit. Neqꝫ eni vitã dei
ꝛ preſciẽtiã dei ſub neceſſitate po
nimus.ſi dicamus neceſſe eſt deũ
ſemp viuere:ꝛ cũcta preſcire:ſic/
ut nec poteſtas eius minuitur:
cum dicitur, mori falliqꝫ nõ poſſe.
Sic enim hoc non poteſt.vt poti⁹
ſi poſſet minoris eſſet vtiqꝫ pote/
ſtatis. Recte quippe oṗs dicitur.
qui tamen mori ꝛ falli nõ poteſt.
dicitur enim oĩpotẽs faciendo qḋ
vult.nõ patiendo quod non vult.
quod ſi ei accideret nequaqꝫ oṗs
eſſet: vnde propterea quedaꝫ nõ
poteſt qꝛ omnipotẽs eſt.hec ille.

·7· 7ª. Veritas ẽ. ꝙ prius ꝛ poſte
rius quantũ ad preſens ptinet du
pliciter accipi poſſunt:uel ſecũdũ
ordinem eminentie: uel ſm ordi
nem depẽdentie.primo modo pri
us ẽ qcquid ꝑfectius ẽ ꝛ nobili⁹:
ſm eſſentiã.Et iſto modo priori/
tatis probat. Ariſ.9ᵒ.metha.actũ
eẽ priorẽ potentia.vbi ibidẽ illud
prius vocat.ſm ſubſtantiã ꝛ ſpe/
ciẽ.dicẽs:ꝙ quecũqꝫ generatione
ſunt poſteriora ſpetie ꝛ ſbã ſunt
priora.Secũdo modo dicitur ali/
qd prius: a quo aliquid depẽdet:
ꝛ poſterius quod dependet ab il
lo:cuius prioritatis rationem ita
intelligo.ꝙ licet prius neceſſario
cauſet poſterius:ꝛ ſic ſine ipſo na
turaliter eſſe non poſſit:hoc tamẽ
non eſt.qꝛ ad eſſe ſuum egeat po
ſteriori.ſꝫ e cõuerſo.quia ſi pona
tur non eſſe poſterius: nõ minus
prius erit.non autem ſic e cõuer/
ſo.quia poſterius eget priori:quã
indigentiam poſſumus dependẽ/
tiam appellare.

8ª. Veritas eſt.ꝙ quodlibet:qḋ ·8·
eſt prius naturaliter alio. poteſt
dei omnipotentia abſqꝫ poſterio/
ris pñtia cõſeruari.pꝫ.per. Sco.
i.4ᵒ. ꝛ quodli.vbi ſupra. Ubi loq
tur de poſſibilitate vnius corpo/
ris in pluribus locis. Hec tam̃ ve
ritas probatur de mẽte. M. petri
de Candia in tractatu de concep.
virginali. Nam dei omnipoten/
tia poteſt facere quicqd fieri non
implicat cõtradictionẽ. Sed pri
us exiſtere ſine ſuo poſteriori:non
includit aliquam cõtradictioneꝫ.
ergo.ꝛc.cõſequentia ꝛ maior pa
tent.minor probatur per ſeptimã
veritatem:quoniam poſterius eſt
extrinſecum priori patet exem/
plo.nam extrinſecum eſt anima/
li,ꝙ ſit homo. ꝛ ideo non videtur
ꝯdictio:aial ꝯſeruari ſine hõie.
igit nec ꝯdictio erit aliqḋ pri⁹ ſi
ne ſuo poſtẽiori ꝯſuari. Cõfirmat

iſta veritas: qꝛ poſterius cõſerua/tur ſine priori diuia potētia. ğ magis prius poterit conſeruari ſine poſteriori cõſequentia. patet. ꝛ ēt antecedēs patet. per fidē in ſacramēto alterius. ğ. ꝛc. Que oia licet ſufficienter pateant. tñ confirmantur p Aug. 21. de. ci. dei. c. 7. loquentē de cruciatu corporū dānatorum in igne: ꝛ tñ dei potētia nō cōbuſtoꝝ ꝛ dicētem. Sō cū deus ſit auctor omniuꝫ naturaꝝ cur volunt fortioreꝫ nos reddere rationē: quādo aliquid velut impoſſibile nolunt credere eiſqꝫ redditioneꝫ poſcētibus reſpondemus: hanc eē voluntatē omnipotentis dei: qui certe nō ob aliud vocatur oīpotens: niſi quoniaꝫ qcqd vult pōt. q potuit creare tam multa q ſi nō oſtenderētur aut a credēdis hodieqꝫ teſtibus dicerentur: pfecto ipoſſibilia crederenť. hec ille.

9 9ª Ueritas eſt. ꝙ gratia equalet iuſtitie originali: ſaltē quo ad acceptationeꝫ diuiná. qꝛ alias p̄ualet. qꝛ habēs iuſtitia originalē ſine gratia nūꝗ̄ cōſequeretur beatitudinē. ꝛ tamen habēs gratiaꝫ ſine iuſtitia originali illam acquirit. Dicitur ğ equiualere pp hoc. qꝛ ſicut hñti iuſtitiá originalē: ñ inerat pctūꝫ originale: qđ eſt carentia iſtius iuſtitie. patet in Adam ante lapſum: ita hñti gratiā gratū faciētem: nō ineſt originale pctūꝫ. patet in baptizatis.

10ª Ueritas eſt. ꝙ poſtqꝫ aia hꝫ gratiā gratū facientē nō amplius obligatur ad iuſtitiá originalē: ſꝫ potius ad iuſtitiam actualē: ideo āmiſſa gratia tali nō cadit in peccatū originale: ſꝫ in pctūm actuale. patet totum p ea que dicta ſunt in precedenti capº. de pena correſpondente pctō originali: que tñ pena: non correſpondet actuali mortali. ſed maior. 10

Rationes quatuor pbāteſ primā cōcluſionē ſecūdi articľi pricipaľ.

His itaqꝫ premiſſis veritatibus: tanqꝫ fundamētis neceſſarijs pro declaratione cōcluſionis: Nūc p eadem principaliter formantur quatuor rōnes. Arguo igiť primo ſic: Deus glorioſus eſt omnipotēs: ğ pōt in omne poſſibile: vel creabile: ad modum declaratū i pª. veritate. ğ pōt creaŕ tantaꝫ gr̄am in aia alicuius: puta virginis bñdicte: ꝙ faciat illā acceptā i cōſpectu ſuo. patet. qꝛ gr̄a ē qđdā poſſibile. vt poſſibile diſtinguiť cōtra neceſſe ēe. ꝛ ſic poteſt eē terminº oīpotentie dei. ğ potuit pduci i ēe ab ipō deo. Dices: pce

do totuȝ. Tūc vltra arguitur ſm. Sco.in.3°.di.3.q.in p̄io iſtāti aie virgis:deus potuit ſibi infundere tantā gratiā:quantā alteri aie in baptiſmo:in circōciſione:ꝛ ſic potuit eā preſeruare.pȝ.iſta ꝯſequētia vltia ꝛ aſſūptū hoc qđ.ſ. i p̄io inſtāti potuerit.ꝛc.probaꝛ multipliciter pp aduerſarios.p̄io eniȝ pbaꝛ ex.2°ꝛ3°ꝰitate.q2 ſic i p̄tate ſua ē agere ꝛ nō ageꝛ:ita ꝛ agere in hoc inſtāti:vel in illo. Et ideo ſi nūc nō agit:vel in hoc iſtāti: puta:quādo alteri aie nō infūdit gratiā in p°inſtāti ēe illiꝰ.illđ nō ē q2 nō poſſit:vꝉ q2 ſic neceſſariū ip̄uȝ expectare alterū inſtās.verbi grā baptiſmi tp̄s:ſȝ magiſ q2 nō vult. Similꝛ lȝ nō infūdat aliquā grāȝ aie petri:in p̄io inſtanti ſui ēe:ſȝ ſolū in baptiſmo nō eſt neceſſe.ꝙ hoc mō ſit in aia virgis.q2 libere ꝛ ꝯtingēter opaꝛ circa vtrāq3 aiaȝ. q.potuit iſūdere gratiā i aia iſpiꝰ virgis in p°inſtāti.2°pȝ.idē aſſumptū ſic. Nō minus potēs fuit deꝰ quādo creauit aiam virgis:ꝙ ſit tibi vel alteri in baptiſmo:vel abraam in circōciſione. Sȝ in colatiōe hoꝝ ſacramētoꝝ pōt infūdere gratiā gratū faciētē. q. ꝛ in creatiōe aie virgis. Tota deductio.pȝ.per fideles. Cōfirmaꝛ.q2 nō minus ē potens deus in creando grāȝ ꝛ eā infundēdo aie:ꝙ in creādo aiam ꝛ eā infūdendo corpori organizato.pȝ.Sed.2.pōt.vt pȝ.p fidē q. pōt ꝛ p̄mū.3°pbaꝛ idē aſſūptuȝ ſic.Nō magis fuit potēs deus in infūdendo grām aie xp̄i:ꝙ aie virginis.Sȝ i.p°inſtāti aie xp̄i ifūdit in eo plenitudinē grē. vt hētur in 3°a.Sco.di.13.q.in p̄io iſtāti aie virginis potuit ei infundere grāȝ. Ex his oibus pōt formari vnica ratio pro declaratiōe iſtius aſſumpti.ſic.pro quocūq3 inſtāti eſt gratia gratū faciens poſſibilis a deo creari:ꝛ ineſſe aie capaci illius: p illo iſtanti eſt ſimpliciter poſſibile.ꝙ nō fuerit talis aia in pcō originali. Sed deus potuit gratiam gratū facientē dare aie virginis in p°inſtanti ſui eſſe q.ꝛc.pȝ.cōquētia cū maiori:ꝛ minor pbaꝛ. Deus potuit dare gratiā aie virginis in.3°.vel in.4°. inſtanti etiā p aduerſarios q.ꝛ in.p°.inſtanti q.potuit facere beatā virginē nūq3 fuiſſe i originali peccato.pȝ cōſequētia ſicut in baptiſmo(in quo confertur gratia): illa anima non habet amplius originale:ita ſi in primo inſtanti iſta benedictiſſima anima virginis habuit gratiā equalentē gratie baptiſmali:non habuit originale: non enim ſtat gratia cum originali.ſicut nec cū mortali.pȝ.

ēt iſta ꝯſequētia ex nona veritate. Nam aīa in qua fuiſſet iuſtitia originalis nō hūiſſet pctūꝫ origiale. ergo nec aīa i qua fuiſſꝫ gratia gratū faciens. pꝫ. cū equaleāt quātū ad hoc. pꝫ. ēt vltimo: ex decima veritate. qꝛ ad ꝯtractionē peccati originalis reqritur carentia ꝛ debitum. vt patuit in p° articulo principali. Sꝫ quecūqꝫ aīa ꝛ ꝓ quocūqꝫ inſtanti hꝫ gratiā nō obligatur amplius ad iuſtitiā originalē. ergo ſi in primo inſtāti deus potuit infundere gratiā in aīam virgīs benedicte. potuit facere. ꝙ nō obligaret ad iuſtitiam originalē. ꝛ ſic ꝙ nō ꝯheret peccatū originale: qđ erat ꝓbādū. 2° Ad principale arguit ſic. Deus gloſus nihil agit ad extra naturaliter/aut neceſſario: ſꝫ libere ꝛ cōtingenter. ergo potuit preſeruare virgiñē benedictā a peccato originali. antecedēs. pꝫ. ex. 2° veritate. ꝛ ꝓbatur cōſequētia. ſm. d. pe. ꝛ. Franciſ. de. Maro. ſic. Omnē legē (quā iſtituit legiſlator mere libere) pōt diſpēſare: ꝛ circa aliquā perſonā mutare. Sꝫ deus ſtatuit mere libere: puta ſine aliqua neceſſitate ex ꝑte ſui: vt quecunqꝫ aīa vniret corpori ꝓpagato p rōnem ſeīalem a p° parente/cōtraheret pctūꝫ originale. ergo taleꝫ legem potuit diſpēſare: cōmutare vel reuocare: circa aliquā pſonā. ergo circa virginē glorioſā. pꝫ. cōſequētia cū minori: ex his que ſup dixi in primo articło / de mō ꝯhēdi peccatū originale. maior. pꝫ. ex. 4° ꝛ. 5° veritate. qbus eni cōditionibus lex ſtatuit. eiſdeꝫ pōt diſſolui. Cōfirmatur. qꝛ non fuit minus potēs deus in creādo aiaꝫ virginis. ꝙ fuerit vel ſit tp̄e euangelij. ꝛ tū lege euangelica adueniente: oio reuocauit aliqua p̄cepta legis ſcripture. vt pꝫ. de circūciſione. ergo ꝛ potuit ſuſpēdere iſtā cōem legē de cōtrahendo originale/in creatione tante aīe. ꝛ ſic iſta prima cōſequētia. pꝫ. imo ꝛ tota hec. 2° ratio/ 3° Ad principale arguo ſic. Deus gloſus pōt ꝯſeruare illđ ꝙ ē natur̄r pri° alio: ſine ꝯſuatiōe poſterioris. ergo potuit ꝯſuare aiam beatiſſime virginis a macula originali. antecedens. pꝫ. per. 8ᵃꝫ veritatē: ꝓbo cōſequentiā. pro cuius noticia premitto duo dicta. primuꝫ eſt. ꝙ poſitiua cōditio eſſentialiter antecedit priuationeꝫ ſibi oppſitam. hoc probatur p. d. petruꝫ vbi ſupra ſic. Pars diffinitionis eſt eſſentialiter prior diffinito: ſed poſitiua cōditio eſt parſ diffinitiōis priuatiōis ſibi oppoſite. ergo eſt prior. cōſequentia nota cum maiori. qꝛ aliter non haberemus

quomodo quelibet pars diffinitio
nis eſſet magis comunis diffinito
ſi nõ eſſet prior illo: vnde ex hoc
dicim⁹: ꝙ animal eſt prius ꝗ̃ ho
mo: cum ponatur in diffinitione
eius. Semper enim diffinitū p̄
ſupponit partes diffinitiõis. ⁊ nõ
e cõtra. minor apparet de ſe. Nã
ſi diffiniat̃ cecitas: diffiniet̃ p viſio
nẽ: ſaltẽ i obliq̃: uñ dicet̃: ꝙ cecitaſ
ẽ carẽtia viſionis: ſic i pposito nr̃o
q̃rẽdo: quid eſt peccatum origina
le: dicetur: ꝙ eſt carentia iuſti
tie originalis. 2. dictum eſt: ꝙ in
fuſio anime in corpore pcedit na
turaliter cõtractionẽ peccati ori
ginalis. probatur. Nam illud eſt
prius a quo nõ conuertit̃ ſubſiſtẽ
di cõſequentia. vt hẽtur in poſtp
dicamentis ab Ariſtotele. Mo
do ſequitur: hoc eſt in peccato ori
ginali: ḡ. hoc ẽ aĩatū anima intel
lectiua. ſed nõ e contra. vt pȝ. de
.x⁹. aiato anima intellectiua tamẽ
cũ nullo peccato. Similiter. pȝ. d̃
primis parentibuſ: qui nõ habue
runt originale: ſed actuale pecca
tum. antecedens autẽ. pȝ. per di
cta in p⁹ articulo principali. cum
nõ poſſit cõtrahi originale pecca
tum: niſi anima infundatur corpo
ri. ex his. ḡ. duobus premiſſiſ. pro
batur illa prima cõſequentia ad
principale facta. Nam preſerua

re animaȝ ab originali eſt facere:
ꝙ pro quocunq̧ eſſe illius iſuerit
ſibi iuſtitia originalis: aut gratia
equiualens: ⁊ nunq̃ fuerit ſub a
ctuali priuatione. Sed deus hec
poteſt. pȝ. q: pro quacunq̧ men
ſura poteſt conſeruare: poteſt ⁊
creare. cum ad eandem pertineãt
potentiam. ḡ. pro quocunq̧ inſtan
ti poteſt conſeruare animam: po
teſt etiaȝ gratiam: cũ ſint quedam
poſitiua: ita ꝙ priuatio nũq̃ inſit.
ḡ. ⁊ pro eodeȝ poteſt creare. ⁊ ſic
potuit in primo inſtãti anime uir
ginis creare gratiam equiualen
tẽ iuſtitie originali. Cõfirmatur.
Nam infuſio anime virginis in
corpuſ preintelligitur contractio
ni peccati. ḡ. deus potuit facere il
lam infuſionẽ anime. puta crean
do illam animam non permiten
do: ꝙ poſterius ſcilicet. cõtractio
talis fiat. ⁊ ſic potuit eam preſer
uare ab originali macula. Tota
deductio. pȝ. ex ṽitatibus. ⁊ duo
bus dictis. Sed ſtatim obijcies.
ꝙ primũ dictum cõtradicit. Sco.
qui in. 3. di. 3. q. 1. ⁊ in. 2⁹. di. i. q. 2.
videtur expreſſe cõcludere: ꝙ pri
uatio prius natura ineſt ſubiecto:
ꝗ̃ forma. ita ꝙ materia pri⁹ itelli
git̃ priuata ꝗ̃ formata. idẽ ꝯcludit
in. 2⁹. vbi. ã: quãdo diſtiguit d̃ prio
ri poſitiue / ⁊ priuatiue dicto, ꝑ?

negãdo. ꝙ dictū. B. Pe. ꝯdicat. Sco. ꝓ quo notã: ꝙ priuatiue opꝑoſita poſſunt inuicẽ cõparari ſꝫ ordinẽ nature: abſolute tñ. ꝛ poſſunt cõparari ad idẽ ſubiectuꝫ: ẽt ſm ordinẽ nature. Si cõſiderantur ſecũdo modo: ſic hꝫ veritatem dictū Sco. ita ꝙ priuatio pri⁹ natura ineſt ſubiecto ꝙ̃ forma: nõ ꝙ ſemp prius inſit priuatio ꝙ̃ forma: ſꝫ ꝙ quantuꝫ eſt de ſe ineſſet: niſi id ſubiectū reciperet formã ab aliquo agente. pꝫ. de materia cui pri⁹ natura ineſt priuatio: ꝙ̃ forma ad modū declaratū. Si aũt cõſiderãt̃ priuatiue oppoſita p°mõ .s. abſolute ꝛ in ſe. nõ ꝓ reſpectū ad ſubiectuꝫ: ſic dictum. B. Pe. habet veritatẽ p rõneꝫ ab ipo adductaꝫ. ḡ ꝛc. Inſtat̃ tñ ꝯ hanc reſponſionem vt veritas principalr̃ intẽta clarior fiat. Videt̃. n. ꝙ ex iſta reſpõſione ſequatur: ꝙ virgo maria habuit originale peccatū. ꝓbatur. Quia ꝓ aliquo inſtãti carebat iuſticia originali ꝛ gr̃a ſibi equalẽte: ꝛ tñ ꝓ illo inſtanti obligabat̃ ad iſtã iuſticiam. ḡ habuit peccatuꝫ originale. pꝫ. cõſequentia ex dictis. ꝛ antecedens ꝓbat̃: p reſpõſionem. qꝛ priuatio prius nã ineſt ſubiecto ꝙ̃ forma de mẽte Sco. ḡ in illo priori quãdo fuit priuata: habuit origiale peccatū. Ad hoc reſpõdeo cõcedẽdo cõſequentiam. ꝛ negãdo antecedẽs. Pro quo nota. ſm doctoreꝫ: ꝙ lꝫ ita ſit: ꝙ in ſubiecto: puta in materia: pri⁹ nãliter priuatio ſit: ꝙ̃ forma: nũꝙ̃ tamẽ materia ẽ priuata forma. Sic a ſimili de aĩa. B. virginis (que ut ſupradixi) dr̃ prius nã eſſe priuata: qꝛ quantū ẽ de ſe remaneret priuata: niſi ab extrinſeco informaret̃ ſicut ꝓciſe de materia prima. Ad formã aũt argumenti qñ dicis: prius nã erat priuata gr̃a gratū faciẽte ꝙ̃ hẽret illam: Cõcedo. Et qñ dicis. ḡ erat nõ habẽs gr̃am: nego ꝯſequẽtiã. Sicut nõ valet: Materia prima eſt prius nã priuata ꝙ̃ formata: ḡ eſt non habens formã. negat̃. Tales. n. ꝓpoſitiões cõcedũt̃ ſolũ ad intellectū datū. Et ſic ad ꝓpoſitū. ꝙ ſi tũc nõ infuiſſet gr̃a ab agẽte extrinſeco aĩe: ꝙ aĩa remaneret priuata. pꝫ. ḡ. ꝙ non ſequit̃ id quod inferebat̃: ꝙ. ſ. fuerit pro aliquo inſtanti aĩa. B. Virginis priuata gr̃a quare ꝛc. 4°. Ad pricipale arguitur ſic: Deus glorioſus poteſt quicquid non implicat cõtradictionem: ḡ potuit preſeruare virginem benedictã a peccato originali. Antecedens. pꝫ. ex. 6. veritate. ꝓbatur aũt cõſequentia cuius probatio ſtat in uno pre-

ſuppoſito/ꝛ vnica diſtinctiõe. pre
ſuppoſitum ē ꝙ cuicũq; repugnat
fieri reſpectu diuine potẽtie. Aut
hoc ē reſpectu talis potentie ab/
ſolute ſumpte. Aut reſpectu eiuſ/
dem ordinate cõſiderate. pȝ. cuȝ
nõ ſit aſſignare aliũ modũ repu/
gnãtie. Diſtinctio aũt ē reſpectu
iſtoꝝ terminoꝝ potẽtia abſoluta:
ꝛ ordinata quã ponit Sco. in p°.
di. 44. q. 1. vbi concludit: ꝙ poten
tia abſoluta dei ē reſpectu omniũ
poſſibilium/nõ includentium con/
tradictionẽ formatã: ꝛ ſic hac po
tentia ipſe deus põt agere aliqd
qđ non ſit ſm ſuas leges: iaȝ pre
fixas ꝛ ordinatas: potentia vero
ordinata dicit̃ reſpectu oium poſ/
ſibiliũ nõ includẽtiũ cõtradictio/
nẽ ſm cõformitatẽ ad leges pre/
fixas ꝛ determinatas a ſua diui/
na ſapiẽtia: ꝛ ex his. pȝ. veritas
cõſequẽtie premiſſe: nã virginem
preſeruari nõ ꝯdicit ſue potentie
abſolute cõſiderate. pȝ. per quoſ/
cunq; recte ſentiẽtes de deo/ꝛ in
telligẽtes terminos. Nec ꝯdicit
ſue potẽtie ordinate: Nõ eniȝ ma
gis eſt cõtra legẽ diuine ſapiẽtie:
matrẽ benedictiſſimi Jeſu preſer
uari a macula: ꝙ nũc aliquos nõ
circõcidi. pȝ. quia vtrũq; fuit ſta/
tutũ diuinũ/ordinatũ/ꝛ prefixum
a ſapientia ſua infinita. ꝛ tamen
nullus aſſerit repugnare diuine
potentie ordinate circõciſionẽ eẽ
euacuatã. ergo nec preſumptuoſe
debet aſſeri ꝙ potuiſſe preſerua/
re matreȝ ſiue de facto preſeruaſ
ſe/ſit repugnãs eidẽ potẽtie. De/
ductio tota. pȝ. a catholicis. ꝛ iaȝ
iã ſatis melius patebit. Sed ſta/
tim dices quicqd ſit de circõciſiõe
nõ curo. Quero nũc de hoc ſtatu/
to facto a deo: ꝙ. s. quecunq; aĩa
vniet̃ corpori ſic ꝓpagato/ꝯhat
origiale peccatũ. aut fuit lex recta
aut nõ. Si ſic: vt cõcedi debet: ꝛ
deus agit ꝯ iſtã. ḡ agit ꝯ ſeipſum
q eſt ſũma rectitudo: ꝛ cauſa oĩs
alterius rectitudinis. Conſequẽs
ē ĩpoſſibile. ḡ ꝛ id ex q° ſeqtur. Se
quit̃ aũt ex hoc ꝙ virgo ſit p̃ſerua
ta ab originali. ḡ illud ē impoſſi/
bile. qđ eſt ꝯ cõcluſionẽ hãc prin
cipalẽ. Ad hoc poſſeȝ ꝛ forte de/
berem nõ reſpõdere. cũ talia ſint
extra preſens negocium ꝛ perti/
neant ad materiã de potentia dei
profundiſſime perſcrutanda. Cu/
ius nunc nõ eſt locus nec offitiũ:
tamẽ ne ſubterfugere videar ali
qualis ſolutio huic obiectioni aſſi
gnabitur: que (vt clarius expona/
tur) aliqualiter egrediendo a pri
cipali ꝓpoſito ſeruabitur iſte mo
dus: quia ponam duo notabilia:
ex quibus inferam: duas conclu/

ſioneſ correlariaſ:atq; tādē reſpō
debo ad formā argumenti facti.
¶ Quantū ad primum horū:eſt no/
tādum:q licet diſtinguatur poten
tia abſoluta ⁊ ordinata in deo:ñ
eſt ita preciſe talis diſtinctio po/
nēda in ipſo:quin etiaʒ alijs cōpe
tere poſſit.immo neceſſario ē po/
nēda in omni agēte per intellectū
⁊ volūtatem:potēte agere cōfor/
miter legi recte:⁊ ñ neceſſario a
gente cōformiter tali legi.ita:q ñ
ſolum in deo:ſed etiā in angelo ⁊
homine ponitur.ꝑbatur ſm Sco.
ubi ſup̄. Nā tale agēs potēs age
re cōformiter legi recte:ſi ſic agit/
agit ſm potētiam ordinatā:vide/
licet ſm ordinem prefixū a tali le
ge.Sed ex quo nō neceſſario con
formiter agit legi recte.ergo pōt
agere preter iſtā ⁊ cōtra iſtaʒ.pa
tet.quia aliī neceſſario ageret cō
formiter.Quādo ergo ita agit.s.
preter uel cōtra:agit de potentia
abſoluta:que(ut ſic)excedit potēti
am ordinatā.patet:quoniam plu
ra quis poteſt ſecundum potenti
am abſolutam:quia poteſt agere:
⁊ conformiter ⁊ non conformiter
legi recte:q̄ʒ ordinatam:qua ſo/
lum poteſt facere conformiter ei/
dem legi.Ideo dicūt domini Ju/
riſte:q quis hoc poteſt facere de
facto:hoc ē de potētia ſua abſolu/
ta:uel de iure:hoc eſt de potentia
ordinata ſm iura.2° notādūʒ eſt:
ſm Sco.ubi ſup̄.q lex recta(ſm
quā recte eſt agendū.)aliquādo ē
in ptate agētis.⁊ tūc rectitudo e
ius.ē etiā in ptate agētis.patet:
quia lex nō ē recta:niſi quia ſtatu
ta uel ordinata a tali agēte:puta
a deo i ꝓpoſito noſtro.Aliquādo
autem talis lex non eſt in poteſta
te agētis:ſicut in āgelo ⁊ in hoīe.
Nā lex(ſm quaʒ moraliter ⁊ ſm
legē diuinaʒ ē uiuendū)nō eſt in
poteſtate āgeli uel hoīs. His no
tatis.ponitur iſta cōcluſio de mē/
te Sco.tanq̄ʒ correlarie ſequēs.
¶ Oēs actiones ⁊ operationes illius
(in cuius poteſtate nō ē lex recta:)
nō ſunt recte:niſi ꝯformes legi re
cte:⁊ in talibus potētia abſoluta
ñ excedit potētiam ordinatā:niſi
actio ſit inordinata.ꝑbatur cōclu
ſio. Omne agēs(quod ſubeſt legi)
tenetur agere ꝯformiter illi legi.
patet iſta maior:q2 ex oppoſito p̄
dicati ſequitur oppoſitū ſubiecti.
Sed oē agēs(in cui⁹ poteſtate nō
ē lex recta)ſubē legi.patet iſta mi
nor:eodē mō.ergo tale agens te
netur ꝯformiter agere illi legi.Si
igitur agit preter iſtā:inordinate
agit.Cum igitur omnes āgeli et
homines ſubijciantur legi diuine
ſi agūt p̄ter iſtā legē:agūt inordina/

te.qꝛ.n.neciūm ē iſtā legē ſtare i
cōparatōe ad tale agēs:i cui⁹ po
teſtate nō ē lex:puta hōie : necīo
actio ei⁹ erit ioꝛdinata : ſi nō ſit
ꝯfoꝛmis tali legi.Secuſ de actiōe
diuina:qꝛ de⁹ nō ſbijcit tali legi·
Et ideo pōit ſecūda ꝯclo.ſ.hec.
Nō oēs actiōes illius agētis i cu
ius pōtate eſt lex recta ſi nō ſunt
ꝯfoꝛmes prioꝛi legi recte nō ſunt
inoꝛdinate. pꝫ.hec cōcluſio.Nā
taleꝫ legē ſtare licet ſit neceſſariū
in cōparatiōe ad agēs in cui⁹po/
teſtate nō eſt lex.nō tñ eſt ſimpli/
citer neceſſariū i cōpatiōe ad qđ/
cunqꝫ agēs.Tale.n.agēs in cui⁹
pōtate ē lex recta.pōt ſtatuere ali
am legem.⁊ tunc ſtatuendo non
agit inoꝛdinate :ſꝫ oꝛdinate non
ſm legē prioꝛē ſꝫ poſterioꝛē.Exē
plū:Deus ſtatuit.ꝙ oīs gr̄ificād⁹
ſit prius gratificādus.⁊ deus hꝫ
pōtatē cōdēdi aliā legē. vbi igit
nō agat ꝯformiter tali legi prioꝛi
nō agit inoꝛdinate,qꝛ agit ſꝫ ali
quā aliā legē ab eo ꝯditā . Nam
ideo leges ſūt recte.qꝛ a deo ſunt
oꝛdiate:q̄ 2.⁊c.Ex hiſ iſert.Sco.
dicēs.ꝙ potētia abſoluta i dō nō
excedit potētiā oꝛdinatā.pꝫ.qꝛ ſi
agat ſꝫ potentiā abſolutā:adhuc
oꝛdinate aget.qꝛ ſm legē poſte/
rioꝛē ab ipo oꝛdinatā.⁊ ſic cōfoꝛ
miter legi recte.lꝫ dicat agere ſꝫ
pōtētiā abſolutā in ꝯparatiōe ad
prioꝛē legē.Exēpluꝫ de rege fa/
ciente vnā legē poſtea aliā.Tunc
eniꝫ agēs ſꝫ legē poſterioꝛē aget
potētia oꝛdinata,⁊ ēt aget potē/
tia abſoluta in ꝯparatione ad pri
oꝛē legē.Sic p̄ciſe i noſtro ꝓpoſi/
to.pꝫ.ḡ.qd dicendū ad argumē/
tum.quia eſt negāda iſta ꝯſeque
tia Deus agit cōtra iſtam legem.
ergo agit contra ſe ipſum . quia
in eius poteſtate fuit ipa lex.⁊ ſic
potuit ſtatuere aliam legem ⁊ a/
gere ꝯfoꝛmiter legi recte.ſ. poſte
rioꝛi.quare nō aget ioꝛdinate.vt
pōt patere p iā dicta.ḡ.⁊c. Hanc
ſolutionē hic volui inſerere.q̄ licꝫ
p°aſpectu videatur magiſ curioſa
q̄ꝫ vtiliſ:tñ pro infra in.3°articulo
dicēdis erit ſatis opoꝛtuna:⁊ ma
xime ibi in.2°puncto pp euacuan
dā quandā rōneꝫ poſitā in libello
⁊ inuectiua amici . qua tenet deū
nō potuiſſe preſeruare virginē be
nedictam ab oꝛiginali,niſi de po/
tentia abſoluta.ibi videatur.Nūc
ad propoſitum magis in ſpetia/
li redeūdum eſt.Confirmatur ita/
qꝫ concluſio principalis huius pū
cti.ſ.de poſſibilitate preſeruatio/
nis ſic arguendo. Deus poteſt fa
cere : in vna ſpetie duo indiuí/
dua vel plura participantia plus
vel min⁹ de ſubſtātiali bōitate .ḡ.

pōt facere in vna ſpetie duo indi-
uidua participantia plꝰ vel minꝰ
de accidentali bonitate. Antece-
dens probat. q2 non eſt maioris
repugnātie vel impoſſibilitatiſ re-
ſpectu dei: q̄ faciat duo indiuidua
eiuſdē ſpēi/diſtincta tñ aliquali ſb
ſtātiali bonitate: q̄ꝫ q̄ faciat duo i
diuidua diuerſarū ſpecierū diſtin-
cta tali bonitate ſubſtantiali. Sed
ultimū pōt. pꝫ. in hoīe ꝛ angelo·
aſino ꝛ leone. ḡ. ꝛ primū poterit:
immo(q negaret hoc antecedens:)
eſſet ſuſpectus de hereſi: cū illud
ſit vnū de determinatis a doctori-
bus pariſienſibus: ita q̄ oppoſitū mi-
nime ſentire licet. Modo conſe-
quentia prima ꝓbatur. Nā plus
repugnantie videt attribui in fieri
duoꝝ indiuiduoꝝ eiuſdē ſpei: ꝛ tñ
diſtictoꝝ ſubſtantiali bonitate q̄ꝫ
accidentali. pꝫ. q2 hoc vltimū .ſ.
de differentia accidētali eoꝝ de fa
cto ita eſſe conceſſum eſt ab oībus
tā pħis q̄ꝫ theologis. Et tamē pri
mum nō eſt conceſſum ab omni-
bus/vniuerſaliter ſaltem. ḡ. ꝛc. tūc
vltra: deꝰ poteſt facere duo indiui
dua eiuſdē ſpeciei diſtincta tamē
quadā naturali accidētalitate: ḡ.
poteſt facere duo indiuidua eiuſ-
dem ſpeciei diſtincta quadā ſuper
naturali accidentalitate: patet: q2
nō eſt maior repugnātia ipſi deo

in vno q̄ꝫ in alio. ḡ. potuit facere q̄
hoc indiuiduū: puta perſona. B.
virginis/ꝛ alterum. puta perſona
petri eſſent eiuſdem ſpeciei ꝛ di-
ſtincta ſupernaturali accidentali-
tate. Et hoc pro quocunqꝫ inſtan
ti eſſe eorum. ꝛ ſic potuit q̄ hec
perſona virginis Marie eſſet ſē-
per in gratia. ꝛ ſic nunq̄ꝫ cum ca-
rentia illius ꝛ ꝑ conſequens nun
q̄ꝫ i peccato originali. Et ſi dicas
talē diſtinctionē duoꝝ indiuiduo-
rum eiuſdem ſpeciei(qualem po-
ſui)non inueniri in natura. ḡ. eſſe
negandam. Reſpondeat tibi ſan-
ctus: Aug. 21. de. ci. dei. c. 8. vbi cō-
cludit: non omne(qḋ apparet ꝯtra
naturā)eſſe cōtra naturā. ꝛ ſic nō
negādū id poſſe deū. dicēſ oīa qꝫ
pe portēta ꝯ naturā dicimꝰ eſſe. ſꝫ
nō ſunt. quomodo ē. n. ꝯ naturā
quod dei fit voluntate: cum volun-
tas tanti vtiqꝫ conditoris cōdite
rei natura cuiuſqꝫ ſit. portentū ḡ.
fit non cōtra naturam: ſed contra
quem eſt nota natura: hec ibi. Et
ei infra: qḋ ita diſpoſitū ē ab aucto
re nāe celi ꝛ terre quēadmoduꝫ
curſꝰ ordiatiſſimꝰ ſyderū: qḋ tā ra
tiſ legibꝰ fixiſqꝫ firmatū: ꝛ tñ quā
do ille voluit. q ſūmo regit imꝑio
ac pōtate que ꝯdidit ſtella ꝑ cete
ris magnitudie/ac ſplēdoꝛ notiſſia

colorē: magnitudīē: figurā: ⁊ q̄d ē
mirabiliꝰ ſui curſus ordinē legē-
q̄ mutauit. hec ibi. Et. j. Nos au
tē i diuinis libris legimꝰ ēt ſolem
ipꝫ ⁊ ſtetiſſe cū hoc a dño deo pe
tiuiſſet vir ſctūs Jeſus naue donec
ceptū pliū victoria terminaret: ⁊
retrorſū rediſſe. vt regi Ezechie
xv. anni ad viuendū additi. hoc ēt
pdigio pmiſſioni dei ſignaret ad
iuncto: hec ille. Cōcludat. ḡ tādē
cōcluſio principal huius articuli.
q deꝰ potuit ſine aliqua ꝯdictio
ne ꝯſeruare a macula origiali ſuā
bñdictiſſimā matrē. vt ſatis p pba
tas rōnes ē iā iā declaratū. Qua
re caueāt oppoſitum obloquētes
ne pteruius aius eoꝝ iducat eos
i ſenſus reprobos. Nolint queſo
limites ponē tāte oipotētie: pſer-
tim vbi agit de honore ⁊ excellē-
tia regie celi. Sint memores Ri-
cardi de. tri. 4°. q deꝰ pōt plā facē
q̄ nr̄ itellectus itelligē: Nō itelli
gūt modū ꝯſeruatōis: aſcribāt i-
becillitati. nō pclament ipoſſibili
tatē. Aliogn ſi pteruiēdo aſſerūt
ipoſſibilitatē: vidēt coincidē i ma
nicheoꝝ errorē. q fantaſma credi
derūt xp̄m bñdictū femineo poſſe
naſci ex vtero: vt dicit Aug. i li. ꝯ
qnq̄ hereſes ī pricipio: ꝯ quas i
pſona filij dī: loqtur ibi Aug. qua
ſi i medio libꝛ. dicēs. Si potui inq
nari cū eā facerē potui inqnari cū
ex ea naſcerer. hec ibi. Nūc igitur
hac poſſibilitate tanq̄ totiꝰ ṽitatꝭ
pſcrutāde fundamento pmiſſa ad
alia manū ſine timore extēdo cer
tus exiſtēs: q q icepit pficiet. cāꝫ
.n. iuſtā ſuſcepi: inocētia defendit.
Culpā i dñi mrēꝫ illatā: i Reginā
celi i mariā bñdictiſſimā repello:
Quare faueāt deuoti ipſiꝰ marie:
ad hos. n. ſmo dirigit. Attēdant
adiuuēt: pias pſtēt aures: vbi eni
agit de honore tāte ṽginis nulla
mora longa ē.

Veritates. x. puie ſe cōcluſio-
ni ſecūdi Articuli principalis.

SEcūda cōclo huiꝰ articli ſe
cūdi hec ē. Cōgruū fuit vt il
la q̄ ē electa ⁊ pelecta: vt eēt mat
dei nulla origiali macula ꝯtami-
naret: Ad cuiꝰ dclaratōeꝫ. x. pmit
tūtur ṽitates quas pietas ⁊ deuo
tio mīme negare pōt. Ex his po-
ſtea formabūt rōnes ad cōclonē.

p°. Veritas. Cōgruū ⁊ ciuil bꝫ
ſane itelligēti ꝯſonū ē: vt ois pro-
gatiua q̄ i ſuo denotat aliquā di-
gnitatē: ab excellētia ṽgiali: nullo
mō neget. pbat: vt. n. colligitur i
de regimine pricipū Nō eodēꝫ
mō gubernari debet regina ⁊ ſer
uus nec equali curſu tractari: imo

cōtra nālem ordinez eēt.ꝙ rex eo regimine ēesse vellet regie:qᵒ ſer uis.vñ ipſa regia licz ſemp ſubdi debeat regi:cū vir pſit vxori tanꝗ rōne pſtātior.nūꝗ tñ tāta impari tas debet iter eos contingē:ꝙ rex ſpā reginā tāꝗ ſuā teneat: ſz ma gis tāꝗ ſociā. Nūꝗ.n.iter regez ⁊ reginā tal' pōt eē iparitas.qua lis iter regē ⁊ ſuū imo i aliqbus rex ⁊ regina ad pariaſ iudicant ſic ut in non ſubdi legib᷒.ſaltē de gra pricipis.vñ.ff.ꝺ leg.in.l.pricepſ: dicit pricepe legib᷒ ſolutuſ ē. Au guſta aūt lz legib᷒ ſoluta nō ē:pri ceps tñ eadem illi priuilegia tri buit q̄ ipſe bz:Et vt pōit ibi.glo. Auguſta oīa bz:q̄ bz fiſcus:vt ſic ad vectigalia non teneat.hec ibi: Si.ḡ regia nō debz equari ſuo in regimine paſſiuo:reſpectu regis: min᷒ debz ei inferiorari.Sz ſi ſer uus adornaret aliqᵒ ḡdu a princi pe qᵒ excellētior fieret ipſo:tñ re gina priuaret inferioraret ei: qꝺ ē valde abſurdū.ḡ ē ꝯgruū ꝙ ex cellētie ꝯdonate ſuo:ēt regie ꝯfe rāt:vl' collate itelligāt. ꝓbat etiā iſta veritas ex alio ſz.Ꝺ.Pe.de Can.Nā ita ē in ꝯſideratiōe pfe ctionū moraliū ⁊ dignitatū.ſicut ē in ꝯſideratiōe pfectionū nāliuz: ſz nāliter ꝓcedēdo ita eſt:ꝙ ſpēs ſupior eminēter ꝯtinet pfectionē ſpēi inferioris.vt ſuppono p nūc: ḡ ⁊ moral'r ꝓcedēdo ita erit.ꝙ di gnitas ſupior emin ēter ꝯtinet iſe riorem:cum.ḡ dignitas regia in aliqua policia ſit maxia dignitas in eadē ⁊ militaris ſit ſb ea: ma gis āt ſuilis.ḡ oēz excellētiā quā bz militaris:aut ſuilis:ꝯtinē de bet ⁊ regi᷒ gradus:⁊ maxie ſi hāc excellētiam habent ab ipſo rege quare ⁊c.

2ᵒ Veritas ē:ꝙ aliqb᷒ iferiorib᷒ beata vgine:donata ē inocētia ori ginal':ita ꝙ peccūz nullū i ſui pri mordio ꝯtraxere.ꝓbat pᵒ de An gelis.q vt hētur a Magiſtro i.2ᵒ di.4.nō fuerūt creati i peccō.vñ dicit.Mlti.n.añ peccatuz eē nō potuerūt:qz ex peccō miſta ē.Et Aug.8.ꝺ ci.pluries idē dicit:imo eſſet ſētire cuz manicheis.ſi affir mare qs vell. t a pricipio ipos an gelos fuiſſe malos.Et.lz.i inſtāti creatiōis nō habuerit graz gratū facietē:vt tenet cois ⁊ tutior via theologoꝝ:ſz poſt.tñ ſatis ē.ꝙ ipi angeli ſci inocētia originali decorāt. Sil'r ⁊ primis parētib᷒ nrīs donata ē origial' inocētia.pz.p di cta in pᵒ caplo.cū nullo mō i ſtatu nē bene iſtitute aliqua macula de turpati fuiſſent.Et idem de ipſis aſſerēdū ē:qꝺ ꝺ Angel' dixi:ꝙ.ſ. ſimul nō fuerint creati i nālib᷒ ⁊

gratuita:vñ ſtat⁹ inocētie eoꝝ ī duo parua tpīa diſtingui ſolet. In p°. quoꝝ ſolū hūerūt nālia in 2° nālia ⁊ gratuita. Et hoc dico loquendo ḋ gr̄a gratū faciēte:q2 loquēdo ḋ iuſticia originali nūꝗ̄ caruerūt ea: niſi poſt lapſum.

3ª. Ueritas ē:virgo hec electa ⁊ ꝑelecta vere ē mater ḋi:⁊ hoīs:q̄ v̄itas pbaꝫ breuit̄:quātū ad pn̄s ſpectat.p°.p oēs theologos.clari⁹ tū ⁊ ſufficiētiori mō p Sco.i 3°.di. 4.vbi cōcludit.ꝙ qcqd reqrit̄ ad ad verā maṫnitatē fuit ī v̄gie gl'ioſa reſpectu ſue ſctiſſime ꝓlis:imo ēt poſito.ꝙ ad verā maternitatez reqraꝫ aliqua vis actiua mr̄is . p formatōe corporis filij:⁊ poſito: ꝙ tota generatio xp̄i bn̄dicti fuerit ꝯpleta ī inſtāti vl' ī breuiſſimo tp̄e.nihilomin⁹ hec fecūdiſſima v̄go fuit vera maṫ hoīs ḋi.vt ibidē pbat doctor lōgo pceſſu ⁊ maxime p Dam.c.58.di. Dei genitricē vere ſctām Mariā p̄dicam⁹:ſicut.n.vere de⁹ ex ip̄a genit⁹ ē:ita ip̄ſa vere genitrix dei dicit̄. hec ille:imo ad hoc ꝯfitēdū catholicus quilibꝫ obligaꝫ p canonica iura. pꝫ.16.di.c.Sexta ſinodus.Idem hēt̄ur.24.q.vltima.c.qdā quaſi ī vltimo:vbi loqtur de ſectis hereticoꝝ.Sꝫ ⁊ hieronym⁹ in ꝓmone ḋ aſſumptione ad.pau.⁊ euſto.hoc confirmat dicēs.Hinc quoqꝫ Ioānes quicqd eſt.qḋ maria genuit; euangelizando ſuo cōmēdat eloquio:qḋ in principio erat verbū: ⁊ verbū erat apud deū:⁊ de⁹ erat verbū:hoc quoqꝫ verbū :qḋ erat ī p̄ncipio apud deū erat ⁊ de⁹ erat verbū ip̄ſuꝫ:Deū genuit beata ⁊ gl'ioſa v̄go Maria:ex ſe carnē factū:hec ibi:Et infra:Sic nāqꝫ credere honoraꝫ ē matrē dn̄i : que ⁊ deum nobis genuit ⁊ hoiēz:neqꝫ hoiēz ſine ḋo:neqꝫ ſine hoīe deū: Sed deuꝫ ⁊ hoiem:vnū ⁊ verum Ieſum xp̄m. Alioquin dei genitrix dici non poſſet:qḋ multi hereticorum negare conati ſunt:niſi deū vere genuiſſet incarnatū. hec ille.

4ª. Ueritas ē.ꝙ De⁹ eligēdo ⁊ ꝑeligēdo hāc puriſſimā virginē ad hoc vt eēt maṫ filij ei⁹ ꝯtulit ei excellēti⁹ donuꝫ q̄ꝫ pure creature ꝯferri poſſꝫ:pbaꝫ p̄miſſis duob⁹ fundamētis.primū:ꝙ donū aliqḋ tāto ē ſublimius altero:quāto ad ip̄m aliqua merita minus ꝯparari poſſunt.pꝫ.licꝫ.n.de rōne doni ſit:ꝙ nulla hēaꝫ mercede ⁊ nulla expecteꝫ remuneratio:q2 ē liberalis datio ꝓm.ꝙ dr̄.3°.topicoꝝ:ꝙ donū eſt datio irredibilis . Tamē ad cognitionē magnitudinis doni hec multū valet ꝯſideratio ꝙ.ſ.do

nū huiuſmodi nō poſſꝫ acqri ſine magna mercede ꝛ obſeqo. vñ qa hr̃e amicitiā regis ꝛ hr̃e amicitiā milit̄ vtrūq; gratū eēt donuꝫ ꝛ tñ q̄ꝛ obſeqa oblata ab aliq̄ꝰ cupiēte alterā vel alterā amicitiā ceteris paribꝫ minꝰvalēt ꝑ acqrēda regia familiaritate q̄ꝫ ciuili: iō amari a rege ꝛ admitti ad eiꝰ amicitiā ꝛ familiaritatē eēt maius donū. ſm fundamētū ē: q̄ nullus fuit vel eē potuit obſequiū taꝫ magnū: vt puta: lacrime: orōes: gemitus: penitētie: mortes: ꝛ huiuſmōi: etiaꝫ vſq; ad mille millenaria ānoꝝ: qbꝰ qs potuiſſet mereri. q̄ verbuꝫ fuiſſet factū caro ex puris v̄gineis ſanguinibꝰ: mō qꝰ ꝯfitemur. q̄ carnē aſſumpſit de eadē virgīe bñdictiſſima: ꝛ ſic nūq̄ꝫ potuiſſꝫ qs mereri fieri maī dei. pꝫ. hoc fūdamētū p oēs theologos ī. 3ꝰ. di. 4ꝰ. vñ ꝛ Aug. 13ꝰ. de tri. c. 19ꝰ. dicit in rebꝰ p tēpus ortis gr̃a ſūma illa ē. q̄ hō in vnitate pſone ꝯiūctus ē d̄o: hec ille. Ideo dicit. Sco. in 4ꝰ. di. 2. q. 1. q̄ in vniuerſis opibꝰ dei nō fuit aliqd̄ opus ita mere gr̃e: ſic incarnatio filij dei. hec ille. Duobꝰ igitur his pmiſſis. pꝫ. v̄itas ꝓbāda: nā ſi tāto aliqd̄ donū ē excellētiꝰ: quāto ad illd̄ minꝰvalēt merita: ꝛ ad effici mater dei nulla ꝓcedunt obſeqa. ḡ. ꝛc. Cū. ḡ dicimꝰ mariā

matrē dei: quādā ei īcogitabilem dignitatē attribuimꝰ: q̄ nec in pſonis creatis vel angel' vel hominibus: imo nec in īcreat̄ repitur: Et iō hieronymꝰ. vbi. ſ. expones illd̄ Hieremie: Faciet dn̄us nouū ſup terrā ꝛc. di. Uere nouū ꝛ omniū nouitatū ſupeminēs nouitas v̄tutū qñ deū quē ferre mūdus nō poteſt: nec videre aliqs: vt viuē poſſit. ſic ingreſſus ē hoſpitiū v̄tris vt corporale clauſtrū neſciret ſic q̄ꝫ geſtatus vt totus deus ī eo eēt ꝛ ſic inde exiuit: vt ezechiel teſtaꝛ ōio clauſa. Et. ī. idē dicit. Hec eſt mira ꝛ admirabil' nouitas: imo oiuꝫ nouitatū ſupeminēs nouitas nouitat̄ quā niſi diligēter ab exordio euangelij aīaduertas: magis errare in oī ſcriptura videberis diuina: q̄ꝫ ītelligē veritatē. hec ille. Et venerabil' Beda d̄ hac ſingulari gr̃a maternitatis loquēs ſup illud. luc. xj. Beati q audiūt verbuꝫ dei. ꝛc. dicit. In hoc loco beate dei genitricis excellētia cōmēdaꝛ. q̄ꝛ ī tāta ſpeculationis cuſtodia dn̄o famulabaꝛ: q̄ ipſiꝰ hūilitati ꝛ ſcitati nullus ſcōꝝ ꝯparaꝛ. Sꝫ ꝛ tota ſcōꝝ btitudo ex gratioſo virgis vtero ꝓceſſit. O venerāda dn̄a: electa ꝛ p̄electa: q̄ mater ē ꝛ virgo eſſe nō deſinit. O admiranda puella q̄ ſaluo v̄ginitat̄ pu-

dore ſuū genuit genitorē. O felix ācilla. que creatorē ꝛ gubernatorem genuit vniuerſorum: ꝛ virgo pmāſit i eternū. O benedicta mater. que iferni vaſtatorē. celi repatorē. noſtrū ſaluatorē: mūdi redēptorem. deū oipotentē: dn̄m celi ꝛ terre. ꝛ oia cōtinentē ſuo ꝓtulit ex vtero. Angelorū leticiā: hominum vitā: celoꝝ gloriā: ſanctoꝝ coronā: paradiſi lucernā. O beata femina. que regis vniuerſoꝝ mater eſſe meruit: ſꝫ ꝛ in gremio eſt virginis matris: q trinam reꝝ machinam palmo cōcludit. Gaudet itaqꝫ mater q̄ tantū filiuꝫ ſe habere cōtemplaſ. O admirandū magne pietatis miraculū: hec ille. ſic excellentia materna.

¶ Ueritas. Deus benedictus eligendo ꝛ preeligēdo hanc puriſſimā virginem: vt eſſet mater filij ſui: maiorem gratiā ſibi ꝯtulit: q̄ȝ alicui pure creature. ꝛ licꝫ iſta veritas poſſit patere ex duabus p̄cedētibus: tanq̄ȝ corelarie ſequēs ex illis: ſingulariter tamē ꝛ clariꝰ ꝓbatur. cuiuſ ꝓbatio ſtat in vno p̄ſuppoſito ꝛ vnica diſtictiōe. Suppoſitio eſt hec. ꝙ deus ita preparat ꝛ diſponit illos quoſ eligit ad aliqd. vt ad illud ad quod eligunſ ſint idonei. Juxta illud. 2. Cor. 3°. Jdoneos nos fecit miniſtroſ noui teſtamenti. Et hec ſuppoſitio: eſt ita clara ꝛ ap̄ omnes conceſſa. ꝙ nulla indiget ꝓbatiōe. Diſtinctio aūt quantum ad prepoſitum ſpectat eſt. ꝙ inueniſ triplex differentia gratie. Nā prima eſt infinita. Et hec eſt ipſius dei: cuius propriū ē dare gratiā: iux̄ illō ps. gratiā ꝛ gloriā dabit dn̄s. ꝛ hec cōpetit etiā x° in quantū deus. qꝛ vt ſic eſt equalis patri. vnde Jō. 3° dicitur. Nō eniꝫ ad menſurā dat deus ſpiritum videlicet gratie filio. vbi gloſa dicit ibidē: Ut tātus ſit filius quātuſ ꝛ pater. 2° gratia nō eſt infinita: ſꝫ ſūma ꝛ accipiendo ſūmum negatiue: ꝓ non excedi ab aliquo alio. dico ſm. Sco. in. 3° di. 13. ꝙ talis gratia potuit conferri anime benedictiſſime Chriſti: ꝛ de facto fuit collata: ita ꝙ deus glorioſus tantā ei gratiā contulit quanta creari potuit: immo tātā. ꝙ de potētia ordinata: non poſſet ſimilē alicui alteri nature create: ſiue aſſumpte: ſiue nō aſſūpte cōferre. ꝛ notanter dixi de potentia ordinata. qꝛ abſolute poſſet cōferre tantā alteri ꝑſone aſſumēde ſi vellet: immo ꝛ forte nō aſſumēde: vt idē dicit. Sco. 3° gratia nō fuit ſūma: nec tāta quanta potuit creari ſꝫ tāta quāta potuit ꝛ debuit i tali aīa recipi. Et h̄ fuit gratia col

lata virgini glorioſe: qua potuit maioꝛ creari. pꝫ. qꝛ illa ſue pꝛolis fuit maioꝛ: ſꝫ nō debuit: vt eſſet dif ferentia inter hominē. ꝛ hōieꝫ de um. His pꝛemiſſis. pꝫ. veritas in tenta ſic. Deus ſapiētiſſimus di ſponit quos eligit pꝛopoꝛtionabi liter: ſecundum ꝙ requirit opus ad quod aſſummuntur. patet. ex ſuppoſitione: ſed elegit ꝛ pꝛeele git virginem benedictiſſimam ad opus: quod eſt nouiſſimum nouiſ ſimoꝛum: ꝛ miraculum miraculo rum: ad qđ nullū alium elegit: nec elligere ſtatuit. ſ. ad hoc qđ eſſet mater dei. ꝫ. cōgruū eſt. ꝙ diſpo ſuerit ꝛ pꝛediſpoſuerit iſtam ma gis: ꝙ̄ aliquā puram creaturam. Diſponere aūt dei: eſt in quantuꝫ dat vnicuiqꝫ virtutem exequendi pꝛopꝛiam operationem ad con ſequendum debitū finem. quod in creatura rationali nihil aliud eſt: ꝙ̄ gratia: qua ducitur ad finem e terne beatitudinis. ꝛ ſine qua fru ſtra laboꝛat ipſa rationalis creatu ra. ergo puriſſima hec virgo di ſpoſita fuit diſpoſitione excellen tiſſima. ſicut opus pꝛopter quod diſponebať erat excellētiſſimū. ꝫ. habuit excellentiſſimā gratiā ſibi poſſibilē ꝛ cōuenientē. Non erat aūt ei poſſibilis infinita: nec cōue niēs ſūma. vt. pꝫ. ꝫ. hūit gratiam tantā: quāta alij pure creať e nun ꝙ̄ eſt collata: nec cōferetur. Et hoc nō pp aliud: niſi. qꝛ in vtero habuit illū. q eſt plenus gratia. ꝛ veritate. vnde Bernardus. Legi mus Stephanum plenū gratia ꝛ apoſtolos plenos ſpiritu ſctō: ſed longe diſſimiliter a Maria: nec aliq cōceperūt de ſpiritu ſctō. ſicut maria. Et hieronymus. vbi ſup di cit. Talibus nanqꝫ decebat virgi nem oppignerari munerib⁹. vt eēt gratia plena. q̄ dedit celis glam: terris deū paceqꝫ refudit: fidē gēti bus: ſinē vitijs: vite oꝛdinē: moꝛi bus diſciplinā: ꝛ bene plena gra tia. qꝛ ceteris p partes pꝛeſtatur Marie vero ſimul ſe tota īfudit gratie plenitudo. Et īfra. Ob qđ dei genitrix electa ꝛ p̄electa iure ab Angelo gratia ſalutať ꝛ pꝛe dicatur plena. vere plena p quaꝫ largo ſancti ſpiritus imbꝛe pfuſa eſt oīs creatura. hec ibi. Et infra. Et ſi in ſanctis patrib⁹ ꝛ pphetis gratia fuiſſe creditur: nō eatenus plena. In Mariā vero toti⁹ gra tie que ē in xpo plenitudo venit: ꝙ̄ꝙ̄ aliter ꝛ Aliter: hec ille. De hac ēt plenitudie loqtur Bernar d⁹. in ſermone de natiuitate bea te virginis dicens. Redēpturus de⁹ humanū genus pretiū vniuer ſum cōtulit in Maria. Altius. ꝫ.

intuemini quanto deuotionis af-
fectu a nobis eā voluerit honora-
ri:q toti⁹ boni plenitudinē poſuit
in maria.vt ſi qd ſpei in nobis ē.
ſi quid gratie.ſi qd ſalutis : ab ea
nouerimus redundare . hec ille .
Quibus oibus.pȝ.ꝙ tāta plenitu
do gratie in hac fecundiſſima vir
gine fuit ratione maternitatis :
qua magis proxima fuit princi-
pio effluxiuo totius bōi.ꝛ gratie .
pȝ.qꝛ fuit mater dei.filia dei .ps.
Audi filia ꝛ vide:ꝛ canticorum .
6°.Pulcra es ꝛ decora filia ieruſa
lem.ꝛ fuit ſponſa dei electa. Sa
piētie.8.Queſiui eam mihi ſpon
ſaȝ accipere:ꝛ amator factus ſuȝ
forme illius.ḡ.ꝛc.

6°. Veritas. Benedictiſſima
ꝛ puriſſima virgo electa ꝛ pele-
cta in matrem dei:cōſtituta eſt re
gina totius machine mundialis .
pro cuius declaratione eſt primo
notandum.ꝙ ſm iura.Quando-
cunqȝ alicui teſtatori deſſiciunt li-
beri ab ipſo neceſſario inſtituendi
vel exheredandi . ſi vtiliter vult
teſtari debet inſtituere parētes le
gitimos.C.ad Sena.ꝯſul:orphi.
quotiens.Item notandū . ꝙ filio
Benedictiſſimo virginis debeba
tur monarchia totius mundi .pȝ.
quia eſt vnum ꝛ idem cum patre.
ꝛ ideo ratione creationis ꝛ gu-
bernationis omniū.Sibi debetur
regnum cūctorum creatorum:im
mo etiam quantum ad humanita
tem poſſumus dicere.ꝙ tale domi
niuȝ ſibi ſpectabat:ſaltem per co
municationem idiomatum: ꝛ pro
pter perſonalem ſiue hypoſtati-
cam vnionem:qua quicquid pre-
dicatur de diuinitate : predicatur
de homine Chriſto ꝛ e cōuerſo .
Ex his notabilibus .pȝ . veritas
iſta ſexta . quia poſt aſcenſionem
Chriſti cum ſibi non fuerit in hoc
mūdo propinquior carne aut ſpi-
ritu matre benedicta.iure heredi-
tario debebat ipſa mater ſuccede
re tanto regimini:immo etiam ſi
nō fuiſſet dei mater.ſibi debeba-
tur eſſe reginam mundi : propter
magnas ꝛ innumerabiles perfe
ctiones.quibus erat plena ꝛ pro
pter quas creditur eam fuiſſe no-
bilius ſubiectuȝ ꝛ perſona:q̄ȝ fue
rit in toto mundo:diuina excepta.
Ne autem credatur tale regnum
ſibi ſolum competere in hoc infe-
riori mūdo. Adhuc ſpūalius pro-
cedendo dico . ꝙ vtriuſqȝ mundi
inferioris ꝛ ſuperioris. ipſa prin
cipatum tenet . Nam dominatur
primo omnibus demonibus infer
ni:tanq̄ȝ deuictiſſanguine filij ſui.
ꝛ confirmatis in perpetuo exilio
ab eterno regno:vnde in perſona

eius. Ecclesiaſtici.24.dicit̃ ꝓfun
dū abiſſi penetraui.quaſi innuēs:
ꝙ nō ſolum demonib⁹ in ſuperfi-
cie inferni exiſtentibus:ſed etiaꝫ
illis qui in profūdo ſunt preſidet:
in tantum ꝙ eā timent .ꝙ vt dicit
Bernardus vbi nomen eius.s.
Marie exprimit̃:ibi nomen de-
monis effugat̃. Et idē Ber. ait.
nō ſic timēt hoſtes viſibiles quā
libet caſtroꝝ multitudinē copio-
ſam.ſicut Aeree poteſtates Ma
rie pͥocinīū. vocabulū ꝛ exēplū
fluūt ꝛ pereunt ſicut cera a facie
ignis:vbicūqꝫ iuenīūt crebrā hui⁹
recordationē:deuotā iuocationē:
ſolitāqꝫ imitationē.hec ille. Do-
minat̃ quoqꝫ i mūdo medio.in q°
noſtrū eſt habitaculū. Et iō ibi in
eccleſiaſtico ſequit̃. Et in oi terra
ſteti:ꝛ in omni populo : ꝛ i omni
gente pͥmatū babui. Unde hie
ronymus.vbi.s.vocat eā noſtraꝫ
reginā dicēs. Regina mūdi ho-
die ð terris. ꝛ de pn̄ti ſeculo neqꝫ
erripit̃. Signū aūt iſtius dominij.
reſpectu mūdi iſtius medij ē. qa
ad ipaꝫ i quacūqꝫ neceſſitate tāqꝫ
ad reginā ꝓpͥā appellare licet.
Unde ſi aliqs peccator eſt:ipſius
ſuffragio ad penitētiā reuocat̃ : ſi
iuſtus ipſius cuſtodia in dei ami-
citia ꝯſeruatur. Unde Ber.ſuper
Miſſus ē dicit. Maria oib⁹ oia
facta ē:ſapiētib⁹ ꝛ inſipiētib⁹. co
pioſiſſima caritate debitricē ſe fe
cit.oib⁹ miſericordie ſinū aperit.
vt de plenitudine illi⁹ accipiāt vni
uerſi:captiuus redēptioneꝫ:eger
curationē:peccator veniā:iuſtus
grām:Angelus leticiā:Tota tri-
nitas glīam. hec ille. Et idē dicit
in ſmone de natiuitate eiuſdem.
Queramus gratiā:ꝛ p Mariaꝫ
queramus.qa q querit inuenit:ꝛ
ſic fruſtrari non pōt. Aduocatum
vis habere ad xp̄m:ad Mariaꝫ
recurre. exaudiet vtiqꝫ matrē fi-
lius. Ceteꝝ quicquid illud eſt qđ
offerre paras. Marie cōmenda
re memēto.ſi nō vis ſuſtinere re-
pulſam:hec peccatoruꝫ ſcala:hec
mea maxia fiducia ē:hec tota ra-
tio ſpei mee.hec ille. Sꝫ nec mi-
nus celoꝝ ꝛ ſupioris mūdi : eadē
bn̄dicta maria ē Regina ꝛ domi
na.cū eius filius ſup oēs ſpiritus
beatos ipſam.vt in ſequēti verita
te dicet̃ exaltauerit .vn̄ Criſoſto-
mus de hac tāta Regina celoruꝫ
loquens dicit: Mittit̃ itaqꝫ Ga-
briel Angelus ꝛ egredit̃ de rege
ad reginā:de iperatore ad ipera-
tricē:de ciuib⁹ celi ad dominā pa
latij.ingredit̃ ad virginem Regi
ꝑelectā:ꝛ eo forte alacrius.vt eū
Angeli prius Regē haberēt:ha
bituri eſſent ꝛ reginam.vt ad ſup

plendos numeros angelici ordi-
nis:etiā peccatores poſſent ingre
di.ꝛ mater miſericordie: Regi-
na angeloꝝ:porta fieret celi. hec
ille. Regalē eius dignitatē in ce-
lo ſpecialiter approbat ineſtima
bilis auctoritas:quā ī cōdonādo:
in diſpenſando:in erogando cele
ſtia dōa:ad libitum habet. Quia
vt dicit Bernardus. Nulla gra-
tia venit de celo ad terram. niſi
tranſeat per manus Marie. Et
idem. Cupientes inuenire gra-
tiam queramus Mariam. quia
ſemper inuenit:exauditur enim in
omnibus:pro ſua reuerentia. Et
idem in ſermone de aſſumptione
dicit. Merito in te reſpiciūt ocu-
li totius creature.quia per te:ꝛ in
te:ꝛ de te benigna manus omni-
potentis:quicquid creauerat:re-
creauit. Merito quidem ex ore
tuo pendet:conſolatio miſeroꝝ:
redemptio captiuorum:liberatio
damnatorum:ſalus deniqꝫ vniuer
ſorum. Sileat miſericordiam tu-
am virgo beata. ſi quis eſt qui in
uocatam te in neceſſitatibus ſuis
ſibi meminerit defuiſſe. Et idē
ibidem. Quid ad Mariam tre-
pidet humana fragilitas:nihil in
ea auſterū:nihil terribile. Tota
ſuauis eſt. Plena pietatis ꝛ gra
tie:plena manſuetudinis ꝛ miſe
ricordie affectu cōpatiendi ꝛ ſub
ueniendi abundat.effectu inuocā
tibus eā ſubuenit vniuerſis.hec il
le. Talē aūt preſidentiā virginis
glorioſe reſpectu huius machine
mundialis.cōfirmat dñs ac San
ctus Bonauētura in.3.di.9.ar.p.
q.2.vbi inquirit. An cultus latrie
debeat matri dei.dicens.ꝙ inquā
tum virgo Maria pura creatura
ē. ad cultū latrie nō aſcendit:ſed
quoniā excellentiſſimū nomē hꝫ.
ita ꝙ excellentius pure creature
cōuenire nō poteſt.ideo nō tantū
debetur ei honor Dulie:ſed Hy-
perdulie. Hoc autē nomen eſt.ꝙ
virgo exiſtens dei mater eſt. qđ q
dem tante dignitatis eſt.ꝙ nō ſo-
lum viatores:ſed ēt cōprehenſo-
res:nō ſolum homines. verum ēt
angeli reuereant quadam ꝑroga
tiua ſpeciali. Ex hoc eni.ꝙ eſt ma
ter dei eſt prelata ceteris creatu-
ris.ꝛ eaꝫ pre ceteris decēs eſt ve
nerari.hec ille. Et in reſpōſione
ad.2. argu. dicit.ꝙ licet Chri-
ſtus nō cōmunicauerit matri do-
miniuꝫ maieſtatis:aut omnipotē
tie:cōmunicauit tamē ſibi domi-
nium preſidentie:puta ſuper oēs
creaturas.qđ erat ꝓbandū.ꝙ.ꝛc.

8ª Veritas. Hec virgo excellē
tiſſima electa ꝛ ꝑfecta:maiori ē
in celo gloria decorata:ꝙ̄ q̄libet

alia pſona creata .vſ rõnalis natu
ra. Veritaſ.pz.de ſe.ſi p̄cedentia
ſpeculanſ. vt eni ꝯcludiſ a Theo
logis in.4°.gloria cõmẽſuraſ cari
tate ꝛ gratia.his aũt hec bñdicta
plena fuit.ġ.ꝛc.ſꝫ id qḋ huic veri
tati ſuffragaſ magis eſt excellẽtiſ
ſimũ nomẽ maternitatiſ.reſpectu
dei.quo mulier iſta amicta ſole ve
riſſime ꝺcoratur.qḋ ſibi maiꝰ fuit:
ꝙ ſi p̄fuiſſꝫ toti mũdo:ꝛ qualicũqꝫ
alia ornareſ dignitate.vt ex p̄ce
dẽtibꝰ.pꝫ. Ex hoc igiſ.qꝛ mater
dei.ſup choros angeloꝝ eã exalta
tã p̄dicamꝰ ꝛ cõfitemur.vñ ꝛ Hie
ronymꝰ vbi.ſ̄.dicit. Hec ẽ dies p̄
clara. in qua virgo hec glorioſa
meruit exaltari ſup choros ange
loꝝ ꝛ ꝑuenire.vltra ꝙ̄ noſtre hu
manitatis eſt natura.vbi nõ ſub
ſtantia tolliſ:ſꝫ glorie magnitudo
monſtraſ.cũ eleuaſ ĩ dexterã pa
tris.vbi xp̄s ꝓ nobis introijt pon
tifex factus in eternũ ad celi pala
tiũ. Hec eſt inꝙ̄ dieſ.inqua vſꝫ ad
throni celſitudinẽ intemerata ma
ter ꝛ virgo ꝓceſſit:atqꝫ iregni ſo
lio ſublimata poſt xp̄ꝫ glorioſa re
ſedit. Sic itaqꝫ vbiqꝫ cõfidenter
ſãcta dei canit eccleſia.qḋ de nul
lo alio ſanctoꝝ fas eſt credere. vt
vltra angeloꝝ ꝛ archangeloꝝ di
gnitatẽ merito tranſcenderit.hec
ille. Et ſi aliquẽ admiratio tene
ret:qũo natura ſublimioꝛ angelo
rũ ſit inferioꝛ nature humãe. Re
ſpõdeat ſibi idẽ Hierõymus.vbi
ſ̄.q dicit. Hoc qppe priuilegium
nõ nature: ſꝫ gratie beate virgis
Marie:de qua natus eſt ipſe de
us ꝛ homo.idcirco ꝛ ipſa plus ẽ
meritis ꝛ non natura:ꝙ̄ virgo ꝛ
homo.hec ibi. Et infra: angeloꝝ
ꝙ̄uis celſioꝛ natura ſit: nõ tñ ma
ioꝛ gratia.qꝛ ꝛ ipſi gratuita gr̄a.
ne corruerẽt ſunt ſaluati.hec ibi.
Et infra:hinc ꝛ Maria cunctis
tanto venerabilioꝛ:quãto gratio
ſioꝛ:ꝛ virtute altiſſimi extolliſ ad
ſblimia:tãto clarioꝛ reſultat ĩ glo
ria. Plena ſiqdẽ gr̄a:plena deo:
plena virtutibus nõ. põt nõ poſſi
dere pleniter gl'iaꝫ claritatiſ eter
ne.quã pleniſſime accepit.vt ma
ter fieret ſaluatoris.h ille. Vnḋ
crediſ.ꝙ ipſa ſola cõpleat ſtatum
integrũ glorie:q ſꝫ rectã rõneꝫ al
teri pure creatuř ꝯuẽire nõ poſſꝫ.
Et ſua gloria tãtũ excedat gl'iam
oium alioꝝ:quãtũ circũferẽtia cẽ
trũ ſuũ.vnde Hieronymus vbi.ſ̄.
dicit.ꝙ ſi ẽ alia claritas ſolis:alia
lune:ꝛ alia claritas ſtellarũ. vna
tñ claritas eſt: qua illuſtrãſ oia.
idcirco beata dei gẽitrix.q̃ adhuc
tãtiſ i terra p̄dicaſ laudibꝰ.nõ ime
rito crediſ hodierna die exaltata
ꝛ glorificata:quantũ nouit ille:q

eā elegit i ſua ſapia:qua diſpoſuit oia. Qđ ſi in domo pris māſiōes mlte ſūt:ſplēdidiorē hodie crdim⁹ filiū pſtitiſſe:quam;ſibi olim. ediſicauit ſubnixam columnis ſeptē. hec ille.ꝛc.

9.° Veritas iter hāc puriſſimā virginē ellectā ꝛ pelectā:ꝛ bndictiſſimū ybm filiū ei⁹: fuerūt expſſa obſeqa maternitatis ꝛ filiationis:pbaſ. ſicut eni nō ꝯueniebat vt mater tante dilectionis in aliquo qđ debeſ filijs filio ſuo deficeret: ita nec cōgruū erat :vt filio tāte pfectionis aliqd de his q̄ erga matrē debenſ deēēt:Hec igr fecūdiſſima virgo in cōceptu in natiuitate i tota vita:ꝛ tandez in morte filij ſui pmptiſſimā ſe exhibuit. quāto nāqꝫ ipſa ad altiora ꝛ pfundiora đi vocari ſe efficaciter ſēſit: tanto ſe ad altiora dei obſeqa mācipauit: naz ſi cū tāta hūilitate ꝛ reuerentia ſanctiſſimū eucharistie ſacramētū man⁹ ſacerdotū(vt dignū ē) ptractant: quāta ſolicitudine hāc benedictā matrē filio dei.ꝛ ſuo in qbſcunqꝫ obſeqis deſeruiſſe credimuſ.Eodez mō imaginandū ē: qꝫ amātiſſimus ꝛ verus eius fili⁹. huic electe matri:i qbus cōdecēs fuit obſeqntiſſimū ſe pbuerit. Et hui⁹ rei teſtionū reddit ipſi⁹virginis cācellari⁹Lucaſ euāgeliſta dicēs.c.2. Et erat ſubdit⁹ illis. ſup q̄ vba dicit. Bernar. omelia pria ſup miſſuſ ē. Erat ſbdit⁹illis. qs? qbus? Deus:hōibus/de⁹ inqꝫ:cui āgeli ſbditi ſūt:cui pricipat⁹ ꝛ poteſtateſ obediūt. Subdit⁹erat marie:nec tātū marie:ſz ēt ioſeph pp mariā. Mirare.ḡ.vtrūlibꝫ.ꝛ elige qđ ampli⁹mireris.ſiue filij benigniſſimā dignationē: ſiue mris excellētiſſimā dignitatē:vtriqꝫ ſtupor:vtrinqꝫ miraculū. Et qꝫ femie de⁹obtempet. hūilitas ſine ex.° ꝛ qꝫ feīna pricipet. ſblimitas ſine ſocio. h̄ ille. Et origines ſup eadē vba dicit. Diſcam⁹.ḡ.ꝛ nos filij: pentib⁹nris eē ſbiecti. Qđ ſi patres nō fuerit:ſbicijamur his: qui pīz habēt etatē Jeſus fili⁹đi. ſbijciſ ioſeph.ꝛ marie. puto. qꝫ itelligebat ioſeph. qꝛ maior ſe erat ybſ ꝛ trepid⁹moderabaſ ipiū. h̄ ille. Et ambroſi⁹. Hoc obſequz matri ipēſū ꝯfirmat dicēs. Miraris ſi pri defert. q ſbdiſ mri. Nō vtiqꝫ i firmitatiſ:ſz pietatiſ ē iſta ſbiectio. Attollat lꝫ cap hereticꝰ vt aliēis auxilijſ aſſerat eū q mittiſ idigeſ. nunqd ꝛ hūano egebat auxilio. vt maſno fuiret impio? Deferebat ācille:ōferebat ſimſato pri.ꝛ miraris ſi đo detulit. hec ille.

7.° Veritas ē. qꝫ oēs hitatores i tota mūdiali machia. ſūtfui hui⁹

electe ⁊ p̄electe virgīs.iſta.pꝫ. tā
q̄ꝫ correlarie ſequens ex p̄cedēti/
bus. Nam cum ipſa ſit mater dei
bn̄dicti xp̄i ieſu : cuiꝰ oēs p̄fati
ſunt ſerui:tāq̄ꝫ ab ipſo creati:⁊ re
dempti:ſimiliter ipſa eſt Regina
oiuꝫ noſtrū.ḡ ꝯſequēter eiꝰ ſ̄ui ſu
mus:vn̄ de oibꝰ creaturis:ſiue ſpi
ritualibꝰ:vt angeli:ſiue rōalib̄. vt
hoieſ:ſiue corporalibꝰ.vt corpora
celeſtia quadā correlaria conſecu
tiōe verus famulatus:erga tātam
Reginā oñdit̄:ſic arguēdo:Qui/
cūq̄ꝫ ē ſeruus alicuiꝰ ſb̄diti magis
ē ſeruꝰ p̄ſidenti illi ſubdito:ſꝫ oēs
creature ſunt ſ̄ui xp̄i bn̄dicti:⁊ il/
le fuit ſubditus virgini bn̄dicte.ḡ
⁊c. Nō.ḡ mirū:ſi p̄icipatū oium
v̄go hec gl'ioſa accepit ⁊ oēs crea
ture ei ſubijciant̄ : cū i ipſius fecū
diſſimo vtero cōcluſus fuerit:q to/
tū mūdū pugillo ꝯtinet.vn̄ Ber/
nardus in quodam ſ̄mone:excla/
mans ait.O vēter capacior celiſ.
diffuſior terris:latior elemētis :q
illū ꝯtinē valuit quē totus mūdus
ꝯprehēdere nō potuit : ⁊ q tribꝰ
digitis molē terre appēdit. hec il
le:Et ideo de hac ſ̄uitute noſtra
reſpectu tante dn̄e.dici pōt id.4.
Regum.x.ſerui tui ſumꝰ quecūq̄ꝫ
iuſſeris faciemus.

Decima ⁊ vltima Veritas ē:
ꝙ facta aut dicta patrū antique le
gis aliq̄d in euāgelica lege ꝯplen
dū ſignificabāt : maxime reſpectu
xp̄i:⁊ ꝯſequēter reſpectu huiꝰele
cte:⁊ p̄electe.pꝫ.iſta veritas per
apoſtolū hinc inde i epiſtol' ſuis:
maxime autē in tota epiſtola ad
hebreos: in qua concludē conat̄:
moralia ⁊ iudicialia teſtamēti ve
teris euacuata p xp̄i mortē:cuius
ſanguine ⁊ merito noua ſacramē
ta ſunt inſtituta.pꝫ.ēt per Augu.
7.de ci.dei.c.32.dicētē. Hoc mi/
ſteriū vite eterne iā inde ab exor/
dio generis humani p quedam ſi
gna ⁊ ſacramēta tēporibꝰ ꝯgrua.
q̄bus oportuit p angelos p̄dicatū
ē.Et infra.Omnes.n.nō ſolū p/
phetie que in verbis ſunt nec tm̄
p̄cepta vite que mores pietatēq̄ꝫ
ꝯformāt atq̄ꝫ his litteris ꝯtinent̄:
verū ēt ſacra ſacerdotia taberna/
culū ſiue tēplū. cerimōie ac dies
feſti altaria:ſacrificia:⁊ q̄cq̄d ad
illā ſ̄uitutē pertinet.que deo debe
tur.⁊ grece proprie latria dicit̄:
ea ſignificauerūt:⁊ p̄nūtiauerūt:
que ꝓpter vitā eternā fideliuꝫ in
xp̄o ipleta credimꝰ:⁊ ipleri cerni
mus:⁊ iplēda ꝯfidimus.hec ille.
Et ideo idē Augu.3°.de doctrina
xp̄iana.c.19.docet:quomō figura
te locutiōes.maxime antique ſcri
pture intelligi debeāt:ponēs regu
lā.ꝙ in huiuſmodi locutiōibꝰ figu

ratis.taꝫ diu verſeť diligēti ꝯſide ratiōe.qđ legiť donec ad regnuꝫ caritaťi iterpꝛetatio pducať.Et in 23°.c.eiuſdē libꝛi dicit:ꝙ oīa vl' pe ne oīa:que in veteris teſtamēti li bꝛis geſta cōtinenť:nō ſolū ꝓpꝛie ſꝫ ēt ſigurate accipienda ſunt.hec ille.Nec miꝝ:ſi tot ꝛ tanta geſta patrū illoꝝ ita miſtico ſenſu pſcru tari liceat.qꝛ cū nō faciat dñs ver bū.niſi pꝛius illud reuellet ad ſan ctos ſuos Amoſ.3.c.ğ minus tan tum erat cōplēdū miſteriū:ꝙ de⁹ factus ē homo ex hac fecūda vir gine carnē ſummēs:niſi pꝛius re uellaſſꝫ ꝓphetis ꝛ amicis ſuis:ꝛ cōſequēter ipi figuris ꝛ enigma ticis dictis pꝛeſignaſſent ꝛc.

Rationes quattuoꝛ ꝓbātes ſe cūdam concluſionē ſecundi Arti culi pꝛincipalis.

p Remiſſis itaqꝫ bis.x.veri tatibus tāqꝫ pꝛeuijs funda mētis ad cōcluſionē inferendā ꝛ ꝓbandā.que a nullo niſi offuſcate mētis negari poſſunt:nūc tandeꝫ p eadeꝫ cōcluſiōe modo conſueto foꝛmanť quattuoꝛ rōnes pꝛicipa les.Arguiť.ğ p°.ſic.Hec bñdictiſ ſima ṽgo fuit a deo ellecta ꝛ pꝛe ellecta ad hoc:vt eēt regina totiuſ machine mūdialis:ğ cōgruū fuit vt ipſa pſeruareť a cōtractiōe pec cati oꝛiginalis.antecedens.pꝫ. per veritatē ſextā.cōſequētia ve ro pꝛobať fundamento ſecūde:ꝛ ſexte veritatis:qbus ſic deducitur ꝓbatio iſtius cōſequētie.Aliq in ferioꝛes huius regine habuerunt innocētiā oꝛiginaleꝫ:que denotat gradū dignitatis in eis.ꝛ hi ſerui ſunt tāte regine.ğ illa cōſequētia qua ꝓbabať:ex ſua regalitate cō gruitas ſue innocētie oꝛiginaľ.eſt vera:qꝛ ſi nō:ſequereť falſitas ali cuius veritatis pꝛemiſſe:quam tñ nullus ſane mētis poneret.2°.ad pꝛincipale:ꝛ foꝛtius arguitur ſic. Hec virgo fecūdiſſima fuit ellecta ꝛ pellecta.vt eēt mater dei.ğ cō gruū fuit vt pſeruareť a peccō oꝛi ginali:antecedēs.pꝫ.ex.3°.verita te:ꝛ cōſequētia ꝓbať fundamēto quinte ꝛ ſexte veritatis.ſic dedu cēdo ꝓbationem.Huic puriſſime virgini fuit collatū maius donū ꝛ grā:qꝫ pure creatuř ꝯferri poſſit. ğ fuit cōgruū.ꝙ ēt fuerit ſibi colla ta inocētia virginaľ.antecedens iſtud de ſe.pꝫ.ꝛ ꝓbať ꝯſequētia. Nā tam excellēs grā:nō fuit ſibi collata:niſi vt diſpōereť ꝛ redde reť idonea ad ſuſceptionē filij di. ꝛ nihil ē magis ꝯtrū tali diſpoſi tiōi:ꝛ tāte ſuſceptiōi:qꝫ macula i iuſticie.Juxta illud ſapiētie p°.In

maliuolā alaȝ nō introibit ſapien
tia. ꝙ ſicut hūit ſemp iuſtitiā actua
lem diſponēs ipſaȝ ad excellētiſſi
mū gradū maternitatꝭ. ita ꝯgruū
fuit. ꝙ ꝑ eadē diſpoſitione hūerit
Inocētiā originalē. ⁊ ſic nūꝙ̄ ma-
clata fuerit aliqua ꝯtagiōe pecci:
vt digne ⁊ excellent tāta maieſtas
honorifica māſiōe i vtero ỽgineo
reclinaret. Tota deductio. pȝ. ex
fundamētiſ veritatū: ⁊ noticia ter
minoꝝ. Sȝ magis. pȝ. ex lumine
(ita dixerim) pietatis et deuotiōiſ.
erga tātā mrēȝ. Quis. n. huic con
gruitati non adherebit: ꝯſiderato
qualꝭ ⁊ quāta ſit hec: quā mrēȝ di
cim⁹? Qualꝭ ſit ille: cui⁹ iſta ē geni
trix. niſi cui ỽgialꝭ honor minime
cure ē. ⁊ q dei excellētiā diuināq̄
maieſtatem cōi legi ⁊ curſui nālī
ſubiectā eē dixerit? quoꝝ primum
crudele ſatis: alteꝝ pphanū. ⁊ in
iuſtū eē manifeſtū ē. Ideo Ber.
ſup Miſſus ē admiratiue loquēs
dicit. Eſt qd mireris in maria. ſ.
cū ỽginitate fecunditas. A ſeculo
eni nō ē auditū. vt aliqn̄ ſimul mr
eēt. ⁊ ỽgo. O ſi mr cui⁹ attēdas:
q° te tua ſup ei⁹ mirabili celſitudi
ne ducet admiratio? Non ne tuo:
imo veritatꝭ iudicio illa q̄ deū hūit
filiū. ſup oēs ēt choros exaltabit
angeloꝝ? hec ille. Et Aug. in tra-
tatu de icarnatione ⁊ natiuitate
xp̄i. ō hac bn̄dictiſſima mrē dici⁹.
O miracula. O ꝓdigia. ỽgo eſt q̄
concepit. ỽgo q̄ peperit. Peperit
ỽgo illum. q de nihilo fecerat oia.
ỽgo maria pepit illū: q ō nihilo cū
cta creauerat. ỽgo pepit hominēȝ
deū. Naſcit hō de femina ſine ho
mine de⁹: fit noua creatura crea-
tor hoīuȝ de⁹: obſtupeſcāt celi: con
tremiſcat ois orbitas mundi. hec
ille. Cōfirmat ꝑterea. 3°. ſic ꝑcedēſ
deductio. Hec ỽgo fecundiſſima
fuit ellecta ⁊ ꝑellecta. vt eēt vera
mr ieſu bn̄dicti: ⁊ iter eoſ fuerunt
ꝑſtita vera obſeqa maternitatꝭ. ⁊
filiatiōis. ꝙ ꝯgruū fuit ipaȝ ab ori
ginali peccō ꝑſeruari. aīcedens.
pȝ. ex ditatib⁹. ō. ⁊ ꝓbat ꝯſequē
tia. Cui⁹ ꝓbatio ſtat i trib⁹ breui-
bus fundamētis. Primū quoꝝ ē.
ꝙ iter alia exhibēda mrī a xp̄o bn̄
dicto: i ſignum vere filiatiōis fuit
honor ⁊ reuerentia. pȝ. exo. 20.
Honora patrē tuū ⁊ matrē. ⁊ hic
honor exhibēdus nō derogat ſue
diuinitati. pȝ. qr aliter nō potuiſ-
ſet ſubiici Marie ⁊ Joſeph: cui⁹
cōtrariū dictū ē ſupra. Secūdum
fundamētū ē. ꝙ ex ỽginis ꝑſerua-
tiōe. nulli fit iniuria. pȝ. quia non
xp̄o: cū hoc nō ipediat inequalita
tē ſui ad ipſaȝ. vt ſepe dicit in hoc
tractatu. pȝ. ēt ex alio. qr. videtur
maius. velle ſubiici ipſi virgini. ꝙ̄

ſtiā pſeruare. Et ſi i aliquo iſtoꝝ. videret diuinitati ſue ðrogari. magis derogaretur p ſubiectionē: q̄ꝫ p pſeruationē matris. Nō fit etiā iniuria ipſi nē hūane. qꝛ ꝙ iperfectio a nā tollatur. nulla fit nature ipſi indecētia. Nō fit ſimil'r iniuria alicui boīuꝫ. qꝛ ſi ſic. ğ ꝛ ꝙ ipa ſit facta mater ði fieret iniuria: cū nulli alteri ꝯpetat. qð tñ eēt ridiculum: cū ex marie exaltatiōe ad dei maternitateꝫ. ſit multipliciter hūana nā exaltata. ğ ꝛc. Tertiuꝫ fūdamētū ē. ꝙ magis videt ꝯgruū. ꝙ xp̄s non inimicaret mr̄i p aliq̄ instāti vł tp̄e: q̄ꝫ ꝙ ſb̄deret ei. Et ſi ƀm fuit ꝯgruū: ne legis p̄ceptuꝫ ſolueret magis ēt p̄imū. His declaratis. deducit ſic pbatio illi' iā p̄miſſe ꝯſequentie. Xp̄s bn̄dictus voluit honorare mr̄eꝫ ƀm oēꝫ modū ſibi ꝯueniētē: ꝛ nō derogātēꝫ diuine maieſtati. ğ fuit ꝯgruum. ꝙ ipaꝫ pſeruaret a macula originali. añcedēs hoc. pꝫ. de ſe: ꝛ ꝯſequentia pbat: qꝛ nō derogat ſue diuinitati. ꝙ mr̄ ſua nō fuerit maculata: nec p tūc maior honor ſibi ꝯferri poterat: q̄ꝫ inocētia origial'. ğ ꝛc. Itē ſi nō fuiſſet hoc mō congruuꝫ ipſaꝫ honorare min' fuiſſꝫ ꝯgruū eā honorare p ſubiectiōeꝫ. vt pꝫ. p p̄dicta. ğ ꝛc. Itē min' videbat icōgruū. Si xp̄s bn̄dictus nō occurriſſet obuiā matri aſſumpte in celū: q̄ꝫ ſi eādē itrantē i mūduꝫ nō preſeruaſſet a ꝯtagiōe ꝛ macula origiali: ꝛ tñ fuit ꝯgruum. ꝙ faceret primū. ne ſolueret p̄ceptuꝫ de honore parētū. vñ hieronym' vbi ŝ. Credit. n. ꝙ ſaluator nr̄ quātuꝫ datur intelligi: p ſe totus feſtiuus occurrit. ꝛ cū gaudio eā ſecum in throno collocauit. alias aūt quomodo ipleſſe credit. qð i lege ip̄e p̄cepit. Honora pr̄eꝫ tuū ꝛ mr̄em tuā. hec ille. ğ ꝛ ꝯgruum fuit magis. ꝙ faceret. Secūdum. ſ. ꝙ pſeruaret. vt eā complete honoraret. Et ſi dicat. nō erat adhuc fili'. ğ nō requirebat talis honor. Obiectio nulla ē. qa iā ab eterno erat ab ipſo in mr̄em acceptata. Cōfirmat eadē ratio principalis. 2ᵃ. ſic. Hec ellecta ꝛ preellecta vera mr̄ dei fuit. ꝛ pluſq̄ꝫ oēs plena gr̄a. ğ ꝛ ꝯgruū fuit. ꝙ preſeruaret a macula origiali. añcedēs. pꝫ. ex veritatib'. ꝛ pbat ꝯſequētia. Nam ſi deus bn̄dictus queꝫ aſſummit ad gradū aliquē diſponit. ƀm pporionē officij ꝛ gradus. vt dicit. 5ᵒ. veritas. hec auteꝫ benedictiſſima preeligebatur ad offitiū excellentiſſimum ꝛ diuinū. vt ſcilicet poſſet cōcipere ꝛ parere illū: cui' generatio ennarari nō pōt. ergo requirebatur excellētior diſpoſitio:

ꝙ dici poſſit. p3. Nā. ꝙ deus pater generet verbū p oīa ſibi equale: nulla ibi requirit̄ diſpoſitio: cū ex fecunditate memorie paterne hoc ſibi cōueniat. ſ3 ꝙ femina hec būillima ɔcipiat ⁊ pariat deū. hoc ē miraculū miraculoꝝ. ad qđ requirebat̄ (vt ita dicā) ſūma diſpoſitio. vnde reqrebat̄. ꝙ h̄ puriſſima virgo eleuaretur. ſ̄. ꝓprias vires. ⁊ quaſi reduceret̄ ad quandam dei equalitatē. Et hoc nō niſi p collationē quodāmō infinitaꝝ gratiaꝝ ⁊ pfectionū. quarū numeꝝ ⁊ gradū ſolus ipſe ſcit q eas ɔtulit. ⁊ ille intellectuſ cui collate ſūt. Modo hec magis ad ꝓpoſitū applicādo ⁊ cōcludēdo. Si pro mirifica hac diſpoſitione reqrebatur multiplicitas ⁊ aliqualis infinitas gratiaꝝ. ḡ. cōgruū fuit. ꝙ nō defuerit ſibi illa: que eſt quaſi fundamētu3 aliaꝝ. hec aūt eſt innocētia. ḡ. ⁊c. Sed heu nō valet humana fragilitas ad hanc puenire celſitudinē. vt grāꝝ plenitudinē tante donatā matri cognoſcat: immo nec forte Angelica valuit dignitaſ. vnde cū ab eadē interrogaret̄ virgine ſūmi ille regis nūtius: quomō fieret iſtō qđ nuntiauerat: nihil aliud exprimere voluit: niſi ꝙ ſpiritu ſctō adueniēte cōpleret̄ ꝓmiſſu3 ſi ſuū pberet aſſenſū. quaſi modū quo ea fili⁹ dei naſci deberet ſe neſcire iſinuāſ. vnde ⁊ Bernard⁹ ſup miſſus ē. Omelia. 3ᵃ. exponēs illō. Et virt⁹ altiſſimi obūbrabit tibi. dicit. Quis eni3 excepta fortaſſis illa q̄ h̄ ſola i ſe feliciſſie meruit expiri: i tellectu cape. rōne diſcernet̄ poſſit⁹ q̄liter ille ſplēdor i acceſſibilis ſeſe virgieiſ viſcerib⁹ iſuderit. hec ille. ⁊ infra. Quod p ſe ſola Trinitas in ſola ⁊ cū ſola virgine voluit opari ſoli datū eſt noſce cui ſoli datu3 eſt expiri. hec ille. Si. ḡ. huius feliciſſime matriſ gratie p̄ multitudine numerari nō poſſūt: priuabimus eā inocentia originali? Si h̄ fecūda virgo ex pfectionū plenitudine ad quandā (ita dixerim) diuinitatis ſimilitudinē ē eleuata hāc innocētiā ſolā ſibi deficere obloq̄mur. Abſit: nō ſtat abūdantia cu3 pēuria: repugnat plenitudo ⁊ indigentia maternalis dignitaſ cui⁹ cunq3 iniuſtitie arguit negationē. Et ſi hu⁹ illatiōis vis alicui occultat̄ heu atq3 iteꝝ heu. ñ puēit ad cōtēplādū abiſſum diuine ⁊ virginee pentele ⁊ min⁹ ꝙ dici pōt huius impatricis dōa cognoſcit. Cuius plenitudinē grē ɔſiderāſ Hieroīm⁹ vbi. ſ̄. dicit plena ſi qdē grā plena deo plena v̄tutibus. nō pōt nō poſſidere plēiter gl̄ia3 claritatiſ eſ ne quā plēiſſie accepit vt mater

fieret ſaluatoris: Et idē ī alio ſer
mone d feſtiuitatib⁹ eiuſdē virgis
dicit. Quid dicā pauper ingenio⁹
cū de te qcqd dixero: min⁹ pfecto
eſt: q̄ȝ dignitas tua meret. Si ma
trē vocē gentiū pcellis. Si formā
dei apellem dig⁹ exiſtis. Si dn̄am
angelorū parata es ꝛ probaris.
Quid. ḡ de te digne dicam⁹? hec
ille. 3°. ad pricipale arguit ſic. Hec
ſancta ꝛ fecunda virgo fuit electa
ꝛ pelecta. ad maiorē gl̄iam q̄ȝ ali
quis ſcōrū ēt angeloꝝ. ḡ cōgruuȝ
fuit ipſaȝ pſeruari a macula origi
nali. antecedens. pȝ. ex premiſſis
veritatib⁹. ꝛ ꝯſequētia. pbat pre
ſupponēdo p°. q̄ virginē Mariā
habere maiorē gloriaȝ alijs ſctis.
eſt ſibi nō deficē aliquē gradū glo
rie collate alicui beato: ꝛ aliqueȝ
aliū hr̄e: nō cōicatū alteri. pȝ. per
inſtructos in dialeticis: pſuppono
etiaȝ. q̄ in patria ſingularis orna
tus ꝛ gl̄ia erit animab⁹ beatoruȝ
p innocētia a macula ꝛ a pecctō:
pȝ. per Sco. in 4°. di. 22. q. 1. ar. 3.
Quib⁹ pſuppoſitis pbat illa ꝯſe
quētia. Nā ſi fuit ellecta ad maio
rē gloriā: q̄ȝ aliqs ſanctus. ḡ con-
gruū fuit. vt ipſa hr̄et originalē in
nocentiā. pȝ. ꝯſequētia: qꝛ aliē nō
habuiſſet quēcūqȝ gradū btitudis
ſibi poſſibilē ꝛ cōuenietē. cū ex in
nocētia expectet ſingularis decor
in paradiſo: vt pȝ. p pſuppoſitā:
ꝛ ſic non fuiſſet in maiori gl̄ia: q̄ȝ
oēs ſācti: qꝛ deficeret ſibi gradus
innocētie: quo nō carent angeli:
ꝛ primi parētes ſingulariter pro
innocētia in patria decorati. cōſe
quēs ē incōuenieēs. ſ. q̄ angeli aut
alij ſancti aliqua excellētia glo-
ſa remunerent in celeſti btitudie:
ꝛ hac tn̄ priuet illoꝝ regina: quia
cū ipſi ſint ſui ei⁹: ꝛ ad eā ꝯparē
tur: vt Milites pricipi: nō decet
q̄ eis attribuat aliqd ꝯnotās de-
corē. qd nō digniori mō ꝛ gradu
attribuat huic feliciſſime regine.
ḡ ꝯgruū ꝛ ſane itelligēti ꝯſonum
eſt: q̄ ipſa habuerit innocētiā ori-
ginalē. ꝛ ſic pſeruata fuerit a ma
cula: qd erat pbādū: Tota dedu-
ctio. pȝ. ex veritatib⁹ ꝛ pſuppoſi-
tis pmiſſis. 4°. ꝛ vltimo ad prici
pale arguo ſic. Dom⁹ dei ꝛ tēplū
manufactū edificatū a Salomone
fuit mirabile ꝛ cōpletū ī nullo de
ficiēs: cui nō eſt iuētū ſimile in cū-
ctis locis. ḡ cō gruū fuit; q̄ hec elle
cta: ꝛ pellecta pſeruaret a macu-
la origiali. Ad declarationeȝ aūt
tā cōſequētie: q̄ȝ añcedētis: qꝛ ali
quib⁹ videret forte extorta illatio
facta. ē pmittēdū p°. vt pōt colligi.
3. Re. 6. ꝛ a Nicolao de lira ibi ꝛ
ſepe alibi. q̄ tēplū in veteri teſta-
mento erat quedā domus magna

cuiꝰ lõgitudo ꝑtẽdebaꝛ ab oriẽte
ad occidẽtẽ. ⁊ latitudo a meridie
in aqlonẽ. Sicut ẽt tabernaculuꝫ:
qđ fecit Moyſes: vt habeꝛ exo.
25. ⁊ vltra. Et hoc tẽplũ qđ Salo
monis tẽplũ dicebaꝛ habuit tres
partes. ſ. Porticũ: ſctũꝫ: ⁊ ſancta
ſctõꝝ. ⁊ p ſcũꝫ itelligimꝰ domum
exteriorẽ: i qua erat altare icenſi:
Mẽſa ꝓpoſitiõis ⁊ cãdelabra.
Pro ſancto ſctõꝝ itelligimus do
mũ iteriorẽ vel oraculũ: i qua erat
archa teſtamẽti. vbi tria erãt repo
ſita. ſ. Mãna virga aaron ⁊ due
tabule. in qbꝰ ꝑcepta decalogi ſcri
pta erãt. Et vt habeꝛ liº. vbi. ſ̃. cuꝫ
hedificareꝛ domꝰ hec maleus ⁊
ſecuris ⁊ omne ferramẽtũ i ea. nõ
ſunt audita. Diſpoſuit aũt ſic mi-
rabili mõ ſapiẽs ſalomon totũ tẽ-
plũ: ꝙ lapis oio in pariete nõ po
terat apparere: omnia. n. cedrinis
tabulis ueſtiebanꝛ. Sed oraculũ
in quo reponebatur archa: operu
it ⁊ veſtiuit totũ auro puriſſimo. h
omnia ibidẽ habẽtur: ⁊ plura ali
a: que a curioſis ꝑſcrutenꝛ. 2º ẽ ꝑ
mittẽdũ. ꝙ oia hec ãtique legis: i
figura illis ꝯtigebãt. ⁊ nõ ſolũ v-
ba: ſed ⁊ geſta. vt Sacẽdotiũ: Ta
bernaculũ: Archa: ⁊ huiuſmodi.
pꝫ. ex vltima veritate. Relicta er
go litterali expoſitione tẽpli Sa-
lomonis. cuius inquiſitio nunc lo-

cum nõ hꝫ: ſciẽdũ. ꝙ in ſenſu miſti
co. Per hũc ſalomonẽ tẽplũ edifi
cãtẽ. bñdictus dei filiꝰ intelligi de
bet. de qº ꝓuerbioꝝ. 9. diciꝛ. Sa-
piẽtia edificauit ſibi domũ. p hãc
aũt domũ Uterus virgineus ꝯſi-
deraꝛ. de quo. Joã. damaſcenꝰ in
ſmone đ aſſumptiõe dicit. O imẽ
ſa dei benignitas o diffuſior iueſti
gatiõe caritas. q vocat ea: que nõ
ſunt tãq̃ ea que ſunt: q adimplet
celũ ⁊ terrã. cuiꝰ ſedes celũ. Ter
ra vero ſcabellũ pedũ eiꝰ fecit ſibi
ancille ſue vteꝝ habitationẽ diffu
ſam. ⁊ ꝑfecit in ea miſteriũ omni
bus ſeculis inauditũ: Deus eniꝫ
exiſtẽs fit hõ. hec ille. Salomon.
ſ. i. dei filiꝰ fabricat tẽplũ. i. ꝑpa-
rat ſibi locũ: puta aiatũ virgis vte
rũ: quo nouẽ menſibus reclineꝛ.
⁊ celetur. In cuius edificio. nec
Maleus originalis. nec ſecuris
mortaꝛ. nec ferramẽtũ quorũcũq̃
venialium audiri poſſunt: Immo
nec lapis in pariete. i. minimꝰ ẽt
inordinatus actus vel intus elici-
tus. vel foris iperatus. in ipſo dei
aiato tẽplo apparet. Oraculũ aũt
vꝉ ſctã ſctõꝝ. i. aia btiſſime virgis.
que prius fiebat tẽplũ đi ſpiritua
le. q̃ ipm corporaꝉr conſeruaret.
qꝛ prius ꝯcepit filiũ bñdictiſſimũ
mẽte q̃ corpore vt vult Aug. i liº.
đ bono virginitaꝉ dicẽs: ꝙ mater-

na ꝓpinquitas nihil marie ꝓfuiſſet. niſi felicius chriſtum corde. ꝙ carne geſtaſſet. hec ille. Hoc ergo Oraculū totū erat veſtitum auro puriſſimo. i. erat talis aīa repleta auro ignite caritatꝭ ⁊ nitidiſſime puritatis: Et notāter dixit totū: quia nō remanſit in ipſa virginis anima aliqd qđ non eſſet ornatū auro grãꝝ. Unde intellectus eiꝰ auratus erat limpidiſſima illuſtratiōe diuina: qua ipſa ſola magis de deo cognouit: ꝙ oēs Theologi ⁊ quicūqꝫ magni: ēt a deo illuminati: Eiꝰ volūtas deaurata plenitudie ineſtimabilis caritatis. ⁊ oiuꝫ grãꝝ pfectiōibꝰ. Nec mirū ſi ita ornatū ē ſctā ſctōꝝ. i. aīa virginis. In ea. n. collocanda erat archa. i. diuina maieſtas in carne cōſeruari debebat. In hac autē archa tria erant incluſa: qꝛ in archa virginalꝭ vteri in qua xp̄s bn̄dictꝰ ꝯceptus nouē latuit mēſibꝰ tria fideliter ꝯſitēda ſunt. i. Maieſtas diuina caro humana ⁊ rōnalꝭ aīa. De hac archa virginea loquitur Joan. Dama. in ſmōe de natiuitate btē virgīs. dicens. Agnoſcat ſe virgo btā archā icōparabilē archa. n. vndiqꝫ auro coopta māna in ſe habēs lagena aurea: menſa ⁊ oīa vetera in figura huius tāqꝫ veri primitiui vmbra venerabāť. hec ille. His. ğ premiſſis. pꝫ. fideli ⁊ deuote mēti: qualꝛ ꝯſequētia illa prima nullā patiť calūniam. Nā ſi domus dei manufacta: tot ꝓfulſit ornamētis ſi archa teſtimonij i qua erat manna. ſi oraculum qđ erat locus arche: ita auro ꝓfulgido ⁊ puro decorabanť: quanto magis fuit ꝯgruū. ꝙ vterus v̄gialꝭ venter iſte eburneus veꝛ ſalomonis. i. Regis pacifici ⁊ xp̄i bn̄dicti tēplū aīatū ornareť lapidibus p̄cioſis. i. grãꝝ copioſiſſima plenitudine: ⁊ p̄ſertim iſta congruitas pꝫ. attēto. ꝙ nō inhabitat deus nr̄ Templū manufactū: cum cui celi celoꝝ ipm̄ capere nō poſſunt: quāto minus domꝰ illa edificata? In hoc aūt tēplo aīato virginis bn̄dicte verus fuit deꝰ ⁊ verus hō. Tota diuinitas ⁊ tota humanitas cōpleta Maieſtas ⁊ cōpleta mortalitas. pꝫ. ēt illa cōgruitas illata ex hoc. ꝙ ipſemet ſalomon. i. bn̄dictus ieſus formauit hanc domum quā ⁊ inhabitare voluit. vt diciť ab Auguſtino li.º ꝯ qnqꝫ hereſes i pſona eius. Hāc quā tu deſpicis Manichee mater mea ē. ⁊ manu mea fabricata. hec ibi. Quis aūt ſapiēs rē p̄cioſam in luto collocabit? Nō enim ponitur liquor: aut aliquid tale nobile in immundo vaſe. Quis enim dominus

Magnificus elligit maculatā do/
mum pro sui habitaculo. Nempe
nullus. Sapiētiſſim⁹ igitur dei fili⁹
eligēs corpus ꝛ aiam humillime
virginis: p camera: p domo: ꝛ p
lectulo: pmittet ne ipsam violari
diaboli insidijs: aut immunditijs
iniustitie: aut qbuſuis maculis de
turpari? Tanta maiestas que eſt
candor lucis eterne. Speculum ſi
ne macula: quare eliget reclinari
in luto iniuſticie? Ipſe fecit: ipſe fa
bricauit. igit cōgruū fuit: vt ppor/
tionatā domū maieſtati collocāde
formaret: nō eſſet aūt proportio/
nata virginis benedictiſſime caro
aut aia pro cādore diuinitatis hu
manate. niſi fuiſſet pſeruata a pec
cato originali. ḡ. cōgruū fuit ipſaꝫ
preſeruari quod erat probanduꝫ.
Huius excellētiam domus aiate
dei: ꝛ ſingularem ab ipſo edifica/
tionē ꝛ preparationeꝫ cōſiderās
eccleſia ſancta eiuſdem omni die
meminit. ꝛ pro eiuſ memoria ſpe
tiale ſuffragiū querit dicens. Om
nipotens ſempiterne deus q glo/
rioſe virginis matris Marie cor
pus ꝛ aiam. vt dignum filij tui ha
bitaculum effici mereretur ſpiritu ſā
cto cooperāte preparaſti. da. ꝛc.
Que oia tam vꝫ veritates q̄ꝫ ra/
tiones. qbus cōgruitas preſerua
tionis oſtenſa ē. cōfirmātur dicto
Anſelmi de cōceptu virginali. c.
16. loquentis q̄ꝫ decēs ꝛ cōgruuꝫ
fuit. vt virgo hec que dominū pu
ra erat puriſſima foret dicētiſ. Nē
pe decens erat vt. ea puritate qua
maior ſub deo nequit intelligi vir/
go illa niteret: Cui Deus pa/
ter vnicum filiuꝫ. ſuū quem de cor
de ſuo equalē ſibi genitū: tāq̄ꝫ ſe
ipſum diligebat: ita dare diſpone/
bat. vt naturaliter eſſet vnus idē
qꝫ comunis dei patris ꝛ virginis
filius: ꝛ quam ipſe filius ſubſtan/
tialiter facere ſibi matrē eligebat.
ꝛ de qua ſpiritus ſanctus volebat
ꝛ operaturus erat. vt conciperet
ꝛ naſceretur ille de quo ipſe pro
cedebat. hec ibi. Cuius Anſelmi
ſententiā cōſiderans ſanct⁹ Tho
mas aquinas ordinis predicato/
rum affirmauit ꝛ auxit. quia non
modo dixit. ꝙ cōgruum fuiſſet hāc
benedictiſſimā matrē preſeruari.
Immo cōcludit ita de facto eſſe.
i p⁹. ſcrip. di. 44. ar. 3. in ſolutione
tercij argumenti dicens. ꝙ virgo
Maria fuit immunis a peccato
originali ꝛ actuali. lꝫ aliquoꝝ im
pia interpretatio ſenſum falſum a
verbis veris extrahere conet. nō
ſine ſancti huius: immo imacula/
tiſſime virginis confuſione: ſed ꝙ
talium interpretatio nō ſit ad mē
tem doctoris. pꝫ. cōſideranti eius

verba in qbus nititur pbare.q; lz virgo Maria magna niteret puritate imo maiori q̄ possit sub do intelligi nō tñ maiori bonitate.q2 vt ipſe dicit.nō ſm idē attenditur puritas ⁊ bonitas in rebuſ creatꝭ. Nā puritas intendiť p receſſum a contrario. ⁊ ideo pōt aliqd creatuȝ inueniri quo nihil purius eſſe pōt in rebus creatis:ſi tñ id nulla cōtagione peccati inqnatū ſit. Et talis fuit puritas btē virgis.que a peccato originali ⁊ actuali immunis fuit:ſȝ bonitas intendiť p acceſſum ad terminū qd in ifinitū diſtat.ſ.ſūmū bonū vnde quolibet finito bono pōt aliqd melius fieri. hec Tho. Modo iſta ſolutio nulla ē: ſi virgo Maria fuit in originali peccato concepta.pȝ.q2 iſta ꝯdicunt.q; puritas btē virginis ſit maior qua ſub do pōt itelligi.cuiꝰ puritatis intenſio attēdiť p receſſum a ſuo cōtrario. ⁊ tñ habuerit peccatū originale. Nā bñ ſeqtur virgo glorioſa fuit pura illa maiori puritate.ḡ.nō fuit coiqnata originali macula.pȝ.cōſequentia. q2 purū dr̄ qd nō hȝ admixtionē ſui cōtrarij. Et tanto magis aliqd dr̄ purū quāto plus recedit a macľa ſibi ꝯria:Si.ḡ.virgo Maria fuit pura p imunitatē a macľa actuali ſolū.ḡ.ñ fuit pura illa maiori puritate dicta.pȝ.q2 nō habuit rceſſū ēt ſibi poſſibilē ab omni cōtrario. Sicut eniȝ puritati cōtrariať actualis macula.ſic origialiſ. Et ideo vt dixi.ē cōtradictio dicere.q; virgo glorioſa habuerit illā maiorē puritatem ⁊ tamē habuerit peccatuȝ originale. Quā cōtradictionem videant ⁊ cōſiderent.q huiꝰ ſue reſpōſionis ſenſum extorqnt. Quare tandē cū ſancto Mario in ſermoē virginis Marie cōcludatur.q; hec que fuit admirabilis Thalamus.Celeſte templuȝ. Tabernaculū glorie.de quo ſpecioſus prodijt ſponſus: Lux gentium:ſpes fideliū:condecenter ⁊ cōgrue nulla macula originali cōtaminata ē. Et ſic terminabitur.

2ª.cōcluſio principalis. Ad vltime itaqȝ huius articuli cōcluſionis declarationē procedenduȝ eſt.in cuius principio :Succeſſu:⁊ fine adſis nobis. O immaculata.⁊ puriſſima benedictiſſimi dei genitrix ⁊ filia.vt quibus dediſti oppinionē. eiſdē infundas ratiōes. Pro eis rogo.qui tui honorem zelant. tui cauſaȝ agunt.non pro extraneis. Scio eniȝ O beatiſſima Mater ⁊ cōfiteor cū Anſelmo in orationibus ſuis.q; ſicut omnis ad te cōuerſus.⁊ a te reſpectus : impoſſibile eſt vt peat:ita a te ois auer

ſus ⁊ a te nō reſpectus:neceſſe ē. vt intereat.hec ille. Nō deficias. ergo in neceſſitatibus.

Veritates.x.preuie tertie ↄclu ſioni ſecūdi articuli principalis.

t Ertia ⁊ vltima cōcluſio hu ius articuli ſecūdi hec eſt. benedictiſſima virgo a deo electa ⁊ p̄electa originale peccatū mini me cōtraxit.in cuius expoſitione. cōſuetus erit iſtius. ⁊ precedē tis articuli ordo. Nā.p.ͦx.verita- tes premittā ⁊ cōſequenter ratio nes ſuaſiuas ꝑ concluſione decla- rabo. vt tandē inferā aliquas cor relarias ꝓpoſitiōes. Et ſic erunt tres pticule totius cōcluſionis ⁊. puncti. Quo ad primū eſt hec.

1.ͣ Veritas Omne verū.cui ne ceſſario aſſentimus:aut eſt notum ratione naturali.aut noticia fideli ⁊ catholica.hec ꝓbaꝛ p.ͦ p.Aug. xi.ↄ.fauſtum dicentem.cetera niſi vel certa rōe:vel ex illa canonica auctoritate defēdāꝛ.vt demōſtreꝛ ſiue ita eſſe:ſiue ita fieri potuiſſe. quod diſputatū eſt vel narratū. ſi cui diſplicuerit.aut credere nolue rit nō reprehendiꝛ.hec ille.itē ad hieronymū de ſcriptoribus ſacris loquens dicit. Alios ita lego:vt quāta licet ſāctitate atqꝫ doctrina prepoleant:nō ideo verū putē.qꝛ ipſi ſenſerunt.ſed qꝛ mihi.vel per alios auctores cāōicoſ.vꝉ tali ra tione.qđ a vero nō abhorreat ꝓ- bare potuerūt.hec ille.vbi.pꝫ. q ponit duos modos. qbus quis ad heret dicto alicuiꝰ.ſ.ꝑ rōnē.⁊ per auctoritatē fidei.ſꝫ ⁊ veritas hec notabilis ē ꝓbatur rōne. Omē eni verū neceſſariū.aut ē euidens ex terminis:aut n̄ ſi daꝛ priuꝫ ſic ſūt prima pricipia.que euidenter patēt ſtatiꝫ notis terminis.p.ͦpo- ſteriorꝫ.Si datur ſecūdū hoc ē du pliciter.qꝛ aut tale verū hꝫ neceſ ſariā cōnexionē ad aliud verꝫ:tāqꝫ ad cāꝫ:aut n̄.ſi n̄.ſic ſūt mꝉta vera cōtingētia ſimpliciter.vt ſortē cur rere:⁊ huiuſmodi.Si ſic:aut iſta cōnexio eſt a nobis naturaliter co gnoſcibilis:⁊ ſic ſunt oīa vera na turaliter demōſtrabilia:aut nō. ⁊ ſic ſunt multa vera demōſtrabilia. nō tñ ꝑ principia nobis naturali- ter nota.vt deū eſſe oīpotentē mo re theologico ⁊ ſimilia. Modo ad ꝓpoſitū:vera neceſſario cōfi- tenda:aut ſunt nāliter demōſtra bilia:aut pure credibilia.quarum veritatū q negaret demōſtrabilia: eſſet inſipiens:⁊ q negaret catho lica.eſſet ipius. Et licet hec cre- dibilia nō cōcludanꝛ:naturaliter tñ adhuc ſciunꝛ. qꝛ ſine formidi-

fiē ⁊ errore cognoſcunť. licet non ita ꝓprie ſicut prīa. vñ Aug⁹. p⁹ li⁹ Retracta. c. i3. ait. Qꝺ dixi in libro de vtilitate credendi. multū intereſſe vtrū aliqd mentis certa rōne teneamus. qꝺ ſcire dr̄: aut fama. vel litteris credendū poſteris vtiliter cōmēdeť. hec ille. Et paulopoſt. qꝺ ſcimus ait debem⁹ rōni qꝺ credimus auctoritati: nō ſic accipiendū eſt. vt in ſermone vſitatiore vereamur nos dicere ſcire. qꝺ idoneis teſtibus credimus. ꝓprie quippe cū loqmur. id ſolū ſcire dicimus. qꝺ mētis firma rōne ꝯprehēdimus. Cū vero loqmur verbis cōſuetudini aptioribus. ſicut loqtur ēt diuina ſcriptura. nō dubitemus dicere ſcire nos. qꝺ ⁊ ꝑcepimus corporis noſtri ſenſibus. ⁊ qꝺ fide dignis credim⁹ teſtib⁹. dū tñ inter hoc ⁊ id qꝺ differt intelligamus. hec ille. hoc aūt poſui. ne qs credat. ꝙ opinio. quā rōnibus ornare itendo: cū formidine. ⁊ ſic cū vitio ſit. q2 illud eſſet verū loquēdo de opinione ſimpliciter dicta ad modū Auguſti. de vtilitate credendi dicentis. ꝙ opinari ſemp eſt cū vitio: ſ3 opinari ꝓ vt eſt cu3 aſſēſione cogitare. qꝺ idē ē. ꝙ credere. nō patiť calumniā. cū de eo ēt ſcire dicať ad modū declaratū. Ex hac. p⁹. ꝟitate. ſeqť correlarie.

2⁹. ſ. ꝙ licet virginē benedicta3 nō cōtraxiſſe originale. ſit verū in dubitatū mētib⁹ deuotis: nō tñ eſt verū neceſſariū cōfitendū ab omnibus. p⁹. ps. p3. cū nullus amicorū ipſius piiſſime virginis habeat aliquā formidinē in tali veritate. vť aliquo modo ad ipſius oppoſitu3 inclineť. 2⁹. ēt pars. p3. Cū eni3 oē verū. qꝺ neccellario cōfitendū eſt. aut ſit verū demōſtrabile: aut veꝝ credibile: modo iam declarato. ⁊ ipſam nō cōtraxiſſe peccatū neutro illorum modorum: eſt verum neceſſarium. ergo ⁊c. probatur autem hec minor quantu3 ad primam partem. Nam nihil eſt verum demōſtrabile iſto modo. niſi ꝙ h3 neceſſariā cōnexionē cū altero. ꝙ ſit eius cauſa. ⁊ in eſſendo ⁊ in cognoſcēdo. ⁊ p qꝺ: tāꝗ̄ p mediū naturaliter poſſit tale verū inferri ſ3 hoc verū. ſ. virginē glorioſam nō ꝯtrxiſſe originale peccatū. nō h3 talē neceſſariā cōnexionem ad cā3. ğ. nō erit demōſtrabile. cōſequētia nota. ⁊ maior. p3. p phm p⁹ poſterioꝝ volētē. ꝙ oē domōſtrabile ſit mediatū cognoſcibile p aliquod imediatum quod ſit cauſa eius. ⁊ cum quo habeat neceſſariam dependētiā aliter nō poſſet ꝓprietates alique de ſubiecto demōſtrari. niſi eēt itrāſmutabilitas

eaꝝ.⁊ neceſſaria ꝯnexio ad cām. Minor ēt.pꝫ. Quia cōcipi ſine originali.ē ꝑ quocūqꜫ inſtāti hr̄e grāz.⁊ hoc nō hꝫ aliquā cāz.niſi deū:cuiꝰ volūtati ptinet a macula pſeruare.ſicut ⁊ iuſtificare.⁊ deꝰ nihil agit nāliter.vl̄ neceſſario ad extra.vt patuit in pᵃ cōcluſiōe huius articuli.ḡ iſta proprietas vel paſſio nō hꝫ cāz neceſſariam. Et ſic ēt ad iſtius noticiā nāl̄r peruenire nō poſſumꝰ.ḡ ſequit̄.ꝙ ad noticiā huiꝰ veri nō deueniamꝰ demōſtratiue. Et ſi dicas. ꝓbat̄.ꝙ tal̄ preſeruatio hꝫ cām neceſſariam. Nā ſi fuit a deo preſeruata.ḡ fuit ab ipſo ꝓuiſa:⁊ ꝓordinata ad talē pſeruationem.ḡ neceſſario pſeruata.pꝫ.ꝯſequētia.qꝛ al̄r deꝰ potuiſſet falli.ḡ hꝫ cām neceſſariam ſue pſeruatiōis.deductio.pꝫ.familiaribꝰ i theologia. Ad hoc dico: mō qᵒ.ḡ dixi.in pᵃ.ꝯᵒne.ar.huius.ꝙ.ſ. poſſem ⁊ deberem forte nō rn̄dere.qꝛ iſtud ē ex̄ ꝓpoſitū principale ⁊ ingredi talē materiā cū breuitate.ē valde laborioſuz.⁊ ſepe periculoſuz.Tn̄ ꝓ dei ⁊ tāte virginis honore ⁊ eiꝰ deuotoꝝ vtilitate.breuitati intendens r̄ndeo. ꝙ argumētū illud ē ad ꝓpoſitū. n̄ ad oppoſitū. Ex hoc.n.qḋ fuit ꝓordinata a deo ab eterno ad talē pſeruationē.qꝛ ab initio:⁊ āte ſecula in hitatione ſancta corā ipſo miniſtrauit.ſequit̄:ꝙ ſicut illa preordinatio fuit ꝯtingēs.qꝛ vt dixi: nihil ad ex̄ niſi ꝯtingēter deus facit.ſic preſeruatio contingēs fuit: preuidit.n.gl̄ioſus deꝰ.ꝙ hec bn̄dicta ꝟgo preſeruaret̄.⁊ tn̄ preuidit.ꝙ preſeruaret̄ cōtingēter: qa preuidit.ꝙ iſtius effectus.ſ.preſeruationis nulla erat cā neceſſaria:cū illius cā eēt ſua volūtas. ⁊ hoc cognouit deꝰ. Diuina aūt volūtas ē cā ꝯtingēs.ḡ ꝓpter talem preuiſionē nō pōt cōcludi ibi aliqua neceſſitas.niſi ꝯſequētie:ſed nō ꝯſequenti̅.qꝛ bn̄ ſequit̄. Deus preuidit hoc futurū.ḡ ita erit neceſſario: Sicut valet: Curro.ḡ moueor. Ibi.n.ē neceſſitas ꝯſequentie.ſꝫ nō ꝯſequētis.nec āntecedentis:imo i vtroqꜫ ē ꝯtingētia.vt de ſe.pꝫ.ſimile argumētum habet̄ a Sco.in.3ᵒ.diſt.20.vbi querit. An fuerit neceſſariū:genus humanuz redimi: Sꝫ iſta ꝑ nūc ſufficiāt.vt eni dixi talia reſecāda ſunt: ⁊ alibi tractāda. Probatū ē.igr̄ ꝙ iſta veritas.ꝟgo nō cōtraxit origiale nō ē nāliter demōſtrabil̄. Nūc ꝓbat̄.2ᵃ pars minoris.ſ.ꝙ nō ſit veruz credibile neceſſario.pꝫ.qꝛ oē tale:aut eſt articulus fidei:aut reducibilia ad vnum illoꝝ. Modo iſta veritas.nō ē articulus fidei.

pȝ.q᷑ aut articuli diſtinguãť quã tuȝ ad ipſa credita q ſic eſſent.14. aut quãtũ ad numeꝝ illoꝝ.q p̄rio ipſos articulos diſtinxerũt. ⁊ ſic eſſent.xij. illa nõ inueniť cõtenta ſub aliquo iſtoꝝ articuloꝝ. ꝑ.⁊c. Similiter nõ eſt reducibile ad ali quẽ articulũ.pȝ.diſcurrendo:imo ſi in aliquo reduceretť.maxie eẽt ad illũ.Sãctã eccleſiã catholicã: ⁊ ad illũ.non reducitur.pȝ.q᷑ p̄cepta eccleſiaſtica ſufficienter cõ tinentur in corpore iuris.⁊ in ex uagantibuſ.Cũ.ꝑ.in aliquo illoꝝ nõ ĩueniať reducta.ꝑ.⁊c.Hec oĩa volui premittere:ne aliq̄s dedu cať in errorẽ:credendo.ꝙ cõclu ſio hec deuota ſonet neceſſitateȝ: cuius oppoſitũ nõ liceat ſentiri. ⁊ ne ip̄amet calumniã patiať ma xime ab obtrectatorib᷑ quoꝝ mor ſibus ⁊ latratibuſ oĩo liberari mi nime credo.Taleſ eniȝ vt verbis vtar barbati Hieronymi.in p̄lo go ſ̄ eſdrã.Dẽ.qđ ſcribitur pro hac pia veritate ⁊ vera pietate re prehendendũ putant.⁊ interduȝ cõtra ſe conſcia repugnãte publi ce lacerant.que occulte legunt. ⁊ corde credũt.in tm̃.vt p̄ hac ſcri bentes clamare cõpellanť.⁊ dice re.Dñe libera aĩas noſtras a la bijs iniq̄s.⁊ a linguiſ doloſis:ſed de his ſatis.pȝ.ꝑ.veritas p̄miſſa.

Ad cui᷒ ſimilitudinẽ dici poſſet ꝺ hac p̄poſitiõe.ſ.virgo ƺxit origi nale peccatũ.que ẽ oppoſita p̄ce dẽtiſ:⁊ verũ indubitatũ mẽtibus aliquoꝝ.ꝙ videlicet nõ eſt veꝝ ne ceſſariũ.pȝ.diſcurrẽdo ſiſi ordie. 3ª Veritas eſt.ꝙ nõ q̄cunq; ve ritas eſt reuellata vni ſoli: immo q hoc diceret fatu᷒ iudicareť. Et hoc loquendo:tã de ſpeculabilib᷒ q̃ȝ de poſitiuis. De ſpeculabilib᷒ p̄batur.Nouimus enim.ꝙ ante Auguſtinũ fuerũt multi.q de trini tate obligabanť bene ſentire ⁊ a liq̄d de eadẽ trinitate lr̃is tradide runt.et tñ nullus ante eum ſub tilius ⁊ tutiori diſcurſu Trinita tem in vnitate.⁊ vnitatem trinita tis melius nobis declarauit. Sic in moralibus.Ante gregoriũ mł ti ſcripture ſacre miſticos ſenſus expoſuerũt.⁊ tñ nec ãtiquoꝝ nec modernoꝝ alicui moralitatis ex cellentia attribuiť:niſi gregorio. Sic ẽt ꝺ reuellatiõib᷒ p̄pheticis. prophis eniȝ multis Benedicta incarnatio reuelata erat.⁊ aliq̄ bus aduentus filij dei incarnãdi. lȝ tp̄e indeterminato reuelabať. ⁊ tñ nulli legimus ita diſtincte ⁊ determinate talẽ aduentum pre dictũ fuiſſe.ſicut Symeoni.q pro certo ſciebat nõ viſurũ ſe mortẽ. niſi videret xp̄m. Sic ad p̄poſitũ

nr̃z bene applicādo. in theologia multa notauit petr⁹ lōbard⁹ Ma giſter ſn̄iaꝝ. ⁊ tn̄ in aliquo errauit ⁊ poſt eū multi ſunt inuēti ꝓfūdi⁹ penetraſſe. Multa ſcripſit. ſ. tho mas de aquino. ⁊ tn̄ multi inueni unt dixiſſe aliqua. que ipſe nō te/ tigit ⁊ ſi tetigit. aliq ꝯdixerūt ei. Sicut ⁊ Auguſtino doctiſſimo nō oia fuerūt reuelata. pꝫ. de igne in ferni. d quo ipſe dubitauit: ⁊ quā tū ad qualitatē: ⁊ quātū ad locū: i tantū. vt nullū ad eius cognitionē reputet peruiſſe. niſi diuio ſpiritu ꝛuelatū alicui fuiſſe. vt dicit. 20. d ciuitate. c. 16. Et tn̄ de hoc igne n̄ dubitauit Gregoriuſ: imo. 4°. Dia lo. rōnabiľr infernū eſſe ſub terra dicit. Si alicui tn̄ placet adhuc fa ciliori ⁊ clariori via ꝓcedere pōt ꝑ veritate hac declaranda. Nā fe ſtuꝫ purificationis iſtitutū fuit tp̄e agapiti primi apd Cōſtātinopoli: ꝑ graui ſedanda peſte. ⁊ tn̄ ante ipſū: fuerūt mľti deuoti virgiſ. pꝫ. qꝛ ipſe fuit āno dn̄i. 534. feſtū cor poris xp̄i inſtitutum fuit ab vrbāo 4°. q fuit anno dn̄i. 1254. feſtū viſi/ tationis virgis Marie inſtitutū fuit ab vrbāo ſexto: ꝑ diſcordia ec clie ſedāda: q fuit āno dn̄i. 1374. feſtū tranſfigurationis. inſtituit a calixto. 3°. ꝑ grarū actione victorie ꝯ Turcū. q fuit anno dn̄i. 1454. ⁊ tn̄ ante hos pontifices: multi fue/ runt. q his ſolēnitatibus afficiebā tur: De qbus tn̄ nullaꝫ fecerūt ſo/ lennē ſiue vniuerſalē inſtitutionē. Similiter multi pōtifices ſūmi af/ ficiebant myſterijs virginis glo/ rioſe: ⁊ dies illoꝝ tanꝗ ſolennes honorifico cultu celebrabāt: ⁊ tn̄ diē natiuitatiſ eius: cū tali celebra tione nō ſeruauere ſemp: ſꝫ ſoluꝫ poſt reuelationē factā cuidā deuo to virgis. vt habet in legēda hui⁹ diei. idē dici pōt de octaua Marie ſue: inſtituta a D. inocētio. 4°. Sꝫ dices: qd ſibi volunt tot ⁊ tāta ad ducta? ⁊ quorſū hec? Rn̄. ꝙ talis di/ ſcurſus in toto ſequenti proceſſu: ⁊ maxime in ſequenti articulo eſt multū ad ꝓpoſitū. Qꝛ alq noſtri tp̄ris: q pre alijs appareť conant hāc benedictā in origiali ꝯceptaꝫ arguūt. ex hoc: qꝛ ſic tenuit iā diu cōis ſchola doctoꝝ ⁊ credunt vel credeť ſimulāt. hec argumta ꝯclu deť. ſ. ſctūſ Tho. hoc dicit. ḡ. ita ē i re. Simiľr. Sco. dicit hoc. ⁊ alij ante eū nō dixerūt. ḡ. dicit falſuꝫ. Que tn̄ apud quoſcūqꝫ in dialecti cis bene ſentiētes minime valēt. Ex hac veritate ſequit correlarie ꝙ lꝫ veritas huius concluſionis: quā deuoti benedicte Marie ſe quunt. ⁊ ob deuotionē eiuſdē: hoc pn̄ti ꝓceſſu ſuadere intendo; apd

multos aliqñ fuerit dubia: ⁊ apd̄ multos ēt oppoſitū oio teneatur nō tamen probatio ſequēs eſt calumnianda: tanq̄ cōtraria aliquibus prioribus. ⁊ aliquibus preſentibus: qr dicta aliorū ſunt ſimpliciter opinabilia: ⁊ tanq̄ proprio ſenſu expreſſa. ideo. vt etiaꝫ melius in articulo ſequenti repetam. de talibus: cōtrarium ſentire licet ⁊ rationibus probabilibus oppoſitū ſcribere ſicut iniuſtā peteretur calumniaꝫ: ſi quis ſcripture tradidiſſet: virginem benedictam tali die natam: vel feſtū trāſfigurationis eſſe celebrandū. licet apud antiquos nulla de eis celebris memoria haberetur.

4ª. Ueritas eſt. ꝙ culpa originalis macule eſt maxima pena nature intellectualis. inter omnes penas. hoc probatur ſm. Sco. in 2º. di. 37. cuius probatio ſtat ī duobus fundamētis. Primum eſt. ꝙ in noſtro propoſito loquēdo pena formaliter. eſt carētia boni cōuenientis voluntati ⁊ volenti: ex quo ſequitur. ꝙ illa eſt maior pena que cauſatur a carentia perfectionis boni. pꝫ. intelligenti terminos. Sicut maior pena cauſaṫ a carentia ⁊ de pditione auri: q̄ꝫ a carentia plūbi: vel ferri. ceteris paribus: ſm fundamentū eſt eiuſdem Sco. 2º. di. 6ª. q. 2. dicentis: ꝙ voluntas habet duplicem affectionem ad bonum. ſ. ad bonuꝫ iuſti. ⁊ ad bonum cōmodi. Et ꝙ bonuꝫ iuſti quod eſt ipſa iuſtitia īnata voluntati. eſt moderatrix omnium affectionum cōmodi. niſi eniꝫ voluntas haberet talem iuſtitiā. que eſt moderatrix nō imputaretur ſibi peccatū: cum affectio cōmodi inclinet voluntatem naturaliter ⁊ ſumme ad cōmodū. ⁊ altera moderatur. hec omnia patent per. Anſel. de caſu diaboli in multis capitulis: ſed preſertim incipiendo a. 12. c. ⁊ vltra iſtis igiṫ ſic preſuppoſitis probo intētū ſic. Illud eſt peius: cuius oppoſitum eſt melius. hoc. pꝫ. in carentijs. quia enim peior eſt carentia viſus: q̄ꝫ auditus: ideo arguimus viſuā potentiam meliorē: ſꝫ oppūm peccati eſt meliuſ q̄ꝫ oppūm pene damni. ⁊ ſenſus: hoc pꝫ. quia oppuꝫ peccati eſt bonum iuſti ⁊ honeſti oppuꝫ pene eſt bonum comodi. melius aūt ē bonū honeſti: q̄ꝫ bonuꝫ cōmodi. qr moderatrix ē melior: q̄ꝫ moderatū. g̊. ⁊ c. pōt ēt aliter oñdi. ꝙ minꝰ malū ſit pena damni ⁊ ſenſus: q̄ꝫ pctūꝫ originale. ſic arguendo. Deus punit citra condignuꝫ: ⁊ premiat vltra ꝯdignū. ſm omnes Theolo. ſed pena peti

originaľ ē carentia viſiōis diuine. ergo carētia viſiōis diuine ē minus malū: ꝙ pctūꝫ originale. Sic ē de pena ſenſus. Si eni de⁹ punit ci⸗tra ꝯdignū. ⁊ pena ſenſus ē pena pcti actuaľ mortaľ. ergo talis pena eſt minus malū. qđ erat ꝓbandū.

5ª. Ueritas ē. ꝙ xp̄s bn̄dictus fuit verus ⁊ pfecuſſim⁹ mediator đi: ⁊ hoīuꝫ. hoc pꝫ. p oēs Theo. in. 3º. marie. San. Bona. 19. diſt. ar. 2. q. 2. Pro quo aduerte. ꝙ aliđ ē dicē eē mediū ⁊ eſſe mediatorē: ⁊ iō: ꝙuis de xp̄o vtrūqꝫ dici poſ⸗ſit. tn̄ ſm aliā ⁊ aliā rōnē. Cū eni mediū dicať p cōicationē cū extre mis. ⁊ xp̄s ē vna pſona cuꝫ duab⁹ naturis. ſic dici pōt mediū iter na turā humanā ⁊ diuinā. Sꝫ media tor nō tm̄ dicit cōicationē: ſꝫ ēt re cōciliatiōis officiū. Et qꝛ xp̄s bn̄ dictus p mortē ſuā inocētiſſimaꝫ. nos deo recōciliauit. Ideo Me diator dr̄. Confirmať hoc dictū. p Aug. 9. đ ci. đi. c. 15. dicētē. Pro inde Mediatorē iter nos ⁊ deū ⁊ mortalitatē hrē oportuit tran⸗ſeūtē ⁊ btitudinē pmanētem. vt p id. ꝙ trāſit ꝯgrueret morituris. ⁊ ad id: qđ permanet trāſferret ex mortuis. hec ille. Itē ibidem. vbi loquiť đ diuerſitate officii Me⸗diatoris. vꝫ. diaboli ⁊ ieſu bn̄di⸗cti dicit. Ad hoc quippe ſe iterpo nit medi⁹ īmortaľ ⁊ miſer. vt ad immortalitatē btāꝫ trāſire nō ſi nat: qm̄ i hoc pſiſtit: qđ ipedit. i. i ipſa miſeria. Ad hoc aūt ſe iter⸗poſuit mortaľ. ⁊ btūs. vt mortali tate tranſacta: ⁊ ex mortuis face ret immortales. qđ i ſe reſurgēdo mōſtrauit. ⁊ ex miſeris btōs: qa btitudo nūqꝫ ab ipſo diſceſſit. hec ille. Quia. ergo Mediator cōnotat officiū recōciliādi. iō ex hoc cōclu dūt Theo. ꝙ eē Mediatorē nō cōpetit xp̄o. ſꝫ nāꝫ diuinā. ſꝫ hu⸗manā: vn̄ idē Aug. xj. đ ci. c. 2º. di⸗cit. Hic ē. n. Mediator dei ⁊ ho⸗minū hō xp̄s ieſus. Xp̄s p id qđ ē Mediator ē hō. ⁊ via pueniēdi ad đꝫ. Per hoc. n. Mediator. p quod ⁊ hō: p hoc ⁊ via. qꝛ ſi iter eū. q tēdit. ⁊ id quo tēdit. via me dia ē. ſpes ē pueniēdi. Si aūt de ſijt: aut ignoreť qua eundū ſit. qd pdeſt quo eundū ſit? Sola ē autē aduerſus oēs errores via munitiſ ſima. vt idē ipſe ſit de⁹ ⁊ hō: quo itur: de⁹: Qua itur hō. hec ille. Eſt. ergo Ieſus Bn̄dict⁹ Mediator nr̄: in quātū recōciliauit btiſſime Tri nitati nāꝫ humanā pctō primorū parētū lapſaꝫ. ⁊ deſtitutam.

6ª. Ueritas ē. ꝙ qcūqꝫ ſalui fa cti ſunt. ⁊ releuati a quacūqꝫ ma⸗cula pcti. illud hn̄t merito Me⸗diatoris. Hoc pꝫ. p Aug. ad opta

tū.vt recitat.Magiſ.i.3°.di.25.di
cēs.Illa fides ſana ē:qua credi
mus nullū hoiez:ſiue maioris:ſi
ue paruule etatꝪ liberari a ꝯtagio
ne mortꝪ ⁊ obligatiōe pcti.qđ pri
ma natiuitate ꝯxit.niſi p vnū me
diatorē di ⁊ hoiuz ieſuz xp̄m:cuiꝰ
hois eiuſdē dei ſaluberrima fide.
ēt illi iuſti ſūt ſalui facti:q priuſq̄
veniret i carnē.crediderūt i carnē
vētuꝝ:eadē.n.fides eſt nr̄a ⁊ illo
rū.h ille.Quod qdē cōfirmat idē
Magiſter multꝪ alijs auctoritati
bꝰ.Silr ⁊ Sco.i.3°.di.25.⁊ di.19.
vbi loquiť de merito xp̄i.Qđ ꝯfir
mať ēt meliꝰ.p Anſel.2°.cur deus
hō.c.16.aū mediū dicēs. Aū nō
potuerūt oēs hoies q ſaluādi erāt
p̄ntes eē:qñ redēptionē illaz xp̄s
fecit:tāta fuit vis i eiꝰ morte.vt ēt
in abſentes vel loco vł tp̄e:eiꝰ p
tendať effectꝰ.ꝙ aūt nō ſolū p̄nti
bꝰ pdeſſe debeat.hic facile cogno
ſciť.qꝛ nō tot p̄ntes ciꝰ morti eſſe
potuerūt.quot ad ſupne ciuitatis
ꝯſtructionē neceſſarij ſūt.ēt ſi oēs
q eiuſdē mortꝪ tp̄e ad iſtā redem
ptionē admitterēť. Nec credēdū
ē ex qᵒ factus ē hō.vllū tp̄s fuiſſe:
qᵒ mūdus iſte cū creaturis.q̄ facte
ſūt ad vſus hoiuz ſic vacuus fuiſſz.
vt nullꝰ eēt i illo ex hūano genere
ad hoc ptinēs:pp qđ factus ē hō.
videť.n.icōueniēs.ſ.ꝙ deꝰ vel vno
momēto pmiſerit humanuz genꝰ:
⁊ ea q̄ fecit pp vſuz eoꝝ:de qbꝰ ſu
perna ciuitas perficiēda eſt quaſi
fruſtra extitiſſe.hec ille.

7°.Ueritas ē.ꝙ lz redēptio ſit
vna:qꝛ vnꝰ fuit redēptor.nō tñ icō
ueniēs ē.multiplicare mōz redē
ptiōis.ſz variū ⁊ variū modū la
pſus:vñ pcedēdo ſm viā aliquoꝝ
poſſet qnqꝫ tm̄ modi nūerari:qbꝰ
aliq ſūt redēpti:ſz ſz viā zelatorū
honoris ꝟgis:⁊ marie ſz.B.P.
de Canᵒ.ſunt ſex: Primꝰ modus
ē:qᵒ qs rediniť poſt lapſuz i mor
tale pctūz.⁊ iſto mō redimuntur
hoies pctōres cōtter.ad p̄niā re
uertētes.2ꝰ modꝰ ē qᵒ qs redimiť
poſt lapſū i veniale pctūm:⁊ iſto
mō redimunť viri pfecti.q ſuble
uāť poſt veniaľ ꝯmiſſionē . 3ꝰ mo
dus ē:qᵒ qs redimiť poſt lapſū in
originale pctūz.vt pueri paruuli i
vtero.vł ēt ex̄. 4ꝰ modus ē qᵒ qs
redimiť:ne labať in pctūz morta
le.vt crediť ð apl̄is poſt aduētuz
ſpiritus ſcti.5ꝰ modus.eſt:quo qs
redimiť.ne i veniale cadat.vt qui
dā putāt de Joan.Bap.pp illuz
verſiculū.Ne leui ſaltē maculare
vitā famine poſſes : q̄uis beatus
Aug.i li.de nā ⁊ gr̄a. oppoſitum
ſentire videať . 6ꝰ vero modus ⁊
vltimꝰ.q ē pfectiſſimus ē : quo qs
redimiť.ne labať in pctūz origia

lē:Et lꝫ apꝺ nōnullos. minꝰs ꝙ̄
bñ ſentiētes videaꝭ icōgrua locu/
tio.dicē aliquē redimi:anteꝙ̄ lap
ſus ſit.tñ deuote. ꝛ ꝓfūde ſpeculā
do.ē ſatis recta:ꝛ ſacre ſcripture
ꝯſona.ꝑ oēs.n.doctores cōcediꝭ.
xp̄m nos redemiſſe a morte etña
ꝛ ꝯtinue redimē.pꝫ.qꝛ alr̄ fruſtra
būili p̄ce poſtularemꝰ.dicēdo.Li
bera me dñe ꝺ morte eterna.ꝛ a
morte ꝑpetua libera nos dñe:ꝛ
tñ certū ē.ꝙ nos nunꝙ̄ deuenimꝰ
ad mortē etñā.qꝛ tūc nō hr̄et i no
bis locū redēptio.g̊ redimit ab il
la morte ad quā deueniremꝰ.ſi re
dēpti ꝛ p̄ſeruati a xp̄o ñ fuiſſemꝰ:
Sic dicebat Dauid i.p̄s. Eruiſti
aiaꝫ meā ex inferno inferiori. qꝺ
eodē mō itelligiꝭ.qꝛ eruit ꝑ gr̄aꝫ
redēptiōis:ne ad infernū deſcēde
ret:ſꝫ ꝺ hoc infra amplꝰ diceꝭ.in
3°.ſ.articulo pricipali.

8°.Ueritas ē.ꝙ inq̄ſitio illorꝫ
quoꝝ nl̄la pōt eē demōſtratio.vl̄
nulla ē certitudo.nō ē ſemꝑ accu/
ſanda.pꝫ.ꝑ diſtinctionē quam eli
cio ab Aug.ꝺ vtilitate credēdi.c.
x.iter inq̄ſitionē p̄ſumptuoſam ꝛ
religioſaꝫ:quaꝝ prima eſt.qñ q̄s
ꝯfiſus ꝺ ſuo ingenio.credit occul/
ta ꝛ oio nāliter inſcrutabilia:iue
ſtigādo reꝑire.ꝯ quos dr̄ Eccl̄ia/
ſtici.3°.Altiora te ne queſieris:ꝛ
fortiora te ne ſcrutatus fueris.2ª.
Inq̄ſitio ē:qñ q̄s ex itellectu fide
formato ꝛ illuminato ꝓcedit ad
declarādū aliqua q̄ creduntꝭ:ꝛ talꝭ
ē licita:imo ꝛ vtil̄.qꝛ vt dicit An
ſelmꝰ i pricipio Cur deus hō.c.i.
Sicut rectus ordo exigit.vt ꝓfun
da xp̄iane fidei priꝰ credamꝰ:ꝙ̄
ea p̄ſumamꝰ rōne diſcuteꝭ:ita ne/
gligētia mihi videꝭ.ſi poſtꝙ̄ ꝯfir
mati ſumꝰ i fide.nō ſtudeamꝰ qꝺ
credimꝰ itelligē.Et Aug.lib.83.
qōne.72.dicit.Credibiliū tria ſūt
genera.Alia ſūt q̄ ſemꝑ creduntꝭ.
ꝛ nūꝙ̄ itelligūtur.ſic ē ois hyſto
ria.tp̄alia ꝛ hūana geſta percur
rēs:Alia mox vt credūtꝭ itelligun/
tur.ſicut ſunt oēs rōnes humane.
de q̄buſlibet diſciplinis. Alia ſūt
q̄ primo credūtꝭ ꝛ poſtea itelligū
tur:qualia ſūt ea:q̄ de diuinis re/
bus nō poſſunt itelligi.niſi ab his
q̄ mūdo ſunt corde:qꝺ fit p̄ceptis
ſuatis:q̄ bene viuēdo accipiūtur.
hec ille.Silr̄ in li.de vti.cre.c.12.
Improbat idē Aug. illos q̄ neqꝫ
exiſtimāt ſe ſcire:neqꝫ querere vo
lūt:Cuꝫ.g̊ ad ꝓpoſitū nr̄m p̄ñtis
veritatis itelligentia.prius ꝛ ſim
pliciter a deuotꝭ virgis credaꝭ ad
quā nō deficiūt multe ꝑſuaſiue ra
tiones has exprimere ꝛ ſcriptu/
re tradere ſatis cōgruuꝫ eſt:Im/
mo ꝛ neceſſarium pro repellen/
dis clamoribꝰ aduerſarioꝝ.vt.ſ.

iuxta petri ſentētiā pꝛime ſue ca
nonice.c.3º.parati ſimus oi pꝛtēti
rōnē reddere.de ea q̄ in nobis ē
fide ꝛ ſpe.

9º.Ueritas ē.ꝙ ſicut minimū
icōueniēs i deo arguit ipoſſibilita
tem:ita parua ꝯgruitas i ipſo ar/
guit neceſſitatē. pꝛimū.pꝫ.qꝛ ad
poſitionē icōuenienti i ipſo ſeque
ref.ꝙ nō eēt de⁹. Siľr.pꝫ.2.qꝛ ſi
qd tale ꝯgruū eēt.ꝛ tū ab ipſo fa
ctū eē negarem⁹:tūc non oimoda
pfectio ei attributa eēt.Et vtrūqꝫ
dictū iſtius veritat̄ pbaf.p Anſel
mū.pº.Cur de⁹ hō.c.x.in fine dicē
tē.Sicut.n.in deo qðlibet paruū
icōueniēs ſequif ipoſſibilitas:ita
quālibꝫ paruā rōnē.ſi maioꝛi nō
vincif.ꝯmitatur neceſſitas.hec il
le. Pꝛobaf ēt.2ª.pars veritat̄ per
Aug.3º.de libe.ar.dicētē.Quicqd
tibi vera rōne faciēdum occurrit.
ſcias deū feciſſe bonoꝝ oiū ꝯdi/
toꝛē.vñ infert.ꝙ nō eſt recta ra/
tio:ſed inuida firmitas.cuꝫ aliqd
melius faciēdū eē cogitas.h̄ ille.

xº.ꝛ vltima Ueritas ē.ꝙ pec/
catū veniale ē minus graue q̄ꝫ oꝛi
giale.pbaf.Sicut.n.ſe hꝫ pena.
ad penā.ſic culpa ad culpā. Sed
ſic ē.ꝙ pena pcti veniaľ ē minoꝛ:
q̄ꝫ pena pcti oꝛiginalis.ǵ ꝛ culpa
venialis ē minoꝛ. Aſſumptū.pꝫ.
quo ad pꝛimā partē.ꝛ pbo ſecun
dā.ſ.ꝙ pena veniaľ ſit minoꝛ. q̄ꝫ
oꝛiginaľ.Nā pena coꝛreſpōdēs
oꝛiginali peccato ē eterna.vt pꝫ.
p theologos.i 2º.ꝛ patuit in arti/
culo p̄cedenti.Pena autem coꝛ/
reſpondens veniali.eſt ſolū tpa/
lis.vt pꝫ.per Sco.i 4º.di.21.q.1.
qð ſic pbat.debitum pene eterne
nō ſtat cū caritate.ꝛ veniale ſtat
cū caritate.ǵ veniali nō coꝛreſpō
det pena eterna:immo infert ip̄e.
ꝙ peccatū veniale ꝛ moꝛtale i ra
tione offenſe ſunt in pꝛopoꝛtiona
bilia.pꝫ. Sicut.n.infiniti aſini ſi
poſſent dari nūq̄ꝫ equarenf perfe
ctiōi hoīs.ſicut nec infinite foꝛmi
ce nō poſſūt peruenire ad pfectio
nē leonis: ita infinita venialia ſi
darenf nō equarenf vni moꝛtali:
i rōne offenſe.qꝛ nec oīa illa auer
tunt a fine vltimo ſicut moꝛtale.ǵ
pena coꝛreſpōdēs ſꝫ iuſtitiā pec
cato moꝛtali in infinitū ꝛ ſine p/
poꝛtiōe excedit penā debitam ve
niali.ſꝫ nō excedit in infinitū ſm
intenſionē.qꝛ quelibet pena itēſi
ue ē finita.ǵ hoc erit ſm extenſio
nē.ǵ nō debef veniali pena eťna.
ꝛ tū pena eťna debef:vt ē dictum
oꝛiginali.ǵ culpa oꝛiginalis ē ma
ius malū ꝛ damnū q̄ꝫ venialis.

Rōnes quattuoꝛ pbātes ꝯclu
ſionē tertiā ſcďi articľi pꝛicipaľ.

b His ergo premiſſis: tanq̄ fundamẽtis: neceſſarijs ad p̄bandã cõcluſionẽ principalẽ. formaꝛ nunc mõ conſueto quatuor principales rõneſ. ſ3 quatuor media q̄ aſſumenꝛ p ſancta credita opiniõe pbãda. primũ. ḡ. mediũ: quo pbatur intentum. eſt excellẽtia redemptionſ. vel redẽptoris. ſup quo arguitur tripliciter. p°ſic. ſm: Sco. in. 3°. di. 3. q. 1. pfectiſſim⁹ mediator debet hr̃e pfectiſſimum modũ mediandi poſſibilẽ reſpectu alicuiuſ pſone p qua mediat. Chriſtus fuit pfectiſſimus mediator. ḡ. debet hr̃e ⁊c. ſ3 illud nõ habuiſſet. niſi virgo maria fuit preſeruata ab originali. ḡ. ita eſt ꝙ fuit preſeruata. Maior primi ſillogiſmi. p3. q2 ſubiectũ infert predicatum: ⁊ oppoſitũ predicati. inſert oppoſitũ ſubiecti. Minor ãt p3. p veritatẽ qntam. Modo p. bo antecedens illius entimemaꝫ. ſ. ꝙ nõ fuiſſet pfectiſſimus mediator: niſi preſeruaſſet beatã virginẽ a macula originali. Nã mediator dicitur pfectiſſimus pp pfectiſſimum modũ mediandi: ſ3 perfectiſſimus modus mediandi eſt p̄ſeruare aliquẽ ne labaꝛ in originale peccatũ. vt. p3. diſcurrẽdo p omẽs illos modos redimendi poſitos in veritate ſeptima. ḡ. ſi fuit perfectiſſim⁹ Mediator habuit iſtum modum redimendi reſpectu alicuius perſone: pro qua mediabat: nõ autem habuit iſtũ modum reſpectu ſui: q2 ipſe fuit redẽptor ⁊ d iure nõ 9xit origiale. Et ẽ certũ. ꝙ neq3 reſpectu alteri⁹ magiſq̄ reſpectu matris. ḡ. huit iſtũ modũ redimẽdi reſpectu matris: ⁊ ſic preſeruauit illã ne caderet in originale: qd erat pbanduꝫ ex quo diſcurſu. p3. ꝙ niſi aliqs filius ade fuẽit preſeruatus a pctõ originali: nõ fuit xp̃s pfectiſſimus mediator. cõſequẽs ẽ impoſſibile ḡ. id ex quo ſequiꝛ. ſed ſequitur ex hoc ꝙ nullus fuit preſuat⁹ ab originali. ḡ. ⁊c. Cõfirmatur 2õ exẽplo qd eſt ſimile illi qd ponit Anſelm⁹. 2°. cur. deus hõ. c. 16. Aliqs offendit regẽ crie leſe maieſtatis demereꝛ in tantũ vt ledaꝛ in ſe ⁊ i quolib3 filio eius nãli: quo ſit. vt offenſus exheredet eũ bonis ſuis ſtatuẽs nũq̄ remittere hãc iniuriã niſi fiat ſibi obſequiũ ab aliquo innocẽte. qd ſibi ſit magis gratũ: q̄ offenſa fuẽit moleſta. Aliqs facit tale obſequ3 ita gratũ: ꝙ mereꝛ filijs hereditatẽ l3 eiſdẽ filijs nãꝫ prius rex fuerit offenſus: ſed poſtea remittit iniuriam propter merita mediatoriſ: ſ3 ſi ille mediator poſſ3 ita pfecte placare regẽ. vt p̄

ueniret respectu alicuiꝰ filij ire ne ei offenderet: hoc eēt magis. vt videlicet si rex videret alicuiꝰ exheredati filiā ꝛ diceret. Ego nolo ꝙ filius qui naſcetur ex illa mihi offendat: ſed preſeruo ipſū. tunc ille eēt perfectiſſimus mediator. Hoc aūt nō eſt īpoſſibile. vt pꝫ. cū hec offenſa nō ſit ex culpa ꝓpria: ſed ex aliena. Quo exēplo pōt rō formari ſic. Nullꝰ pfectiſſime placat aliquem ꝑ offenſa cōtrahēda alicuiꝰ niſi preueniat ne ei offendat: ģ xp̄s non pfectiſſime placauit trinitatē niſi preueniret ne ei ꝉ aliqᵒ filio naļi ade offendat: ꝯſequētia nota: qꝛ ſi iā offenſū placet vt remittat nō pfectiſſime placat. Tūc ſic: Xp̄s pfectiſſime placauit. ģ preuenit: vt alicui trinitas nō offendat: nō preuenit aūt ꝑ ſe ipō. ģ reſpectu alteriꝰ: ñ aūt ī alio a v̄gie btā. ģ p̄uenit reſpectu virginis mr̄is: ꝛ hoc vt dixi: ex perfectiōe taꝫ mediatoris ꝙ̄ꝫ mediationis. ģ ꝛ talis b̄ndicta v̄go fuit preſeruata ī ſuo ꝯceptu: qꝛ nō hūit aliquid ex quo btā trinitas offenderet: ꝛ ſic nullū peccūꝫ ꝯ̄xit. quod erat pbādū. Hec rō apō deuotos v̄gis ſatis efficaciter ītētū pricipale demōſtrat: qbꝰ pietas ꝛ miſericordia ſuadet. ꝙ ſicut pp pfectionē xp̄i recōciliātis catholice cōfitent aliquos ſui merito ꝛ gr̄a nō lapſos ī mortale: vel veniale: ita ꝑ eadā pfectiōe aſſerēda ꝯfitēdū p̄dicāt aliquē eiuſdem xp̄i merito nō lapſuꝫ ī origiale. Nā cuꝫ iter oēs modos redēptiōis ſextus modus ſit pfectiſſimꝰ: ꝛ nō repugnet ipſi xp̄o b̄ndicto ipſuꝫ hr̄e nec v̄gini gl'ioſe. ģ ē cōcedēdū ꝙ iſtū hūit ꝛ maxie circa matrē: qꝛ ſi nō hūiſſet nō fuiſſꝫ pfectiſſimꝰ redēptor cuꝫ defuiſſet ſibi pfectior modus: quare ꝛc. 2ᵒ ex eodē medio arguo ſic: pfectiſſimꝰ mediator meretur āmotionē oīs pene ab eo quē pfectiſſime recōciliat: ſꝫ xp̄s ē pfectiſſimꝰ mediator. ģ meret. ꝛc. perfectiſſime aūt recōciliauit virginem beatā. ģ meret ab ea remotiōem oīs pene. Maior primi ſillogiſmi. pꝫ. qꝛ niſi mereret talē āmotionē nō pfectiſſime recōciliaret. ģ ſi v̄go maria fuit pfectiſſime recōciliata fuit reſpectu ammotiōis cuiuſcūqꝫ pene. Sꝫ culpa origiał pecci ē maior penaꝝ: imo maior ꝙ̄ꝫ carētia viſiōis diuine: vt patuit ś. in veritate. 4ᵒ. ģ iſtā grauiſſimā penā xp̄s meruit auferri a mr̄e. ģ preſeruauit. Cōfirmat ratio: qꝛ ſi chriſtus nō recōciliaſſet matreꝫ ꝑ remotionē tał pene: q̄ ē ī pctō origiali: deueniſſꝫ ī tm̄ malū ipſa virgo b̄ndicta. ꝙ ſꝫ dictamē rationis

debuiſſꝫ ꝑ tūc velle ānihilari. vel ſaltem eſſe in inferno: q̄ȝ eē in tali pctō. Hoc videt̄ valde abſurdū ⁊ icōueniēs. ꝙ mr̄ tāte dilectiōis deuenerit ad tātā ruinam. ꝙ ipſa debuiſſet velle nō eē: q̄ȝ eē i tali peccato. ğ icōueniēs ē dicē. ꝙ xp̄s nō preſeruauerit matreȝ a tali pena originał culpe: icōueniēs aūt in deo arguit ipoſſibilitatē. vt patuit ꝟitate nona. ğ ⁊c. Aſſumptū vero .ſ. ꝙ ipſa debuiſſꝫ velle nō eē: vel eē in inferno: q̄ȝ i culpa originali. pꝫ. ꝑ theologos. i. 4. circa finē. cōcludētes. ꝙ. lꝫ. dānati: vt ſubijciūt̄ pene. nō debeāt velle nō eē. tū vt ſubijciūt̄ culpe: deberēt citius velle nō eē: vł eē i infernali ſemꝑ pena: q̄ȝ ſubijci cł̄pe: Cui⁹ rō ē. quia pena ſenſus ē offenſio patient̄: ſꝫ culpa ē offenſio dei. qui ē ſuꝑ oēs creaturas: quā vt nō qs incurrat. deberet velle nō eē: eo mō quo nō eē. vel eē in pena. cadit ſub rōnali appetitu. q2 niſi itelligat̄ in bono ſenſu ꝓpoſitio eēt falſa abſolute: ſed bene intellecta ē vera. Et ſic ē veꝝ. ꝙ virgo Maria debuiſſet citius velle nō eē: vel eē in pena inferni cū ſui offenſiōe: q̄ȝ eē in pctō cū offenſiōe dei. Nec valet hic aliquoꝝ fuga. ⁊ dicentiū. ꝙ q2 malū pcti origiał ē remediabile. ⁊ eterna dānatio ē irremediabił: ideo eterna dānatio eſt maius malū: q̄ȝ pctūm origiale. ⁊ ſic negāt aſſumptū. ſ. ꝙ pctūm origiale ſit maius malū: q̄ȝ pena eterna: hec. n. ſolutio nulla ē: ⁊ iō dico. ꝙ maius malū ē pctūm origiale: ēt ſi nō duraret. niſi ꝑ inſtās: q̄ȝ pena infernał perpetua. ꝓbat̄. Qualis. n. eſt ordo pſone ad pſonā: talis eſt ordo offenſe ad offenſaȝ: ſꝫ de⁹ cōparatus ad creaturā: excedit illā i infinitū. ğ ita ſe habet offenſio dei ad offenſionē creature. ꝙ offenſio dı̄: ſine menſura trāſcēdit quancūqꝫ offenſionē creature. Peccatū aūt ē offenſio dei. pena aūt inferni eſt offenſio creature. ğ malū pcti quodāmodo ſine mēſura trāſcēdit malū cuiuſcūqꝫ pene. ⁊ ſic ſequit̄ illō qd̄ prius. ſ. ꝙ ꝟgo glioſa debuiſſꝫ ꝑ tūc. ſi origiale hūiſſet. nō eē: q̄ȝ eē in tali culpa: vel debuiſſet ſaltē elligere eſſe in inferno: q̄ȝ ſub tali offenſa. Cōſequēs ē abſurdū. ğ id ex quo ſequit̄. ğ abſurdū eſt. ꝙ mr̄ tāti dei. ⁊ regina preordinata ad tantā gloriā. habuerit peccatū originale: quo debuiſſet citi⁹ velle eē in tāta pena. Concludat̄. ğ. ꝙ perfectiſſim⁹ mediator meruit remotionem ab ipſa peccati originał.

3ºex eodē medio: ⁊ ē confirmatio precedentis rationis arguitur ſic ſecundū. D. Petrum de Can

dia:ordinis minorũ. Anima via/trix vtens libero arbitrio. que ſe/cum nõ patitꝛ alicuiꝰ actualis pec cati maculã: arguit ſe nunq̃ʒ fuiſſe deturpatã ſordibꝰ peccati origina lis: ſed aia btiſſime v̾ginis viatrix exiſtẽs: habens vſũ liberi arbitrij. nõ patiebatꝛ ſecũ alicuiꝰ actualis criminis maculã. ꝰ arguit. ꝙ nũq̃ʒ fuerit deturpata ſordibus pctĩ ori gialꝛ: huiꝰ rõnis minor ꝓbatꝛ. Nã aia v̾gis nõ caruit vſu liberi arbi trij. q2 fuit ſane mentis: ⁊ puenit ad annos di cretionis. fuit ẽt via trix. pʒ. q2 nõ fuit ꝯiũcta ſuo fini: vſqʒ quo non fuit ſeparata aia a corpore: imo ſemp pegrina: ⁊ hu iuſmodi aia viatrix btiſſime v̾gis: nũq̃ʒ fuit coinqnata aliqᵒ pctõ ac tuali. pʒ. p quoſcũqʒ theologos fũ dãtes ſe i dicto bti Aug. i li. de nã ⁊ grã dicentꝭ: Cũ d̾ pctis agitꝛ nul lã volo de mr̃e dñi hr̃e mẽtionem. Sibi. n. data ẽ grã. ad vincẽdũ ex oĩ parte pctũʒ. Quã auctoritatez ĩtelligũt ẽt aduerſarij de pctõ ac/tuali. pʒ. ꝰ iſta minor. Nunc ꝓbo maiorem ſic. Cuicumqʒ aie: rõne ſue dignitatꝭ repugnat veniale: ei magis repugnabit origiale pecca tũ. pʒ: iſta. q2 veniale ẽ minꝰ gra ue: q̃ʒ origiale. vt patuit i v̾itate. 1ᵒ ⁊ ſic minꝰ repugnabit bonitati: ⁊ ſctitati. ⁊ puritati alicuiꝰ aie pfe/cte: ſi qua erit talꝛ: q̃ʒ pctũʒ origia le. qd̾ ẽ g̃uiꝰ. Sʒ aie btẽ v̾gis rõne ſue dignitatꝭ repugnat peccatũ ve niale. vt ꝓbatũ ẽ. ꝰ a fortiori repu gnabit originale: Tota deductio. pʒ. p dicta. q̃ põt ſic ꝯfirmari exẽ/plo: Si cũ. A. albedie. nõ põt ſta re certꝰ g̃dus nigredis: puta gra/dus: vt duo: ſeqꝛ a fortiori. ꝙ nec g̃dus nigredis itenſior. vt pote vt quattuor. ⁊ hoc pp maiorẽ repu/gnãtiã. ꝰ a ſilꝛ: Si aliqd̾ pctũʒ mi noris g̃uitatꝭ ñ ſtat i aliqua aia pp ſuã dignitatẽ. ſeqtur. ꝙ nec aliqd̾ pctũʒ g̃uiꝰ ſtabit i pd̾icta aia: Sʒ veniale repugnat puritati ⁊ pfe/ctiõi v̾gis. ꝰ magis eidẽ repugna bit origiale. qd̾ ẽ g̃uiꝰ. Et ſic illud qd̾ priꝰ. ſ. ꝙ v̾go btã: merito redẽ ptoris. ſicut fuit redẽpta ne cade ret in veniale: ita ẽt ne caderet in origiale. hec rõ. vt pʒ. hʒ magnã vim. ⁊ maxie pietate ⁊ deuotiõe. erga v̾ginẽ ꝑuia: ⁊ huic deuote de mõſtratiõi duꝝ eẽt rñdere. niſi cũ iniuria illata in matrem Chriſti.

2ᵒ ad principale arguitꝛ ex funda/mẽto ⁊ medio. 2ᵒ. ſ. ex euidẽtia re uelatiõis: Anteq̃ʒ aũt formetꝛ rõ. aduertendũʒ. ꝙ licet ita ſit. ꝙ hec veritas nobis indubitata: nõ poſ ſit demõſtrari. vt dictuʒ eſt ſupra. tamen nãli ratione oſtẽdi põt. ne ceſſariũ ẽẽ ſcire alterã partẽ huiꝰ

ꝯdictionis:virgo maria ꝯcepta ē in pctō originali:virgo maria nō ē ꝯcepta i pctō originali:ita ꝙ in tellect⁹ nō erit dubi⁹ pciſe:aut neu ter illi⁹ ꝯdictionis. pꝫ.qꝛ talis du bitatio vl' ignorātia ipediret inq ſitionē alteri⁹ pſ:ſꝫ qꝛ ꝙ h pās ſit vera:vel alia : rōne nāli nequaꝗ̄ oſtendi poteſt:cuꝫ complexiones ille ſeorſum accepte:ꝛ ex ſe ſint nobis neutre ad quas formādas nō ē naturalis ꝓceſſus :ideo ad i ueſtigādā ueritatē:ptis negatiue illi⁹ ꝯdictiōis:oportet teſtimoniū ſupnaturale reqrer alicui⁹.ſ.ꝙ ſit ſupior tota ſpē humana:ſicut docet Aug.xi.de ciui.dei.c.2.in fine dicēs.Profecto ea q̄ remota ſunt a ſenſibus noſtris:qm̄ noſtro teſti monio ſcire nō poſſumus:de hiſ a lios teſtes requirimus:eiſqꝫ credi mus a quoꝝ ſenſib⁹ remota eē vel fuiſſe nō credim⁹.h ibi.Et i caplo ſequēti dicit.Dei ſapia p quā facta ſunt oīa:que in aīas ēt ſciās ſe trāſfert.ꝛ amicoſ di ꝛ pphetaſ cō ſtituit:eis opa ſua ſine ſtrepitu intus enarrat:hec ibi.p̄miſſo igit̄ ta li fundamēto.ſ. ꝙ ꝓ inueſtigatiōe hui⁹ ꝓpoſitionis.ſ.virgo maria n̄ ē cōcepta in ptcō originali : reqri debet teſtimoniū diuinū.arguo ad ꝓpoſitā ꝯcluſionē ſic:In nō euidē tib⁹ exterminis nec ex principijs euidētiā hñtib⁹ nō ꝯſoāt firmiter ꝛ infallibiliter mlti diuerſimode diſpoſiti:niſi a cauſa ſupior ipoꝝ i tellect⁹ inclinet ad coſēſū.pꝫ. iſta maior p.Sco.in.p°q.2.plogi.Et tn̄ ēt ꝓbatur ſic exēplariter deducēdo.Nā ꝙ aliq diuerſimode cōplexionati :in diuerſo tp̄re:ꝛ patria.in cōſenſum huius veritatis ꝯueniant Omne totū eſt maius ſua parte : vel alterius huiuſmodi nullum ex hoc ſeqtur miraclum : ſimiliter ꝙ cōueniant in iſtā.Omnis homo ē riſibilis : nō cōcluditur ſpecialis gratie influx⁹ .qꝛ prima cognoſci tur nāliter notis terminis.Secūda habet euidentiā ex ſuis princi pijs.Sed ſi hi diuerſi cō plexiōe: patria . ꝛ tēpore conueniſſent in hāc veritatē.D.Gabriel veronēſis erit cardinalis ſancte Romane eccleſie:ex hoc Argueret ꝙ ta lis aſcenſus ꝓceſſiſſet ob ſpetialē illuſtrationē:ꝛ reuelationē ſpiri⁹ ſancti preuidētis futura:ꝛ id immittētis in eoꝝ itellectib⁹ .cū iſta veritas nō depēdeat a notitia ter minoꝝ vel a cauſis naturalib⁹.im mo cum quot capita tot ſint ſnie: vt dicūt dn̄i canoniſte : de Conſe. di.4.Sicut in ſacramētis ꝛ diuer ſitatē corporū diuerſitas ſepe ſoleat ſeq aïoꝝ de cōceſ.prebē.c. Q: diuerſitatē ꝯbuiſſet.hi diuer

ſi:⁊ cõplexione: ⁊ patria diuer‑
ſos nominare: pro tali dignitate
cardinalatus. Hac igitur maiori
declarata: addo minorē iſtã. ſꝫ ſcri
ptores. ⁊ zelatores virginei ho‑
noris: aſſerentes ꝙ ipſa nõ fuit cõ
cepta in peccato originali: fuerũt
diuerſi cõplexione: patria ⁊ tp̄e:
⁊ firmiter ꝯſenſerũt in hac verita
te: nõ euidēte ex terminis: nec ha
bente euidētiã ex principijs nãli‑
bus: vt. pꝫ. qꝛ ſctũs Ambroſius. ſ.
baſilius. ſ. Anſelmus dñs petrus
de Cãdia Doctor ſubtilis: ⁊ hu‑
iuſmodi nõ fuerũt omnes vno tp̄e:
nec ex vna patria. ḡ. ex tali vnifor
mi cõſenſu: ſignuꝫ ē. ꝙ eoꝝ intelle
ctus illuminabat᷑ a cauſa ſuperiori.
⁊ ſic ꝯcludit᷑. ꝙ iſta veritas fuit re
uelata: qđ erat primariũ intentũ i
hac rõne. tali via vtitur Sco. vbi
ſup̄: ad probandũ veritatē catholi
ce fidei: ſe tñ fũdãs in v̄bis. Aug.
18. de. ci. dei. c. 41. Sꝫ forte ad mi‑
norē iſtã diceretur ab aliqͣbus. ꝙ
nõ poſſunt aſſignari aliq̄ autentici
q̄ in hac cõueniãt deuota op̄ione.
qͣbus anteq̄ȝ reſpõdeã: ad memo
riam eoꝝ reduco dictũ Ariſtote‑
lis. 3º. de aĩa: vel. 2º. ſm̄ modernoꝝ
diuiſionē. vbi dicit ꝙ multa aĩalia
opantur ſm̄ fantaſiã. Et infert. ꝙ
aliqͣbus hoc euenit. qꝛ carēt intel‑
lectu. vt beſtijs: aliqͣbus aũt. qꝛ da

to ꝙ habeãt intellectũ: habent tñ
ipſũ velatũ: qđ cõtingit triplici de
cã: quãdoqꝫ ex infirmitate vt. pꝫ.
in freneticis ⁊ furioſis: quandoqꝫ
ex aliqua paſſione, puta ire: vel
cõcupiſcentie: quãdoqꝫ ex ſõno. ſm̄
Ariſ. Rogo. ḡ. hos negantes. ꝙ
allegari poſſint ēt pauci doctores
ꝓ hac pia opione. vt deponãt ve‑
lamen ab eoꝝ intellectu: recte iu
dicēt. Caute arguant: ne in ꝓpria
deprehendãt᷑ paſſione. Et iã pro‑
poſitũ inceptũ ꝓſequendo dico. ꝙ
ꝓ hac noſtra credita veritate ha‑
bemus q̄ȝ ꝓ̄ximos doctores: tã fa
moſos q̄ȝ ſanctos quoꝝ multa di‑
cta hic infra in. 3º. ſ. rõe fundamē
ti huiꝰ. vł medij ponunt᷑. q̄ pp eo
ꝝ magnã auctoritatē quã i dĩ obti
nent eccleſia ſufficiunt ad calũniã
nobis illatã ꝓ̄ſus repellendam.
quoꝝ primus eſt irreprehēſibilis
doctor Ambro. i ſmõe ad Saba
õitas. btũſ Aug. i liº. đ nã ⁊ gr̃a. lꝫ
aduerſarij exponant. ꝙ ibi lo̾qtur
de actuali peccato. ſanctus pater
Baſiliuſ. Btũs Anſelmꝰ. vgo de
ſctõ victore. Btũs Bernardꝰ. q̄ȝ‑
uis aliqñ tenuĩt oppoſitũ qñ. ſ. lo
cutus eſt de lege cõi. ē ⁊ pro hac
catholica veritate ſctũs pater dñi
cus cũ ſancto tho. or. predicatoꝝ
quorum filius nomine ſaltem ſic
turpiter obloquitur cõtra piaꝫ ve

ritatem a patre ſancto miraculoſe probatum ē. Eſt ꝛ pro eadē veritate ſacre theologie mōarcha Alexāder de ales. Varro ſcoti magiſter. Sco. doctor ſubtiliſſimus. cū ſuis ſequacibus. ut puta franciſco de maro. Landulpho de neapoli. Ugōe ꝺ caſtro nouo. Petro aureoli cardinali ſancte ecꝭſie romane. Cōfirmat quoqꝫ hāc oppinionē. D. petrus de cādia. or. mi. q ꝛ papa Alexāder qntus poſtea fuit in ſuo de cōceptu virginali. ſic ꝛ Petrus de aqla dictus ſcotellꝰ. ꝛ multi alij huius ſcti ordinis. eſt ꝛ ꝑ nobis Cirillus patriarcha alexandrinus. D. Robētus. epꝯ liconiēſis Petrꝰ thomas. Joānes de baſilea. Alexāder nequaꝫ magnus theologꝰ: Thomas de argētina. Gerardus odonis patriarcha antiochenus. Bartolomeus piſanus in ſuo mariali. D. Antonius de butrio. D. Abbas ſiculꝰ. ꝛ alij ꝙꝫ plrimi quos enūeraꝛ nimis lōgū eſſet: Sꝫ vt ꝺ mortuis taceamus licet doctrinis apud nos ꝛ meritis. ꝛ gloria apud virginē cuius fuerūt zelatores viuant: ad viuentiū mores deſcendo. id tenet ꝛ affirmat caput totius fidei noſtre ſāctiſſimꝰ. D. nr̄ papa innocētius. id collegiū. D. cardinaliū in cuius ſignum ab eoꝝ clericis ꝛ ſacerdotibus in ſolēni cōceptionis die cantaꝛ. Jmmaculata cōceptio ē hodie. id cōfitenꝛ oēs epī ꝛ ſacerdotes catholici ꝛ fideles. id abbates ꝛ qcunqꝫ eccleſiaſtica dignitate decorati. id ordo ſācti benedicti id canonici regulares. id ordo heremitarū ſcti Augu. id ordo carmelitarū. Et vt breuibus cōcludaꝫ. id tenent quaſi oēs cuiuſcunqꝫ alterius religionis: paucis exceptis: quos exprimere nō eſt opus. Jd cōfitentur: ꝛ tenēt deuoti ꝛ zelatores virginei honoris oēs fratres minores ꝑ eadem veritate deffenſanda nō minime laborātes: ſpinaſqꝫ ac tribulos iam in orto decoris ꝛ puritatis Marie falſo ſeminatos ſermonibus ꝛ ſuaſionibus eradicare cupientes. Jdē vltimo tenet ꝛ credit tota fideliuꝫ vnitas ꝛ ꝯgregatio a ſpiritu ſancto illuminata: cuius rei teſtimoniū reddunt capella ſereniſſimi imperatoris atqꝫ omniū regum: Dominationū: poteſtatū: ciuitatuꝫ. oppidorū: ꝛ villarū eccleſie in qbus obſequia ſolēnia cantus ꝛ celebrationes diuinorū in illo benedicto die deo ꝛ btē virgini impenduntur. Heu qd ad hec aduerſarij dicere preſument? negabunt ne cōſenſus aliquorū reſpectu huius credite veritatis: cuꝫ

tota eccleſia paucis excluſiſ hanc cõfiteanſ? Euadent ne dicendo ꝙ talis cõſenſuſ eſt reſpectu hoīuȝ ignorantiū:vel factuſ a vl'garibus ⁊ idiotis cū cuiuſcūq; ſtatus hoꝝ credentiū multi tum doctrina:tuȝ nobilitate:ſȝ nō minus ſanctitate nō parū fulgeant?Erūt ne ipſi ſoli ſapientes:in nullo notati errore? forte aūt dicent:ꝙ talis cõſenſus habuit ab uno principio ortū puta ab ordine minoꝝ:ſȝ hoc nihil eſt. q2 ſcti Ambroſij dicta ⁊ alij multi huius oppinionis:Minoꝝ ordinem p multos preceſſerant annos: mirū ēt valde eēt. ꝙ talis ordo:cui⁹ filios amic⁹ ſcalciatos vocat:totū mundū in ſuo potuiſſet concludere errore.ſi veritas hec credita errorē ꝯtineret. Quo modo eni tantam multitudinē: vt verbis Aug.cõtra epiſtolā funda menti vtar:ad opinionē hāc ꝯriā tū vie cõmuniori iduceret:niſi deus eēt cū illo?vel quomō hoc op⁹ nō eſſet iā multotiens diſſolutū ſi humano cõſilio factū eſſet:vt dixit gamaniel Actuū .5. de apoſtolis predicātibuſ? Nō eſt aūt p tot annos diſſolutū:nec diſſoluetur: faciant huius veritatis rebelles. qcqd placet.q2 virgini:immo deo repugnant nō hōibus: cui reſiſtere ñ poterūt.Ex pceſſu igiſ iſto. pȝ.

vis ⁊ deductio rõnis p̄cedētis ⁊ ſic.pȝ.ꝙ virginē benedictā,nō cõtraxiſſe originale pctūȝ eſt creditū a nobis tāq; reuelatū a deo .g̊. tāq; veꝝ.pȝ.cõſequentia.q2 ab illa ſūma veritate nō pōt ēe aliqua falſitas.ſi eni ex veris ꝑpoſitionibus ſyllogiſtice ordinatī nō pōt iſerri:niſi veꝝ.g̊.magis ab infallibili ⁊ prima veritate ñ reuelabiſ niſi veꝝ.g̊.ita eſt i re:ꝙ virgo btā nunq; ꝯxit originale pctūm. qd̄ erat ꝑbandū.Secūdo ex eodē medio:⁊ eſt ꝯfirmatio prioriſ rõnis arguiſ ꝑ quo p̄ſuppono ſm.Sco. prima.q.ꝓlogi.ꝙ reuelatio vl' traditio a deo alicuius veritatis pōt ēe altero triū modoꝝ.ſ.locutione interiori:ſicut forte fuerunt illa q̄ ꝓphete p̄dixerūt .aut exteriori:ſicut fuerūt p̄cepta decalogi Moyſi tradita . aut aliqbus ſignis . ſ. miraculis ſufficientib⁹ cauſare aſſenſū :q̄ vt dicit idē Sco.q.2.ꝓlogi ſunt a deo facta ad inducēdum hoīes .ad credēdū his que p fidē obligabanſ:ad quoꝝ noticiā nāliter ꝑuenire nō poterāt vt ēt hētur ab Aug.22.de ciui.dei.c.5. ⁊ ab eodē d̄ vti.cre.q̄ſi i fine.mō ad ꝓpoſitū nr̄ȝ dico.ꝙ ditaſ h̄ de qua ē ſmo:nō modo eſt reuelata doctoribuſ interna inſpiratione:vt probat rõ precedēs:ſȝ ēt modernis

Miracula testificantia Immaculatam Conceptionem

xteriori ſigno.ſ.miraculis:quare ſeqtur ei⁹ infallibilitas.⁊ iſte modus reuelādi aliquā veritatē:multū valuit in fide catholica:ēt apl'orū tpē:immo ⁊ ipſis apl'is maxime fuit efficacie:ad credēdū illa: que ſenſu capi nō poterāt. Unde Gregorius de ipſis apl'is p miraculū credētib⁹ in quadā omelia ſuper lucā ita dicit: Quia carnales adhuc diſcipuli nullo mō valebāt capere verba miſterij:venitur ad miraculū. Ante eorꝝ oculos cecus lumē recipit:vt q celeſtis miſterij verba nō caperēt:eos ad fidē celeſtia facta ſolidarēt.hec ille. Ne igit͛ huius ſancte opinionis aduerſarij virtutē precedētis rationis reprehendāt: ⁊ falſo dicant: ꝙ ēt p eis cōcludere poſſet:ſuperaddit͛ modus alius: quo veritas de preſeruatione virginis credatur reuelata.videlicet miraculoꝝ. vt tandē tot inſpirationibus ⁊ ſignis concluſiōis infallibilitas pateat: ⁊ ſic ratio preſens vna cum precedētibus ⁊ poſteriorib⁹.vim obtineat demōſtrationis. Formetur.ḡ ratio ſic. Id cuius de⁹ eſt teſtis:ē ita verꝝ qđ nō poteſt eſſe falſuꝫ.hoc pꝫ.per fidē. ſed de⁹ benedictus ē teſtis huius veritatis: ꝙ virgo glorioſa nō cōtraxit peccatū originale.ḡ hoc eſt verꝝ. minor pbatur. Nā vbicūqꝫ: vel de quocūqꝫ fiant miracula:ibi ē teſtificatio diuina.pꝫ.quia miracula ſolū a deo fieri poſſunt: vt habetur ab Aug.de vti.cre.prope finem:vbi tractat differētiaꝫ miraculoꝝ:que a deo ⁊ a diabolo fiūt. Tūc vltra: Sꝫ ita ē.ꝙ reſpectu huius veritatis approbāde ſunt multa miracula.ḡ reſpectu ei⁹ ē teſtificatio diuina:⁊ ſic illud ē verꝝ: Tota deductio.pꝫ.p iam dicta:quia deus nō teſtificaret͛ de aliquo falſo. Modo pbatur aſſumptū.ſ.ꝙ p hac veritate ſint facta miracula:hoc autem.pꝫ.multipliciter: Nā primo 1.
beatus Anſel. in epiſtola.quam ſcribit cū decreto ad coepiſcopos anglie.tria recitat miracl'a.primū eſt de helſino abbate.q in medijs fluctibus occeani.vouit angelo ab eo expoſcenti.annuatim celebrare celebrandāqꝫ predicare ſancte virginis conceptionē ſedata tēpeſtate.qua prius periclitabatur:ſe 2
cundum ē de Joanne regis vngarie germano.quē cū immaculata virgo de nuptijs ad celibatum vocaſſet admonuit annuatiꝫ ſanctā ei⁹ cōceptionē celebrare.celebrādāqꝫ p̄dicare.qui aquilegiēſis patriarcha effectus.qđ virgini pmiſit adimpleuit. Tertiū miraculuꝫ 3
qđ refert.ē de Ricardo de pago

gallico dignitate cãonico quẽ ob
ꝑpetratũ adulteriũ i flũine diuina
vltione necatũ post triduũ .b. vir
go reduxit ad vitã : sibiq; i memo
riã suscepti beneficij ↄceptionẽ eiꝰ
sctissimaʒ annuati celebrare cele
brandãq; ꝑdicare tꝑoribus ppe
4 tuo duraturis iniunxit. Aliud quo
q; miraculũ tota Anglia refert. de
magistro Alexãdro neq̃ q volẽs
ꝓbare p solẽnẽ disputationẽ: fe
stuʒ cõceptionis.b.virginis nocte
ꝑcedente disputationẽ doloribus
magnis correptus ad suã cogno
scẽdã temeritatẽ sermonẽ ↄdidit
q incipit fiat lux: in quo suuʒ retra
5 ctauit errorẽ. Quidã lector ordis
ꝑdicatoꝝ ꝯ cõceptionẽ virgis ꝑdi
cãdo i medio s̄mõis cecidit ideq;
obmutescens vsũ lingue que ad vi
xit ꝑdidit. Quidã mag. ordis mi
6 noꝝ vitalis noie post s̄mone quẽ
ꝯ honorẽ.b. virginis cõceptionis
fecerat volẽs celebrare: Imago
eiusdẽ virginis sup altare depicta
faciẽ auertit ab eo: ⁊ ipse cogno
scens errorẽ reuocare vouit: ⁊ i fe
sto scti thome Apl'i sequẽti publi
7 ce qd dixerat retractauit. Quidaʒ
alius ordis ꝑdicatorũ. volẽs susti
nere ꝑtem oppositã amens cecus
⁊ mutus effectus in errore tñ per
8 seuerans. octauo die ex hac vita
discessit. Quidã religiosus i oi ser
mone suo ꝯ conceptionẽ latrans
vno die lupus retro altare ipm in
uadens: tria vulnera in eius gutu
re infixit ex qbus infra triduũ ex
pirauit: hec qnq; miracl'a refert
ioannes vitalis in suo defẽsorio. 9
In castro baculi: qdam ordis pre
dicatoꝝ in pꝰ sermone. qm publi
ce ad populũ faciebat ꝯ cõceptio
nẽ latrare cepit dũ aũt sermonẽ ꝓ
sequeret imago virgis s̄ fores ec
clesie eoꝝ depicta: tota ad terram
cecidit ⁊ in puluerẽ redacta est vi
dentibus cunctis q predicationi i
tererãt. Ob qd populus ꝑdicato
rẽ lapidare ⁊ cõuentũ diruere vo
luit: nisi brachio dñi castri illiꝰ fres
se defensassent. Sacerdos qdam a 10
demone p.b.virginẽ liberatus di
xit illi. qd tibi faciã ꝓ tanto bene
fitio virgo benedicta? At illa ce
lebrabis inquit festũ mee ↄceptio
nis celebrandũq; predicabis. In 11
Regꝰ vngarie. qdã religiosus: ꝑ
dicans in festo conceptionis asse
rens.b.virginẽ in originali culpa
cõceptã ãnq; predicationẽ pfice
ret cecidit mortuus. qd miraculũ
dixit rex vngarie cuidã ordis mi
norũ magro Mantuano. Alter 12
ꝑdicans in tholosa. quia tali pec
cato temerario asseruit virginem
fuisse deturpatã: lupus suffocauit
eũ cunctis videntibus q astabant:

13 Jn Aragonia: qdam predicator
demoniacū iueniēs adiurauit eū.
vt dicēt An.b.virgo ſit in origiali
cōcepta. Et demon reſpōdit.vbe
q temerarie hoc affirmāt. Jn du
14 catu ſabodie iuxta montē ſci Ber
nardi.qdam religioſus mulierib'
euntib' ad feſtū ꝯceptionis obui-
ans ait:quid incaſſum laboratis
non veniam vſqꝫ ad veſperas ſi fe
ſtuꝫ cōceptionis inuenit. Mira-
bile dictu. Aduenīete hora veſpo
rū ſuſpēſus ꝑ pedes a ſocijs rept'
ē. Tpe Martini āno Dñi. M.
15 cccc.24. quidā Magiſter tholeſa
nus venit Romam pro determi-
natione ſententie : quam ibidem
contra virginem diſputauerat :ho
ra congruēti coram ſummo pon-
tifice vocatus alijs ibidem Ma
giſtris exiſtentibus ꝛ expectanti
bus:inuētus eſt in lecto quaſi mor
tuus. quia dei iuditia abiſſus mul
ta:Sed heu longum nimis nimis
longuꝫ foret cōplete ſcribere:quā
ta ſunt facta miracula : pro atte-
ſtatione huius ſancte veritatis.
Oporteret enim qui omnia noſce
re vellet. ꝙ percurreret. Galliaꝫ.
Angliam.Hiſpaniam. Scotiam.
Hiberniam.Germaneam.Unga
riam.Sclauoniam. ꝛ. Pānoni-
am.Tandemqꝫ totam. Jtaliam:
cum in his omnibus mundi par-
tibus:virginis amatores hoc be-
nedictum feſtum celebrent lau-
dent:ꝛ efferant.ꝛ hoc non niſi ꝑ
pter multa de eo perpetrata mira 16
cula. Libet tamen vnum hoc vlti
mum : ſed diebus noſtris factum
narrare miraculū. quod in noſtra
credita veritate magnam reddet
auctoritateꝫ:ſed ꝛ non minus ad
uerſario confuſionem: Tēpore nā
ꝙ quo i epiſcopali patauino ſolio
preerat digniſſimus preſul. P. ſan
tinus nobiliſſimus venetus :ꝛ in
fide chriſtianiſſimus:virginiqꝫ glo
rioſe deuotus valde: preſertim ſue
benedicte conceptioni. Apparuit
ſanctus Thomas.or. predicato-
rum eidem epō vigilanti ꝛ ante
ſe tertiam partem eiuſdem tenēti
ꝛ ſpeculanti:quomodo potuerit
ſanctus iſte errare in determina-
tione virginalis conceptionis : di
xitqꝫ ei. Quare domine epiſcope
miraris:ſi i ſcriptis reliqui.de vir
ginis cōceptione:quod viuēs cre
didi ? Sicut enim tunc opinabar :
ſic docui ꝛ ſcripſi. Scias tamen ꝑ
certo. ꝙ falſum dixi. qr virgo ꝛ ſē-
per benedicta Maria. nūqꝫ coin
quinata eſt originali macula. Nec
repugnat ſanctitas mea:huic opi-
nioni mee falſe. qñ enim talia ſcri
pſi. tunc ſolū reſpexi ad diuinū ſta
tutū q°b. Maria pctūꝫ originale

contrahere debuiſſet: cū ꝓpagata fuerit: ſicut ceteri homines. Tamen. qꝛ mater filij dei eſt. priuilegio ſingulari fuit preſeruata. ita ꝙ ſñ originali peccato cōcepta fuit. qbus dictis diſparuit. Huius viſionis nō ingratus. B. epus: imo magis in ſua cōfirmatus deuotione: feſtū hoc in ſuo epiſcopio: quo ad vixit: cū magna ſolēnitate celebrauit. ⁊ celebrandū in ſua tota dioceſi precepit. Et licet in eiuſ vita: viſio hec alijſ nō fuerit publicata. poſt mortem tñ ſuā frater Nicolauſ de padua: nūc pfeſſuſ in ordine minoꝝ: tunc aūt eius dignus vicarius ⁊ doctor oia hec fideliſſime expoſuit. aſſerens ſe a preno minato. B. epō hoc negotiū: nō ſine lachrimis ex deuotione narrante proprijs auribus audiuiſſe. In teſtimonium aūt huius tante apparitionis: adhuc feſtum iſtud a domis canonicis eccleſie cathedralis eiuſdē ciuitatis ſolēniter celebratur. Si quis aūt ꝓteruiendo diceret: ſe nō credē. ꝙ de hac cōceptione ſint aliqua facta miracula. Et ſic iā narratis nullā adhibere fidē: illi reſpōderē. qđ Aug. 22. de. ciui. dei. c. 5. dicit ꝯ illos q i fide catholica negant eſſe miracula facta. Si eni ingt iſta miracula facta ēe nō credunt. hoc nobiſ grā de miraculū ſufficit. ꝙ ea terraruꝫ orbis ſine miraculis credidit. Nō minus eſt eni incredibile hoies infimos ⁊ pauciſſimos rem ꝯriam vie cōmuniori. tā efficaciter mundo ⁊ doctis: in illo pſuadere potuiſſe. vt pene quaſi totus mundus illud credat: niſi p illos aliqua miracula fierēt: p que mūdus ad credēdū induceref. Hoc ḡ. ſit miraculum ꝓ cōfirmāda veritate hac. ꝙ pauperes ſcalciati (vt amici verbis vtar) totā pene fidē catholicā cōuerterint ſine aliquo preuio miraculo ad credendū id qđ multi ſācti negauerūt. Pro opiōe aūt oppoſita nullum adhuc repperitur miraculum. nec mirum. quia Deus qui eſt ſumma veritas. non poteſt eſſe teſtis falſus. patet: ḡ. ratio hec. 2ª. in. 2º. medio fundata. 3ª. ſub eodem medio arguitur. Et eſt cōfirmatio quedā principalis rōniſ. Aū cuius formationē aduertēdū: ꝙ ſanctoꝝ verba dupliciter accipi poſſūt: ſ. quātū ad pᵃ ȝ. ſignificationē eoꝝ: aut quātū ad ſecūdā: pª. ſignificatio eſt illa quam faciunt verba ex ſua impoſitione. 2ª. eſt illa. quā intēdit loquēs exprimere p ea. in expoſitione. ḡ. ſacroꝛuꝫ libroꝝ. nō ē preciſe ⁊ ſēp ſtādū. i prima verboꝛuꝫ ſignificatione. qꝛ hoc eēt valđ picloſum vt meliꝰ pa

tebit in principio articuli ſequen-
tis veritate.3ª. ſed ſignificatio.2ª.
eſt valde attendenda:aliter in va
rios ducemur errores : hoc g̊.pre
ſuppoſito probatur veritas opi-
nionis deuotorũ virginis ex reuel
latione ſcripturaꝝ ſacrarũ.que tã
explicite q̃ȝ implicite preſeruatio
nẽ ab originali ſane intelligẽtib⁹
ſonãt. Et vt prius de ſcripturis ſa
cris.hoc ẽ fideliũ doctoꝝ explici-
te loquẽtib⁹ ꝓ hac ſancta opiniõe
aliqd videam⁹:dico ꝙ nobis val-
de fauet auctoritas ꝛ dictũ ſcti ꝛ
irrefragabil' doctoris Ambro.q ĩ
ſmone ad gabaonitas de ꝟgine fi
gurata in virga de radice ieſſe di-
cit.Hec ẽ virga ĩ qua. nec nodus
origial'.nec cortex venialis culpe
fuit.Et ĩ omelia d̓ Cain ꝛ Abel.
dicit idẽ.De hoc grege ſctã ima-
culata illa ꝛ intacta ouis ꝓceſſit
ſctã Maria.q̃ nobis ꝯ nãm pur
pureũ illũ agnũ.i.regeȝ xp̃ȝ gene
rauit.h ille:quomõ aũt fuiſſet ꝟgo
Maria.ouis ĩmaculata ſi ꝯxiſſȝ
maculã original' culpe.q̃ eſt pec-
catũ mortale? Itez Hierony. ſup
nonũ capitulũ Iſaie dicit In aula
virgiali.ꝛ nulla ſorde maculata.
de ſpiritu ſancto ẽ dei ſmo conce
ptus q velociter d̓ aduerſarijs po
teſtatibus ſpolia detrahet.ꝛ ſibi
faciet vniuerſa ſuire.hec ille : Se

cũdũ aũt mõȝ arguẽdi amici nr̃i.
q nullũ dicit omne excludit.quo-
modo.g̊ fuiſſet virgo nulla ſorde
maculata.ſi habuiſſet origial' pec
cati maculã? Et Aug:quẽ allegat
Magi.in 3.di.3.Excepta inquit
ſancta Maria d̓ qua.pp honorẽ
dñi cuȝ de peccatis agit' nullã volo
fieri queſtioneȝ.hec ille. quõ igit'
cuȝ de peccato agit'. nulla de mr̃e
debet mẽtio.vel queſtio fieri.ſi ha
buit origiale pctũȝ.qđ ẽ mortale.
ꝛ mai⁹ q̃ȝ actuale:vt ꝓbatũ ẽ.ſ.
hoc dico.pp aduerſarij expoſitio
nẽ.qua nititur euadere dicẽdo.ꝙ
Auguſtini auctoritas loqtur ibi d̓
actuali pctõ.ꝛ nõ de origiali:quo
modo ẽt viciſſet eadeȝ virgo ex oĩ
parte pctũȝ.vt ſeqtur ĩ illa aucto-
ritate ſi hũiſſet originale? Immo
habuiſſet ex magna parte pctũȝ.
qa fuiſſet ſicut paruuli baptizati
hñtes origiale.qꝛ nulluȝ aliud ha
buerũt:Sȝ nota qđ ſeqtur ĩ ꝑalle
gata auctoritate.Hac inqt Aug.
ꝟgine excepta ſi oẽs ſcti.ꝛ ſctẽ dĩ
cõgregari poſſent.ꝛ quereret' ab
eis.an peccatũ hñent.qd rñderẽt
niſi qđ Ioãnes ait. Si dixerim⁹.
ꝙ pctũȝ nõ hẽmus.nos ipſos ſe-
ducim⁹?hec ibi.vbi expreſſe indi
cat.ꝙ ꝟgo btã nullũ habuit origia
le:Cõgregem⁹.n.ſctõs inocẽtes.
ꝓ xp̃o paruulo paſſos.ꝛ paruulos

mortuos baptizatos. itertogem⁹ eos ſi pctū͂ habēt dicūt cū dicto. b. Joannis. Si dixerim⁹. ⁊c. ⁊ tū͂ nō hūerūt niſi ſolū originale ⁊ tū͂ ab iſtis. ⁊ oibus alijs ꝟgo excipitur. ꝗ nullū habuit origiale ꝑ auctoritatē Auguſtini: Item Ricardus de ſancto victore in ſmōe. b. virgis. q Incip. nec dum erat abiſſi inquit: Nō decuit. vt caro Marie: qualicūqꝫ foret obnoxia culpe. Itē. b. Dn̄icus i tractatu quē cōpoſuit de corpore xp̄i ꝯ͂ hereticos. vbi dicit. p̄rim⁹ Adā. fuit ex terra virgine. ⁊ nunq̄ꜫ maledicta vel corrupta: ita decuit i 2°. Adā fieri: Itē ſanctus Thomas de aquino in p°. ſnīaꝝ. di. 44. ar. 3. in ſolutiōe argumēti tertij fundādo ſe i dictis Anſelmi: loquēdo ꝺ puritate ꝟginis ait. q̄ fuit imunis ab origiali. ⁊ actuali pctō: Et in expoſitiōe ſalutatiōis angelice dicit: ipſa eni puriſſima fuit q̄ꝫtū ad culpā. q̄ nec originale. nec mortale. nec veniale peccatum incurrit. hec Tho. Itē Bernar. omelia. 13. in cena domini: Non eſt inquit in filijs hominuꝫ magnus: vl' paruus tanta preditus ſanctitate. qui nō in peccatꝫ fuerit cōceptus. vel in peccatis fuerit poſt cōuerſatus ꝑter mr̄eꝫ imaculati pctū͂ꝫ non facietis. ſꝫ peccatū mūdi tollētis. ꝺ qua cū de pctis agit. nullā p̄ſus volo hr̄e queſtioneꝫ. hec ille. qꝺ ē valde notādū ab amicis Regine. Et qn̄ iuenit oppoſitū dixiſſe. dicat. ꝙ tūc loquebat ꝺ lege cōi: in ſmone quoqꝫ ꝺ natiuitate ꝟginis Idē dicit. Caro virginis ex Adā ſumpta. maculas ade nō admiſit: Item Alexander de ales in ſuo Mariali. qꝺ diſtinxit i ſex libros in fine tertij: recitando quomodo miraculoſe correptus fuit ꝑ infirmitateꝫ: reuocat quod in 3°. parte concluſerat ⁊ affirmat ipſam ſine originali fuiſſe cōceptā: Itē Cirillus patriarcha Alexandrinus: dicit poſt filiuꝫ temerariuꝫ ē i Maria virgine ponere culpā aliquā. vel peccatū: Itē Anſel. de Cōce. Virgi. c. 18. decens erat: vt ea puritate: qua ſub deo nequit maior itelligi. virgo illa niteret. Reſpōſio aduerſarioꝝ ad hāc Anſel. auctoritatē ē. ꝙ iſta dicta faciūt pro eorum opiniōe. q2 illa puritas debuit intelligi ſub deo homine. igitur ſolus deus homo fuit ſine originali. Si autē virgo non habuiſſet originale. nō fuiſſet maior puritas dei hoīs q̄ꝫ ſua. Iſta reſponſio nulla eſt. ꝙ ſi. b. virgo eſſet cuꝫ originali: preter deum eſſet aliquid ſub deo. ⁊ ſub deo homine: immo ſub ipſa virgine. quod eſſet

purius ea ſcilicet Angeli ſancti.
qui nullū habuerunt peccatum:
Ad iſtud reſpõdent.ꝙ vnus An
gelus non eſt ab alio ſicut homo.
qui per traducem peccatũ immit
tit: Sed hoc non eſt ad mentem
Anſelmi.quia in quibuſcũqꝫ crea
tis.ſiue ſe pꝛopagantibus.ſiue nõ
dicit.ꝙ ſub deo nulla maioꝛ eſt pu
ritas.g̊ nec angeloꝛũ: Nec eſt ve
ruꝫ.ꝙ dato.ꝙ virgo.b.non habe-
ret oꝛiginale.tanta eſſet puritas
eius.ſicut hominis dei.quia chꝛi-
ſtus homo fuit ꝯceptus de ſpiritu
ſancto.ſed virgo Maria:cum cõ
cupiſcentia parentũ.⁊ ideo natu
raliter chꝛiſtus homo ē mũdus.ēt
ſi non eſſet deus.dũmodo conce-
ptus de ſpiritu ſancto.virgo auteꝫ
Maria eſt munda ex gratia pꝛe
veniente.licet per naturaꝫ debue
rit peccatum habere.quare.⁊c.
Item ſanctus pater Baſilius in
ſermone annuntiationis virginis
dicit.Quid dulci⁹ fratres:qd iocũ
dius:quid ſalubꝛius: qd felicius:
q̃ꝫ de virgine loqui:de virgine co-
gitare:de virgine p̃dicare.⁊ ip̃aꝫ
in omnibus ſequi ⁊ mirari? hec ē
redemptio nr̃a:Salus:vita:ſpes:
Refugiũ:cõſilium:⁊ auxilium no
ſtruꝫ.hec eſt:que fuit in vtero ma
tris:abſqꝫ oꝛiginali peccato.cõce
pta ⁊ generata:⁊ ab omni moꝛta

li vitio ſegregata.etiã veniali pꝛi-
uata.⁊ in cunctis actibus ⁊ moꝛi
bus ſpiritus ſancti gratia plena.
⁊ fecundata.Non.ergo diffidas:
o peccatoꝛ.ſꝫ in cunctis Mariã
ſequere.⁊ Mariam inuoca.Aſpi
ce celũ.⁊ ſicut ſtellas nũerare nõ
poteris.ſic nec Marie virtutes.
Aſpice tñ celum.⁊ videbis Ma
riã Seraphicã.ſuper quã dñs vo
luit ſedere.Aſpice celum.⁊ vide
bis Mariã cherubicã.quã dñus
voluit virtutibus ⁊ meritis:ſuper
oẽs creaturas fulgere.Aſpice ce-
lũ.⁊ videbis Mariã Angelicã.
quã dñs voluit cunctis ſubuenire.
hec ibi:Et Idẽ dicit:virgo Ma
ria:niſi i vtero mr̃is fuiſſꝫ ſcĩfica-
ta:minime ei⁹ natiuitas eẽt colen
da.Sꝫ qꝛ auctoꝛitate ſctõꝛuꝫ pa
trũ.vt nouit caritas veſtra.vene-
raf ꝯſtat eã ab oĩ peccato oꝛigĩa-
li fuiſſe imunẽ:per quã nõ ſolũ ma
ledictio eue ſoluta ẽ.veꝝ ẽt ſuper
oẽs filios ire.omnĩ abũdãtia gra-
tiarũ eſt ipleta:nullis.g̊ ſubiacuit
delictis.nec oꝛigiale pctũꝫ in vte-
ro ſanctificata ꝯtrit.hec ille. Bea
tus quoqꝫ Anſel.pꝛo iſta materia
fecit duos libꝛos.Et ſemp conclu
dit ꝑ nr̃a ſancta opinione.vnde.
pꝛimo li.de tali benedicta virgi-
nis conceptiõe.c.3.ait.Cum ipſa
conceptio habitaculũ fuerit.vt di-

ximus ſummi boni. ſi peccati ali-
cuius ex prime p̄uaricatiōis origi
ne maculā traxit. qd dicemus? vti
q̄ꝫ diuina voce dicitur. Priuſq̄ꝫ te
formarem in vtero noui te. ⁊ an-
teq̄ꝫ exires de ventre ſanctificaui
te. De Joanne quoq̄ꝫ angelus.
qui eum naſciturum nūtiabat aſſe
ruit. q̄ꝫ ſpiritu ſancto replebitur ex
vtero matris ſue. Si igitur Jere
mias in gentibus futurus ꝑphe-
ta. in vulua eſt ſanctificatus. ⁊ io
annes ex vtero matris. eſt ſpiritu
ſancto repletus. quis audeat dice
re ſingulare totius ſeculi propi-
tiatorium. ⁊ vnici filij dei dilectiſ
ſimum reclinatorium: mox in ſue
conceptionis exordio ſancti ſpiri
tus gratia ⁊ illuſtratione deſtitu-
tum. atteſtante vera ſcriptura. vbi
ſpiritus. ibi libertas. A ſeruitu-
te igitur omnis peccati libera fuit.
que omnium peccatorum ꝑpitia-
tori aula: i qua: ⁊ ex qua perſona
liter hō fieret ſpūs ſancti p̄ntia ⁊
opatiōe ꝯſtruebatur: hec Anſel. Et
ibidē. 3. c. ⁊ continuat cū. c. 4. po-
ſtea q̄ꝫ dixit. q̄ꝫ nō vult a catholice
⁊ vniuerſali eccl'ie veritate diſſen-
tire. infert. Magnitudinē opera
tionū diuine virtutꝫ. quadā mētis
limpitudine ꝑ poſſe ꝯſiderans. vi
deor mihi videre. quia ſi qd origi
nalis peccati in ꝑpagatione eius.

⁊ cōis vitij extitit. ꝑpagātiū ⁊ nō
ꝑpagate prolis fuit: Et infra: Si
dominus caſtanee confert. vt ⁊ in
ter ſpinas: remota cōpunctione
concipiatur: alatur: formetur: non
potuit dare humano. quod ſibi pa
rauerat templo: in quo corporali
ter habitaret. ⁊ de quo in vnitate
perſone perfectus homo fieret. vt
licet inter ſpinas peccatorꝫ conci-
peretur: ab ipſis tn̄ ſpinarum acu
leis omnimode exors redderetur?
Potuit plane. ⁊ ſi voluit fecit. Et
quidem: quicquid dignum unq̄ꝫ d̄
aliquo: extra ſuam perſonam vo-
luit. perperam eſt de te: o beatiſſi
ma feminarum noluiſſe. hec ille.
Et videtur in verbis iſtis: reſpon
dere illis qui dicūt. q̄ꝫ quia fuit ex
matrimonio nata contraxit origi-
nale. reſpondens. q̄ꝫ ſi aliquod ibi
fuit peccatum. fuit non prolis ge-
nite: ſed parentum generantium.
accipiendo large peccatum ꝑ ip̄a
libidine: Et iterum in eodem. 4.
c. dicit. Matrem te fecit ſuaꝫ ille
rerum omnium factor ⁊ guberna
tor dominus. omnium inq̄ꝫ intelli
gibilium ⁊ intellectum tranſcen-
dentium. ⁊ te dominam ⁊ impe-
ratricem celorum terrarum. ⁊ ele
mentorū conſtituit. ⁊ vt ita eſſes:
i vtero m̄ris tue a primordijs ꝯce
ptionis: opante ſpū ſctō cāharis.

Nunquid igitur in tanta futura
gloria: Summi videlicet dei ma-
ter vnica: ⁊ oium q̄ ſunt. fuerūt ⁊
erunt pꝰ filiū tuū imperatrix prudēs
ac nobilis: nunqd in exordio tuo
talis eſſe debuiſti. vt oium quorū
te oīum gerere certiſſime nouimꝰ
aut paritati: aut ſubiectioni poſſis
adijci? hec Anſelmus. ſi autem
habuiſſet originale: habuiſſet pa
rem ⁊ maiorē. parē. ſ. in vtero ſā
ctificatos. maiores. ſ. angelos. q̄
nullū hn̄t pctū̄m. Et ibidē. 5. c. di
cit. Ille aſſertor pure veritatis ⁊
a filio tuo iam celo preſidēte vas
electionis cognominatus. oēs ho
mines in Adam peccaſſe fatetur.
Vera vtiqꝫ ſētētia. ⁊ cui ꝯdicere
nephas eſſe pnūtio: Sed cū emi
nentiā gr̄e dei in te cōſidero. ſicut
te nō intra oīa q̄ facta ſunt: inexti
mabili mō cōtueor. ſic nec lege a
liorū in tua cōceptione demerita
fuiſſe opinor: ſꝫ ſingulari ⁊ huma
no intellectui impenetrabili oīni-
nitatis virtute ⁊ operatione ab oī
peccato adiunctione liberrima.
hec Anſel. Et reſpondet oibus il
lis auctoritatibus. qbus dicitur:
oēs in Adam peccauerunt. naſcū
tur filij ire: ⁊ quaſi oues errraui-
mus. ⁊ ꝙ omnis comuni lege na
tus contrahit originale. quia filij
ade. Reſpondet. ꝫ. Anſel. ꝙ vir-
go benedicta. non eſt de numero
omnium: ſed ſuper numero omni-
um. ſicut ſi dicatur: omnes de re-
gno tali ſunt tributarij regis. non
intelligitur mater vxor ⁊ filius.
quia adimuntur: cum ſint ſu-
per omnibus. Item idē Anſel.
eodem. c. infert: peccatum fuerat.
quod homines a pace dirimebat.
⁊ vt illud filius dei euacuaret. ſic
ꝙ ad pacē genus humanū reuoca
ret. homo fieri voluit. ⁊ talis. vt
nihil in eo aliquatenus remane-
ret. ꝙ non cōcordaret ei: vnde hō
a deo diſcordabat. qr. ꝫ. ita fieri
oportebat. matrem de qua talis
lis crearetur mūdā ab oī peccato
eſſe decebat. Aliter quo pacto. illi
ſumme puritati tanta coniunctio
ne vniretur. vt indifferenter: que
ſunt hominis eſſent dei: ⁊ que dei
hominis eſſent: hec Anſel. Et in
c. 6. Adhuc propone tibi palatiū
quod ſpecialiter ſuis vſibus aptuꝫ
exiſtat. conſtruere volentem: in
quo ⁊ ipſe frequentiori: ⁊ feſti-
uiori occurſu conuerſetur: ⁊ omni
bus. ope eius atqꝫ auxilio indigē
tibus. mitiori ⁊ letiori vultu re-
ſpondeat ⁊ auxilietur: pateretur
ne queſo in principio palatij: fun
damentū inualidū: ⁊ ſtructure. q̄
foret edificāda incōgruū ⁊ nō co-
herēs? Nō puto: ſi ſapet ⁊ ppo-

ſitum ſuū ad effectū pducere velſ let. q. ſapiaȝ añ oia ſecula pppoſuiſ ſe ſibi habitaculū: qd ſpetialiter co habitaret cōſtruere. ſimiliter indu bitata fide tenem⁹. Qd aūt habi taculū iſtud fuerit: iam dudū inno tuit. hoc enim habitaculū. illud ſa crariū ſpiritus ſcti eſſe fatemur: in quo: ꝛ p qd eadē ſapientia. huma ne nē cōiūgi voluit ꝛ in corpora ri: ꝛ oibus ſe pura mēte cōtitēti bus parcere: ꝛ miſereri. qd ſacra rium. aula videlicet vniuerſalis p piriationis: cū opante ſpiritu ſctō cōſtrueretur ſi fundamentū illius: initium. ſiue primordiū cōceptio nis. b. Marie corruptum fuit: ipi certe ſtructure nō cōgruebat: nec coherebat. hec Anſel. Et ibidē. ſ. 6. c. idē infert. inſcia ne fuit ꝛ ipo tens ſapia dei ꝛ virtus: mundū ſi bi habitaculū ꝑdere: remota oi la be cōditionis humane? Angelis alijs peccātibus a peccato ſerua uit: ꝛ feminā matrem ſuā mox fu turā: ab alioꝝ peccatis exortem ſeruare nō valuit? in eternitate cō ſilij ſui fixū ſtatuit: eā dominatricē ꝛ reginā fore angeloꝝ ꝛ nunc in feriorem angelis natā: in cōſortiū acceptam eſſe credimus oium pec catoꝝ? Exiſtimet hoc ꝛ argumen tis ſuis pbet q vult. ego do. ec oſtē dat mihi deus aliqd digni⁹ excel lentie dñe mee poſſe dici. que dixi dico. que ſcripſi. nō muto. ceterum me. ꝛ intentionē meā. filio eius ꝛ illi cōmitto. hec Anſel. Et ibidē 7. c. dicit. Nihil tibi domina equa le. nihil cōpabile eſt. omne eni qd eſt: aut ſupra te eſt: aut ſubtus te ē qd ſup̄ te ē. ſol⁹ de⁹ ē. qd īfra te ē eſt omne qd deus nō ē. ad tuā tā tam excellentā. quiſ aſpiciet? quis pringet? Et certe vt ad hanc ex cellentiā puenires. in humillimo loco. i. in vtero matris tue puriſſi ma oriebaris. q ſi tali modo con cepta ꝛ ordinata nō fuiſſes: in tā tam celſitudineȝ nō ſuccreuiſſes. hec Anſel. Et in. c. 9. ait. de domi na noſtra: quam in tantū culmen predeſtinauit ꝛ extulit diuina po tentia: quā tot prerogatiuis dota uit. cuncta diſponēſ dei ſapia: quā ſibi matrem elegit ad mundo ſub uemendū ipſa omnium ſaluādoꝝ ineffabilis dei miſericordia dice re morte peccati. que per inuidiā diaboli occupauit orbem terraruȝ in ſuo conceptu pregrauari. vt ta ceaȝ interim ipſas quas ſuperius cōmemoraui rationes: animus e uitat: intentio abhorret. Lingua fateri non audet. Et infra eodem c. infert. Qui aliter ſapiunt. ꝛ me lius approbant credāt. Ego piiſ ſima dña qualiſcūqȝ ſeruulus cre

ſtio ꝛ confiteoꝛ.quia in te ex radi
ce ieſſe pulcherrima:ac p hoc.ab
omni quod te decoloraret peccati
vulnere aliena:integerrima pma/
manes.floꝛem ptioſiſſimū pꝛotuli
ſti:nō qualecunqꝫ.ſed ſuper quez
ſeptifoꝛmis ſpiritus requieuit . hec
ille:Omnia iſta o ſancte Conce/
ptiōis amatoꝛes deuotiſſimi An
ſelmi verba fidelr.ꝛ diſtincte hic
recitaui.vt vnuſqſqꝫ veſtrū perci/
pere poſſit:qꝫtum ꝛ miraculis ꝛ
reuellationibus ꝑ pia hac credi/
ta veritate:ſpiritui ſancto atteſta
ri placuerit.Nūc itaqꝫ taceat:nūc
obmuteſcat: falſa quoꝛumcunque
oblocutio aduerſariorū.qui fan/
taſtice imaginationi attribuūt.qđ
virginee innocētie zelatoꝛibus di
uinus ſuggeſſit ſpiritus: ꝛ ignorā
tie nomine accuſant.quos deuo/
tione cognita humiliter iā imita/
ri deberent. Sufficiat igitur tan/
dem.has ex multis adduxiſſe ca
tholicas auctoꝛitates.expꝛeſſam
de matris chꝛiſti puritate mentio/
nem facientes:poſt quas tempus
eſt. nōnullas alias(vt pꝛomiſſum
fuit)recitare:que bene intellecte.
pꝛeſeruationez creditā in bñdicta
virgine implicite ſonāt:quaruz co
pioſa ē multitudo.ꝛ quaruz vera
interpꝛetatio hri nō poteſt.niſi cō
fiteatur intentuz cōcluſionis vt ē
illud Angeli ad Mariaz Luce.
2°.Gratia plena.qa cuz ſecunduz
hierony.vbi ſupꝛa.plenitudo gra
tie.que ē in chꝛiſto.venit in Ma
ria:qꝫquaz aliter ꝛ aliter.ꝛ inter
gratias diuinas innocētia pꝛima/
tū habet.ḡ virgo Maria habuit
inocētiaz:ſimiliter fuit bñdicta in
ter mulieres.i.plus benedicta qꝫ
oēs mulieres ſecūdū hieronymū.
Eua autez pꝛo magna bñdictiōe
habet inocentiaz oꝛiginalem:ita
ꝙ a ſui eſſe pꝛimoꝛdio fuit inno/
cens.ḡ hac non pꝛiuatur iſta be/
nedictiſſima:Sed ne idem multo
tiens repetatur in applicādo ſan
ctoꝛuz dicta noſtro ꝓpoſito.quod
vitio nō careret in tanto oꝛdinato
ꝓceſſu.pꝛius in vnum congrega/
bo que in glorioſe virginis laude
a ſanctis dicta ſunt : ꝛ tandem ex
illis ob pꝛolixitatē vitandam intē
tum pꝛimarium concludam . De
hac igitur tāta virgine .Hierony.
vbi ſupꝛa.ait.quod natura nō ha
buit:vſus neſciuit : ignoꝛauit ra/
tio: mens non capit humana : pa
uet celum:ſtupet terra : creatura
etiaz omnis celeſtis miratur . Et
infra.Quicquid in ea geſtū eſt:to
tum puritas ꝛ ſimplicitas:totum
veritas ꝛ gratia fuit:totū miſeri/
coꝛdia ꝛ iuſtitia.Et infra.Si dili
gentius aſpicias:nihil eſt virtutis:

nihil ſpecioſitatꝭ: nihil candoris glorie. quod ex ea nõ reſplẽdeat. Et infra. Plena ſiquidez gratia: plena deo: plena virtutibus. Et infra. Quid nobilius matre domini? Quid ſplendidius ea: quã elegit ſplendor eterne glorie? Et infra. Hec eſt ortus concluſus: fons ſignatus: puteus aquarum viuentiuz: ad quã nulli potuerũt doli irrumpere: neqꝫ preualuit fraus inimici: ſed permanſit ſancta mente ⁊ corpore multis priuilegijs donorũ ſublimata. Et in ſermõe annũtiationis. Quid dicã paup ingenio: cũ de te qcqd dixero: min⁹ pfecto eſt: qꝫ tua dignitas meret. hec ille. Hec oĩa dicta arguũt pſeruationẽ ab origiali. p3. diſcurrendo: Et meli⁹ iã patebit Et Anſel. vt ſ. notatũ ẽ. Decuit vt virgo Maria: ea puritate niteret qua maior ſub deo nequit itelligi. Et idez in orõnib⁹: Glĩoſa vgo: ⁊ mr̃ miſericordie. Regina ⁊ fons toti⁹ dulcedis ⁊ pietatꝭ: qd dicem⁹? Quali organo vocis: vl̃ quo iubilo exprimem⁹ quãtũ tibi debeam⁹? Quicqd ptulerim⁹ min⁹ ẽ: ⁊ quaſi nihil ad ea q̃ tibi debem⁹. hec ille. Et Ber. i ſmone de aſſumptiõe. lꝫ ꝺ Maria loq geſtiant oẽs: tñ qcqd vl̃ de indicibili: eo ĩpo qꝺ dici potuerit min⁹ gtũ ſit: min⁹ placeat: min⁹ accepteꝛ. Que nã poteẽit lingua ẽt ſi angelica ſit dignis extollere laudib⁹ vgnẽ mr̃ez: Matrẽ aũt nõ cuiuſcũqꝫ. ſꝫ di? Que. n. angelica puritas ꝯgitati illi audeat ꝯparari: q̃ digna fuit ſpũs ſcti ſacrariũ fieri: ⁊ bitaculuz filij dei ħ ille. Et hylarius. vgo bñdicta ſup oẽs feminas: q̃ ẽt angelos vincis puritate. Et Ambro. li. ꝺ vginitate. Quid ſplẽdidius ea: quã ſplẽdor elegit? Et idẽ. Tãta ẽ huius vgis excellẽtia: vt ab ei⁹ narratiõe balbutiãt oẽs lingue: excutiantur oẽs itelligentie: deficiant omnes ſimilitudies parabolice. hec ille. Et Aug⁹. in ſermõe de natiuitate dñi dicit. Cũ preciuz redẽptiõis nr̃e imaculatũ eẽ debuerat: ppterea Maria mater ellecta ẽ: ⁊ ſuper oẽs creaturas pelecta: oĩbus gratijs fecundata omni ſanctitate ⁊ virtute i vtero matris repleta: vt de mũdiſſima matre: mundiſſimus naſcereꝛ filius. Et ſicut i celo: fili⁹ habuit patrẽ immortalẽ ⁊ eternũ: ſic ⁊ i terra habuit matrẽ oĩ corruptiõe carẽtẽ. ꝙ i celo qualis ẽ pater: talis ẽ fili⁹: ⁊ i terra: qual̃ ẽ mater: tal̃ ẽ ſm carnẽ fili⁹. In celo cũ patre eternus ⁊ imenſus: ⁊ i terra cum matre imaculatus ⁊ mãſuetus. Et idẽ in tractatu ꝺ icarnatiõe dicit: Hoĩez pepe/

rit ergo decora ergo ſpōſa: tota pul
cra: tota ſpetioſa: flos flor: pulcri
tudo vginū: celi regia: mūdi glīa.
O digna digni. O imaculata ima
culati: O ſancta ſancti. O Ma
ria ſplēdor mūdi. glīa celi: qualē
filiū nobis peperiſti? Et infra. O
felix femina: iter ceteras feminas
bñdicta: cuius vēter fuit reclamato
riū dei: tēplū ſpiritus ſācti: lectus
eburneus xpi: Thalamus diuine
maieſtatis: Quāte ſctitatis puta
bimus aiaʒ tuā fuiſſe. q̄ ad imagi
nē dei cōdita ꝛ facta ꝯſiſtit: cū ca
ro tua tm̄ placuerit creatori. vt ea
ſibi faceret paltū laudis: ꝛ loricā
victorioſi certamis? Et infra. Tu
tota pulcra: tota formoſa: tota de/
lectabil': ꝛ tota glorioſa: Tu ma/
cula nl'la fuſcaris: tu oi decore ve
ſtiris: tu oi ſanctitate ditaris: tu ſu
per oēs virgines ſancta i carne: tu
ſup oēs angelos ꝛ archangelos
ſancta i mēte: tu cūctas feminas
vincis pulcritudine carnis: ꝛ oēs
angelos excellētia ſāctitatꝫ: tu ple
na ð̄o: tu plena ſpiritu ſancto. hec
ille. Quid plura? nō ſufficeret ma
nus ꝛ tēpus: ſi ſanctoꝝ dicta ex/
cellētiā tāte virginis exprimētia
ꝯmemorare vellē: ſʒ breuitatꝫ me
mor hec ſufficiāt. Modo ad pro
poſitū pbo: ꝙ oia iſta ſunt falſa: ſi
ꝯxit Maria origiale pctūʒ. ꝛ ar
guo ſic. Aliqd ē virtutis: ſpetioſi/
tatis: ſplendoris: priuilegij: doni:
dignitatꝫ: puritatꝫ: ſanctitatꝫ: quod
nō fuit in virgine Maria. ḡ pre/
miſſa dicta ſūt falſa: ꝯſequētia pʒ.
q2 duoꝝ ꝯ̄dictorioꝝ: ſi vnū veruʒ:
reliquum falſum. Sed dicere. ali/
quid virtutis ꝛ nihil virtutis ſun
contradictoria. vt patet. Antece/ꝛ
dēs aūt illud pbaſ: Quia ſi con/
traxit origiale pctūʒ. ḡ caruit iuſti
cia origiali: ꝛ grā ſibi equalente.
ḡ aliqd ē virtutis ſpetioſitatis qđ
nō fuit in virgine Maria ꝛ ſic il
lud añcedēs ē verū ſi habuit origi
nale. ꝛ p ꝯſequēs dicē. ꝙ nihil ē
ſplēdoris vel virtutꝫ ꝛc. ſicut dicūt
ſanctoꝝ auctoritates adducte eſt
falſuʒ. Ad idē arguo ſicut: virgo
Maria nō fuit preelecta imma/
culata: nec fecundata oībus gra/
tijs: nec mundiſſima: nec purior il
la maiori puritate ſub celo intelli
gibili: nec digna digni: nec gloria
celi: nec tota pulcra: nec ſplendor
mundi: nec eſt illa tante excellen
tie. ꝙ ab eius laude deficiant ſiue
balbutiēt oēs lingue. ḡ dicta ſup̄
allegata ſunt falſa. pʒ. ꝯſequētia:
per regulaʒ eandē ꝯ̄dictorioꝝ: ꝛ
añcedens ēt. pʒ. q2 immaculatuʒ:
mūdiſſimū: puriſſimū: ꝛ huiuſmo/
di opponūtur macl'e: ꝛ iniuſtitie.
ergo vbi ponitur vnū: alterū exclu

ditur. pʒ. p noticiã ꝯrioꝝ ſi. ğ. maculã originalẽ habuit ⁊ iniuſticiã ğ. fit excluſio imacľatiſſime ⁊ mũdiſſime puritatis: ⁊ ſic illud antecedens eſt veꝝ. ſ. ꝙ nõ fuit mũdiſſima. ğ: ⁊c. Ad idem. 3ᵒ. arguo ſic. Hec benedicta ñ vicit oẽs hoies puritate: nec angelos: nec veſtitur oi decore: nec ẽ digna oi laude. ğ. ſctõꝝ autoritatis ſunt falſe. pʒ. cõſequentia eadẽ regula ꝯdictorio/rũ. ⁊ antecedens pbatur. qꝛ pri/mi pentes: ſiue ſaltẽ angľi benedicti hñt innocentiã ⁊ iuſticiã. vt opponunť macule originali: quaʒ nõ hʒ virgo Maria. ğ. nõ mõ nõ ſupat eos puritate: imo. vt ſic ſupatur quare ⁊c. Ex qbuſ deductõibꝰ pʒ. ꝙ dicta ſcõꝝ de excellẽtijs virginis nõ poſſũt vero ſenſu interp̃/tari. niſi cõcedať. ꝙ eadẽ virgo habuerit inocẽtiã originalẽ: ⁊ ſic ꝙ nõ ꝯrerit pctũʒ originale: ⁊ licet illud nõ hẽatur in ſuperficie verborũ: ⁊ i ſẽſu pᵒ. cuius cãm aſſignabo in articulo ſequenti: tñ hẽtur in ſe/ſu. 2ᵒ. ellicito ab intentione eoꝝ: q̃ vt preſuppoſui neceſſario reſpiciẽda ẽ: ſʒ miꝝ certe videť ꝗ calũniãtibus veritatẽ hanc: qualiter ariſtotelis dicta. ⁊ aliorum phõꝝ: ſub hoc. 2ᵒ. ſenſu interpretari conãtur vt poſſint iſtius pagani ſententias: tanq̃ veras ſuſtinere. que ſi/cut verba ſonant falſitatẽ preten/derent. Et tñ in auctoritatibus ſãctoꝝ de laudibuſ regine celi loq̃ntibus: vſqʒ ad medullã ſe pfundare negligunt: ⁊ quecunqʒ ẽt minimã in talibus dictis extenſionẽ. p virginea gřa ab alijs factaʒ nullo modo admittunt. Mirũ etiã eſt quomodo huic beatiſſime aliquid deficere. qð veritatẽ ãgelicã: imo Sp. ſ. euacuet affirmare p̃ſumãt. Et quã oium gratiaꝝ: ꝟtutũ: bea/titudinũ plenam oẽs pclamant: ſibi innocentiaʒ ⁊ iuſticiã defeciſſe predicent: Sed de his ſatis. ipſi viderint. 3ᵒ. ad principale arguiť ex. 3ᵒ. medio. ſ. ex illatione premiſſe pbatiõs. Ante cuius formatione notandũ. ꝙ aũctes ⁊ pſuaſiue rõnes hacten' adducte: deuotis ꝟginis: quaſi demonſtratiue cõcludunt: nihil in ipſa infuiſſe. qð repugnet puritati illius: qua ſub cele maior nõ poteſt itelligi. Quia tñ nõ oibus datũ eſt noſce miſteria tante regine. qꝛ nõ velamẽ habẽtibꝰ eoꝝ itellectui. ideo ſufficiat ſic vellatis ⁊ offuſcatis mẽtibus. p precedentia cõgruitatẽ preſeruationis cõcluſiſſe. Nec aliquos credo ita lapidei cordis fore: quibus ſatis cõgruũ nõ videať. ꝙ illa q̃ erat electa ⁊ p̃electa ad gřarũ plẽitudinẽ. ⁊ diuinã pentelã nul/

la peccati ſorde macularet: aut nunq̄ dei inimica fieret. His. g̊. a ctualitatem pſeruationis neganti bus: ꝛ tamē cōgruitati annuenti bus: arguit ex ſ̄dicto medio. qḋ argumentū: eſt quedā illatio ꝓ bationū precedentiū: ꝛ formatur rō ſic. Poſſibile fuit ꝛ ꝯgruū. ꝙ v̄ go glorioſa nō ꝯ̄xerit pctūȝ origi nale. g̊. ita fuit ḋ facto. antecedēs ꝓ vtraq; parte patuit in . p̊. ꝛ . . cōcluſione: huius articuli: ꝛ cōſe quentia patuit in veritatibus pre cedātibus: qbus cōcludebatur. ꝙ oē poſſibile. ꝛ cōgruū in deo ar guit actualitatē. g̊. ꝛc. Et hoc tali mō: ſepe vtunt theologi in puris credibilib⁹: vt. pȝ. de incarnatio ne filij dei: quā actu factā ſic cō cludunt. qꝛ illa fuit poſſibilis ꝛ cō grua. g̊. de facto fuit: nec eſt effica cior rō ad pbandū mirabilia dei facta eſſe: q̄ȝ eius dei potentia ꝛ cōgruitas: iuxta illud Aug. i epl̄a ad voluſianū. In rebus mirabili ter factis: tota rō facti eſt poten tia facientis. hec ille. Cū. g̊. virgi nea hec preſeruatio. inter alia dei magnalia cōnumeret: ad illā con cludendū actu factā: optimuȝ hoc argumentū eſt. ꝛ eius deuotis de monſtratiuū: poſſibilitas. ſ. ꝛ con gruitas: quoꝝ alterū negare: iniu ſtū alterū dubitare: crudele eſſet.

g̊. ꝛc. 4ª. rō eſt fundata ſup 4ᵒ. me dio. ſ. auctoritate eccleſiaſtice pro bationis. Pro cuius clariori noti cia premittunt. quatuor dicta ſa croꝝ canonuȝ familiaribus ſatis māifeſta. primū ē. ꝙ ecl̄ia ḋr mul tipliciter capit. hoc. pȝ. in glo. ſup c. ſcire debes. 7ª. q. 1ª. Et quātum ſpectat ad pſens pōt capi. p ꝯgre gatione fideliū. de. con. di. 1. eccle ſia. ꝛ ēt p papa. vt. 24. q. 1. Quōcū q3. ēt p epō. vt i eo. c. Scire ḋbes. ēt p maiori pte. vt in. c. Apl̄ica. 56. di. 2. dictū eſt. ꝙ ecl̄ia ſūpta p cōgregatione fideliū. nō pōt ḋ cipi: licet hoc nō ſit neceſſūȝ de ec cleſia ſūpta alijs modis. p̊. ps. pȝ. p lutiū papā. 24. q. 1. c. A recta. di cētē. Hec ſācta ꝛ apl̄ica. mater oi um eccleſiaꝝ xp̄i eccleſia. q̄ p dei oipotētis gratiā a tramite apl̄ice traditionis nunq̄ erraſſe pbat: nec hereticis nouitatib⁹ deprauā da ſuccubuit: ſȝ vt i exordio nor maȝ fidei xp̄iane pcepit: ab aucto ribus ſuis aploꝝ xp̄i principibus illibata fidetenus manet. hec ibi. Cōcordat gloſa ibidē: et adducit rōnē dicens: hoc ēe. qꝛ xp̄s bene dict⁹ rogauit p ea: vt nō defficeret. 21. di. §. 1. verſi. Ego p te. 2ᵃ. ps di cti iſtius ēt. pȝ. . qꝛ ps fideliū. vel papa. vt hō pōt errare: cū multoci ens regant pprio iudicio: ꝛ ſic ḋ

het intelligi id qđ dı̄cıtur i.c. Si no bis. de ſen. exco. ꝙ iudiciū eccleſie nōnūꝗ̄ opinionē ſeqtur: quā ⁊ fal lē ſepe cōtingit ⁊ falli. Siſr ter in. c. lator pn̄tiū: de. ſen. ⁊. re. iudi. ⁊ in. c. cōſanguinei. 3. dictū eſt. ꝙ in cultu dei. maiorē zelū hꝫ papa: ꝗ̄ alij xp̄iani. pꝫ. 24. q. i. c. officij. vbi dr̄. officij nr̄i cōſideratione: nō eſt nobis diſſimulare: nō eſt tacet libertas: qbus maior cūctis xp̄iāe religionis zelus incūbit. hec ibi. Et glo. in verbo tacere: dicit. Taciturnitas ē magnū vitiū in papa vt. 40. di. Si papa. 4. dictū eſt. ꝙ papa cenſet habere oīa iura i ſcri nio pectoris ſui. patꝫ. de. cōſtitu. c. i. li. 6. His p̄miſſiſ formatꝛ rō ſic. Id qđ p quādā vniuerſalē traditionē ab eccleſia prio mō obſeruatur: credit eſſe verꝝ: ſꝫ p̄ſeruatio bt̄e virginis ab originali eſt p quādam vniuerſalē traditionē ab eccleſia obſeruatū. ḡ: talis p̄ſeruatio credit ēe vera. pꝫ. cōſequentia cū minori: p ea q̄ dicta ſunt i. 2ª rōne principali huius articuli: vbi ꝯcluſum ē. ꝙ in oī ſtatu militātis ecc̄ie tale feſtū celebratꝛ: paucıſ exceptı̄ſ: quoꝝ exceptio nō obuiat: qn traditio hec poſſit dici vniuerſaliſ: qꝛ qđ fit a maiori pte xp̄ianoꝝ ⁊ maxie a capite cū pricipalioribꝫ mē bris. a tota ecc̄ia fieri dr̄. ar. ex̄. de elec. c. lꝫ: qi in tītali principio: ⁊ ex̄ de his q̄ fiūt a maio. par. capl̄i c. cū i cūctiſ. vbi dr̄. Qđ fit a maio ri pte capl̄i: totū capl̄m facere videt. Maior āt argumēti. pꝫ. p ſecūdū dictū. qꝛ qđ fit a cōgꝫatione fideliū: preſumit diuina iſpiratione fieri. ⁊ ſic ſine errore fieri. pꝫ. p dicta. Cōfirmat pſuaſio hec. papa preſtat bn̄ficia ſpiritualia ⁊ ꝯmunicat de theſauro: ecc̄ie xp̄ianis celebrantibꝫ memoriā talis p̄ ſeruationis. ḡ. preſumit. ꝙ talis p̄ ſeruatio vera fuerit. pꝫ. cōſeqntia qꝛ eccleſiaſticꝰ theſaurꝰ n̄ debꝫ diſ ſipari. quare nec diſtribui p falſa obſuātia: ⁊ hoc nō latet papā. cū p quartū dictū. p̄ſumat habere iura in pectore ſuo. falſā aūt eēt ob ſeruātia: ſi celebraret p imaculata q̄ fuiſſꝫ detrupata: imo talis ob ſeruātiā videret culpabilis: ſaltēꝫ referēdo talē celebrationē ad ipāꝫ ꝯceptionē: vt cōuniter a modernis ipa ꝯceptio accipit: ⁊ hoc pꝫ. qꝛ illa ꝯceptio nō eēt ſctā: cū p illā fuiſſꝫ carentia iuſtitie ⁊ gratie: ⁊ ſic obſuare p Scō. qđ ē macl̄atū. nō videt c̄lpa carere. quare cū pape ſingl̄aris zelus ſit i diuio c̄ltu. vt dicit. tertiū dictū: n̄ dēberet ꝯ̄ m̄iare p errore: imo dēberet repellere ipſum errorem: cum taciturnitas indebita in eo ēt vitium ſit: quia vt dicitur. 86. di. c. Culpam.

Culpā ꝓculdubio facientis habʒ: ꝗ quod poteſt corrigere negligit emēdare: immo ſic premiādo magis erraret: ꝙ celebrantes tale feſtum: iuxta illud. 24. q. 3. c. Qui alioꝝ. vbi dicit. Qui alioꝝ defendit errorē: multo amplius damnabilior eſt illis qui errant: quia non ſolum ille errat: ſed etiam aliis offendicula erroris preparat. ⁊ ꝯfirmat. hec ibi. Et ſic patet. ꝙ deuoti virginis iuſte conſuētur: ⁊ celebrant immaculatam conceptionē: quia eccleſiaſtica probatione. Vim autem ⁊ efficaciam: huius quarti medij confirmāt correlaria hic infra immediate poſita. patet conſequenter. quod principaliter intendebatur in proceſſu compendij preſentis. ꝙ videlicet Benedictiſſima virgo: nulluʒ originale peccatuʒ contraxit. Ex quibus omnib⁹: apparere poteſt. qualiter virginee innocētie zelatores: falſo ab aliquib⁹ accuſant: quaſi credētes q̄ nulla firmata ſūt auctoritate: aut perſuaſiua ratione: cuʒ tot vijs ⁊ modis manuducantur ad cognoſcendum. ⁊ confitendum ſinceritatem huius credite concluſionis.

Correlaria decem ex ſupradictis ſequentia.

h Ac igitur probata veritate: Inferende ſunt: decem: vt propoſueraʒ: propoſitiones: ex dictis ſupra correlarie ſequentes.

Prima propoſitio vel correlarium eſt: Credere ⁊ confiteri deū benedictū potuiſſe preſeruare electam ⁊ preellectaʒ a macula originali. vel congruū fuiſſe preſeruaſſe: aut ꝙ de facto preſeruauerit: nullum eſt peccatum. hoc probatum eſt ſupra: quia iſtud nō eſt contra diuinā aut eccleſiaſticā legeʒ: nec ꝓpter hoc in nullo derogatur diuine: aut virginis ꝑfectioni: imo ē ſignum animi bene ſentientis de deo: ⁊ deuoti erga ieſū. ⁊ Mariā: Filiū. ſ. ⁊ Matreʒ.

Secūdū Correlariū eſt: Credere ⁊ cōfiteri: deū benedictū de facto preſeruaſſe ab originali macula. hāc celoꝝ Reginā: nl'la ē hereſis. vt ab aliq̄bus: ore blaſphemo aliqn̄ oblocutū ē. pʒ. aut. n. capiat hereſis ꝓ illo q falſas: aut nouas opiniones ſequit. vel gignit. ſicut. 24. q. 3. c. Hereticus. Aut capiat ꝓ illo. q ſcripturā intelligit aliter. ꝙ ſpiritus ſanctus efflagitet. ſicut ibidē. c. Hereſis. Aut ꝓ eo: qui a ſacramentis eccleſie eſt diuiſus. vt. 4. q. 1. Quod aūt. Aut ꝓ illo: qui tranſgreditur precepta ſedis apoſtolice. vt. 19. di. c. Nulli. Aut

quomodolibet aliter:nunq̃ fauto
res huius credite veritatis aliquo
illoꝝ modoꝝ:ãnotãdi erũt:vt pꝫ.
diſcurrenti p illoſ modos.ꝛ meliꝰ
hic infra patebit.

3. Correlarium.Celebrare fe-
ſtum conceptionis benedictiſſime
matris eſt laudabile:ꝛ ad aiaruꝫ
ſalutẽ proficuũ. 2ª ps huius cor-
relarij.pꝫ.ex indulto. Sãctiſſimi.
D.noſtri ſixti.4.cõferentis ex ple
nitudine poteſtatis celebrãtibus
huiuſmodi feſtũ:tantũ quantũ cu-
ſtodiẽtibus feſtum precioſi corpo
ris xpi: prima aũt ps probaẗ.qꝛ
ſicut in moralibus.actus diciẗ re-
ctus: quãdo cõformis rationi re-
cte.ita in actibus catholicis:ꝛ fi-
delibuſ:aliqua opatio diciẗ recta.
qꝛ cõformis regule recte.pꝫ.ſimi
litudo de ſe:ſꝫ talis opatio. puta
celebratio.eſt cõformis regule re
cte:qꝛ vniuerſali eccleſie.q̃ eſt re-
gula ꝛ mater oium eccleſiarũ.12:
di.c.i. Et vt Magiſtra in oibus
ſequẽda:ibidẽ.Et.xi.di.c. Quis
neſciat.in fi.Et q̃ ñ põt eſſe nõ re-
cta tanq̃ directa a ſpũ ſctõ.imo ni
hil eſt rectũ loquendo de rectitudi
ne catholica.niſi qꝛ conforme tali
regule.cũ nõ ſit ſalus ex̃ ipſã ec-
cl'iã de Sum.tri.ꝛ fi.ca.firmiter.
Et.24.q.i.Alienus eſt ꝛ.c. Qz
ex ſola.ꝛ.c.Quoniã vetus.Aſſũ-
ptũ aũt.ſ.ꝙ talis celebratio ſit cõ
formis eccl'ie ſufficiẽter patuit.ꝫ.

4.Correlarium:Celebrare fe-
ſtuꝫ cõceptionis virginis fecundiſ
ſime: ẽ laudabilius ꝛ tutius q̃ ñ
celebrare cuius correlarij pbatio
ſtat i duobꝰ pſuppoſitꝭ.primũ.ꝙ ec
cleſia Romana eſt caput oium ec
cleſiarũ.ꝛ ſic alie pticulares ec-
cleſie ſunt mẽbra.hoc.pꝫ.12.di.c.
i.vbi diẗ.Nulli dubiũ eſt. ꝙ Apo-
ſtolica eccleſia mater ſit oium ec-
cleſiaꝝ.a cuius regulis nullatenꝰ
vos cõuenit deuiare. Et ſicut dei
filius venit facere voluntatẽ pris.
ſic ꝛ vos implete voluntatẽ mris
veſtre: que ẽ eccleſia.cuius caput
vt predictũ eſt Romana conſiſtit
eccleſia.hec ibi. Idẽ ponitur in
c.ſequẽ.Et de conſe.di.3.c. Cele
britateꝫ .2.preſuppoſitũ ẽ.ꝙ mẽ
bra debẽt cõformari capiti.pꝫ.qꝛ
aliter ſequeretur inordinatio in
toto.Et iõ.12.di.vbi ſ.diciẗ. Nõ
decet a capite mẽbra diſcedere:ſꝫ
iux̃ ſcripture teſtimoniũ oia mẽ-
bra caput ſequanẗ.hec ibi.Ex q
bus arguo ſic. Laudabilius eſt ꝛ
tutiuſ mẽbra ꝯformari capiti ſuo:
q̃ nõ cõformari.ḡ.laudabilius ꝛ
tutius eſt celebrare feſtũ cõceptio
nis:q̃ nõ celebrare.Antecedẽs.
pꝫ.p ſecundũ preſuppoſitũ:ꝛ ꝯſe
quentia ẽt.pꝫ.qꝛ celebrare eſt cõ

formari capiti.puta eccl'ie.⁊ non celebrare eſt diſcordari ab ea.

Quintū Correlariū:non celebrare feſtū cōceptionis nō denotat magnā pfectionē:imo eſt alicuius admirationis inductiuū: prīa pars eſt manifeſta.q2 nō celebrare tale feſtū:nec accedit ad honorē filij:nec matris. 2ª pars pbat: naȝ nō cōformari cōſuetudini eccleſie . que ē ſeruāda tanq̄ȝ lex.vt hēt ꝺ celeb.miſ.pnitioſus.⁊ ꝺ obſeruan.ieiu.explicari.vt ēt melius dicet in correlario.9ᵒ. ē admirationis inductiuū:ſȝ nō celebrare feſtum huiuſmodi.eſt nō cōformari prefate eccleſie:vt.pȝ.ḡ.⁊c. Confirmatur.q2 qn̄ algd eſt idifferēs. ita.ꝙ nō ꝯ catholicā fidē.vel bonos mores.debet ſeuari id qꝺ cōmuniter fit a ſocietate illoꝝ inter quos viuitur.vt hētur .12.di.c.illa aūt.vbi ⁊ ponitur cōſiliū Ambroſij datū Aug.de ieiunio ſabbi dicēns.Cū Romā venio.ſabbȝ ieiuno . Cū Mediolani ſum nō ieiuno. Sic ⁊ tu.ad quācunq̄ȝ forte eccleſiā veneris eius morē ſua: ſi cuiq̄ȝ nō vis eē ſcandalū:nec quēq̄ȝ tibi.hec ibi. Cū.ḡ.nō celebrātes hanc ſanctā cōceptionē.nō ſeruent ſocietatē illoꝝ inter qnos viuūt.puta oīū xp̄ianoꝝ.ḡ.inducūt admirationē:imo niſi eēt catholica tolerantia.nō excuſarent a ſcādalo actiuo:vt.pȝ.p verba recitata.Et maxime.q2.vt dicit ea di. Diuturni mores.niſi legi ſint aduerſi.cōſenſu vtentiū appbati legem imitantur.

Sextum Correlariū: Affirmare.ꝙ tenentes virginē beatā cōceptā ſine originali.vel ꝙ celebrantes eiꝰ feſtū mortaliter peccēt. ſūt de hereſi ſuſpecti.pȝ.q2 detrahere ⁊ obloqui ꝯ Romanā eccleſiā hereticū reputatur:Sȝ affirmare. ꝙ celebrantes.vel tenentes talē ꝯ ſeruationē mortaliter peccēt obloquuntur de Romana Eccleſia.ḡ. ⁊c.cōſequētia nota cū maiori . p id.qꝺ ponit:22.di.c.oēs .vbi aſſignatur differentia inter detrahentes iuri particulariū eccleſiaꝝ . ⁊ eccleſie Rōane . q2 primi iniuſtitiā cōmittunt.vt ibi dicit . ⁊ ſecundi:hereſim.vnde infertur ibidē.ꝙ fidē violat.q adūſus illā agit . q̄ ē mater fidei.hec ibi . Minor aūt pbatur : Nā talis obſeruantia ⁊ celebratio fit auct'e eccleſie.oblog ḡ.de huiuſmodi obſeruantibus eſt detrahere.non ipſis : ſed eccl'ieſie Romane cuius auctoritate taleȝ obſeruationē faciūt . ⁊ ſic de ſua hereſi ſuſpitionē inducere.

Septimū Correlarium : predicare docere.⁊ in diſputationibus

ſimpliciter ⁊ abſolute deffendere virginē beatā in originali fuiſſe cō ceptā omio partē oppoſitā cōdē-nando. eſt odij ⁊ male voluntatis ꝯ ipſam virginē ſignū: ⁊ de hereſi ſuſpitio probabilis: pria pars. pꝫ. Nā licet ſimpliciter predicare vł tenere hāc purā virginē ꝯtraxiſſe originale. nullum ſit peccatū. vt in. 3.º Articulo. puncto. 3. expoſitione nona clarius dicet. tñ cōdēnare tenentes oppoſitū arguit quādā xp̄i excellentie ⁊ virginei honoris diſplicentiā: qua nullū maius ſignū male volūtatis. 2.ª ps pbat. Oſtēdere. n. pmptitudinē ad ptinaciter reſiſtēdū determinationi eccleſie. eſt pbabilē ſuſpitionē de ſua hereſi tradere. ſꝫ predicans ⁊ abſolute docens. ꝙ virgo Maria ſit concepta in originali. cōdēnans oppoſitū tenētes. oſtēdit pmptitudinē ad ptinaciter reſiſtendū determinationi eccleſie. ꝫ. ⁊ c. Cōſequētia nota cū minori. qꝛ dicere. ꝙ nō poſſit ſalubriter impleri. qꝺ cōcedit ab eccleſia eſt oſtendere. ꝙ in caſu eſſet pmptus ipſi eccleſie pertinaciter reſiſtere: imo videt ꝙ de facto illud ſit determinatiōi eccleſie reſiſtere. qꝛ ſic eſt dicere. ꝙ ipa eccl'ia nō hꝫ plenitudinē poteſtatis: Cōtra illud qꝺ dicitur. 3. q. 6. Multuꝫ. Similiter damnare vel docere. ꝙ nō poſſit ꝯformari ꝯſuetudini Eccleſie eſt eius determinatiōi reſiſtere. ꝫ. ⁊ c. Maior aūt pbatur. qꝛ. 24. q. 3. c. Dixit Apoſtolus. dicit Aug. Qui ſententiam ſuā. q̄uis falſā nulla ptinaci animoſitate defendūt ⁊ querūt cauta ſolicitudine veritatē corrigi parati cū inuenerit. nequaq̄ꝫ ſūt inter hereticos deputandi. h ibi. ꝫ. per Argumētū ex oppoſitis. Qui ptinaciter reſiſteret determinatiōi eccleſie hereticus cenſeret. ꝫ. oſtēdere promptitudinem reſiſtendi illi. eſt deſua hereſi ſe reddere ſuſpectum.

Octauum Correlarium. Predicare ⁊ docere virginem beatiſſimam non conceptam in originali peccato. eſt valde laudabile ⁊ Catholicum. Cuius Correlarij veritas ſtat in tribus fundamentis. Primum eſt. ꝙ eſt differentia magna inter cauſas per accidens: ⁊ cauſas per ſe. vel eſſentialiter ordinatas. quia in accidentaliter ordinatis ſecūda non mouet virtute prime cum accidat ſecunde. ꝙ prima eaꝫ preceſſerit. Sed in eſſētialiter ordinatis cauſa 2.ª ita in agēdo. depēdet a prima ꝙ nō mouet niſi illi⁹ ꝟtute. ⁊ vt ſic

induit formā eiuſ:Ex quo ſequit. ꝙ ſi in his cauſis:posteriores cāe ſuppoſito ꝙ:eſſent libere agentes nollent mouere ꝯformit prime:vł ſi p impoſſibile dareſ. ꝙ mouerēt qñ vellēt inordinate mouerent.vt pꝫ.itelligēti terminos.Secūdum fundamētum ē.ꝙ ordines ſacri in eccłia ſunt ordinati eſſentiałr.pꝫ. 77.c.Illud nos:vbi colligitur ꝙ gradatim qs debet aſcēdē ad epiſcopatū:ita ꝙ ſemp posterior gradus pſupponit priorē:i tm̄.ꝙ qui ordinareſ eps:ſine aliquo priori ordine alijs dare nō poſſꝫ qđ non accepiſſet.ar.1.q.1.c.Gra:Et ſicut in cāis ordinatꝭ eſſentiałr:ē deuenire ad vnā primā cāꝫ in cuius ꝟtute alie agant:ita in his ordinibus ē deuenire ad ſūmū gradū .ſ. ad ſūmū pōtificē:vt habeſ .21 .di. c.Cleros.vbi dr:Pōtifex priceps ſacerdotū ē:vel dicitur eſſe:quaſi via ſequentiū:ipſe.n.ſummus ſacerdos:ipſe pōtifex maximus nūcupaſ:ipſe efficit ſacerdotes atqꝫ leuitas:ipſe oēs ordies eccłiaſticoſ diſponit:ipſe qđ vnuſqſqꝫ facē debet oñdit.hec ibi. Tertiū fūdamētū ē.qđ nulli non ſacerdoti p̄dicarelꝫ. hoc.pꝫ.16.q.1.c°. Adijcimus:vbi habeſ.ꝙ nullus p̄ter dñi ſacerdotes audeat p̄dicare:Siue Monachus ſiue laicus ille ſit:cuiuſcūqꝫ ſciētie noīe glieſ:Et lꝫ.p. c.plectis.25.di. videatur.ꝙ ēt ad diaconū ptineat p̄dicare:cū ibi dicaſ;ad diaconū ptinet crucem ferre:ꝛ p̄dicare euāgelium:tñ gloſa ad hoc rñdet dicens.ꝙ p̄dicare p legere ſumiſ ibi:Sꝫ qcqd ſit:ſaltē hoc verꝫ ē.ꝙ nulli nō ꝯſtituto i ſacris pertinet p̄dicare:His itaqꝫ p̄miſſis formaſ ratio ſic. In eſſentiałr ordinatꝭ:tūc pfecte ordo ſeruatur:qñ.ſm.ꝛ tertiū agēs cōformaſ:p°agēti:Sꝫ gradus ordinū eccłiaſticorꝫ ſunt ordinati eſſentialiter.ğ tunc ſuabiſ pfectus in eis ordo:ꝛ habitudo poſterioris ad priorē:qñ inferiores ꝯformabuntur ſupioribus.pꝫ.ꝯſequētia cum toto añcedēte ex fundamētis:tūc vltra:ſꝫ p̄dicator verbi dei ē eſſentialiter ſubordinatus ſūmo pōtifici.pꝫ.p tertiū.ꝛ ſecūdum fundamentū.ğ debet ſibi cōformari:vt ſeruetur rectus ordo : Sūmus autem pontifex cuꝫ collegio eccleſie militantis tenent ꝛ affirmāt ꝟginem glorioſaꝫ ſine originali cōceptam.pꝫ. quia celebrant taleꝫ cō conceptionē:ꝛ donis ſpiritualibꝰ accumulant ipſam celebrantes.ğ ſic debet tenere predicator verbi dei:ꝛ p cōſequens docere ꝛ predicare:vt cōformetur illi agēti cui eſſentialiter ſubordinaſ:ꝛ in cu-

ius virtute agit:quicquid reſpectu
ordinis ⁊ gradus agit:Cōforma
ri autem ſue regule ⁊ ſuo directi-
uo eſt valde laudabile. ꝗ de prio
ad vltimum predicare de Conce
ptione beate virginis:veritatē ne
gatiuā eſt laudabile ⁊ catholicū:
qđ erat ꝓbandum.

Nonū Correlarium:ſuppoſito
⁊ admiſſo.lz non conceſſo.ꝙ vtra
ꝗ oppinio ſit dubia.tutius eſt cre
dere virginem glorioſam nō con
traxiſſe:ꝗ̃ contraxiſſe peccatū ori
ginale:ꝓbatur:p̄ſupponēdo tres
regulas dñis canoniſtis ſatis no-
tas:prima quaꝝ ē:ꝙ in rebus du
bijs eſt recurrendū ad conſuetu-
dinez:vel auctoritatez eccleſie:vt
ſciatur qđ agendum. pz.hec regu
la.xj.di.c.In his rebus:cuz duo-
bus ſequentibus capitulis. vnde
in primo iſtoruz dicit̃.In his re-
bus in quibus nil certi ſtatuit diui
na ſcriptura.mos populi dei:⁊ in
ſtituta maioruz pro lege tenenda
ſunt.Et ſicut preuaricatores diui
narum legum:ita contemptores
eccleſiaſticaꝝ conſuetudinū coer-
cendi ſunt.hec ibi.Et glo.prima
huius.c.dicit. Semper diuturni
mores pro lege ſeruant̃. Et glo.
2ª.dicit. Sicut canonicis non licet
obuiare legi ſine licētia pape : ſic
nec ꝯſuetudini:⁊ in.c.Palaz dr̃.

Palā eſt ꝙ ī re dubia ad fidez:⁊
certitudinē valeat Auctoritas ec
cleſie catholice.hec ibi.Idez hr̃
in.c.de qbus.20.di.vbi dr̃.ꝙ đ du
bijs đ qbus :nec p euāgeliū: nec
p grecorū volumina:nec doctoꝝ
catholica ſcripta : nec p exempla
poſſum⁹ inſtrui:ſeniores ꝓuincie
īterrogare debemus.vbi glo.4ª.di
cit.ꝙ ex hoc.pz.ꝙ ad ꝯſuetudinē
loci eſt recurrendū:cum lex defi-
cit.Et ꝙ dicit̃ de conſuetudine ad
quam eſt recurrēduz : intelligitur
ſi eſt rationalis:quia aliter nō.8.
di.c.Que ꝯ:Et.xj.di.c.Conſue-
tudinū:eſt autez conſuetudo rōna
lis generaliter loquēdo:q̄ non ob
uiat canonicis inſtitutis : vt habe
tur extra de Cōſue.c.fi.in glo.4ª.
ſicut irrationalis ē que reproba-
tur a iure:vt extra eo.c.Cum ve-
nerabilis. Secunda regula eſt.ꝙ
dubia ſunt ſemper in meliorē par
tez interpretanda.pz.de Re.iu.
Eſtote.In his.n.benigniorē in-
terpretationē ſequi debem⁹:vt di-
cit ibi glo. Et debem⁹ magis vel
le in verboꝝ dubiorū interpreta-
tiōe.ꝙ res valeat:ꝗ̃ ꝙ pereat ex̄
de.ver.ſigni.c. Abbate ī fine:Et
ex hoc ſumit̃.ꝙ iudices debent eē
promptiores ad abſoluenduz:ꝗ̃
ad condemnanduz.pz.ex̄.de.fi.
Inſti.c.Inter:in fi.Et de proba.

c. Ex litteris. Ratio horum eſt. Quia melius eſt redargui de miſericordia: q̄ᵹ d nimio rigore. 26. q. vltima. Alligant. Sed de hoc magis dicetur in correlario ſequēti. Tertia Regula eſt. ꝙ papa eſt chriſti ieſu vicarius. patet. extra: de tranſ. prela. c. Inter corporalia: ꝛ extra eo. c. Quanto. dicitur. ꝙ papa gerit vicem dei in terris: Ex quo ſequit̄. ꝙ habet plenitudinez poteſtatis. vt notatur. in. c. cōſequens. xj. di. glo. 2ᵃ. vbi dicitur. Pape Auctoritas plena eſt: aliorum epiſcopoꝝ ſemiplena. Quia ipſi ſunt in partē ſolicitudinis vocati: nō in plenitudinem poteſtatis. vt. 2. q. 6. c. Decreto noſtro: Et ſic preſumit̄. quod facit papa. facere auctoritate dei: ex̄ de trāſ. prela. Inter corporalia. gloſa. x. Ipſo igitur approbante aliquid ꝛ nos approbare debemus. arg. 19. di. c. Si Romanorum. Immo ipſius ſententie magis eſt ſtandū: q̄ᵹ ſentēcie totius mūdi. vt in glo. l. di. 4. c. In iſtis. His. ḡ premiſſis pbatur correlariuz ſic. In dubijs eſt recurrēdum taz ad loci cōſuetudinez: q̄ᵹ ad auctoritatē Romane eccleſie. ḡ ſuppoſito. ꝙ opinio de Conceptione Virginis ſit dubia: tutius eſt tenere partē negatiuam: q̄ᵹ affirmatiuaz: antecedens. pz. per Regulam primaz: ꝛ cōſequentia probatur. Quia ꝛ auctoritas Romane eccleſie fauet eidez: ꝛ conſuetudo non ſolū loci: ſed ꝛ omiū chriſtianoꝝ. paucis exceptis illud tenet. Cōfirmatur. quia ī dubijs pars benignior eſt eligēda. ḡ tutius eſt tenere. vt dicit Correlariuz: antecedens. patet. per regulaz ſecūdaz. ꝛ conſequentia pbatur. q: benignius eſt: ꝛ laudabilius confiteri. ꝙ mater tanti filij plaſmatoris omniū: nū q̄ᵹ fuerit vas īmunditie: ꝛ pro nullo inſtanti caruerit gratia: q̄ᵹ oppoſitū credere: Et ſi error ſit. cuz in pietate fundet̄: tutius eſt accuſari de miſericordia: q̄ᵹ de crudelitate aut rigore. Confirmatur vltimo: Nam in dubijs conformari chriſti Vicario cui ineſt pleniſſima poteſtas in eccleſia: ꝛ cuꝰ facta in diuino cultu a deo facta eſſe preſumunt̄: ꝛ cuius ſententia preualet ſententie totius mundi. eſt tutius: q̄ᵹ non conformari. per regulaz tertiaz: Sed chriſti Vicarius tenet. ꝛ approbat partez negatiuam. ergo tutius eſt etiaz nos id tenere ꝛ approbare. Sed heu vbi nunc ſunt amatores virginis? vbi ſue innocentie zelatores? hic occaſionem lamentandi ſumant: hic doleāt: hic clamaī nō ceſſent.

Nam tante Regine conditio: pe-
ior facta eſt: q̄ꝫ cuiuſcūqꝫ mali ho-
minis. patet. quia de quocunqꝫ et
ſceleratiſſimo. de dubia eius mali
tia interpretatur bonuꝫ: cum qui-
libet preſumatur bonus. niſi pro
betur contrarium. extra de p̄ſup.
c. Duduꝫ. Et tamē matri dei hec
iponif calumnia. hec culpa aſcri-
bitur: de qua nulla certitudo: im-
mo pia: ⁊ rationalis probatio op
poſitum ſuadet: Cōſtantinus pro
pter reuerentiam ſacerdotalis di
gnitatis dicebat. ꝙ ſi ꝓprijs ocu
lis vidiſſet ſacerdotem dei peccan
teꝫ clamideꝫ propriā expolliaſſꝫ:
⁊ cooperuiſſet eum: ne ab aliquo
videretur. 96. di. c. In ſcripturis:
Et tamē genitrici eius: cuius filiꝰ
eſt princeps ſacerdotuꝫ: tanta nō
habef obſeruantia: immo poſtpo
ſito omni reſpectu: ꝓclamatur cul
pa opinata: ad ſonum tube cōuo-
cantur oēs. vt audiant falſum no-
men. ꝙ. ſ. inocentiſſima iniuſta fue
rit. Conſiderent queſo. q ſic oblo-
quuntur dignitatē maternā. ⁊ ex
cellentiā Regalē virginis: ⁊ i po
ſterū taceant. Emendent in me-
lius: que voluntarie cōmiſerūt.

Decimuꝫ Correlarium: Sup-
poſito. ꝙ per eccleſiaꝫ altera pars
determinari debeat: non videtur
tutum. ꝙ eccleſiaſtico ſtatuto: com
pellanf fideles. ꝯfiteri tantā vir-
ginem conceptam in peccato ori
ginali. ꝓbatur. Pro quo premit-
to ſex Canonica documenta.

Primū: In ꝓceſſu iudiciali nō
debet eccleſia aliqueꝫ condemna
re: iuris ordine pretermiſſo. hoc
patet. extra d̄ offi. iud. ordi. c. pri
mo: vbi habetur. ꝙ debent prela
ti eccleſiaſtici inquirere. ⁊ iudica
re. ſecundum ꝙ canones cenſent.
Et glo. 3. ibi dicit. ꝙ ex hoc ſumi-
tur argumentuꝫ. ꝙ Iudex iudi-
care debet. ſecundum allegata ⁊
probata: ⁊ ſecunduꝫ Canones. ⁊
leges. ⁊ non ſecundum Conſcien
tiam: vt expreſſe dicitur. xj. qōne.
3. Sūmopere. hec glo. Idem ha-
betur extra eo. ti. c. Si Sacer-
dos. vbi concluditur. ꝙ Sacer-
dos. non debet arguere nomina-
tim: queꝫ ſcit reum eſſe. niſi ſerua
to ordine iuris: Ex hoc documen
to Correlarie elici poteſt. ꝙ ſen-
tentia citra ordinem iudiciorum
prolata nō tenet: Sicut etiam ha
betur. 2. qōne. 6. c. Si quādo. §.
Diffinitiua.

Secunduꝫ Documentū. quod
premitto eſt. ꝙ ſententia non de-
bet fieri contra aliquem. niſi reo
conuicto: aut ſponte confeſſo. pa-
tet. hoc. 2. q. 1. c. pᵒ. ⁊ ſecūdo: Et i
glo. prima ſuper. c. 1. vbi ponun-

tur quatuoꝛ modi cóuincendi aut. ſ. iure: aut inſtrumentis vel teſtibuſ. aut facti euidētia: ibi videaſ.

Tertiū documētū eſt. ꝙ ad iuſte iudicandū reqrunſ: taꝫ accuſatores: q̄ꝫ teſtes. pꝫ. 4. q. 4. c. 1. vbi dicíſ. In omni iudicio quatuoꝛ pſonas ſemp neceſſe eſt eē. i. iudices electoſ. accuſatores idoneos. defenſores cōgruos. atqꝫ teſtes legittimos. h ibi. De accuſatoribus ēt: pꝫ. 2. q. 1. de manifeſta. vbi dicíſ. ꝙ iudicis nō eſt. ſine accuſatore damnare. licet in glo. fiat de hoc exceptio. in aliqbus caſibus de quibus nihil ad pꝛeſens.

Quartū documentū eſt. ꝙ in re dubia: nō debet dari certa ſententia. hoc. pꝫ. xi. q. 3. c. graue ⁊ in. c. ſequēti: imo q de dubio iudicat iudicium dei vſurpat. 2. q. 1. c. Nomē pꝛeſbiteri. Et ideo ſolet dici. ꝙ eccleſia nō iudicat. niſi de publicis oꝛdine iudiciario pbatis vt hēſ. 30. q. vlti. c. nec illud in. fi. ⁊. c. ſequēti. Et que dubia ſunt. de q bus nō debet fieri iudiciū: declaratur in gloſa. 33. di. c. fi. vbi poníſ triplex genus ambiguitatis. ſ. iuris. facti. ⁊ pſone: ⁊ cōcluditur. ꝙ vbi eſt ambiguitas facti: nunq̄ꝫ eſt ferenda ſententia in pꝛeiudicium alicuius.

Quintum documentū. In re dubia iudex debet eē pꝛomptioꝛ ad ſoluendū: q̄ꝫ ad condēnanduꝫ: hoc patuit in p̄cedēti coꝛrelario.

Sextum documentuꝫ. Iudex potius ſeruabit miſericoꝛdiā in iudicādo: q̄ꝫ ad rigorē declinet. hoc pꝫ. 26. q. vlti. c. Alligāt. vbi dicíſ. Nō ne meli⁹ eſt pp miſericoꝛdiā rōnē reddere: q̄ꝫ pp crudelitateꝫ? Si deus benignus eſt. vt qd ſacerdos eius auſterus vult apparere. hec ibi. ⁊. c. pōderet. 50. di. in. fi. dr. Sētentiā que vetat miſericoꝛdiā. nō ſolū tenere fr̄es: ſꝫ ēt audire fugite. Quia potioꝛ eſt miſericoꝛdia oībus ſacrificijs. vbi gloſa dicit. Si in aliquo redarguendi ſumus: melius eſt miſericoꝛdie reddere rōnē: q̄ꝫ crudelitatiſ 35. q. 9. veniā. Ex his igiſ documētis pꝛobatur coꝛrelariū: ſic arguēdo. Eccleſia nō debet condēnare aliquē pꝛetermiſſo oꝛdine iuris. g̃ nō debet ſentētiare virginē Mariam ꝯceptā in peccato oꝛiginali: antecedens. pꝫ. p documentū pꝛimuꝫ. ⁊ pbo cōſequentiā. Quia cōdemnatio p ſentētiam diffinitiuā p̄ſuponit illū in quē fertur ſētētia: eē reū ꝯuictū aut ſpōte ꝯfeſſum. pꝫ. ex. 2º documēto: ſꝫ virgo Maria nūq̄ꝫ cōfeſſa eſt. ꝙ talis culpa ſibi infuerit. pꝫ: qꝛ nō viuēdo: nec p⁹ moꝛtem. qꝛ a ſeculo non eſt audi

tuȝ.ꝙ aduerſarij adduxerint vnū miraculū pro atteſtatiōe ſue opinionis: Nec mirū: qꝛ deus nō pōt eſſe teſtis falſitatꝭ alicuiꝰ.ꝰ ⁊c. Si militer hec Bndicta virgo: nūꝙ̄ fuit conuicta in hoc delicto. pȝ. qa nec accuſatores ꝑualuerūt: cuȝ de hoc nūꝙ̄ fuerit facta nec fieri poſ ſit veridica accuſatio: que exprimi debet viua voce: ⁊ preſente ac cuſato. 2. q. vltia. c. Per ſcripta: Itē debet fieri cū inſcriptiōe: Ita ꝙ accuſatoꝛ obliget ſe ad penam taliōis: vt habeť. 2. q. vlt. c. Quiſquis. Siľr debȝ fieri ꝓpriā voce: ⁊ nō p trāſmiſſa ſcripta. vt i ſequē tibꝰ. c. apparet. que minime ꝯtingere poſſunt. ꝯ tantā imaculatiſſi mā innocentiā: Idem dico de teſti bus: quoꝝ atteſtatio: non eēt ido nea ꝯ tantā virginē. pȝ. pp id qͦd habeť. 4. q. 3. §. Solā. vbi diť. So laȝ atteſtationē ꝓlatā. nec alijs legittimis adminiculis cāȝ appꝛo batā: nullius eē momēti certuȝ .ē hec ibi: In iſta aūt atteſtatione ꝯ ſanctā virginē. nō eſt cā adducen da ſufficiēs ad ꝓpoſitum eoꝝ. Et ſic. pȝ. illa ꝯſequētia: ⁊ per conſe quēs. ꝙ eccľia nō debet ſententiaȝ ꝓferre ꝯ innocētiā bndicte virgis: q̄ nullius delicti maculis unꝙ̄ ſub iacuit. Confirmať rō. qa in dubijs nō debet certa dari ſentētia. ꝰ coꝛ

relariū illud ē: veꝝ ancedens. pȝ ex. 4. documēto: Et pbať ꝯſequē tia: Nā virginē glorioſaȝ eē cōce ptā in originali peccato: aut ē fal ſum: et ſic non debet ab eccľia de terminari tāꝙ̄ veꝝ: aut ſaltē ē du biū de quo nulla habeť certitudo: vt ꝓbatū ē ſupra: in hoc articulo: cōcluſiōe. 3ͣ. veritate. 2ͣ. Et ſic ſeqtur oio intentuȝ: Si igiť in dubijs quoꝝ determinatio nō eēt ꝑudi tiū. niſi viatori peccatori. ⁊ ſuo: debet eccľia ſuā ſuſpēdere ſenten tiā: quāto magis nō debet determinate ꝯcludere aliqd: ď quo btē ſup btōs: imaculatiſſime ſuper iu ſtos: ⁊ Regie angeloꝝ ⁊ hoīuȝ: ēt parua redderet calūnia? Si ēt ſūmi pōtificis ſentētias pp ſūmū eius gradū in eccľia. voluit deus ſuo reſeruari iudicio: ⁊ examini. li cet alioꝝ hoīuȝ facta. p hoies ter mineť: vt heť. 9. q. 3. c. facta. ⁊ c. Alioꝝ: tutū aut iuſtum exiſtimabi mus: illā cuiꝰ excellētiā ēt Ange licus admirať itellectus: ab altero: ꝙ̄ a deo de pctō iudicari? Ab ſit. ꝰ ⁊c. Confirmatur vltimo iſta ratio ſic: ſuppoſito dubio eccleſia magis debet determinare parteȝ negatiuaȝ: ꝙ̄ affirmatiuā. ꝰ coꝛre lariuȝ veꝝ: ꝯſequentia. pȝ. de ſe. ⁊ pꝛobo ancedēs: in dubijs eccle ſia debet eſſe promptioꝛ ad ſoluē

dū: ꝙ ad cōdēnandū. ḡ ⁊c. Similiter: deus fuit benignus ⁊ largiſſimus i ampliſſimis gratijs collatis virgini. ḡ vicarius ſuus non debet eſſe auſterus: maxime ipam imputādo de peccato. ḡ ⁊c. Item ſi ꝑ determinatiōe alterius partꝭ committēdus ſit error. minus malū eſt errare ꝑ declinatiōe ad pietatē: ꝙ ad rigorē. Et melius eſt reprehendi d̾ miſericordia: ꝙ d̾ crudelitate. ḡ antecedēs illud eſt verū: Deductio aūt. pꝫ. ex ꝑmiſſis documētis. Quare ꝯcludat̾. ꝙ nō eēt multū tutū eccl̾iam pro parte affirmatiua de virginis cōceptiōe determinatā dare ſniaꝫ: imo ꝙ valde catholicū eſſet. ⁊ veris deuotis v̾ginis magnū collatū bn̄ficium: ſi qd̾ ex indulto celebrari pōt apl̾ico: eadē celebratio in vim ꝑcepti tranſiret: Sꝫ tn̄ qd̾ aliquādiu differt̾: ſperandū ē. ad hoc diuinis ꝓclamātibꝰ miraculis. nō oio auferri: cuius rei dicat ois virginee innocentie zelator. fiat fiat. Sufficiat itaqꝫ tandē has ex multis adduxiſſe ratiōes. ꝑ concluſiōis pricipalis. ⁊ correlarioꝝ declaratione. Neqꝫ. n. cum amicis Regine celorum amplioribus opus eſt vti ſermonibus. quibus ſolum maternitatis ⁊ fecunditatis virgini collatum nomen. de perfecta eius innocentia fidem: ⁊ demōſtrationē facit. Tempus nunc eſt deuotiſſimi materne puritatis (ad vos. n. ſermo) vt aduerſarij venenata iacula repellantur: Certamen in promptu eſt: vnius igitur cuiuſque enſis in manu propria ſit: Nullus timeat: Plures enim nobiſcum ſunt: ꝙ cum illo: Nobiſcū eſt Jeſus: Eſt ⁊ pijſſima virgo: cuius honore congreſſus tantus fit hodie: Sunt ⁊ omnes ſancti: pro eorum Regina promptiſſimi ſuffragium preſtare. Eſt ⁊ tota fidelium multitudo: paucis exceptis: veniat igitur Dauid: manu fortis: ⁊ lapidem afferat: quo caput huius ſimilis golie contra immaculatiſſimam matrē dei obloquentis percutiat̾: quaſſetur ⁊ cōminuatur: Eya igit̾ fratres: expectate: orate: ad celum intente clamate ⁊ dicite. Exurge chriſte adiuua nos: Veni Domina noſtra. Veni fiducia noſtra: veni Regina glorie: Apprehende arma. ⁊ ſcutum: ⁊ exurge in adiutoriū nobis.

Articulus tertius principalis. in quo Argumenta ⁊ Auctoritates (que huic veritati contrariari videntur) catholice ſoluuntur.

p. 3. ar^9 pⁱ^{us} est tertii totᵉ et ductotū aggᵗ apparētia huic fideli gīm griatūz gnalis et theologica p. tholo. solutio.

C IRCA Tertium Articu-
lum principalem xp̄o duce:
⁊ virgine glorioſa fauēte: falſa ⁊
erronea dicta inuectiue procaciſſi
me: ſicut in huius compēdij prin
cipio propoſuerā repellenda ſūt.
licet nimis longum eſſet de omni
bus: que blaſphemiā ſonant ibi
poſitis (vt iam iam patebit) ſpecia-
lem falſitatem inueſtigare: Sꝫ an
teq̄ preſens impleat propoſitū
eſt notandū. q̄ homo iſte totam
materiam ſue maledicte inuecti-
ue in quattuor partes diuiſit. Et
quia pricipale intentū huius mei
aſſumpti laboris ad hoc tēdit: vt
veritas virginee inocētie eius de-
uotis pateficat: ac falſa argumēta
adducta ꝯtra eiuſdē virginis pu
ritatem ſoluant: ideo primā par-
tem eiuſdem inuectiue: que tantū
narratiua eſt relinquens. Contra
tres ſequentes ſolūmodo calamū
extendi. Et ſic vltimus hic Arti-
culus in tria puncta diuiſus: a pre
cedentibus in nullo deuius erit.
In primo quoq̄ verba ⁊ ventoſa
argumenta ſecunde partis famo
ſi libelli: vere: ⁊ deuote ſoluuntur.
In 2°. oſtenditur. q̄ ſolutiōes ſue
quibus in. 3°. eiuſdem libelli par-
te catholicas ⁊ pias rationes ite
rimere ſtudet: ⁊ nulle ſūt: ⁊ magni
odij contra tantam Reginā eui
dentia ſigna preſe ferunt. In. 3°.
autē puncto repetende ſunt que
dam bene adducte reſponſiones
deuotorū virginis ad aliqua peſ-
ſime interpretata ab aduerſario:
quas ipſe in. 4°. parte predicte in
uectiue falſas eſſe credit: vel ma-
gis credere ſimulat.

Veritates. x. huic primo pun-
cto tertij Articuli principalis.

A Nteq̄ aūt ad intima pri-
mi puncti perueniat: vt pre
cedentiū Articulorū ordo omni-
no ſeruetur. x. p̄mittā veritates fir-
miſſimi quodāmō Clipei pro vir-
gineo honore bellātiū exiſtentes:
quibus quecūq̄ venenata iacula
publici aduerſarij tutius ⁊ facili⁹
repellent. Quarū prima hec eſt.
Licet demōſtrationes nō poſſint
augeri per media potiſſima: poſ-
ſunt tn̄ augeri i ſub ⁊ in latus aſſu
mendo. Hec veritas ē Ariſtote-
lis in. 2°. poſteriorum: que etiā ra
tione probatur: primo quo ad ei⁹
primā partem: Nam vnius effe
ctus non poſſunt eſſe plures cau-
ſe totales. ⁊ immediate. ergo nō
poſſunt eſſe duo media potiſſima:
reſpectu eiuſdē paſſionis demō-
ſtrate. pꝫ. cōſequētia: quia mediū
dic cāz: ⁊ pricipiū reſpectu ꝓprie

paſſionis inherentis ſbto. vt habetur p°. ꝛ 2°. poſterioꝝ. ꝛ ſic non pōt intelligi: ꝙ cauſe totales non poſſint multiplicari reſpectu eiuſdem effectus: ꝛ tamē media multiplicentur: immo vnū illoꝝ neceſſario eſſet fruſtra. Antecedēs aūt illud eſt. Sco. in primo di. 2ª. q. 3. vbi probat: ꝙ nō poſſunt eſſe plures dij. q2 tunc vterqꝫ eſſet cauſa totalis alicuius effectus. qđ nō eſt poſſibile: q2 tunc ſequeretur: ꝙ aliquid dependeret ab aliqua cauſa eſſentialiter: qua tamē ſublata nihil minus haberet ſuum eſſe. hoc idem habet Sco. in. 3. di. pª. q. 2ª. ꝫ. ꝛc. 2ª. pars huius veritatis etiā probatur. Pro quo: nota. ꝙ augeri in ſub: eſt alicuius demōſtrationis ſummere indiuidua ſbi: vel minoris extremitatiſ illiuſ: ita ꝙ breuiter ſumere ſub. eſt deſcendere a demoſtratione vniuerſali in particularem. Exemplū ſi fieret talis demōſtratio. O ē animal rationale eſt riſibile: omnis homo eſt animal ratiōale. ꝫ. omnis homo ē riſibilis. Si modo ſumanſ indiuidua hominis ꝛ formeſ minor ſic. Sortes eſt animal rationale: vel plato eſt animal ratiōale ꝛ ſic de ſingulis erit multiplicare demonſtrationē in ſub: ſimiliter dicatur đ augere in latuſ. q2 fit p multiplicationem plurium terminoꝝ ſub medio. Exemplum: ſi dicatur. O ē animal eſt ſba. omnis homo eſt animal. ꝫ. omnis homo eſt ſba. Si igitur minor mutatur ꝛ dicaſ. omnis leo eſt animal: vel omnis equus eſt animal ꝛ ſic de ſingulis ſpetiebus: manente tamē eodem medio eſt multiplicare in latꝰ: Sꝫ de his ſatis: cū inſtructis in dialectica hec manifeſta ſint. Quorſum autem hec dicant. iam patebit in ſequenti veritate.

2ª. Veritas. Nō ē opus ſingulariter reſpondere ad omnia argumenta in libello inuectiuarū poſita. cuius veritatiſ ꝓbatio ſtat in tribus fundamentis. Primū ꝙ licet ita ſit: vt dicit: prima pars ꝓcedentis veritatis tamē nō incōuenit ad cōcludendū aliquod verum nō neceſſarium vel pure creditum: habere plura media: ꝛ ſic etiā ad cōcludendū aliqđ falſum ꝙ tamen creditur verū. pꝫ. hoc familiaribus in logica: ꝛ maxime in primo ꝛ 2°. poſterioꝝ. q2 ex hoc nō ſequeretur illud inconueniens: qđ hic ſupra inferebatur. q2 media pluriſicata ad ſimpliciter ſilogizandum aliqđ verum cōtingēs. nō dicunſ cauſe totales ꝛ inmediate vel non variabiles reſpectu cōcluſionū. vnde ad cōcludendū

hanc ꝙ aliqs diligat alterum: pōt ſūmi ꝑ medio. qꝛ eſt pater vel mater. Et ſic ꝓbabiles ſolū ſumit. vl' qꝛ oſculat' qđ eſt ſignū: vel. qꝛ beneficia pꝛeſtat. ⁊ ſimilia. quo mō argumētādi pōt ita cōcludi verū ſicut falſū. Et qđ dixi de hac propoſitione. ꝙ aliqs diligat alterum ita pōt poni de aliqua alia ꝓpoſitione ꝯcludenda ꝑ multa media. 2. fundamentū eſt. ꝙ virginē eſſe cōceptā in peccato oꝛiginali: aut eſt falſū: ſicut deuotis ipſius. Aut ſi eſt verū: nō tñ ad illā eſt mediū neceſſariū: ꝑ qđ poſſit demōſtrari pꝫ. articulo p̄cedēti concluſione tertia veritate. 2ª ſi enim demōſtratiue ꝓbari poſſet valde gloriaret' Amicꝰ noſter: q ita laboꝛat. vt falſuꝫ ſuadeat. ⁊ ſub ſpetie boni tot mala cōmittere nō veret'. 3. fundamentū eſt. ꝙ ſicut nō incōuenit multiplicatio medioꝝ ad ꝓbādū iſtam. Soꝛtes diligit platonē: vel iſtā hō ē aſinꝰ: Ita poſſūt multiplicari argumēta ⁊ mēdia ad ꝯcludēdū iſtā falſā. vgo Maria cōcepta eſt in peccato oꝛiginali. pꝫ. hoc coꝛrelarie ex duobus p̄cedentibus fundamētis. Et. qꝛ paup iſte cognouit ꝑ ſuo deducēdo erroꝛe: nō eſſe rōēs demōſtratiuas: imo nec perſuaſiuas: niſi extoꝛquendo ſenſū verboꝝ. Jdeo multiplicauit media: ⁊ deturpauit folia. vt iuxta ſententiā chꝛiſoſtomi multitudine vinceret quos rōne ſupare nō poterat. ⁊ ſic a ueritate nudū ſe eſſe ꝓfitet': q multitudine ſe armauit. Ex his igit' fundamētis ꝓbatur veritas iſta. 2ª ſic. Jn hoc cōpēdio virginei honoꝛis. non debet aliqđ inoꝛdinatū ſiue ſupfluū apparere. Sꝫ ſi in ipſo reſponderetur ad ſingula argumenta cōtenta in libello amici eſſet aliqđ ſupfluū ⁊ inoꝛdinatū. g. ⁊ c. pꝫ. cōſequentia cum maioꝛi. qꝛ magna oꝛdinatio oꝛdinatiſſime virginis reqrit cōdecentē oꝛdinē in cōpendio ſuarū laudū. Minoꝛ aūt ꝓbatur. qꝛ fruſtra fit ꝑ plura qđ ꝑ paucioꝛa cōpleri pōt. Argumēta aūt falſa inuectiue iſtius euacuari poſſunt ꝑ paucioꝛes ſolutiōes q̄ ſint oēs eius coloꝛate rōnes. vt patebit: g. ⁊ c. vnde cū fundamētis ⁊ veritatibꝰ declarandis. Mille millenaria talia argumēta ut ſua ſūt: maxima facilitate ſoluunt': cū ſēp vel totū aſſūptū vl' ſaltē ps aliqua falſa ſit. Et mirū hoc fuit quomō tā apparens doctus. voluit ita multiplicare verba ⁊ folia ad ꝓbandū aliqua. ꝙ nullꝰ niſi hereticus vel infidelis negat. ⁊ quomō cū tāto laboꝛe nitit' cōcludere. qđ nulluſ niſi ignoꝛātiſſimꝰ ꝯcederet. Hoc aūt

in ſequētibus melius apparebt.

3ᵒ Veritas: In ſanctoꝝ dictis ſicut neceſſariuꝫ eſt attendere ad primū verboꝝ ſenſū ita aliquādo ad ſm. ꝓbatur. pro quo premittē/da ſūt duo: primo. ꝙ ſenſus verborū pōt eē duplex. ſ. quantū ad primam ſignificationē: ⁊ quantū ad ſecundā. vt dixi articulo ꝑcedēti'. cōcluſione. 3ᵃ. ⁊ rōne. 3ᵃ. fundata in ſo medio: ibi vide. 2ᵒ. premitto. ꝙ iſtud dictū de duplici ſēſu attēdē/do in ſcriptura eſt verū tā i libris Canonicis qui ſtricte loquēdo ſūt illi qui cōtinent̄ i biblia. vt ſequē ti veritate dicet̄: ꝙ̄ in alijs ſāctoꝝ libris qui ēt large loquēdo canonici nuncupant̄: Ex his. ḡ probo primā ptem veritatis: ⁊ prio de libris Canonicis vel ſcripture ſa/cre. i his. n. ē ita attēdenᵃ alegorica moralitas. vt ñ ſpnat̄ literalis hyſtoria: imo in aliquo paſſu non pōt nō intelligi litteraliter. vt docet Nicolaus de lyra in princi/pio ſuoꝝ moraliū: ſicut ibi. Audi iſrael dñs deus tuus vnus eſt. vt hētur. Deutero. 6ᵒ. Et illud. Dili/ges dñm deuꝫ tuū. ēt Deutero. 6ᵒ. vnde i talibus ⁊ ſimilibus nō eſt alius regrendus miſticus ſenſus: Expoſitio igitur litteralis i libris canonicis: aliquādo ſola ē. vt i locis iā allegatis. aliquādo nō ē ſo/la: ſꝫ tñ necīa. vt cū vltra ſēſū prīū ſcriptur̄: ⁊ litteralē: iueſtigamᵒ miſticū ſēſū. Sicut illud. ꝙ habraaꝫ duos filios habuit: qḋ vltra veritatē lr̄e hꝫ ſenſum alegoricū. qr per hos duos filios habrae ſignificantur ſtuo teſtamēta. vt hētur ad galathas. 4ᵒ. Aliquādo nō ſola nec neceſſaria. imo nec poſſibilis. vt iā patebit. Quādo itaqꝫ alicuius moralis talis dicti: expoſitio inq̄rit̄ litteralis intelligētia eſt ꝑmittenda. vt melius fructus ſpiritua/lis capiatur. Et hoc docet Auguſtinus. in libro de doctrina xp̄ia/na. 2ᵒ. ⁊. 3ᵒ. in pluribus capitulis. ⁊ ēt in. 13. de. ciui. dei. c. 21. vbi cōcludit. ꝙ de paradiſo in quo prios hoies auctoritate ſcripture ſacre fuiſſe cōſtat: ſpiritualiter aliqd intelligere poſſumus: puta: p para/diſū intelligēdo vitam beatoꝝ: vel eccleſiā militātē: p quatuor fluia. quatuor virtutes vl' quatuor euā/gelia: ⁊ huiuſmodi ⁊c. ⁊ infert in fine capituli: Hec ⁊ ſi qua alia cōmodius dici poſſunt de intelligē/do ſpiritualiter padiſo nemine phibēte dicant̄: dū tñ ⁊ hyſtorie veritas fideliſſima rerū geſtaꝝ narratiōe cōmēdata credat̄. hec ibi. Et gregorius in epiſtola tranſmiſſa leandro epō. p moralitatibus i librū iob declaratis. dicit: Scien/

dū eſt.ꝙ quedā hyſtorica expoſi/
tione trāſcurrimus.ꝛ p alegoriā:
quedā tipica inueſtigatione pſcru
tamur: ꝛ quedaꝫ p ſola alegorice
moralitatis inſtrumēta diſcutim⁹.
Nōnulla aūt p ꝯcta ſimiĺ ſoliciti⁹
exqrentes:triplicitez indagam⁹.
Nā primū qdē fundamēta hyſto
rie ponimus:deide p ſignificatio
nē tipicā.i arcē fidei fabricā mē/
tis erigimus. ad extremū quoqꝫ
p moralitatis gratiā qi ſupducto
edificiū colore veſtimus:hec ille.
Et qđ dixi đ expoſitiōe litēali ali
quādo īgrēda ī libriſ biblie.idem
dico de ſpūalı.q̄ in tantū in aliquo
paſſu neceſſaria eſt.vt nō niſi p il
lam poſſimus veritates aliquas
ſacre ſcripture ſaluare.vnde ſtan
do in verbis littere qualitez veri/
ficabitur illđ qđ hētur iudicū.ꝯ.
Ierūt ligna vt vngerēt ſup ſe re/
gē:dixeruntqꝫ oliue.Impa nobiſ.
Et in nouo teſtamēto.Mathei.
5.Si manus tua ſcādalizet te. ab
ſcide eā:Modo.pꝫ.ꝙ attenden
dēdo primū verboꝝ ſenſū.i.litera
lē.ꝙ talis eſt falſus.cū ligna non
poſſint regē elligere:nec ſaluato/
ris cōſiliū ſit de manu realiter ab
ſcidēda.ꝛ tñ miſtice exponēdo:h
ꝛ ſimilia dicta vera ſunt:Nā p li
gna que poſtulauerūt regē innuiſ
aliqd ſimile factū a viris ſichen.q
fecerūt abimelech ī ſe regē. Et đ
manu abſcidēda intelligiſ amic⁹
ēt ppinquus:cui⁹familiaritas eſt
fugiēda: quādo nobis eēt occaſio
ruine. Et ideo gregorius vbi ſup
dicit. Aliquādo vero exponere a/
pta hyſtorie verba negligimus:
ne tardius ad obcura veniamus.
Aliquando aūt intelligi iuxta lit/
terā nequeunt.qꝛ ſupficieter⁹ ac
cepta nequaqꝫ inſtructionē legen
tibus ſꝫ errorē gignunt. hec ille.
Et iđ Aug.de doctri.chri.li.3.c.
xi.in ſacris codicibus legētes cau
tos reddit dicens. Cauēdū eſt ne
figuratā locutionē ad lr̄am accipi
as:ad hoc.n.ptinet qđ ait apl̄us.
Lr̄a occidit ſpūs aūt viuificat: cū
.n.qđ figurate dictū ē accipiſ tāqꝫ
ppꝛie dictū carnal̄r ſapit: Neqꝫ
vlla mors aie ꝯgruētius appellaſ
qꝫ cū id ēt qđ in ea beſtiaſ antecel
lit.hoc eſt itelligētia carni ſubijciſ
ſeqndo lr̄ā.h ille. Et ifra.30.c.di.
oīa.vel pene oīa. q̄ i ueteris teſta
mēti libris geſta ꝯtinenſ.ñ ſolū p
prie ſꝫ ēt figurate accipiēda ſūt.h
ibi. Et hierōym⁹ i epl̄a ad paulinū
đ oib⁹ diuie hyſtorie libris loqns
đ ꝯtētis in.3°.ꝛ.4°. Regū dicit. Si
hyſtoriā reſpicias v̄ba ſimplicia
ſūt. Si i lr̄is ſenſū latētē īſpexeris
eccleſie paucitas ꝛ hereticoꝝ ꝯtra
ecclam bella narrantur:h ibi. Et
de. Iob dictis loquens dicit

ſinguľa in eo verba plena ſūt ſenſi
bus: Ex q̄bus oībus. pꝫ. q̄naľr ſb
duplici ſēſu vtriuſq; teſtamēti v̄ba i
terp̄tāť: A ſimili g̊. dico idē ꝺ ſctō
rū dictꝭ: quātūcunq; ap̄pbatis. q̄
vꝫ ſolo ⁊ vnico ſēſu quē v̄ba faciūt
nō ſep̄ abſq; errore expōi poſſūt.
Nam Aug. in. 2° l. de. fi. ad. pe. c.
24. loquēſ de pena aīaꝝ ſeparata
ruꝫ ⁊ cū peccato exeuntiū de hoc
ſeculo dicit. Firmiſſime tene ⁊ nl̄
latenus dubites: nō ſolū hoīes iā
rōne vtentes. verū ēt paruulos. q
ſiue in vteris matrū viuere inci-
piunt ⁊ ibi moriunť: ſiue de ma-
tribus natos: ſine ſacramēto ſan-
cti baptiſmatis. qꝺ dať in nomine
patris ⁊ filij ⁊ ſpūs ſcti. de hoc ſe
culo tranſeunt. ignis ſupplicio ſē
piterno puniendos. hec ille. Qꝺ
dictū ſi ſm̄ q̄ verba ſonant expo-
natur. ꝯ oium theologorū deter-
minationē erit. Similiter Ber-
nardus ſup̄ miſſus eſt loquens de
p̄fectione Marie oppoſita imp
fectioni Eue dicit. O admirandā
⁊ omi honore dignā virgineꝫ: O
feminā ſingľariter venerādā: ⁊ ſu
p oēs feminas admirabilē: parē
tū reparatricē: poſterorū viuifica
tricem. hec ille. Et tñ qd falſius
dici pōt q̄ꝫ hanc virginē quātūcun
q; ſanctiſſimā. reparatricē ⁊ viui
ficatricē appellaſſe? Nō. n. indi-
guiſſet repatione. Et ſic chriſt⁹ nō
fuiſſet vniuerſalis redēptor. Eo-
dem mō Dama. c. 58. ait. Geni-
tricem dei nequaq̄ꝫ dicimus bea-
tā virginē. Qꝺ tñ. ſiquis p̄ſume-
ret affirmare. heretic⁹ cēſeretur:
Et gregorius in benedictione Ce-
rei. O felix culpa. Qꝺ dicere ē op
poſitū in abiecto: Neceſſariū. g̊.
eſt. in his ⁊ in multis alijs ſimili-
bus: ad ſenſū. 2. puta ad intentio
nē loquentis recurrere. vt error
excludatur: ſicut infra in reſpondē
do formaliter melius declarabiť.
vbi ⁊ haꝝ auctoritatū ſenſus ve-
rus ponendus eſt.

4ª Veritas. Nō mō nō eſt in
cōueniēs: imo neceſſariū negare
aliqꝺ dictū theologoꝝ ēt ſi ſcti fue
rint. Cuius veritatis p̄batio pre
ſuppōit quatuor fundamēta. Pri
mū ē. q̄ libri fideliū ſunt in tripli
ci differentia. Qr Aliq dicunť ca
nonici. Aliq Agiographi. Ali-
qui Apocriphi. Canonici ſunt il
li: qui ꝯtinenť ī Biblia. lꝫ ⁊ Ali
qui excipianť. vt ſtati dicetur. Et
dicunť Canonici. i. Regulares.
qr in illis recte regule ſalutis aſſi
gnanť. Recte. n. regunt ⁊ ducūt:
legētes in ipſiſ: nec alīorſū trahūt
imo oē diſtortū prauūq; corrigūt.
Agiographi aūt ſunt alioꝝ ſan-
ctoꝝ ſcripta ab Agios qꝺ eſt ſan

ctum .⁊ graphe q̄ᵭ eſt ſcriptura. Sanctorū. q̄. libri. licet catholici ſunt. nō tñ inter canonicas ſtricte ſūptas ſcripturas numerari poſ- ſunt. Apocriphi vero appellant quoꝝ auctores ignorant: Cōmu- niter aūt Apocriphas illas voca- mus ſcripturas. q̄ dubie ⁊ incerte ſūt: et ſi a nullo i fide deuient: Sȝ licet ita ſit. vt pſens expoſitio di- ſtinguit. nō tñ incōuenit. ꝙ etiā in ipſis libris biblie talis hēat diffe rētia. Ita ꝙ aliq eoꝝ ſūt Canōici: aliq Agiographi. Et aliq Apo- criphi: Et hoc veꝝ eſt ſeq̄ndo ex- poſitionē hebraicā. vt. n. colligit a hieronymo i ꝓlogo galeato: diſtin gunt ipſi hebrei vetus teſtamentū in tres ordines: primū vocāt legē .2. ꝓphetas. 3. Agiographa: In lege ponūt qnq̄ libros Moyſi: i ꝓphetꝭ octo. ſ. Joſue. Judicū. Sa muel. Malachiā. Iſaiā. Jeremi aȝ. Ezechielē. Et xij. ꝓphetas mi nores. In Agiographis nouē li- bros. veteris teſtamēti q ſupſunt vnus: ſ. Job. tres Salomonis. Da niel. paralipomenō. Eſdras. ⁊ he ſter. Et hi dicunt Agiographi. i. ſctōꝝ ſcripte. qᵭ tñ nom̄ cōe ē oi- bꝰ ſacre ſcripte libris. Qꝛ igit hi nouē ñ hūerūt eminētiā p̄ ceteris. ſm quā agnominarent. Idō cōmūi noie nūcupāt. Qꝛ aūt lib iudith. Machabeorum. Sapie. ⁊ Tho bie: certos ñ hñt auctores. Idō hi Apocriphi dicunt. vide Nicholaum de lira. ſup ꝓlogū libri ioſue. pȝ. q̄. ꝙ libri qnq̄ Moyſi ⁊ octo ꝓphaꝝ noiatoꝝ. ſolū Canonici. ſȝ ipos hebreoſ poſſūt nūcupari. vñ in ꝓlogo Galeato dicit Hierony mꝰ. Sapia que vulgo ſalomonis i ſcribit. Et Jeſu filij Sirach libē. ⁊ iudith: ⁊ thobias. ⁊ paſtor. non ſūt i Canone: Et i ꝓlogo Judith dicit Idē Hieronymꝰ: Apud he- breos liber iudith. inter Agiogra pha legit. Cuiꝰ Auctoritas ad ro- borāda illa q̄ in ꝯtētionē veniunt minus idonea iudicat. Caldeo tñ ſmone ꝯſcriptus iter hyſtorias ꝯ putat: ſȝ. qꝛ hūc librū ſinodus ni cena i numero ſctāꝝ ſcripturaꝝ le git ꝯputaſſe: acqeui poſtulationi veſtre. ħ ibi. Et in ꝓlogo i libruȝ thobie ſcribēs Cromatio. ⁊ He- liodoro epis dicit. Exigitis. vt li- brū Caldeo ſmone ꝯſcriptū ad la tinū ſtilū trahā. librū vtiq̄ thobie quē hebrei de cathalogo diuinaꝝ ſcripturaꝝ ſecātes. his q̄ agiogra pha memorāt mācipatūt. Et ſi q̄ ras. Qr fideles hos libros cū Ca nōicis ſcripturis ꝯiunxerūt. Re- ſpōdet tibi idē Hieronymꝰ. in ꝓlo go i libros ſalomōis di. Sicut. q̄. iudith. ⁊ thobie: ⁊ Machabeoꝝ

libꝛos.legit qdē eos ecclīa: ſꝫ iter
Canonicas ſcripturaſ nō recipit:
Sic ⁊ h̄ duo volūina legat: ad edi
ficationē plebiſ.nō ad auctoꝛitatē
ecclīiaſticoꝝ dogmatū ꝯfirmādā.
h̄ ibi. Ita ꝙ inuere videt̄.libꝛos q
nō ſūt in Canone ab ecclīa eē re-
ceptos: potiꝰ ad moꝝ iſoꝛmationē
q̄ȝ ad ꝓbādū ea q̀ i ꝯtētionē veni
unt. 2.fūdamētū ē. Qd̄ lꝫ in libꝛis
Canonicis ēt minima nō inueniat̄ di
ſcoꝛdia.in libꝛis tn̄ Agiographis
i.ſctōꝝ ſcriptis expſſa ē aliqua re
ꝑta ꝯdictio: pꝛimū hoꝝ.pꝫ.ꝑ Au
gu.18.de.ciui.c.41.vbi.di. Deni-
q̄ȝ Autoꝛes noſtri in qbus nō fru
ſtra ſacraꝝ līaꝝ figit̄ ⁊ termīat̄ ca
nō: abſit vt iter ſe aliqua rōne diſ
ſentiāt.h̄ ibi. Et infra. Ipſi ſane
pauci eē debuerūt ne multitudie
vileſceret. qd̄ carū religione eſſe
opoꝛteret: nec tn̄ ita pauci. vt eoꝝ
nō ſit mirāda cōſēſio.h̄ ibi. Et in
fra. Illi iſraelite: qbꝰ credita ſunt
eloqa dī nullo mō pſeudo ꝓphas
cū veris ꝓphetꝭ pari licētia cōfu-
derūt: ſꝫ cōcoꝛdes iter ſe atq̄ȝ i nl̄
lo diſſetiētes ſacraꝝ līaꝝ veraces
ab eis agnoſcebāt̄. et tenebātur
auctoꝛes.h̄ ille. Et in.c.38.apte
d̄mōſtrat ꝙ ſolū ille ſcriptur̄ quas
Auctoꝛeſ n̄ ſic hoies: ſꝫ ſic̄ ꝓphe
te diuia inſpiratione ſcripſerūt a
fidelibus ſūt ap ꝓbate. et in Ca-
none recepte. exēplificās de ſcri
pt̄a. Noe ⁊ Enoch q fuit ſeptimꝰ
ab Adā. de qua Judas in Cano
nica ſua memit: ⁊ tn̄ nō accepta-
ta in Canone ꝑꝑ nimiā antiqtatē
nō ꝙ eoꝝ hoiuꝫ q deo placuerunt
repbet̄ auctoꝛitas: ſꝫ.qꝛ iſta non
credunt̄ ipōꝝ. Et ēt ponit ibideꝫ
de mltꝭ alijs ſcripturiſ q̀ eodē mō
ꝑꝑ hāc cāꝫ a fidelibus nō acceptā
tur: ſꝫ qd̄ mirabilius ē non ſolum
veteris teſtamti libꝛi tali decoꝛāt̄
cōcoꝛdia: veꝝ ⁊ i nouo ad idē ve
tus teſtamtū cōparato oimoda re
pit̄ cōfoꝛmitas: vn̄ hieronymꝰ de
ſaphin ⁊ Calclo.di. qcqd legimꝰ
in veteri teſtō. hoc idē. ⁊ i euāge
lio repimus. ⁊ qd̄ in euāgelio fue
rit lectitatuꝫ. hoc ex veteris teſti
auctoꝛitate d̄ducit̄: nihil diſſonū:
nihl̄ diūſū ē.h̄ ille. Et ſic.pꝫ.pꝛia
ps huiꝰ fūdamēti. 2ª aūt ēt.pꝫ.ſ.ꝙ
i libꝛis ſctōꝝ fuerit aliqualis ꝯdi-
ctio. hoc.n.duꝫ eſt nō mō i theolo
gis moderniſ. puta iter ſctūꝫ tho.
⁊ Sco. vl̄ iter ſctūꝫ ⁊.B.Bōa.⁊
Egidiū in mlt̄is ſpeculabilibꝰ diſ
ſentiētibꝰ: ſꝫ ēt i antiqs doctoꝛibꝰ
vt.pꝫ.de ſalomone de quo aliq te
nuerūt ꝙ ſaluatꝰ ſit vt.32.q.4.c.
Salomō i gloſa. aliq aūt ꝙ dāna-
tꝰ. vn̄.b.Aug. ⁊ Gre. uidet̄ ſecūd
opinioni iclinari: Sctūs aūt Am
bꝛoſius. ⁊ hieronymꝰ magis fa-

uēt pr̄ie. Ex qbus pʒ. ꝙ cū duo pri mi doctores dicāt Salomonē sal/ uatū. et alij duo dānatū. ⁊ sic nō saluatū. ꝙ ꝯdictoria in scriptꝭ tra/ diderūt. Saluatū. n. ⁊ nō saluatū ꝯtradictionē sonat: ꝙ. ⁊ c. similr̄ in ꝓposito nr̄o de ꝯceptu virginali. sctūs. Tho. tenuit v̄ginē ꝯceptā i pctō originali. Sco. tenuit ꝯceptā sine pctō. cōcipi aūt cū pctō. ⁊ nō ꝯcipi cū pctō ꝯdicūt. ꝙ. contradi/ xerunt sibi inuicem in suis dictis. qḋ erat pbādū. Nec h alicui mi rū ēe debʒ. ꝙ. s. sctōꝝ dicta sint a/ liqn negāda. qꝛ sepe scti viri sciē/ tiati ⁊ catholici ex multo zelo ici/ dūt i errorē. vn̄ recitat Aug. p°. li° de vnico baptismo. ꝙ sāct' ciprianus doctor ex multo zelo icidit in heresiʒ donatistaꝝ. qꝛ posuit ꝙ ba ptizat' fact' heretic', si redeat dʒ iteꝝ baptizari lʒ ipsā hāc heresiʒ suo sctō martirio postea reuocaue rit. similr̄ btūs hiero. nimis co/ mēdans baptismū posuit. ꝙ hn̄s vnā vxorē ante baptismū. ⁊ aliaʒ post. nō bigam' dr̄. 26. di. c. vnius vxoris qḋ ipbat Aug. ea. di. 26. i. c. acuti'. ⁊. c. sequti. Idē possem' dicē de multꝭ simlib' opionib' scōꝝ. Sic i ꝓposito nr̄o. qn̄. s. tho. vl̄. s. bnard' loqbār de Cōcep. v̄gi. ſm viā cōunē bono zelo posuerūt pt̄e affirmatiuā. sʒ qꝛ maioris auctori/ tatꝭ ē de' reuellās. ⁊ iubēs. ⁊ mi/ racul' iussa ꝯfirmās. q̄ꝫ sit Tho. vl̄ bnārd'. ⁊ diuia iussa ⁊ miracl̄a. sūt ꝫ. posita. Ideo duotissimi v̄gi/ nee inocētie recte adherēt pti ne gatiue. ⁊ dicūt. ꝙ tal' zel' istoꝝ sā ctoꝝ n̄ fuit ſʒ sciaʒ bonā. qꝛ tūc n̄ sapiūt supnā sapiaʒ reuellātē. Iō n̄ ē acceptād'. de his pōt dici illḋ cōe dictū. Qn̄qꝫ bon' dormitat homer'. Scim'. n. ꝙ Nathan di/ xit ad dauid. 2. R. 7. Fac q̄cūqꝫ i corde tuo sūt. qꝛ dn̄s tecū ē. Et pu tabat bene dicere cū eēt ꝓpheta. tn̄ De' dixit ꝯriū ei. s. vt dauid nō edificaret domū dn̄o. sic cogitaue rat: sʒ fili' ei' salomō sic ⁊ factū ē. q̄r. ⁊ c. 3. fūdamātū ē. Qḋ lʒ ita sit vt pn̄s v̄itas di. tn̄ de libris cano/ nicis stricte sūptis. nō lʒ aliud se tire q̄ꝫ in ipsis ꝯtineat. pʒ. Corre larie ex duob' fūdamēt ꝑmissis. qꝛ auc̄itas taliū libroꝝ n̄ ē hūana sʒ diuia. qꝛ aūt ē p diuinā illumia tionē cui n̄ pōt sbēē falsū: aut mi sterialr̄ p āgelicā r̄uelatiōē. Sic. n. Angeli supiores reuellāt medi is: ⁊ medij iferioribus. sic iferio/ res reuellāt holb' sic pʒ. p Dioni siū. 4. ⁊ 9. Ange. hyera. ⁊ Aug. x. de. ciui. dei di. ꝙ de supna curia ad nos mīstrata p Angelos sctā scriptura descēdit. h ille. Mḋ an geli hominibus reuellant sicut ipsi a lumine eterno pcipiunt. pcipiūt

aũt ĩfallibiľr.ğ infallibiľr reuelãt: quare.ꝛc.De hac ſcriptura ſacra ꝓpꝛie dictũ ē ſcđe pe.i.c.ſpũ ſctõ ĩſpirati locuti ſũt ſcti đi hoies:Et iõ Aug.ĩ epľa.8.ad hiero. ꝛ hēť 9.di.c.Ego.dicit.Ego ſoľ eis ſcriptoꝝ.i.ſcriptoꝛibꝫ q iam canonici appellãť didici hũc timoꝛē.honorēq̃ referre.vt nullũ eoꝝ ſcribēdo erraſſe audeã credē:aut ſi aliqd ĩ eis offēdero:qđ videať ↄ̄triũ đitati:nihil aliđ exiſtimē:q̃ mēdõſuꝫ eē codicē:vľ nõ eē aſſecutũ iterp̄tē qđ dictũ ē:vľ me mĩme ĩtellexiſſe non ambigã.h ille.Et glo.2ª.ibi dicit.ꝙ nephas ē dicē ꝙ ſcriptura mētiať.vt.22.q.5.c.qd.ğ.Quare ↄcludať ꝙ libꝛi canonici.veteris.ꝛ noui teſtam̄ti.q ꝓpꝛie ſacra ſcriptura noiant.vt.9.di.c.Quis neſciat.tãte ſũt auctoꝛitat̃.ꝙ qcqd ĩ eis ↄtineť veꝝ teneť firmiť:ꝛ ĩdiſcuſſe:ꝛ p ↄſequēs ēt id qđ ex hoc ↄcludiť manifeſte.Sicut.n.ĩ phia ↄcedimꝰ pꝛĩcipia:ꝛ q̃ ex illľ bñ deducte ſũt ↄcluſiões.Jta ĩ ſcripturis catholicis eodē mõ dicēduꝫ ē.

Quartũ fũdamētũ ē.ꝙ de quolibꝫ dr̃ affirmaº ľ negaª ꝛ đ nullo eoꝝ ambo ſimul.pꝫ.ex doctrina Arĩ.tã ĩ poſtp̄dicamēt̃:q̃.4º.metha.ꝛ pbatur ēt rõne:accept̃.n.duobꝫ ↄ̄dictoꝛijs:vt puta:currē:ꝛ ñ currere loq̃:ꝛ nõ loq̃:ꝛ ſic de alijs:ꝛ accipiãť reſpectu eiꝰdē rei ꝛ tp̄is qꝛ aliter nõ eēnt ↄ̄dictoꝛia necio: ſi vnuꝫ erit veꝝ alteꝝ erit falſum: ꝛ e ↄuerſo.ꝛ iõ ſi alicui applicãť ſemp ita erit.ꝙ ſi de illa re cui applicãť:verificať extremũ ↄ̄dictionis negatiuũ:neceſſario remoueť affirmatiuũ:ꝛ e ↄtra.Vľt ğ Arĩ.ꝙ đ quolibꝫ verificať extremũ ↄ̄dictiõis affirmatiuũ vľ negatiuũ:cũ ↄ̄dictio ſit oppoſitio cuiꝰ ꝑꝫ ſe ñ ē mediũ.4º.metha.ſꝫ ambo ſimľ đ eadē re nľlo mõ poſſũt verificari: Exēplũ currere:ꝛ nõ currere applicata platoni ſic ſe hñt.ꝙ unum iſtoꝝ extremoꝝ necio verificať de eo:ſꝫ ambo ſiť nequaq̃:Ex his ğ quattuoꝛ fũdament̃ breuiť arguo ſic ad ꝓbationē pñtis veritat̃:Jn qbuſcũq̃ ↄ̄dictoꝛijs:ĩ qbꝫ alteꝝ extremoꝝ ↄcediť:necio alteꝝ negatur:ſꝫ aliqª ſctõꝝ dicta ſũt adiuicē ↄ̄dcõꝛia.ğ aliqª ſctõꝝ dicta necio ſũt negãda ↄſequētia.pꝫ.cũ toto añcedēte ex fũdament̃ p̄miſſis:ꝛ ſic ēt.pꝫ.qđ erat pꝛĩcipaľr ꝓbãdũ ĩ hac đitate nõ eē vꝫ icõuenies negare aliqđ dictuꝫ alicuiꝰ theologi ēt ſcti:Nõ valet.ğ hoc argum̄tũ: iſte fuit ſctũs.ğ necio adherēdũ ē dicto ſuo:qꝛ vt dicit Aug.ĩ.c.ego.9.di.Alios ita lego:vt quãtalibꝫ ſcitate quãtaue doctrina poleãt.ñ iõ veꝝ putē.qꝛ ipſi ita ſenſerũt:ſꝫ

qꝛ mihi p alios auctores. vł cano nicas. vł ꝓbabiles rōnes. qđ a ve ro nō abhorreat pſuadē potuerit. h ibi. qꝛ tñ aliq nr̄i tpis ſic arguūt Dicta iſti⁹ ſcī vł theologi ſunt ab eccłia apꝓbata. ğ ꝯriū ſentire nō lʒ. pʒ. conſequētia hʒ eos. p. ar. 15. di. c. ſi. iō p huiuſmōi itelligētia ē notādū ⁊ p regula tenēdū. ꝙ Qñ cūqʒ ſūt aliq ſctōꝝ dicta adinuicē diſcordātia ab eiſqʒ ñ retractata: quoꝝ opa ſūt ab eccłia autēticata vnicuiqʒ ē licitū tenē qđ placet: ⁊ notāt dixi ab eis nō retractata: qꝛ vbi aliqs retractaſſʒ aliqđ dictuʒ ſuū. nō liceret ipſi adherē: ſiłr oʒ. ꝙ ñ ſint ab eccłia correcta: tūc. n. ſtādū eēt correctiōi. ar. 16. di. c. p⁹ Iſto. ğ mō. pʒ. regła: qa cū ñ poſſit aliqs obligari ad ꝯfitendū ꝯdi ctoria: ⁊ nullū eoꝝ dictū ē repro batū. vł retractatū: imo vtrūqʒ eſt autēticū: i ꝗtū nō ꝯtiet aliqd ꝯ fidē. ğ ꝙ magis placet. licitū eſt: ita ꝙ i tali caſu: hʒ ꝟitatē quod dr̄ ad Ro. 14. vnuſqſqʒ i ſenſu ſuo abun dat: Et id qđ hēt de ꝯſe. di. 4. c. Sic i ſacris: quot capita tot ſnie. Que oia ꝯfirmat Aug. i Enche. ⁊ ponit. 22. q. 2. c. In qb⁹ di. In qb⁹ reb⁹ nihil itereſt ad capeſcen dū regnū ꝺi. vtrū credāt: an nō: ⁊ vtrū vera putēt: aut falſa: i his er rare: ⁊ aliđ ꝓ alio putare: nō ē ar bitrādū eē pctūʒ. Aut ſi ē: mimū eē atqʒ leuiſſimū. hec ibi. Mđ in ꝓpoſito nr̄o: Opa Aug. ⁊ Hiero. ſt ab eccłia apꝓbata: ⁊ vn⁹ tenet ſalomonē ſaluū. ali⁹ nō ſaluū: poſſum ego ſine pctō adherē Hiero. ⁊ negare Aug. vł e cōuerſo. Qđ ipſemet Aug⁹ ꝯfirmat ſcribēs ad Uincē. li. 2⁰. ⁊ hēt. 9. di. c. Negar di. Negat ñ poſſū nec đbeo. ſicut i ipſis maiorib⁹: ita młta eē i tam multī opuſcuł meis q̄ poſſūt iuſto iuditio: ⁊ nłla temeritate culpari. h ille. Et Anſel. Cur ꝺs hō. li. p⁹ c. 15. Ubi querit an pſes elligēdi ſint hoies: ꝗ angeli deprditi: dicit. In illr reb⁹ đ qb⁹ diuerſa ſine picu lo ſētiri poſſūt. nłlū puto aie picu lū: ſi i huiuſmōi reb⁹ ſic exponim⁹ diuina dicta. vt diuerſis ſñijs fauē videāt. nec arbitror rephēdi debe re. hec ille. et Sco. i. 4. di. 3. q. 4. vbi loqtur đ ceſſatiōe legaliū đcla rās ꝯtrouerſiā circa hoc hiero. ⁊ Aug. di. Salua reuerentia alioꝝ. teneo cū Paulo ⁊ Aug⁰. ⁊ ſic im plicite negat hierony. ꝗtūcūqʒ fa moſū doctorē. qr. ⁊c. Propterea doctores q̄rētes: An ſcolares pec cēt ſequētes opiōes diuerſas ma giſtroꝝ rñdē ſolent. ꝙ vbi ꝯrietas alloꝝ ē đ nō ptinērib⁹ ad fidē: abſqʒ piclo qlibet opinionē q̄ magis placet pōt ſeq. In his vero q̄ ad

fidē ꝑtinēt.nlꝰ excuſat̄ : ſequēdo
opinionē erroneā p̄ceptoꝛis ſui.
Sic d̄terminat.B.Tho.i vna.q.
Quolibꝫ ſui.⁊ Enri.d̄ Gāda.q.
33.qōli.4. Sufficiāt.ḡ iſta ꝑ d̄cla
ratiōe huiꝰ v̄itat̄ꝭ : q̄ q̄dē v̄itas val
de attēdēda ē a zelatoꝛibꝰ v̄ginee
īnocētie: cū magnā facilitatē p̄ſtet
ad rn̄dēdū oblocutiōibꝰ aduerſa
rij.vt patebit.

5ª Ueritas ē. Nō icōuēit nega
re aliqd̄ dictū grani.aut eiꝰ Gloſa
toris.h̄ v̄itas fūdat̄ i tali ſeq̄nti di
ſtinctiōe.vꝫ.ꝙ Grani dicta poſſūt
ꝯſiderari duplr̄:Aut.ſ.i q̄ꝫtū ſunt
alioꝝ v̄ba ⁊ ab ipſo recitāt̄. Aut
q̄ꝫtū ex ꝓprio ſēſu ſūt exp̄ſſa.vt pu
ta qn̄ loq̄t̄.vt doctoꝛ.⁊ Magiſt̄.
Si pº mō.adhuc duplr̄.qꝛ aut ta
lia ſūt ſtatuta ſūmoꝝ pōtificū ſicut
ſūt illoꝝ d̄cretales: Aut ſt̄ ſimplr̄
dicta alioꝝ ſctōꝝ vl̄ epoꝝ d̄creta:
Et pº iſtoꝝ mōꝝ adhuc poteſt eē
duplr̄.qꝛ talia ſtatuta pōtificū:aut
ſūt nūc imutata:aut apꝓbata:⁊ ꝯ
ſuetudīe ꝯfirmata:⁊ vt p̄ns v̄itas
meliꝰ ⁊ oꝛdiatiꝰ pateat ex hac di
ſtinctiōe:iſtas d̄duco ꝯºnes:quaꝝ
pª ē h̄:Quecūqꝫ ponūt̄ i decretoꝝ
li.tāq̄ꝫ dicta ſūmoꝝ pōtificū i nl̄lo
abrogata.vl̄ mutata.nl̄li fas ē ne
gare ſine diſpēdio ſalutꝭ. Nō con
cluſiōis ē.qꝛ talia n̄ poſſūt dici di
cta Grani.ſꝫ mag̃ pape apꝓbātꝭ.

ar.c.Si ap̄lice d̄ p̄bē.li.6. Et iō.
Sicut nec d̄cretalibꝰ pōtificū:ita
nec tali dicto ꝯdicē lꝫ. ar.25.q.pª.
ꝑ totū.Un̄ Gre.i.c.hac conſona.
ibi di. Hac cōſona ſctis pribꝰ diffi/
nitiōe ſancimꝰ:vt q̄ ſacris obedire
Canonibꝰ neſcit.i.cōtēnit:nec ſa
cris miſtrare altaribꝰ : nec cōronē
capē ſit dignꝰ.h̄ ibi.2ª cōcluſio. Di
ctis grāni recitātꝭ dicta ſūmoꝝ pō
tificū abrogata vl̄ mutata ꝯriū ſe/
tire lꝫ. Exēplū. Jam diu fuit ſtatu
tū.ꝙ clerici imediate ieiuniū qua
drageſime icboarēt poſt ſexageſi
mā.vt h̄et̄ di.4.c.ſtatuimꝰ cū duo
bꝰ caplis ſequētibꝰ. ⁊ tn̄ nūc lꝫ te
nē.ꝙ illd̄ nō obſuātes:nō peccēt.
vt dr̄ ibidē.c.vltio:⁊.§.vltio. Sic
eēt dicēdū d̄ multꝭ alijs nūc muta/
tis.ſicut d̄ diebꝰ rogationū:q̄ erāt
ſub p̄cepto.⁊ d̄ ebdomada ſctā.d̄
Con.di.3.c. Pronūciādū.⁊ nūc
ꝯſuetudo ē in ꝯriū:nec ex hoc ho
mines dn̄r trāgreſſoꝛes p̄cepti.ꝙ
aūt ſūmoꝝ pōtificum decretales:
mlt̄e ſint mutate:aut ſaltē abꝛeuia
te.pꝫ.familiaribꝰ i iure canōico.
Et loquēdo d̄ nouis:ſatꝭ ē manife
ſtū i ꝓhemio ſexti.§. Nos ad ap̄li
cē.p Bonifaciū dicēte. Tādē plī
bꝰ ex ipſis decretalibꝰ:cū vl̄ ipſa
les.aut ſibi ipſis:vl̄ alijs iuribꝰ cō
trarie:ſeu oīo ſupflue viderēt̄:pe/
nitꝰ reſecatꝭ.reliq̄s q̄buſdā ex eis

abreuiatꝰ. ⁊ aliqbꝰ i toto. vł i pte mutatꝰ i vnū libꝝ redigi mādauit. mꝰ. ƀ ille. qr. ⁊c. 3. cōcluſio: Snie decretoꝝ ⁊ grani: q̀ i ſoł aucītatibꝰ doctorū ēt ſctōꝝ fundāt: tm̄ valēt q̄tuz illoꝝ ſctōꝝ acītas. vñ qr Aug. auctoritas vbi tenet ƀ Salomōe dānatione: ñ obligat ad mortale. vł aliqd ſiłe. qđ ñ ſit ꝯ fidē: aut mores: iō i talibꝰ ꝯdicē grano: nłla ē culpa. 4ª. ꝯcluſio: vbi grani dicta ſonāt ſimplicē alicuiꝰ epi cōſtitutionē: aut ſtatutū: nō ē incōueniēs ſibi i illo ꝯdicē a ſibi nō ſubditꝰ. pz. łz. n. ꝯſtitutio apłice ſedis aſtringat oēs vt ex͂ de Cōſti. c. fi. Nec mirꝝ: cū ſit iudex ordinarius oiuz xpianoꝝ: ⁊ ipſa eccłia apłica ſit mr̄ oiuz eccłiaꝝ. vt. 9. q. 3. c. Cūcta p mūdū: ñ tñ cōſtitutio epi particłaris: q̀ tm̄ obligat ſuos dioceſanos qbꝰ pōt cōſtitutionē facē ex͂. ƀ maio. ⁊ obe. c. ſi qs. ⁊ ex͂ de loca. ⁊ cōduc. c. veſtra noƀ: Talē mōz hz Sco. i. 4º. di. 6. q. 8. Ubi querit ƀ pena iterātiū baptiſma: Et rñdēs ad illđ qđ hēt. ƀ. Cōſe. di. 4. c. Qui biſ. dicit. ꝙ qr illđ ē. vt ex titulo eiꝰ. pz. accipit ex penitētiali Theodori. q fuit epus cantuarie. i. q̄tū ē huiꝰ auctoris: nłlū robur hz infligēdi penā irregularitatꝰ: Nullꝰ. n. pōt infligē irregularitatē toti eccłie: niſi caput totius eccłie: Et ſi quis vellet ꝯtendē. ꝙ oia poſita i decreto: firmā. ⁊ vniuerſalē obligationē facerent: oporteret oñdē oia ibi ꝯpillata: eē cōfirmata p papā. qđ nō eēt młtū facile: eo mō quo eſt manifeſtū de oibꝰ capłis poſitꝰ i decretalibꝰ: in quaꝝ ꝓhemio. Greg. 9. mādat doctoribꝰ i iure canonico. ꝙ contenti ſint i ſcoł. ⁊ i iudicijs hac cōpillatiōe: Et in ꝓhemio ſexti. Bonifacius octauus mādat. ꝙ ƀ ꝯſtitutionibus editꝰ a tpr̄e Gregorij noni. vſq̄ ad tēpus ſuuz: ille ſole robur habeant: que ibi inſerte ſunt. hec Sco. quaſi textualiter. 5ª. Concluſio. vbi gratianus loquit̄ proprio ſenſu nō recitādo alicuius alteriꝰ opinionez: nec fundando eius dictuz in aliqua decretali loquendo. ſ. vt doctor. ſicut poteſt teneri: poteſt ⁊ ita negari: De talibus eniz dictis ſuis: idem eſt ſicut de dictis ſanctoruz nō obligantibus ſicut i precedēti veritate declaratur: Et ad hoc facit. c. Noli. ⁊. c. Neq̄. 9. diſt. Ubi Augu. in epiſtola ad fortunatuz dicit. Neq̄ quorumlibet diſputationes: q̄uis catholicoruz. ⁊ laudatorū hominum: velut ſcripturas canonicas habē debemus: vt nobis non liceat ſalua honorificētia q̀ illis debet̄ hoibꝰ: aliqd i eoꝝ ſcriptꝰ reꝓbare aut re

UNIVERSIDAD Y PROV.ª BIBLIOTECA DE ZARAGOZA.

ſpuerẽ ſi forte iuenerim⁹ . ꝙ aliter ſẽſerint ꝙ̃ ṽitas hꝫ diuino adiuto-
rio. vl' ab alijs itellecta. vl' a nob.
Talis ego ſuꝫ in ſcripturis alioꝝ
quales volo eẽ itellectoreſ m eoꝝ.
h. ibi. Et glo. pᵃ di. Nõ eo ipſo le-
dit pbama alicuius ꝙ exꝓbraſ te
ſtimoniũ ſuũ. ex̃ de excep. c. Deni
qꝫ. h glo. Nec mirari qs debet de
hac ꝯcluſiõe cũ ẽt dicta pape poſ
ſint negari qñ. ſ. loqſ. vt Magr̃.
vt di. hoſti in. c. Paſtoralis. ex̃ de
deci: Eius. n. opinio tũc ñ magis
arctat ꝙ̃ opio vni⁹ alterius docto
ris. 6ᵃ Cõcluſio. vbi gloſa loqtur
ad modũ grãni puta de ꝓprio ca
pite ꝛ magiſtralr. ꝑciſe dicaſ. ſicͭ i
ꝑcedẽti cõcluſione . nec ẽt de hoc
mirari aliqs debet. qꝛ fere oẽs ta
lẽs gloſe vtriuſqꝫ iuris. qñ initũſ
ꝓprio ſenſui ꝛ nõ alicui decretali
autentice reducũt ſe ad uarias ꝛ
diuerſas opiones dicẽtes. ſic dicit
Cin⁹ ita ſetit. Din⁹ l' Bartol⁹ aut
Accurſus. Johẽs vult ſic. Hoſti.
ſo ſic. Laurẽ. di. ꝯtrũ: imo aliquã
do gloſa ẽ ꝑter ꝓpoſitũ textus. ꝛ
aliqñ eſt falſa vt. pꝫ. de illa q̃ hẽſ
13. q. 2. ſup. c. Tẽp⁹. Et illa q̃ hẽ-
tur de penitẽ. di. 5. i principio quã
reꝓbat. Sco. i 4. di. 17. q. pᵃ Sicu
ti ẽt reꝓbat gloſã aliã ſup. c. De-
tbrae. i. q. i. vide ipſũ in. 4. di. 6.
q. 3. vt plurimũ tñ iſte gloſe bone
ſũt ꝛ ꝑcipue ille q̃ exponũt textũ.
q aliqñ ẽ mltũ obſcur⁹ ꝛ ſine ipis
male poſſet itelligi. Et hec dicta
ſufficiãt quãtũ ſpectat ad declara-
tionẽ pñtꝭ ṽitatꝭ ꝛ priarij ꝓpoſiti.
6ᵃ Veritas. Lꝫ ꝯhere pctũm
originale nõ. cõpetat alicui rõne
ſue idiuidualis ꝯditionis aut ſpe
cifice pfectiõis: ꝯpetit tñ alicui i
diuiduo ſpeciei hũane: primi pa-
rẽtiſ de merito ꝛ diuino decreto. h
veritas eſt de mẽte. D. Petri de
cãdia: Cui⁹ pria ps. pꝫ. qꝛ ſtat ali
qð indiuiduũ hũanũ fuiſſe aliter
ꝓductũ ꝙ̃ nãli ꝓpagatione. ꝛ tñ
illud idiuiduũ nõ eẽt in pctõ ori-
ginali ꝛ hẽret rõnẽ idiuidualẽ ſi-
cuti alterũ in ſimili ſpecie. pꝫ. de
xp̃o benedicto ꝛ de Adã. 2ᵃ ẽt ps
iſtiuſ ṽitatꝭ apparet de ſe. Nõ. n.
vr̃. qualr huiuſmõi priuatiua ꝯdi
tio ad quã tot ſequũſ ipfectiones
ſit de rõne ſpecifica. ꝛ de pfectiõe
hũana: maxie ſi ad memoriã re-
ducãſ q̃ i prio articulo ꝛ pria cõ
cluſione ṽitate. 4ᵃ hui⁹ cõpẽdij di
cta ſũt. Et ẽt. pꝫ. Qꝛ xp̃s nõ fuit
i origiali ꝯcept⁹ ꝛ tñ ẽ hõ. 3ᵃ. ẽt
ps hui⁹ ṽitatis parere põt. p ea q̃
declaraui i ꝑfato prio Articlo in
formali ꝓbatiõe ꝯcluſiõis. 2. vbi
ꝯcluſũ ẽ ꝙ ꝯhere pctũꝫ origiale ꝯ
petit huic vel huic homĩ: ex deme
rito primi parẽtis ꝛ diuio ꝺcreto

Jta q̄ ex hoc cõcludi debet.q̄ nõ ſufficit ſolũ demeritũ p̄mi parē/tis:vel q̄ ab ipſo ſeminal'r deſcen dat:ad hoc q̄ aliq̄s cõtrahat pec/catũ originale:ſed reqritur diuinũ decretum:⁊ iſto ablato.vel ſuſpē/ſo quãtũcũq; aliq̄s haberet eē ab Adã p rõnē ſeminalem:nullo mõ peccatuz originale ꝯtraheret:qḋ valde ē notãdũ a deuotis virgis:qa tali clipeo retorquere poſſunt multa venenata iacula auctoris i/nectiue.

7ª.Ueritas:Sicut redēptio ne ceſſario attēdit penes efficatiã ⁊ ſufficiētiã ita penes ſubleuationē ⁊ ꝑſeruationē:hec veritas ſumit ex dictis tam.D.Pe.de Can.q̄z franciſci de maronis.vbi.ſ̄.Cui⁹ prima pars.pz.ꝑ Sco.in.3.di.19 q.1.vbi cõcludit:q̄ xp̄s efficaciter meruit:ꝓ q̄bus efficaciter ⁊ l effe ctu ſuã paſſionez obtulit:Obtulit aũt ꝓ illis.ꝓ q̄bus volũtas diui/na acceptauit:volũtas aũt diuina acceptauit ꝓ predeſtinatis ⁊ elle ctis.ğ ꝓ nullis alijs fuit talis bñ dicta paſſio efficaciter oblata:nec acceptata niſi ꝓ electis q̄bus me ruit ipſe xp̄s primã grãm ordinã tē ad glīaz ꝯſumatã:Sz ſm ſuffi/ciētiã meruit xp̄us oib⁹ nobis.tã deletionē culpe:q̄z collationē grē ⁊ glorie.pz.qa meritum paſſiōis exhibite tm̄ valuit ꝓ quãto acce/ptabatur a deo:⁊ tm̄ potuit acce ptari paſſiue:quãtũ tota trinitas voluit ⁊ potuit acceptare actiue: voluit aũt quo ad ſufficiētiã ꝓ oi/bus acceptare.ğ talis oblatio va/luit ꝓ oib⁹:exēplũ ad hoc eēt ad ꝓpoſitũ.Deus vult oēs hoīes ſal uos fieri volũtate añcedēte.lz vo lũtate ꝯſequēte tm̄ p̄deſtinatos ſi cut habetur in primo.di.46.Jta eodem mõ xp̄s volũtate añcedēte ꝓ oib⁹ paſſus ē:⁊ oēs redemit:⁊ hoc ē ſufficiēter:Sz volũtate cõſe quēte paſſus ē tm̄ ꝓ p̄deſtinatis: q̄z videlicet paſſio ei⁹ nõ hũit effi catiã:nec redundãtiã niſi in illis ꝓ q̄bus voluit pati volũtate cõſe/quēte:Nec hic opus ē fingere q̄ meritũ xp̄i fuerit īfinitũ:⁊ ſic fuit ſufficiens ꝓ oibus:q̄z vt dicit Sco. vbi.ſ̄.Ex rõne formali meriti nõ fuit infinitũ:nec potuit acceptari in infinituz:aut ꝓ infinitis:ſz pro finitis:Hõ tñ vez eſt.q̄ rõne ſup poſiti diuini hũit tale meritũ:quã dã rõnē extrinſecã tñ:quare deus potuit illud acceptare in infinituz extenſiue.i.ꝓ infinitiſ:Sz iſto mo/do remanet ſemp ipm̄ meritũ for maliter:⁊ intrinſece loquēdo:fini tũ:vt pz.recte ſentientib⁹:Et hec ſint dicta ꝓ prima parte veritatiſ. 2ª.pars.ſ.q̄ opporteat vti viroq;

alio mēbro.ſ.redēptiōe ſubleua-
tiua ⁊ pſeruatiua.pʒ:ꝯſiderando
illos modos qbꝰ aliq redimi dñr.
Redimi aūt pᵒ ⁊ vſitatiori voca-
bulo dicunť oēs q ceciderunt ſicut
paruuli hñtes oꝛigiale.viri pfecti
hñtes tm̄ veniale: ⁊ primi paren
tes nr̄i: ⁊ multi alij hñtes moꝛta-
le.Ubi ergo.oēs redēpti fuerūt ab
actuali pctō ꝯtracto.ſ.aut ꝑpꝛia
volūtate:aut volūtate aliena: qꝺ
dico pp oꝛiginale ī paruuľ cuiꝰ cō
tractio nō ē aliquo eoꝛum actu:ſʒ
pꝛimoꝝ parētū demerito: ⁊ diuio
ſtatuto.vt in.2º.⁊.3º.puncto pꝛimi
articuli declaratū ē. Sʒ vltra iſtū
modū redimēdi. Alia ē redēptio
dio ⁊ necio ponēda:ad ſaluādas
multas ſcripture locutiōes reſpe-
ctu.ſ.illoꝝ q in pctō ruere non ſi-
nūť: ⁊ hec a Theologis nr̄is pſer
uatiua:ſicut pꝛia ſubleuatiua noia
tur:Exēpluʒ familiare huius ē:ſi
vnus trāſgrederet legē ciuilē iter
ficiēdo hoieʒ:ſi p aliquē mediato-
rē pꝛinceps pueniret:ita ꝙ totam
offenſaʒ remitteret trāſgreſſoꝛi:ta
lis mediatoꝛ trāſgreſſoꝛis diceret
ipm a moꝛte redemiſſe:nō tn̄ ſub
leuaſſet eū:ita ꝙ poſt moꝛtem do
naſſet illi vitaʒ:quia illud eēt reſu
ſcitare: ⁊ nō redimere.qꝺ non cō
petit pure creature: Fuiſſet ergo
redēptio illa pꝛeſeruatiua: ne.ſ.
cāderet in penam que ſibi ex de-
merito debebať: Eodē mō dicen
dū ē in pꝛopoſito nr̄o:Oēs deſcē
dētes ab Adan trāgreſſoꝛes ſunt
in eo: ⁊ quātū ē ex mō ꝯceptiōis
deſcēdēdo.ſ.ab eo p rōnē ſemina
lē digni ſunt moꝛte:quia cū pꝛiua
tione oꝛiginaľ iuſtitie naſcunť:Si
aūt ſit vnus mediatoꝛ:q ꝑ aliqua
pſona mediet ita pfecte ꝙ pꝛeue
niat iram iudicis.in tantum ꝙ ta-
li perſone remittat Judex offen-
ſam ſuſpendendo.ſ.decretum.qꝺ
fecit reſpectu omnis poſteritatis
Adan:talis mediatoꝛ diceret re
demiſſe taleʒ perſonam a moꝛte:
Et etiaʒ redemiſſe a peccato:qꝺ
ex vi: ⁊ modo conceptionis con-
traxiſſet illa perſona:Et ne cre-
datur iſtuʒ moduʒ eſſe ſic volunta
rium:quod fictioni accedat:vt ab
aduerſarijs obijcitur: ꝓbatur per
dicta alia autentica: Cōcedimus
enim omnes fideles chꝛiſtiani.ꝙ
deus redimens populuʒ iſrael de
egiptiaca ſeruitute omnes eoꝛuʒ
filios redemit ab eadem:licet illi
nullam iam contraxiſſent ſeruitu-
tem:Similiter ad redemptioneʒ
ſeruitutis alicuius.dicimus totaʒ
eius pꝛolem redemptam.que ta-
men in ea ſeruitute nūꝙ̄ fuit.Ec-
cleſia quoqʒ humiliter petit filios
ſuos redimi a moꝛte eterna. ⁊ da

ſid de hac redemptiõe deo gra-
tias agẽs ait: Eruiſti animã meã
ex inferno inferiori: ⁊ tamẽ mani
feſtũ eſt hos nunq̃ in inferno fuiſ
ſe: Sꝫ recte ab inferno quis ſe re
demptũ dicere potuit: qui ne illuc
deſcẽderet per dei gratiã ſe libe-
ratuꝫ cognouit: Amplius beatus
Bernar. ſuper Can. ſic ad hoc ꝓ-
poſitũ inquit: Credimus dominũ
Jeſum chriſtũ Angelis fuiſſe re-
demptoreꝫ. hec ille. Et qualiter
hoc fuerit infert dicẽs. Qui eruit
homineꝫ lapſum ſtatim dedit An
gelo ne laberetur: ſic iſtum a cap
tiuitate defendens. ſicut illuꝫ a ca
ptiuitate eruens. hec ille: A ſimi-
li ergo ĩ hoc caſu dici poteſt. Qui
eruit hominẽ lapſum in originale
eruit ⁊ iſtaꝫ perſonã: quam pre-
ſeruauit: ne ĩ id peccatuꝫ laberet̃:
Et ꝙ tal̃ preſeruatio ſit ſufficiẽs
redemptio oſtendit̃ per. D. Lin
conienſẽm in expoſitiõe illius tex
tus Dioni. d̕ Angel. hyerar. c. 7.
parte. xj. vbi habetur. ꝙ Angeli
purgantur a ſuperbia: ⁊ ignoran
tia: vbi Jdẽ Linconienſis ait: Et
illis primis ſubſtãtijs diuina ſciẽ-
tia eſt velut purgãns non a ſorde
que infuit; que apud nos ſolet di-
ci vera purgatio: Sed ne inſit ob-
ſtans: Quod genus purgationis
eſt ſecundum veritatem optimuꝫ
⁊ ſufficiẽtiſſimum. hec ille. Et ibi
dem parte ſecũda inquit: Nõ ẽ in
celis qđ purgant̃ Angeli ſicut ho
mines a ſordib⁹: que aliq̃n infue-
runt: ſed preſeruari ne aliq̃b⁹ inq
nent̃: ẽ ipſis vera purgatio hec il-
le. Ecce igr̃ qual̃r p̃ſeruari a pec
cato. qđ alicui infiniſſꝫ ẽ talem pſo
nã purgari ⁊ redimi. qđ erat pro
bandũ: Apparet itaq; qual̃r fal-
ſo calũniã patit̃ diſtinctio p̃miſſa:
⁊ locutio. qua deuoti virginis ꝯfi
tent̃ ipſaꝫ purgatã ⁊ redẽptã ꝓpt̃
preſeruationem: Sꝫ de hoc nihil
aliud ad p̃ſens: q2 infra articulo.
3°. puncto. 3°. octaua expoſitiõe ali
quid magis dicetur.

8ᵃ. Veritas: Contrahere pecca
tum originale dupliciter poteſt in
telligi. ſ. radicaliter: vel ex ſe. qđ
idẽ eſt: Et formaliter. Que veri-
tas elicitur a Sco. 3. di. 3. q. 1. Sic
aũt exponit̃: Jlle ꝯtrahit peccatũ
originale radical̃r q hꝫ eẽ ad Adã
p rõnẽ ſeminalẽ. pꝫ. Quia. n. qui
libet tal̃ ẽ debitor iuſtitie origial̃:
⁊ ex demerito ade caret ea. ideo
oĩs talis hꝫ vñ cõtrahat pctũꝫ ori
ginale: ⁊ ſic radicaliter hꝫ ipſuꝫ:
Sed ſi huic in primo inſtãti crea
tionis aĩe detur gratia: ille lꝫ ca-
reat iuſtitia originali; q2 tñ nõ eſt
debitor ei⁹: cũ merito alicui⁹ p̃ue
nientis detur ſibi gr̃a equalẽs illi

iuſtitie ſaltē quo ad diuinam acceptationē. lʒ aliter excedat. vt dixi ſupra articulo. 2ª ꝯcluſione prima veritate. q. nō hʒ pctm̃ originale formal'r: qꝛ hr̃e iſtud peccatū formaliſt ē carere iuſtitia origiali: ꝛ grā ſibi equalēte. Ex hac vitate ſic expoſita eliciunt iſte ꝓpoſitiones. Prima. Xp̄s nullo mō fuit i peccato origiali. pʒ. qꝛ nō radicaliter: cum cōcept⁹ ſit ex ſpiritu ſancto: cui⁹ virtute ex puriſſimis ſanguinibus virginis fuit corpus ei⁹ formatū: nec formal'r: qꝛ nūq̃ caruit grā. eius. n. aīa ab inſtāti creatiōis hūit ſūmā grāʒ: ꝛ glīam ſm Sco. 3. diſt. 13. 2ª ꝓpoſitio: virgo Maria habuit originale pctūm radicaliter. pʒ. qꝛ mō quo habuit nām ab Adaʒ: hūit vn̄ ꝯtraheret: cū fuerit ſeminal'r ꝯcepta. nō tñ formaliter hūit cū nūq̃ caruerit grā: que ēt ab inſtāti creatiōis aīe ſue fuit ſibi collata. Nec hic valet falſa obiectio aduerſarij. q. ſ. tūc fuerit equalis xp̄o: Nō. n. hec conſequētia valet apud virginis amicoſ. beata Maria caruit origiali pctō. ḡ filio ſuo bn̄dicto fuit equalis. Que qdē falſitas cōſequētie. pʒ. multis inſpectis. vt puta: xp̄s nec virtual'r: nec formal'r hr̃e originale potuit. Maria autem ſic. Xp̄s pſeruāte nō indiguit. Maria aūt ſic: Xp̄s ſuē virtuti derelictus nō ꝯtraxiſſʒ. Maria aūt ſic: Chriſtus i ſua cōceptiōe a ſe ipſo accipē iuſtitiā potuit. Maria aūt nō: Chriſtus non caruit originali peccato virtute ſue paſſionis: nec virtute cuiuſcūq; alterius: Maria aūt caruit merito paſſiōis ꝑuiſe. Chriſtus verus deus ꝛ homo. Maria aūt pura creatura: Chriſtus de ſe oīpotens. Maria de ſe nullipotēs: Xp̄s ab inſtāti cōceptiōis beat⁹. Maria toto tp̄e vite ſue ſbiecta miſie. ꝛ pene. Xp̄s ſi ꝑ inſtanti ſui eē. nō hūiſſet iuſtitiā originalē: ſibi non infuiſſet culpa. Maria aūt ſic. Chriſtus cōceptus de ſpiritu ſctō. Maria aūt nō. Quare. pʒ. inequalitas perfectiōis amboꝝ: ēt pſuppoſita veritate opinionis deuotoꝝ amicoꝝ virginis. Et ēt. pʒ. qual'r non poſſe cōcipi cū pctō origiali ē ꝓpriuʒ chriſti: ꝛ cū huiuſmodi ꝯditio nō fuerit in virgine Maria: nō pōt dici equalis chriſto in ſua ꝯceptione. 3ª ꝓpoſitio: alij hoīes fuerunt i peccato originali radical'r. ꝛ formaliter. pʒ. ex dictis. ꝛ ꝯcedit ab aduerſarijs: Ex his oīb⁹ poſſet cōcedi. tāq̃ correlarie ſequēs. q. virgo glorioſa habuit peccatū origiale: ſʒ radicaliter tm̄: Quia habuit vnde cōtraheret niſi fuiſſet ꝑuētus

Et. q̄ iſta locutio ñ ſit extorta. vt aliq̄ fingunt. pbaꝛ ſimilitudine. Nā ſm ppbetā. Ois hō eſt mendax. licet nō oēs mētianꝛ. Similr ois hō dicit malus. q̄uis nō oēs male agant: ꝛ creatura dr nihil. q̄ tñ bz eſſe. Iſte igiꝛ ꝛ huiuſmodi locutiones ſunt vere ſi recte exponanꝛ. Eſt. n. ois hō malus. in ſe ipſo ꝯſiderato: q vt ſic nullū bonū facere poſſet. 2. coꝛ. 3. Nō ſumus ſuffitiētes cogitare aliqd a nobis q̄i ex nobis: ſʒ ſuffitientia noſtra ex deo eſt. Et Aug. dicit. q̄ tanta vnuſqq̄ʒ mala cōmiſit. a quātis diuina virtute fuit preſuatus. ē quo q̄ʒ ois hō mēdax. ſm eūdē Augu. in ſermone plurimoꝝ martiꝝ. Si de ſuo loqtur: ſʒ ſi vnuſqſq̄ʒ loquiꝛ bonū. qđ ſpūs ſctūs ſuggerit. tūc nō mendaces: ſed veraces hoīes erūt. Dr ēt creatura nihil. q2 ſicut l ipſa nō eē p̄cedit eſſe: ſiue ſit talis creatura p creationeʒ ſiue p generationē. Ita. q2 eaꝝ eſſe nō ē in ipſaꝝ libertate: ſʒ a ſuo eſſe ſtatim mutarenꝛ in nō eſſe. niſi a diuina p̄uidentia manu tenerenꝛ ſʒ ſētētiā Aug. ꝛ Gregoꝛij. Iō a ñ eſſe qđ ex ſe ꝛ ex mō pꝛopꝛie eē nom̄ creature denomiat. vero ſermōe appellari poſſūt nihil. Ita ĩ ꝓpoſito noſtro de virgīe Maria dici pōt. q̄ contraxit pctūʒ oꝛigīale. q2 huit vnde ꝯheret. ꝛ ſic radicaliꝛ: ſʒ nō foꝛmaliter. q2 nunq̄ʒ caruit diuina gratia.

9ª Veritas. Penalitates ꝛ paſſiones aliter ſunt in nobis: aliter fuerūt in Chꝛiſto: aliter in virgine glorioſa. pʒ. In nobis nāq̄ʒ ſunt oēs paſſiones tā ille que ex culpa. q̄ʒ que ad culpā vie quedaʒ exiſtūt. ſicut Fomes. Ignorantia. Fameſ. Moꝛs. ꝛ hui⁹modi. đ q̄bus ſufficienter in p° pūcto pꝛimi articli vitate. 4. fuit declaratū. In xp̄o aūt benedicto fuerūt defect⁹ nō qui ſunt vie ad culpā: cū nō habuerit fomitē. q2. vt hētur in. 3. di. 15. Nō decuit. q̄ hoſ aſſumeret. q2 fuit miſter iuſtitie oio ſegregat⁹ a peccatoꝛibus ad hebꝛe. 7°. Sʒ bñ habuit aliquos đ illiſ. q ex culpa puta famē. ſitiʒ. egeſtatē. paſſibilitatē. ꝛ huiuſmodi. Q2. n. venerat nos redimere nō auro. aut argento. ſed p̄tioſo ſuo ſanguine. vt dr pꝛie Petri. p°. Ad qđ ñ fuiſſet idone⁹ niſi nām defficientē ꝛ paſſibilem aſſūpſiſſet. ğ. illos habeꝛ voluit. De hoc aūt. q2 nō ſpectat multum ad p̄ſens. bꝛeuius me expedio. p cōplemento videaꝛ magiſter. ꝛ alij theologi vbi ſup̄. Virgo aūt benedicta. q2 qcqd honeſtuʒ ꝛ pulchrū. pōt de ipſa imaginari eſt ſibi attribuendū: illas paſ

ſiones . quē ſine peccato ſunt vel
ſunt vie ad peccatū .ſicut ignoran
tia.cōcupiſcentia.fomes.⁊ huiuſ
modi minime habuit. haſ aūt que
ſunt materia exercende virtutis.
etiā in excellēter ſanctificatis in
ipſa cōfitemur . Et ſi dicas.vt ſo-
let ab aduerſarijs īferri.ergo fuit
par Chriſto.Certe.pꝫ.ꝙ hec illa
tio oritur.aut ex ignorātia.aut ex
paſſione intellectum nubilante .
Nam Chriſtus nec paſſiones ex
culpa : nec ad culpam habuit nec
habere potuit . ita ꝙ ex vi origi-
nis ⁊ naturaliter non potuit ha-
bere . Immo q ex priuilegio hoc
ſibi conceſſum aſſerit . de hereſi eſt
ſuſpectus.Sꝫ virgo benedicta nō
habuit illas que ad culpam incli-
nāt.qꝛ fomes prius fuit ligatus ⁊
poſtea extinct⁹.licet:ſm deuotiſſi
mos virginis ēt a principio fue-
rit extinctus.⁊ ſic ex gratia preui
ligiata . Similiter Chriſtus pe-
nas ſuſtinuit voluntarie ipſas aſ-
ſumēdo tanꝙ redemptor noſter.
vt ex earū aſſumptione appareret
humilitas ⁊ ſequeretur vtilitas.
Iuxͣ illud apoſtoli ad hebre .2.p
oīa fieri debuit ſimilis fratribus:
Sed virgo puriſſima illas habuit
tanꝙ debitas nature humane ſi-
bi derelicte.vt ēt melius declara-
bitur infra in reſponſione formali

ad aliqua argumēta amici noſtri.
⁊ patuit ēt in octaua veritate pre
cedenti. Nec valet alia.hec falſa
illatio.ꝗ.habuit peccatū origina-
le.vt ēt infra repetā . qꝛ cōcedo .
ꝙ ⁊ naſci cū originali peccato . ⁊
habere has penalitates . ꝯſequa
tur naturā humanā vt lapſaꝫ.Ta
mē de⁹ ex īfinita. ⁊ liba ſua poten
tia . potuit ⁊ ex gr͞a voluit libare
virginē a culpa:⁊ a pena in culpā
⁊ nō a pena īducēte exercitiū vir
tutis ⁊ meritum . Pro ampliori
aūt huius veritatis noticia eſt ad
huc notandū . ꝙ oēs defectus qui
cōſequunt naturā humanā:nō ſē-
p illā ꝯſequunt ex peccato ꝓprio.
vel ꝓpriorū parentum vl̄ pentū
oīo primoꝝ. Probatio primi ⁊ ſe
cundi eſt exēplū ceci nati . cui⁹ ce
citas que defectū . ⁊ penā ſonat .
nō fuit.qꝛ.aut ipſe.aut eius parē
tes peccaſſent.ſed ad dei gloriaꝫ
māifeſtādā.pꝫ.teſtionio xp͞i. Io.
9. Exemplū.3 . Indigere cibo ⁊
potu.⁊ huiuſmodi denotat defe-
ctum.⁊ tn̄ potuiſſet hoc fuiſſe i ſta
tu inocentie ſine peccato.niſi ha-
buiſſent preceptū hoīes illius ſta
tus ꝑuenire tales paſſiones.ne in
eſſent oīo.Similer mors in pena
litatibus primū tenet locum:⁊ tn̄
ſimplr̄:⁊ abſolute nō eſt dicendū.
ꝙ ſit ſequela pcti. qꝛ ſi ēt in ſtatu i

[in]nocentie. deus non tráſtuliſſet il/
los hoies de hoc mũdo.fuiſſent ni
hilominus mortui.Et tunc mors
non fuiſſet plus pena in illis q̄ȝ in
brutis:ſed fuiſſet cõditio vel paſ/
ſio cõſequẽs talẽ nãm ſic cõpoſitã
p mixtionem . vt dicit Sco.in.2.
di.19.in reſponſione vltimi argu/
menti.pȝ. ẽt aſſũptũ hoc ex alio.
Dato q Chriſt9 nõ fuiſſet crucifi/
xus . vel aliter violenter occiſus
fuiſſet.tamen omnio mortuus ſe/
nio . vt dicit Augu. 2.l.de.bapt.
paruu . ⁊ recitat Sco.in.3.di.16.
q.1 . Licet illud fuiſſet cum nouo
miraculo. q videlicet gloria ani/
me non redundaſſet in corpus.⁊
ſic corpus ſuum remanſiſſet mor
tale : ⁊ per conſequens habuiſſet
corp9 animale:qr. ⁊ nec ſb pleno
dominio anime ad prohibendum
paſſioneȝ in ſuo corpore.Et ideo
quia fuiſſet in eo corruptio:⁊ re/
ſtauratio per ſumptionem alimen
ti :⁊ non potuiſſet fieri ita perfe/
cta reſtauratio.q corpus ſemper
remaneret. Jdeo tandem fuiſſet
diſſolutuȝ.⁊ ſic cauſata mors. Et
tñ xps fuit imunis ab origiali pec
cato. qd ẽt aduerſarij neceſſario
cõcedũt . Ad hãc altitudinẽ veri
tatis non peruenit ille falſus inter/
pretator dictorum ſacre ſcriptu/
re .Et id nõ mirũ ſi vera falſis :
⁊ falſa veris immiſcuit . Neſciuit
nanqȝ diſtinguere iſte:cuiuſ nomẽ
in ſua inuectiua nõ exprimitur: in
ter neceſſariam mortẽ:⁊ abſolutã
mortem. Neceſſaria.n.corruptio
⁊ morſ ſunt ⁊ dicunẗ pena culpe.
Abſoluta aũt mors:vel poſſibilis
nõ. Jmmo ſunt cõditiones natu/
re ẽt bene iſtitute:hoc.pȝ.p ea q̄
ſufficienter dicta ſunt ſup̄ articulo
primo concluſione ſecunda veri/
tate ſeptima vbi concluſum eſt. q
corpus Ade ex ſe erat corruptibi
le.etiam in ſtatu innocentie : licet
potuerit non corrumpi : quouſqȝ
anima fuiſſet obediens ſuo crea/
tori . quare.⁊c.

Decima Ueritas . Sicut non
obſtante preſeruatione a macula
originali Uirgo benedicta vere
conceditur redempta. Jta ⁊ vere
affirmatur ſanctificata:prima pars
veritatis ſupra patuit veritate ſe
ptima:ſecunda autem parſ patet
duobus preſuppoſitis . quorum
primũ eſt. q multum differt ſancti
ficari exteri9 p ſingl'arẽ ꝯuerſatiõẽ
⁊ ſctificari iterius per peccati de
letionem . primo enim modo di/
citur aliquis ſanctificatus. quan/
do offert ſe diuino cultui . ⁊ talis
proprie non eſt ſanctificatio : niſi

actiue: qꝛ ſcrificās ſe deo. potiꝰ. ꝙ. dicitur quedā ad diuina obſeqa ꝯdicatio. p ſubtractionē a cōmuni vita alioꝝ. qualr Samuel ⁊ Sanſon dicebant ſcrificati. i. diuino cl tui ꝯdicati. Sāctificatio aūt. 2ᵒ mō ſūpta eſt ſanctitatis create ſupnaturalis infuſio. Et lꝫ ſāctitas poſſit accipi ꝑ quadā carētia vitioꝝ. aut ꝑ collatione virtutū. tū ꝑ nūc accipio ſctitatē ꝑ gratia gratū facientē: qua oēs dicunt ſancti q tali dono ſunt gratificati. Sāctificari. ꝙ. interius eſt gratia gratū facientē decorari. 2. ꝓſuppoſitū eſt ꝙ ſāctificari 2ᵒ mō ſūptū adhuc accipitur qᵒdruplicit. vt dic. Ric. nī i 3ᵒ. pᵒ qñ id qđ ñ erat ſanctū nec erat non ſctūm fit ſctūm. 2ᵒ qñ id qđ erat non ſanctuꝫ fit ſanctū. 3ᵒ qñ id qđ erat ſanctū fit itēſiue magis ſctūm. 4ᵒ qñ id qđ erat ſcūꝫ fit pluribus modis ſāctū. Particule iſte ſatis de ſe patēt: nec indigēt alia expoſitiōe ſi eis qs bene attendat. hac igitur diſtinctione duplici de ſanctificari ꝓſuppſita ꝓbatur intentū. ⁊ pᵒ pꝫ. ꝙ ꝟgo benedicta fuerit ſanctificata primo mō ſcrificationis. ſ. p dedicationē oīmodā ad diuinū cultū. Qꝛ tū de hoc nec aduerſarius dubitat nec eſt multuꝫ ad propoſitū preſens: ideo ptranſeo. Qđ aūt fuerit ſctificata. 2ᵒ modo. ꝓbat. qꝛ Aīa beate virginis fuit gratificata in pᵒ inſtanti ſui eſſe. ꝙ. ſanctificata. pꝫ. ꝯſequētia p primū ꝓſuppoſitū. Antecedens aūt eſt manifeſtū deuotiſſimis eius. Fuit ꝙ hec benedictiſſima ſāctificata. i. interius gratificata. ⁊ hoc loquēdo: ſꝫ primū modum ſanctificationis poſitum a Ricar. i quātū ipſa que nō erat ſancta: nec erat non ſancta. facta fuit ſācta. pꝫ. qꝛ anteqꝫ eſſet non erat ſancta: nec erat nō ſancta: ſꝫ ſimul fuit facta. ⁊ ſancta facta. licet ibi fuerit ordo nature. qꝛ ſanctificatio preſupponit eſſentiam aīe: fuit ēt ſcrificata: ſꝫm terciū modū poſitū ab eodē Ricar. qꝛ aīa ſua que erat ſancta. fuit facta magis ſctā. pꝫ. qñ vltra primam ſāctificationē factā ei in originali ꝯceptione: fuit facta ſancta in verbi incarnatione. ⁊ in ſpiritus ſcti miſſione: ſed de hoc alias. Multiplices eniꝫ ſanctificationes ipſemet aduerſarius cōfitet. Ex dictis igitur hētur. ꝙ ſanctificatio nō requirit culpā priorē: p cuius deletionē aīa dicat ſanctificata. pꝫ. cōſideranti diſtinctionē Ric. pꝫ. etiā ex alio. qꝛ aliter Chriſtus nō poſſet dici ſanctificatus. Quod tū de ſe aſſrit. Jo. x. di. Quem pater ſanctificauit ⁊ miſit in mūdū. Et

alibi. Ego ſanctifico me ipſū. Jm mo quotidie in orone dñica peti/ mus nomen dñi ſctificari. ꝙ tñ ſē/ ꝑ eſt ſctiſſimū: ſꝫ dices. ǵ. eſt eadē ſctificatio virginis . ⁊ . xp̄i. R°. ꝙ iſtud eſt multiplicatio verborū ⁊ deriſio ſic arguentiū. qꝛ ſctificatio xp̄i: fuit ꝑ pleniſſimā: ⁊ cōſumatā gratiā. Jta. ꝙ fuit ita plenus ſcti/ tate. ꝙ intenſiue fieri non potuit magis ſctūs. qd̄ de virgine nullo mō dici pōt. De hoc aūt vide ifra faſciculo . 4°. vbi euacuatur ſimile argumentum de puritate virgi/ nis. quā aduerſarius obijcit fuiſſe equalē puritati xp̄i. ſi eadē virgo nō ꝯxit originale. Qr̄ cōcludatur: quātū ſpectat ad ꝓpoſitū. ꝙ ſā/ ctificatio virginis nullā actualem culpā preſupponit. Sicut nec pur gatio que ei ab eccleſia poſt par/ tum eſt attributa .

Punctus primus articuli ter/ tij pricipalis : i quo ſoluunt falſa argumēta poſita i ƒa pte iuectiue .

b Js itaq̄ʒ veritatibus pre/ miſſis : tāq̄ʒ inuictiſſimis cli peis ad repellendum iacula ad/ uerſarij. cuius nomen nō ē expreſ ſum ad denotādū forte . ꝙ nō eſt talis notus deo noticia approba tionis. Nunc ad formalē reſpon/ ſionē argumētoꝝ manum extēdo. Anteq̄ʒ notent queſo cōdeuoti vir ginis illud qd̄ Mathei. 13. para/ bolice a ſaluatore noſtro dictuꝫ ē. Jbi. n. ponitur de bono ſemine ſe minato in ag° ⁊ de Jnimico ſup ſeminante zizania. Cū aūt vtrūq̄ʒ creuiſſet iuſſit pr̄ familias : priuꝫ colligi zizania: ⁊ in faſciculis re/ duci ad cōburendū. ⁊ breuiter tā dem triticū in horrea repoſitum eſt. Ad caſum noſtrū applicādo. Bonū ſemen in agro ſeminatuꝫ . ſunt ſanctoꝝ dicta. maxime in pro poſito preſenti. ſentētie Aug. cō tra Julianū. ⁊ pellagianos in a/ gro fidei catholice bene expoſite: ſꝫ inimicus hō p̄nolatus vꝫ. Jnue ctiuarum cōpoſitor. ⁊ vere inimi/ cus. qui ſub ſpetie boni . ⁊ ſub o/ uili pelle tot mala cōtra celi regi nā. ⁊ cōtra appoſtolicū ordinē cō miſit. Superſeminauit. n. zizania falſas. ſ. interpretationes illarum auctoritatū aſſignādo. ad ei⁹ q̄ʒ er rorē colloradū illas ꝓ ſe adducen do. vt tandē ex his . deuotiſſimas mētes ad ſenſū reprobū inducat huic imaculatiſſime ignominioſū crimen imponere ſtudens. Qꝛ ita q̄ʒ ſupſemiatū tale peſſimū ſemē in orto ſcē fidei iā creuerat ꝑ li/ belli phāoſi cōpoſitionē . colligē dū nūc eſt: qr videlꝫ Argumēta il/

lius cū auctoritatibus falſo inter
pretatis. ſunt i diuerſis faſciculis
colligēda. ⁊ a deuotis ꝟginis ad
cōburendū igni ſupponenda. Et
hoc eſt qḋ ſupͣ in pᵒ. veritate dice-
baẗ. ꝙ nō erat opus. imo nec lau-
dabile eſſet ad ſingula ſua argumē-
ta diſtinctas ⁊ articulataſ dare re
ſponſiones. In vnū. ḡ. colligenda
ſunt. vt faſciculis cōpletiſ ad ignē
ꝗꝫ expoſitis. diſcat pauꝑ ille pēa
docēte. quāte ſit culpe detrahere
genitrici dei. ⁊ oblo᷑ cōtra ſera-
phicam ⁊ applicaꝫ Religionē.

Faſcicul' prim' ꝯgregat' ex fal
ſis dctis primi ⁊ quarti argumē-
ti prime vie libelli.

1 In quocūqꝫ fuerūt pene nē
humane: cōmunes: nō volū
tarie aſſūpte. in eo fuit pctūm ori
ginale: ſꝫ in virgine Maria fue-
runt huiuſmodi pene. n volūta-
rie aſſūpte. ḡ. in ipſa fuit pctūꝫ ori
ginale: cōſequētia nota cū minori
⁊ maior ēt. pꝫ. in qua dixi. nō vo-
lūtarie aſſūpte pp xp̄m q hūit eas
nō inflictas pp pctūm. ſꝫ volūta-
rie aſſūptas: i alijs aūt poſt Adā
videẗ iſte pene inflicte tāqꝫ ſeque-
le peccati originalis. lꝫ i Adā fue
rint pp pctūm actuale. q2 ſi nō ta
les pene inſunt alicui pp pctūm.

ḡ. aliqs hrēt penā ſine culpa: qḋ
nihil aliud eſt ꝗꝫ dicere deū eē in-
iuſtū. ⁊ ipiū. vt diffuſe ꝓbaẗ i pᵒ. ⁊
4ᵃ. ratiōe pꝛie vie libelli phamoſi.

Cōbuſtio prima p quā ſoluunẗ
prima ⁊ 2ᵃ. ratio inuectiue.

a Ad hoc reſpondeo ⁊ pᵒ. ad
mām ⁊ poſtea ad formam.
Pro primo aūt eſt notandū ꝙ vt
colligiẗ ex his. q̄ dixi in nona ꝟita
te: pene ſunt dupliceſ: qdā. n. ſunt
nobis vtiles ad merendū. vt ſunt
pene afflictiue. alie ſunt inutiles.
vt pene. q̄ ſūt ⁊ pēe ⁊ pctā ſimẗ.
Noluit. ḡ. deus auferre a virgine
penas ſibi vtiles ad merendū. ſꝫ
inutiles tm̄. vt ibidē tactū eſt. Et
q2 culpa originalis nō fuiſſet vtiẗ
ipſi ꝟgini: ſꝫ bn̄ tꝑales pene. Iō
merito paſſionis ꝑuiſe. fuit libera
ta a culpa: ⁊ a pena q̄ ſimul eſt cū
culpa. nō aūt a pena vtili. aut me
ritoria. Nec eſt verꝫ. ꝙ ois pena
ꝑſuppōat culpā illius cui iñigiẗ.
vt patuit ſupͣ veritate eadē. vbi ēt
declaraẗ. ꝙ aliq̄ pene ſūt mere
nāles. ſane tn̄ intelligēdo tale di-
ctū. Sꝫ ſtatiꝫ dices. Saltē iſte pe
ne ꝯſequunẗ culpā. Ita ꝙ nemini
inſūt neciō niſi pp culpam. Rᵒ. ꝙ
iſte pene cōſequunẗ nām humanā
vt lapſam' p culpā: ⁊ vt ſibi dere-

lictam. ꝛ nō ſtabilitā p grã: Sed nā hec ſingularis. puta pſona ꝟgi nis Marie. que fuit filia nãlis Ade fuit priuilegiata. qr in ei⁹ or tu p̄ puta in vtero fuit diuinū dcre tū de ꝯhendo peccato originali ſu/ ſpenſū. ꝛ in p̄ inſtanti ſui eſſe fuit collata ſibi gratia equalēs iuſtitie originali: iō nullū habuit pctūꝫ: ꝛ tñ hūit penas has: tū propter vti litatem: ꝛ meritū: tū pp ꝯformi/ tatē ad filiū: tū pp errorē euacuan dum. Nā ſi caruiſſet his penis nō defuiſſent heretici: q affuiſſent. ꝙ eēt maior filio. vel ꝙ eēt concepta ex ſpū ſctō. ſicut aduerſarius obij cere conat. ꝛ huiuſmodi. ſicut ex penis volūtarie aſſumptis a xº ad noſtrā cauſandā redemptionē: va rie ꝛ varie hereſes ſunt orte. cir/ ca eius nām ꝛ pſonam. ꝫ. ꝛc. Eſt vlterius ſciendū. p reſpōſione ad pbationē maioris. ꝙ qñꝯꝫ ali/ qua plura poſſūt donari alicui me re libere. ita ꝙ nō ex debito nulla cōtingit iniuſtitia ſi vnū donat al/ tero retento. Et idē eſt de remiſ/ ſione libera: q̄ quedā donatio dici pōt ſm Sco. 4. di. 22. Exēplum pp crimen leſe maieſtatis meret filij illius exiliū infamiā. ꝛ bonoꝝ ꝯfiſcationē. mō nulla impietas Regi aſcribenda eſt. ſi huic naſci turo remittit inphamiā. ꝛ ꝯfiſca tionē nō tñ exiliū. totū. pꝫ. intelle ctis terminis. Ex his. ꝫ. ꝛ ēdict faciľr reſpondet ad formā argum/ ti cuius maior ē neganda. ꝛ qñ infert. ꝫ. de⁹ eſt iniuſt⁹ negat. qr da to ꝙ ita eēt: ꝙ mors ꝛ alie pene ſint p̄ciſe ſeq̄la pcti originat. q̄ in iuſtitia erit in deo. ſi voluit hāc di lectā filiā eē liberā ab īfamia cul pe. ꝛ nō a pena mort. vel alteri⁹ penalitat? Nulla certe. qa vtrūqꝫ. ſ. liberari a pctō ꝛ a penis fuiſſet p merā gratiā. Et diuꝫ repōſiōū q̄ ad hoc argumentū. ꝛ alia ſimilia pñt dari. iſta ē tutior. ꝛ ꝟior. Et ſi ꝯteruiēdo inſtaret amic⁹ noſter. ꝙ oēs doctores clamāt. Has paſ/ ſiones eē ſeq̄las c̄lpe originalis. Ad hoc breuiter p nūc rſpōdeo. qr ad oēs has auctēs Aug. catho licū dabo reſpōſum infra. combu/ ſtione qnta. Et dico. ꝙ ſcti ſūt lo/ cuti de penis. vt ꝯſeq̄ntibus nām lapſā. ꝛ ſibi derelictā. nō aūt grã ſtabilitam. vel poſſet dici. ꝙ tales pene. nō ſolū ſunt ſequela pcti ori ginalis formaliter ſūpti: ſꝫ pcti in radice. ita ꝙ nō ſolū ſequunt pec catū origiale: ſꝫ ēt cāꝫ pcti ꝛ radi cē. que ēt fuit in virgine glorioſa vt patuit ꝟitate. 8ª. pcedēti. ꝫ. ꝛc.

Faſcicl⁹ ſe ꝯd⁹ ꝯgregat⁹ ex falſis dictis. 2. argumēti prie vie. ꝛ. 4. 5. 8. ſecunde vie libelli.

c Ubicunq; fuit neccia remiſ-
ſio peccatorū ꝛ reformatio:
ꝛ ſaluatio p chriſti aduētū:ꝛ bñ-
dicti ſanguis ipſius ſparſionē.ois
talis cōtraxit pctū3 origiale:Sed
ṽgini glorioſe fuit necia remiſſio
pctōꝝ.vt p3.in.2ª.rōne prime vie
iuectiue:ꝛ fuit necia reformatio:
ꝛ ſaluatio p xp̄i aduētū:ꝛ ſāguis
ipſiꝰ ſparſionē.vt p3.i.4ª.5ª.ꝛ.8ª.
rñſione ſecūde vie eiꝰdē iuectiue.
g̃.ꝛc.ꝯſequētia nota cū maiori.ꝛ
minor diffuſe pbat̃ in rōnibꝰ aſſi-
gnatis.quare ꝛc.

Cōbuſtio.2ª.p quā ſoluūt̃.2ª.rō
prie vie ꝛ.4ª.5ª.ꝛ.8ª.ſecunde vie
inuectiue.

a Ad hoc rñdeo pº.ad materiā
ꝛ poſtea ad formā argumti:
ꝛ ꝑ pºē notādū ꝛ.ꝑ regula bñdū.
ꝙ efficacia ſacroꝝ veteꝝ:ꝛ nroꝝ:
ꝛ grē collate antiqs pribꝰ añ xp̄i
aduētū.ꝛ nob.ꝛ oibꝰ poſteris ꝯfe
rēde:oia inq3 talia bñt vnā:ꝛ eā-
dē cā3 meritoriā:.i.paſſionē xp̄i.
Ita ꝙ perfectiſſima cā meritoria
grē quā btā trinitas diſpoſuit da-
re generi hūano.erat xp̄s.l3 diffe
rēter:q2 paſſio xp̄i vt p̄uiſa fuit cā
meritoria grē ꝯferēde ātiqs patri
bꝰ:ſ3 vt exhibita.exiſtētibꝰ i lege
euāgelica:Nō.n.ꝯludimur falſis
imaginatiōibꝰ:vt aliq obijciūt.qñ
loqmur d̃ paſſiōe xp̄i p̄uiſa credē-
do ꝙ eſſet oblata actu iteriori ab
ipſo xp̄o:ēt i ſtatu nē deſtitute:vel
legis moſaice:q2 illd̃ eēt erroneū
cū xp̄s adhuc ñ eēt:Paſſio g̃ xp̄i
aliqñ ſolū fuit p̄uiſa.vt añ icarna-
tionē ṽbi:Aliqñ fuit p̄uiſa ꝛ exhi
bita actu iteriori.vt ab inſtāti icar
natiōis:vſq3 ad tp̄s ſue paſſiōis.
Aliqñ āt oio fuit exhibita ꝛ obla
ta i cruce:vt i ip̄a paſſiōe:hec oia
poſſunt ellici a Sco.i.4.di.2.q.1.
Qñ.g̃ a doctoribus querit̃ an gr̄a
collata oibꝰ iuſtis i humana nā ſit
xp̄i merito collata:ita ꝙ eiꝰ bñdi-
cte paſſiōis meritū extēdat̃ a pº iu
ſto:vſq3 ad vltimū iuſtū.firmit̃ rñ-
deri d3.ꝙ ſic.q2 ipſe eſt mediator
oiu3 tā añ ꝙ̄ poſt icarnationē ſuā
bñdictā:vt ēt dictū ē.s̃.articlo.2º.
cōcluſiōe.pª.ṽitate.5ª.ꝛ.6ª.Ita ꝙ
ex hoc hēt̃.ꝙ mlta bñficia cōtulit
benignꝰ deus generi hūano:ēt añ
exhibitiōe3:vl̃ oblationē iteriore3
paſſiōis xp̄i.ꝛ oia h̃ p meritū eiuſ
dē paſſiōis.g̃ ſolū vt p̄uiſe.l3 nūq3
fuit collata gr̄a ill̃.tāte efficacie.
ꝙ̄ta ē gr̄a collata nob.q2 ꝙ̄tūꝯq3
magna fuiſſ3 illa gr̄a añ icarnatio
nē xp̄i.nō ꝯferebat̃ vt efficax ad fi
nē grē.ſ.ad btitudinē.niſi priꝰ ob
ſequiū illd̃ eēt ſolutū.ſ.paſ.xp̄i ex
hibita.Maxima aūt gr̄a:que ꝯfert̃

nūc i v̄tute hu⁹ obſequij iā ſoluti. ꝯfertur: vt ſufficiēter diſponēs ad btitudinē. nec mirꝝ. qa ēt ita fit in nobis: cū malus bonū ꝯferam⁹ ꝑꝑ obſequiū exhibitū q̄ʒ ſperatum. vt dicit Sco. vbi. ſ. Alteri⁹ ē ſciēdū ꝙ multociēs nos conferim⁹ mlta bñficia ꝑꝑ aliqḋ bonū. ñ pñs i ſe. ſʒ pñs i memoria nr̄a. ſi ſit p̄tītū. vl̄ i opione: ſi ſit futurꝝ. pʒ. ex fa-miliari: Nā hu⁹ libelli phamoſi auctori. ſūt collata bñficia multa. vt donate elemoſine. reuerētia ex-hibita. ⁊ huiuſmōi. nō ꝑꝑ merita ꝓpria. qꝛ cū iuebat i apl̄icū ordi nē. ñ ē dign⁹ pane: quo veſcit̄. ſed bñ ꝑꝑ merita pr̄is ſctiſſimi. cuius hitū idigne portat: merita cui⁹ pa tris viuūt i memoria nr̄a. Sil̄r ml̄ ta ꝯferūt̄ ſub ſpe ⁊ opione futuri: Cōfert̄. n. ſibi venia. tolleratur a p̄latꝪ q ſub eadē ſpe ḋ ſua ꝓcaciſſi ma oblocutiōe dignam expectāt em ēdā. pʒ. g̊. ꝙ a nob̄ ml̄ta ꝯferū tur reſpectu boni. aut p̄teriti: aut ſpati. Ultimo ſciēdū: ꝙ lʒ vſitatio ri acceptiōe remittē dicat relaxa-tionē alicui⁹ iā ꝯtracti debiti: non tñ icōuenit. ꝙ ēt accipiat̄ ꝑ p̄ſerua tiōe a cōtractiōe illius debiti: vñ ſi admitteret̄. ꝙ nullus indigeret remiſſione: ⁊ venia a deo niſi pro mortali pctō: ita abſolūte ꝯcede-rem⁹ Joannē Baptiſtā hūiſſe re-miſſionē peccatorꝝ merito paſſio-nis xp̄i. lʒ nullo mortali fuiſſet ma culatus. ſicut Maria Magdale na: cū ipſe Joānes Baptiſta ſibi derelictuſ i multꝪ cecidiſſet: niſi ab ipſo deo p̄ſeruatus fuiſſʒ. Jlle eni deus. q ex merito paſſiōis filij ſui tanq̄ʒ ex cauſa meritoria: remiſit Magdalene reatū poſt lapſum. eodē merito remiſi⁹ Joāni bapti ſte: ⁊ lapſuʒ ⁊ ſequelā lapſus: Et ſic iſta remiſſio nō videt̄ niſi q̄daʒ necc̄ia indigētia paſſionis xp̄i: cui⁹ participatione ꝯfert̄ alicui aliqḋ bonū gratuitū. ſine quo eēt in ſta-tu oimode ꝑditiōis. Quia. g̊ qcqd habuit. Joan. bap.ᵃ habuit ex tali merito magnam remiſſioneʒ acce pit: qui ne liberaret̄ preſeruatus eſt. Et ideo dicit Sco. i. 4. di. 22. q. 1. ar. 3. ꝙ nullus ē cui deus pau ca donet. ex hoc quia pauca cōmi ſit: qn ſit eidem aliud beneficium datum magiſq̄ʒ donare. ſ. preſer-uare eū ab alijs: in que cadere po tuiſſet: ⁊ cecidiſſet niſi conſerua-tus fuiſſet a deo: Et hoc conſonat glo. Aug. ſup illḋ Luc. 7. vbi xp̄s queſiuit a ſimone de duob⁹ debito ribus dicētis: ⁊ cōmiſſa: ⁊ nō cō-miſſa donāt̄: qꝛ nullus ē q aliqua cōmittat: qn alius poſſʒ eadē cō-mittere niſi ꝯſeruaret̄: hāc eandē ſentētiam hēs a Sco. i 3. di. 3. q. 1.

vbi ēt cōcludit q̄ oīa poſſibilia cō
mitti ſūt dimiſſa: ac ſi eēnt ꝯmiſſa:
⁊ qđ excellētius bñficiū ē ꝑſerua
re a malo: q̄ꝫ pmittē cadē i maluꝫ
⁊ ab eo poſtea liberare: Ex his ğ
notabilib⁹: ⁊ ex aliqb⁹ ſuprādictꝭ
materiał r̄nden⁹ ad argumētū di/
co. q̄ virgo bñdicta indiguit remiſ
ſione: non reſpectu culpe ꝯtracte:
ſꝫ cōtrahēde: Et q̄ de facto fuit ſi
bi remiſſa macula originał. i q̄ꝫtū
merito paſſiōis filij ſui: ne in ipaꝫ
culpaꝫ laberet eſt preſeruata. pꝫ.
p dicta: qa remiſſio peccati origīa
lis in Joā. bap⁹ nihil aliud ē: niſi
quedā participatio meriti paſſio
nis xp̄i: ob quā. ſibi collata ē gr̄a:
⁊ ſic remiſſa culpa: ⁊ pena p tali
culpa: Sꝫ cū virgini gł'ioſe maior
fuerit collata gr̄a merito eiuſdem
paſſionis filij ſui. ğ hūit maiorem
participationē illi⁹ meriti. pꝫ. fuit
eni tanta iſta participatio paſſio,
nis: ⁊ meriti. q̄ nō modo fuit ſuffi
tiēs remittere reatū poſt lapſum:
ſi cecidiſſꝫ. ſꝫ ⁊ remiſit vtrūq̄ꝫ. ſ. ⁊
lapſuꝫ. ⁊ reatū. ğ maiorē hūit re
miſſionē: q̄ꝫ Jo. bap⁹. qr excellēti⁹
meritū tāte paſſiōis xp̄i participa
uit. Sicut. n. Abel iuſto. ⁊ cuicūq̄ꝫ
alteri iuſtificato i ātiqua lege fuit
collata gr̄a iuſtificans merito paſ
ſionis chriſti: tūc ſolū preuiſe: ſed
exhibende. ſic placuit deo cōferre
huic puriſſime virgini: tantā gr̄a ⁊
in p⁹ inſtanti ſui eē. ex merito eiuſ
dem paſſionis preuiſe: ⁊ accepte
in ordine ad hanc perſonā. q̄ eaꝫ
ꝑſeruauit a macula contrahenda:
Et ex hoc. pꝫ. falſitas cuiuſdā ar
gumēti: quo aliq aduerſarij ſolēt
obijcere: virgo bñdicta fuit conce
pta anteq̄ꝫ xp̄s eſſet. ğ non potuit
ꝑſeruari merito paſſiōis ſue: Eo
dē. n. modo poſſē arguere. Abel
iuſtus. fuit añ paſſionem. ğ nō po
tuit iuſtificari. pꝫ. qr iuſtificatio fit
p gr̄aꝫ. quā de⁹ diſpoſuit nulli ho
mini poſt lapſuꝫ ꝯferre: niſi meri
to mortis xp̄i: Quare dicał. q̄ taꝫ
vgo Maria: q̄ꝫ alij antiq iuſti. ha
buerūt gr̄aꝫ. lꝫ alr̄ ⁊ alr̄. merito
paſſiōis ꝑuiſe: Et ſic cōcludał. q̄
cū hac ꝑſeruatiōe. virgo Maria
vere hūit remiſſionē: cuꝫ ita a deo
p paſſionē filij tāq̄ꝫ p cām merito/
riā ſit ꝑſeruata: ne caderet ſicut ⁊
Abel iuſtus eſt ſubleuatus poſtq̄ꝫ
cecidit: Idē dicał de reformatiōe
⁊ ſaluatiōe ⁊ participatione ſan,
guinis xp̄i. Oia eni hec in id ten
dunt. lꝫ amicus nr̄ diſtinctis ver,
bis conatus fuerit implere folia.
vt magnā hr̄et apparētiā inuectiua
ſua. Indiguit ğ hec bñdicta vgo
reformatiōe: ⁊ ſaluatiōe: ⁊ chriſti
ſanguine. ſicut ⁊ remiſſiōe. quare
⁊c. Ad formā aūt argumēti: Re/

ſpondeo. concedēdo cōſequētiā: ⁊ minorē. negando maiorem: cū nulla ſit repugnātia: bn̄dictā virginē ſaluatā filij ſui ſanguine i cruce oblato: ⁊ tn̄ nō ꝯtraxiſſe peccatū originale. vt p3. per iam dicta: immo tale non cōtrahere. in ipſa fuit quoddā ſaluari. vł remiſſionē hr̄e: i q̄tū hoc habuit merito paſſionis filij: Sicut liberatio fit per idē meritū in nr̄ cōtrahētibus: Nō. ḡ valet: ē ſaluata chriſti ſanguine: ḡ ꝯtraxit: ſimil'r non valet: Nō contraxit. ḡ non fuit ſaluata. Bene tn̄ valeret. nō ꝯtraxit: nec ꝯtrahere potuit ex vi cōceptiōis. ḡ nō indiguit chriſti ſanguie. nec remiſſiōe. ⁊ ſic nec ſaluatiōe: Sed qd ad auctates Aug̃ dico. q̄ ad oēs ſiml' rn̄debit in. 5ª cōbuſtiōe: qa ex ipſis tāq̄ȝ male intellectis a falſo iſto iterprete ordināda ē ſpiritual' ꝯbuſtio: vn̄ ſicut hereſim ſonaret: ſi qs diceret vł crederet. q̄ ex aliqb⁹ verbiſ ſcti euāgelij. puta ex his: ego ⁊ pr̄ vnū ſum⁹. vł huiuſmodi fieret trāſmutatio panis i corpus xp̄i. vł reſurrectio mortuoꝝ: deberētq̄ȝ talia ſcripta colligi ⁊: ad ignē mitti: nō q2 abſolute mala: ſ3 q2 peſſime itellecta: ⁊ inƚpretata: ſic i caſu nr̄o faciēdū erit de talibus auctoritatibus. quare. ⁊ cetera.

Faſciculus tercius ꝯgregatus. ex falſis dictis primi ſecūdi tercij ſexti ſeptimi noni: ⁊ decimi argumenti ſecunde vie libelli.

c Hriſtus fuit Mediator: ⁊ vniuerſal' redēptor. oībuſq̄ȝ ianuā paradiſi p ſanguinē ſuū apperuit. ergo virgo Maria contraxit peccatum originale: Antecedens patet per quoſcunq̄ȝ fideles. ⁊ probatur conſequentia in prima ſecūda ſexta ſeptima. ⁊ nona ratione ſecunde vie inuectiue. quia ſi redemit virginē: ⁊ pro ea mediauit. ergo pro aliqua culpa. non autē actuali. ergo originali. Similiter ſi apperuit ſibi ianuā. ḡ erat ſibi clauſa. non ꝑpƚ actuale peccatū. ḡ propter originale.

Cōbuſtio tercia. p quā ſoluit̃. pª. 2ª. 3ª. 6ª. 7ª. 9ª. ⁊ decima ratio ſecunde vie inuectiue.

a D hoc argumētū qđ aduerſario videtur achillicū breuiter rn̄debo: q2 deuotis ꝟgis cōcludit ꝑpoſitū ⁊ n̄ oppoſitū: vt viſū ē ſupra articulo. 2ª concluſiōe. 3ª. Cōcedo. ḡ añcedēs. negādo ꝯſequentiā illam. ſ. Si chriſtus fuit vniuerſalis redēptor. ergo virgo Maria aliquādo fuit in peccato. Fuit

.n.redemptor eius preſeruatiue. nō ſubleuatiue: bene tñ valeret. ꝙ niſi ſpecialiter fuiſſet ꝑſeruata. ꝙ ex mō cōceptionis ſue cōtraxiſſet peccatū originale. vnde dico. ꝙ in diguit Redēptore xp̄o. ad hoc ꝙ ei⁹ merito ꝑſeruaret. ſicut alij in diguerūt redēptore. vt poſt caſuz ſubleuarēt. Et ſicut p paſſionē xp̄i iā exhibitā. ⁊ a dō acceptatā nūc ab originali liberant qcūq; ab eo liberant. ita p eandē xp̄i paſſionē ꝑuiſam ⁊ acceptatā a deo in ordi ne ad hāc pſonā: fuit hec benedi cta vgo ꝑſeruata a ꝯtione ei⁹dez pcti origialis. ꝗ. ſicut xp̄us dr̄ me diator ⁊ redēptor nr̄: cuius paſſio ne ab originali macula libamur: eodē mō ⁊ mediator ⁊ redēptor virginis piiſſime dicēd⁹ ē. q nō ni ſi merito paſſionis illius ordinate loquēdo a pctō ꝯhēdo liberari po tuit. Nec pp tale priuilegiū ꝑuen tionis diuine gr̄e pōt dici minuſ re dēpta. ⁊ ſaluata gratia ſaluatoriſ. ſicut nec Jeremias. q fuit in vtero ſctificat⁹ fuit min⁹ rdēpt⁹ ꝙ̄. Jſaias qui fuit natuſ cū originali. qd fuit circōciſione remiſſū. Joannes ēt Baptiſta nō fuit minus redēptus q̄ in utero ſctificatus. ꝙ̄ Joānes euangeliſta qui fuit in originali. Jmmo illi. vt ſic fuerunt priuile giati. ⁊ ex hac miſericodia preuen tione magiſ quaſi redēpti. ꝙ̄ alij. Et ſi iſta ē s. fuit redempta. ꝗ. ab aliquo peccato. Reſpōdeo. ꝙ hoc hz veritatē de redēptione ſuble uatiua. nō aūt de ꝑſeruatiua. Nec valet argumentū. Nō fuit redem pta ſubleuatiue. ꝗ. nec preſuatiue nec ēt valet. nō fuit redempta ſub leuatiue. ꝗ. nō fuit redempta. Jm mo eſt fallacia cōſequētis. qr̄. pz. ꝙ arguere virginem cōtraxiſſe ori ginale. ex hoc. q̄ fuit redempta. nullam habet exiſtentiam. ſed ſo lam apparentiam. cum ex his que dicta ſunt in ſeptima veritate. ⁊ ex iam dictis. facillime ſoluatur quicquid ſuper tali medio fabri cari poteſt. Ad illud autem de apertione Janue paradiſi. reſpon deo: ſupponendo ſecundum Sco. in. 4. di. 2. q. 1. ꝙ maius benefici um confertur alicui propter obſe quium exhibitum. ꝙ̄ propter ſo lum ſperatum. vel preuiſum. pa tet de gratia collata antiquis pa tribus propter meritum paſſio nis preuiſe. ⁊ de gratia nobis collata. iam exhibita paſſione: eſt enim noſtra gratia efficatior. ⁊ amplior. vt patuit ſupra. Modo in propoſito noſtro. Jn nobis pro pter tranſgreſſionē ade erant duo ſ. cl̄pa ⁊ pena. Ante paſſionē xp̄i fuit ſubleuata. aut ꝑſeruata culpa

ſʒ nõ pena.i.carẽtia diuinẽ eſſentie.beatifica ſaltẽ. qδ dico ꝑpter Moyſeʒ:q deũ vidit.nõ tñ beatifice: ⁊ ſic ṽgo glorioſa fuit liberata a culpa merito ꝑuiſe paſſiõis. Sʒ paſſiõe exhibita.fuit ſibi apta ianua:quã deus ſtatuerat.ꝙ nulli apiret:niſi ſoluto debito:ad quod obligabat tota nã hũana:ex quo pʒ.ꝙ non valet iſta cõſequentia: huic eſt clauſa ianua paradiſi. ğ iſte hʒ peccatũ originale:qꝛ ſctis patribus in limbo exiſtentibꝰ: ⁊ q erãt in gratia.ianua paradiſi erat clauſa: ⁊ tñ nõ erãt debitores alicuius.rõne cuiꝰ ibi detinerent: ſʒ ſolũ detinebãt decreto dei:quo ſtatuerat:nulli apire ianuã ꝗtũcũqʒ eẽt purus añ ſolutionẽ pene debite ꝑ peccato ade. Que qdem ſolutio fiẽda erat ꝑ paſſionẽ xp̃i:nõ ſolũ ꝑuiſaʒ ſʒ exhibitam: Ex his.ğ poteſt rñderi ad formã argumẽti: vbi dicit.xp̃s apperuit ianuaʒ oĩbus:Cõcedo.ğ virgini:cõcedo. ğ ſibi fuiſſet clauſa. cõcedo: ⁊ qñ infert.ğ habuit peccatuʒ originale. iſtud debet negari:qa deꝰ ex paſſiõe ꝑuiſa:voluit hoc ſibi conferre bñficium.ſ.liberare eã a peccato originali.ſʒ alteꝝ bñficiũ.ſ.aperire ianuaʒ noluit alicui ꝑſtare:niſi poſt exhibitã paſſionẽ:qꝛ ſm viã ſcotiſticã:paſſio xp̃i preuiſa credita: ⁊ ſperata ſuffecit ad remittẽdũ peccata nũꝗ̃ tñ apperuit ianuam paradiſi.niſi exhibita.qꝛ non niſi ſoluto ꝓcio dat premiũ.ergo.⁊c. Poſſet ẽt dici:ſicut dictũ ẽ de penis:ꝙ clauſio ianue nõ ſolum fuit pena pc̃i originał formałr:ſʒ ẽt in radice:nec apperiri potuit niſi ꝑ mortẽ xp̃i:vñ ex hoc nõ ſeqtur: ꝙ virgo bñdicta hũerit peccatum originale:ſicut pʒ.de ſanctis pr̃ibus detẽtis in limbo ⁊ iã purgatis a peccato originali.ğ.⁊c. Ex his ẽt poteſt facilr rñderi ad ſextã rõnẽ ſecũde vie:Nã cũ ꝑſeruatiõe a pctõ ſtat hãc bñdictiſſimã fuiſſe δ ꝑplo dei.Ad qδ nihil aliδ reqrit. niſi ꝙ idiguerit: ⁊ participauerit merito ipſiꝰ xp̃i: ⁊ ſalua facta ſit a peccato contrahẽdo ꝑ eiuſdẽ chriſti paſſionẽ: ⁊ cũ habuerit has cõditiões:vt ꝑ iã dicta.pʒ.ğ.⁊c:Similr põt rñderi ad rõnẽ ſeptimã. Si.n.virgini huic puriſſime in ſuã morte ñ fuit clauſa ianua celeſtis: qa iaʒ xp̃s illã apperuerat. ğ ſine dubio ĩ illud celũ itrauit. lʒ arguẽtis malitia ob fauſtũ voluerit colorare falſaʒ ſuã ꝓbationẽ:cũ multitudine verboꝝ:Eodẽ mõ dico ad rõnẽ nonã:qꝛ ex dictis.pʒ. ꝙ hec bñdictiſſima maius recepit bñficiũ.δ quo nõ fuit ingrata.Ad hãc tñ rõneʒ poſſet meliꝰ dici.ꝙ ſi eẽt

bona:p eā facili⁹ cōcluderetur .ꝙ Maria fuit i peccato mortali:qꝛ vt ſic hūiſſet occaſionem maioris laudis:qꝛ de maiori periculo libe rata. Tn̄ ad materiam argumēti ſui:dico.ꝙ maior ē gr̄a p̄ſeruatio, nis.ꝙ̄ ſubleuatiōis. reſpectu eiuſ dē peccati.vt pꝫ.p Sco .i.3.di.3. ⁊ i.4.di.22.⁊ ſic cū gr̄a p̄ſeruatio nis fuerit collata ꝟgini : nullo mō ē accuſanda de ingratitudie reſpe ctu tāti bn̄ficij.ğ ⁊c.ad auctītates q̄ certe nihil ad ſuū ꝓpoſitū cōclu dūt:rn̄debo i ſequēti ꝯbuſtiōe.

Faſciculus quartus ꝯgregat⁹ ex falſis dictis .xj.xij.⁊.xiij .argumē tis:ſecunde vie libelli.

Illud qđ derogat ſingulari cōceptiōi xp̄i nullo mō ē te nēdū:Sꝫ ꝟginē cōceptā ſine pctō origiali ē huiuſmōi.ğ.⁊c.ꝯſequē tia nota cū maiori.⁊ minor ꝓbat̃ p.xj.xij.xiij.rōnē ſcđe vie.ğ.⁊c.

Cōbuſtio quarta p quā ſoluūt̃. xj.xij.⁊.xiij.ratio ſecunde vie in uectiue.

Ad hoc:ꝙ ſibi magnaꝫ facit apparētiā. Rn̄deo cōcedē, do an̄s:⁊ cōſequētiā . negādo mi norē:ad ꝓbationē de puritate.qa ... equal̃ puritatꝭ cum.x̄ ... :Pro q° nota:ſꝫ meli⁹ ...:ꝙ̄ iſte paup deuotiōe.ꝙ puritas necīo dicit duo. Vnū ne, gatiuū.qꝛ excluſionē ſui cōtrarij: ⁊ aliud affirmatiuū.ſ.poſitionem poſitiui oppoſiti ꝯtrario excluſo: Ita ꝙ puritas nullo mō pōt cōſi ſtere i ſolo priuatiuo:qꝛ al̃r dicere mus lignū eē ſaniſſimū.cuꝫ nulla inficiat̃ iſirmitate:ſanitati ꝯria: ⁊ dicerem⁹ aerē albiſſimū:cū non admiſceat̃ cōtrario albedinis.qđ null⁹ ſane mētis cōcedit. A ſiꝫi i nr̄o ꝓpoſito.ſi puritas maior vel minor i aīa attēdit̃ ſolū per remo tionē a ſuo cōtrario.lapis eēt pu, rior aīa hui⁹ ipuri .ſꝫ veri⁹ ipuriſ, ſimi inoiati viri. Lapiſ.n.ē remo tiſſim⁹ a culpa:q̄ nec ē nec pōt eē i eo:⁊ aīa hui⁹ ē imūdiſſima. qa n̄ ſatiſfecit m̃titudini fideliū . apud quos tm̄ p̄ſtitit ſcādalū:cū publice detraxerit apl̃ico ordini: Oppor tet.ğ.ꝙ puritas hēat aliqđ poſi, tiuū.qđ connotet:⁊ reſpectu cui⁹ ſit maior vl̃ minor:Et ex hoc ap, paret qd dicēdū de puritate ꝟgis. An.ſ.ſit equalis puritati xp̄i:Ad quod dico.ꝙ loquēdo de puritate q̄tū ad ſuū negatiuū.nullū preiu diciū fit dignitati chriſti dicē ꝙ vir go bn̄dicta hūerit equalē mūditiā cū chriſto:qꝛ hoc nihil aliđ ſonat.

niſi ꝙ nec chriſtus:nec ỽgo Ma
ria hũit actu aliqđ pctũm.qđ oẽs
ſui deuoti hñt necio cõcedẽ. ⁊ li-
bẽter cõcedũt. Cũ quo tñ ſtat.ꝙ
fuerit maria inequalitas ꝙ̃tuꝫ ad
poſitiuũ cõnotatũ. Arguere mõ a
parte ad totũ ꝓuenit ex ignorãtia
vł paſſiõe.nõ.n.ꝯcederet ipẽ hãc
deductionẽ:Ad hoc ꝙ aliqs ſit ſi
mił aſino requiriẗ aĩalitas ⁊ rudi
bilitas. Jmprobꝰ iſte ẽ aĩal.ğ.eſt
aſinus:A ſiłi.ğ nõ ſequiẗ.ad hoc
ꝙ aliqs hẽat equalẽ cũ chriſto re-
quiriẗ imunitas a pctõ:⁊ plenitu
do gr̃e:imo gr̃a cõſumata.i.gr̃a ⁊
głia:ỽgo bñdicta hũit imunitateꝫ
ab oi pctõ.ğ hũit equalitatẽ cum
chriſti puritate.qr̃.pꝫ.ꝙ qa nũq̃
hec beata ỽgo ꝓuenit ad illã ſum
mã gratiã collatã chriſto:ꝙ̃tũcũq̃
fuerit imunis a pctõ:ſemꝑ rema-
net magna puritatꝭ inequalitas.
Qualr̃ autẽ differat gratia filij et
ꝙ̃tũ ad humanitatẽ ⁊ matris ali
quid dixi.ẽ.articło.2ᵒ.cõcluſione.
2ᵃ.ỽitate.qnta. Ex his patere põt.
qd dicẽdũ ad illa.q̃ amicus noſter
malitioſe finxit i ꝯriũ: Nã ex hoc
ꝙ ỽgo beata nõ ꝯxit origiale pec
catũ:i nłlo derogaẗ dignitati xp̃i:
vł eiꝰ puritati:aut ſingulari cõcep
tiõi.pꝫ.qꝛ nũq̃ cõceptio ỽgis põt
cõceptiõi filij ſui equiperari : cuiꝰ
maria fuit dignitas i ſue cõceptio

nis iſtãti hẽre ſũmã gratiã ⁊ glo
riaꝫ:Similr̃ ſi volumus poſſumꝰ
aliter dicere.ꝙ videlicet valde diſ
ferũt:cõceptio filij ⁊ matris:cum
ex mõ cõceptiõis chriſti:nullũ po
tuerit in eo eẽ peccatũ:ſicut ex mo
do cõceptiõis ỽginis:q̃ habuit ra
dicẽ ⁊ cãm peccati ꝯtrahẽdi:Sꝫ
ꝯ hoc arguit aduerſariꝰ.ꝙ iſtđ nõ
obſtat.qn conceptio ỽginis fuerit
ita pura.ſicut cõceptio xp̃i. Nam
vt dicit.poſſe peccare.nõ opponiẗ
puritati ſpũali:ſic̃ poſſe eẽ nigrũ:
nõ opponiẗ puritati albedinis. ğ
cũ puritas xp̃i:ſit excludẽs omnẽ
imũditiã:ſi virgo fuit pura per ta-
lẽ excluſionẽ:habuit equalẽ puri
tatẽ cũ chriſto dato ꝙ hũerit potẽ
tiã ad peccãdũ. Sed iſta obiectio
nłla eſt:imo ſi valeret ꝯcluderet.
ꝙ puritas Magdalene ſit equa
lis puritati ỽgis Marie : ⁊ xp̃i.
ꝓbaẗ a ſimili:habuiſſe.n.peccatũ
nõ opponitur puritati ſpirituali.
pꝫ.exẽplo ſuo.qꝛ habuiſſe nigre-
dinẽ:nõ opponiẗ puritati albedi-
nis. Jta.n.albedo:vt octo:exclu-
dit gradum omnem nigredinis.
que iam infuit in ligno ſicut exclu
dat alia albedo:vt octo:in alio li-
gno nunq̃ nigro : Et in caſu no-
ſtro.puritas exiſtẽs i anima mag
dalene. eſt ita excludens omnẽ
contrarium ſibi.ſicut puritas ani-

me virginis. patet. quia nihil op‑ponit huic puritati niſi culpa. vel reatus. ⁊ maxime p aduerſarium: quorum neutrū ē in aīa magdalene: q2 al'r nō eēt btā. Dicat.ḡ ad ob ſectionē illā. ꝙ rñſio deuotorum vgi nis ſtat ⁊ ↄcludit· multū.n.differt exceſſiua mūditia excludēs omnē culpā actualem:⁊ poſſibilitatē ad ipſam:⁊ munditia excludēs oēm culpā.nō tamē poſſibilitatem ad ipſam:q2 ſecūda nō ē ſic exceſſiua: Exēplū:volūtas chriſti in via fuit ipeccabil':ita ꝙ i primo iſtāti vnio nis cū deo fuit beata:⁊ ſic ſibi ab lata oīs peccabilitas ⁊ poſſibili‑tas ad peccādū.vt hꝫ videri i.12. di.3.ſententiarum:volūtas virginis Marie nunq̄ actu peccauit:⁊ tñ peccare potuit niſi ↄfirmata fuiſ‑ſet i gratia:vl' extinctus fomes:⁊ tñ nō ex hoc ſequit' oīmoda equa litas: quo ad pfectionē vl' purita tē harum volūtatū.vt pꝫ.oib' vela‑men paſſiōis a corde deponenti‑bus.ḡ nec mūditia prima exceſſi‑ua.ſ.q̄ ē chriſti.⁊ alia q̄ ē virginis nō ſunt oīo equales. lꝫ vtraqꝫ ex‑cludat actualē imūditiā. A ſimili poſſem cōfirmare aliā rñſionē de‑uotorum virginis.q̄ ē:ꝙ nō cōtrariſ ſe p nām:⁊ nō ↄtriſſe p gratiā.fa ciūt has puritates valde differre: Cū.n.nō ↄtraxiſſe p nām inferat cōceptū eē ex ſpiritu ſancto:⁊ nō cōtraxiſſe p gratiā inferat ↄceptū eē ex ſemine virili.nō cōtraxiſſe p nām:⁊ ñ ↄtriſſe p grām tm̄ differrēt q̄tū ↄceptū eē ex ſpū ſancto.⁊ cō ceptū eē ſemial'r.ḡ negare hāc ñ cōtractionē differre ab altera ē ne gare ↄceptionē ex ſpū ſctō differ‑re a cōceptiōe ſeminali:qđ ē he‑reticū:Quare caueāt oppoſitū di cētes.Soluāt.ḡ hec:⁊ ſimilia fal ſa argumēta cū his veris rñſiōib' ⁊ veritatibus premiſſis:q2 vt no‑taui in.2ª.veritate:in hoc ordina to pceſſu.nullo mō ad ſingula ar‑gumēta ſingulariter rñdēdum ē: Tñ de inequalitate pfectiōis vgi nis ⁊ chriſti dictū eſt ſatis ample octaua veritate p̄cedēti.ibi videa tur.Patet ḡ qd dicēdū tādem ad. xi.xii.⁊.xiii. Argumētū.Sil'r qd ad terciū eiuſdē vie:in quo appa renter obiicit de cōcipi ex virili ſe mine:qđ ſolui pōt p iam dicta.ſ. ⁊ aliqua dicenda infra.

Faſciculus qntus cōgregatus ex auctoritatib' ſancti Aug. q̄ vi dent' ſonare ↄriū opioni deuotorum vgis:cū ſua ſpirituali cōbuſtiōe.

n Unc ſine formali argumēto ſoluēde ſūt auctitates dedu cte in rōnibus vtriuſqꝫ vie. ⁊ maxi

me Auguſtini i libꝛis ꝺ baptiſmo
paruuloꝝ. ꝛ ꝯ pelagi. ꝛ ꝯtra iuli.
qꝛ in iſtis videt amicus ille multū
cōſidere. ꝛ credit. vel fingit ſe cre
deꝛe p huiuſmodi. erroꝛē ſuū pba
re. Pꝛo ſolutione. ḡ. baꝝ. ꝛ ſimi-
liū auctoꝛitatū: ſint memoꝛes q̄ ſo
cōdeuoti virginee puritatis. qd in
ſuperioꝛi. 3ᵃ. veritate declarauerī.
Ad illā. n. remitto quecūq; cupien
tē diſcernere in aliquo ſctōꝝ dicto
ſenſū veꝝ a ſenſu falſo. Quos ēt
exhoꝛtoꝛ. vt videant qd dicat Hie
ronymus ſup epl'a. ad Gala. ꝛ po
nit. a Grati. i. q. i. c. Marchion.
Nec putem⁹ ingt in verbis ſcri-
pturaꝝ eē euangeliū: ſ; in ſenſu.
nō in ſupfitie: ſ; in medulla. Nō
in ſermonū folijs: ſ; i radice rōis.
hec ibi. ꝛ glo. 4. iſtius capl'i dicit.
ꝙ hic ſumit argumentū. verba re
bus non res verbis deſeruire. ar.
38. di. c. ſedulo. Idē hētur in gloſa
tertia. c. paratus. 23. q. i. vbi dicit.
ꝙ nō debemus inherere verbis:
ſed potius mēti. qꝛ ſi ſolū verba in
tueamur. nequaq̄ xp̄us p̄ceptum
ſuū impleuit. q nō p̄buit pcutienti
alteram partē. vt dicit Aug. in eo
dem. c. paratus in pꝛincipio. ꝛ in
. c. humane. 22. q. 5. dī. ꝙ nō debet
aliqs cōſiderare verba: ſ; volunta
tem ꝛ intentionē. vt ēt hētur. ex-
tra de. ver. ſigni. c. pꝛeterea ꝛ. c.

Intelligentia. qr̄ ꝛc. Sciendū vl-
terius eſt. poſt hec notata a deuo
tiſſimis virginis. vnū; valde vtile
ad hoc ppoſitum. qꝺ ſctūs. ꝛ. B.
Bona. in. 2ᵒ. di. 33. ar. 2. q. i. ponit.
vnde poſtq̄ cōcluſit. ꝙ paruuli de
cedentes in ſolo oꝛiginali. nulla
pena ignis materialis puniūtur
cupiēs ſoluere auctoꝛitatē Aug.
que oppoſitum ſōat de. fi. ad pe.
vt. ā. in veritate. 3ᵃ. allegauit. tūc in
ſolutione pꝛimi argumenti pꝛinci
palis. doctoꝛ iſte infert. ꝙ Augu-
ſtinus valde abundāter expꝛimit
penā illoꝝ paruuloꝝ: plus dicens
ꝛ minus volens intelligi. nec ſi
ne cauſa loqtur ſic. hoc eni; facit
ad extirpandam illā hereſi;. que
dicebat paruulos nulla pena pu-
niri: Unde ſicut in moꝛibus docu-
mentum eſt. ꝙ qui vult ab vno ex
tremoꝝ puenire ad medium. qua
ſi debet declinare ad aliud extre-
mum. ſicut docet philoſophus.
Sic ēt beatus Auguſtinus. vt illā
hereſim extirparet. q̄ dicebat puu
los ab omni pena imunes ꝛ ad
medium reduceret. videlicet ad
penam carentie viſionis dei. ſim-
pliciter aſſeruit eos cū alijs pec-
catoꝛibus eternaliter damnari. h
ille. Loc⁹ aūt Ariſtotelis quē alle
gat ſctūs iſte. eſt ſecūd⁹ ethicoꝝ.
in fine. vbi idē Ariſtoteles. poſtq̄

cōcluſerat diſficultatē attigēdi ad
virtutē. ponit aliqua documēta. q
bꝰ ad illā hō puenire poterit. dicēs
Intēdere aūt oportet. ad q̄ ipſi fa
ciles mobiles ſumus. Alij enim
ad alia apti nati ſumus. hoc autē
erit notū ex delectatione ⁊ triſti-
tiā facta circa nos. in cōtrariū aūt
nos ipſos trahere oportet. Mul
tum eni abducentes. a pctō in me
diū veniemus. qd̓ tortuoſa ligno
rū dirigētes faciunt. hec ille. In q
bus verbis exprimit documētū ta
ctū a ſctō Bonauētura. cū exēplo
de illis q dirigūt ligna tortuoſa: ⁊
cū volunt ea dirigere. multum fle
ctunt ad ptē oppoſitā: ſicq̄ veni-
unt ad directionē. Ex his igitur
duobus nūc breuiter notati. ſ. q in
dictiſ doctoꝝ. ē valde atēdēda itē
tio eoꝝ. ⁊ q rōnabilr ſācti aliquo
tiens loquunt execrabiliter: facil
lime ſoluunt oēs ille auctoritates
Auguſtini ſi eius maxime priaria
intētio in illis locutionibus cōſide
ret. Idē eni Augu. primaria intē
tione hos edidit libros. ad euacu
andū falſas ⁊ pnitioſas opiniōes
hereticoꝝ. marie Iuliāi. ⁊ Pella
gij ⁊ ſibi adherentiū. male ⁊ peſ
ſime ſētiētiū de traſgreſſiōe Ade
cuius pctūm ſibi ſoli nocuiſſe aſſe
rebant. ⁊ ſic negabāt hāc carnis
rebellionē ex ipſius Adā demeri
to introductā i natura hūana. Im
mo dicebāt. q talis libido erat no
bis a nā inſita ⁊ p pñs. q nō ma-
la: ſz bona appellanda erat. Po-
nebāt quoq̄ q in paruulis nullū
originale pctūz ꝯhebatur. vt ēt re
citat Magiſter in. 2°. Similiter
q mors: quā neceſſario qlibet no-
ſtrū patitur nō fuerat introducta
ppter pctūz Ade. qr aut ipſe pec
caſſet: aut nō peccaſſet: oino. ⁊ ne
ceſſario oēs mortui eſſemus. La-
borat itaq̄ Auguſtinus. vt hos ⁊
ſimiles eneruet errores. Et ideo
in ſuis locutionibus: in qbus fien-
da erat aliqualis mentio de mor
te. vel fomite. vel cōtractione ori
ginalis peccati. vel ō redēptore ⁊
huiuſmodi valde generaliter pce
dit ꝯcludēdo oēs filios nālēſ ade
talibus paſſionibus ⁊ penalitati-
bus fore ſubiectos. ⁊ hoc demeri
to ipſius Ade: ita q in illis opu-
ſculis ſuis neminem excludit. niſi
xp̄m benedictū. q p corpulētā car
nē. ⁊ nō p rōnem ſpecialem eius fi-
lius factus eſt. Si eni reſpectu ali
cuius puri hōis a tali cōtractione
fuiſſet exceptio facta: occaſionē ex
hoc aduerſarij ſūpſiſſent. ēt alios
paruulos excipere quos falſo aſſe
rebant in ſuo ortu prio originalē
maculā minime ꝯhere. Fuit. ḡ. h
opportuna ⁊ ſingularis ratio. qr

taꝫ Auguſtinus q̃ꝫ multi alij loq̄n
tes de his q in Adã peccauerunt
general'r hoc de oibus indiuiduis
humanis cõcludũt . nec excludũt
virginẽ : ſꝫ ſolũ xp̃m.ne talis ex-
cluſio maledictis hereticis princi
piũ quodoã ꝑ ſuo errore cõcludẽ
do fuiſſet . Unde ⁊ de hoc.raros
antiquos doctores inuenimus ex
plicite tractaſſe.ſ. ꝙ aſſereñ volue
rint.hanc beatã virginẽ nõ ꝯxiſſe
originale. Nã tũc pullulabãt imo
vigebãt hẽtice iterp̃tatiões qbus
nulla erat occaſio preſtãda ruine.
Et ideo taꝫ doctores:q̃ꝫ theologi
fuerunt valde cauti . ſecundũ op-
portunitatẽ tẽpoꝝ:qñ aut cõceſſe
runt. aut oino aliquas negauerũt
locutiones. Aliqñ eniꝫ vim atten
dunt verboꝝ. Aliqñ intentionẽ lo
quẽtis.ita ꝙ aliqñ ſenſum primũ
aliqñ ſecundũ pſcrutanť.vt.pꝫ.in
ſtructis in theologia . Unum ad
hoc propoſitũ adduco exẽplũ. D.
⁊ ſãcti . Bona.in.3°.di.xj°.ar.2.q.
1. Ubi querit.an hec ſit ꝯcedẽda.
Xp̃us ẽ creatura.⁊ reſpondet . ꝙ
cõuniter predictus ſermo a docto
rib' nõ recipiť.Et rõ ẽ q2 talis ſ-
mo ẽ ꝓpinqu' errori Arrij q dice
bat.filiũ di eẽ creaťaꝫ.⁊ qm̃ ſmo
theologicus dꝫ eſſe catholicus, ⁊
vſitat':ab itellectu nõ diſſonus . ⁊
rei de qua loqť ꝯſonuſ :ꝓpterea ꝓ
dict' ſmo nõ recipiť niſi determi
neť.Et ſi arguať ꝯ hoc ꝑ ſctõꝝ
auctoritates ſcti Aug. Leõis. Ri
cardi.⁊ hui'modi.q̃ ibi ponunť .
Reſpõdet ad hoc ſctũs Bona.ꝙ
ſcti aliqñ exp̃ſſe loquũť ampli'q̃ꝫ
admittit cois vſuſ :ad aliqd expri
mẽdũ .⁊ tales ſmones nõ dꝫ ex-
tẽdi:ſꝫ magiſ ſũt exponẽdi.Et ſic
ẽ in pdicto ſmone cũ dicũt xp̃m eẽ
creaturã.qr hoc dicũt ſecundũ hu
manã nãm ⁊ vere loquũť. Nõ tñ
oportet ſmonẽ iſtũ trahi ad cõunẽ
vſũ.h ſctũs Bõa. Mõ qd clari'
ł familiari' in ꝓpoſito nro allega
ri poſſꝫ ad oñdẽdũ ṽba ſctõꝝ ñ ſic̃
ſonãt ſemꝑ debere intelligi.Simi
le qd habes ab eodẽ ſcõ :⁊ Dño
Bona.q.vltia.4.diſt. eiuſdẽ tẽrtij
rñpõdẽdo ad auctoritatẽ Dama.
i qua.idẽ. Dama.exprimit ṽginẽ
Mariã ñ eẽ gẽitricẽ xp̃i.qđ tñ he
reticũ ẽ diceř:hãc itaq; exponẽť ꝑ
fat' doctor diċ .ꝙ Dama .ñ negat
eã eẽ gẽitricẽ xp̃i abſolute:ſꝫ ma-
gis hoc fecit ne ꝯuẽiret cũ Neſto
rio heretico.q Mariã xp̃i gẽitri
cẽ.ñ di gẽitricẽ appellãdã cẽſebat
q̃i puꝝ hoiẽ gẽuiſſꝫ. Dam.igiť ve
r' doctor.⁊ ṽgis amator docꝫ nos
hoc effugere vocabulũ:ñ q2 falſũ.
ſꝫ q2 heretic' ille ſb illo ṽbo abſcõ
dbat venenũ.h Bõa. Silẽ expoſi
tiõẽ facit Sco.i.3°.diſ.4.q.i.Ecce

igiť qualiter ſctõꝝ locutiones nõ ſunt ſupfitialiter intelligẽde. ſed magis ad eoꝝ mentẽ. ⁊ tempoꝝ opportunitatẽ eſt recurendũ. Ali ter dicemus hunc famoſiſſimũ do ctorẽ. Jo. dama ⁊ ẽt multos alios ð hereſi eſſe ſuſpectos. qð nephã diſſimũ aſt credere. Sufficiat igiť nunc breuibus verbis declaraſſe: quõ rationabiliter Auguſtinus. ⁊ alij doctores antiq. de peccato ori ginali loquẽtes neinem. niſi ſolũ xp̃m ab huius cõtractione exclu dunt. ⁊ qr̃ pauci theologi. ⁊ do ctores ẽt ad beatiſſimã virginem affectionatiſſimi. ⁊ deuotiſſimi pa trum aut nihil in ſuis ſcripturis an tiqs de eius preſeruatione ab ori ginali mẽtionẽ faciunt. Qui tñ ſi pfundiuſ pſcrutenť: hoc implicite exprimunt cũ excellentie. ⁊ pre rogatiue ſingulares quas huic vir gini attribuũt ei vere ꝯpetere nõ poſſint. niſi ipſã ab oĩ pctõ imunẽ ĩtelligam᷒. Ex his ẽt. pꝫ. ꝙ falſo accuſanť deuotiſſimi virgis. q nũc ita audacter de eius inocẽtia ad populũ ſatis pſuaſiuis rõnibus ⁊ auctoritatibus: ⁊ figuris fidẽ ple nã faciunt. Cũ eni nũc. nõ ſolũ ſe date: ſꝫ ⁊ oĩo extirpate ſint huiuſ modi pelagiane hereſes: nullo ti more debẽt retrahi zelatores vir ginei honoris. ad publice ⁊ ex plicite docendũ ⁊ defendẽdũ. qð ſcti ſecreto tenuerũt: ⁊ iplicite in ſcriptis reliquerũt. Et q huic ſin gulari prerogatiue virginis mu᷒ fauorabiles ſe eſſe demõſtrant: ſi ue eos q hoc credunt ac docent ⁊ declarant: mordent lacerãt ⁊ calũ nianť Arri ⁊ pellagij ⁊ ſimiliuꝫ ſpũꝫ ⁊ temeritatẽ ſeq videť. qui ex ſcripturis veris: ſenſuꝫ falſũ: peſſi ma ſua interpretatione. vt plimũ trahere conabanť. Ipſe igiť ami cus noſter hoc videat. ipſe cogno ſcat. ipſe corrigat errorẽ ſuuꝫ: Sꝫ ſtatim obijciet idẽ amicus. ꝙ lꝫ p̃ ſens ſolutio ꝓ auctoritatibus Au guſtini in rõnibus illis ſuis addu ctis opportũa ſit. nõ tñ alias eiuſ dem Aug. ⁊ alioꝝ doctoꝝ aucto ritates expreſſe. ⁊ explicite cõclu dentes hanc virginem originale peccatũ ꝯtraxiſſe euacuat. Ideo ꝓ ſimilibus doctorũ dictis ſequẽs ordinetur cobuſtio.

Faſciculus ſextus. Cõgregatus ex auctoritatib᷒ tã doctoꝝ: qꝫ ſcõꝝ ſpiritualr̃ ꝟginẽ glioſaꝫ de pecca to originali accuſantium. cum ſua ſpirituali cõbuſtione.

a Vtecꝫ argumẽta tertie vie in vnũ colliganť. ⁊ igni ſup ponanť: pri᷒ ſoluende ſũt auctori

tates oēs. q̄ expreſſā faciunt men
tionem. ⁊ clare ꝓteſtant. ꝙ virgo
Maria ꝯxit pctūm origiale. Ad
has. ḡ. oēs quantūcunqȝ ſint ma-
gnoꝝ theologoꝝ: etiā ſi mille ⁊
millenarie eſſent. reſpondēdū eſt
ꝑ doctrinā Sco. in. 3. di. 3. q. 3. cuiꝰ
verba in ꝓprijs terminis ſūt iſta.
Quicūqȝ filius naturalis Ade. eſt
debitor iuſtitie originalis: ⁊ ex de
merito Ade caret ea. ⁊ ideo ois
talis hȝ vnde ꝯtrahat pctūm ori-
ginale quantū eſt ex ſe. Sed ſi ali
cui in primo inſtāti creationis a-
nime detur gratia: ille nō caret iu
ſtitia originali in ſe. vel in ſuo eq-
ualēte. ⁊ ſic non eſt debitor eius:
hoc tn̄ nō eſt ex ſe: ſȝ ex merito al-
terius. ḡ. quantum eſt ex ſe. qlibet
haberet pctūm originale. niſi aliꝰ
preueniret merendo. Et iſto mō
dicit iſte doctor exponēde ſūt oēs
auctoritates. ꝙ videlicet oēs pro-
pagati naturaliter ab Adam ſūt
peccatores: hoc ē. ex mō quo hn̄t
ab Adā naturā habent vnde ca-
reant iuſtitia debita. niſi eis aliun
de conferatur. ita ꝙ ex hoc. vult
oēs eſſe peccatores radicaliter. ⁊
ēt eſſent formaliter nihil alius ꝑ-
ueniret. Cū. ḡ. beata virgo fuerit
filia naturalis Ade. ⁊ ſic habue-
rit vnde cōtraheret pctūm origi-
nale. cōgruū ſatis fuit. ꝙ ēt ipſa in
ter peccātes in Adā ꝯputaretur.
Scti etenī. ⁊ doctores: qui de tali
peccati originalis cōtractione mē
tionē faciūt. reſpexerūt illō gene-
rale debitū hābēdi iuſtitiā origi-
nalē. ⁊ vniuerſalē priuationē il
lius: ⁊ cū ex his rōnibus cōpleat
pcti originalis ratio. cōſeqnter ꝯ
cludere habuerūt oēs eſſe pecca-
tores. qꝛ oēs in Adā peccauerūt.
qđ nihil aliud ſonat. niſi oēs nos.
⁊ debitū ad iuſtitiā originalē. ⁊ e-
ius priuationē accepiſſe in Adā.
vt patuit in prio articulo cōcluſio
ne ſecunda. ⁊ ſic ex ipſo hr̄e vnđ
peccatū originale ꝯhamus. Qui
cūqȝ itaqȝ ſunt filij naturales Ade.
habent vnde illud peccatū ꝯhāt.
Et ſic hn̄t tale peccatū radicali-
ter. ⁊ ſtante cōi lege hn̄t ⁊ forma
liter. Arguere tn̄ ex peccato origi
nali radicaliter habito. ꝙ ēt hēat
formaliter: n̄ valet argumentum.
immo eſt fallacia. ſecūdū nō cām
vt cauſa. Concipi enim ex ſemine
virili. nō eſt preciſa ⁊ naturalis
ratio peccati originalis. qꝛ regri
tur diuinū decretū nō mutatū: nec
ſuſpenſū. vt diffuſe in primo articu
lo. ⁊ 2° dictū ē. Mī. pȝ. ꝙ nō valet
iſtud argumentum. Hec pſona hȝ
pctūȝ radicaliter. ḡ. ēt formaliter.
qꝛ potuit deus diſpēſare cū iſta ꝑ
ſona. ⁊ ī prio inſtāti ſui eſſe: dare

ſibi tantā gratiā : quātā dedit aīe petri in Baptiſmo. p quā deletū eſt originale pctūm in eo: ꝛ qꝛ ſic pie. ꝛ deuote: ſ; nō min⁹ rōnabilr̄ credim⁹ factū aīe ỽgini: ideo ꝯfite/ mur eā a tali pctō imunē: Nec tñ ꝑpter hoc mordaciter. vt amicus nr̄ facit. dicimus doctores erraſſe ꝯcludēdo i ſuis locutionib⁹. ꝙ ipā hūit pctū; originale : ſ; eos expo nim⁹ ſm ꝯſiliū. D. ꝛ ſcti Bona. ꝛ dicim⁹. ꝙ ex hoc nihil aliud volue rūt. niſi. ꝙ ipſa fuit filia naturalis Ade. ꝛ habuit radicē pcti origia lis. Et ſi hō ille ꝑteruiēdo dicat. ꝙ multe doctoꝝ auctoritates ſo/ nāt. ỽginē Mariā habuiſſe priua tionē iuſtitie originalꝭ. ꝛ ſibi equa lētis gr̄e. ꝛ ſic pctūm origiale for maliter: Tunc recurrēdū eſt ꝓ re/ ſpōnſione ad illud qd̄ declaraui i 4ᵃ. ỽitate hui⁹ pūcti. Et ideo dicen dū. ꝙ cū ꝯcipi in pctō originali. ꝛ nō ꝯcipi i pctō origiali : ꝯ̄dicto rie opponāt. Et deuoti ỽgis tene ant ꝑte; negatiuā: neceſſario hñt negare ſuū ꝯ̄dictoriū. v; partē af/ firmatiuā. ꝛ ꝑ ꝯſequēs hñt nega re oēs doctores ſctōs. ꝛ nō ſctōs tenentes opinionē ſue oppinioni ꝯ̄dictoriā. vel oporteret eos ꝯcē dere ꝯ̄dictoria. qd̄ eſt ꝯ̄ fundamē tū Artii. ſupius allegatū. Poſſu; ḡ. ſine reprehēſione. ꝛ debeo cu;

deuotione: negare oēs Doctores allegatos ꝑ aduerſariū. dicentes implicite vel explicite hanc puriſ ſimā virginē eſſe ꝯceptā in pctō originali: Nec de hoc alicui debet eſſe admiratio. qꝛ cū ꝯ̄dictoria nl' lus ꝯcedere debeat ꝛ in materia opinabili. ſicut ē materia de ꝯce ptu virginali: tā doctores: ꝗ̄ ſācti frequēter poſuerint ꝯ̄dictoria: ad herendo vni opinioni : neceſſario alterā negare conamur. vt patuit ſup̄ d̄ ceſſatiōe legaliū. ꝛ de ſalua tione ſalomonis videatur quarta veritas iſtius puncti. Ad eā nāq; me remitto: eandē reſponſionē aſ ſigno dcis Gratiani. ꝛ gloſatoris imo ꝛ quorūcūq; gloſatoꝝ: i utro ꝗ ēt iure peritiſſimoꝝ: quoꝝ ſeten tijs non magis acqeſco: ꝗ̄ Theo logorū: nec magis eſt pctū;. hos vtriuſq; iuris Doctores negare: ꝗ̄ ipſos Theologos. p; . ꝑ qntā veritatē hic ē̄ expoſitā. S; qꝛ iue ctiuarū ꝯpoſitor. videt valde glo riari in multitudine doctoꝝ: quoꝝ nominibus ꝛ auctoritatibus iple/ uit folia. vt inuectiua ſua maioris eſſet apparentie. Dico ꝙ ſi bene attendant ꝯditiones. q̄ autēticā ꝛ catholicā reddunt ſcripturā: mł titudo theologoꝝ. paꝝ aut nihil fa ciet ad ſuā ꝯcluſionē. Multo eni plures Doctores: ta; theologos:

q̃ iuris pōtificij ⁊ Ciuilis pfeſſo-
res.p ſctā noſtra opinione allega
re poſſē:q̃ ipe i famoſo ſuo libello
allegauerit:q'ꝝ vita ⁊ doctria ita
hanc verā noſtrā cōcluſione:apud
quoſcūq; auctenticā atq; credibi-
lē reddet.ſicut iſtoꝝ ſcia ſuā tantū
opinabilē iā diu fecerat. Cū enim
vniuerſa fideliū eccleſia:excluſis
paucis.noſtre faueat vitati.vt ſuffi
cienter.in tertia cōcluſione ſecūdi
Articuli declaratū eſt:cuiuſ quāti
⁊ ſanctitatis ⁊ ſcientie fulgeāt de
coꝛe.teſtes ſunt ⁊ cōuētus religio
ſoꝛū.⁊ ſtudioꝝ vniuerſitates pate
re pōt:q̃ faciliter vel qngenti vel
multo pluref doctiſſimi Theologi
⁊ toridē ſctiſſimi viri poſſent inue
niri.q ð huiuſmodi veritate ſuo te
ſtimonio magnā xpianis fidē face
rent. Neq; illoꝝ antiquoꝛuz dicta
magiſ aliquē neceſſario ſibi adhe
rere debere cogerent:q̃ hoꝛum fi-
delium pie catholiceq; ſententie.
Omnes enim homines quātū ad
arbitrij libertatem pares ſunt. ⁊
ideo.cū aſſenſus ad arbitrij liber-
tatem ſpectet:cum nemo poſſit cre
dere niſi volens ſequitur. ꝙ oēs
homines ſunt pares : quantum
ad aſſenſum alicuius : non neceſ
ſario credēdi .g̃.non teneſ vnus
alij ſubijci i credēdo.pȝ.q2 in fið
captiuaſ itellect'credenti.⁊ null'
teneſ itellectū ſuuȝ captiuare niſi
deo.g̃ null' teneſ credere alteri.
niſi i his q̇ ptinēt ad fidē catholi
cā.Virginē aūt ꝯceptā i oꝛig nali
pctō.ñ ē de ptinētib' ad fidē ſane
itelligendo ad modū ſup̄ declara-
tū articulo.2°.⁊ ꝯcluſione.3°.⁊ vita
te.2°.⁊ iā ēt videbiſ i faſcicl'o ſeqn
ti.g̃.⁊ c.Ceſſet g̃ amic' noſter tot
diſcurrere loca.⁊ puicias:vt q ei'
adherēt opinioni inueſtiget: imo
diſcat ēt qetus in cella ſedēs.ꝙ ſic̄
in oibus fidelib'.ē cor vnū.⁊ aīa
vna de his q̇ ptinēt ad benedictiſ
ſimū Jeſū:ſic ⁊ de his q̇ ad eius
puriſſimā gēitricē. Et iō oēs vno
ꝯſenſu ⁊ voce i eccleſijs ꝯfitēſ. ꝙ
imacl'ata fuit ꝯceptio ei'dē.cātā-
tes.Tota pulchꝛa es amica nr̄a.
⁊ macl'a oꝛigialiſ clpe ñ ē i te.pȝ.
g̃. ꝙ i materia opinabili credere
⁊ dicere.ꝙ auctoꝝ multitudo de-
mōſtratiōē faciat:idē ē.ac ſi aliqs
aſſeret. neceſſariū eē hoies q ſūt
Rome ſedere vl' tacere.q2 oēs q
ſūt hic hoies ſedēt vel tacēt.g̃.⁊c.
Sȝ ne deceptus iſte iā doctoꝝ pa
liatione priuat' ad canonicas ſcri
pturas ſe trāſferat:ex illis falſo in
terp̄tāſ erroꝛē ſuū cōcludēdo:idō
ſeqnē foꝛmabo cōbuſtiōnē.in qua
clare demōſtrabiſ.ꝙ p cāonicoꝝ li
broꝝ Auctoꝛitateſ:adūſarij ſuſpe
cta opio.nullū ſuffragiū hēre pōt.

Faſciculus. 7. ꝯgregat᷒ ex Au
ctoritatib᷒ ſacre ſcripture. q̄ videt
ꝯtrarie opioni deuotoꝝ virgis: cū
ſua ſpirituali Combuſtiōe.

P Oſt veraꝫ ⁊ catholicā expo
ſitionē ad ſctōꝝ auctitates.
q̄ primo aſpectu. veritati deuotoꝝ
ꝟgis ꝯtrarie videbant̄ p iaꝫ dicta
ſufficiēter factā: Reſtat nūc oñde/
re. ꝙ ex null̄ ſcriptur̄ ſacre libris.
homo iſte ſuā falſam opinionē eli
cere poteſt. Ad qḋ declarandūꝫ:
notent queſo cōdeuoti virginis: q
in fide catholica canonici libri di
cantur. qḋ ſupra in. 4ͣ. veritate ſa/
tis diffuſe inuenient. Sint etiā me/
mores. ꝙ ad illa neceſſario credē
da tantū tenent̄: que in ſacra ſcri/
ptura explicite: aut iplicite cōtinē
tur. vel que per eccleſiā determi/
nata ⁊ decretata ſunt. vel q̄ in do/
ctrina apoſtoloꝝ nobis credenda
ſunt poſita: Ex quibus ſic notat̄.
Correlariū elicient tales conde/
uoti. ꝙ cū omniū illoꝝ que de con
ceptiōe virginis diſputant̄: pars
affirmatiua. ſ. ꝙ ipſa ſit cōcepta in
pctō originali nullo mō exprima/
tur explicite. vel implicite in ſcri/
ptura ſacra. nec ſit determinata.
nec decretata per eccl̄iam: nec in
doctrina apoſtolorum contineat̄:
ideo illi neceſſario adherere. nul/
lus tenet̄: Et ſi ſic. magnam certe
ꝓuinciā aſſumpſit aduerſari᷒. qui
ex ſacra ſcriptura errorē ſuū dedu
cere ꝓmiſit. Tunc. n. opporteret:
aut diuinā ſcripturā eſſe mēdacē:
aut ſi ꝑ ea veracē. infeliciſſimum
hūc. mēdaciſſimū. ⁊ ꝯteruū affir/
mare: quoꝝ vltimū ois ſane mētis
⁊ ꝟgis deuotus ꝯfitet̄. qr̄ cōcludi
pōt. ꝙ cuꝫ ex nullo ſacre ſcripture
dicto iplicite: vl̄ explicite vere eli/
ci poſſit. ꝟginē Beatā eē cōceptā
in pctō originali: facillima ſit via
ad euacuādū oēs illas auctitates
eiuſdē ſcripture a falſo iterpte ad
ductas pro colorando errore ſuo:
Nā ad illā. que ponūt̄ ad Ro. 3.
Oēs in adaꝫ peccauerūt. ⁊ ad ſi
miles. que ml̄te ſūt: ab illo ēt aſſi
gnate. Rñdet̄ pᵒ. ꝙ vt dixi. 5. ve/
ritate. 3. nō ē ita attēdēdus ſenſus
miſticus i ſcripturis canonicis. ꝙ
litteral̄ ⁊ primarius ꝯtēnat̄. ⁊ iō
dico. ꝙ ex ſenſu lr̄ali ⁊ intētionali
illi᷒ textus ſtatiꝫ ꝑallegata aucto
ritas ſoluit̄. Que aūt ſit primaria
itētio pauli i tota illa epiſtola ad
Romanos. declarat̄ in ꝓlogo añ
eādē epl̄aꝫ poſito. vbi ſic habet̄.
Romani ſūt q ex iudeis. ⁊ gētib᷒
crediderūt. hi ſupba contētiōe vo
lebāt ſe alterutrū ſupponē: Nā iu
dei dicebāt. Nos ſum᷒ ppl̄s dei:
quos ab initio dilexit ⁊ fouit: nos

circūciſi nos de egipto ꝟtutib⁹ liberati: nos ſoli digni fuim⁹ dei legē accipē: In qua lege nob̄ ꝓmiſſus ē xp̄s. Equū ne ꝗ eſt. vt idola hodie deſerētes: qb⁹ ab initio deſeruiſtis nob̄ ꝯparemini? Gentes e cōtrario rn̄debāt: Quāto maiora erga vos dei bn̄ficia narraueritis: tāto maioris vos crimis reos eē mōſtrabitꝭ: ſemp. n. his oib⁹ extitiſtis ingrati. Qd̄ ꝓbat ibi p longū ꝓceſſū. His ꝗ altercantib⁹ talr Apl̄us ſe medium iterponēs: ita partiū dirimit queſtiōes. vt neutꝝ eoꝝ ſua iuſtitia ſalutē meruiſſe cōfirmet: ambos vero populos grauiter deliquiſſe: Utroſqꝫ ēt ſilr veniā ꝯſecutos. ⁊ ſic equales eē veriſſima rōne demōſtrat: ꝓſertiꝫ cū in eadē lege ꝑdictū ſit. ⁊ iudeos. ⁊ gētes ad xp̄i fidē vocādos eſſe. Quāobrē viciſſim eos humilians ad pacē ⁊ concordiā eos hortaꝶ. hec ibi. Quare pꝫ. ꝙ litteralꝭ ſenſus auctoritatū pauli. ē neceſſitatē chriſti incarnatiōis. ⁊ proſelitꝭ. ⁊ iudeis oſ̄dere: ⁊ hoc. quia oēs haꝝ nationū peccauerūt in Adā: cōcludere aūt ex his verbis. ꝙ virgo Maria ſit de numero illorum olum. quos hic memorat paulus in Adam peccaſſe. ⁊ ꝙ nullo modo ex ſpetiali gr̄a a macula origiali ſit preſeruata. eſt potius voluntaria interpretatio: ꝙꝫ litteralis. aut rationalis. vt clare pꝫ. cuicunqꝫ bonū ſenſuꝫ illius ep̄le ꝯſiderāti. ꝗ ⁊c. Poſſet ſecūdo reſpōderi: modo quo dictū ē ad auctoritates q̄ ſpecialr exprimūt virginē cōceptā in peccato originali. Uide in principio faſciculi precedētis: vbi ēt exponiꝶ iſta auctoritas. oēs in Adam peccauerūt. Uel tercio dicaꝶ. ꝙ diſtributio ē duplex. ſ. Mobilis. ⁊ Accōmoda. ⁊ de prīa faciunt mentionē logici. de ſecunda Theologi. ⁊ diſtributio ſecunda ē ſecundū intellectū. nō ſecundū vocis expreſſionē. Exemplū: Deus vult omnes hoies ſaluos fieri: ibi eſt diſtributio accōmoda: nō mobilis. qꝛ non eſt veꝝ. ꝙ omnes ſalui fiant: nec hoc ſignificat iſta propoſitio. Sed iſte eſt ſenſus eius. ꝙ omnes hoies qui ſalui fiunt: ſaluātur per dei voluntatē. Sic in ꝓpoſito noſtro poſſum⁹ dicere. ꝙ oēs in Adā peccauerūt. hꝫ diſtributionē accōmodā. Significat enim: ꝙ quotquot peccato originali maculati ſunt: illud fuit ꝓpter peccatū Adā. ꝗ ſicut non ſequiꝶ deus vult oēs homines ſaluos fieri. ꝗ Thurcus ſaluabitur. vel Blaſphemus iſte. Ita n̄ valet: omnes peccauerunt in Adā. ꝗ virgo Maria peccauit in Adā: ab ipſo formalr pec

catū3 oꝛiginale trahendo. ſed ſo-
lum ſequitur. ꝙ habuit vñ ꝯtrahe
ret. niſi pꝛeuēta fuiſſ3. q̄ꝛ. ⁊c. Uel
dicat᷑ vltimo. ꝙ illud qḋ aduerſa-
rius accipit ꝑ regula infallibili. ē
falſu3. ſ. ꝙ qui dicit omne. nihil ex
cipit. ⁊ q dicit nullus. oia excipit.
Et qui dicit ſolus. omnia alia re-
mouet. Nam. Jere. 6. dicit᷑. Oēs
auaritie ſtudent. Et. 8. oēs auari
ciam ſectātur. ꝗ ⁊ ipe Jeremias.
⁊ ceteri coeui eius. Et tñ certū eſt
ꝙ nō: Jmmo ſuo tempoꝛe fuit rex
Joſias. q fuit ſanctiſſimus de quo
Eccleſiaſt. 49. fit memoꝛia. Sil'r
Marci. 9. dicit᷑ ꝙ omnia poſſibi-
lia ſunt credēti. Et. xj. c. oia q̄ oꝛā
tes petitis fiēt vobis. qḋ vtrūq3 re
ducit gloſa. ad ea tm̄ q̄ expediunt
ſaluti. ⁊ nō ad alia. Jtē Joānis.
12. Oia traham ad me ipſum. Et
Marci vltimo. Pꝛedicate euan
geliū oī creature. q̄ ſm̄ Gregoꝛiū
ad hoies tm̄ referūt᷑. Jtē pꝛime.
Coꝛinthioꝛum ſexto. Oia mihi li
cēt. tñ nō licebat ei armis milita-
re. Jtē de oīs ⁊ nullus ſimul. ha-
bet᷑ Jſaie p°. Omne caput langui
dū. ⁊ omne coꝛ merēs a plāta pe-
dis vſq3 ad verticē. nō ē i eo vlla.
ſanitas. i. nulla. ⁊ loqtur de pp'lo
iſrael. ⁊ tñ ibi erat Jſaias: ⁊ Eze
chias rex ſctiſſim⁹. ⁊ m'ti alij deo
grati. Jtē de ſolus dicit᷑ i pſalmo.
Tu ſolus laboꝛē ⁊ doloꝛē cōſide-
ras: cū tñ multi miſericoꝛdes hoc
ēt cōſiderēt. Jtē in pſalmo dicit᷑.
Exaltatū ē nomē ei⁹ ſolius. ⁊ tñ
v̄gis Bñdicte. ⁊ ſctōꝝ noia exal-
tant᷑. Quare p3. qual'r dicta: ꝑ re
gulis infallibilib⁹ ab aduerſario
aſſumpta: multociēs fallant. quod
erat ꝓbādū. Ad auctoꝛitatē xp̄i
bñdicti q venit ſaluum facē qḋ pe
rierat. Rñdeo ꝑmittēdo. ꝙ xp̄s i
via pñtis laboꝛis. nullā ſctōꝝ pa
trū in limbo exiſtētium aiaꝝ queſi
uit: tāq3 errātē in ſilua oꝛiginalis
macule. p3. qꝛ iā deletū erat oꝛigi
nale in eis. Aliter eni ibi nō quie
uiſſent. Bene tñ queſiuit animas
oiu3 iuſtoꝝ: tanq3 exules a celeſti
patria. q̄ nulli aperiēda erat: niſi
ſoluto debito: ad qḋ tota nā huma
na obligabat᷑. ⁊ queſiuit eas ſal-
uare: illud. ſ. ꝑ eis ſoluere cupien
do. in cui⁹ ſola pꝛeuiſiōe ab oꝛigi
nali mūdati erāt: Hoc āt fuit ſua
benedictiſſima paſſio: quam ſicut
pꝛo oībus nobis interioꝛi actu ab
inſtanti conceptionis eterno pa-
tri obtulerat: ita exterius exhibe-
re i ligno crucis cupiebat. Ex hoc
ergo faciliter patere poteſt: qual'r
bñdictus Jeſus venit ſaluā face-
re ſuā bñdictā matrē. Uenit. n. ꝑ
ei⁹ ſalute ſoluere paſſionē: p qua3
pꝛeuiſa3 ſolū ⁊ acceptatā in oꝛdi

ne ad hãc pſonã:tãq̃ȝ p cãm meri
toriã.deus ipſam preſeruauit ab
illa macula:quã nãliter ꝯtraxiſſȝ.
Et ẽt venit ⁊ queſiuit ſuã bñdictã
matrẽ a paradiſo exulẽ:nõ tñ pec
cato deturpatã:ſȝ cui ꝓpter diui
nũ ſtatutũ vna cũ alijs ẽt iuſtis ce
leſtis ianua claudebat̃ .ſic Adan
ſua trãſgreſſiõe demerẽte . Unde
ſicut nõ valet. Chriſtus venit ſal
uas facere aĩas exiſtẽtes ĩ limbo.
g̊ ille habebãt pctũȝ origiale:Sic
nec de v̾gie gl̾ioſa. Sȝ dices.ꝙ ſal
tẽ valet ſic inferẽdo.g̊ ille hẽbãt.
vel habuerũt pctũȝ originale.g̊ a
ſi'l'i de v̾gie Maria debet valere.
ꝙ hẽbat.vl' hũit ipſũ pctũȝ origia
le. Rñdeo.ꝙ hoc ẽ ꝓ me. qꝛ ſicut
ꝯcedit̃ chriſtũ veniſſe ad querẽdũ
⁊ ſaluãdũ aĩas ſc̃toꝝ patrũ:ĩ quã
tũ.ſ.venerat ſoluere debitũ nẽ hu
mane.p pctũȝ Ade cõtractũ:ſol
uere dico mediante oblatione ſue
bñdictiſſime paſſiõis . in cuius tñ
v̾tute erat ĩ ipſis iã origiale dele
tũ:Ita ꝯcedi debet.veniſſe ad ſal
uãdũ aĩaȝ v̾gis : in quãtũ.ſ.vene
rat ſoluere preciũ eiuſdẽ paſſiõis.
in cui⁹ ꝑuiſiõe ſola.placuit eterno
pr̃i.ipſaȝ libare ⁊ p̃ſuare a macu
la origiali:Ita ꝙ iſtud veniſſe xp̃i
ad ſaluãdũ aĩaȝ Mr̃ẽ v̾gi.nõ dicit
niſi quãdã ſolutionẽ l' exhibitionẽ
illi⁹ magni obſequij:ſiue ſacrificij

a deo ꝑuiſi:ĩ tñq̃ȝ ſibi grati ⁊ ac
cepti.ꝙ in ſola ſpe (vt ad noſtruȝ
modũ itelligẽdi loquar)voluit ip̃e
benign⁹ de⁹.ipſi v̾gini oĩmodam
ĩmunitatẽ ⁊ p̃ſeruationem . alijs
autem ſufficientẽ deletionẽ origi
ginal' pc̃i largiri.q̃ ⁊c. Eodem
mõ dicit̃ ad illud.ꝙ xp̃s fuit medi
cus beate v̾gis ⁊ alioꝝ:Nam ita
fuit medicus alioꝝ p̃cedẽtiũ ſuaȝ
icarnationẽ.ꝙ ex illa medicina ex
cellẽtiſſima ꝑuiſa ſolũ.ſunt a pctõ
ꝯtracto liberati. Sic p eãdẽ medi
cinã ꝑuiſaȝ.fuit v̾go bñdicta p̃ſer
uata a pctõ ꝯtrahẽdo. g̊ ſicut nũc
venerat actual'r exhibere medici
nã:ſine qua ordinate loquẽdo.nõ
fuiſſȝ ipſis pr̃ib⁹ ſalus ab origiali
ꝯtracto:cũ quodãmõ ſub ſpe iſti⁹
exhibitionis fuerint liberati a tali
pctõ. A ſi'l'i dicat̃ de v̾gie bñdcã .
ꝓportiõabil'r applicãdo de pctõ
ꝯtrahẽdo. Propter aũt has au
ctoritates ſane exponẽdas bonũ
ẽ vti.vt rẽ meli⁹ itelligam⁹.termi
nis ẽt deo ñ ꝯpetẽtib⁹ ponẽdo.ſ.
ꝙ ipſe benign⁹ deus ſe hũerit ad
modũ creati pricipis. q ſub expe
ctatiõe alicui⁹ obſequij ſibi grati
ſimi:multotiẽs cõcedit bñficia ali
qb⁹.q̃ nullo mõ ſine ipſo cõceſſiſſȝ
obſequio, Ita imaginamur de deo
glorioſo . q obſequiũȝ benedicte
paſſionis quã preuidebat exhibẽ

dam. habuit in tāta gratitudine. ⁊ (vt ita dicā) cō placibilitate. ꝙ ſb ſpe iſtius magni obſeqj exhibēdi. cōtulit gratiam liberationis ſctis patribus ⁊ pſeruationis virgini glorioſe. Actualis. ḡ. exhibitio iſti ūs paſſionis iā preuiſe ipſis ſctis patrib⁹. dicit ſalus. ꝑpter duo. p.º ꝑpter ſolutionē ꝑtij: in cuius ꝟtu te habuerant grām remiſſionis. ⁊ pp aptionē Janue padiſi. q̄ clauſa erat eis: vſqꝫ quo originale pec catū eſſet deletū. nō mō quo ad ꝑ ſonas: ſꝫ ēt quo ad totā naturam. Virgi ēt bn̄dicte talis exhibitio paſſionis dicit ſalus ꝑpter duo. pº propter ſolutionem precij: in cuius grata ꝑuiſione fuerat a pctō originali preſeruata. 2.º propter aptionē ianue padiſi. q̄ ei clauſa erat. Ut ſup̄ expoſitū ē. ⁊ ſic. pꝫ. ꝙ iſte auctoritates nihil faciūt ad cōcludendū falſitatē opinionis il lius; Alijs auctoritatib⁹ Pauli ⁊ Xpi benedicti ibi poſitis facīēda eſt ſolutio cōformis his ꝑmiſſis. Nulla eni ibi ponit. q̄ nō facilli me ſoluat. ſi ꝯſiderant. q̄ dicta ſūt in tribus ꝑcedētib⁹ ſolutionibus. ut infra etiam repetam loco ſuo.

Faſciculus octau⁹ ꝯgregat⁹ ex falſis dictis. primi ⁊ ſecundi argu mēti. ſtie vie. ⁊ ſtij prie vie libelli.

a Aſſerere beatā ꝟginē ꝯceptā de ſpū ſctō. ē valde impiū: ſꝫ aſſere beatā ꝟginē conceptaꝫ ſine pctō originali. ē aſſere ipſam ꝯce ptā de ſpū ſctō. ḡ ⁊. c. Cōſequētia nota cū maiori. ⁊ minor ꝓbat. in pria ratione tertie vie.

Cōbuſtio. 8. p quā ſoluūt p.º ⁊ fa ratio. 3. vie. ⁊. 2.º ratio prime vie inuectiue.

a Ad hoc breuiter ⁊ faciliter re ſpōdet: negādo minorē. Et ꝑ ei⁹ itellectione notādo. ꝙ ꝯcipi ex ſpū ſctō. pōt dupliciter itelligi. Uno mō: ita. ꝙ ſpūs ſctūs ꝯcurrat ad gn̄ationē alicui⁹: tāqꝫ cā pncipalis ⁊ ſupior. nō tn̄ itelligēdo ſic. ꝙ for malr ꝯcurrat: ſꝫ. qꝛ ꝟtute ei⁹ ſup plet uis actiua paterna ꝯferēdo ꝟtuti matris potētiā ꝓpinquā ge nerādi. q̄ de ſe ſemp eēt remota. ⁊ iſto mō ꝓcedim⁹ xp̄m cōceptū de ſpū ſctō: inquātū vꝫ collata eſt ꝟgi ni Marie potētia generādi ꝓpi qua: qua potuit cooperi vna cum ſpū ſctō: ſupplente viꝫ pricipalis cauſe ad ei⁹ filij genēatiōē. vt dicit Sco. i. 3. diſ. 4. Pōt quoqꝫ itelligi Cōcipi ex ſpū ſctō: alio mō. vꝫ ꝙ i pricipio ꝯceptiōis alicui⁹: ꝟtute ſpūs ſcti ꝯferat aie ei⁹ grā tāta. ꝙ eā liberet a ꝯtctiōe cuiuſcunqꝫ ma

eule.vł pcti.ꝛ talē cōceptionē at
tribuimus ꝟgini gł'ioſe:i q̄ꝫtū.ſ.in
vniōe corporis ꝛ aīe.q̇ q̇dā ꝯce,
ptio dr̄:fuit i pͦ inſtāti ſui eſſe pſo/
nał ſibi infuſa gr̄a:qua ab origina
li pctō p̄ſeruata ē.Ex hac diſtin,
ctiōe.pꝫ.qualiter amicus nr̄ ima
ginał falſum. Nā licet ſit impiuꝫ
aſſerere Beatā virginē cōceptaꝫ
de ſpiritu ſancto.pͦ mō.non tn̄ ſe
cundo.ꝛ ideo ꝭꝫ diuerſā acceptio
nē huius dicti ꝯcipi ex ſpiritu ſan
cto.datur diuerſa rn̄ſio. qa in vno
ſenſu cōcedēda eſt maior.in alte
ro neganda. Sꝫ rn̄dēdo formałr
ꝛ magis reałr ad itētionē arguen
tis.dico ꝙ mior ē falſa.Et ꝙ Au
guſtinus in illis verbis nihil aliđ
voluit.niſi ꝙ oēs nāliter ꝓpagati
hn̄t originale peccatū:niſi aliūde
ꝯferał eis gratia.ꝛ ſic preſeruēł.
Modo ex hoc.ꝙ aliqs non hēat
peccatū originale arguere.ꝙ non
ſit nāliter ꝓpagatus.vel ꝙ mr̄ eiꝰ
fuerit virgo:ꝛ ꝙ ſpūs ſctūs cōcur
rerit ſupplendo ꝟtutē actiuā pr̄is:
mō quo de chriſti cōceptiōe ꝯſite
mur.ē fallacia ꝭm non cām vt cā.
ꝙ eni iſte nō ꝯtraxerit pctūm ori/
ginale.nō ꝓuenit.ꝙ mater eiꝰ fue
rit virgo.vł ꝙ ſpiritus ſanctus cō/
currerit pro virtute actiua patris:
Sed magis prouenit.qꝛ diuinum
decretū in ꝯceptiōe huius ē ſuſpē

ſum.vł mutatū. Et qꝛ gr̄a q̄ ē mo
bilior oī mobili.prius informauit
hāc aīam.Quare cōcludał. ꝙ ex
hoc.ꝙ virgo Maria non ꝯtraxit
pctūm originale:nō ſeqtur ꝙ non
fuerit cōcepta:ex virili ſemine.vł
ꝙ fuerit cōcepta ex ſpiritu ſctō pͦ
mō.ſꝫ hn̄.2ͦ mō:ꝛ ex his ſoluitur
ēt Argumētū terciū prime vie:qͦ
dicebał.ꝙ dicē Beatā virginē nō
cōtraxiſſe peccatū originale erat
dicē.ꝙ nō fuiſſet cōcepta ex femi/
ne virili. qđ tn̄ falſum eē p iam di
cta patere poteſt.ꝛ preſertiꝫ.ſi at
tendatur.quod dixi in ſexta veri
tate preſentis articuli:in qua cō,
cluſum ē.ꝙ ꝯhere pctūm origiale
nō cōpetit alicui ratiōe ſue indiui
dualis conditiōis:aut ſpecifice p/
fectiōis.quare.ꝛc.Similr̄ ex his
pōt ſolui ſecūda ratio tercie vie.q̇
dicit ꝙ aſſerere Beatā virginē cō
ceptā ſine originali caret oī veri,
tate.qꝛ in ea fuit fomes. q̄ ē effe,
ctus pcti:tāq̄ꝫ cauſe.Ad hoc.n.ꝛ
ad ſimilia ſepe reſponſum ē.quia
tā pcti origiał:q̄ꝫ paſſionū ꝛ pe,
nalitatū ſequētiū illud.cā ē tranſ,
greſſio primi parētis ꝛ diuinū de/
cretū.ꝛ qꝛ deus volūtarie ꝛ libe/
re agit ad ex̄ potuit ſuſpēdere de/
cretū.ꝛ ſic liberare hāc puriſſimā
virginē:tam a pctō originali:q̄ꝫ a
ſequellis eiꝰ.ꝛ potuit ēt eam libe

rare ab vno. nō liberādo ab alte-
ro. Et ideo ſicut n̄ valet. Iſte fuit
cōceptus ſeminaliter. ḡ hʒ pecca
tū originale. q2 hec ꝺ facto fuit fal
ſa demōſtrato. Ioā. Bap. i vētre
matris ſanctificato. ſic non valet.
hec pſona nō cōtraxit peccatū ori
ginale. ḡ nō habuit ſequellas ali-
quas eiuſdē pcti. pʒ. de virgie bn̄
dicta: quā de' voluit preſeruare a
culpa. ꝛ nō ab oibus penis. qua-
re nec valebit. In iſta pſona fuit
fomes. ḡ i ea fuit peccatū origina
le. Et qn̄ probat ex hoc q2 fomes
ē effectus pcti originalis. Dico ꝙ
fomes ē vnū de ſequellis ad trāſ-
greſſionē primi parētis ꝯſequēs
nām humanā cuiuſcūqʒ filij nālis
Ade. ſicut ꝛ ipſum originale pec
catū. niſi deus aliter ordinauerit.
Et ideo p° pōt dici. ſicut veri de-
uoti virgis aſſerūt. ꝙ hec bn̄dicta
Mater: nl'lo mō hūit fomitē. cuʒ
liberata fuerit a paſſiōib' inutili-
bus. ꝛ impfectionē denotātib'. vl'
ſi teneaſ ꝙ habuerit. dicaſ. ꝙ non
magis pōt cōcludi pctūʒ origina
le. in ꝟgie Maria ex eo ꝙ hūerit
fomitē: q̄ʒ ex eo ꝙ hūerit frig'. vl'
mortē. q2. vt. ſ. viſuʒ ē. voluit eaʒ
de' pſeruare ab origiali pctō. n̄ tn̄
ab aliqb' ſequellis: pp cām ibi ta
ctā. Sic i ꝑpoſito nr̄o: noluit deus
ipaʒ liberare a fomite: ſi ipʒ hūit.
Sʒ ſtatiʒ ipʒ i ea extinguē. vl' liga
re ne ſi ab eo fuiſſʒ liberata: ab he
reticis crederet. ꝙ fuiſſet cōcepta
ex ſpū ſctō. Quare pʒ. ꝙ velle eaʒ
iputare ꝺ pctō originali: ex eo ꝙ
hūit fomitē. ē fallacia non tam ex
ignorantia: q̄ʒ ex paſſione prouе-
niens.

Faſciculus. 9. ꝯgregat'. ex fal
ſis dicti ſexti ſeptimi quarti: ꝛ qn-
ti Articuli tercie vie libelli.

e Sic infeſtū horrēda puerſi-
tate Xp̄iane religiōi. ē valde
ipiū. ſʒ aſſerere Btām ꝟginē cōce
ptā ſine pctō origiali. ē huiuſmōi.
ḡ. ꝛc. Cōſequētia nota cū maiori.
ꝛ minor probatur i. 6ª. ratione ter
cie vie.

Cōbuſtio. 9. p quā ſoluūſ. 6ª. 7ª.
4ª. ꝛ. 5ª. ratio tercie vie inuectiue.

a D hoc breuiter rn̄deſ. quia
p dicta ſup̄ rn̄ſio ellici pōt.
negādo minorē. Ad ꝑbationē. di
co ꝙ illa ē p me. q2 de mente Au
guſtini ibi allegati: ad hoc vt ali-
quis nō ſit ifeſtus Religiōi xp̄ia-
ne reqriſ. ꝙ confiteaſ. ꝙ nemo ad
mortē ꝯdēnaſ: niſi p Adaʒ. ꝛ ne
mo ad vitā liberaſ. niſi p xp̄m. qꝺ
ꝯcedo: ꝛ cōcedit ēt virgo g'ioſa.

Ita q̄ dicim⁹ nullū filiū nālē Ade liberꝫ a morte.niſi p xp̄m. Et oēs cōdēnatos.p pctūꝫ ipſius Ade.ꝛ ſic ēt v̄ginē Bn̄dictā ad modū de/claratū ſup̄ Cōbuſtiōe.7ª.ꝛ.8ª.qſ. ꝛc. Per hoc ēt.pꝫ.ad ſeptimum argumētū ibi. Ad qd̄ dicēdum.q̄ virgo Maria n̄ ſe decepit.qꝛ co/gnitio ſua fuit excellētioꝛ cognitio ne Augu.ꝛ cognitione hui⁹ perti nacis aduerſarij. Cōfeſſa eſt ḡ.q̄ ſolus xp̄s ē.q ſine pctō.ꝛ formali ter ꝛ radicalr̄ fuit:in quātū ex p̄/pꝛia nā ſua ꝛ ex mō cōceptionis. nec habuit.nec habere debuit ta le peccatū.cū quo tn̄ ſtat.q̄ n̄ fuit ſolus abſolute ſine pctō originali formalr̄.cū ab eo ſua bn̄dicta ma/ter ſit p̄ſeruata:nec i hoc derogat ſue ſingulari cōceptioni.vt p̄batū eſt ſupꝛa. Nec ēt illa excluſiua.ſo lus chꝛiſtus.patitur aliquam ca/lumniaꝫ.vt pꝫ.intelligenti natu/ram dictionis excluſiue. Per di/cta etiā patere pōt.quid ſit dicen duꝫ.ad quartam ꝛ quintā ratio/neꝫ eiuſdem vie. qa ſunt formate quaſi in eodē medio:ſub quo ſtat etiā ratio ſexta:Et ideo vtraqꝫ mi noꝛ illaꝝ rationū ē negāda: ꝛ ad eaꝝ p̄batiōes p̄cedēdū ē ꝯſeqnē ter ſecūdū ſupꝛa multociēs repli/cata.ḡ ꝛc. Heu quo ſe transferet pauper ille:cū vias omnes.in qui bus tantum confidere videbatur ſibi clauſas cognoſcat? Jam falla/cijs ſuis deuotoꝛum mentes deci pere nequaquā poterit:cuꝫ ex his faſciculi congregati.ꝛ in ignē ſup poſiti ſint.ſicqꝫ ſpiritus ſancti vir/tute.qui ignis conſumens eſt. ad nihilum ſunt redacti.q̄ nullo mo/do ſibi in poſterum ad conſuetas machinatiōes poſſunt deſeruire. Nec imerito:Blaſphemauerat. n.celi Reginam:puriſſimā virgi/neꝫ:Jdeo foꝛtiſſimis lapidibus: hoc eſt eiuſdem ſpiritus ſancti ve ritatibus ꝯtundi debuerat os ei⁹. Quare nunc diſcat timere.reue/reri.ꝛ obſeruare Mariā Bene dictiſſimaꝫ. Dei genitricē. Apo/ſtolici oꝛdinis aduocatam.cui oꝛ/dini (pena docente) amplius no lit eſſe moleſtus:ſi vltra hec; eter ne maledictionis Anathematiza tionem cupit euadere. Pro com/pleta tamen euacuatione argu/mentoꝛuꝫ.ꝛ fallaciarum inuecti/ue aduerſarij: congruum nunc eſt vltimū hūc congregare faſciculuꝫ: cum ſua combuſtione:qua Argu/mētis illis quoꝛum ſumuntur me dia a ſcriptura ſacra ſiue a ſctōꝝ̄ dict̄ formalr̄ aſſignet̄ rn̄ſio: que tn̄ realr̄ ꝛ ad materiā fuit ſupꝛa ſuffi ciēter declarata:maxie qꝛ credi/dit ip̄e.q̄ ex his ſuis fictiōib⁹ ma

magnū ſit ſuo errori pſtituȝ adiu-
torium.

Faſciculus decimus cōgrega-
tus ex falſis dictis octaui Articu-
li: vſqȝ ad terciūdecimū incluſiue
tercie vie libelli.

a Aſſerere oppoſitū ei⁹ qđ te-
nent Aliqui doctores famo
ſi. ⁊ ſancti. vel qđ ē ab eccl'ia de-
terminatū: ſiue qđ pōt a ſcriptura
ſacra ellici. ē impiū. ⁊ temerariū.
Sȝ aſſerere virginē Mariā con
ceptā ſine peccato origiali ē huiuſ
modi. ḡ. ⁊ c. pȝ. cōſequētia cū ma-
iori. ⁊ minor pbaſ in 3ª via libel-
li: icipiēdo ab. 8ª rōne. vſqȝ ad. 13.
incluſiue. ḡ ⁊ c.

Cōbuſtio. xª. p quā ſoluūſ octa-
ua ratio cū alijs vſqȝ ad. 13. inclu-
ſiue tercie vie inuectiue.

a Ad hoc formal'r rñdēdo. dico
p°. vno mō negādo maiorē
pro pª parte: nō. n. eſt ſemp teme
rariū aſſerere ↄtrariū eius. qđ do
ctores ēt ſancti. vl' famoſi dixerūt.
patuit ſupra veritate quarta. Ubi
pbatū ē nullū eē peccatū negare
ſanctū Hieronymū vbi loquiſ de
ceſſatiōe legaliū: Immo rōnabl'r
ad hoc coguns quicūqȝ viā Aug.
tenuerint. ḡ multo min⁹ erit ipie-
tas in aliquo caſu negare ſanctuȝ
thomā. q in dei eccl'ia: nec ſcien-
tia nec ſanctitate ita famoſus cre
diſ. Intelligēdo. ḡ maiorē ſic ab-
ſolute. ꝙ temerariū ſit negare di-
cta Doctorū in materia ēt opina
bili. vt ē illa de ceſſatiōe legaliuȝ.
Et vt ē in caſu nr̄o de ↄceptu v̄gi
nali. ē ſimpliciter negāda: tāqȝ fal
ſa ⁊ minor cōcedēda: nec ex hoc
ſeqtur aliqđ icōueniēs. Sed ſi ca
piaſ maior: cū altera parte ipſi⁹. ſ.
eē impiū tenere oppoſitū ſcriptu-
re ſacre. vl' ei⁹ qđ eccl'ia determi-
nauit: cōcedēda ē maior. ⁊ minor
negāda. Et ad pbatiōnē minoris
dicēdū. ꝙ paſſio ⁊ odiū debēt re-
moueri ab inqſitionib⁹ veritatꝯ. ⁊
qr amici noſtri mens iaȝ tenebris
offuſcaſ. taliū velamine paſſionū.
nil mirū ſi ſuis contētus fuit pba-
tionib⁹. que tamē oculis mūdis ⁊
ſane mēti. nullā veritatē ↄcludūt.
qđ. pȝ. primo. qr dicit errorē ſuuȝ
approbatū ab eccl'ia. Sed vbi iſta
approbatio cōtineaſ. ⁊ i qua de-
cretali. et vtꝝ i nouis. vl' antiqs:
non declarat. ⁊ ideo ea facilitate
dictū ſuū cōtēniſ: qua pbaſ. Secū
do. pȝ. ꝙ ille pbatiōes nihil ↄclu
dūt: qr i quo loco ſcripture ſacre.
vel a qua deducaſ auctoritate. ꝙ
virgo bñdicta ſit in origiali conce
pta. nō exprimit. niſi ſubuertēdo

ſenſuz ſacroꝝ ⁊ diuinoꝝ verboꝝ. qđ ē ꝯ id qđ hēť.37.di.c. Relatum.vbi Clemēs papa di.qđ ſcriptura ſacra.nō eſt trahēda ad eū dē ſenſū: ad quē ſibi qſqꝫ ꝑſumit: ſꝫ ex ipſa.ſenſū oportet cape veritatis.hec ibi.ſꝫ dicet ſtatiꝫ. ꝙ ſatiſ ꝓbat illas maiores p Auctoritates. Et ideo rogo q̄mcūqꝫ đuotū. vt caueat diligēť:ne circūueniatur ab iſto aduerſario ſpiritu ꝓprij ſēſus inflāmato.⁊ memor ſit ois talť cōdeuotus.illoꝝ que ē articulo.2º. cōcluſione.3ª.annotaui.q̄.ſ.dicunť illa.ad q̄ ex debito firma fide adherere debemus. ⁊ cū inuenerit. ꝙ virginē cōceptā in origiali pctō in aliquo illoꝝ nec implicite: nec explicite cōtineť:huius aduerſarij inuectiuā:tāq̄ ecclēſie catholice ſuſpectā: ⁊ glorioſe ꝟgini odioſam omio fugiat.pꝫ.ǧ.ꝙ.ẜm diuerſas formationes illiuſ maioris ⁊ minoris nō pōt vnica dari reſponſio formalis.ſꝫ ꝙ negeť aut ꝯcedať altera illaꝝ argumēti ſui deductio nullā vim optinet ad cōcludendū hanc beatā virginē Cōceptam in originali pctō.qř.⁊c.pꝫ. igiť hactenus hoc ordinato ⁊ tñ breui ꝓceſſu.qualiter tā Argumēta q̄ſ ſctōꝝ auctoritates i oppoſitā viā adducte ex aduerſarij falſa interꝑtatiōe.nihil ꝯ ſctē Marie honoris zelatores cōcludūt.qř in ſta denominatione in penā culpe obloquētis:eoꝝ euacuatio Cōbuſtio appellata eſt. Neqꝫ eniꝫ aliter fier potuit cū ſecūdū Sco.pri ma.q.ꝓlogi. Actiuo ⁊ paſſiuo ap primatis neceſſario ſequať actio. Ideo faſciculo igni ſuppoſito. nō potuit nō ſeq̄ cōbuſtio. Nūc itaqꝫ deuotiſſimi materne puritatis. alia aggrediamur.vt ſicut fauore benedictiſſime ſup benedictos :in hoc prio cōgreſſu victoriā reportamus eiuſdem ſuffragio in ſequētibus quoqꝫ victorioſiſſimi. inueniamur. Adſis igitur nobis. O preſentis ſeculi infatigata gubernatrix: et animorum errātium viſitatrix benegniſſima. Ecce tui ſumus: ⁊ ꝓ tui honore tantū aggreſſi ſumus ꝑluꝫ: Nō deſpicias gemitꝰdeuotoꝝ fideliū.q̄ mīa tua quorūcūqꝫ miſeroꝝ ēt infideliū ad te clamantiū ꝑces exaudis :⁊ eis auxiliū ꝑſtas: Principiū belli te fauente noſtra fuit victoria. Sit q̄ſumus mediū ⁊ finis:te iubēte noſtra corona.

Punctus ſecūdus Articuli tercij principalis in quo oſtendiť. ꝙ ſolutiones date rōnibus deuotorū virginis poſite in tertia pte inuectiue nulle ſunt.

c Irca ſecundū pūnctū huius Articuli eſt oſtēdendū. ꝙ ſolutiones amici noſtri: qbus in tertia parte inuectiue Catholicas ⁊ pias rōnes interimere ſtudet: nulle ſunt. imo magni odij ꝯ reginā celi declaratiue: Anteꝗ͂ aūt ad ꝓpoſitū intētū manū porrigā. ſint memores q̄ſo amici Marie benedictiſſime qd̓ in p̄cedenti pūcto ſepe dixi. ꝙ .ſ. nō eſſet laudabile ad ſingula male poſita libelli ſingulares aſſignare reſponſiones. Oꝛ igiꝛ ab aduerſario. 37. Argumenta ꝓ opinione negatiua recitanꝛ q̄ appenter ſaltē ſoluere nitiꝛ. Et inter hec nonnulla cōmemorat q̄ ab ipſo magis fabricata: ꝗ͂ ex aliquo libro autentico excerpta videnꝛ: Ideo vt cōtinuationē gratā ordini incepto tribuā: ⁊ pluritati modū imponā: decē tantū ſolutiones ſuas elligā breuibus. exprimēdo qd̓ longiſſimo ſermone ipſe texere ſtudet. Et haſ iuſte ⁊ rōnabiliter ip̄babo. Oꝛ vero iformando argumēta q̄ ſibi ſudorē iponūt vt faciliorē aditū in ſoluendo inueniat aliqd addit: qd̓ in opinione vera deuotoꝝ ꝟginis minime recitaꝛ. ne occaſio erroris ꝓpter hoc alicui miniſtreꝛ. ꝓponā ſemp formale argumentū ꝓ opinione noſtra negatiua ab ipſo quoꝗ͂ in inuectiua poſitū ⁊ ſolutionē huius: q̄ ꝓpter ſui fragilitatē ad modum palee firmitate caret: paleā vocabo: iprobationē aūt eiuſdē ſolutionis ſub noīe ignis ſtipulā deuorātis deſcribā. Cetera vero argumēta ſolueꝛ a quocūꝗ͂ deuotiſſimo huius opinioniſ facilitate maxia. qꝛ tū ex dictis in hoc cōpendio virgineo: tū ex expreſſe falſis i libello cōtentis: ex paſſione p̄uia deductis. ocurret ſtati cuicūꝗ͂ bene ſentienti ⁊ velamē ab intellectu deponēti: in quo cōſiſtat error. ⁊ fallacia in verbis illius. cuiꝰ pfeſſio ⁊ religio docere debuerat humilitatē. nō mordacitatē. excuſationem ⁊ nō falſaꝫ ipoſitionem.

Argumenta recitata Ab aduerſario: ꝓ opinione amicoꝝ virginis. Argumentū primū.

d Icebat. vt illius hoīs cōceptio de matre puriſſima fieret. q̄ illa puritate niteret: qua maior ſub deo neqt intelligi. ḡ. virgo benedicta. nō ꝯxit pc̄tūm originale. pꝫ. cōſequētia. qꝛ aliter nō habuiſſet illā puritatē. qua ſub deo nō eſt maior: Antecedens auteꝫ eſt Anſelmi. de cōcep. virgi.

Palea inuectiue.

a. Ad hoc Argumētū. Reſpō-
det amicus ille. ꝙ Anſel. lo
quit̄ hic de puritate: quaȝ habuit
beata virgo i ꝯceptiōe. Et. q2 tūc
habuit illā maiorē ſub celo: ideo
ex hoc inferre. ꝙ ipſa non ꝯxerit
pctū ȝ originale. eēt ꝯ intentionē
eiuſdē Anſelmi: Ad hoc eniȝ. qꝺ
aliqd poſſit dici puꝝ. ſufficit ꝙ tūc
nō habeat in ſe aliquā maculam:
ſȝ nō oportet. ꝙ nunꝗ̄ fuerit ſor-
didū. vel maculatū. Et ita beata
virgo fuit puriſſima quando cōce
pit filiū dei. ⁊ tamē in ſui conce-
ptione habuit ſordem peccati ori
ginalis. Hec amicus ille.

Ignis veritatis.

f. Ad hec ſolutio palea eſt.
Ideo Argumentū firmita-
tē ſuaȝ tenet. Pro cuius declara-
tione ſupponendū eſt vnuȝ qꝺ in
precedēti puncto declaraui. ꝙ. ſ.
puritas nō mō dicit priuationeȝ ꝯ
puta excluſionē ſui ꝯrij: ſȝ cōno-
tat aliqꝺ poſitiuū. q2 aliter puri
tas Beate virginis. ⁊ cuiuſcunqꝫ
ſcti in paradiſo equaliter mēſura
ren̄t. qꝺ ē falſū: Maior. ḡ. puri
tas cognoſcit̄ ſecundū ēt incluſio
nē maiorē illius poſitiui ꝯnotati:
⁊ n̄ ſolū peneſ excluſionē ſui ꝯrij:
ſȝ ēt maioritas ⁊ minoritas puri
tatis virginis ab eius zelatorib'
valde attendat̄ penes excluſio-
nem: ſed de hoc nihil ad preſēs.
Secundo p̄ſuppono. ꝙ inocentia
q̄cūqꝫ ſit donū dī ⁊ ſatꝭ amplū. pȝ.
ī p̄cedēti pūcto. de mēte Augu-
ſtini volenꝭ. ꝙ ēt mala poſſibilia
cōmitti ⁊ nō cōmiſſa dicat̄ remiſ
ſa. q2 dono dī n̄ cōiſſa fuer̄. qr̄. ⁊c.
Tertio ad maiorē declarationem
gr̄a exēpli p̄ſuppōo. ꝙ aliqua alia
v̄go ēt mater dei det̄ in oibus gra
tuitꝭ ⁊ naturalibus equalis v̄gini
Marie. ⁊ ſolū inequalis i ꝯctiō
ne origial̄ pcti. q2 admitto in ca-
ſu iſto exēplari: ſȝ nō ꝯcedā. ꝙ vir
go Maria ꝯxerit origiale. ⁊ ſta-
tiȝ fuerit mūdata. Et pono. ꝙ ꝉ
altera v̄go nunꝗ̄ hoc tale pctūȝ ꝯ
xerit. Caſus ē admittēdus. vt. pȝ.
ex dictis in prio pūcto ſecūdi Ar-
ticl̄i pricipalis. Ex his ḡ. p̄ſuppo
ſitꝭ pbat̄. ꝙ ſi v̄go Maria ꝯxit ori
ginale nō habuit illā puritatē ma
iorē ſub celo: ēt poſita i ea excellē
ti puritate tp̄e cōceptionis xp̄i. ⁊
arguo ſic. puritas alterius bn̄dicte
v̄ginis: eſt maior puritate v̄ginis
Marie. ḡ. puritas v̄ginis Ma-
rie nō ē maior quacūqꝫ alia ſub ce
lo. vel ſub xp̄o intelligibili. pȝ. ꝯſe
q̄ntia. ⁊ pbo ātecedēs ſic. illa pu
ritas ē maior q̄ cū excluſiōe ꝯrij
mag̃ icludit ꝺ poſitiuo. ꝉ pfectiōe

ꝯnotata: ſʒ puritas alterius v̄gi-
nis huiuſmodi: reſpectu puritatis
virginis Marie. pʒ. quia inclu-
dit aliquā pfectionē. puta inocē-
tiaʒ. q̄ eſt ſingulare donū dei: cū n̄
deſ ſine collatione gratie ipſiꝰ dei.
Et hanc nō includit. puritas v̄gi-
nis Marie. g̃. ꝛc. Et ſic. pʒ. ꝙ nō
ꝯtrxiſſe originale facit puritatē alte
rius v̄ginis eſſe maiorē. q̄ꝫ ſit illa
v̄gis Marie. qđ erat pbādū pʒ.
ēt. ꝙ licet cū pſēti puritate alicuiꝰ
aīe. ſtet talē aīam prius habuiſſe
culpā originalē: ꝛ ēt actualē. n̄ tn̄
ſtat cuʒ puritate illa: qua ſub celo
maior dari nō poſſit. ꝙ aliquādo
habuerit pctūʒ actuale. aut ori-
ginale. vt manifeſtaſ exēplo dato
v̄ginis alterius: Et in hoc fuit de
ceptus amicus noſter. q voluit vir
ginē benedictā habuiſſe puritatē
talē maiorē. ꝛ tn̄ ꝯtxiſſe originale
pctūʒ. Nec exēpla ſua cogunt. qꝛ
loquunſ huiuſmodi dicta de puri-
tate excludente abſolute ꝯriū. nō
ꝯparādo quāta ſit. Aie. g̃. ſctōꝝ:
lʒ dū vnireſ corpori. habuerit ali
quā rubiginē culpe: nūc tn̄ habēt
puritatē magnā p excluſionē cuiꝰ
cūqꝫ ēt minimi pcti: ſʒ iſtā purita-
tē maiorē ſub celo. nō hn̄t. qꝛ ali
quo actuali: aut originali pctō. ali
quādo imunde fuerunt pter de-
fectū inocentie q̄ eſt pfectio ſpiri-
tualis: ꝛ ſingulare donum dei ad
modū pbatū. Sicut. g̃. nūq̄ꝫ ꝯxiſſe
originale: nec potuiſſe ꝯhere. Et
nō ꝯxiſſe: ꝛ tn̄ potuiſſe cōtrahere
facit maiorem: ꝛ minorē puritatē
ſecundū deuotos virginis. vt etiaʒ
cōcediſ ab aduerſario in preſenti
reſponſione: licet cōtrariū dixerit
ſupra parte ſecunda. duodecima
ratione. ſecūde vie: Jta nunq̄ꝫ cō-
traxiſſe: ꝛ aliquando cōtraxiſſe. fa
cit maiorē ꝛ minorē puritatē. etiā
cū ſubita. ꝛ inſtantanea ſctifica-
tione.

Argumentū ſecundū: licet ſit ſm
ꝛ tertium in inuectiua.

a Angeli ꝛ Eua ſunt inocen
tia decorati. g̃. ꝛ virgo bene
dictiſſima. eoꝝ regina nō caruit il
la. Antecedens. pʒ. p quoſcūqꝫ fi
deles. ꝛ maxime intelligendo in
nocentiam in Eua a ſui origine.
cōſequentia autē pʒ. p id qđ ſu-
pra puncto ſecūdo. veritate pria
Articuli ſecundi dictum eſt.

Palea inuectiue.

a Ad hoc argumentū. Reſpō
det amicus ille. ꝙ Angeli
aut Eua. non habuerunt origi-
nale peccatū, qꝛ cū non fuerint ab

alio propagati id non potuerunt ꝯtrahere. virgo aūt Marta bene illud habuit. qa ab alio fuit ꝓpagata ſeminali rōne. ⁊ ſic contraxit. Hec amicus ille.

Ignis vitatis.

Sed h ſolutio. palea ē. Ideo argumentū firmitatē ſuā tenet. p cuius declaratione maiori. eſt nocā. ꝙ nō paꝝ differt dicere. Angeli nō ꝯtrerūt origiale pctūꝫ. ꝭ. nec virgo bn̄dicta ⁊ dicere. Angeli habuerūt oimodā inocentiā: qua ⁊ valde decorant. ꝭ vgo bn̄dicta nō caruit illa. q2 illa pͦ ꝓpō patiꝛ calūniā: quā ꝭa minime ſenſit. Ratio aūt primi ē. q2 vginē nō ꝯtrixiſſe originale pctūꝫ. q2 nec Angeli. nec Eua ꝯtrit. arguit hoſ oēs habuiſſe ſuū eē ſibi ꝓductōe. qd ē falſū: cū vgo benedicta habuerit eē nāli generatiōe: ⁊ Angeli creatione. Ratio ēt ſecūdi ē. q2 vt dictū eſt in principio ſecūdi puncti Articuli pcedentꝭ qcqd eſt pfectionis in ſeruo. nō eſt remouēdū ab eoꝝ Regina. ⁊ q2 inocētia ē ſpetialꝭ decor aīe. ⁊ hec collata fuit. tā Eue. ꝙ Angelis. ꝭ. illa illatio facta tenet: Serui habēt talē decorē aīe ⁊ pfectionē. ꝭ Regina benedictiſſima nō caret eis. qꝛ ⁊c.

Et iſtud euacuat ſolutionē articꝉi ſecundi. ⁊ tercij. vt patet.

Argumētū tertium: licet ſit quartum in Inuectiua.

Deus benedictus elegerat ⁊ preelegerat virginē Mariā. vt eēt mater filij ⁊ verbi icarnādi. ꝭ. credendū eſt. ꝙ ipſā ꝓſeruauerit ab originali pctō. Antecedens eſt fidei. ꝯſequētia tenet. p mediū pietatis ⁊ deuotionis. ⁊ etiaꝫ p mediū legis clamantis. ꝙ mater a filio eſt bonoranda.

Palea inuectiue.

Ad hoc Argumentū Reſpōdet amicus ille. ꝙ iſtud nihil cōcludit. q2 tpe cōceptionis vginis. nō fuit mater dei. ꝭ. nō honorāda vt mater ſimiliter dicit. ꝙ tūc ſequereꝛ. ꝙ ēt pauꝑ virginis debuiſſent pſeruari a ꝯtctiōe originalis pcti. ſimiliter tercio dicit. ꝙ virgo debuit honorari a filio. honoꝛ cōdecēti. qd nō debet dici de preſeruatione ab originali peccato. ne ipſam parem filio faciamus. Hec amicus ille.

Ignis veritatis.

Sed hec ſolutio. palea eſt. Ideo Argumentū firmitatē

ſuã tenet. ſi eniꝫ pꝛia ſua reſpon/ſio valeret. ſequeret. ꝙ nõ debuiſſet libari ab oꝛiginali pctõ. in .4°. nec i ſexto iſtãti a ſua Cõceptio/ne. qꝛ tunc nõ fuit mater dei. Si/milr de pauis. nibil eſt. qꝛ alia ẽ dignitas maternitatis reſpectu filij dei. Alia ꝯſanguinitatis ꝛ parẽtelle. Similr dicẽ. ꝙ ſi fuiſſet p̃ſuata fuiſſet tũc par filio. qđ valde dero gat excellẽtie ſue Cõceptionis. hoc fuit imp̃batũ pũcto p̃cedẽti ſe pe. vbi declaratũ eſt. ꝙ cũ p̃ſuatio ne a pctõ ſatis tñ fuit differẽs Con ceptio ꝟginis: ꝛ filij ſui bñdictiſ/ſimi. qr. ꝛc. Propter maioꝛẽ aũt declarationẽ Argumẽti deuotoꝛũ eſt notãdũ. ꝙ nõ dicimus nos. ꝟgi nẽ benedictã fuiſſe p̃ſuatã a pctõ oꝛiginali. qꝛ futura erat mater đi. ita ꝙ iſtud fuerit cã ſue p̃ſuatiõis. hoc eni falſũ eſſet. vt ex dictis ẽt ſu/p̃ in ſecundo articulo colligit. fuit eni p̃ſuata ex immẽſa clemẽtia ꝛ benignitate dei: ꝛ ſi q̃rat: qr deus voluit eã p̃ſuare. Reſpondet. qꝛ voluit. Nec diuine voluntati aſſi/gnãda ẽ alia cã. vt in. p°. ſẽtentiaꝝ di. 45. diffuſe babet. lꝫ. ẽ. cõgruũ fuerit ſatis decẽs. ꝙ illa q̃ erat el/lecta. imo ꝛ p̃electa vt eẽt mat̃ đi. decoꝛaret tali inocẽtia. hoc tñ nõ fuit cã. imo nulla eſſet repugnãda. ꝙ ſiml eẽt mr̃ đi: ꝛ pctũꝫ oꝛigiale ꝯtraxiſſet. Nõ. n. in poſitione ꝯtratis ducunt paſſiõe amici ꝟginis. Ido ſic ſuadẽt oibus deuotis inocẽtiã ipſi9 ꝟginis. vt tñ nullã ꝯdictionẽ in altera opiniõe cognoſcãt. Mõ in nr̃o ꝓpoſito foꝛmaliter euacuã/do paleã amici: dico. ꝙ quamuis tp̃e cõceptionis ꝟginis benedicte ipſa nõ fuerit mater dei. erat tñ il la. q̃ mater đi futura erat. Et quã uis in oꝛiginali pctõ cõcipi. vt di/ctũ eſt nõ repugnet foꝛmaliter di/gnitati maternitatis. tñ ex parte noſtra cõgruũ videt credere ꝛ aſ/ſerere. ꝙ illa ſic p̃ellecta. ꝛ oibus gratijs fecũdata: ſit ẽt diuina boni tate. hac inocentia decorata: ꝛ ſic ab oꝛiginali preſeruata.

Argumentum quartum.

ſ Ji ꝟgo bñdictiſſima ꝯtrit pec catũ oꝛiginale. ẽ. aliquãdo fuit in idignatiõe filij. imo i exclu/ſione viſionis diuine. cõſequentia nota ex fide: ſꝫ cõſequẽs videt ab ſurduꝫ. ꝙ illa. q̃ fuit ita p̃ellecta. aliquãdo fuerit dei inimica. ẽ. ab ſurdũ videt id ex quo ſeqtur: ſꝫ cõ ſequẽs ſeqt: ex hoc ꝙ ponit ip̃aꝫ ꝯtraxiſſe oꝛiginale pctũm. ẽ. ꝛc.

Palea inuectiue.

Ad hoc argumẽtũ. Reſpõdet amicus ille. Cõcedẽdo cõſequens ⁊ cõſequẽtiã. Ad Abſurditatẽ allegatã. dicit. ꝙ nõ icõuenit virginẽ bñdictã. fuiſſe in tali indignatione ſecũdũ pſentẽ iniuſtitiã. ⁊ p paruũ tpus: ſʒ bene eſſet abſurdũ. ꝙ fuiſſet in hui⁹modi indignatione cum finali effectu.

Ignis veritatis.

f Ed hec ſolutio: palea ẽ. Jdo Argumẽtũ firmitatẽ ſuã tenet. Licet eni nõ fuiſſet in tali excluſione viſionis diuine. cuʒ finali effectu. fuiſſet tñ p tũc: tpe. ſ. iniuſtitie. ⁊ inimica dei. ⁊ indigna cõſortio ſanctorum. ꝙ auribus zelatoꝝ honoriſſui horrẽdũ ẽ. Apᷓ quoſcũqꝫ ẽt recte ſentiẽtes. maioris excellẽtie eſt. nunqꝫ a caſtiſſimis amplexibuſ ſpõſi celeſtial excludi: qꝫ poſt excluſionẽ. iterũ ad eius amorẽ admitti. Et melius ſatis eſt. nunqꝫ culpa coiquinari. qꝫ poſt maculã mundari. Nec fuga illa amici ſatiſfac̃. ſ. ꝙ ſi vgo benedicta ↄxiſſet pctũʒ originale. fuiſſʒ in indignatione dei. aliena ⁊ non ppria clpa. qꝛ aut pprio. aut alieno demerito. in dei fuiſſet inimicitia. qᵒ nõ bene ſonat auribus deuotorum.

Argumentũ gntũ: ſʒ octauum in inuectiua.

b Enedictiſſima virgo fuit pſeruata a pctõ veniali. ᵹ. cõgruũ eſt credere. ꝙ fuit: preſuata ẽt a pctõ originali. pʒ. ↄſequẽtia. qꝛ pctũʒ veniale. eſt minus malũ qꝫ originale. vt patuit ſufficienter articulo pcedenti. Antecedẽs aũt eſt fidei.

Palea inuectiue.

a D hoc Argumẽtũ. Reſpondet amicus ille. negando cõſequẽtiã. qꝛ pctũʒ veniale ẽ pctũʒ pſone pcedens ex aliqua inordinatione illi⁹cui attribuit: ſʒ pctũʒ originale. eſt pctũʒ nature. pcedens ex inordinatione alterius voluntatiſ. Simil̃r falſũ ẽ dicit ipſe. ꝙ veniale ſit minus malũ qꝫ originale qꝛ id pctũʒ qᵒ hʒ min⁹ de volũtario. ẽ min⁹ malũ: qꝫ id qᵒ hʒ pl⁹ de volũtario. ſʒ vẽiale ẽ hui⁹modi cõpatũ ad origiale: vt. pʒ. ᵭ ſe. ᵹ. ⁊c.

Ignis veritatis.

ſ Ed hec ſolutio. palea ẽ. Jdo argumẽtũ firmitatẽ ſuã tenet. Nã lʒ pctũʒ origiale. ſit pctũʒ nature. ad bonũ intellectũ pcedens

actu alieno.tñ pctūm ē. dicēs de-
formitatē i eo cui iputaſ.q̄ defor-
mitas ad nullū decorē fuiſſȝ illi. q̄
tota pulchra fuit aut erat. Et iō
credēdū.ꝙ ſicut placuit altiſſimo
ſua bonitate reddere hāc bñdictā
imunē a pctō actuali.p ſpetialem
ſctificationē remouētē ab ea fomi
tē nē corrupte. Ita eādē voluerit
ſpetiali prerogatiua decorare.per
oīmodā puritatē excludētē q̄cūq;
maculā.Et ſic a pctō origīali pre
ſeruare.Sȝ p altera parte paleē.
qua negat veniale eē minus malū
q̄ȝ originale.ē primo notſ.ꝙ quā-
tū ſpectat ad preſens.cū peccatū
dicat actū inordinatū.ex parte ac
tus.nō icōuenit ipȝ hr̄e cām.ſicut
ꝛ q̄cūq; alij actus.cū iter entia po
ſitiua numerenſ.Sȝ ex parte ior-
dinatiōis.nullo mō habet cauſā.
vt ſupra in primo puncto Articu
li primi declaratū ē. licet bene de
fectiuā: eo modo quo priuatiōes
poſſunt habere cām. Unde ſub-
merſiōis nauis.ē cauſa: abſentia
gubernatoris ipſius. ꝛ obſcurita
tis.ē cā.abſentia ſolis: Secūdo ē
notādū. ꝙ peccatū origiale.vt in
prio articulo fuit dictū.i paruulo.
nō dicit niſi quādā deformitatem.
cū obligatiōe ad penā dāni; lȝ in
Adan cōnotauerit actū deformē.
qꝛ i ipſo fuit actuale mortale. Et
hanc actualitatem in paruulo oio
negamus. Unde tāle peccatū in
ipſis infantibus dicitur peccatuȝ
nē.quia.ſ.cōtractū p modū habi-
tus: ſiue male diſpoſitiōis nature
humane vulnerate. propter Ade
trāſgreſſionē. ꝛ nō pōt dici pecca
tū pſone cū ex nullo huius pſone
actu cōtrahaſ. Tercio ē notādū.
ꝙ cū amici Uirginis ꝯcludūt.hāc
benedictā virginē liberatā a ma-
iori malo.qꝛ ꝛ a minori itelligūt
de malo culpe.nō pene.vt propte
rea excludatur illa calumnia illa-
ta ab aduerſario dicēte. ꝙ ex hoc
ſequereſ ipſam nō mortuā.qꝛ fuit
liberata a partus dolore.q ē minꝰ
malū: q̄ȝ mors.His notaſ: ponūſ
tria dicta correlarie ex ipis ſequē
tia.Primū quoꝝ ē. ꝙ cō parādo
veniale ꝛ origiale pctūm: q̄ȝtū ad
actum.veniale ē peius.pȝ.per ra
tionē aduerſarij.qꝛ hȝ mag̃ de vo
lūtario.Secūdū dictū: Lȝ ita ſit.
vt dicit primū dictū.tñ nō eſſet mł
tum icōueniēs aſſerere oppoſitū
eius.pȝ.p ea q̄ declarata ſut i pri-
mo articulo.in quo cōcluſum ē.ꝙ
omnes dicimur in Adā peccaſſe.
ꝛ demeruiſſe.qui tñ non habeba-
mus actuale eſſe. g̊ ſicut peccatuȝ
ꝛ demerituȝ nobis imputātur ex
actu demeritorio ipſius Adan.
ſic aliquo modo actus voluntāriꝰ

eius ⁊ inordinatus. nobis aſcri-
bitur ex voluntario: ⁊ inordina-
to actu eiuſdem. ⁊ ſicut tal's inor
dinatus actus. in ipſo Adan ha
buit magis de volũtario: q̃ʒ actus
voluntarius. qui eſt ſubſtratũ pec
cati venialis alterius. ita origina
le. vt ſic conſideratum. dicet ma-
gis voluntarium q̃ʒ veniale. ⁊ per
conſequẽs erit peius. Hoc tamẽ
ſit dictũ opinatiue pro dilatatiõe
huius cauillatiõis. Terciũ dictũ:
Comparãdo veniale ⁊ originale
quãtum ad deformitatem. origi-
nale eſt peius: q̃ʒ veniale. pʒ. quia
deformitas eſt tanta: q̃ʒta eſt bo-
nitas in poſitiuo. cuius priuatio-
nẽ denotat tale peccatuʒ. hoc ma
nifeſtatur exẽplo naturali. qa ma-
iorem deformitatẽ inducit mono-
culus: q̃ʒ exunguis. i. priuatus vn
gue. Sed bonitas quã priuat pec
catũ originale. ẽ perfectior. q̃ʒ il-
la quã priuat veniale. pʒ. q2 pri-
mũ peccatũ dicit priuationẽ iuſti-
cie original'. ⁊ cuiuſcũqʒ grẽ gra-
tũ faciẽtis. quã nõ dicit veniale cũ
poſſit ſtare cũ gr̃a. ꝙ. ⁊c. Et iõ ex
hoc cõcedit Sanctus Tho. p.ª ſe:
q. 89. ar. p.º ꝙ pctũʒ veniale. nõ ꝓ
prie cauſat maculã in aĩa: in q̃ʒtũ
. ſ. non excludit. neqʒ diminuit ha
bitũ charitat'. ⁊ aliaꝝ ṽtutũ. quod
nõ põt dici d̓ origiali pctõ. q2 ⁊c.

Ex hoc ꝙ pʒ. qual'r ſolutio amici
fuit palea: ⁊ qual'r amicoꝝ virgi-
nis ratio. fuit aurea firmitate ſua.
Si. n. pp excellẽtiã tãte Regine.
fuit ab ipa. excluſa culpa minoris
deformitatis. ergo ⁊ culpa maio-
ris. qualis eſt culpa originalis. ꝙ
⁊c. Pro ampliori tñ noticia ⁊ cõ
firmatione dictoꝝ. videatur. veri-
tas. x. cõcluſiõis tercie. articuli ſe
cundi. vbi qual'r origiale. ſit gra-
uius q̃ʒ veniale. bñ ꝓbatur.

Argumentum ſextum: ſed. xij.
in Inuectiua.

f Si virgo benedicta contraxit
originale. data ſibi per caſũ
electione. ſecundum dictamen ra
tionis. debuiſſʒ citius velle nõ eẽ.
⁊ annihilari: q̃ʒ eſſe in tali pecca
to. vel eſſe in inferno magis q̃ʒ in
culpa. Conditionalis iſta patuit
ſupra puncto. 3º. articuli precedẽ
tis. Sed conſequẽs videtur ſatis
de ſe abſurdum. ergo ⁊ id ex quo
ſequit' ſcilicet ꝙ contraxerit origi
nale peccatum. ꝙ. ⁊c.

Palea inuectiue.

a Ad hoc argumentum reſpon
det amicus ille dicens. ꝙ li
cet ſit melius non eſſe: q̃ʒ eſſe in

peccato perſeuerāter ꝛ ſine fine. non tamen eſſet melius non eſſe: ꝙ eſſe in peccato pro paruo tempore. ꝛ poſtmodum eſſe in gr̄a.

Ignis veritatis.

S Ed hec ſolutio palea eſt. Ideo argumentum firmitatem ſuam tenet. Pro quo. notanda ſunt que dixi in puncto. 3°. Articuli ſecundi in prima ratione principali. quia nō dico. ꝙ qs deberet velle non eſſe voluntate ꝛ appetitu naturali: magiſꝙ eſſe in culpa. ſed voluntate deliberatiua ꝛ rationis. qa citius debet qs velle non eſſe cum ſui offenſione: immo totali annihilatiōe: ꝙ eſſe cum dei offenſa. vt probat etiam Ricar. in. 4. ſententiarum. Nec obſtat ꝙ illud maluʒ culpe ſit breuiſſimū. puta p inſtans. quia per ipotheſin. data ſibi electiōe. citiꝰ p tūc deberet velle nō eē. vl ſaltē eſſe i quacūqʒ pena. ꝙ eſſe i culpa qd etiā pbat ſpecialr. preter ea q dicta ſunt. ꝛ modo. ꝛ ſupra in. 2°. articulo. cōcluſiōe. 3°. Pro quo notādū. ꝙ reſpectu diligēdorum. ſm Aug. de doctrina chriſtiana. ē talis ordo. ꝙ ſup oia debemꝰ p°. diligere deū. 2°. aiaʒ noſtrā. 3°. noſtruʒ proximū. 4°. corpus noſtrū. Modo cōſtat. ꝙ qn̄ diligūtur duo inequaliter. ſi vnū debet exponi periculo. exponiť minus dilectū. ꝛ ſaluatur magis dilectū. Exēpluʒ de exponēte manū vulneri. vt ſaluet caput. In propoſito ergo noſtro. virgo benedicta ſecūdū ordinem charitatis. debuit plus diligere. ꝛ de facto plus dilexit deum: ꝙ ſe ipſam. ꝛ hoc p quocūqʒ inſtanti in quo per caſum habuit rationis vſum. g̃ citius debuit velle non eē qd denotat ſui offenſionē: ꝙ i peccato eſſe. in dei offenſione. pʒ. qa debuit minus dilectum exponere cuicunqʒ periculo. ꝙ magis dilectū. g̃ ꝛc. Hoc autem eſt ſatis icōuenitēs amicis virginis. ꝙ tāta benedictiſſima ꝟgo fuerit pro aliquo inſtāti in tali ſtatu. i quo debuiſſet velle non eſſe. g̃ inconueniens eſt id ex quo ſequitur. ſ. ꝙ fuerit aliqn̄ in originali pctō. qr. ꝛc. alias cauillatiōes adducit aduerſariꝰ i pallea ſua. vt euadat argumētū aureū. Sed qr de ſe patere pōt eaꝝ debilitas. nō curaui aliter impugnare. vt cōpēdij ordinatiſſimi ordo in nullo vitietur: maxime quia amicis Regine iam tactum argumentū. ꝛ fidem. ꝛ magnam facit demonſtrationem. quare. ꝛc.

Argumumtū ſeptimū: Sʒ. xiiij.

in Jnuectiua.

v Jrgo bñdictiſſima fuit ſpe- cialis dei thalam⁹. ḡ ꝯgruū ē cōfiteri.ꝙ nō ꝯtraxit pctūȝ origi nale. Cōſequētia pȝ.quia mūdiſſi mo.⁊ inocentiſſimo dei filio debe bat inocētiſſim⁹ ⁊ mūdiſſim⁹ tha lamus.p exclusionē cuiuſcūqȝ cul/ pe. Antecedēs aūt ē fidei.

Palea inuectiue.

a D hoc argumētum. Rñdet amicus ille.negādo ꝯſequē tiā.qa ſtat ꝟginē bñdictā fuiſſe ſpe ciale habitaculū dei.⁊ tamē con- traxiſſe originale pctūȝ.qꝛ fuit po ſtea preparatū p ſpecialiſſimam ſanctificationeȝ:in qua copioſius pre ceteris mun⁹ gratie accepit. Et hoc ꝓbat p auctoritates .ſ. ꝙ plus gratie acceperit:ꝙ̄ alij quo/ modocunqȝ ſanctificati.

Jgnis veritatis.

ſ Ed hec ſolo palleā ē:Jdeo argumentū firmitatē ſuaȝ te net. Et nō ſoluȝ talis ſolo eſt pal lea:īmo ⁊ admirationē inducit. ſi cut ⁊ multa alia eius dicta:qualr. ſ.vir religiōi deditus .talē obnubi lationem mētis patiat̃: Non eni amici ꝟginis. negāt in hac bene- dictiſſima.copioſitatē grē:Simili ter nec aſſerunt impoſſibilitatem digni habitaculi pro diuina maie ſtate.ēt ſi originale peccatum cō/ traxiſſet.ſȝ bene ꝯſitēt̃ ⁊ credūt: tutū eē.ſic ꝯfiteri.ꝙ ſpecialior fue rit ⁊ dignor ꝑparatio hui⁹ diuini bitaculi poſita inocētia ab origia li:ꝙ̄ poſita ꝯtractiōe illi⁹. Ut.n. dixi.ā.argumēto. p⁹ iſti⁹ pūcti po ſitis p caſūȝ duab⁹ bñdictis ꝟgini bus:oīo equalibus ingratuitis ⁊ nālibus.⁊ ſolū in cōtractiōe origi nalis peccati inequalib⁹. qs ſane mētis negare poterit.illā q̄ nullū origiale pctūȝ i ſui cōceptiōe hūit eē digni⁹ bitaculū p deo īcarnato: ꝙ̄ aliā tali maculatam culpa:lȝ.ḡ nulla ſit neceſſitas.ꝙ ita fuerit.eſt tñ nō minima cōueniētia credē. ꝙ hec fecūdata omnib⁹ gratijs.grē equiualenti iuſticie origiali nullo modo priuationē habuerit . Ami cus auteȝ noſter per dicta queqȝ diſcurrens.oſtēdit ſe longius ire: dū in tot auctoritatibus .fatigatur ad illi⁹ roborationē. quod nullus etiā indeuotus negaret.ſicut. pa- tet in multis ⁊ multis paſſibus in uectiue ſue.

Argumentum octauū.Sȝ.xvj. in Jnuectiua .

d. Eus benedictiſſimus potuit pſeruare. ⁊ fuit deceñs ꝙ pſeruaret v̄ginez benedictā a pctō originali. ḡ de facto preſeruauit. Antecedēs patuit in prio. ⁊ ſecū do pūcto articuli precedentꝫ. ⁊ cō ſequētia patuit in tertio pūcto eiꝰ dē articuli. ḡ. ⁊c.

Palea inuectiue.

Ad hoc argumentū reſpōdet amicus ille. negādo antece dēs ꝑ vtraqꝫ pte: lꝫ ipſe nō ſit fi dus. in formādo argumēta ꝑ de uotis v̄ginis. vnde quantū ad pri mā ptē. ſ. ꝙ deus potuerit pſerua re. dicit. ꝙ lꝫ potuerit de potentia abſoluta. nō tñ potuit de potētia ordinata. Et de ſa pte antecedētꝫ eiuſdē. negat. ꝙ fuerit decēs pſer uare v̄giez bñdictā a pctō origia li. qꝛ id derogaret dignitati xp̄i.

Ignis veritatis.

Sed hec ſolutio palea eſt. Ideo argumentū firmitatē ſuā tenet. pria eni ſolutio nō puuz errorē includit. Nō eni hoc argu mentū valeret: Non potes calefie ri a ſole. ḡ. nō potes calefieri. Eo dē modo ñ valebit: Deus nō pōt hoc de potētia ordinata. ḡ. nō pōt Immo eſt fallacia cōſequētis. ꝓ ueniens ex ignorātia dialectice. Pōt ēt ad id reſponderi. mō quo dictū ē ſ. in prio pūcto articuli ſi. ⁊ dici ꝙ nō eſt icōueniēſ aſſerere. deū potuiſſe pſeruare virginē be nedictā. ēt de potentia ordinata. ibi videaſ. vbi ſequor viā Scoti. Sedā ſolutionē datā ſecūde pti ā tecedētꝫ nō ipugno hic aliſ. qꝛ ſuf ficienter declaratū fuit in pcedēti puncto. veritate. ſ. ꝙ talis pſerua tio in nullo derogat dignitati xp̄i. imo denotat magnā excellētiā in ipō bñdictiſſimo. habuiſſe inocētiſ ſimā matrē. ad illō aūt qō obijcit aduerſarius ſonare. ſ. hereſiꝫ. dūꝫ potuiſſe pſeruare v̄ginē ab origia li. ex hoc. qꝛ potuit nō ifūdere. nō daſ ſpeciale reſpōſū. qꝛ falſa hec calūnia ab ipō fingiſ. vt poſſit a micos v̄ginis accuſare. ipe tñ i ſiſi bus ſibi caueat. ne cadat i laqueū hereſis paratū inocētie. ⁊ v̄itati. Ad noſtruz. ḡ. ꝓpoſitū. cōcludaſ reſumēdo illud aureū argumētū. ꝙ qꝛ deꝰ potuit hoc facere. ⁊ decēs fuit. idō ꝯfitemur. ꝙ ⁊ fecerit. et maxie ꝓpoſitionē illā. ſ. decēs eſt ꝙ deꝰ hoc faciat. ſic exponēdo. Si deꝰ facēt hoc. illō eēt decēs ⁊ dcē ter factū. ita ꝙ nō mō denotaſ q dā modus in agēre: ſed etiā qdaꝫ pulchritudo in facto: ac ſi dice

rem⁹.ꝙ deus decẽter illud fecerit ex quo facto.q̄dã decentia ⁊ pulchritudo ĩ effectu reſultat.q̄r.⁊c.

Argumẽtũ nonũ. Sed.xvij.in Inuectiua.

c Hriſtus bñdictus fuit perfectus redẽptor. ḡ virgo beata fuit p̄ſeruata ab originali pctõ.Añ cedẽs ẽ fidei.Cõſequentia ꝓbat᷑. q2 ſi fuit pfectiſſim⁹ redẽptor. ḡ ſi bi nõ defecit aliqs modus redimẽdi.Cũ ḡ.iter modos redimẽdi ſit p̄ſeruari ne labat᷑ ĩ peccatũ.ḡ xp̄s bñdictus illũ hũit.⁊ ſi illum hũit circa aliquã pſonã ab ipſo redemptã.marie credẽdũ ẽ ꝙ circa matrẽ.⁊ hoc loquẽdo de redẽptione p̄ſuatiõis ab originali pctõ. ḡ ⁊c.

Palea inuectiue.

a D hoc argumentũ. Rñdet amicus ille.negãdo ꝯſequẽtiã.primo q2 redẽptio p xp̄i ſanguinẽ p̄ſupponit lapſũ.⁊ ſuitutē pp culpã.Et iõ ſi virgo btã fuit redẽpta. ḡ patiebat᷑ talẽ lapſuȝ reſpectu origialis pcti.ſecũdo q2 q̄ȝ uis redẽptio reſpectu vltimi effectus.q ẽ gl̃ia poſſit eẽ maior ĩ vno q̄ȝ in alio.nõ tñ redẽptio reſpectu effectus priuatiui.puta liberationis.a ſuitute recipit hãc īequalitatẽ. Jmmo vt ſic.oẽs equal̃r ſunt redẽpti.q̄r ⁊ cõcludit. ꝙ lȝ virgo beata nobiliori mõ ſit redẽpta primo mõ.i q̄ȝtũ hũit maiorẽ grãȝ ⁊ gl̃iaȝ.q̄ȝ alia pſona humana.non tñ nobiliori mõ eſt redẽpta ſecundo mõ redemptiõis.quare.⁊ c.

Jgnis veritatis.

ſ Ed hec ſolutio palea ẽ. Jõ argumẽtũ firmitatẽ ſuam tenet.Et lȝ ſupra pũcto p̄cedẽti veritate.7⁹ſufficiẽter ꝓbatũ ſit. ꝙ liberatio ⁊ redẽptio ñ p̄ſupponũt caſuȝ:ſȝ vł caſuȝ ĩ actu. vł caſuꝫ ĩ diſpoſitiõe ꝓpinqua. tñ adhuc aliqual̃r inſiſtẽdũ ẽ. Et iõ dico.ꝙ cõcedi dȝ.liberationẽ cõi acceptiõe. vt plurimũ verificari reſpectu mali iã habiti.ſȝ iterius magis pſcrutãdo.⁊ locutiões ĩ ſenſu ſuo ꝯſiderãdo nõ icõuenit:imo ẽ neceſſariũ ꝯcedẽ.illũ liberatũ.q ne caderet miſicorditer p̄ſeruat᷑. vñ Ricar.i.3.di.19.ar.pᵒ.q.3.declarans qual̃r p paſſionẽ xp̄i ſum⁹ libati a pena eterna dicit.ꝙ aliquos liberari a pena põt tripliciter itelligi .ſ.aut eos a pena eterna iaȝ hita eripi.aut a reatu illi⁹ pene abſolui.aut ab illo reatu p̄ſeruari.quolibet autē iſtoꝝ modoꝝ accipiat᷑

liberari a pena eterna dico. ꝙ oēs
hoies ꝑ meritū paſſiōis xp̄i libati
ſūt a pena eterna q̄ꝫtū ad ſufficiē
tiā. hec ille. Ecce igr̄ qualr̄ libera
tio accipit ꝓ preſuatiōe. ergo nec in
cōueniet ē ſumē ſic redēptionem
cū ſit qdā liberatio. Et iō idē Ri
car. eadē. di. ar. 2º. q. 1. dicit. ꝙ chri
ſtus in hoc ꝙ ꝑ mortē ſuā deo ſatiſ
fecit ꝓ pctīs nr̄is. pp que obligati
eramus pene eterne. vere dr̄ nos
ab illa pena redemiſſe. In hoc ē
ꝙ ſūmo p̄ri ſeipſuꝫ moriēdo ꝓ no
bis obtulit ſacrificiū. quo nos deo
recōciliauit: ⁊ ianuā ad vidēdum
deū nob̄ apperuit. vere videt nos
redemiſſe. q2 redimē ē id qđ ſuuꝫ
erat. vl̄ eē debebat ſibi reſtituere.
maxie p̄cio interueniēte. hec ille.
Cū ergo deꝰ glīoſus preuideret v̄gi
nē Mariā ex mō ꝯceptionis ſue
caſurā. ⁊ ita ipſaꝫ, vt ſic. deper
dēdā. ⁊ tn̄ merito p̄uiſe paſſiōis;
exhibēde tn̄. in ordine ad hāc pſo
nā ipſaꝫ preſeruauerit. quodāmō
eā que ſua ſemp eſſe debebat ſibi
reſtituit. Et q2 i tali reſtitutiōe in
teruenit p̄ciū ſanguis xp̄i bn̄dicti
ꝓ ea exhibēdi. iō vere ⁊ irrep̄hēſi
bili locutiōe. talē p̄ſuationē quan
dā poſſumꝰ appellarī redēptionē.
Et ſi aduerſariꝰ p̄ueniēdo iſultet.
ꝙ auc̄tates ſctōꝝ. ſonāt redēptio
neꝫ xp̄i dicē liberationē a ſuitute
ꝯtracta nō aūt ꝯtrahēda. huic rn̄
dēt Amici v̄ginis. mō quo prece
dēti puncto. faſciculo. ⁊ cōbuſtiōe
ſexta. dictū fuit. ad auc̄tates ſpe
cialiter accuſantes btāꝫ v̄ginē de
peccato origiali. Et qn̄ nullo mo
do admittat redēptionē ſic preſer
uatis cōuenire. cū contentiōibus
deſeruire minime liceat. cū deuo
tis virginis eius inocētiā cātabo.
⁊ dicam. queretur peccatū illius.
⁊ nō iuenietur. adherendo magis
opinioni vere illuminatoꝝ ⁊ zela
toꝝ honoris ipſius. quā falſe iter
pretationi in ſctōꝝ ſermonibꝰ ab
ipſo facte. qr̄. ⁊c̄. Secunda quoq
ſolutio illius palea ē: ꝓ quo nota
tur. ꝙ ſicut effectus poſitiuus huiꝰ
redēptiōis. nō ſtat i idiuiſibili: ſꝫ
habet magnaꝫ latitudinem. vt de
ſe patet. quia nō omnes hn̄t eūdē
gradū gratie ſiue glorie. Sic effe
ctus priuatiuus habet aliqualeꝫ
latitudinē ſaltem quo ad moduꝫ.
nō quo ad eſſentiā ipſiꝰ redēptio
nis. pꝫ. licet eniꝫ quo ad eſſentiā
redēptionis: Joannes baptiſta.
⁊ Petrus fuerint equaliter redē
pti. et ambo ex merito paſſionis
chriſti preuiſe liberati a peccato
originali. nō fuit tamē equalitas
ex parte modi. quia Joannes ba
ptiſta. etiā in materno ventre fuit
ſanctificatus. ⁊ petrus ſolū in cir

concisiõe liberatus . ⁊ in ſpiritus ſancti aduentu ſanctificatus. Similiter Joannes baptiſta fuit redemptus ne in mortale vnq̄ʒ laberet. quod non fuit in petro. niſi poſt ſanctificationē ⁊ aduētū eiuſdem ſpiritus ſancti. Stat ergo eē vnā ⁊ eandē redemptionē eſſentialiter. ⁊ tñ habere diuerſos modos. q tamē non variāt eſſentiam ipſius redēptiōis. Vñ ꝓpter hoc aſſignaui in tercio puncto articuli p̄cedētis ſex modos redēptiōis. Dixi eni de mēte dñi Alexandri pape. ꝙ primus modus redēptionis. eſt quo quis redimit̄ poſt lapſum i mortale peccatum . ⁊ hoc modo redimunt̄ comuniter homines peccatores: Secūdus modus. eſt quo quis redimit̄ poſt lapſum in veniale peccatum. ⁊ iſto modo redimunt̄ viri perfecti carentes mortali. Tertius ē quo qs redimitur poſt lapſuʒ in originale peccatū. vt pueri paruuli in vtero . vel extra vterū. Quartus modus. ē quo quis redimit̄. ne labatur i mortale vt aſſeritur de Joanne baptiſta . ⁊ de apoſtolis poſt aduentū ſpiritus ſancti. Quintus modus ē quo quis redimit̄ ne labatur i veniale. vt eſt certū de virgine benedicta. ⁊ ab aliquib⁹ creditur de Joāne baptiſta. propter illū verſiculum. Ne levi ſaltē maculare vitam famine poſſes: q̄uis Auguſtinus in libro de natura ⁊ gratia contrarium ſentire videatur . Sextus modus. eſt quo quis redimitur. ⁊ ſeruatur. ne labatur in originale peccatum. ⁊ hic modus eſt nobiliſſimus ⁊ perfectiſſimus. Quoniaʒ ergo chriſtus q̄n . ꝗʒ premiſſis modis redemit. ſequitur ꝙ ex quo fuit ꝑfectiſſimus redemptor . ꝙ etiā ſextū modum redimēdi habuit: ⁊ per conſequēs. ꝙ aliquod fuerit indiuiduū in natura humana ſic redemptum . qḋ non fuit in originali conceptum. ⁊ ſi de aliquo indiuiduo hoc creditur : maxime credendum eſt de virgine benedictiſſima: quā omnibus gracijs plenam. ⁊ fecundatam. omnes deuoti confitent̄. Ex quibus omnib⁹ patet. quid dicendum ad ſolutiones illas. ⁊ qualiter debilitatem palee habentes contra auri firmitatem non preualuerunt . Stat ergo aureuʒ argumentum. quare ⁊ ſtat veritas credita. ꝙ bñdictiſſima virgo non contraxit peccatū originale .

Argumētū. x. Sed decimum octauū inuectiua .

¶ Chriſtus benedictus fuit ꝑfectiſſim⁹ mediator: ḡ ꝟgo glo

cioſa nõ ↄtraxit pctm̄ originale. Añcedẽs ẽ fidei. Cõſequẽtia pro baẜ ex duob⁹ pſuppoſitiſ. primũ. ꝙ pfectiſſimo mediatori/nõ dz defi/ cere actus pfectiſſim⁹ mediãdi cir ca pſonã: p qua maxime mediat. pz. ex oppoſito. n. pdicati inferẜ oppoſitũ ſubiecti: ſʒ preſuppoſitũ ẽ. ꝙ actus pfectiſſim⁹ mediãdi re quirit preſeruationẽ a culpa i pſo na: p qua maxime mediat. hoc ẽt ex alio. pz. qꝛ cũ hoc ſit poſſibile: niſi preſuaret: nõ hret actũ pfectiſ ſimũ mediãdi. Ex his. ğ apparet illatio. quã deducat quilibet deuo tus p ſe. ⁊ videbit cõcluſionẽ de/ uotam. ſ. ꝙ virgo benedictiſſima fuit preſeruata a peccato origina/ li. pro qua ẽt videat: q̃ dixi i pria rõne pũcti tercij articli primi, qꝛ multũ deſeruiũt ad hoc argumen tum declarandum.

Infecta · q · ꝙ

Palea Inuectiue.

a D hoc argumẽtum Rñdet amicus ille. negãdo ↄſequẽ tiã: qa ſi valeret ſequereẜ. ꝙ null⁹ alius cõtraxiſſet peccatũ origina/ le. qḋ ẽ hereticũ. Cuʒ fuerit enim Perfectiſſim⁹ mediator circa oẽs hoies. ğ hũit actũ pfectiſſimũ me diãdi circa eos. ⁊ ſic pſuauit eos a cõtractu pecccati origiaẜ. Siẜr

ex hoc mõ arguẽdi poſſem⁹ cõclu dere: dicit ipſe: ꝙ eẽt aliqs ange/ lus ipeccabilis a creatiõe ſua. vẜ aliqs hõ imortaẜ a nã. pbaẜ. qa deus ẽ optimus creator. ğ debet apparere in aliqua creatura opti mus modus creãdi. Sʒ optimus modus eſſet: ꝙ crearet aliqd ſine defectibilitate: ğ ⁊ c̃. Et infert ad ſuũ ppoſitũ: ꝙ ille ẽ pfectiſſimus mediator: nõ q mediat vt põt. ſed vt debet. Et ſic fuit chriſtus reſpe ctu virgis ⁊ alioꝝ hominũ. reſpe ctu quorum debuit mediare: ita ꝙ ſubleuaret lapſos. nõ aũt pſerua ret caſuros. qr ⁊ c̃. Hec ſũt que ex multis ſuis verbis breuiter elice/ re poſſuʒ.

Ignis veritatis.

ſ Ed hec ſolutio palea ẽ. Jõ argumentũ firmitatẽ ſuã te net. Et pro primo amici nr̄i moti uo. eẽt ab eo querẽdũ. an cõcede ret hoc argumẽtũ. Xp̄s fuit perfe ctiſſimus mediator. ⁊ ita media/ uit p Joã. bap: ꝙ ẽt in ventre ma/ tris fuit ſanctificatus: ⁊ i mortale pctũm nunq̃ʒ cecidit. ğ ita fuit in oibus alijs hoibus. pz. n. ꝙ recte rñdẽdo. eſſet negãdũ. ⁊ tñ argu/ mẽtũ ſuũ (quo veritatẽ verbis mẽ/ dacibus cõfundẽ nitiẜ) eſt idẽ. Si

militer nō valet. Xp̄s fuit pfectiſſi
mus mediator: q̄ hūit eūdē actuȝ
mediādi circa pſonas oēs. p qb⁹
mediauit, pro huiuſmodi. q̄ veri
tate declarāda ē notadū. Q̄tuȝ ad
pn̄s ſpectat. q2 etiā in. 2° articulo
pūcto. 3°. veritate. 5ª. aliqualr̄ tactū
ē. q principale officiū mediatoris.
ē recōciliare pſonā offendētē pſo
ne offenſe. Et ſic bn̄dictiſſim⁹ me
diator dei ⁊ hoiuȝ xp̄s ieſus: hūit
principalr̄ recōciliare nām huma
nā ſuo creatori. vt i. 3°. ſentētiarū.
20. di. ſatis abūdāter a Theolo-
gis tractat᷑. ita q primariū media
toris nr̄i officiū reſpicit recōcilia-
tionē. ſicut ⁊ principal᷑ cā paſſibil᷑
carnis aſſumptiōis fuit pp ſatiſfa
ctionē pc̄ti Ade. Ad mediatoris
itaq3 officiū ꝯplēdū nihil aliō re
quirit᷑: niſi q pſone offenſe aliqō
offerat obſequiū p offendētib⁹ re-
cōciliādis: qō obſequiū: tal᷑ perſo
na gratius acceptet: q̄3 ſibi fuerit
diſplicēs offēſa illata. quo mediā-
te remittat iniuriā. ⁊ recōcilietur
offendēs. Modo ſi pſona prius
offenſa. ⁊ nūc recōciliata. cū toto
hoc. q ex mediatoris gratificatio-
ne. oēs illos p qbus mediabatur
ſibi recōciliatos acceptauit. aliquē
de numero recōciliatorū. quē ſecū
in regia dignitate ꝯſedē diſponit.
ſingulr̄ decorat. ⁊ grījs ampliori

b⁹ magnificat. nō pp hoc ē arguē-
dū. q ſic oib⁹ ꝯferat. quia nō oēs
aſſūmit ad regias ꝯſultatiōes. nec
ex hoc recōciliator: vl᷑ ipe media
tor accuſari dȝ. q2 mediatoris ob
latio vniuerſalē meruit recōcilia-
tionē. ⁊ pſona pri⁹ offenſa ⁊ iam
recōciliata. nulli ſe debitorē fecit.
ſȝ totū ꝯplet ex ſuo mero ⁊ lıbali
gratuito pacto. Applicādo aūt di-
cta ad ppoſitū noſtrū: ſciēdū (vt ēt
pūcto. 3°. Articuli ſecūdi dictū ē de
mēte Scoti. poſt Anſel) q hoi fa-
cto dei inimico p culpā diſpoſuit
ipſe de⁹: nō remittere talē culpaȝ:
niſi p aliqō ſibi oblatū: qō grati⁹
acceptaret: q̄3 offenſa illa eēt ſibi
diſplicēs. ⁊ q2 tale obſequiū offe-
rēdū trinitati (qō eēt ſibi grati⁹: q̄3
eēt ſibi diſplicēs tota offenſa gene
ris hūani) n̄ poterat offerri ab ali
qua pſōa hūane nē: diſpoſuit ſctā
trinitas pſonā dilectā p obſequio
huiuſmōi hūano generi dare, tal᷑
pſona nō eſt niſi xp̄s. ⁊ tale obſe-
quiū ē illō in quo maxia apparet
charitas. qō eſt offerre ſe vſq3 ad
mortē, Ita q illa bn̄dicta paſſio.
fuit cā meritoria reſpectu oīs bo-
ni collati hoi viatori. Et fuit illud
gratiſſimū obſequȝ. quo oēs recō-
ciliati ſum⁹ deo. Recōciliatio. q̄ ē
effectus eſſētial᷑ huiuſmōi media
tiōis. q aūt btiſſima trinitas acce

ptauerit illđ munificẽtiſſimũ obſe quiũ: ⁊ ſic gratũ hũerit: ꝙ ẽt ex illius ſola puiſiõe. voluerit ẽt ꝯferre maxia dona aliqbꝫ pſonis recõciliatis: aſſumẽdis ad diuerſa officia ꝓ regno ſuo: nõ ex hoc ẽ arguẽdũ. ꝙ oibꝫ talia ſint collata, vel ſi nõ ſũt vni collata: nõ ex hoc opoꝛtet arguere: ꝙ nemini alteri ſint collata, quia cũ pꝛincipali effectu ipſiꝰ mediatiõis, ſtat ex maxima gratitudie oblati obſequij: ⁊ liberalitate icõpꝛehẽſibili largitoꝛis. ꝙ ſm bñplacitũ ſctiſſime trinitatis, diuerſis diuerſe ꝯferãt gr̃e. Unđ vt iã tactum ẽ, Joan. bap. vltra recõciliatiõez cõez ꝯtulit ſctificatione ẽt i vtero materno. ⁊ pſeruatione a pctõ moꝛtali. quod tñ fuit ex paſſiõe bñdicti filij puiſa: tanq̃ cã meritoꝛia, Et ſilr vltra cõem effectũ mediatiõis ꝯtulit btiſſime vgini. ꝙ nũq̃ laberet in aliqđ actuale pctũ, Et qꝛ certitudine fideli. quinq̃ modis repimꝰ btiſſimã Trinitatez merito mediatoꝛis hũano generi varia ſpiritualia dona ꝯtuliſſe. tũ p gr̃az ſuã hoies a lapſu in culpã ſubleuãdo. tũ p eãdẽ gratiã eos (ne cadãt) pſeruãdo. vt cõbinatio pfecta reddat i effectibꝫ noſtri benedictiſſimi mediatoꝛis. addũt vgis amici ſextũ modũ: ad modũ mlt tociẽs declaratũ. ꝙ. ſ. eadẽ ſctã trinitas voluerit merito mediatoris aliquã pſonam pſeruare ne cadat i oꝛigiale. ſicut aliquos (ne in actuale: qđcũq; laban) pſeruauit. Nec pio ituitu cernẽ poſſunt hũc mediãdi modũ dignitſſimo mediatoꝛi defuiſſe. cui ample alij oẽs ab oibꝫ catholice ſibi attribuunt. Si aũt ⁊ hũc hñt: maxie circa p dilectã matrẽ habuiſſe / deuotiſſima fide ꝯfitẽt. Sicq; credunt ⁊ docẽt. ꝙ illatio totiẽs replicata necio teneat. ſ. Xp̃s fuit pfectiſſimꝰ mediatoꝛ: g virgo bñdicta fuit pſeruata ab oꝛiginali. Unde ⁊ pꝫ. ẽt. ꝙ ex hoc inferre oẽs alios ſic pꝛeſeruatos: ẽ ſignũ. ꝙ tali ſic inferẽti: mediatoꝛis officiũ minime notũ eſt. Suffic. n. ꝙ oẽs vniuerſalr de nã hũana gaudere poſſunt de recõciliatiõe pſtita merito mediatoꝛis. ẽt ſi nõ aſſumũt ad illa pꝛiuilegiata dona: q ſũt ꝯceſſa digniſſime genitrici. ⁊ angelico pcurſoꝛi. ⁊ pfectis aplis. qr ⁊ pꝫ. ꝙ illa illata iniuria amicis vgis. ſ. ꝙ ex ſuo argumẽto ſequat heretica poſitio. oꝛtũ hñt aut ab affectata ignoꝛantia. aut a crimnoſa paſſiõe: quoꝝ vnũ negare debuit eiꝰ officiũ. alteꝝ religioſa pfeſſio. Ex dictis quoq; patere põt. qualr ⁊ ſm motiuũ aduerſarij palea fuit. Pꝛo quo notãdũ, ꝙ nõ ẽ idẽ arguẽ pſeruatio

nē ǭgis ex pfectiſſimo mediatoꝛe. ꝛ arguē iuertibilitatē liberi arbitrij i hoīe ex pfectiſſimo creatoꝛe. pꝛimuꝫ.n.deducit ſine calūnia:q̄ nō deficit ſecundo.probat. Nā ex hoc.ꝙ placuit btīſſime trinitati dilataſſe mediatoꝛis officium. aliquos.videlicet. ꝑ qb⁹ mediatū ē ſubleuādo poſt lapſuꝫ in moꝛtale vł veniale.aliquos aūt oio pꝛeſeruādo ne i alteꝝ aut alieꝝ cadant. oēs vero ab oꝛiginali mundādo. licet ꝛ hoc.ſuā habeat latitudinē. vt pꝫ.de Joāne bap. etiam in vtero ſanctificato. ex his inquam ſumunt virginis amici occaſionē inferendi pꝛeſeruationē ipſi⁹ bn̄dicte ǭgis.qa ex quo actus mediationis dilatatus ē.i ſubleuādo. ꝛ p̄ſeruādo diuerſimode ad moduꝫ declaratū.nō videt ꝙ defuerit ſibi actus alius q̄ maioꝛem ſonat pfectionē.ſ.ꝙ ita mediauerit pꝛo aliqua pſona.ꝙ fuerit illa pꝛeſeruata ab oꝛigiali peccato:ſicut aliqua eſt pꝛeſeruata a moꝛtali ꝛ veniali. Aliter nō vident qualr cōbinatio hoꝝ actuū ſit cōpleta.ſi perfectioꝛ deficiat act⁹. Et huic tali poſitioni deuotoꝛum virginis ſuffragatur non ſolum cōgruitas. cū nō deceat.deum pariter operari reſpectu matris. ꝛ alioꝛuꝫ. ſicut nō decuit omnes aſſumi ad ſtatuꝫ patriarchalem. aut pꝛophetaleꝫ.ſiue apoſtolicuꝫ.ſed etiā fauet Ratio. Miraculuꝫ. ꝛ vniuerſalis cōfeſſio catholice fidei. Quare. pꝫ. ꝙ illi illationi pꝛime. nō eſt aſſignanda calumnia.quā ſecunda illatio minime euaderet.cum ibi recta ratio.vera decentia. atteſtans miraculuꝫ.aut fidei confeſſio non cōcurrat. vt patet.in Theologis ſecundo ſententiarū. Arguere ita ꝗꝫ. Deus eſt perfectiſſimus creatoꝛ.g̊ Angelus natura impeccabilis creatus eſt tantū concludit. quantum ſi dicat.ꝙ quia deus eſt perfectiſſimus creatoꝛ. ideo mille mundos creauit. pꝫ.quia vtrobiqꝫ arguit a perfectione dei. ad opus.vel effectum pꝛimo aſpectu perfectioꝛem. vt pꝫ.intelligenti. ꝛ tamē nulla haruꝫ illationuꝫ valet. quia vt ipſemet aduerſarius cōfitet.nō eſt perfectiſſimus creatoꝛ:qui creat quod poteſt:ſꝫ ſicut poteſt ꝛ debꝫ. Et ideo ſi recta ratio ſuaderet fuiſſe bonū. ꝙ angeli eſſent creati impeccabiles. vel ꝙ centum mundi eſſent adhuc creati. vel creādi. eſſet concludendum omniū conditoꝛ bonoꝛū ſic feciſſe:ſecundū ſentētiā Auguſtini.3.º de libero arbitrio: Sed quia tales circonſtancie deficiunt in vltimis factis illationibus. cū non ſit

condecentia.ſiue fidelium confeſſio. ꝙ deus creauerit mille mundos:ſeu angelos impeccabiles: ſed ſola eſt poſſibilitas. vt patet. que tamen circunſtantie in prima illatione mirabiliter apparent. ⁊ maxime oculis velamen paſſiōis deponētibus. ideo dicendū eſt. ꝙ deuotorū virginis conſequentia. fuit rationalis ⁊ pia. ⁊ ſic omnino admittenda. Sed alia quā nulla ſuadet ratio. nec admittit fides. fuit magis volūtaria ⁊ ficta. quare ⁊ ab oībus repellēda. Nō dubito tamē. ꝙ in ſimili materia plura ſcribi poſſent. ſ. an cum perfectiſſimo creatore. ſtet vertibilitas liberi arbitrij ad bonū ⁊ ad malū. ⁊ huiuſmodi. Sed. quia pſens negotium Compēdioſitatē ſequitur. ⁊ perſcrutari talia ptinet ad ſecundū ſententiaꝝ. ideo bonū viſū eſt tacto puncto ad amicos virginis pertinēte reliqua ſilentio ptrāſire. remittens curioſos ad fōtez theologicaꝝ queſtionū. ibi videant. ibi legant. ⁊ largā:plenāqꝫ problematis premiſſi inueniēt declarationē. Patet. ḡ in pposito nr̄o veritas Argumenti. qđ nullo modo ipugnauit. nec aliquo modo debile reddit falſa Aduerſarij ſolutio. ſiue accuſatio. Itaqꝫ ex oībus tam ſuccincte. qꝫ ſine dubietate dictis in iſto puncto manifeſtata eſt fragilitas ſolutionū Amici noſtri: quas recte ſub noīe palee ſemp deſcripſimus: vt inde appareret. ꝙ ſicut palee debilitas acutiſſimo igni nequaqꝫ reſiſtē pōt: Ita argumētis firmiſſimis amicoꝝ innocentiſſime marie: verboſe ſolutiones etiā in minimo obeſſe nequeunt: Nec mirum: quia veritas oībus preualet. firmitatē enim hꝫ ab inuictiſſimo deo. cui recalcitrare duriſſimū. imo nephandiſſimū eſt. Sed anteqꝫ ad terciū punctū deſcendam. notēt feruentiſſimi amatores dei genitricis. ꝙ vt ſup. pūcto. p.º huius articuli dictū ē. nō oībus libelli ſolutionibus ſingulares hic aſſigno euacuationes: tum quia ex contentis in compendio iſto patere poſſunt. tū qa non oia per ipſum recitata argumenta a nobis: tāqꝫ valida acceptantur: tū etiā qa aliquas eius recitatas ſolutiones ituēti ſtatim occurret. ꝙ paſſio ⁊ furor dixerit pauperculū illū. non aūt zelus ſiue charitas. Cōtra que nec verbo. nec calamo ꝯtendere viſum eſt: Sufficiat itaqꝫ in nihilū redactā eē propoſitā paleam. dei virtute: ⁊ virginis interceſſione. Nūc ḡ vltimi puncti campum ingrediens ad innocentiſſimā celi Reginā prius ꝯfugio: tū

ꝙ ad ſingulare remediũ: vbi hu-
manũ auxiliũ nõ ſufficit requiſitũ
vt ſua ſapiẽtia .ſua miſericordia
ſuaqꝫ gratia. non deficiat comple
mento laborum meoꝝ: quorũ prin
cipio. ⁊ medio ſemper itereſſe di
gnata eſt: Adſis ergo. O benedi
cta ſuper Benedictos nobis opti
me de tuis perfectionibus ſentiẽ
tibus: quia totiens laus tua cani
tur. quotiẽs innocẽtia de te aſtrui
tur. quare faueas gloriã tuam cõ/
fitentibus. Oſqꝫ. linguã: ⁊ ſenſus
eius dirigas: qui preſentis com-
pendij excellẽtie tue terminũ glo
rioſum imponere ſtudet.

Punctus tercius Articuli ter
tij principalis. in quo oñdit: ꝙ rñ
ſiones deuotoꝝ v̾ginis. date argu
mẽtis oppoſitis: falſo calũniant
in 4.ª parte inuectiue.

Circa tertiũ pũctũ hui⁹ articu
li. repetẽde ſunt q̃daꝫ bene
adducte rñſiões deuotorũ virgis.
ad aliqua male interp̃tata ab ad/
uerſario. quas ipſe in. 4.ª parte in
uectiue ſue falſas eẽ dicit. Et lꝫ il
le in. xx. Rñſionibus talibus. ter
minet hãc quartã libelli partẽ. qr
tñ plures. ⁊ pauciores. ſm ꝙ ex-
pedit. ab amicis Regine dãtur.
maxime ꝑ vt falſa. ⁊ diuerſa ꝑpo
nunt argumẽta. in hoc cõpendio
honoris v̾ginei: qꝺ ordinatiſſimũ
requirit ꝑceſſum: ſolũ. x. repetã. vt
finis tractatus. pricipio. ⁊ medio
ſit cõformis: ⁊ ſic declaratio: ⁊ ꝓ
batio perfectionuꝫ marialiũ pro-
pria nõ careat perfectiõe. Et niſi
inuidorum maledicta timuiſſeꝫ. a
quoꝝ linguis venenatas ſagittas
expectat pudiciſſimus liber iſte.
huius partis nullã. aut ſaltem mi
nimã feciſſeꝫ mentionẽ: cũ p iaꝫ to
tiens repetita faciliimus habeat
aditus repellẽdi quaſcunqꝫ obie-
ctiões. Sed ne ſilentio rñdere vi/
deant. q tante matris honorẽ ze-
lant. breuiter bene date i puncto
pñti repetent ſolutiones. ⁊ ami-
cis veritatis maniſeſte declarabi/
tur. ꝙ i illis nihil dictũ eſt. niſi qꝺ
pietas ⁊ ratio ſuggeſſit. Et quia
per dicta ſupra. tã in primo ⁊ ſe-
cũdo pũcto hui⁹ articuli: ꝙ i alijs
pũctis ſecũdi articuli: oib⁹ ſuis ca
uillatiõib⁹ data ẽ ſolutio: nũc obie
ctionibus ſuis. noue nõ ſũt inqui
rẽde ſolutiões. niſi ad folia iplen/
da. ſicut in inectiuaꝝ libello ſepe
fit. ſꝫ ſolũ iã date repetende ⁊ cõ-
firmãde: Ideo in hoc vltimo pun
cto. talẽ ſeruare ordinẽ ſtatui. ꝙ vi
delicet illis ꝑpoſitionib⁹ quas in
ſãctoꝝ auctitatib⁹ fundari dicit. x.
repetã ſolutiões: quas tñ ⁊ ipẽ re

citat. ⁊ modū quo itelligi debent exprimā. vt ſic. vero illarum ſenſu habito. cognoſcāt tādez oēs veritatis amatores. ꝙ parū. aut nihil obſtāt. q̄ ab aduerſario i oppoſitū in libelli quarta parte obijciunt. Bene nāqꝫ itellecte rñſiones zelatoꝝ virginis matris. non minus firmitatē. q̄ꝫ boneſtatē ac deuotionē ſonāt. Et i hoc ē ſumma veritatis. vt videlicet paſſiōe depoſita. valde itellectum vellāte itelligat vnuſqſqꝫ fidel. qd ſibi velint. ⁊ ſuaſiue rōnes. ⁊ firmiſſime reſpōſiōes ꝑ opinioē pijſſima. Nec tūc multū eſt curādū de multiplicatis verbis oppoſitū ꝯcludētibꝰ. qa illis nō niſi verbis rñdēdū eēt. ſcripture aūt oīa tradere nequaq̄ꝫ lꝫ. maxie. vbi ordinatiſſimꝰ requirit ꝓceſſus: qualē bñdictiſſime virginis laudes hic declarate expoſtulāt. Propoſita igitur intentiōe p̄ntis pūcti: iam iam ad executionem procedo.

Pria expoſitio ſolutiōis prime falſo impugnate in. 4ᵃ. parte inuectiue.

Cum in dictis ſctōꝝ repit. ꝙ oēs filij nāles Ade cōtraxerūt origiale pctūm recurrēdū ē ꝑ Rñſiōe ad primū punctū articuli huius: Sed ⁊ poteſt dici iuxta allegata ab aduerſario in iſta parte ꝙ huiuſmodi locutiones intelliguntur de iure ⁊ de debito. nō autem de facto: vnde aliqui habent peccatum originale de iure ⁊ de facto. ſicut omnes alij a Chriſto. ⁊ a benedicta virgine. Aliqs autem eſt. qui de iure: aut de facto nunq̄ꝫ tali contaminatus eſt peccato: ⁊ hic ſolus eſt chriſtus. Uirgo autem virginum. de facto caruit culpa originali: in quantū autem habuit vnde de ſe contraheret dicitur habuiſſe illud de iure. huius ſolutionis ſenſus verus eſt iſte. Pro quo notandum ꝙ ſecundum veros innocentiſſime amicos Regine. triplex de peccati originalis contractione inuenit differentia. primo nanqꝫ eſt ſpecioſiſſimus pre filijs hominuꝫ. qui nec Ade maculas admiſit. nec vnde admitteret naturā ꝑportauit. Cū enim per dicta in primo ⁊ ſecundo articulo ad origialis culpe cōtractionem inter alia requiratur debitum habendi iuſtitiam originalem. ⁊ eius carētia. quod debitum nāles filij Ade i ipſo ſūpſerūt. ⁊ bñdictus Jeſus nō deſcēderit ab Adā nāli ꝑpagatiōe. ideo i ipſo non fuit imediata diſpoſitio ad talē ꝯtractionē de ipſo. ꝗ dicit

ab huius veritatis ſectatorib⁹.ꝙ
q̄ꝛ nec formal'r habuit culpā ori⸗
ginalē: nec nālem aptitudinē ad
ipſaȝ hn̄dā.ideo nec de facto.nec
de iure in ipſo tale ē reptū pctū̄ȝ.
Cōſiderāt ſecūdo p̄nominati zela
tores.ꝙ virgo v̄ginū ſeminal'r eſt
ꝓpagata ab adā. ⁊ ſic nō excluſa
ab illa imediata diſpoſitiōe cōtra
hendi originalē.ita ꝙ relicta na⸗
ture ſue.qꝛ ⁊ ipſa i primo parēte
acceperat debitū hn̄di iuſticiā ori
ginalē:quā tn̄ ⁊ i illo deperdidit.
habuit vnde ꝯtraheret iſtā macu/
lam.⁊ hoc vocāt cōtraxiſſe de iu⸗
re.qᵒ nihil aliud ē.q̃ȝ ꝙ ex modo
qᵒ fuit filia nālis Ade habuit vn̄
ꝯtraheret.Et qꝛ ſibi derelicta.nō
poterat nō ꝯtrahere. ideo habuit
debitū ꝯtrahēdi.qᵒ qdē debitum
dicit quādā ineuitabilitatē reſpe
ctu peccati original' ꝯtrahendi.ſi
cut dicimus nos in p̄nti via de le⸗
ge comuni.habere debitū peccan
di ſaltē venial'r.in q̄ȝtū non poſſu/
mus nō hr̄e illud.hr̄e aūt peccatū
originale iſto mō.non eſt hr̄e iuſti
tiaȝ aliquā.ad modū quo de nob̄
formal'r ꝯtrahentibus dicit̃.ſȝ ſo/
lum ſignificat.ꝙ licet benedictiſſi
ma v̄go fuerit p̄ſ̃uata a macula
originali.illud tn̄ nō arguit.ꝙ ha
buerit eſſe hāc pſonā aliter:vel ꝑ
aliū modū.q̃ȝ nos:qꝛ ita ſeminal'r
fuit ꝓpagata.ſicut quilibet noſtꝝ:
⁊ ſic ex hoc cōcludunt differentiā
nō habendi pctūm originale in fi
lio dei ⁊ in ei⁹ matre. vt iā.⁊ ſe⸗
pius ſupra patuit. Ultimi aūt ha
bentes originale peccatuȝ vtroq̄ȝ
modo.fuerūt omnes alij excepto
chriſto benedicto ꝑ naturā:⁊ bea
ta virgine ꝑ gratiaȝ. qᵒ oēs pari
confeſſione cōcludūt. Modo ad
propoſitū noſtrum.ſancti loquen/
tes general'r de ꝯtractiōe peccati
original' ꝓpter cauſam in puncto
primo huius articuli expreſſaȝ in
cludunt etiam virginem ſanctam
cōtraxiſſe peccatū.nō quia oēs ta
les crediderint. ꝙ illud habuerit
formal'r ſicut nos. ſed magis ex⸗
primere volunt.ꝙ habuit ex natu
ra ſua debitū illud habendi.i q̃ȝtū
habuit eſſe homo naturali propa
gatione.ſicut ⁊ alij filij natura⸗
les Ade.Et ſic ſibi derelicta hā⸗
buit ineuitabilitatem ad origina⸗
le peccatum.Quare ⁊ patet.qua
liter reſpōſio adducta per aduer/
ſarium.ſi ad mentem amicorum
regine celi intelligatur nullaȝ pa
titur reprehenſionem.Immo tā⸗
q̃ȝ vera ⁊ digna honōre a fideli⸗
bus eſt acceptanda. Unde bene
expoſita repellit a ſe obiectiones
Aduerſarij. in quibus equiuo⸗
cabat de debito. Nam quando

dicit. qcūq; ſoluit debitū qđ h; iu ſtū facit: ſ; ſecūdū viam noſtrā oēs hoīes ab adā ꝓpagati habēt debitū peccādi. ḡ. peccādo faciūt iuſtū. ⁊ ſic peccādo nō peccāt. p;. n. ꝙ iſtū modū ꝑueniēdi. docuit eū paſſio ⁊ defectus charitatꝭ. debitū nā ꝗ aſſūptū p ipſū in argumēto ſuo dicit quādā obligatiōē. q̄ h; ortū a mutua voluntate partiū inicē ꝯhē tiū. qđ ē debitū legale. debitū aūt qđ aſſumimus eē in nob̄ reſpectu culpe ꝯhende. dicit ſolū ieuitabilitatē quādā ad modū declaratū. qđ qdē debitū accepimus nos in. p°. parente. qr̄. ⁊c.

2°. expoſitio ſolutionis ſecunde falſo ipugnate in. 4ᵉ pte inectiue.

C Um in aliquo ſctōꝝ dicto inuenit. ꝙ oēs peccauerunt. Ultra reſpōſiones ſup̄ in loco ſuo expoſitas. pōt ⁊ dici: iuſta allegata ab aduerſario. ꝙ tales locutiones itelligi debēt de lege comuni cū quo tñ ſtabit. ꝙ nō ſe extēdant ad pſonā priuilegiatā. qualis eſt i caſu noſtro ꝟgo bn̄dictiſſima. Huius ſolutionis ſenſus verus ē iſte. p quo notādū. ꝙ Adā p ſe ⁊ ſua poſteritate accepat iuſtitiā origialē. quā ⁊ pdendo. ſibi ⁊ ſuis filijs illā depdidit. qr̄ ſicut fuit cōune debitū oībus habēdi illā. vt ſepe dictū eſt in. p°. articulo. ita iputatio pp illius carētiā nō eſt ſola in p°. parente: ſ; ⁊ ad poſteros trāſit. Exigit eni deꝰ a nā hūana. qđ ipe dedit. ⁊ qđ ſibi iuſte debet. ⁊ nō iueniēdo in ea qđ dedit. aut illius equalēs. iuſte punit. Ad ꝓ i ꝓpoſito noſtro. Ratio pcti originalis ꝯplet in debito habēdi iuſtitiā originalē. ⁊ carentia illiꝰ. Tale aūt debitū. eſt cōune oībus deſcendētibꝰ ab Adā p rōnē ſeminalē. vt. p;. p dicta in p°. articulo. Et qꝛ quando aliqd ꝯſeqt eſſe nāle alicuiꝰ dicit illud de cōuni lege ei ꝯpetere. idō de quocūq; deſcēdēti ſic ſeminalr ab Adā. dicit ꝙ de lege cōuni h; pctū; originale. cū quaſi nāliter debitū hn̄di iuſtitiā originalē ⁊ eius carentia. cōſequant eē cuiꝰcūq; pſone humane ſic a. p°. parente ꝓpagate: vnde. qꝛ de lege cōuni defectibilitas voluntatꝭ ꝯſeqtur naturā humanā. vt lapſā. ideo dicimus ꝙ qlibet de cōi lege peccat in pn̄ti vita. Et ſic. qꝛ actio qualitatū in nobis ⁊ elemētoꝝ. tādē inducit defectū ⁊ mortē. ideo dicimus. ꝙ de cōi lege qlib; noſtrum moritur: ſ; licet ita ſit. nulla ē tñ repugnātia dicere. ꝙ aliqs ſit ꝑuatus a venia i pctō ⁊ morte. ⁊ ſi i aliquo ſctōꝝ dicto inuenirem. ꝙ nullꝰ in pn̄ti

vita liberaſ a pctō ēt actuali ſicut dicit Joānes. Si dixerim⁹. qꝛ peccatū nō hēmus. ꝛc. poſſemus ꝛ dibemus excludere ỽginē bñdictaꝫ ēt ſctis illā nō excludētibus. ꝛ dicere. ꝙ ipſa venialiter peccaſſet d cōi lege. in q̄tū. ſ. hūit voluntatē ỽtibilē nec in bono nāliter firmatā qm̄ cōſequebaſ defectibilitas: ꝛ ſi bi derelicta aliquādo illā defectibilitatē hūiſſet. p actū aliquē ſaltē puū iordiatū. Et ſic vēialiter peccaſſet. Cum hac tñ defectibilitate. quaſi nāli. ꝛ pctō d cōi lege ab oībus aliquādo ēt ab ipſa. vt ſic ppetrādo. nō minus cōcederemus. immunitatē ab actuali pctō p gratiā priuilegiatā ſibi cōceſſā. Sic pciſe dicendū eſt in caſu noſtro. ſcientes eni familiares ỽginis bñdicte. ꝙ ipſa fuit idiuiduū hūanū ab Adā ppagatū cōcupiſcibiliter: ꝛ ꝙ tale eſſe. cōſeqꝰ debitū iuſtitie originaſ ꝛ carentia eiꝰ: ꝛ ſic de cōi lege ꝯtractio originalis pcti. ideo dicunt. ꝙ ſctōꝝ auctoritates ſic ſunt itelligēde. ꝙ ỽgo bñdicta hūit originale peccatuꝫ ideſt habuit nāꝫ quā cōmuniter pctūꝫ originale ſequiſ. ꝛ ſic hūit illud de cōi lege. cū quo tñ ſtat. ꝙ qꝛ p̄ſuata a deo glorioſo. ñ hūit formaliſ iiuſtitiā cōplētē rōnē pcti originaſ. Sꝫ obijcit adỽſarius dicēs. Si fuit p̄ſuata a lege cōi. ḡ. hoc fuit p priuilegiū. cui nō eſt credēdū niſi appareat eiꝰ ỽitaſ. Ad hoc reſpōdeſ. ꝙ huic priuilegio atteſtaſ Ratio ſctōꝝ ꝛ doctorū auctoritas. Deuotio. Pietas. Decētia. ꝛ alia ſup̄ cōmemorata: Sꝫ ſpecialiter de ipſo faciūt fideꝫ illa tria p eundē aduerſariū ānotata. qꝛ multe figurate ꝛ enigmatice locutiones. in ſacra ſcriptura ſenſū veꝝ hēre difficulter poſſūt. ſi opinio deuotoꝝ ỽitate careret. Similiter. ſi eccleſie. ꝛ pene omnium catholicorum voluntas ꝛ deſideriū. de huiꝰmōi materia inueſtigatur. interpretatam. ꝛ quaſi expreſſam determinationem pro parte negatiua ſtatiꝫ inueniemus. vt ſupra articulo ſecundo puncto tertio. diffuſe declaratum eſt. Si deni qꝫ in ſanctorū auctoritatibus ſecundarium ꝛ medullatuꝫ ſenſum qs pſcrutaſ. nō paucaſ: ſꝫ ifinitas eorum ſententias habebit. que hanc innocentiſſimā. ꝛ nulla ſorde peccati deturpatam declarāt. licet explicite rari eorū ſermones de huiuſmodi preſeruatione repiantur. propter cauſam in primo iſtius articuli puncto poſitam. ꝙ aūt ille amicus aliquas reuellationes negat p tali veritate. forte forte ni timor. aut erubeſcētia retraheret. negaret ꝛ alia miracula. vl

reuellationes ꝑ atteſtatione multorum ſanctoꝝ. ēt in cathologo ꝑ eccleſiā poſitoꝝ. Nō enī eſt multum facile. demōſtratiue ꝓbare reuellationes diuinas ⁊ miracula. Et ideo infidelibus ⁊ paganis ſuadere ⁊ de fide p huiuſmodi vias: niſi ad oculū pateāt. ē (vt aiūt) haurire aquā cribro. Sic in ꝓpoſito. ꝙ apparitio ſcti thome. B. epō patauino. ⁊ ſanitates. ⁊ huiuſmodi gratie. reddite vouentibus celebrationē: vel altaris dedicationē: ad honorē imaculate cōceptionis beate virginis. fuerit ab Angelo lucis: vel tenebraꝝ. nō eſt demōſtratio expectanda. ſʒ in eccleſia dei. demōſtratio alia neſcit. niſi ꝙ ſpiritus ſctūs. nō eſt ſpiritus mēdax. ⁊ cū illo ſpiritu regat ipa eccleſia. vt ſup̄ totiens repetitum eſt: q̄ multas apparitiones ⁊ miracula nō magis autentica: q̄ʒ illa. ſ. Thome. de cōceptione v̄ginis benedicte fuerint. laudat ⁊ appbat. qd miꝝ: ſi iſta huius ſcti apparitio ⁊ tot tātaqʒ miracula zelātibus virginis honorē: magnā de ſua ꝑſuatiōe fidē ⁊ certitudinē faciūt? Nec minus tales reuellationes credibiles reddunt. q2 paucis ⁊ paupcul' perſonis ſint facte. q2 aliter reuellationes de catholica ac xp̄iana fide ſuſpecte forent: cui predicatores primi: qbus ei' veritas eſt reuelata: pauciſſimi ignobiles. iperitiqʒ extitere. vt docet Auguſtinus. 22. de. ciui. dei. c. 5. ⁊ ſi oīno cōtēdat. miracula q̄ de autēticatiōe veritatꝫ deuote a nobis p̄dicant. minime vera fuiſſe. hoc certe maximū erit miraculū. ꝙ tāta fidelium multitudo. ſapiētes: fortes: ſanctitate p̄diti: ſine miracul' ſe ſubiecerit. ad cōfitēdū qd pauciſſimi ſcalciati. ad modū amici loquēdo. ſuaſerūt. vt ēt in tercio pūcto. ſecundi articuli de mente Auguſtini declaratum eſt. quare. ⁊c.

3ᵃ. expoſitio ſolutionis quarte. falſo impugnate in quarta parte inuectiue.

c Um alique ꝓpoſitiones vniuerſales ſctoꝝ legunt. cōcludentes oēs hēre pctūʒ originale: poſt reſpōſionē in p°. puncto hui' articuli datā. pōt ēt dici. ſecūdū allegata ab aduerſario. ꝙ ille locutiōes itelligunt de lege ſtatuta nō aūt de potētia dei abſoluta. Hui' aūt ſolutionis ſenſus verus ē iſte. pro quo notandū. ꝙ ſicut ſepe dictū eſt. oēs nos accepimus debitū habendi iuſtitiā originalē in Adā

ꝛ pp eius traſgreſſionē illā pdidimus. qr̄ benedictus de⁹ ſtatuit. ꝙ oīs aīa rōnalis. q̄ vnietur corpori humano ꝓpagato ſeminaliter a p° noſtro parente. ꝯhat pctū̄ꝫ originale: ꝛ in tantū hoc ſtatutū ꝑualuit. ꝙ ſi xp̄s bn̄dictus ſic deſcendiſſet rōne ſeminali ab Adā. ſibi derelictus: iſto pctō nō caruiſſet. Ratio hui⁹ vniuerſalitatis eſt. qꝛ debitū habēdi iuſtitiā originalem fuit vniuerſale. inquantū illa fuit collata Ade ꝛ ſuis poſteriſ. quātū ex parte dei fuit. ꝛ pditio illius ēt fuit vniuerſal̄. g̃. ꝛ ſtatutū de ꝯhēdo pctū̄ꝫ debebat eſſe vniuerſale. Modo in propoſito noſtro. quādo ſcti loquūt̄ de culpa originali. nō reſpiciūt. qꝺ de⁹ facere potuit: l̄ qd decurrit ipſū facē: ſꝫ idiſtīcte loquunt̄: includendo oēs filios naturales Ade. ꝑ qb⁹ illa lex fcā fuit. ꝛ qbus ē nā talis: ꝛ tali mō habita. ꝙ de ſe nō potuerūt non cōtrahere pctm̄ hoc. cū quo tn̄ ſtat. ꝙ potētia dei abſoluta imo ꝛ ordiata. ad modū ſuꝑ articulo ſecundo pūcto p° ꝺclaratū aliud potuerit. ſicut patere pōt exēplo principis ſtatuent̄. quēcūqꝫ egredientē portā ciuitat̄ de nocte crimen tale incurrere. et talē penā mereri. ꝛ tn̄ in egreſſu fortis amici ꝛ collateralis ſuſpendent̄ edictū ꝛ legeꝫ. ꝛ ſic liberant̄ ipſū forte a crimine ꝯhendo. Ex qbus breuiter declaratis nūc reſpōdet̄ ad obiectionē aduerſarij. quando. n. dicit. ꝙ vel deus preſeruauit matrē ſuaꝫ a pctō in p° inſtanti cōceptionis ſue. ꝛ ſic ſtatuit ꝙ ſine pctō cōciperetur ꝛ ꝑ cōſequēs de lege ſtatuta fuit ſine pctō originali cōcepta. qꝺ eſt ꝯ te: vel ꝑſeruauit ante inſtans cōceptionis. ꝛ hoc eſt ipoſſibile. qꝛ tunc nō erat. Reſpōdendū eſt. ꝙ virgo bn̄dictiſſima vtroqꝫ modo ē ꝑſeruata. Nā p° dici pōt. ꝙ eſt̄ preſeruata in iſtanti p° conceptionis ſue. in quātum in illo p° inſtāti fuit eſſe collata eſt aīe ſue tanta gratia. lꝫ nō preciſe. quanta cōfertur alicui anime in baptiſmo. qua mediante nō hūit carentiā. ꝛ iuſtitie originalis ꝛ ſibi equiualent̄. g̃. in quantū fuit preuēta a gratia. dr̄ in p° inſtanti ꝑſeruata. Et cū infert̄. g̃. fuit preſeruata de ſtatuta lege qꝛ deus ſtatuit ſibi dare gratiam per quam nō macularetur culpa. Dico. ꝙ hoc eſt pro me. qui dixi vbi ſupra. ꝙ quia in libertate dei eſt lex. ꝛ rectitudo legis: ideo quicquid facit recte facit. ꝛ in quātum rectum dicit quendam ordinem. quicqd deus facit ordinate

facit. tñ habẽdo reſpectũ ad prio/rem legem. ſm quã nunc nõ facit quicqd facit. põt dici ꝙ hoc eſt factum nõ de lege ſtatuta. ſed abſoluta. quia non facit cõformiter legi priori: ſed legi ſecundarie: quare. ꝛc. Simil'r poteſt dici. ſm. ſ. ꝙ preſeruauit eaȝ deus benedictus ante inſtãs conceptionis. in q̃tũ videlicet ante illud inſtãs. voluit tale ſtatutũ de contrahendo originale eſſe ſuſpenſum in vniõe hui⁹ anime cũ hoc corpore. ꝛ qꝛ beata virgo ĩ primo inſtãti ſui eẽ. non cõtraxit peccatũ propter iam ſuſpenſum ſtatutũ anteq̃ȝ ipſa ꝯcipe retur. ideo non inconuenit dicere ipſam p̃ſeruatã ab originali ante inſtans ſue ꝯceptionis. Et ſic pȝ. ꝙ qualitercũqȝ dicat' ad bonũ ſenſum. bene reſpondet. lȝ amici ale ad tantã altitudinẽ minime volauerint. Nec mirꝫ. qꝛ hũilitas aſcẽdit. quo propria vl' elata nõ ducit perſpicacitas: Sed de his ſatis.

4ª expoſitio ſolutiõis q̄nte falſo ĩpugnate in. 4ª parte ĩuectiue.

Cum ſcıõꝫ dicta ſolũ chriſtũ ab origiali exciptũt. dicẽdũ eſt poſt rñſionem ſupra tactã loco ſuo. ꝙ itelliguntur per nãm. ita ꝙ ipſe ſolus p nãm nõ ꝯtraxit origi/nale. lȝ ꝛ beata virgo p gr̃aȝ preſeruata fuerit. Hui⁹ aũt ſolutiõis ſenſus verus eſt iſte. pro quo notãdũ. ꝙ vt dictũ ẽ ſupra in primo articl'o de mẽte Scoti poſt Anſel. rõ quare xp̃s nõ hũerit origiale. ẽ qꝛ nõ hũit nãȝ humanã ſeminal'r ab Adan. vt ẽt dicit Aug. li. d̃ nu. ꝛ ꝯcu. ꝛ ideo ꝯfitemur illum benedictiſſimuȝ experteȝ nãliter delicti. exponẽdo. ly. naturaliter. ſic. ꝙ ex modo quo habuit hãc humanam naturaȝ. nec habuit nec hr̃e debuit origiale peccatuȝ: Et ideo nõ parũ errant. q credunt chriſtũ immunẽ a pctõ originali per priuilegium. ita ꝙ ſibi conceſſum fuerit ex gr̃a nõ contrahere origiale qđ a ſe contrahere debuiſſet. Hoc nãqȝ ſonaret hereſim. lȝ poſſit cõ/cedi ſine reprehenſiõe hãc chriſti glorioſi Cõceptionẽ eẽ priuilegiatã. i. quadã excellẽtia dotatã. que nemini alteri ꝯceſſa ẽ. Chriſti ita qꝫ cõceptio nõ admiſit pctũm originale etiã naturaliter. Sed v̓go bñdicta. nõ ꝯtraxit originale peccatum per gratiã ſingularem. qđ tamen ex modo quo fuit hec perſona contrahere debuit. Et ideo ex his patet. quid dicendum ad iſtam. Solus Chriſtus fuit ſine

peccato origiali.qȝ ſolus ipſe fuit. ex natura ſua.⁊ ex modo quo fuit iſte homo. q originali caruit. cum quo tñ ſtat.ꝙ nõ fuerit ſolus ſine pctõ originali. qȝ ⁊ ſua mater. gratia dei ab illo fuit liba: ſȝ ꝯ̃ hoc arguit aduerſariꝰ dicẽs.Quã docũqȝ vna priuatio cõpetit vniuoce duobus. non debet attribui vni cũ nota excluſiõiſ.pȝ.qȝ ſi duo hoies eſſẽt ceci iſta eſſet falſa. Solus iſte hõ eſt cecus.ẽt dato ꝙ vni cõpetat talis priuatio p naturã.⁊ alteri p gratiã: ſed ita eſt.ꝙ oẽs hoies ab Adaȝ ꝑpagati ſunt ceci pctõ originali excepto xp̃o.⁊ beata virgine.g̃.falſũ eſt dicere demõſtrato xp̃o.tu ſolus es ſine cecitate pcti originalis.cõſequẽs eſt falſũ. qȝ oẽs ſcti cõfitenẗ ſolũ xp̃m ſine pctõ originali.g̃.⁊c. Ad hoc argumentũ.reſpondeo formalr̃ negando maiorēȝ:qȝ expreſſe eſt falſa. quã falſitatẽ. q nõ videt nimis cecus eſt.nõ p naturã:ſȝ p paſſionẽ aut ignorantiã.nam implicat cõtradictionẽ.ſ.ꝙ iſta priuatio conueniat duobus vniuoce.⁊ tñ vni p naturã:⁊ alteri nõ.vt preſuppõit nĩs argumẽti ſui.qȝ aliter nõ eſſet ad propoſitũ.vt.pȝ.intelligenti: Sed admiſſa ⁊ poſita per caſum veritate maioris:minor de ſe dio eſt falſa:qȝ priuari pctõ origiali. non cõpetit vno modo Chriſto:⁊ virgini.vt pȝ.⁊ ideo poteſt ꝯpetere vni cũ determinatione etiã cuȝ nota excluſionis.⁊ hoc.pȝ.exemplo in ſcriptura ſacra ⁊ ſancta eccleſia.que vere cõfiteẗ ſolum deuȝ eſſe ſanctũ.i.nõ terrenuȝ affectu: quod vt ſic.eſt quoddã priuatiuũ. ⁊ tamẽ illud cõpetit multis alijs a deo. Et hoc nõ niſi.quia intelligitur ſolum deum eſſe ſanctũ eſſentialiter.⁊ alios participatiue: licet ergo. de duobus ſic cecis.diuerſimode tamen: non poſſit dici abſolute.tu ſolus cecus.tamẽ poteſt dici.cũ determinatione.ſ.tu ſolus cecus naturaliter: ⁊ de alio. tu ſolus cecus caſualiter.ſic in noſtro ꝑpoſito.qȝ Jeſus ⁊ Maria ſũt ſine pctõ originali.nõ põt dici abſolute.tu ſolus es ſine pctõ originali:demõſtrato xp̃o.ſȝ bene poteſt ⁊ debet dici cũ determinatiõe.ſ.tu ſolus es ſine pctõ originali naturalr̃.⁊ hec eſt vera.vt. pȝ.p ſuas exponentes.Similr̃ põt dici.tu ſola es ſine pctõ originali p gratiã:dmõſtrata virgie bñdicta. Has v̾itates noluit intelligere amicus ille:⁊ forte ꝑpter hoc.qȝ caro ⁊ ſanguis reuellant aliter.q̃ ſpiritus eterni patris.q̃.⁊c.

Quita expoſitio ſolutionis.ſex

te falſo ĩpugnate l.4.ᵃ pte ĩuectiue.
a Ꝺ ꝓpoſitiões ſctõꝝ vniuerſa les. ſolũ xp̄m ab originali ex cipiẽtes: poſt reſpõſiones ſuo lo co poſitaſ. põt ẽt dici. ſꝫ allegata ab aduerſario. ꝙ ſolus xp̄us fuit ſi ne pctõ formaľr ꝛ radicaľr. bea ta aũt Maria fuit ſine pctõ for maliter. ſꝫ nõ radicaliter. Huius aũt ſolutionis ſenſus verus ẽ iſte. p quo notandũ. ꝙ vt ſepe dictuꝫ ẽ pctũꝫ originale formaliter cõſiſtit in debito habẽdi iuſtitiã originalẽ ꝛ eius carentia. Radicaliter aũt cõſiſtit in mõ habẽdi hanc naturã hũanã. Aliquẽ eñi habuiſſe ſuum eẽ ab Adã p rõnẽ ſeminalẽ. facit illũ eẽ filiũ nãlem ipſius adã. Et qꝛ qlibet talis filius ẽ debitor iu ſtitie. ꝛ tñ illã ñ põt hẽre. ideo. vt ſic. hꝫ radicẽ ɔ̄hendi pctũꝫ origia le. cũ hẽat eẽ hec pſona p modũ il luꝫ: p quẽ nullus põt nõ ɔ̄here ta lẽ culpã. niſi ꝑueniať a diuia gr̃a. Modo in ꝓpoſito noſtro bñdictiſ ſimus Jeſus nõ deſcẽdit ab Adã cõcupiſcibiliter aut ſeminaliter: ſꝫ p corpulẽtã carnẽ. ğ. ñ fuit ei⁹ fili⁹ nãlis .i. nãliter preciſe genit⁹. ğ vt ſic. nõ hũit radicẽ ɔ̄hendi pctũm originale. ꝛ qꝛ ẽt in iſtãti ſue bñ dicte ɔceptiõis. hũit plenitudiẽ gr̃e: idõ ñ hũit ꝑ aliq⁹ iſtãti carẽtiã iuſtitie originaľ: vel ſibi equalẽtis gr̃e. ğ. nunꝙ̃ hũit pctũꝫ originale formaliter nec radicaliter. Qꝛ ve ro hec benedictiſſima. hũit corp⁹ ꝛ aiam ad modũ alioꝝ. ita ꝙ fuit hec pſona ꝛ filia nãlis ade. qꝛ p pagata ex viro ꝛ mľiere. idõ hũit radicẽ ɔ̄hendi pctũꝫ originale. qꝛ tñ nũꝙ̃ caruit gr̃a. cũ ẽt in. p.ᵒ inſtã ti ſui ẽe hũit tantã quanta ſufficit ad deletionẽ pcti originaľ in alio. ğ. nũꝙ̃ hũit pctũꝫ originale for maliter. licet hũerit radicaliter ad modũ declaratũ. Sicut ẽt ꝓcedim⁹ ꝙ nũꝙ̃ hũit pctũꝫ veniale formalĩ ter. qꝛ nunꝙ̃ pſenſit aliquã actua lẽ inordinationẽ in voluntate. ꝛ tñ hũit illud radicaliter in quantũ hũit voluntatẽ ſuã. q̃ fuit defecti bilis. ꝛ obliquabilis ꝛ ſibi dereli cta aliquando defeciſſet: ꝛ lordia ta fuiſſet. q̃ voluntas vt ſic defecti bilis: ẽ radix veniaľ pcti. imo ꝛ mortaľ. Ex his. ğ. patet. ꝙ reſpõ ſio deuotoꝝ ṽginis falſo calũniať. cũ in ſe bene intellecta. ſit catholi ca ꝛ deuota. Mordet aũt eã ami cus ille. inquãtũ autoritateſ ſctõꝝ videtur aliquotieſ ſonare aliđ. qđ nob tñ paꝝ concludit: qꝛ illoꝝ di cta aliquãdo excẽdũt in appẽtia: ſꝫ ſi bene exponanť. ad mediũ ve ritaťꝫ reduci poſſint. vt in. p.ᵒ pũcto hui⁹ articuli ſufficiẽter dclaratũ ẽ.

Sexta expoſitio ſolutionũ. 14.

⁊.15.falſo ipugnata℞ l.4ª.pte l⸗
uectiue.

c Um Auguſtini vel alterius ſcti dictũ ſonat. Mariã be⸗nedictã pp pctũ mortuã. dicedũ eſt. vt in. p°. puncto huius articuli ẽ declaratũ: ſꝫ nullo mõ cõcedendũ eſt ab ipſius deuotis. ꝙ ppꝛ origi nale formaliter ſũptũ ſit mortua. Pro huius ſolutionis aũt ſenſu vero habẽdo eſt notãdũ. ꝙ mors. ⁊ clauſio ianue eo mõ: quo ſũt ſe quella pcti. non mõ ſunt ſequella pcti originalis formaliter ſũpti: ſꝫ ẽt radicaliter. eo. n. ipſo quo ali quis ſeminał'r eſt cõceptus a ſtir⸗pe Adã. ſtati de ſe ſũiacet. ⁊ pctõ originali. ⁊ ſequellis eius. vt. pꝫ. p dicta in. p°. cõbuſtione. ⁊ tertia. puncti primi hui⁹ articuli. Sic. n. ipſe prim⁹ pater noſter. priuat⁹ ẽ in ſe: ⁊ ſua poſteritate illo ſupnãli dono. ſ. iuſtitia originali. ita pri⸗uatus eſt illa potentia℞ ordinatiſ ſima pace. ⁊ corporis imortalita⸗te. de qua in. p°. articulo diffuſe di⸗xi. qlibet ğ. ſuus nãlis fili⁹. ex mõ quo eſt h pſona in natura humana. hui⁹ cł'pe ⁊ pene portat on⁹. At tñ bñdictiſſi mus de⁹ nihil agit ad extra neceſ'io: ſꝫ libere: ⁊ ɔtigẽter. ſić in prio pũcto ſecũdi articuli de claraui. põt vnũ ab altero ẽt ſine ſui iiuſtitia remouere. Potuit. ğ. ab infamia origiał culpe. hãc filij ſui mřem futurã pſuare. nõ tñ lib ãdo a penis. vt ſũt mors. fames. ⁊ hui⁹ modi: in qbus nl'la infamia cognoſcit. Ex his ãt relictꝫ i ea pe nis: arguere originał pcti ɔctionẽ eſſet dei potẽtiã nõ pa℞ arctare: ita vt nõ remouere ad libitũ poſſꝫ vnum ſine altero. qđ catholicis ⁊ xpianis mẽtib⁹: non paruã ſonat abuſionẽ. Dicat ğ breuit: quãtũ ad pſens ſpectat. ꝙ ſicut hẽre ori ginale pctũ radicaliter: ẽ quãdo hñt qs ſuũ eſſe ab Adã ſeminał'r ita neceſſitaſ mortꝫ: clauſio padiſi. ⁊ alie hui⁹ modi ſeqlle. dicunt eẽ pene originał pcti in radice cõſi⸗derati. ⁊ nõ mõ formaliter habi⸗ti. Mõ in ppoſito nřo. ſi q̃rat qr benedicta vgo ſit mortua. nõ ẽ di cendũ. ꝙ pp originale pctũ for⸗maliter: ſꝫ ſufficit. ꝙ pp id radica liter. pſuauit nãqꝫ illã de⁹ glorio⸗ſus ab illa culpa. q̃ nulli⁹ excellẽtie in ea actũ põebat. ⁊ tñ noluit pſ⸗uare a pena. q̃ et erroris tollebat occaſionẽ. ⁊ ad filij ſui ɔformita⸗tẽ ipſã reduxit. q̃ aliter in hoc ex⸗cellẽtior ipſo apparuiſſꝫ. Quãdo. ğ. Auguſtin⁹ fatet ipſã pp pctũ mortuã. nihil aliđ ɔcludere vł't. ni ſi ꝙ ipa fuit ex pentib⁹ carnał'r ſic ut noſ ɔcepta: ⁊ ſic hñt radicẽ. ex qua tales dformes fruct⁹ nãlr'r ce

dumt. puta. cl'pa oꝛigialis. fameſ. moꝛſ. ⁊ hui'mõi. Sꝫ ex hoc ꝙ moꝛtua ē. arguē. ğ. ēt hũit pctũꝫ oꝛiginale foꝛmaliter eſt fallacia. fꝫ nõ cãm: vt cã. oꝛtũ hñſ tũ a liuoꝛe paſſioniſ. tũ a deffectu cõſideratiõis. Et ſi diceret aduerſarius: qd de Chꝛiſto. quē tãdē ſenio moꝛiturũ theologi cõfitent. ſi cruci nõ fuiſſet affixus? Reſpondet. ꝙ hoc regrit aliũ ꝓceſſũ. Sꝫ ꝑ nũc dicatur ꝙ Chꝛiſti pene voluntarie fuerũt aſſumpte. vt eſſent nobis redemptio ⁊ medicine. ⁊ ideo non oportet hic recurrere ad pctũm in radice habitũ: cũ nullomodo culpam aliquã admiſerit: ſꝫ ſufficit in noſtro pꝛopoſito. ꝙ nec illatio quã amicus ille facit. a deuotis v̓ginis ſit admittenda. ſ. beata v̓go eſt moꝛtua. ğ. habuit oꝛigiale peccatũ foꝛmaliter. Recurrere aũt ꝑ huiuſmodi negotio. ad auctes doctoꝝ. non amplius cogit: q̃ recurrere ad opiniões. vt viſum eſt ſufficienter. in pꝛimo puncto huius articuli: qr ⁊c.

Septia expoſitio ſolutiõis. 16. falſo ipugnate i. 4.ª pte inuectiue.

Ubi ſctõꝛum dicta ſonant. ꝙ Chꝛiſtus fuit vniuerſalis redemptoꝛ. reſpõderi debet ſicut ⁊ ſup̄ multotiens. ꝙ fuit. ſ. ⁊ redemptoꝛ huius imaculatiſſime eã p̄ſeruando. nõ ſubleuãdo. Huius ſolutionis ſenſus verus eſt iſte. ꝑ quo notandũ. ꝙ tota vis impugnationis aduerſarij circa hãc ſolutionē ſolũ eſt in terminis. Conat enĩꝫ ꝑſuadere libellũ ſuũ ꝑcurrētibus. ꝙ redēptio p̄ſupponit ſeruitutē. ⁊ ſic in caſu noſtro lapſũ. Et ꝑ hoc iplet folia cõponendo quodãmõ lecturã. ex doctrina Scti thome: Sꝫ qꝛ de iſta materia. qd teneãt amici genitricis dei. dixi ſufficienter in p̄cedēti pũcto. Argumento nono: vbi ⁊ intuli. ꝙ cõtētionibus defuire minie lꝫ. marie: vbi ꝑteruia cognoſcit. iõ in pñti expoſitione. cõtent' ero ad ſup̄dicta remittere piũ lectoꝛē: abſqꝫ alia. aut noua ſup negotio hoc gloſatione. ⁊ maxie pp ſequentē expoſitionē. v̓itatē huius expoſitionis cõfirmantē. Dicãt itaqꝫ veritatꝫ amatoꝛes. ꝙ eo modo quo ipſi v̓gini fuit neceſſarius Chꝛiſti aduent': refoꝛmatio: ⁊ ſaluatio: ⁊ aptio ianue celeſtis. ita fuit ſibi neceſſaria redēptio: Sꝫ cũ oĩmoda inocentia: ⁊ pꝛeſuatione ipſius a macla oꝛiginali. cõcedimus oĩa illa de bñdicta virgine. vt patuit puncto. p.º cõbuſtione ſecũda ⁊ tertia. huius articuli. ⁊ ſecũdo puncto. argumē

to nono eiuſdē articuli .ꝙ.ꝛc.

8ª expoſitio ſolutionis.17.fal ſo ipugnate in.4ª parte iuectiue.

Sicut cōcedi pōt angelos bonos fuiſſe redēptos: ꝙ tñ nunꝗ̄ aliqđ ꝯtrere pctūꝫ: ita pōt dici: virginē fuiſſe redēptā: ꝗuis a quolibet pctō īmunis fuerit. antecedens aūt ponit a Bernardo ſermone.22ª ſup cantica.ꝙ.ꝛc. Hec ſolutio nō indiget alia declaratione: ſꝫ .qꝛ eſt cōfirmans p̄cedentē ideo hic ponit. maxime qꝛ ab aduerſario mordet. Pro quo nota. ꝙ iſte paup (cuius intentio amicis v̄ginis iā nota eſt) dicit. ꝙ ſi Bernardi verba inſpiciunt: ſunt ꝯ nos magis ꝗ̄ꝫ ꝓ nobis. quare hic attēdat qlibet fidelis: qualiter libelli cōpoſitor foueā facit: vt in eā incidat. Gladiū ꝓ ſui interēptione p̄parat. iudiciū vocat. ꝛ ſibimet ſententiā mortis infert. Ceſarē appellauit. ad ipſū ibit. Allegatū deuotū doctorē ab amicis ſpōſe. dicit ipſi ꝯtrari. Repetantur. igitur queſo verba Sancti huius. et ſit vnus qſqꝫ catholicus iudex. paſſionis: cecitatis: ꝛ reliquaꝝ infirmitatū huius paupculi iā obtenebrati. ꝛ pp culpā cōfuſi. Querit deuotus Bernardus. an ante incarnationē poſſit dici xp̄us redēptio: ſicut ſapiētia: ꝛ iuſtitia. ꝛ arguit p°. nō. qꝛ id nō reperit in aliqua autentica ſcriptura. ꝛ maxime. qꝛ nobis factus eſt rdēptio ſolū poſt incarnationē. Si.ꝙ. ante incarnationē fuiſſet redēptio: oportēt dicere: ꝙ hoc eſſet reſpectu Angelorū: cū.ꝙ. angeli boni nūꝗ̄ captiui fuerint.ꝙ. nunꝗ̄ fuerunt redēpti. hoc.ꝙ. eſt argumentū deuoti doctoris. arguendo ad partes ꝓ q̄ſito. ꝛ tandē infert ſolutionē dicēs formaliter: Audi breuiter: q erexit hoīeꝫ lapſū: dedit ſtati angelo ne laberet. ſicut hoīem de captiuitate erruens: ſic angelū a captiuitate defendēs. Et hac ratione fuit vtriqꝫ redēptio ſoluens illū. ꝛ ſaluans iſtū. Si.ꝙ. qđ erat tm̄ angelis: fact⁹ eſt nobis. ſapiētia: iuſtitia: ſāctificatio: et redēptio: hec ille. Quid clarius? poterat ne faciliori exprimi proceſſu: xp̄um angelis et aū incarnationē fuiſſe redēptionē? Mirari certe nō deſino. vtrū doctū: Religioſū: ꝛ tanto habitu decoratū: ad hoc quaſi peruenisse genus mendacij. vt etiā ꝗ̄ clarius ſole videnf negare p̄ſumat. Ipſe tñ videat qđ dixerit: Ipſe ꝛ corrigat. ꝓmptiſſima eſt eñi benedictiſſima mater pietatis ꝛ ſpei admittere emendam: dum mō co

Caute lege

gnoſcat culpā. Nūc aūt nō eſt re
petēda interpretatio p̄fate aucto
ritatis hui⁹ amici. que p⁹ aſpectu
cuicūq; ſano intellectui falſitatē
offert. quaſi implicite inuens. trā
ſi hinc. ⁊ noli veritatē i falſitate
querere.

Nona expoſitio ſolutiōis. ꝯ8. falſo ipugnate in.4.ᵃpte iuectiue.

Cum alicubi repitur. ꝙ ſctūs
Bernardus docuerit. ⁊ te
nuerit beatā virginē in originali
cōceptā. Reſpōderi dꝫ ſecundūz
documentū in p⁹puncto huius ar
ticuli poſitum. vel dici pōt ꝙ poſt
mortē retractauit qđ falſo in vita
tenuit. Pro huius ꝯ ūt ſolutionis
ſenſu vero habendo. eſt notandū
ꝙ cū nullius ſcti corporis reaſſum
ptio. xp̄o ⁊ eius matre benedicta
exceptis credat. quando appari
tiones huiuſmodi viuis fiunt. tūc
eſt dicendū. ꝙ aut p quedā alia re
aſſumpta corpora fiant. aut p op
ationes angelorꝝ. ⁊ ideo ſi quan
do in iſtorꝝ apparitionibus geſt⁹ ⁊
locutiones: ⁊ talia que ſolis vitali
bus corporibus cōueniūt videnť
nō pp hoc debet aliqs credere. ꝙ
ita in celeſti patria diſponanť. vñ
de benedictiſſimo Jeſu. dicit dñs
⁊ ſanctus Bonauentura in legen
da maiori ſcti franciſci. ꝙ circa fe
ſtum ſctē crucis: apparuit patriar
che pauperꝝ in ſpetie vnius ſaph
ſex alas miro modo ordinatas ha
bens. ⁊ tñ nō parꝝ deciperet. qui
eū ſic i paradiſo ſemp ſtātē crede
ret. Sic dicendū eſt in noſtro ꝓpo
ſito de ſctō Bernardo. de quo. nō
in cōuenit credere ⁊ predicare. ꝙ
poſt mortē apparuit ēt cū macula
ad demoſtrandū falſitatē opinio
nis. quā docuerat de vgīnis macu
la. ⁊ culpa. illud eni corpus nō fu
it preciſe ſuū ſecundū declaratio
nē iā factā. Et ideo ex illa tali ap
paritione. nō inferť. ꝙ alicuius i
perfectionis aīa ſua i paradiſo d
fectū ſenſerit. Cū eniꝫ credať ei⁹
aiam pfectiſſima gete in patria il
la frui ad quā nullus coinquinatus
admittiť. ꝯcludiť. ꝙ pura ⁊ mun
da oīo exiſtat. Apparitio aūt cum
corpore maculato. fuit magis pre
mōſtratiua p̄teriti q̄ꝫ preſentis ſta
tus. Significauit igitur deuotiſſi
mus Bernardus ſigno corporali
qđ imaginario ſolū oſtendere nō
licuit. Corporea nāq; hec ſubſtan
tia. lꝫ ēt ad iuiſibilia aliquādo ra
piať. p inhabitantē in ea ſpiritūz.
tñ q̄ꝫ ſit graue ſiniſtrū. qđ ēt mini
mum: de tanta regina ſentire de
clarare volens: ſe maculatū corp⁹
hēre oſtendit. vt diſceret carnalis
hō: qđ macule: aut turpitudinis

Ihs. ·112·

Nec catholicum nec utile est tale prædicare de Santiss.º P. Bernardo. talis enim apparitio est figmentum et impostura, ut evidenter indicant et probant. M.ᵗ Franci que, et ex professo Vincen in speciali opere: Sancti P.P. vindicati.

ſecum gerit peccator. matrem dñi Jeſu dilectiſſimã de peccato accuſans. ſi ẽt eius amicus: ⁊ excellẽter deuotus. in ſua beatitudine coingnatus apparuit. quare. pꝫ. ꝙ nõ mõ nõ eſt hereticũ: vt obijcit paſſio ⁊ liuor. aſſerere hanc apparitionẽ cũ ex ea nullũ ſequatur incõueniẽs. qnimo catholicũ ⁊ vtile valde ẽ illã credẽ. ⁊ pdicare. p quã ⁊ amici virginis: ⁊ alterã ẽt ſequentes viã ad recte ſentiendũ de ipſa diſponãt. Nec maius erit incõueniens dicere: deuotum iſtũ apparuiſſe cũ macula: ꝙ̃ ſctũꝫ Thomã apparuiſſe. ⁊ expoſuiſſe ſe falſũ de cõceptione ꝟginis in vita dixiſſe. qꝛ. ⁊c.

x.ª expoſitio ſolutiõis ſecũde falſo ĩpugnãte in 4.ª pte inuectiue.

Licet aliquoꝝ doctoꝝ opinio fuerit. ꝙ benedicta ꝟgo ꝯxerit pctũꝫ originale tutius tñ eſt tenere cũ deuotiſſimis eiuſdẽ. qꝛ iſtorũ veritas eſt magis pia. ꝙ̃ illorũ opinio. Sꝫ qꝛ hanc ſolutionẽ aduerſarius nõ recipit. dicẽs. ꝙ magis eſt piũ ſentire cũ illo. ideo ad huius declarationẽ eſt notandũ. ꝙ pietas quantũ ad pñs ſpectat põt ſumi vno mõ proprie. pro cultu deo exhibito. tanꝙ̃ principali parenti: ⁊ oium principio põt ẽt accipi alio mõ ĩproprie. pro quãdã miſericordia ſecundũ Auguſtinũ. x.º de. ci. dei. dicentem. More vulgi nomẽ pietatis in opibus pietatis frequentaſ. hec ille. In hac ḡ. exponenda ſolutione. accipitur pietas proprie p cultu exhibẽdo deo: ⁊ eius ſctis. nõ aũt impprie. Et ſic aliquã opinionẽ eſſe magis piã altera. pcipi poterit. ex ampliori ⁊ nobiliori cultu: ſiue honore deo p vnam exhibito. ⁊ nõ p alterã. pꝫ. ex dictis. In ꝓpoſito itaꝗ noſtro. querendũ eſt ab aduerſario. qualis deo honor ex ſua ſeqtur opinione. vel qđ bonũ elicit deus ex hoc. ꝙ virgo bñdicta: illius opinione ſuppoſita: ꝯxit originale pctũꝫ. forte dicet. ꝙ bonũ inde ſecutũꝫ. eſt bonũ gratie: qua ipſã ſãctificauit. ⁊ a pctõ ſubleuauit. quã gratiam non participaſſet beata Maria. ſi nõ ꝯxiſſet originale. Sꝫ ſi ita dicat amicus ille. arguo ꝙ deus pmittere debuit. ꝙ ⁊ ipſa caderet ĩ pctũꝫ mortale. qꝛ maiꝰ bonũ ellegiſſet deꝰ. ſi p gratiã ſctificantẽ ſubleuaſſꝫ eã a pctõ mortali. tãꝙ̃ a pctõ maiori. ꝙ̃ ab originali. qđ tñ nõ ꝯcederet paupculus iſte. quomodo ḡ magiſ piã opinionẽ illã dicet. quã ⁊ piaꝫ minie ꝯcludere põt? Illaꝫ. n. viã piam vocare: ad quã nullus dei honor ⁊.

Hoc nos dicere debemus; de A. D. vero dicent alij.

aut diuinus cultus ſeqtur eſt ma-
gnã de pietatis cõditione pretẽde
re ignorantiã. Deuotoꝝ aũt veri-
tas. quantũ ad pietatẽ tendat. te
ſtimoniũ reddit preſens virgineũ
cõpendiũ. in quo clare oſtẽdit. ꝙ
qcqd de hac pijſſima veritate veri
amici marie cõfitent. totũ ad lau
dem: ⁊ gloriã filij. ⁊ matris reſul
tat. Diuinũ quoque cultũ inde mlt
tiplicatum cognoſcimus maxime
in ſolẽniſſimo huius ꝑſeruationis
die. ⁊ ẽt tota octaua in qbus diui
na obſequia: cant⁹: ⁊ laudes. ita
deuote: ac ſolẽniter deo reddunt.
ꝙ ẽt huius veritatis aduerſarius
magnã inde occaſionẽ de ſuo reuo
cando errore reportat. ⁊ ad cõſi-
milia valde aiari põt. Eſt g͛ opi
nio hec deuotoꝝ virginis. ⁊ pia:
⁊ pijſſima. ⁊ ſic tuto ⁊ fideliter ꝯ
fitenda. ⁊ predicanda. atqꝫ nimis
cecus eſt. q in hac eoꝝ opinione:
pietatẽ: ⁊ veritatẽ minime cogno
ſcit. g͛ ⁊c. Ad aũt in hac vltima i
uectiue oblocutione: negat inue-
ctiuaꝝ cõpoſitor. libertatẽ cõfiten
di alterã vel alteram viaꝫ. hoc nõ
de ſpiritu: ſꝫ de carne ꝓcedit. que
ſuadet: que ſenſualitatis ⁊ paſſio
nis ſũt. nõ que dei. Memores.
g͛. ſint amici Regine celi: qd ſup
puncto p͛ veritate 4ᵉ. ⁊ 5ᵉ. huius ar
ticuli dictũ eſt. ꝙ in qbus rebus nlt
la facta eſt determiatio p eccleſiã
nec in ſacra ſcriptura: nec apoſto
loꝝ doctrina repitur qd tenẽdũ:
nihil obſtat vtrũ illud credat: vel
nõ. Et ideo de cõceptione virgi-
nis bñdicte. ſic ſemp ſobrie ⁊ mo
deſte loquendũ eſt. vt fidelibus ⁊
catholicis: ſuadeat ṽitas ꝑſerua-
tionis. nõ neceſſitas cõfeſſionis.
Cõcedat g͛. ꝙ vtraqꝫ opinio ſuaꝫ
tollerãtiã hꝫ: cũ vtraqꝫ ſecũ ꝓpriã
portet ꝓbabilitatẽ. Si tñ ꝺ re du-
bia ver⁹ põt ellici ſẽſus. ad hoc tã
dẽ ꝑuenerunt deuoti ṽginis. ꝙ ꝑ-
ſeruationẽ quã fideliter hacten⁹
cõfeſſi ſunt auctenticã miracul: ⁊
reuellationibus firmatã: habere
meruerũt. Ar vero ſpiritus ꝓbã
di ſunt. an ſint a deo: placuit xp̄i
quondã digniſſimo vicario ſanctiſ
ſimo nr̃o põtifici ſũmo Sixto 4ᵒ.
in iſtis opinionibus neminẽ eccle
ſiaſtico ꝑcepto ad alterã vel alte
ram ꝯfitendã cogere. vnde lꝫ ſctiſ
ſime ꝯceptionis celebritas. deuo
tis Marie libere cõcedat. ⁊ eã
obſuantes ſpiritualiter remune-
rent. nõ tñ ex hoc: in oppoſitã opi
nionẽ aliqua tranſit cõdẽnatio: ſi
ue calũnia. imo tã opinio ꝙ̃ illam
tenentes ⁊ defendẽtes. nihil mi-
nus fideles ⁊ catholici ab eccleſia
cognoſcunt. Mordend⁹ eſt itaqꝫ
falſus criminator: ſi talis aliquis

ſnter fideles inuenit.q amicis re/gine moleſtiā:aut mēdacē ipōnit ꝑpter piam opinionē calūniā.Sꝫ ꝛ ſi q alij forent:q eos deuotos ēt appellaret hereticos:ſiue quouis alio ſilī titulo infeſtaret. hi iā ſa/tane traditi ſūt.ꝛ tāq̄ diaboli fi/lij.q pr̄ mēdacij ē.olo a ſctōꝝ fide liū ſeparādi ꝯſortio:vt p̄fati quo/q̄ ſanctiſſimi.B.nr̄i littere cōpo/ſite manifeſtāt.quaꝝ tenor de ver bo ad verbū hic infra aſſignat.

¶ SIXTUS Ep̄s Seruus ſuoꝝ dei.Ad ꝑpetuā rei Memoriam. Graue nimis gerim᷒ ꝛ moleſtum:cuꝫ ſiniſtra nob̄ de qb᷒uis eccl̄ia ſticis pſonis referūtur.Sꝫ in eoꝝ(q ad euāgelizādū verbū dei ſūt deputa ti)exceſſibus predicando cōmiſſis:eo grauius ꝓuocamur:quo illi pericu loſius remanēt icorrecti:cuꝫ facile deleri nequeāt:q multoꝝ cordib᷒ ſic publice p̄dicādo diffuſius ꝛ dānabilius imprimunt errores,Sane cum ſancta Romana eccleſia de intemerate ſempq̄ virgis Marie cōceptio ne publice feſtū ſolēniter celebret:ꝛ ſpetiale ac proprium ſuper hoc offi/cium ordinauerit:Nōnulli(vt accepimus)diuerſoꝝ ordinum predicato res/in ſuis ſmonibus ad populū publice p diuerſas Ciuitates ꝛ terras affirmare hactenus non erubuerunt:ꝛ quotidie predicare non ceſſant: omnes illi(qui tenent aut aſſerunt eandem glorioſam ꝛ imaculatam dei genitricē abſq̄ originalis peccati macula fuiſſe cōceptam)mortal̄r pec/care:vl̄ eē hereticos.eiuſdēq̄ imaculate ꝯceptiōis officium celebrātes: ac audiētes ſmones illoꝝ(q eā ſine huiuſmodi macula cōceptā eē affir/māt)peccare grauiter,Sꝫ ꝛ p̄fatis p̄dicatiōibus nō ꝯtēti ꝯfectos ſuper his ſuis aſſertiōib᷒ libros in publicū ediderūt.Ex quoꝝ p̄dicatiōibus ꝛ aſſertiōibus huiuſmodi/nō leuia ſcādala in mētibus fideliū exorta ſūt ꝛ maiora merito exoriri formidāt in dies,Nos igr̄ huiuſmodi temerarijs auſis/ꝛ ꝑuerſis aſſertiōib᷒/ac ſcandalis(que exinde in dei eccl̄ia exoriri poſſent)quātum nob̄ ex alto cōceditur)obuiare volētes:motu ꝓprio/non ad alicui᷒ nob̄ ſup hoc oblate petitiōis inſtātiā:Sꝫ de nr̄a mera delibe/ratiōe ꝛ certa ſcientia huiuſmodi aſſertiōes p̄dicatoꝝ eorūdē/ꝛ aliorum quorūlibet.q affirmare p̄ſumerēt eos(q crederent ꝛ tenerēt eandem dei genitricem ab originalis peccati macula/in ſua ꝯceptiōe p̄ſeruatā fuiſſe: preterea alicuius hereſis labe pollutos fore:vl̄ mortaliter peccare:aut

eiuſdē cōceptiōis officiū celebrātes:ſeu huiuſmōi ſmones audiētes ali-
cuius peccati reatū incurrere:vt pote falſas ꝛ erroneas:ꝛ a veritate pe
nitus alienas:editoſqꝫ ꝺſuper libros p̄dictos id cōtinentes;quo ad hoc
auctate apl'ica.p̄ntiū tenore reprobamus ꝛ ꝺānamus;ac motu:ſciētia:
ꝛ auctate.predictis:Statuimus:ꝛ ordinam⁹.ꝙ p̄dicatores verbi dei.
ꝛ qcūqꝫ alij cuiuſcūqꝫ ſtatus:gradus:ordis:ꝛ ꝯditiōis fuerit:q ꝺ cetero
auſu temerario preſumpſerint in eoꝝ ſmonib⁹ ad populū:ſeu alias quo
modolibet affirmare huiuſmōi ſic p nos reprobatas:ꝛ ꝺānatas aſſertio
nes:veras eſſe:aut dictos libros p veris legere:tenere:vl' hr̄e:poſtq̄ꝫ de
p̄ntibus ſciētiam habuerint:excomunicatiōis ſentētiā eo ipſo incurrāt.
a qua ab alio q̄ꝫ a Romano Pōtifice niſi in mortis articulo:nequeant
abſolutiōis beneficium obtinere. Itē motu:ſcientia:ꝛ auctate:ſimilib⁹.
ſimili pene ac cenſure ſubijcientes eos:q auſi fuerint aſſerere cōtrariaꝫ
opinionē tenētes:videlicet gl'ioſaꝫ ꝟginē Mariā cū originali culpa fuiſ
ſe cōceptā:hereſis crimē:vl' mortale pctūm incurrere,cū nōdum ſit hoc
a Romana eccl'ia ꝛ apl'ica ſede deciſum. Nō obſtantib⁹ cōſtitutiōib⁹:
ordinatiōib⁹ apl'icis cōtrarijs quibuſcūqꝫ. ſeu ſi aliqb⁹ comuniter:vl' di
uiſim a ſede apl'ica indultū exiſtat.ꝙ interdici:ſuſpendi:vl' excomunica
ri nō poſſint:per litteras apl'icas nō faciētes plenaꝫ:ꝛ expreſſam:ac de
verbo ad verbū de idulto huiuſmōi mētionē. Et ne de p̄miſſis aliqui va
leant ignorantiam allegare: Volumus ꝙ locoꝝ ordinarij reqſiti p̄ntes
litteras in Eccleſijs ꝯſiſtentib⁹ in eorum ciuitatibus ꝛ ſuaꝝ Dioceſum
locis inſignibus:dū maior inibi populi multitudo ad diuina conuenerit:
ſmonibus ad populū mandēt:ꝛ faciāt publicari. Preterea qa difficile
foret p̄ntes litteras ad ſingula loca(in quib⁹ expediens fuerit)deferre:et
volumus ꝛ dicta auctate decernimus.ꝙ earūdē litteraꝝ traſumpto ma
nu publici notarij cōfecto:ꝛ autentico alicuius prelati eccl'iaſtici ſigillo
munito vbiqꝫ ſtetur.p vt ſtaret eiſdē originalib⁹ litteris:ſi forent exhibi-
te:vel oſtenſe. Nulli ḡ oīo hoīuꝫ liceat hāc paginā nr̄e reprobatiōis:ꝺā-
natiōis:ſtatuti:ordinatiōis:volūtatis:ꝛ decreti infringere:vl' ei auſu te-
merario cōtraire. Si qs aūt hoc attētare p̄ſumpſerit:indignationē oīpo
tētis Dei:ꝛ Btōꝝ Petri ꝛ Pauli apl'oꝝ eius ſe nouerit incurſuꝝ. Da
tum Rome apud Sanctum Petrum. Anno incarnationis Dominice.
M°.cccc°.lxxxiij°. .L.Grifus.

e x litterarꝫ igiť apľicarꝫ te⸗
nore pꝫ.qualr q̄ magis pla
cet opinio teneri pōt. lꝫ nō min⁹
pateat:q̄ꝫ graue ſit de hereſi iпu⸗
tare.q mīeꝫ dñi de ei⁹ pfecta ino
cētia laudare ſtudēt:cū talium ſic
obloquētiū culpa.ſedi apľice re⸗
mittēda reſuetur. Taceat igiť in⸗
poſterꝫ.qcunqꝫ catholice viuere cu
piēs.ꝛ amplius nō ſit moleſtuſ ꝫe
latoribus virginei honoris. Illis
q̄ſo nō aſcribat ꝓhibitū nomē he⸗
reſis.q⁹s hereſū:ꝛ vitiorꝫ quorꝫcū
qꝫ extirpatores cognoſcit. q̄r.ꝛc.
Iā iā igiť o Sctē matris amato
res aliqualis cōpendij huius ꝓ⸗
lixitas exigit.vt eiuſdeꝫ finis ha⸗
beatur. q̄uis ante ipſius oimodā
terminationē.hec pauca ſub qua
dā epilogationis forma inferre.
nō minus ſit vtile:q̄ꝫ neceſſariuꝫ.
Propoſuerā cōdeuotiſſimi ꝟgi⸗
nis in principio pñtis tractatus
tres articulos principales. quos
oēs i diuerſiſ pūctis ſubdiſtinguē
do xp̄i ieſu ſemp ꝛ bñdictiſſime ꝟ
ginis fauore ꝯcludere ſtudui. ma
gis ꝟitatē ſectādo:q̄ꝫ mordacitati
ītedēdo Noui ꝛeni me inter xp̄i
fideles vitā ducere. ſꝫ ꝛ nō min⁹
noui. plus fidelitatis xp̄iane:ꝛ
modeſtie in viro.cuius vita tota ꝛ
ꝓfeſſio pfectionē clamat ſemp re
quiri: q̄ꝫ in quocūqꝫ alio.non ſub
xp̄i cōſilijs.ſꝫ ſolū preceptis viuē
te. Qꝛ vero amicus plato. amic
ſocrates:magis aūt eſt amica ve⸗
ritas:ſic opinioni credite in pñti
ordinato ꝓceſſu adheſi.vt nō mō
illius fundamēta:rōnes:ꝛ pſua⸗
ſiones expoſuerīꝫ:ſꝫ ꝛ quantū li⸗
cuit:aliorꝫ.vt pmiſeraꝫ: fideliter
ſolui argumenta oppoſitū conclu
dentia.oſtendendo qñ opportuni
tas ſe ſe obtulit.ꝙ talia multotiēs
ortū hūerunt ab ignorātia:aliquā
do a mentis offuſcatione. Hoc aūt
feci nō:vt illā opionē aut ei⁹ offē⸗
ſores dānationi tradā.ſꝫ vt xp̄ia⸗
na. ꝛ deuota noſtra veritas ma⸗
gis clareſcat.q̄ tunc magis credeť
qñ qcunqꝫ viderint.ꝙ aliorꝫ argu⸗
menta nō eſt multū difficile ſolue⸗
re. In amici aūt inuectiuarꝫ libel
lum ꝯ apoſtolicū ordinē.imo ꝯ re
ginam celi inuehere non curaui.
Ad qd me impulit ꝓpria ſeraphi
ca ꝓfeſſio.ꝛ honorandi habitus:
ꝛ religiōis.cuius ille eſt indignū
mēbrum reuerētia. Nō enim ob
Iude ꝓditionē.aliorꝫ apľorꝫ inno
centia calūniāda eſt. ſic pp vnius
procaciſſimas oblocutiones. ſuo
bñdicto ordini.minia ēt nō eſt in⸗
ferenda iniuria. Optimū hꝫ pa⸗
trē.bonos cōfrēs.ſibi iputeť pro⸗
pria malitia. Etatē hꝫ: ipē ſibi vi
deat.ꝛ veniā imploret. Reliquū
nunc eſt fideliſſimi innocētie vir⸗
ginee ꝫelatores.vt oipotēti deo ꝑ

q° oē bonū grās tales: quales hu mana hec lingua valet. oēs humi liter agamus. ipſius. n. grā initiū habuit. ſpūale hoc cōpēdiū. ipe'ſu it q accēdit affectū: ⁊ manū dire- xit in medij ſucceſſione. Idē quo- qꝫ idē fuit. cuius bonitate ⁊ dono totius opis terminū vidimus. ipſi ĝ'glia. ⁊ iperiū i ſecl'a ſcloꝝ. Am.

Sed ⁊ nūc tandē ad te. O. be nedictiſſima ſup bndictos. ⁊ ima- culatiſſima verbi incarnati mater ſe voluūt hi tui ſingulares zelato- res: ⁊ ꝓmptiſſimi innocētie tue d fenſores. genibus ꝓuoluti. affectū tantū mōſtrantes: ſꝫ nihil expri- mentes. Vellent nāqꝫ ſi poſſent. ⁊ poſſent ſi velles: tue pietati: in- dicibili: tue miſicordie: imenſeqꝫ largitati grās dicere. Quas aūt a gent grās. cū ſi ēt angeloꝝ loque rent lingua. ſicut debent: aut ſicut cupiunt condignas laudes minie redderent? Munus eni diuinuꝫ fuit ſecr̄tiſſiᵉ vꝫ. tue conceptionis bndicte reuellatio. Munus qdē nō collatū oī nationi. Munus in q̄ꝫ. qd nō ſciērūt oēs pr̄es noſtri: neqꝫ intellexerūt q in his que ſūt pure fidei Ariſtotelicas querunt demōſtrationes. Grarū igit̄ actio. qualis erit. O. Angeloꝝ hoium qꝫ regina: quā tota humana ligua atqꝫ intellectus angelicᵉ ignorat? Nēpe tenuis minor certe q̄ꝫ dici poſſit: ſatis ac multū deficiens a d bito. Accipias tn̄ queſo hoꝝū fide liū amicoꝝ. ſꝫ melius ſeruoꝝ. que poſſunt reddita obſeqa. ⁊ quas d ſiderāt gratiaꝝ actiones. ⁊ illoꝝū reſpicias affectū: quoꝝ effectᵉ mi nimus. imo quaſi nullus eſt. Sis ĝ. benedicta. O. benedictiſſima. ⁊ te bndicant. q benedici querūt. nec tuis priuentur bndictionibus. q te a maledicto cois legis bndi- ctā ſepant: Sꝫ ⁊ benedictus fru- ctus ventris tui. cuius mediatione ⁊ merito: in tua cōceptione: nati- uitate. ⁊ tota vita. atqꝫ tandē nūc in gloria. te tui deuoti beatiſſimā p̄dicāt. Benedicti quoqꝫ ſint pa rentes tui. grandi digni laude. q talis ac tante benedictiſſime filie ꝓgēitores eē meruerūt. Sit itaqꝫ O. glorioſiſſima in huiuſmodi mu tiplicatis benedictionibus. cōpē- dij tui virginei honoris finis. ⁊ q bus tui imundū itroitᵉ dediſti re- cta ſapere in eoꝝ exitu tribue feli- cia regna videre: ⁊ dicat ois ino- cētiſſime ꝯceptionis zelator. fiat. fiat. Amē.

Ad eandē imaculataꝫ v̄ginem. Deuotorum carmen.

Tu q°qꝫ p̄rutilās gēma o. cādens olympi.
O magni ēpirei v̄go ſupna decᵉ.
Celorum aſpiciens ſūmo de ver- tice noſtros

Affectus: manibus ſuſcipe vir/
go pijs.
Omnibus in bello recti me cor/
dis agentem
Uiribus: auxilij reſpice ſole tui.
Peccati macula: mundã te pror/
ſus ab omni
Aſſero: fac vitijs munder ꝛ ipſe
meis.
Reſpice virgo: tue magnum qui/
cunqꝫ per orbem
Deuoto ſtudium pectore laudis
habent.
Te ſine peſtifera conceptam la/
be fatentur.
Hos ſine criminibus cetibꝰ ad/
de poli.
Reſpice ꝛ eterno gabrielem no/
mine dignum
Pontificem: aſpectu reſpice vir
go ſacro.
Ille quidem eccleſie turris fortiſ
ſima ſancte
Laudibus his ponit menia fir/
ma tuis.
At tu diuino firmatuꝫ robore ſer/
uans
Si dignum in ſummo fac reſide/
re throno.
Hoc vero: intrepidis votis depo/
ſcimus illi
Celeſtẽ facias vt reperire ſedẽ.
Fac pia: fac clemens virgo: defen
dimus almas
Infeſſis laudes mentibus ecce
tuas.

a Ttendat nũc queſo quilibꝫ
diligẽs lector. ꝛ pſertim de
uotus ꝟginee inocẽtie. ꝙ vix pñs
impreſſoribꝰ traditũ erat opus. ꝛ
nec dũ tertia eiꝰ pars ꝯplebaẗ. cũ
ſubito rumor detractiõi ſiſtis. quo
rũdã amicoꝝ ad aures meas pue
nit. opuſculo huic honeſtiſſimo. iã
mordacitatẽ nõ modicã ꝑparan/
tiũ. Hos igiẗ oẽs benigna admo/
neo charitate: ꝛ nõ minꝰ charita
tiua benignitate. vt memores ſint
illoꝝ. q̃ ſupra in libri pricipio te/
ſtatus ſũ. ꝙ. ſ. paſſio aut liuor. huiꝰ
ſancti cõpendij cõpoſitionẽ mini/
me pſuaſerũt. Et iteꝝ nũc clariſſi
me ꝛ fideliꝰ pteſtor. ꝙ nihil aliud
meũ ipulit affectũ. ad ſcribendũ q̃
de ſancte Marie cõceptiõe ſen/
tiebaꝫ: niſi ſpiritus ieſu. Et nihil
aliud in hoc ſpirituali tractatu in
ſerui. niſi q̇ idem ſpiritus cordi
meo imiſit: ꝛ quod eidẽ pijſſimo
ieſu: ꝛ ſue benedictiſſime matri.
ad magnam reſultaret gloriam.
Quia igiẗ principalis auctor cõ/
poſitiõis huius eſt ſapiẽtia increa
ta: ꝛ tñ incarnata ꝛ veritas indu
bitata licet non ab oibus cognita
Sapientiſſimus. ſ. ieſus: ideo be/
ne hoc ſponſi opus eius ſponſe

eccleſie videlicet catholice. ⁊ oi/
bus eius mēbꝛis: maxime de ſpō/
ſi genitrice/recte ſentientibus/tra
didi: ⁊ iterū trado. Cuius corre/
ctioni ſoliuſ ⁊ me ⁊ librū ſubmit
to. vt pote: qꝫ forte(q̄ ipſe ſpiritus
immittebat cordi: vel ſicut immitte/
bat)ex ignorātia(vl nō ꝯſideratio
ne)ſcribere nō valui. Ideo omne
quod illi cōtrarium in toto hoc p/
ceſſu reperiretur)ex nūc plene re
uoco: ⁊ deteſtor. immo ⁊ profi/
teor(me in vera ipſius eccleſie fi
de viuere. Cui ſoli: ⁊ ſoli apoſtoli
ce ſedi/me ſemp ſubmiſſum confi/
teor. vt ipa errores meos/⁊ male
mea dicta(ſi qua ſunt)examinet:
emendet: ⁊ corrigat. Quare nul/
lus alius inferior ipſa ſancta Ro
mana eccleſia/in his(que eidē cō/
formiter dicta ſunt)ꝓreſumat. qd

ēt minimū/addere/vel minuere.
Si quis autē ſcorpius(vt verbis
vtar hieronymi/in prologo ſup li/
brum Joſue)arcuato vulnere con
tra nos inſurgere/⁊ ſanctū opus
venenata carpere lingua non deſi
ſtat: Is certe/eiuſdē ſancte eccle/
ſie inimicū ſe oñdit. cuius excellē/
tias/⁊ ſponſi ſpiritualis pfectio/
nes/abhorrere declarat. Si quis
ēt ad hec oia appoſuerit: apponet
deus ſup illū plagas ſcriptas in li
bro reuellationum/ſiue apocali/
pſis. Et ſi quis diminuerit de ver
bis libri cōpendij huius: auferet
deus partem eius de libro vite: ⁊
de ciuitate ſancta. Et dicit(qui te
ſtimoniū perhibet iſtoꝝ)Etiaꝫ: ſi
ue. Amen. Gratia dñi noſtri ieſu
chriſti cum omnibus virginee con
ceptionis deuotis. Amen.

Opus benedictiſſime Cōceptiōis ṽgis Marie/p venerādū ⁊ Sacraꝝ
litteraꝝ doctiſſimū interpꝛetē/Fratrē Ludouicū a Turri: de Verona: or
dinis minoꝝ obſuātie/deuotiſſime editū: ꝯ Libellū Inuectiuaꝝ Reli/
gioſi inoiati/turpiter de aplico ordine/imo de virginea inocētia oblo/
quētis: explicit. Impreſſuꝫ Brixie p Boninū de Boninis de Raguſia:
Et cōpletuꝫ. xviiij. Auguſti. intra octauaꝫ Eiuſdem imaculate virginis.
Anno Domini. M°. cccc°. lxxxvj°.

Deo gratias Amen Amen Amen.

UNIVERSIDAD ... BIBLIOTECA ... DE ZARAGOZA

n. tomus. 2° et tertius liber

In hoc ... ī ĥ dict. s

I.a partal. 2. ff. s.

In ſcripto opere ſeu libello e cuius no. partal. est. R. vite ſpiritual.

cōtinentur ī ſuma ·7· que quidē ſut memoratu loquutu atq operatu dignissima. s.

Quorum ·7· rite partiales.

p.m vocat. · Sancta cogitatio · a ff. 1.

2.m · Affectio · a ff. 7.

3.m · Loquutio · a ff. 8.

4.m · Operatio · a ff. 9.

5.m · Conuerſatio · a ff. 11.

6.m · Oratio · a ff. 12.

7.m · Mundifficatio · a ff. 18.